

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia, lat

Menardus <Eisnacensis>

[Basel], 1475

[Pentateuchus moysi]

[urn:nbn:de:bsz:31-313543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-313543)

Incipit prologus in pentateucom moysi

Desiderij mei desideratas
accepi litteras. qui quo
dam plagio fuerorum.
cum damele sortitus est
nomen: obsecrans ut
translatuz i latinaz ling
uam de hebreo sermo /
ne pentateucom nostrorum aurbus traderet
Periculosum opus certe. et obiectatoꝝ me
orum latratibus patens: q̄ me asserit in septua
ginta interpretu sigillacoꝝ. noua p̄ veteribus
eudere. ita ingenium q̄si vinum pbantes. cu
ego sepiissime testat̄ sim me p̄ vili positione
in tabernaculo di offerre que possim: nec op̄
alteriꝝ alioꝝ. paupertate fedari. Quod vt au
derem origenis me studium puocauit: qui e
ditioni antique translationeꝝ theodotionis mi
scuit. alterico et obelo id est stella et veru om
ne op̄ distinguens. dum aut illucelcere facit
q̄ minꝝ an fuerat: aut supflua que q̄ iugulat
et ofodit. et maxime q̄ euāgelistaz. et ap̄lo
rum auctoritas pmulgauit. In q̄bo m̄tra de
veteri testamēto legimꝝ q̄ in n̄ris codicibꝝ nō
habent: vt est illud. ex egipto vocau filium
meū. et qm̄ nazarenꝝ vocabit̄. et videbūt in q̄
cōpunerunt. et flumina de ventre eiꝝ fluent
aque viue: et que nec oculꝝ vidit nec aurꝝ au
diuit nec in cor hominis ascēdit q̄ ip̄parauit di
ligētibꝝ se: et m̄tra alia q̄ ap̄rium sintagma d̄
siderat. Interrogemꝝ eos ubi h̄ scripta sūt
et cum dicere non potuerint. de libꝝ hebraicis
p̄feramꝝ. p̄mꝝ testimoniuꝝ est in osee. sedm̄
in ysaia. totū in zacharia. q̄tū in p̄b̄ijs.
q̄ntum eque i ysaia: q̄ m̄tra ignorātes apoc̄fo
rū d̄ lirānta sectantur. et hiberas nenas libꝝ
autētiās p̄fert. Causas errorꝝ nō ē meū expo
nere. Iudei prudēti factū dicūt esse cōsilio: ne
ptolomeꝝ vniꝝ dei cultor: eāz apud hebreos
duplicē diuinitatē op̄hōderet. qd̄ maxime id
circo faciebāt qz i platonis dogma cadere vide
bat̄. Deniqꝝ vbiēqꝝ sacratū aliqd̄ scriptura
testat̄ de p̄e et filio et sp̄u sancto aut alie int̄
pretatū sūt aut omnino tacuerūt: vt et regi las
tiffacerēt. et archanū fidei non vulgarent. Et
nescio q̄o p̄mꝝ auctor septuaginta cellulas

alexandrie mēdatio suo extruxit. q̄bo diuisi ca
de scripticārēt: cu aristenꝝ eiusdē ptolomei p̄pe
raspites. et nō m̄tra p̄ tpe iosephus nichib̄ ta
le retulerint. s̄ in vna basilica congregatos stu
lisse scribāt nō p̄p̄tasse. Aliud ē em eē vato:
aliud ē esse iteꝝpretē. Nbi sp̄us v̄tura p̄dicat:
h̄ erudicō et v̄boꝝ copia ea q̄ itelligit trāsferre
Nisi forte putandus ē tullꝝ economieꝝ xeno
fontē et platonis pitagora et demosthenis p̄t̄e
sifontē afflatꝝ rettorico sp̄u transfuisse. Aut
alie d̄ eisdē libꝝ p̄ septuaginta iteꝝptes. alie
per ap̄los sp̄us sanctꝝ testimonāia texiue: vt q̄
illi tacuerūt h̄ scriptū esse mētū sint. Quid i
gitꝝ damnamꝝ veteres. Minime: s̄ p̄ p̄orū
studia in domo d̄ni qd̄ possimꝝ laboramꝝ. Nl
li iteꝝptati sūt an aduentū xp̄i et qd̄ nesciēt
dubijs p̄tulerūt sententijs: nos p̄ passionem
eiꝝ nō tā p̄p̄tā q̄ historā scribimꝝ. Aliter
em audita: alie visa narant. Nō meliꝝ intel
ligimꝝ meliꝝ et p̄ferimꝝ. Audi igitur emule:
obtrictator. ausculta. Nō dāno nō reprehēdo
septuaginta: s̄ ofident eūct̄ ill ap̄los p̄fero.
Per istoz. os n̄ xp̄s sonat q̄s an ap̄t̄as in
ter sp̄ualia carismata positos lego: in q̄bo vlti
mū p̄ne q̄dū iteꝝptes tenēt. Quid liuore tō
q̄r̄ q̄d̄ impioꝝ. animos of me oatas. Sicut
bi i trāsacōe tibi videor etare iteꝝroga hebre/
os: diūlatz. vbiū m̄gr̄os ofule. Qd̄ illi h̄nt
de xp̄o tui codices nō h̄nt. Aliud ē si of se p̄
ea ab ap̄lis vsuzpata testimonāia pbauerint. et
emēdatiora sūt exēplaria latina. q̄ greca: gre
ca q̄ hebra. Veꝝ. h̄ of iuidos. Nūc te dep̄cor
desideri karissime: vt qz me tū op̄ s̄bere fed/
si et a genesi exordiuꝝ capere. oracōibꝝ iuuēs.
q̄ possim eodē sp̄u q̄ scriptū sūt libri in latinuz
eos transfere sermōnem.

Incipit liber breuius q̄ nos genolim dīamꝝ

In principio crea
uit deus celum et
terrā. Terra autē
erat inanis et va
cua: et tenebre e
rāt super facē ab
issi. et spiritus do
mini ferebat̄ su
per aquas. Dixit
q̄ deus. Fiat lux

Et h
et di
dign
re a
men
ab a
quae
sup
h̄ma
ne d
tur a
para
us a
appel
et ait
enter
tum
fo sit
tulit
ta ge
bens
Et v
re et
lumin
ac no
nos
nent
lumin
ei et
et pol
terra
cem a
et fac
Dixit
me v
ment
nem a
dure
sile se
num
plicar
plicer
ne di
anim
lia. et
q̄ est
es su
suo. C

Et facta est lux. Et vidit deus lucem quod esset bona et diuisit lucem a tenebris. appellauitque lucem diem et tenebras noctem. Factumque est vespere et mane dies vnus. Dixitque deus. Fiat firmamentum in medio aquarum: et diuidat aquas ab aquis. Et fecit deus firmamentum: diuisitque aquas que erant sub firmamento ab his que erant super firmamentum. et factum est ita. Vocauitque deus firmamentum celum: et factum est vespere et mane dies secundus. Dixit vero deus. Congregentur aque que sub celo sunt in locum vnum et appareat arida. Et factum est ita. Et vocauit deus aridam terram: congregationesque aquarum appellauit maria. Et vidit deus quod esset bonum: et ait. Germinet terra herbam viuentem et facientem sementem: et lignum pomiferum faciens fructum iuxta genus suum. cuius sementem in semetipso sit super terram. Et factum est ita. Et protulit terra herbas viuentes et facientes sementem iuxta genus suum: lignumque faciens fructum et habens vnumquodque sementem secundum speciem suam. Et vidit deus quod esset bonum: et factus est vespere et mane dies tertius. Dixitque deus. Fiant luminaria in firmamento celi: et diuidant dies ac noctes: et sint in signa et tempora et dies et annos. ut luceant in firmamento celi et illuminent terram. Et factus est ita. Fecitque deus duo luminaria magna: luminare maius ut pisset diei et luminare minus ut pisset nocti et stellas: et posuit eas in firmamento celi ut lucerent super terram: et pissent diei ac nocti. et diuiderent lucem ac tenebras. Et vidit deus quod esset bonum: et factum est vespere et mane dies quartus. Dixit etiam deus. Producant aque reptile anime viuentem et volatile super terram. sub firmamento celi. Creauitque deus cetera grandia et omnem animarum viuentium atque motabilem quae produxerant aque in species suas. et omne volatile secundum genus suum. Et vidit deus quod esset bonum. benedixitque eis dicens. Crescite et multiplicamini. et replete aquas maris. auesque multiplicentur super terram. Et factus est vespere et mane dies quintus. Dixitque deus. Producat terra animarum viuentium in genere suo. iumenta et reptilia. et bestias terre secundum species suas. Factumque est ita. Et fecit deus bestias terre iuxta species suas. iumenta et omne reptile terre in genere suo. Et vidit deus quod esset bonum: et ait. Fada

mus homines ad ymagines et similitudinem nostram. et posuit piscibus maris. et volatilibus celi et bestiis vniuersarum terre. omniisque reptile quod mouetur in terra. Et creauit deus homines ad ymagines et similitudines suas. ad ymaginem dei creauit illum. masculum et feminam creauit eos. Benedixitque illi deus. et ait. Crescite et multiplicamini et replete terram. et subiacite eam. et dominamini piscibus maris et volatilibus celi. et vniuersis animantibus que mouentur super terram. Dixitque deus. Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem sementem super terram. et vniuersa ligna que habent in semetipsis sementem generis sui. ut sint vobis in escam et cunctis animantibus terrae. omniisque volueri celi et vniuersis que mouentur in terra. et in quibus est anima viuens. ut habeant ad vescendum. Et factum est ita. Viditque deus cuncta que fecerat. et erant valde bona. Et factum est vespere et mane dies sextus.

Capitulum ii.

Sicut perfecti sunt celi et terra. et omnis ornatus eorum. Copleuitque deus die septimo operum suorum quod fecerat. et requieuit die septimo ab vniuerso opere quod parauerat. Et benedixit die septimo. et sanctificauit illum. quia in ipso cessauit ab omni opere suo quod creauit deus ut faceret. Iste sunt generationes celi et terre quando create sunt in die que fecit deus celum et terram. et omne virgultum agri antequam oreret in terra. omnemque herbam regionis pulsam germinaret. Non enim pluerat dominus deus super terram. et homo non erat qui operaretur terram. Et fons ascendebat et cetera. irrigans vniuersam superficiem terre. Formauit igitur dominus deus hominem de limo terre. et inspirauit in facie eius spiraculum vite. et factus est homo in animarum viuentium. Plantauit autem dominus deus paradisum voluptatis a principio. in quo posuit herbas que formaueant. Produxit itaque dominus deus de humo digne lignum pulchrum visum. et ad vescendum suauem. lignum etiam vite in medio paradisi. lignumque scientie boni et mali. Et flumen egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum paradisum. qui inde diuiditur in quatuor capita. Nomen vni phison. Ipse est qui circuit omnem terram euilath. vbi nascitur aurum: et aurum terre illius optimum est. Ibique inuenitur bdellium. et lapis onichinus. Et nomen fluminis sedon. Ipse qui circuit omnem terram

diuisi ea
omei ype
nichibit ta
atos otu
e vato:
a poida:
t trasser
euz xeno
nis pthe
ille. Aut
ptos. alit
uit: vt q
Quid i
p9 poru
ram9. Il
nescier t
passionem
9. Aliter
neli9 intel
ur emule:
reprehedo
os pfero.
pphas in
n qbo vli
liuore to
itas. Sicut
oga hebre/
d illi bnt
li se se p9
auerint. et
grea: gre
te de pcor
Bire feci/
ibo iuuat.
i m latinuz

im diam?

napio crea
o celum et
Terra autē
amis a va/
tenebre e/
xz facie ab
vritus dos
erebat. su
uas. Dixit
s. Fiat lux

ethiopia. Nomen vero fluminis terebinthi. Ipse
se vadit in assyrios. Fluvius autem quatuor ipse est
eufrates. Tulit ergo dominus deus homines. et posuit
eum in paradisi voluptate. ut operaretur. et
custodiret illum. precepitque ei dicens. Ex omni
ligno paradisi comedas. de ligno autem scientie
boni et mali ne comedas. In quacumque es
nim die comedere ex eo. morte morieris. Dixit
ergo dominus deus. Non est bonum hominibus esse solus. fa-
ciamus ei adiutorium sicut sibi. Formavit igitur
dominus deus de humo cunctas animantes terre. et
vniuersas volatilibus celi. adduxit ea ad adam ut
videret quid vocaret ea. Omne enim quod voca-
uit adam anime viuente. ipsum est nomen eius. Ap-
pellauit ergo adam nomina suis cuncta animantia. et
vniuersa volatilia celi et omnes bestias terre. Ade-
vero non inueniebat adiutor sicut ei. Misit
ergo dominus deus soporem in adam. Cumque obdormisset.
tulit vnaz de costis eius. et repleuit car-
nem pro ea. Et edificauit dominus deus costam quam tu-
lerat de adam in muliere. et adduxit eam ad adam
Dixit ergo adam. Hoc nunc os ex ossibus meis.
et caro de carne mea. Hec vocabitur virago. quia
niam de viro sumpta est. Quaz obrem relin-
quet homo patrem suum et matrem et adheret uxori
sue. et erit duo in carne vna. Erant autem vtrique
nudus adam scilicet et uxor eius et non erubescerant

Capitulum .iii.

Sed et serpens erat callidior cunctis
animantibus terre. qui fecerat do-
minus deus. Qui dixit ad mulierem
Cur precepit tibi deus ut non co-
mederetur ex omni ligno paradisi. Cui respon-
dit mulier. De fructu lignorum que sunt in pa-
radiso vescimur. de fructu vero ligni quod est in
medio paradisi precepit nobis deus ne comedere-
mus. et ne tangeremus illud. ne forte moriamur
Dixit autem serpens ad mulierem. Nequaquam morte
moriemini. Scit enim deus quod in quocumque die
comederit ex eo aperientur oculi vestri. et eritis sicut
dei scientes bonum et malum. Vidit igitur mu-
lier quod bonum esset lignum ad vescendum. et
pulerat oculis. aspectusque delectabile. et tulit de
fructu illius et comedit. deditque viro suo. Qui
comedit. et aperti sunt oculi amborum. Cumque
cognouissent se esse nudos. operuerunt folia ficus.
et fecerunt sibi priuata. Et cum audisset uoxem
domini dei de ambulante in paradiso. ad auram post

mendie. abscondit se adam et uxor eius a facie do-
mini dei in medio ligni paradisi. Vocauitque dominus
deus adam. et dixit ei. Vbi es. Qui ait. Vocem tuam
domine audiui in paradiso. et timui eo quod nudus essem.
et abscondi me. Cui dixit dominus. Quis enim indi-
cauit tibi quod nudus esses. nisi quod ex ligno de quo pre-
cepit tibi ne comederes comedisti. Dixitque ad-
dam. Mulier que dedisti mihi sociam. dedit mihi de lig-
no. et comedi. Et dixit dominus deus ad mulierem
Quare hoc fecisti. Que respondit. Serpens decepit
me. et comedi. Et ait dominus ad serpentem. Quia fe-
cisti hoc. maledictus es inter omnia animantia. et
bestias terre. Super pedem tuum gredieris. et ter-
ram comedes cunctis diebus vite tue. Misisti autem
ponam inter te et mulierem. et semen tuum et se-
men illius. Ipsa steret caput tuum et tu insidia-
beris calcamio eius. Mulieri quoque dixit multiplicabo
erumpnas tuas. et conceptus tuos. In dolore
paries filios. et sibi viri potestate eris. et ipse da-
nabitur tui. Ade vero dixit Quia audisti uoxem
uxoris tue. et comedisti de ligno ex quo precepit
tibi ne comederes. maledicta terra in opere
tuo. In laboribus comedes ex ea. cunctis diebus
vite tue. Spinas et tribulos germinabit tibi.
et comedes herbas terre. In sudore vultus tui
vesceris pane tuo. donec reuertar in terram de qua
sumptus es. quia puluis es. et in puluere reuer-
teris. Et vocauit adam nomen uxoris sue eua.
eo quod mater esset cunctorum viuendum. Fecit
ergo dominus deus adam et uxori eius tunicas pelliceas. et
induit eos et ait. Ecce adam quasi vnus ex nobis
factus est sciens bonum et malum. Nunc ergo ne forte
mittat manum suam. et sumat etiam de ligno vite. et
comedat. et uiuat in eternum. Emisit eum dominus deus
de paradiso voluptate. ut operaretur terram de qua
sumptus est. Erantque adam. et collocauit ante pa-
radisum voluptate cherubim. et flammeum gladi-
um atque vltimum. ad custodiendam viam lig-
ni vite

Capitulum .iiii.

Cognouit vero adam eam uxorem
suam. que concepit et peperit ca-
yn dicens. Possedi hominem per
deum. Rursumque peperit fratrem
eius abel. fuit autem abel pastor ouium. et ca-
yn agricola. Factum est autem post multos dies ut
offerret cayn. de fructibus terre munera domino.
Abel quoque obtulit de primogenitis gregis sui et
de adipibus eorum. Et respexit dominus ad abel. et

ad munera ei⁹. ad cayn autē et ad munera illi⁹ non respexit. Iratusq; est cayn vehementer: et contudit vult⁹ ei⁹. Dixitq; dñs ad eum. Quare irat⁹ es. et cur contudit facies tuas nonne si bene egeris recipies. Sin autē male: statim in foribus peccatū tuum aderit. Et scilicet te erit appetitus eius. et tu dominaberis illi⁹. Dixitq; cayn ad frēm. Egrediam foras. Cumq; esset in agro. surrexit cayn adūsus frēz suū abel: et interfecit eum. Et ait dñs ad cayn Vbi est abel frater tu⁹. Qui rēdit. Nescio. Nunquid custos fr̄is mei sū ego. Dixitq; ad euz. Quid fecistis. Vox sanguinis fr̄is tui clamat ad me de terra. Nunc igit⁹ maledict⁹ eris sup terrā: q̄ aperuit os suū et suscepit sanguinez fr̄is tui de mānū tua. Cū operat⁹ fueris eaz non dabit tibi fructus suos. Fugus et p̄fug⁹ eris super terram. Dixitq; cayn ad dñm. Maior est iniquitas mea: q̄ vt veniam mereā. Ecce cis me hodie a facie terrē: et a facie tua abscondar. et ero vagus et p̄fugus in terra. Dis igit⁹ q̄ inueniet me occidet me. Dixitq; ei dñs. Nequaquā ita fiet hominis q̄ occiderit cayn septuplus punietur. Posuitq; dñs in cayn signū. vt nō interficeret eū ois q̄ inuenisset eū. Egressusq; cayn a facie dñi habitauit p̄fug⁹ in terra ad orientalem plagaz eden. Cognouit autē cayn. vxorem suaz: q̄ cepit et peperit enoch. Et edificauit ciuitatez. et vocauit nomen ei⁹ ex noie filij sui enoch. Porro enoch genuit yrad. Et yrad genuit maniael. et maniael genuit mathusael. Et mathusael genuit lamech. Qui accepit duas vxores. Nomen vni ada. et nomen alteri sella. Genuitq; ada iahel. q̄ fuit p̄ habitancum intencione. atq; pastor. et nomē fr̄is ei⁹ tubal. Ipse fuit p̄ canentūz cythara et organo. Sella q; genuit tubalcayn. q̄ fuit malleat⁹. et faber. in cūcta opa eris et ferris. Porro vero tubalcayn. noemina. Dixitq; lamech vxoribz suis adā et selle. Audite vocē meā vxores lamech. auscultate h̄monē meū. Quia occidi viuz in vuln⁹ meū et adolescentē in luorē meū. Septuplū vlcō dabit⁹ d cayn. d lamech vero septuagies septies. Cognouit q; adhuc adā vxorē suā et peperit filiū. vocauitq; nomē ei⁹ seth dicēs. Posuit m̄ de⁹ semē aliud pro abel q̄ occidit cayn. Et seth nat⁹ est fili⁹. q̄ vocauit enos. Ipse cepit inuocare nomen

domini.

Ca⁹

v.

Nec est liber gnationis adāz. i die qua creauit de⁹ hominem. Ad similitudinem dei fecit illum. masculinum et feminam creauit eos et benedixit illis. et vocauit nomen eorum adāz in die qua creati sunt. Vixit autem adam centum triginta annis. et genuit filiu ad ymaginē suā. et similitudinez suaz. Vocauitq; nomē ei⁹ seth. Et facti sūt dies adā postq̄ genuit seth octingenti anni: genuitq; filios et filias. Et facti sūt omnes dies adā nongenti triginta et mortu⁹ est. Vixit q; seth centum annis. et genuit enos. Vixitq; seth postq̄ genuit enos octingentis septem annis. genuitq; filios et filias. Et facti sūt oēs dies seth nongentorum duodecim annoz. et mortu⁹ est. Vixit vero enos nonaginta annis et genuit caynan. Post cui⁹ ortum vixit octingentis quinquē annis. et genuit filios et filias. Facti q; sunt omnes dies enos nongentis quinq; annis. et mortuus est. Vixit q; caynan septuaginta annis et genuit malalehel. Et vixit caynan postq̄ genuit malalehel octingentis quadraginta annis. genuitq; filios et filias. Et facti sūt omnes dies caynan nongentis decem annis. et mortuus est. Vixit autē malalehel sexaginta quinq; annis. et genuit iared. Et vixit malalehel postq̄ genuit iared octingentis triginta annis. et genuit filios et filias. Et facti sūt omnes dies malalehel octingentis nonaginta quinq; anni et mortu⁹ est. Vixit iared centis sexaginta duobz annis. et genuit enoch. Et vixit iared postq̄ genuit enoch octingentis annis. et genuit filios et filias. Et facti sūt omnes dies iared nongentis sexaginta duos annis. et mortu⁹ est. Porro enoch vixit sexaginta quinq; annis. et genuit mathusalem. Et ambulauit enoch cum deo. Et vixit enoch postq̄ genuit mathusalem trecentis annis. et genuit filios et filias. Et facti sūt omnes dies enoch trecentis sexaginta quinq; anni ambulauitq; cum deo et nō apparuit. quia tulit eū dñs. Vixit q; mathusalem centis octoginta septem annis. et genuit lamech. Et vixit mathusalem postq̄ genuit lamech septingentis octoginta duobz annis. et genuit filios et filias. Et facti sūt omnes dies mathusalem nongentis sexaginta nouem annis. et mortu⁹ est

Vixit autem lamech centum octoginta duobus annis et genuit filium: et vocavitque nomen eius noe dicens. Iste consolabitur nos ab operibus et laboribus manuum nostrarum in terra cui maledixit dominus. Vixitque lamech postquam genuit noe quingentis nonaginta quatuor annis. et genuit filios et filias. Et facti sunt omnes dies lamech septingentes septuaginta septem anni. et mortuus est. Noe vero cum quingentorum esset annorum genuit sem et cham et iaphet. **Ca. vi.**

Quoniamque cepissent homines multiplicari super terram. et filias percussisset. Videntes filii dei filias hominum quod essent pulchre. acceperunt sibi uxores ex omnibus quibus elegerant. Dixitque dominus. Non permanebit spiritus meus in homine in eternum. quia caro est. Eruntque dies illius centum viginti annorum. Gigantes autem erant super terram in diebus illis. Postquam enim ingressi sunt ad dei ad filias hominum. illeque genuerunt. isti sunt potentiores a seculo. viri famosi. Videns autem deus quod multa malitia hominum esset in terra. et cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum omni tempore: penituit eum quod homines fecisset in terra. Et precavens in futurum. et tacens dolorem cordis intrinsecus: delebo inquit hominem quem creavi a facie terre. ab homine usque ad animalia. a reptile usque ad volucres celi. Penitet enim me fecisse eos. Noe vero invenit gratiam coram domino. Hec sunt generationes noe. Noe vir iustus et perfectus fuit: in generationibus suis: cum deo ambulavit. et genuit tres filios. sem. cham. et iaphet. Corrupta est autem terra coram domino. et repleta est iniquitate. Cumque vidisset dominus terram esse corruptam. omnis quippe caro corrupta erat via sua super terram: dixit ad noe. Finit univere carnis vit coram me. Repleta est terra iniquitate a facie eorum: et ego disperdam eos cum terra. Fac tibi archam de lignis leugate. Mansurumque in archa facies: et bitumine limes intrinsecus et extrinsecus. et sic facies eam. Trecentorum cubito erit longitudo archae. quinquaginta cubito. latitudo. et triginta cubito. altitudo illius. Fenestram in archa facies. et in cubito ostium. Ostium autem archae ponas ex latere dextero. Cenaclumque et triclinium facies in ea. Ecce ego adducam aquas diluvii super terram. ut interficiam omnem carnem in qua spiritus vitae est sub

ter celum. et univere quae in terra sunt viventia. Ponamque sedem meam tecum. et ingredieris archam tuam. et filii tui. uxor tua. et uxores filiorum tuorum tecum: et ex cunctis animalibus univere carnis bina induces in archam. ut vivat tecum masculini sexus et feminini. De volucris iuxta genus suum. et de iumentis in genere suo. et ex omni reptile terre. secundum genus suum. bina de omnibus ingredientur tecum. ut possint vivere. Tolles igitur tecum ex omnibus bestis quae manducant. et sportabis apud te. et erit tibi tamquam illi in escam. Fecit igitur noe omnia quae preceperat illi dominus.

Capitulum vii.

Dixit dominus ad eum. Ingredere tu et omnis domus tua in archam. Te enim vidi iustum coram me in generatione hac. Ex omnibus animalibus mundis tolles septena et septena. masculinum et feminam: de animalibus vero immundis duo et duo. masculinum et feminam: et de volatilibus celi septena et septena. masculinum et feminam. ut salvetur semen super faciem univere terre. Adhuc enim et post dies septem ego pluviam super terram quadraginta diebus et quadraginta noctibus: et delebo omnem substantiam quam feci de superficie terre. Fecit ergo noe omnia quae mandaverat ei dominus. Erantque sexcentorum annorum. quando diluvii aque inundaverunt super terram. et ingressus est noe et filii eius. uxor eius. et uxores filiorum eius cum eo in archam: propter aquas diluvii. De animalibus quoque mundis et immundis: et de volucris et ex omni quod movetur super terram. duo et duo ingressi sunt ad noe in archam masculinus et femina: sic preceperat dominus noe. Cumque transisset septem dies. aque diluvii inundaverunt super terram. anno sexcentesimo vite noe mense secundo septimodecimo die mensis. rupti sunt omnes fontes abissi magne: et catharactae celi aperte sunt. et facta est pluvia super terram quadraginta diebus et quadraginta noctibus. In articulo diei illius ingressus est noe. et sem. et cham. et iaphet filii eius. uxor illius et uxores filiorum eius cum eis in archam. ipsi et omne animal secundum genus suum univere iumenta in genere suo. et omne quod movetur super terram in genere suo: cunctumque volatile secundum genus suum. Univere aves omnesque volucres ingressae sunt

ad noe in archa. bina et bina ex omni carne in
 q̄ eāt spūs vite. Et que ingressa sūt. mascul⁹
 et femina ex omni carne introierūt. sic p̄ceperat
 ei de⁹: et inclusit eū dñs de for⁹. Factumq; est
 diluuiū q̄draginta dieb; sup terrā. et mltipli-
 cato sūt aque: et eleuaueūt archā in s̄blime a
 terra. vehementer em̄ mundaueūt: et oia reple-
 uerūt in superficie terre. Porro archa ferebatur
 sup aq̄s: et aque p̄ualueūt nimis sup terram.
 op̄tūq; sūt oēs mōtes excelsi s̄b vnūso celo.
 Quindecim cubit⁹ altū sūt aq̄ sup mōtes q̄s
 operuerat. Consumptaq; ē ois caro que mo-
 uebat⁹ sup terrā: voluc⁹. animancū bestiaz.
 omniumq; reptiliū q̄ reptāt sup terrā. Vniūsi
 hoies et cūcta in q̄bo spiraculū vite ē in terra.
 mortua sūt. Et deleuit de⁹ om̄ez s̄bstanciā q̄
 erat sup terrā. ab hoie vsq; ad p̄c⁹. tam rep-
 tile q̄ volucres celi: et deleta sūt de terra. Re-
 mansit autē sol⁹ noe. et q̄ eū eo erāt in archa.
 Op̄tūueūtq; aq̄ terras centumq̄nquaginta die-
 bus.

Ca⁹ . viij.

Recordat⁹ autēz domin⁹ noe tunc
 torumq; animancūz. et omnium
 iumentorum que erant cum eo in
 archa. adduxit spiritum super ter-
 ram: et minuit sunt aque. et clausi sunt fon-
 tes abyssi et catharactę celi: et prohibito sūt plu-
 uie d̄ celo. Reuēsq; sūt aq̄ de terra. eūctos et re-
 deūctos: et ceperūt minui. p̄ centūq̄nquaginta di-
 es. Reuēuitq; archa mēse septimo vicesimo
 septimo die mensis sup montes armenie. At
 vero aque ibāt et decresebāt vsq; ad decimū
 mensem. Decimo em̄ mense p̄ma die mensis
 apparueūt cacumina montū. Cumq; transis-
 sēt q̄draginta dies. aperit⁹ noe fenestrā archę
 q̄ fecerat dimisit coruū: q̄ egrediebat⁹ et non
 reuertebat⁹ donec sicarent⁹ aque sup terram.
 Emisit q; columbas post eū. vt videret si iaz
 cessassēt aque sup facie terre. Que cū nō inue-
 nisset vbi quiesceret p̄ eo ei⁹. vūsa ē ad euz in
 archā. Aque em̄ erāt sup vniūsq; terrā. Extē-
 dit q; manū suā: et apprehensā intulit i archam.
 Expectat⁹ autē vlē septē dieb; alijs: rursum di-
 misit columbā ex archa. At illa venit ad eum
 ad vesp̄rā: portās ramū oliue virentib; folijs
 in ore suo. Intulit q; noe: q; cessassēt aque
 sup terrā. Expectauit q; nichilomin⁹ septem
 alios dies. et emisit columbā: que nō ē reuēsa

vltra ad eū. Igit⁹ sexcentesimo p̄mo anno pri-
 mo mēse. p̄ma die mensis imminuto sūt aque
 sup terrā. Et aperit⁹ noe tectū archę aspexit.
 viditq; q; exsiccata esset superficies terre. Ven-
 se se dō septimo et vicesimo die mensis arefac-
 ta ē terra. Locut⁹ est autē dñs ad noe dicens.
 Egredere de archa tu. et vxor tua filij tu. et
 vxores filioz tuoz. tecū: cūcta animācia que
 sūt apud te ex omni carne tam in volatilib; q̄
 in bestijs. et vniūsis reptilib; q̄ reptāt sup ter-
 rā. educ tecū: et egrediemini sup terrā. Cresci-
 te et mltiplicamini sup eā. Egressus ē ḡ noe et
 filij ei⁹. et vxor illi⁹ et vxores filioz ei⁹ cū eo:
 s̄ et oia animācia. iūcta et reptilia q̄ reptāt su-
 per terrā. sedm gen⁹ suū. egressa sūt d̄ archa.
 Edificauit autē noe altare dño: et tollēs d̄ eūc-
 tis p̄corib; et volucib; mūdis. obtulit holo-
 causta sup altare. Odoratusq; ē dñs odorē sua-
 uitat⁹: et ait ad eū. Neq̄q; vlē maledicā terre
 ap̄t hoies. Pensus em̄ et cogitacō humani cō-
 dis in malū p̄na sūt ab adolescēcia sua. Non
 igit⁹ vlē peccā oēz aiaz viuentoz sic fecit cūctis
 dieb; terre semēt. et mellis. frig⁹ et est⁹. et
 Ras et hiemps. nox et dies nō quiescent.

Capitulu⁹ . ix.

Benedixitq; de⁹ noe et filijs ei⁹. et
 dixit ad eos. Crescite et mltiplica-
 mini et replete terram. et terroz ve-
 ster ac tremoz sit super cūcta aia
 lia terre et super omnes volucres celi cum vni-
 uersis que mouentur super terraz. Omnes pi-
 lces maris: manū vestre traditi sūt. et omne
 quod mouet⁹ et viuit. erit vob in cibum. Qua-
 si olera virentia traditi vobis omnia: excepto
 q; carnem cum sanguine non comedet. Nāg
 uinem enim animaz. vestraz. req̄raz d̄ ma-
 nu cūctaz. bestiaz. et d̄ manu hois. De ma-
 nu viri et d̄ mān frat̄ ei⁹ req̄raz oēz animam
 hois. Quicūq; effuderit humanū sanguinez.
 fundet⁹ sanguis illi⁹. Ad ymaginez dei quippe
 fact⁹ est homo. Vos autē crescite et mltiplica-
 mini. et ingrediemini sup terrā et implete eaz.
 Hec q; dixit de⁹ ad noe. et ad filios ei⁹ euz eo.
 Ecce ego statuā pactū meū vobiscū. et cum se-
 mine v̄ro post vos et ad oēz aiaz viuentē q̄ ē
 vobiscū. tā in volucib; q̄ in iument⁹ et p̄-
 eudib; terre. cūctisq; que egressa sūt d̄ archa
 et vniūsis bestijs terre. Statuam pactū meum

robileū. et ne quā vlt̄ interficiet̄ om̄is caro ab
 aq̄s diluuij neq; erit deinceps diluuium disti-
 pans om̄es terras. Dixitq; d̄s. Hoc est sig-
 num federis qd̄ do inter me et v̄e et ad om̄es
 animā v̄luentē q̄ est robileū in gnationes sē-
 piternas. Arcū meū ponā in nubib; celi et erit
 signū federis int̄ me et terrā. Cumq; obduxe-
 ro nubib; celum. apparebit arcus meus in nubib;
 et recordabor federis mei quod pepigi vobis
 cum. et cum om̄i anima viuente que carnem
 vegetat. et non erunt vlt̄ aque diluuij ab d̄s
 dam vniūsa; carnes. Eratq; arcus meus in nubib;
 et videbo illum et recordabor federis sempi-
 terni: qd̄ pactum est int̄ deū et om̄e aīaz vi-
 uentes vniūse carnis q̄ est sup̄ terras. Dixitq;
 d̄s ad noe. Hoc ē signū federis qd̄ p̄stiti int̄
 me et om̄e carnē sup̄ terrā. Erāt ḡ filij noe q̄
 egressi sunt d̄ archa. sem. chaz. et iaphet. P̄-
 ro cham ipse est p̄r eanaan. Tres isti sunt
 filij noe. et ab alijs disseminatus est om̄e ge-
 n̄s hominū sup̄ vniūsa; terras. Cepitq; noe
 vir agricola exercere terras. et plantauit vine-
 am. Bibensq; vinū inebriatus est et nudatus
 iacuit in tabernaculo suo. Ad eum vidisset chā
 p̄r eanaan. verēda patris sui esse nudata: nū-
 ciavit duob; fratrib; suis for̄. At vero sem et
 iaphet. palliū imposuerūt humeris suis. et in-
 cedentes retro: sum̄ operuerūt verēda patris
 Faciesq; eorū. aūsi erant. et patris vicia non
 viderūt. Euigilans autē noe ex vino cum di-
 diisset que fecerāt ei filij sui iunior. ait. Ma-
 ledictus eanaan puer. suus suorum. eis fratrib;
 suis. Dixitq;. Benedictus dominus deus sem sit
 eanaan suus eius. Dilatet deus iaphet. et habi-
 tet in tabernaculis sem. sitq; eanaan suus eius
 Vixit autē noe post diluuiū trecentū quinqua-
 ginta annis. et impleti sūt om̄es dies eius
 nongentorum quinquaginta annorum. et mortuus ē.

Capitulum .x.

N sunt generationes filiorū noe.
 sem. cham. et iaphet. Natiq; sunt
 eis filij post diluuiū. Filij iaphet.
 gomer. et magog. et madai. et ia-
 uan. et thabal. et mosoth. et tyas. Porro fi-
 lij gomer. assenem. et riphat. et thogorma. Fi-
 lij autē iauan. helisa. et tharsis. et ebim. et do-
 damin. Ab his diuise sūt in sile gentium in
 regionib; suis. vniūsq; sēd̄m linguaz suam

et familias suas in nationib; suis. Filij autēz
 cham. chus et melcham et phut et eanaan.
 Filij autēz thub. saba ciula et sabatha et regi-
 na et sabathata. Filij regina. saba et dadan.
 Porro chus genuit nemrot. Ipse cepit esse
 potens in terra. et erat robustus venator coraz
 domino. Ad B exiuit puerbium. Quasi nem-
 roth robustus venator corā domino. Fuit autē
 p̄ncipium regni eius babilon. et arath et ar ch-
 ath et calanne. in terra sennaar. De terra illa
 egressus est assur. et edificauit ninuen. et pla-
 teas ciuitatē et chale. Resē q̄ inter ninuen
 et chale. Hec est ciuitas magna. At vero mel-
 cham genuit ludim. et ananim. et laabim. et
 neptum. et phetulin. et celluim. d̄ q̄b; egressi
 sūt philistinim. et captinim. Eanaan autē ge-
 nuit sidonē p̄mogenitū suum. et theum. et ie-
 buseū. et amorreum. et gergeseum. et eueum.
 et arachuz. cyneum. et aradium. samaritem.
 et amatheum. Et p̄ hos disseminati sūt ppli
 eanaanorū. Factiq; sūt termini eanaan ve-
 nientib; a sidone ierā. vsq; galā. donec ingre-
 diarē sodomam et gomora. et adamā. et sebo-
 im vsq; iasa. et iela. Nati sūt filij chaz i
 ognationib; et linguis et gnationib; terrisq; et
 gētib; suis. De sem q̄ nati sūt p̄res oim filio-
 rum heber. et iaphet maiore. Filij sem. ixelē
 et assur. et arphaxat. lud. et arā. Filij arā. bus
 et hul. et gether. et mes. At vero arphaxat
 genuit sale. de q̄ ortus est heber. Natiq; sūt he-
 ber filij duo. Nomē vni phaleg. eo q̄ in die-
 bus eius diuisa sit terra. et nomen fr̄is eius iectan.
 Qui iectan. genuit elmodad. et saleph et alaz
 mot. iare. et aduram. et iazal. et deda. et hebal.
 et abimael. saba. et iophir. et ciula. et iobal.
 Omnes isti filij iectā. Et facta ē habitacō eo-
 rum. d̄ mella p̄ gentib; vsq; sephar montes
 orientalem. Isti sūt filij sem. sēd̄m gnatio-
 nes et linguas et regiones in gentib; suis. Hec
 familie noe. iuxta p̄lōs et nationes suas ab his
 diuise sūt gentes in terra post diluuiū.

Capitulum .xi.

Arat autēz terra labij vni⁹ et ser-
 montim eorundez. Cūq; p̄fā-
 lerent d̄ oriēte. inuenerūt cam-
 pum in terra sennaar. et habita-
 uerunt in eo. Dixitq; alter ad
 primū suū. Venite faciam⁹ lateres. et coq̄m⁹

eos ig
 mem
 nob e
 ad ce
 uida
 vt vi
 aban
 labiu
 Rēt a
 Veni
 lingu
 mi su
 vniū
 Et id
 ibi of
 sit co
 Hec l
 noz.
 um.
 gent
 arph
 sale.
 cent
 le pol
 nis et
 trigu
 xit hel
 ginta
 phale
 phal
 nis. o
 trigin
 rou p
 et gen
 trigin
 postq̄
 filios
 uez a
 q̄ ge
 et ge
 ginta
 Hec l
 genu
 nūt l
 suz i
 Dux
 men
 or. m

eos igni. Habueruntque lateres pro saxis et bitu-
 mem pro cemento. et dixerunt. Venite faciamus
 nobis ciuitatem. et turrem cuius culmine perungat usque
 ad celum. et celebremus nomen nostrum antequam dis-
 iudamur in varias terras. Descendit autem dominus
 ut videret ciuitatem. et turrem quam edificabant filij
 adam. et dixit. Ecce vnus est populus. et vnus est
 labium omnibus. Ceperuntque id facere: nec desis-
 serunt a cogitationibus suis donec eas ope implerent
 Venite igitur descendam et confundamur ibi
 linguam eorum. ut non audiat vnusquisque vocem pro-
 ximi sui. Atque ita diuisit eos dominus ex illo loco in
 varias terras et cessauerunt edificare ciuitatem
 Et idcirco vocatum est nomen loci illius babil. quia
 ibi confusum est labium vniuersae terre. Et inde disper-
 sit eos dominus super faciem cunctarum regionum.
 Hec sunt generationes sem. Sem erat centum an-
 norum. quoniam genuit arphaxat. biennio post diluui-
 um. Vixitque sem postquam genuit arphaxat quin-
 gentis annis. et genuit filios et filias. Postquam
 arphaxat vixit triginta quatuor annis et genuit
 sale. Vixitque arphaxat postquam genuit sale tre-
 centis et tribus annis et genuit heber. Vixitque sa-
 le postquam genuit heber quadringentis et tribus an-
 nis et genuit filios et filias. Vixit autem heber
 triginta quatuor annis et genuit phalech. Et vi-
 xit heber postquam genuit phalech quadringenti-
 ginta annis. et genuit filios et filias. Vixit quoque
 phalech triginta annis et genuit reu. Vixitque
 phalech postquam genuit reu ducentis nouem an-
 nis. et genuit filios et filias. Vixit autem reu
 triginta quatuor annis. et genuit saruch. Vixit quoque
 reu postquam genuit saruch ducentis septem et
 et genuit filios et filias. Vixit autem saruch
 triginta annis et genuit nachor. Vixitque saruch
 postquam genuit nachor ducentis annis. et genuit
 filios et filias. Vixit autem nachor viginti no-
 uem annis. et genuit thare. Vixit nachor post-
 quam genuit thare centum decem et nouem annis.
 et genuit filios et filias. Vixitque thare septua-
 ginta annis et genuit abram. et nachor et aram.
 Hec sunt autem generationes thare. Thare
 genuit abram. nachor. et aram. Postquam aram ge-
 nuit loth. Mortuusque est aram ante thare preter-
 situm in terra natiuitatis sue in hur chaldeorum.
 Duxerunt autem abram. et nachor uxores. No-
 men uxoris abrae sarai. Et nomen uxoris nacho-
 ris. melcha filia aram patris melche et patris isehet

Erat autem sarai steris nec habebat filios. Tunc
 ait itaque thare abra filium suum. et loth filium
 aram filium filij sui. et sarai uxor suam. uxorem abrae
 filij sui. et eduxit eos de hur chaldeorum. ut iret
 in terram chanaan. Venitque usque haram. et ha-
 bitauerunt ibi. Et facti sunt dies thare ducento-
 rum quinquaginta annorum. et mortuus est in haram.

Capitulum .xii.

Dixit autem dominus ad abram. Egre-
 dere de terra et de cognatione tua.
 et de domo patris tui. et veni in ter-
 ram quam monstrauero tibi. Faciam
 quoque te in gentem magnam. et benedicam tibi. et
 magnificabo nomen tuum erisque benedictus. Be-
 nedicamque benedictibus tibi. et maledicam male-
 dicentibus tibi. atque inter benedictas vniuersae
 cognationes terre. Egressus est itaque abram sic
 praeceperat ei dominus. et iuit cum eo loth. Septuagin-
 ta quinquaginta annorum erat abram: cum egredere-
 tur de haram. Tulitque sarai uxorem suam. et loth filium
 fratris sui. vniuersamque substantiam quam possidebat.
 et animas quas fecerat in haram. et egressi sunt ut
 irent in terram chanaan. Cumque venisset in egiptum:
 pertransiit abram terram usque ad locum sicchi.
 et usque ad oualem illustrem. Chananeus autem
 tunc erat in terra. Apparuit autem dominus abra
 et dixit ei. Semini tuo dabo terram hanc. Qui
 edificauit ibi altare domino quod apparuerat ei. et in-
 uocauit ibi nomen eius. Et inde transgrediens
 ad montem quem erat orientem bethel. tetendit
 ibi tabernaculum suum ab occidente bethel usque
 ad orientem bay. Edificauit quoque ibi altare
 domino. et inuocauit nomen eius. Perrexitque
 abram vadens. et ultra progrediens ad meri-
 diem. Facta est autem fames in terra. Descen-
 ditque abram in egiptum ut peregrinaretur ibi.
 Preualueat enim fames in terra. Cumque prope-
 esset ut ingrederetur egiptum. dixit sarai uxori
 suae. Noui quod pulchra sis mulier. et quod cum viderint
 egiptii. dicturi sunt. quod uxor illius est. et interfice-
 rent me. et te reuiuabunt. Dic ergo obsecro tibi: quod
 soror mea sis. ut bene sit mihi propter te et uiuat
 anima mea ob gratiam tuam. Cum itaque ingressus
 esset abram egiptum: viderunt egiptii mulierem quod
 esset pulchra nimis. Et nuntiauerunt principes
 pharaoni et laudauerunt eam apud illum. Et
 sublata est mulier in domum pharaonis abra
 uxor bene visus propter illam. Fueruntque ei oves.

et boues. et alini. et bui. et famle. et aline. et camel. Flagellauit autē dñs pharaonē plagis maximis. et domuz ei⁹. ppter sarai vxorē abriā Vocauitq; pharao abraz. et dixit ei. Quid nā est hoc qd fecisti mē Quare non indicasti mē qd vxor tuā esset. Quam obcausaz dixisti esse sororez tuam. vt tollerez mē eaz in vxorez. Pūc igit⁹ ecce diuiz tua accipe eam. et vade. Precepitq; pharao super abraz vires et deduxerunt eum et vxorem ei⁹ et omnia que habebat.

Capitulum xiii.

Ascendit g abram de egipto: ipse et vxor ei⁹. et omnia q̄ habebat. et loth cum eo: ad australes plagas. Erat autem diues valde in possessione auri et argenti. Reuſusq; est parit⁹ qd venerat a meridie in bethel. vsq; ad locū vbi prius fixerat tabernaculin int⁹ bethel et hay. in loco altaris qd fecerat p̄us. et inuocauit ibi nomen domini. Et loth q̄ erat cum abraz: fuerunt greges ouium et armenta et tabernaculane. nec poterat eos capere terra. vt habitarent simul. Erat q̄ppe substantia eoz. mſta. et neq; bant habitare omunit. Vnde facta est rixa inter pastores gregum abram et loth. Et autē tempore ebanane⁹ et p̄xereze⁹ habitabant in illa terra. Dixit g abraz ad loth. Ne queso sit iurgium int⁹ me et te. et inter pastores meos et inter pastores tuos. fratres em̄ sum⁹. Ecce vnūsa terra corā te ē. recede a me obsecro. Si ad sinistras ier⁹: ego dexteras tenebo. si tu dexteras eleger⁹: ego ad sinistra p̄ragas. Eleuatis itaq; loth ocul⁹. vidit omnē aīca regioneꝝ iordanis. q̄ vnūsa irrigabat⁹. anteq; s̄uerte ret dñs sodomam et gomoziam: sic paradisi domini: et sic egipt⁹ venientib⁹ in segor. Elegitq; sibi loth regioneꝝ aīca iordanē et recessit ab oriente. Diuisi sunt alterut⁹ a fratre suo. Abram habitauit in terra ebanan. Loth vero morat⁹ est in opidis que erant aīca iordanem et habitauit in sodomis. Homines autē sodomite pessimi erant. et peccatores corā domino nimis. Dixitq; dñs ad abriā. postq; diuisus est ab eo loth. Leua oculos tuos m̄directum et vide a loco in q̄ nunc es: ad aq̄lonez et meridiem. ad orientes et occidentes. Omnem terram q̄ aspicias. tibi dabo et semini tuo vsq; in sempiternū. Faciamq; semē tuū sic puluerē

terre. Si q̄s potest hominum numerare puluerē terre. semen q̄s tuū numerare poterit. Surge g et perambula terrā. in longitudinē et in latitudinem suā: qd tibi datur⁹ sibi eā. Mouēs igit⁹ tabernaculin suū abriā. venit et habitauit iuxta eouallem mambre. q̄ est in hebrō. Edificauitq; ibi altare dño.

Ca. xiiii.

Actum est autem in illo tempore vt amraphel rex sēnaar. et arioch rex ponti. et chodolaomoz rex elamita. et thabal rex genauz. inirent bellum cōtra bala regem sodomoz. et cōtra bala regem gomozre. et cōtra semmaaz regēz adime. et cōtra semebez regem seboym. Itaq; regē bale. ipsa est segor. Omnes hī conuerūt in vallem siluestrem. que nunc ē mare sal. Duo decim enim annis fuerant chodolaomoz et tertio decimo anno recesserūt ab eo. Tercio decimo anno venit chodolaomoz et reges q̄ erant cum eo et percusserunt raphaym in ashtaroch. et camaym. et zuzim cum eis. et emim. i. salu carathay. et choreos in montibus sey. vsq; ad campostria pharan. que est in solitudine. Reuſiq; sunt et venerūt vsq; ad fontes mephat. ipsa est eades. et percusserūt omnē regionem amalechbita. et amozoz. qui habitabant in asafonthama. Et egressi sūt rex sodomoz. et rex gomozre. rexq; adame. et rex seboym. neenon et rex bale que est segor. et direxerūt ad eum cōtra eos in valle siluestri. scz adūsus chodolaomoz regēz elamita. et thabal regem genauz. et amraphel regēz sēnaar et arioch regem ponti. quoz reges adūsus quinq;. Vallis autē siluestre habebat puteos multos bituminis. Itaq; rex sodomoz. et rex gomozre. rega vtrerunt ceciderunt que ibi. et qui remanserant. fugerunt ad montem. Tulerunt autem omnem substantiaz sodomoz. et gomozreorum. et vniuersa que ad cibū pertinent. et abierūt. Nec non et loth et substantiam ei⁹. filium fratres abram. q̄ habitabat in sodomis. Et ecce vn⁹ q̄ euaserat. nunciavit abraz hebreo. qui habitabat in oualle mambre amozre. fratris elchol. et fratres aner. Ibi enim pepigerant fedus cum abram. Quod cum audisset abram. captum videlicet loth fratres suoz. numeravit expeditos vernauculos suos trecentosdecem et octo. et persecutus ē eos vsq; dā.

Et di
cullite
nicen
Ranō
liere
rum n
dorlac
est va
lem. a
dei ale
excell
excell
tradit
aut re
tolle t
dñm d
lio s̄b
cipia e
bram.
tibo v
bre. ill

Inis. d
Ego
mus r
bram.
vnacl
domin
s̄ her
habeb
li. Su
Et di
deo. a
ad eū
deo. a
eam.
posse
inq̄t
tem a
Qui
vtraf
tem r
cada
cumb

Et diuisis socijs irruit super eos nocte. Per-
cussitq; eos et persecutus est eos usque soba. et phe-
nicen que est ad leua damasci. Reduxitq; omnes sub-
stantias. et loth fratrem suum cum substantia illius. mu-
lieresque et plin. Egressus est autem rex sodomorum
in occursum eius. postquam reversus est a cede eloy-
dozlaomor. et regis qui cum eo erat. in valle saba que
est vall' regis. At vero melchisedech rex sa-
lem. proferens panem et vinum. Erat enim sacerdos
dei altissimi. benedixit ei. et ait. Benedicet' abra-
ham excelsus. qui creavit celum et terram et benedict' deus
excelsus. qui protegit hostes in manibus tuis
traditi sunt. et dedit ei decimas ex omnibus. Dixit
autem rex sodomorum ad abram. Da mihi aias. cetera
tolle tibi. Qui respondit ei. Leuo manum meam ad
dnum deum excelsi. possessorem celi et terre. quia si
filius subteguminiis usque ad cornu calige non ac-
cipiam ex omnibus que tua sunt. ne dicas. ego ditavi a-
bram. excepte hijs que comedunt iuuenes. et par-
tibus viros. que venerunt mecum. anan. elchol et ma-
bre. illi accipiunt partes suas.

Capitulum .xv.

Nis itaque transact'. factus est vno
domini ad abram pro visionem di-
cens. Noli timere abram. ego pro-
tectus tuus et merces tua magna ni-
mis. Dixitque abram. Domine deus quid dabis mihi
Ego vadam absque liberis. et filius procreatoris do-
mus mee. iste damascus elpezer. Addiditque a-
bram. Nichi autem non dedisti semen. et ecce
vnaclius meus. heres meus erit. Statimque vno
domini factus est ad eum dicens. Non enim erit
heres tuus. sed qui egredietur de utero tuo. ipsum
habebis heredes. Eduxitque eum foras. et ait il-
li. Suspice celum. et numera stellas si potes.
Et dixit ei. Sic erit semen tuum. Credidit abram
deo. et reputatum est illi ad iusticiam. Dixitque
ad eum. Ego dominus qui eduxi te de hur ebal-
deorum. ut darem tibi terram istam et possideres
eam. At ille ait. Domine deus. unde scire possim quod
possessor sum eam. Et respondit dominus. Sume
inquit mihi vacca triennem et capram triennem. et arie-
tem annorum trium. turturesque et columbam.
Qui tollens uniuscuiuslibet diuisit ea per medium et
vtriusque partem seorsum. alteriusque posuit. Aves au-
tem non diuisit. Descenderuntque volucres super
cadavera et abiebat eas abram. Cumque sol oc-
cumberet. pavos irruit super abram. et horror

magis et tenebrosus inualit eum. Diciturque
ad eum. Hec propterea. quod peregrinus futurus sit se-
men tuum in terra non sua. et subiciet eos virtuti. et
affliget ad quatuordecim annis. Verumtamen genti cui
viritur sum ego iudicabo. et post hoc egredietur
cum magna substantia. Tu autem ibis ad presen-
tiam in pace sepultus in senectute bona. Genu-
ne autem quarta revertentur huc. Nec dum enim impleto
sunt iniquitates amorreorum. usque ad presentem tempus.
Cum ergo occubisset sol. facta est caligo tenebro-
sa. et apparuit elibanus fumus. et lampas ignis
transiens inter diuisiones illas. In die illa pro-
pigit dominus sedem cum abram dicens. Semini tuo da-
bo terram hanc. a fluuio egypti usque ad fluvium
magnum eufraten. Caneos et cenezeos. et elbi-
moncos et ethcos. et phariseos. raphaimque
et amorreos. chananeos et gereseos. et iebu-
seos.

Capitulum .xvi.

Hic sarai vxor abram non genuit
sibi liberos. sed habens ancillam
egyptiam nomine agar dixit mari-
to suo. Ecceclusit me dominus
ne parerem. ingredere ad ancillam meam. si for-
te saltem ex illa suscipias filios. Cumque ille ac-
censeret deprecari. tulit agar egyptiam ancillam
suam. post annos decem qui habitare ceperant in
terra chanaan. et dedit eam viro suo uxorem.
Qui ingressus est ad eam. At illa concepit se
videns. desperxit dominam suam. Dixitque sarai
ad abram. Nique agis seorsum me. Ego dedi ancil-
lam meam in sinum tuum. que videns quod conce-
pit. despectum me habet. Iudicet dominus inter me et te
Cui respondit abram. Ecce ait ancilla tua in manu
tua est. utere ea ut libet. Affligere igitur eam sa-
rai fugam inquit. Cumque inuenisset eam angelus
domini iuxta fontem aque in solitudine que est in
via sur in deserto. dixit ad illam. Agar ancilla sa-
rai. unde venis et quod vadis. Que respondit a sarai
sarai domine mee ego fugio. Dixitque ei angelus do-
mini. Revertere ad dominam tuam. et humiliare sub
manu illius. Et rursum. Multiplicans inquit multi-
plicabo semen tuum. et non numerabitur pro multi-
tudine. Ac deinceps. Ecce ait. Concepisti. et
paries filium. vocabisque nomen eius ysnaxel.
eo quod audierit dominus afflictionem tuam. Dic eis
ferus homo. manus eius contra omnes. et manus
omnium contra eum. Et eregione uniuersorum
fratrum suorum. figet tale: natula. Vocauit aut

agar nomen domini q̄ loquebat̄ ad eiz. tu de
us q̄ vidisti me. Dixit em̄. Profecto hic vidi
posteriora videtes me. Propterea appellauit
puteū illū. puteū viuēt̄ et vident̄ me. Ipse
ē inter cades et barad. Deperitq; agar abre fi
liū. q̄ v̄cauit nomē ei⁹ ysmahel. Quoginta ⁊
sex annoꝝ eāt abra. qm̄ peperit ei agar ysmahel.

Capitulum xvij.

Dixitq; vero nonaginta et nouem
annoꝝ esse ceperat. apparuit ei d̄
us. Dixitq; ad eum. Ego domi
nus omnipotens. Ambula coram
me. et esto perfect⁹. Donamq; fed⁹ meuz in
ter me et te. et multiplicabo te vehementer ni
mis. Cedit abraꝝ pn⁹ in facies. Dixitq; ei d̄
us. Ego sum et ponaz pactuz meū tecū erisq;
pater multaz genūum. Nec vlē vocabit̄ no
men tuum abra. s̄ appellaber̄ abrahaz. qz pa
trem multaz genūum cōstitui te. Faciamq; te
crescere vehementissime. et ponam te in genti
bz regesq; ex te egredient̄. ⁊ statuaz pactum
meum int̄ me et te. ⁊ int̄ se men tuum post te.
in generationibz tuis. federe sēpiterno vt sim
de⁹ tu⁹. et seminis tui post te. Daboq; tibi et
semini tuo post te terraz peregrinationis tue.
omnem terram chanaan. in possessioneꝝ eter
nam. eroq; de⁹ eoꝝ. Dixit iteꝝ de⁹ ad abra
ham. Et tu s̄ custodies pactum meum et se
men tuum post te in gnationibz suis. Hoc est
pactū meū qd̄ obſuabit̄ int̄ me et vs et se
men tuum post te. Circumcider̄ ex vob̄ omne
masculinū. et circumcider̄ carnez p̄pueij v̄ri. vt
sit in signum federeꝝ int̄ me ⁊ vs. Infans
octo dieꝝ circumcider̄ in vob̄. Omne masculi
num in gnationibz v̄ris taz vnacul⁹ q̄ empti
cius circumcider̄. ⁊ quicumq; fuerit de stirpe v̄ra
Eritq; pactum meū in carne v̄ra in fed⁹ eter
num. Mascul⁹ cui⁹ p̄pueij caro circumcisa nō fue
rit. delebit̄ anima illa de pplō suo. qz pactum
meum irritum fecit. Dixit q; de⁹ ad abrahā
Sara vxoreꝝ tuaz non vocab̄ sarā. s̄ sarā. Et
benedicaz ei. et ex illa dabo tibi filium cui bene
dictur⁹ sum. Eritq; in nationes. et reges po
puloz orient̄ ex eo. Cedit abrahaz in faci
em suaz. et risit in corde suo dicens. Putasne
centenario nascetur fili⁹. et sara nonagenaria
pariet̄. Dixitq; ad dominum. Vnāq; ysmahel
vuiat coram te. Et ait domin⁹ ad abrahā.

Sara vxor tua pariet tibi filium. vocabisq; no
men ei⁹ ysaac. Et cōstituz pactum meum illi
in fed⁹ sempiternuz. ⁊ semini eius post eum.
Super ysmahel q; exaudiui te. Ecce benedicā
ei. et augeto et multiplicabo eum valde. Duoꝝ
decim duces gnabit. et fatiaz illum crescere in
gentem magnaz. Pactum vero meuz statu
am ad ysaac. qz pariet tibi sara tpe isto. in an
no altero. Cumq; finit⁹ esset hmo loquent̄
eū eo. ascendit de⁹ ad abrahā. Tulit autem
abrahā ysmahel filium suuz. et omnes vna
culos dom⁹ sue. vnūq; q; emerat. ⁊ cūctos
mares ex omnibz vir⁹ dom⁹ sue. et circumcidi
dit carnez p̄pueij eoꝝ. Statim in ipsa die sic p̄
ceperat ei de⁹. Abrahā nonaginta et nouem
eāt annoꝝ. qm̄ circumcidit carnez p̄pueij sui.
⁊ ysmahel fili⁹ sui. tredecim annos impleuat.
tempore circumcissionis sue. Eadeꝝ die circum
cisus est abrahā. et ysmahel fili⁹ ei⁹. et om
nes viri dom⁹ illi⁹. taz vnaculi quaz empti
ci alienigene pariter circumcisi sunt.

Capitulum xviii.

Apparuit auteꝝ ei domin⁹ in oꝝalle
mambre. sedenti in ostio taberna
culi sui in ipso feꝝore diei. Cum
q; eleuasset oculos. apparuerūt ei
tres viri stantes p̄pe eū. Duos eum vidisset.
et eueiunt in occursum eoꝝ. de ostio taberna
culi sui. et adorauit in terra ⁊ dixit. Domine si
inueni gratiam in oculis tuis ne tranſeas ser
uum tuum. Sed afferam parillum aque. ⁊ la
uentur pedes v̄stri et requiescite sub arbore.
Donamq; buccellam panis. et confortetur
eor v̄strum postea transibitis. Adāco enim
declinasti ad hūum v̄strum. Qui dixerunt.
Fac vt locut⁹ es. Festinauit abrahā in ta
bernaclm̄ ad sarā. Dixitq; ei. Accelera tria sa
ta simile commisce. et fac subānericos panes.
Ipse vero ad armentuz eueiunt. et tulit inde
vitulum teneꝝimuz ⁊ opt̄imuz. Deditq; p̄e
ro. Qui festinauit et coxit illum. Tulit q; bu
tuz. et lac. et vitulum quem coxerat. et posuit
coram eis. Ipse vero stabat iuxta eos sub ar
bore. Cumq; cōmedissent dixerunt ad eum.
Vbi est sara vxor tua. Ille respōdit. Ecce in
tabernaclō est. Cui dixit Reūdens veniam ad
te tempore isto. vita comite. ⁊ habebit filium
sara vxor tua. Quo audito. sara risit p̄ ostiū

tabernaculi Erant autē ambo senes . pfecteqz
 etate . et defierat sara fieri muliebria . Que risit
 occulte dicens . Postq̄ cōse nui . et dñs meus
 vtilis est . voluptati opam dabo . Dixit autē
 dñs ad abrahā . Quare risit sara vxor tua di
 cens Num vero pariturū sū an⁹ . Nunqd̄ do
 quicq̄ est difficile . Nuxta odietuz reūtar ab te
 s̄ eodez tempore . vita comite . et habebit sara
 filium . Negauit sara . dicens . Non nisi timore
 perterita . Dñs autēz . Non est inqt̄ ita . s̄ nisi
 hi . Cum ḡ surrexissent inde viri . direxerūt oeu
 los v̄t sodomaz . et abrahāz simul gradiebat̄ .
 deducens eos . Dixitqz dñs . Non celare pote
 ro abrahāz q̄ gestur⁹ sūm . eum futurus sit in
 gentez magnam ac robullissimaz . et benedicē
 de sunt in eo omnes nationes terre . Scio em̄
 q̄ preceptur⁹ sit filijs suis . et domui sue post
 se . vt custodiant vias dñi . et faciant iudiciuz et
 iusticiāz . vt adducat dñs p̄t abrahāz omnia
 q̄ locut⁹ ē ad eum . Dixit itaqz dñs . Clamor
 sodomoz . et gomozreoz . multiplicat⁹ est . et
 peccatum eozz . aggrauatū est nimis . Descen
 das et videbo . vtrum clamorem qui venit ad
 me . ope cōpleuerint . an non est ita vt sciam .
 Conūterqz se inde . et abierūt sodomaz . Abra
 hāz vero adhuc stabat corāz dño . et appropin
 quans ait . Nunqd̄ perdas iustum eū impio .
 Si fuerint q̄nq̄ginti iusti in ciuitate . peribunt
 simul . et nō parces loco illi p̄t q̄nq̄ginta ius
 tos si fuerint in eo . Absit a te vt rem hāc fa
 das . et occidas iustum eum impio . fiatqz iust⁹
 sic impi⁹ . Non est s̄ tuum . q̄ iudicas omnem
 terrāz . Nequaq̄ facies s̄ iudiciuz . Dixitqz do
 min⁹ ad eum . Si inuenero sodomis . q̄nq̄gin
 ta iustos in medio ciuitatē . dimittas omni lo
 co p̄t eos . Rēdit abrahāz . et ait . Quia se
 mel cepi . loqr̄ ad dominum deuz meum eum
 sūm puluis et cinis . Quid si minus q̄nq̄ginta
 iustis q̄nqz fuerint . deleb̄ p̄t q̄dragintaq̄nqz
 vniūsz v̄bez . Et ait Non delebo si inuenero
 ibi q̄dragintaq̄nqz iustūmqz locut⁹ est ad e
 um . Si autē q̄draginta ibi inuenti fuerint . qd̄
 facies . Ait . Non precuāz p̄t q̄draginta Ne
 queso inqt̄ indigerē domine si loqr̄ . Quid si
 ibi inuenti fuerint triginta . Rēpōdit . Non fa
 ciā . Si inuenero triginta Quia semel ait . ce
 pi . loqr̄ ad dominum meuz . Quid si ibi inuen
 ti fuerint viginti . ait . Non interficāz p̄t vi

ginti . Obsecro inqt̄ ne irascar . dñe si loqr̄ ad
 huc semel . Quid si inuenti fuerint ibi decē . Di
 xit . Non delebo p̄t decē . Abiit dñs postq̄
 cessauit loqr̄ ad abrahā . et ille reūsus ē in locū
 suum .

Capitulum . xix .

Ueneruntqz duo angeli sodomam
 vespere . sedente loth in foris a
 ciuitatē . Qui eum vidisset eos sur
 rexerit . et iuit obuiāz eis . adomuitqz
 p̄t in terram et dixit . Obsecro domini decli
 nate in domum pueri vestri . et manete ibi . La
 uate pedes vestros et mane proficiāemini in
 viam vestraz . Qui dixerunt . Minime sed in
 platea manebim⁹ . Cōpulit illos oppido vt di
 uerterent ad eum . Ingressisqz domum eius
 fecit ouitiūm . coxit azima et comederunt . Pri
 us autēz q̄ irent cubitum . viri ciuitatē vallas
 uerunt domuz illi⁹ . a puero vsqz ad senes om
 nis p̄t simul . Vocauerunt loth et dixerūt
 ei . Vbi sunt viri q̄ introierūt ad te nocte . Edue
 illos huc vt agnoscam⁹ eos . Egressus ad e
 os loth post terguz adducens ostiūz . ait . No
 lite queso fratres mei . nolite maluz s̄ facere .
 Habeo duas filias . q̄ nec dum agnouerūt vir
 rum . Educaz eas ad vs . et abutimini eis sicut
 vobis placuerit . dummodo viri istis nichil
 male faciat . q̄ ingressi sunt s̄ vmbra culmi
 nis mei . At ille dixerunt . Recede illuc . Et rur
 sus . Ingressus es inquit vt aduena . nunqd̄
 vt iudices . Te ḡ ipm̄ magis q̄ hos afflige
 mus . Vniqz faciebant loth vehementissime .
 Jamqz p̄t eāt vt effrangerent fores . et ecce
 miserūt manus viri . et introduxerūt ad se loth .
 clauserūtqz ostiū . et eos q̄ for⁹ erant percusse
 runt cecitate . a minimo vsqz ad maximuz . ita
 vt ostiūz inuenire non possent . Dixerūt autem
 ad loth . Habes s̄ quempiam tuoz . genez .
 aut filios aut filias . Omnes q̄ tui sunt . educ
 vite hac . Delebim⁹ em̄ locum istum . eo q̄ in
 creuerit clamor eozz corā dño . q̄ milit nos vt
 perdam⁹ illos . Egressus itaqz loth . locutus ē
 ad generos suos . qui accepturi erant filias e
 ius . et dixit . Surgite et egrediemini de loco
 isto . q̄ delebit domin⁹ ciuitatez hāc . Et visus
 est eis q̄si ludens loqui . Cumqz esset mane .
 cogebant eum angeli dicentes . Surge tolle
 vxorē tuā . et duas filias q̄s habes ne et tu pa
 nter pereas i seclera ciuitatē . Dissimulāto illo

apprehenderunt manus eius et manus uxoris ac
duarum filiarum eius eo quod parceret dominus illi. Edux-
eruntque eum et posuerunt extra ciuitatem. ibique locuti
sunt ad eum. dicentes Salua aiam tuam. Noli respi-
cere post tergum. nec stes in omni loco circa regio-
nem. sed in monte saluum te fac. ne quod tu simul
percas. Dixitque loth ad eos. Quiesco domine
mihi. quia inuenit huiusmodi gratiam coram te. et
magnificasti gloriam et misericordias tuas quod
fecisti mecum ut saluares animam meam. nec
possis in monte saluari. ne forte apprehendas
me malum et moriar. Est ciuitas ista iuxta. ad quam
possunt fugere parua. et saluator in ea. Num
quod non modica est. et uiuet anima mea. Dixitque
ad eum. Ecce enim in istis suscepi preces tuas. ut non
sruerem urbem pro qua locutus es. Festina et salua
re ibi. quia non potero facere quicquam donec ingredia-
ris illuc. Idcirco uocatum est nomen urbis illius
segor. Sol egressus est super terras. et loth in-
gressus est segor. Igitur dominus pluit super sodo-
mam et gomoratim sulphur et ignem a domino de
celo. et sruerunt ciuitates has. et omnes circa re-
giones. uniuersos habitatores urbium. et ciuita-
te terre uirentia. Respicentesque uxorem eius post se.
Vasa est in statuaz sal. Abrahaz autem surgens
mae. ubi steterat prius cum domino. intus est sodo-
mam et gomoratim. et uniuersas terras regionis
illius. Viditque ascendentes fauillas de terra. quasi
fornacis fumus. Cum enim srueretur dominus ciui-
tates regionis illius. recordatus est abrahe. et li-
berauit loth de subuisione urbium in quibus habita-
uerat. Ascenditque loth de segor et mansit in
monte. Dueque filie eius cum eo. Timueat enim
manere in segor. et mansit in spelunca. ipse et
due filie eius cum eo. Dixitque maior ad mino-
rem. Pater noster senex est. et nullus uirorum
mansit in terra. qui possit ingredi ad nos iuxta
morem uniuerse terre. Veni mebrementum eum ui-
no. dormiamusque eum eo. ut huare possimus
ex patre nostro semen. Ipedit itaque patri suo
bibere uinum nocte illa. Et ingressa est maior.
dormiuitque eum patre. At ille non sensit nec
quod accubuit filia nec quod surrexit. Altera que die
dixit maior ad minorem. Ecce dormiui heri cum
patre meo. demum ei bibere uinum etiam hanc
nocte. et dormies eum eo ut saluemus semen de
patre meo. Ipeditque etiam et illa nocte patri
suo bibere uinum. Ingressaque minor filia dor-

miuit eum eo. Et nec quidem tunc sensit quando
conubuerit. vel quando illa surrexit. Concepitque
due filie loth de patre suo. peperitque maior fi-
lium. et uocauit nomen eius moab. Ipse est pa-
ter moabitum. usque in presentibus diebus. Minor
que peperit filium. et uocauit nomen eius amon. id est
filius populi mei. ipse est pater amonitarum. usque hodie.

Capitulum

XX

Roset in de abrahā in terram
australē. habitauit mē eades. et
sū. et peregrinat⁹ est in genar⁹.
Dixitque sara uxor sua. soror
mea est. Misit s abimelech rex genare et tulit
eam. Venit autem de⁹ ad abimelech per somni-
um nocte. et ait illi. En morier⁹ pro muliere
que tulisti. habet enim uirum. Abimelech re-
spondit non tetigerat eam. et ait. Domine num quomodo
tem ignorantem. et iustam interficias. nome-
ipsa dixit michi soror mea est. Et ipsa ait. Frater
meus est. In simplicitate cordis mei et mundi-
cia manuum mearum feci istud. Dixitque ad eum
de⁹. Et ego scio quod simplici corde feceris. et ideo
custodiu te. ne peccares in me. et non dimisi
ut tangeres eam. Nunc ergo redde uxorem
uiri tuo. et orabit pro te. quia propheta est.
et uiues. Si autem nolueris reddere. scio quod mor-
te morier⁹. tu et omnia que tua sunt. Statimque
de nocte confurgens abimelech. uocauit om-
nes suos suos. et locutus est uniuersa uerba ista
in auribus eorum. Timueruntque omnes uiri val-
de. Vocauit autem abimelech etiam abrahaz.
et dixit ei. Quid fecisti nobis. Quid peccauimus
in te. quod induxisti super me et super regnum meum
peccatum grande. Que non debuisti facere. fecisti
nobis. Rursusque exprobatans ait. Quid uidi-
sti ut istud faceres. Respondit abrahaz. Cogitatum meum
dicens. Fossilis non est timor dei in loco isto.
et interficiant me propter uxorem meam. Ali-
as autem et uere soror mea est. filia patris mei.
et non filia matris mee. et duxit eam in uxorem.
Postquam autem eduxit me de⁹ de domo patris mei.
dixi ad eam. Hanc misericordiam facies mecum.
in omni loco ad quem egrediemur. dices quod frater
tuus sum. Tulit igitur abimelech oues et bo-
ues et seruos et ancillas. et dedit abrahaz. Red-
ditque illi sara uxorem suam. et ait. Terra com-
mune est. ubicumque tibi placuerit habitare. Ha-
re autem dixit. Ecce mille argenteos dedi fratri

tuo. De
omnes
metoto
uit de
perret.
mus abi

rat ei de
genut e
uo die. f
annoꝝ.
Dixitque
audient
ditus cr
quez pe
ablaet at
in die ab
filium ag
suo. dixi
um eius.
filio meo
lio suo
rum sup
dixerit t
cabit. t
tem mag
abrahā
posuit se
eam. N
berabre
at puez
it. Red
iacere. d
rum. E
uit. Ex
uitque an
gio aga
cem pu
rum. et
faciā eū.
puteum
puero b
nat⁹ est
lagittan

tuo. Hoc erit tibi in velamen oculorum ad omnes q̄ tecū sunt. & quocumq̄ perrexerit me mētoſe deprehēſaz. Prante aut̄ abrahā. ſana uir de⁹ abimelech et vxorē. anallazq̄ ei⁹ & p̄ p̄reſt. Concluſerat em̄ dñs omnē uulū do/mus abimelech. p̄tē ſaraz vxorē abrahę.

Capitulum .xxj.

Uſitauit autē de⁹ ſaram ſicut p̄ miſerat: et impleui. que locutus eſt. Concepitq̄ et peperit filiuſ in ſenectute ſua. tempore q̄ predixerat ei de⁹. Vocauitq̄ abrahaz nomē filij ſui q̄ genuit ei ſara. yſaac. Et circumſedit euz octa/uo die. ſic p̄cepit ei de⁹ cum centum eſſet annoꝝ. Hac q̄ppe etate pat̄ nat⁹ eſt yſaac. Dixitq̄ ſara. Filium fecit m̄ de⁹. et quicumq̄ audierit. ridebit m̄. Rurſumq̄ ait. Quis au dituſ crederet abrahaz. q̄ ſara lactaret filiuſ quez peperit ei iam ſem. Creuit igit⁹ puer. et ab lactat⁹ eſt. Featq̄ abrahaz ḡndē uuiuiuz in die ab lactationis ei⁹. Cumq̄ vidiffet ſara filium agar egiptē. ludentē. cum yſaac filio ſuo. dixit ad abrahaz. Eice anallaz hanc et fili um ei⁹. Non erit enim heres fili⁹ analle. cum filio meo yſaac. Idcirco accepit abrahā p̄ fi/lio ſuo. Cui dixit de⁹. Non tibi videat⁹ aſpe/ rum ſup puerō et ſup analla tua. Omnia q̄ dixerit tibi ſara. audi uocē ei⁹. q̄ in yſaac uo/ cabit⁹ tibi ſemen. Sz et filiuſ analle factū i gē tem magnaz. q̄ ſemen tuuz ē. Surrexit itaq̄ abrahā mane. et tollēs panē. et vtroz aq̄. im/ poſuit ſcapile ei⁹. tradiditq̄ puez. & dimiſit eam. Que tiam abiſſet. errabat in ſolitudine beſabee. Cūq̄ ōſūpta eſſet aq̄ in vtre. abie/ ſit puez. ſbt̄ vnaz arborē. que ibi eāt. et abi/ it. Sed itaq̄ eregione peul. q̄ntuz poteſt arcuſ iacere. Dixit em̄. Non uidebo orientē pue rum. Et ſedens circa leuauit uocē ſuaz et fle/ uit. Exaudiuit autē de⁹ uocē pueri. Vocas/ uitq̄ angel⁹ dñi agar de celo dicēs. Quid aſ/ gis agar. Noli timere. Exaudiuit em̄ de⁹ uo/ cem pueri. d loco in q̄ eſt. Surge & tolle pue rum. et tene manuſ illi⁹. q̄ in gentē magnā factū eū. Aperuitq̄ oculos ei⁹ de⁹. Que uident̄ puteum aque. abijt et impleuit vtrō. deditq̄ puerō bibere. et fuiſt cum eo. Qui creuit & mo/ rat⁹ eſt in ſolitudine. factuſq̄ eſt uir iuueniſ ſagitar⁹. Habitauiſq̄ in deſerto p̄han. Et

accepit illi m̄ ſua vxorē d terra egipti. Eo/ dem tempore dixit abimelech et phicol prin/ cepſ exeat⁹ ḡ ad abrahā. De⁹ tecū ē in vni/ ſis que agis. Iura ḡ p dñm. ne nocēas m̄. et poſter⁹ meis ſtirpiq̄ mee. ſ iuxta miſeris cordiā q̄ feci tibi. facias m̄. et terre in q̄ vſa/ es aduena. Dixitq̄ abrahā. Ego iurabo. Et increpauit abimelech p̄tē puteū aque. quez vi abſtulerant ſui ei⁹. Reſpōditq̄ abimelech. Neſciui q̄o fecerit hanc rem. ſ et tu non indi/ caſti m̄. et ego non audiui p̄tē hodie. Tulit itaq̄ abrahā oues et boues et dedit abime/ lech. Percuſſeritq̄ ambo fed⁹. Et ſtatim abra/ haz ſeptē agnas greges ſeoſum. Cui dixit abimelech. Quid tibi uolūt ſeptē agne iſte/ q̄s ſtare feciſti ſeoſum. At ille. Septē inq̄ agnas accipies de manu mei. ut ſint m̄ in te/ ſtimonium. quoniam ego fodi puteum iſtum. Idcirco uocat⁹ ē loc⁹ ille beſabee. q̄ ibi vtr/ q̄ iurauit. et inieſt fed⁹ p̄ puteo iuramenti. Surrexit autē abimelech. et phicol p̄ncipſ exerat⁹ ei⁹. reſiſq̄ ſunt in terraz paleſtinoꝝ. Abrahaz uero plantauit nem⁹ in beſabee. et inuocauit ibi nomen dī eterni. et fuiſt colon⁹ terre paleſtinoꝝ. dieb⁹ mult⁹.

Capitulum .xxij.

Que poſtq̄ geſta ſunt: temptauit de⁹ abrahaz. et dixit ad euz Abra/ ham abrahaz. Ille reſpōdit. Aſ/ ſum. Ait illi. Tolle filium tuum uirgenitum quez diligis yſaac et uade in ter/ ram viſionis atq̄ ibi offeres eum in olocau/ ſtum. ſup vnuz monū quez monſtrauero ti/ bi igit⁹ abrahaz d nocte ōſurgens ſtauit ali/ num ſuuz. ducēs ſecū duos iuuenes. et yſaac filiū ſuuz. Cūq̄ ōdiſſet ligna in olocauſtuſ. abijt ad locū q̄ p̄cepit ei de⁹. Die autē ter/ ſio. eleuatis oculis uidit locū peul. dixitq̄ ad pueros ſuos. Expectate ſc̄ eū aſino. ego & pu/ er illuc vſq̄ p̄p̄erato. poſtq̄ aduenerim⁹ re/ uertimur ad uſ. Tulit q̄ ligna olocauſti. et impoſuit ſup yſaac filiū ſuū. Ip̄e uero portas/ bat in mambo. ignem & gladium. Cūq̄ duo p̄gerent ſimul. dixit yſaac patri ſuo. Datez mi. At ille r̄ndit. Quid vis fili. Ecce iqt̄ igni et ligna. ubi eſt uictima olocauſti. Dixit au/ tem abrahā. De⁹ p̄uidebit tibi uictimam olocauſti fili mi. Pergēbāt ḡ parit. & uenerit

ad locum quez dñderat ei de⁹. in q̄ edificauit altare. et desuper ligna posuit. Cumq; colligasset ysaac filium suuz. posuit eum in altare sup struē lignoz. Extenditq; manū et arripuit gladiū. vt imolaret filiū suū. Et ecce angelus dñi d̄ celo clamauit dicēs. Abrahā abrahā. Qui rñdit. Assū. Dixitq; ei non extendas manum tuam sup puez. neq; facias illi q̄c̄q;. Nunc agnoui q̄ timeas dñm. et non peristi vnigenito filio tuo pp̄ me. Leuaue abrahā oculos suos. viditq; post terguz arctō int̄ vepres. herentes cornibz. Quez assumēs. obtulit olocustum p̄ filio. Appellauitq; nomen loā illi⁹. dñs videt. Vnde vsq; hodie d̄. in monte dñs videbit. Vocauit autē angel⁹ domini abrahā secundo de celo dicens. Per memetipsum iurauit dñs. q̄a fecisti hanc rem. et non peristi filio tuo vnigenito pp̄ me. benedicaz tibi et multiplicabo semen tuuz sicut stellas celi. et velud arenas que est in litore maris. Possidebit semē tuuz portas inimicorum suoz. et benedicent in semine tuo cōs gentes terre. q; obedisti vci mee. Reuersus est abrahā ad pueros suos. abieratq; berlabee simul. et habitauit ibi. Hic itaq; gestis nuntiātum est abrahā. q; melcha q̄ genuisset filios nachoz. f̄ri suo. hus p̄mogentuz. et dum fratrem ei⁹. et chamuel p̄ez syroz. et esed et azan. pheldas. q; et yelach. et baniel. d̄ q̄ nata est rebecca. Deo istos genuit melcha: nachoz or f̄ri abrahāz. Concubina vro illi⁹ noie roma. peperit thabce. et gaon. et thaas. et maacha.

Capitulum .xxiiij.

Vixit autēz sara centuz viginti septem annis. et mortua est in ciuitate arbee que est hebron in terra chanaan. Venitq; abrahāz vt planget et flet eam. Cumq; surrexisset ab officio funeris: locut⁹ est ad filios hebr̄ dicens. Ad uena sum. et peregrin⁹ apud vob: date m̄ ius sepulcri vobiscum. vt sepeliāz mortuum meum. Responderuntq; filij hebr̄ dicentes. Audi nos domine. Princeps dei es apud nos. in electis sepulcri nostris sepeli mortuuz tuuz. nullusq; te p̄hibere poterit: quin in monumēto ei⁹ sepeliāz mortuum tuum. Surrexit abrahā et adtrauit populum terre. filios videlicet hebr̄. Dixitq; ad eos. Si placet anime vestre

vt sepeliāz mortuum meum. audite me. et in tercedite pro me apud ephron filium seor. vt det m̄ speluncam duplicem quam habet in extrema parte agri sui. Pecunia digna tradat eam michi coram vobis. in possessionem sepulchri. Habebat autē ephron in medio filioz. hebr̄. Responditq; ephron ad abrahā: eunelis audientibz qui ingrediebantur portam ciuitatē illi⁹ dicens. Nequaquā ita fiet domine mi. s; tu magis ausculta qd loquor. Agz. trado tibi. et speluncam que in eo est. p̄ sentibz filijs populi mei. Sepeli mortuum tuuz. Adtrauit abrahā coraz domino et p̄lo terro. et locut⁹ est ad ephron: azeu instanto plebe ei⁹. Queso vt audias me. Dato pecuniam p̄ agro. suscipe eam. et sic sepeliāz mortuum meum in agro. Responditq; ephron. Domine mi audi me. Terra quaz postulas. q̄dringentos siclos argenti valet. istud est p̄cium inter me et te. s; q̄tuuz est s; sepeli mortuū tuum. Qd̄ eum audisset abrahāz. appendit pecuniam quaz ephrō postulauerat. audientibz filijs hebr̄ q̄dringentos siclos argenti. et p̄bate monete publice. Cōfirmatusq; est ager quōdam ephronis. in q̄ erat spelunca duplex. respiciens mambre. tam ipse q̄ spelunca. et omnes arbores ei⁹ in eunelis terminis ei⁹ per ciuitatem: abrahā in possessione. Videntibz filijs hebr̄. et eunelis q̄ intrabant portam ciuitatē illi⁹. Atq; ita sepeliuit abrahāz sara: vxorez suam. in spelunca agri duplici q̄ respiciebat mambre. hoc est ebron. in terra chanaan. Et confirmat⁹ est ager. et antrum quod erat in eo: abrahā in possessione. monumēti. a filijs hebr̄.

Capitulum .xxiiij.

Rat autē abrahā senex diez. q; multorum. et dominus in eunelis benedixerat ei. Dixitq; ad seruum seniores domus sue qui p̄erat omnibus que habebat. Donec manuz tuam s̄tor femur meum. vt adiurem te per deum celi et terre. vt non accipias vxorem filio meo de filiabus chananeeoz. inter q̄s habitos: s; ad terram et agnationez meam phāsearis: et inde accipias vxorem filio meo ysaac. Respondit hu⁹. Si noluerit mulier venire mecum in terram hanc. nunquid reducere debeo filium tuum ad locum de quo tu egressus es.

Dixitq; um meu domo p̄eue? est bo teraz te. et in d̄tem milio mento: h̄ Posuit dñi sui: a decem ca omnibz perxit i Cumq; dum. iuz q̄ solen rauit do abrahāz ricordiaz p̄e fone t̄ egred ella cui illa resp tiz. ipsa s̄ intelli no meo uerat: et el filij m habeno mis vir. Descen dria ad p̄auyill dria tua ter q; d̄ ei potu camel t̄ Effiden um vt l̄ dedit. T re vler an non. i auref a amillo q; ad e mo pat spondit peperit

Dixitq; abrahā. Caute ne quādo reducas fili-
um meum illuc. Dñs celi et terre q̄ tulit me de
domo patris mei. et terra habitabit me. q̄ lo-
cutus est mi. et iuravit mi dicens. Semini tuo da-
bo terram hanc: ipse mittet angelum suum corā
te. et inde accipies uxorem filio meo. Sin aut-
em mulier noluerit seq̄ te. non teneberis iuras-
mento: filium tantum meum ne reducas illuc.
Posuit ḡ suā manum sub femore abrahā
dñi sui: et iuravit illi super sermone s̄. Tulitq;
decem camelos et grege dñi sui et abiit ex
omnibus bonis eius portans secum: profectusq;
perrexit in mesopotamiam. ad urbem nachor.
Cumq; camelos fecisset accumbere extra opi-
dum. iuxta puteum aque. respere. eo tempore
q̄ solent mulieres egredi ad hauriendam aq̄: o-
rauit dominum dicens. Domine deus dñi mei
abrahā. occurre obsecro mi hodie: et fac mise-
ricordiam cum dño meo abrahā. Ecce ego sto
prope fontem aque: et filie habitatoꝝ h̄i cūita-
te egredientes ad hauriendam aquam. Igitur pu-
ella cui dixerō. inclina ydriam tuam ut bibam. et
illa respondit. Bibe. q̄n et camel tuis dabo po-
tū. ipsa est q̄ preparasti s̄uo tuo ysaac: et per
s̄ intelligas. q̄ fecerit misericordiam cum domi-
no meo abrahā. Præcedum mi se v̄ba ope-
uerat: et ecce rebecca egrediebatur filia bathu-
el filij melche uxoris nachor fratris abrahā.
habens ydriam in seapula sua: puella decora ni-
mis virgoq; pulcherrima. et in cognita viro.
Descenderat autem ad fontem. et impleuerat y-
driam aq̄: ac requiebat. Decurritq; ei suus et ait
Pauillum aque mi ad bibendum prebe de y-
dria tua. Que respondit. Bibe dñe mi. Celer-
terq; dispulit ydriam super vlnas suas: et dedit
ei potum. Cumq; ille bibisset adiecit. Quin et
camel tuis hauriam aq̄: donec cuncti bibant.
Effudensq; ydriam in canalibus recurrit ad pute-
um ut hauriret aq̄: et hauritq; omnibus camelis
dedit. Ipse autem contemplabat eam tacens: scilicet
re volens ut ps̄. iter suum fecisset deus
an non. Postq̄ autem biberit camelis protulit vir-
i aureas aureas. apprehendentes siclos duos: et
armillos torquos. pondos siclosq; decem. Dixit
q; ad eam. Cuius es filia? Indica mi. Est in do-
mo patris tui locus ad manendum. Que res-
pondit. filia sum bathuelis filij nachor: que
perperit ei melcha. Et addidit dicens. Palea

rum quoq; et feni plurimum est apud nos: et
locus spatiosus ad manendum. Inclinauit
se homo et adorauit dominum dicens. Bene-
dixit dominus deus domini mei abrahā. q̄ non
abstulit misericordiam et veritatem suam a domi-
no meo: et recto itinere me perduxit in domum
fratris domini mei. Cucurrit itaq; puella: et nu-
ciavit in domum matris sue omnia que audie-
rat. Habebat autem rebecca fratres nomine la-
ban. Qui festinus egressus est ad hauriendam aq̄: ubi es-
tat fons. Cumq; vidisset in aureis. et armillas
in manibus sororis sue. et audisset cuncta v̄ba re-
ferentis h̄ locutus est mi hō: venit ad vix. q̄ sta-
bat iuxta camelos. et prope fontem aque: dixit
q; ad eum. Ingredere benedixit dñi. Cur for-
sas preparasti domum et locum camelis tuis? Et
introduxit eum in hospitiū. ac destravit came-
los: deditq; paleas et fenum. et aq̄ ad lauan-
dos pedes camelorum. et virorum q̄ venerant eum
eo. Et appositus est in conspectu eius panis. Qui
ait. Non comedas: donec loquar sermones meos.
Respondit ei. Loquere. At ille: seruus in-
quit abrahā sum. Et dominus benedixit do-
mino meo valde et magnificatus est: et dedit ei
ovēs et boues. argentum et aurum. Fuos et asinas
et camelos et asinos. Et peperit sara uxor do-
mini mei: filium domino meo in senectute sua:
deditq; illi omnia que habuerat. Et adiuravit
me dominus meus dicens. Non accipies uxorem
filio meo de filiabus ebanæorum. in quorum ter-
ra habito: sed ad domum patris mei perges: et
de cognatione mea. accipies uxorem filio meo.
Ego vero respondi domino meo. Quid si no-
luerit venire mecum mulier? Dominus ait.
in cuius conspectu ambulo. mittet angelum
suum tecum. et diriget viam tuam: accipiesq;
uxorem filio meo de cognatione mea: et de do-
mo patris mei. Innocens eris a maledictione
mea: cum veneris ad primos meos. et non de-
derint tibi. Veni ḡ hodie ad fontem aque et dicit
Dñe deus dñi mei abrahā. si direxisti viam meam
in q̄ nunc ambulo. ecce sto iuxta fontem aque:
et virgo que egredietur ad hauriendam aquam
audierit a me. da mi pauillum aque ad biben-
dum de ydria tua. et dixerit michi. et tu bibe et
camel tuis hauriam: ipsa est mulier q̄ prepa-
rauit dominus filio dñi mei. Cumq; hec tacitus
mecum volueris. apparuit rebecca veniens cum

ydria quam portabat in scapula: descenditq;
ad fontes: et hausit aquā. Et aio ad eam. Da
michi paululū bibē. Que festinans deposuit
ydriam de humero: et dixit ei. Et tu bibe: et ca
melis suis tribuam potum. Bibe: et adaquit
camelos. Interrogauitq; eam et dixit. Cuius es
filia? Que respondit. filia batuel filii nach/
or: quem peperit ei melcha. Suspendi itaq; in
aures ad ornandas facies eius: et armillas pos
sui in manibus eius. Pronusq; adorauit dñm: be
nedicens dño deo dñi mei abrahaz: q; perdux/
it me recto itinē: ut sumeres filiaz fratris domi
ni mei filio eius. Quaz obres si facit? misericor
diam et veritatē cū domino meo indicatē mī:
sin autē aliud placet. et b̄ dicitē mī vt vadam
ad dextraz siue ad sinistras. Respondit labā et
bathuel. A dño egressus est b̄ mo. Non pos/
sum? exta placituz eius q̄c̄q; aliud loq; tecum
En rebecca coraz te est: tolle eaz et p̄h̄scere: et
sit vxor filij domini tui. sic locut⁹ est domin⁹
Quod eum audisset puer abraham: padens
adorauit in terra dominum. Prolatisq; valis
argenteis et aureis. ac vestibus: dedit ea rebeccę
p̄ munere. Fratrib⁹ q; eius et matri. dona ob
tulit. Inicoq; iuuio videntes parē et b̄len
tes manserūt ibi. Surgens autē mane. locut⁹
est puer. Dimittite me: vt vadaz ad dominuz
meum. Responditq; fratres eius et mater.
Maneat puella saltez. decēz dies apud nos. et
postea p̄h̄scet. Nolite autē me retinere. quia
domin⁹ direxit vias meam. Dimittite me: vt
p̄gam ad dominū meuz. Et dixerūt. Vocem⁹
puellaz: et queram⁹ ipsi⁹ voluntatez. Cumq;
vocata venisset: scissitate sunt. Vis ire cum ho
mine isto? Que ait. Vadaz. Dimiserūt q; eaz.
et nutrices illi⁹: suumq; abrahaz et comites e
ius: imprecantes p̄p̄era sorori sue. atq; dicen
tes. Soror nostra es. Crescas in mille milia:
et possideat semen tuuz portas inimicorū. suo
rum. Igit⁹ rebecca et puella illi⁹. ascensis ca
melis secuti sunt viuz: q; festin⁹ reuertebatur ad
dominuz suum. Eo autē tempore deambula
bat ysaach per vias que ducūt ad puteuz. cui
ius nomen est viuent⁹ et vident⁹. Habitabat
enī in terra australi: et egressus fuerat ad medi
tanduz in agro inclinata iaz die. Cumq; ele
uasset oculos: vidit camelos venientes procul
Rebecca q; asp̄cto ysaac. descendit de camelo:

et ait ad puez. Quis est ille homo q; venit
per agz. in occuruz nobis? Dixitq; ei. Ipse est
domin⁹ me⁹. At illa tollens cito paliuz suum
cooperuit se. Seru⁹ autē cuncta que gesserat
narravit domino suo ysaac. Qui introduxit e
am in tabernaculin sare matris sue et accepit eā
vxorez: et intantuz dilexit eaz: vt dolores q; ex
morte matris eius aciderat temperaret.

Capitulum .xxv.

Abrabaz vero aliam duxit vxorez
nomine cethuraz: q; peperit ei zā
raz et iexan. et madan. et madian.
et iesboch. et sue. Iexan quoq;
genuit saba. et dadan. Filij dadan fuerūt as
surim et latbusim et laomin. At vero ex ma
dian ortus est epha. et oplax et enoch. et abi
da. et baldaa. Omnes h̄ij filij cethure. De
ditq; abraham cuncta que possidebat ysaac. fi
lijs autem scubimarum largit⁹ est munera. et
separauit eos ab ysaac filio suo duz adhuc ip
se viueret ad plagam orientales. Fuerunt au
tam dies vite abrahe centumseptuagintaq;
q; anni: et deficiens mortuus est in senectute
bona. p̄cedēq; etate. et plenus dierum: con
gregatusq; est ad pplin suum. Et sepelierunt
eum ysaac et ysmahel filij sui in spelunca dupli
ci. que sita est in agro ephron: filij seor et thei.
eregione mambre: quam emerat a filijs heth.
Ibi sepult⁹ est ipse. et Sara vxor eius. Et post
obitum eius benedixit de⁹ ysaac filio eius: qui
habitabat iuxta puteum nomine viuentis. et
videntis. Hec sunt generationes ysmahel filij
abrahe quem peperit ei agaz egipcia famula sa
re: et h̄ nomina filiorū eius in vocabul⁹ et gene
rationib⁹ suis. Primo genit⁹ ysmahel naba/
ioch: deinde cedar. et abdelhel. et mabsan et
masina quoq; et duma. et massa. addat et the
ma et itbur. et naphis et cedma. Isti sunt filij
ysmahel: et h̄ nomina per castella et oppida eo
rum. duodecim p̄nāps tribuum suaz. Et fac
ti sunt anni vite ysmahelis centumtrigintasep
tem: deficiensq; mortu⁹ est. et apposit⁹ ad po
pulum. Habitauit autem ab eiula vsq; sur: q;
respicit egip̄ti introeuntibus assiros. Corā tūc
tis fratrib⁹ suis obiit. Hec q; sunt gnationes
ysaac filij abrahaz. Abrahaz genuit ysaac.
Qui cū q̄draginta esset annoz: duxit vxorē
rebecca. filia bathuelis syri. de mesopotamia

forore
minu
Qui e
becco
uali
quid
confu
Due q
puli e
popul
ri. Ja
ce ger
primu
moren
men e
planta
appella
ac qua
tio. fa
homo
habita
esau e
et rebe
cob pu
esau de
sione h
obcau
Cui d
ta tua
michi
Iura e
didit p
lentis
suspend

C

rata.
scenda
quam
q; tēu
mini t

sororem laban. Depræcatusq; est ysaac do-
 minum pro vxore sua: eo q; esset sterilis.
 Qui exaudiuit eum et dedit conceptum re-
 becca: sed collidebantur in utero eius par-
 uuli. Que ait. Si sic michi futurum eât:
 quid necesse fuit conâpere? Perrexitq; vt
 confileret dominum. Qui respondens ait.
 Due gentes sunt in utero tuo. et duo po-
 puli ex ventre tuo diuentur: populufq;
 populum superabit: et maior seruiet mino-
 ri. Jam tempus parienti adueniat: et ee-
 ce gemini in utero eius reperi sunt. Qui
 primus egressus est rufus erat et totus in
 morem pilis hispida: vocatumq; est no-
 men eius esau. Proximus alter egrediens
 plantam fratris tenebat manu: et idcirco
 appellauit eum iacob. Sexagenari9 erat ysa-
 ac quando nati sunt paruuli. Quibus adul-
 tis. factus est esau vir gnarus venandi: et
 homo agricola: iacob autem vir simplex
 habitabat in tabernaculis. Ysaac amabat
 esau eo q; d' venacionibus illius viceret:
 et rebecca diligebat iacob. Corit autem ia-
 cob pulmentum. Ad quem cum venisset
 esau de agro lassus ait. Da michi de coc-
 cione hac rufa: qâ oppido lassus sum. Quâ
 obeuam vocatum est nomen eius edon.
 Cui dixit iacob. Vende michi primogeni-
 ta tua. Ille respondit. En morior. Quid
 michi proderunt primogenita? Ait iacob.
 Iura ergo michi. Iurauit ei esau. et ven-
 didit primogenita: et sic accepto pane et
 lentis edulis comedit et bibit et abiit: par-
 uipendens q; primogenita vendidisset.

Capitulum xxxi.

Quia autem fame super terras
 post eam sterilitatem que ac-
 cidit in diebus abraham:
 abiit ysaac ad abimelech re-
 gem palestinarum. in ge-
 nara. Apparuitq; ei dominus et ait. Ne de-
 scendas in egiptum: sed quiesce in terra
 quam dixerô tibi et peregrinare in ea: ero
 q; tecum et benedicam tibi. Tibi enim et se-
 mini tuo dabo vniuersas regiones has. com-

plens iuramentum q; spondi abraham pa-
 tri tuo: et multiplicabo semen tuum sicut
 stellas celi. Daboq; posteris tuis vniuer-
 sas regiones has: et benedicentur in semi-
 ni tuo omnes gentes terre: eo q; obedierit
 abraham vâ mee et custodierit precepta
 mea: et mandata mea et ceremonias leges
 q; seruauerit. Mansit itaq; ysaac in geras-
 ris. Qui cum interrogaretur a viris loci illi
 us super vxore sua. respondit. Soror mea
 est. Timuerat enim confiteri q; sibi esset
 sodata coniugio: reputans ne forte interfi-
 cerent eum propter illius pulcritudinem.
 Cumq; pertuissent dies plurimi et ibidem
 moraretur. prospiciens abimelech rex pa-
 lestinarum per fenestram: vidit eum iocan-
 tem cum rebecca vxore sua. et accessit eo a-
 it. Despicuum est q; vxor tua sit. Cur
 mentitus es eam sororem tuam esse? Respon-
 dit. Timui ne morerer propter eam. Di-
 xitq; abimelech. Quare imposuisti nobis
 hoc? Potuit coire quispiam d' populo cum vxore
 tua. et iduxeras super nos grande pecca-
 tum. Precepitq; omni populo dicens. Qui
 contigerit hominis huius vxores. morte mo-
 rietur. Sequit autem ysaac in terra illa: et
 inuenit in ipso anno centuplum. Benedi-
 xitq; ei deus. et locupletatus est homo. et
 ibat phœnus atq; succroscens. donec mag-
 nus valementer effectus est: habuitq; poi-
 sessiones ouium et armentorum et familie
 plurimum. Ob hoc inuidentes ei palestini-
 omnes putcos quos foderant serui patris
 illius abraham. illo tempore obstruxerunt
 implentes humo intrin vt ipse abimelech
 diceret ad ysaac. Recede a nobis: quoni-
 am contendit nobis factus es valde. Et il-
 le discedens vt veniret ad torrentem geras-
 re habitaretq; ibi: rursus fodit alios pu-
 tcos. quos foderant serui patris sui abra-
 ham. et quos illo mortuo olim obstruxe-
 rant philistinim. Appellauitq; eos eisdem
 nominibus: quibus ante pater veauerat.
 Foderuntq; in torrente. et repperunt aquâ
 viuam. Sed et ibi iurgium fuit pastorum
 gerasre. aduersus pastores ysaac dicenduz.
 Prostra est aqua. Quamobrem nomen pusi-

ex eo q̄ acciderat uenit calumniam. For-
derunt autem et alium: et pro illo quoq̄
rirati sunt: appellauitq̄ eum mimidāas.
Profectus inde fodit alium puteum: pro
quo non contenderunt. Itaq̄ uenit nos-
men eius latitudo: dicens. Nunc dilata-
uit nos dominus: et fecit crescere super ter-
ram. Ascendit autem ex illo loco in be:sa-
bee: ubi apparuit ei dominus in ipsa nocte
dicens. Ego sum deus abraham patris tui
Noli timere: quia ego tecum sum. Be-
nedicam tibi et multiplicabo semen tuum:
propter seruum meum abraham. Itaq̄
edificauit ibi altare domino: et inuocato no-
mine domini extendit tabernaculum: pre-
cepitq̄ seruis suis ut foderent puteum.
Ad quem locum cum uenissent de geraris
abimelech et oebozath amici illius et phi-
col dux militum. locutus est ysaac. Quid
uulstis ad me hominem quem odistis et ex-
pulistis a uobis. Qui responderunt. Vidi-
mus tecum esse dominum: et idcirco nos di-
ximus. Sit iuramentum inter nos. et in-
scantus fedus. ut non facias nobis quicq̄
mali: sicut et nos nichil tuorum attingim⁹.
nec fecimus quod te lederet: sed cum pas-
ce dimissimus adum benedictione domini.
Fecit ergo eis conuiuium. Et post cibum
et potum surgentes mane. iurauerunt sibi
mutuo: dimisitq̄ eos ysaac pacifice in lo-
cum suum. Ecce autem uenerunt in ipso
die serui ysaac: annuntiantes ei de puteo
quem foderant. atq̄ dicentes. Inuenim⁹
aquam. Unde appellauit eum abundanti-
am. et nomen uobis impositum est be:sa-
bee. usq̄ in presentem diem. Esau uero q̄
diagenarius duxit uxores duas: iudith fi-
liam beeri ethei. et basemath filiam elon
eiusdem loci: que ambe offenderant animū
ysaac et rebece.

¶ Capitulū .xxvii

Enit autem ysaac et cali-
gauerunt oculi eius. et vi-
dere non poterat: uenitq̄
esau filium suum maiorez:
et dixit ei. Fili mi. Qui

respondit. Assum. Cui pater. Vides in-
quit q̄ senuerim: et ignorem diem moris
mee. Sume arma tua. et pharetram et ar-
eam: et egredere foras. Cumq̄ uenatu a-
liquid apprehenderis fac michi inde pulmē-
tum sicut uelle me nosti: et affer ut come-
dam: et benedicat tibi anima mea anteq̄
moriai. Quod eum audisset rebecca. et ille
abisset in agrum ut iussionez patris imple-
ret: dixit filio suo iacob. Audiui patrem
tuum loquentem eum esau fratre tuo: et di-
centem ei. Affer michi de venatione tua.
et fac cibos ut comedam: et benedicam ti-
bi coram domino anteq̄ moriar. Nunc er-
go fili mi acquiesce consilijs meis: et per-
gens ad gregem affer michi duos hedos
optimos. ut faciam ex eis escas patri tuo
quibus libenter uescitur: quas eum intule-
ris et comederit. benedicat tibi priusq̄ mo-
riatur. Cui ille respondit. Nosti q̄ esau fra-
ter meus homo pilosus sit. et ego lenis.
Si attrectauerit me pater meus et senserit.
timeo ne putet sibi uoluisse me illudere: et
inducat super me maledictionem pro bene-
dictione. Ad quez mater: in me sit ait illa.
maledictio fili mi: tantum audi uocem me-
am. et pergens affer que dixi. Abiit et ac-
tulit: deditq̄ patri. Parauit illa cibos si-
cut uelle nouerat patrem illius: et uelibus
esau ualde bonis. quas apud se habebat
domi induit eum. pelliculasq̄ hedorum at-
eum dedit manibus: et colli nuda protexit.
Peditq̄ pulmentum: et panes quos coxe-
rat tradidit. Quibus illatis dixit. Pater
mi. At ille respondit. Audio. Quis es
tu fili mi? Dixitq̄ iacob. Ego sum primo-
genitus tuus esau. Fecit tibi sicut precepi-
sti michi. Surge. sede et comede. de ve-
natione mea: ut benedicat michi anima tua.
Rursumq̄ ysaac ad filium suum. Quomo-
do inquit tam cito inuenire potuisti fili
mi? Qui respondit. Voluntas dei fuit: ut
cito occurreret michi quod uolebam. Dixit
ysaac. Accede ad me huc ut tangam te
fili mi: et probem utrum tu sis filius meus
esau. an non. Accessit ille ad patrem et
palpato eo. dixit ysaac. Vox quidem uox

iacob
non e
milit
dice
esau
fer in
mi:
eum e
vinu
cede
Acce
ut se
bened
cut o
nus.
uedit
mi et
rent t
rum:
Qui
et qu
pleat
e eg
q̄ de
Sur
filij
xitq̄
spōd
tus el
ti: et
Qui
natio
nibus
et erit
bus:
const
pater
us fra
tuam
est ne
me e
te tul
sione
quid
nem
illam

iacob est : sed manus manus sunt esau. Et non cognouit eum : quia pilose manus si-
 militudinem maioris expresserant. **B**ege
 dicens ergo illi . ait . Tu es filius meus
 esau . Respondit . Ego sum . At ille af-
 fer inquit michi cibos de venatione tua filii
 mi : ut benedicat tibi anima mea . Quos
 enim oblatos comedisset : obtulit ei etiam
 vinum . Quo hausto : dixit ad eum . Ac-
 cede ad me : et da michi osculum filii mi .
Accessit et osculatus est eum . Statimque
 ut sensit vestimentorum eius fragrantiam
 benedicens illi ait . Ecce odor filii mei . si-
 cut odor agri pleni : cui benedixit domi-
 nus . **D**et tibi deus de rore celi . et de ping-
 uedine terre in abundantiam frumenti : vi-
 ni et olei : et seruient tibi populi . et ado-
 rent te tribus . **E**sto dominus fratrum tuo-
 rum : et incuruentur ante te filii matris tue
Qui maledixerit tibi . sit ille maledictus :
 et qui benedixerit tibi benedictionibus re-
 pleatur . **V**ix ysaac sermonem impleuerat :
 et egresso iacob foras . venit esau : coctos-
 que de venatione cibos intulit patri dicens .
Surge pater mi . et comede de venatione
 filii tui : ut benedicat michi anima tua . **D**i-
 xitque illi ysaac . **Q**uis enim es tu . **Q**ui re-
 spondit . Ego sum filius tuus primogeni-
 tus esau . **E**xpauit ysaac stupore vehemen-
 ti : et ultra quam credi potest ammirans ait .
Quis igitur ille est qui dudum captam ve-
 nationem attulit michi . et comedi ex om-
 nibus primitiis tuis venires . **B**enedixitque ei :
 et erit benedictus . **A**uditis esau sermoni-
 bus patris . irrugit clamore magno : et
 consternatus ait . **B**enedic etiam et michi
 pater mi . **Q**ui ait . **V**enit germanus tu-
 us fraudulenter : et accepit benedictionem
 tuam . **A**t ille subiungit . **I**uste vocatum .
 est nomen eius iacob . **S**upplantauit enim
 me in altera vice . **P**rimogenita mea an-
 te tulit : et nunc secundo surripuit benedic-
 tionem meam . **R**ursumque ad patrem : nun-
 quid non reseruasti ait et michi benedictio-
 nem . **R**espondit ysaac . **D**ominum tuum
 illum constitui : et omnes fratres tuos ser-

uituti eius subiugavi . **F**rumento et vino
 et oleo stabiliui eum : et tibi post hec filii mi-
 ultra quid fecerim . **C**ui esau . num vniam
 inquit tantam benedictionem habes pater
Michi quoque obsecro ut benedicas . **C**um
 que ciulatus magno fletu : motus ysaac di-
 xit ad eum . **I**n pinguedine terre . et in ro-
 re celi desuper erit benedictio tua . **V**iuces
 in gladio . et fratri tuo seruias : tempusque
 veniet . cum excutias . et soluas iugum e-
 ius de cervicibus tuis . **O**derat ergo sem-
 per esau iacob : pro benedictione qua bene-
 dixerat ei pater . **D**ixitque in corde suo . **V**e-
 nient dies luctus patris mei : et occidam ia-
 cob fratrem meum . **N**unciata sunt hec re-
 becca . **Q**ue mittens et vocans iacob fili-
 um suum : dixit ad eum . **E**cce esau frater
 tuus minatur ut occidat te . **N**unc ergo fi-
 lii audi vocem meam : et confurgens fuge
 ad laban fratrem meum in aran : habita-
 bisque cum eo dies paucos : donec requies-
 cat furor fratris tui . et cesset indignatio e-
 ius : obliuiscaturque eorum que fecisti in e-
 um : postea mittam . et adducam te inde
 huc . **C**ur utroque orabor filio in vno die
Dixitque rebecca ad ysaac . **T**edet me vite
 mee propter filias hec . **S**i accipit iacob
 uxorem de stirpe huius terre . nolo vi-
 uere .

Capitulum . xxviii .

Uocauit itaque ysaac iacob . et
 benedixit eum : precepitque ei
 dicens . **N**oli accipere conui-
 uem de genere chanaan : sed
 vade . et proficere in meso-
 potamiam syrie . ad domum batuel patris
 matris tue : et accipe tibi inde uxorem de fi-
 liabus laban auunculi tui . **D**eus autem
 omnipotens benedicat tibi . et crescere te fa-
 ciat atque multiplicet ut sit in turbas popu-
 lorum et det tibi benedictiones abrahe et semi-
 ni tuo pro te : ut possideas terram pignationis

tue . quā pollicētus est aīo tuo . Cumq; dimiſſet eum yſaac . profectus peruenit in meſopotamiam ſyrie : ad laban filium batuel ſyri . fratrem rebecca matris ſue . Videns autem eſau q; benedixiſſet pater ſuus iacob . et miſiſſet eum in meſopotamiam ſyrie : ut inde uxorem duceret : et q; poſt benedictionem ꝑ cepiſſet ei dicens . non accipias uxorem de filiabus ebanaan : quod que obediens iacob parentib; ſuis . iſſet in ſyriam : probans quoq; quod non libenter aſpiceret filias ebanaan pater ſuus : iuit ad iſmahelem . et duxit uxorem . abſq; hijs quas prius habebat . melech filiam iſmahel filij abraham ſororem nabaioth . **A**gitur egreſſus iacob de beſſabee pergebat aran . Cumq; ueniſſet ad quendam locum . et uellet in eo requieſcere poſt ſolis occubitu . tulit de lapidibus qui iacebant : et ſupponens capiti ſuo : dormiuit in eodem loco . Viditq; in ſomnio ſcalam ſtante ſuper terram . et cacumen illius tangens celum : angelos quoq; dei aſcendentes et deſcendentes per eam et dominum inuictum ſcale dicentem ſibi . Ego ſum dominus deus abraham patris tui et deus yſaac . Terras in qua dormis . tibi dabo et ſemine tuo eritq; ſemen tuum quaſi puluis terre . Dilataberis ad orientem et occidentem . et ſeptentrionem et meridiem : et benedicentur in te et in ſemine tuo cuncte tribus terre . Et ero cuſ ſos tuus quocumq; uerteris : et reducam te in terram hanc : nec dimittam niſi compleuero uniuersa que dixi . Cumq; euigilaſſet iacob de ſomno . ait **V**erū dominus eſt in loco iſto et ego nesciebam . **D**icensq; : quam terribilis eſt inquit : locus iſte . Non eſt hic aliud niſi domus dei : et porta celi . Surgens ergo iacob mane . tulit lapidem quem ſuppoſuerat capiti ſuo . et erexit in titulum fundens oleum deſuper . **A**ppellauitq; no-

men vrbis beſſel : que prius luza vocabatur . **V**ouit etiam votum dicens . **S**i fuerit deus mecum . et cuſtodierit me in via per quam ego ambulo . et dederit michi panem ad uſcendum . et veſtimentum ad induendum . reuerſuſq; fuero proſpere ad domum patris mei : erit michi dominus in deum . et lapis iſte quem erexi in titulum . vocabitur domus dei : cunctorumq; que dederis michi : decimas offeram tibi .

Capitulum . xxxix .

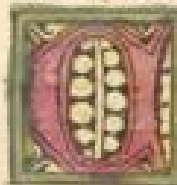

Drofectus ergo iacob . uenit in terram orientalem : et uidit puteum in agro : tres q; greges ouium accubantes iuxta eum nam ex illo . adaquabantur pecora : et os eius grandi lapide claudebatur . **M**osq; erat . ut cunctis ouib; congregatis euoluerent lapidem : et reſectio gregibus rursus ſuper os putei ponerent . **D**ixitq; ad paſtores . **F**ratres unde eſtis ? **Q**ui reſponderunt de aran . **Q**uos interrogans : nunquit ait noſtis laban filium nachor ? **D**ixerunt . **N**ouimus . **S**anus ne eſt inquit ? **P**alet inquit : et ecce Rachel filia eius uenit cum grege ſuo . **D**ixitq; iacob . **A**dhuc multam diei ſuper eſt : nec eſt tempus ut reducantur ad cauſas greges . **D**ate ante potum ouibus : et ſic eas ad paſtum reducite . **Q**ui reſponderunt . **N**on poſſumus . donec omnia pecora congregentur : et amoueamus lapides de ore putei ut adaquemus greges . **A**dhuc loquebantur : et ecce Rachel ueniebat cum ouibus patris ſui . **N**am grege ipa paſcebat . **Q**uā cū uidiſſet iacob . et ſciſſet ſobrinā ſuā . oueſq; labā auiculi ſui :

amouit
to greg
uit: et i
li? rebe
Qui cu
ocurrer
duxit i
reſpon
q; impl
q; frae
merced
Romē
Rachel
ra facie
ait. **S**e
tom an
eī dē q
uit g i
illi pau
itq; ad
pus ex
tis mul
nuptiae
eū: dan
ex mor
uidit ly
facere v
Quare
ē in loc
tradam
rum ei?
ſeruitu
placito
orem. **C**
domq; p
tis prio
alijs. **V**
ruit vul
ceptū g
cēs. **V**
vir me
Quonia
dit ead
Concep
Nūc q;
peperi
mē ei?
Modo

amouit lapidē q̄ pateus claudē dicit: ⁊ adāq̄/
 to grege osculatus ē eā. Et eleuata uoce fle
 uit: et indicauit ei q̄ frat̄ esset patris sui: et fi
 li⁹ rebecca. At illa festinās nūciavit patri suo
 Qui eū audisset uisse iacob filiū sororis sue.
 occurrit obuiā: cōplexusq̄ eū: ⁊ i oscula ruit.
 duxit i domū suā. Audite aut̄ causis itineris
 respondit. Quis meū es: et caro mea. Et post
 q̄ impleti sūt dies mensis un⁹. dixit ei. Nū
 q̄ frat̄ meus es: gratis seruiēs mī. Dic quid
 mercedis accipias. Habebat uero duas filias
 nomē maioris lya: minor uero appellabatur
 rachel. Sed lya lippia erat oculis: rachel deco
 ra facie ⁊ uenusto aspectu: quā diligens iacob
 ait. Seruā tibi p̄ rachel filia tua minore: sep
 tem annis. Respondit laban. Meli⁹ ē ut tibi
 eī dē quā alteri uiro. Mane apud me. Serui
 uit ḡ iacob p̄ rachel septē annis: et uidebāt̄
 illi pauca dies p̄ amoris magnitudine. Dixit
 itq̄ ad laban. Da michi uxore meā: quā tē
 pus expletū ē ut ingrediar ad illā. Qui uo
 cis multis amicorū turbis ad cōuiuuium: fecit
 nuptias et uespere lya filia suā introduxit ad
 eū: dans anellā filie zelphan nomie. Ad q̄ eū
 ex more iacob fuisset ingressus: facto mane
 uidit lya: et dixit ad socerū suū. Quid ē q̄
 facere uoluitis: p̄ nome p̄ rachel seruiui tibi.
 Quare imposuisti mī? Respondit laban. Non
 ē in loco nostro consuetudinis ut minores ante
 tradam⁹ ad nuptias. Imple ebdomodā die
 rum ei⁹ copule: et hāc q̄ dabo tibi. p̄ ope q̄
 seruiuit⁹ es mī septē annis alijs. Adquieuit
 placito: et ebdomēda trāfacta rachel duxit ux
 orem. Cui pat̄ seruā balam tradiderat. Tan
 demq̄ post⁹ optatis nuptijs amore sequen
 tis prioris p̄tulit: seruiens apud eū septē annis
 alijs. Vidēs aut̄ domi⁹ qd̄ despiceret lya ap
 ruit uulū ei⁹: sorore sterili p̄manēte. Que cō
 ceptū genuit filiū: uocauitq̄ nomē ei⁹ rutē di
 cēs. Vidit dñs humilitatē meā. Nūc amabit me
 uir me⁹. Rursūq̄ concepit: et peperit filiū et ait.
 Quoniā uidit me dñs haberi cōtempnū: do
 dit eadē istū mī. Vocauitq̄ nomē ei⁹ simeon.
 Concepitq̄ tercio et genuit aliū filiū: dixitq̄
 Nūc q̄ copulabit michi marit⁹ me⁹: eo q̄
 peperit ei tres filios. Et idarco appellauit nos
 mē ei⁹ leui. Quarto cōcepit: ⁊ peperit filiū ⁊ ait
 Modo cōstito: dño. Et ob hoc uocauit eū iu

dani. Cessauitq̄ parere. Capi. xxx.

Uernens aut̄ rachel. quod in fecu
 da esset. uocauit sorori sue: et ait
 marito suo. Da mī liberos: alioq̄
 moriar. Cui maritus r̄spōdit iacob
 Nūm p̄ deo sū. q̄ priuauit te fructu uentris
 tui? At illa. habeo inq̄t famulā balam: ingre
 dero ad illā ut pariat sup̄ genua mea: et habe
 am ex illa filios. Deditq̄ illi balam in coniu
 giū. Que ingressa ad se uiro: cōcepit et peperit
 filiū. Dixitq̄ rachel. Indicaui michi dñs ex
 audiuit uocē meā et dans michi filiū. Et idar
 co appellauit nomē ei⁹ dan. Rursūq̄ bala cō
 cepiens peperit alterū. p̄ quo ait rachel. Com
 parauit me dñs cū sorore mea: et inualui. Vo
 cauitq̄ eū neptalim. Sencens lya q̄ parere
 desisset zelpham ancillā suā marito tradidit.
 Qua post̄ conceptū edem te filiū dixit. Felicitet
 Et idarco uocauit nomē ei⁹ gad. Peperit q̄
 zelpha alterū: dixitq̄ lya. Hoc p̄ beatitudine
 mea. Beata quippe me dicēt omnes mulieres.
 Propterea eū appellauit aser. Egressus aut̄
 ruten tpe messis tritice in agrū reperit man
 dragoras q̄s mī lye detulit. Dixitq̄ rachel.
 Da mī p̄tom de mandragoris filij tui. Illa re
 spondit. Parum ne tibi uideat̄ q̄ p̄ter pueris
 maritum mī: nisi eadē mandragoras filij mei tu
 leris. Ait rachel. Dormiat tecū hac nocte p̄
 mandragoris filij tui. Reduuntq̄ ad uesperā
 iacob de agro: egressa est i occursum ei⁹ lya: ⁊
 ait. At me inq̄t strabis: q̄ mercede oduri te
 pro mādragoris filij mei. Dormiuitq̄ eū ea
 nocte illa: et exaudiuit de⁹ preces ei⁹. Cōce
 pitq̄ et peperit filiū quintū. et ait. Dedit deus
 mercedem mī: q̄ dedi ancillā meā uiro meo.
 Appellauitq̄ nomē eius ysachar. Rursū lya
 concipiens peperit sextū filiū. et ait. Ditauit me de
 us dote bona. Etā ac vice meū erit maritus
 me⁹: eo q̄ genuerim. ei sex filios. Et idarco
 appellauit nomē eius zabulon. Postq̄ peperit
 filiā noie dinam. Recordatusq̄ dñs rachelis.
 exaudiuit eā: et aperuit uulū ei⁹: q̄ concepit ⁊
 peperit filiū dicēs. Abstulit deus opprobriū me
 um. Et uocauit nomē illius ioseph dicens.
 Addat michi dñs alterū. Nato aut̄ ioseph:
 dixit iacob socero suo. Dimitte me ut reuertar
 in patriā meā ⁊ ad fr̄ā meā. Da michi uxores
 et liberos meos p̄ quibus seruiui tibi: ut abeā:

Tu vero nosti virtutē q̄ fui tibi. Ait ei laban. Inueniā grāiā in aspectu tuo. Expimē to didici. q̄ bñdixerit michi de⁹ pp̄ te. Constitue mercedem tuam q̄ dem tibi. At ille respondit. Tu nosti quō seruiet tibi: et q̄nta in maib⁹ meis fuerit possessio tua. Modicum habuisti anteq̄m venire ad te. et nūc diues effect⁹ es: bñdixit q̄ tibi de⁹ ad intrōitū meum. Iustū ē igit̄ vt aliq̄m p̄uideam domū mee. Dixitq; laban. Quid tibi dabo? At ille ait. Nichil volo: s̄ si feceris qd̄ postulo: iterū pascam et custodiā pecora tua. Q̄nta oēs greges tuos. et septem cunctas oues varias et sparso vellere: et q̄dēūq; vuluū et maculosū variūq; fuerit. tā i ouib⁹ quā i capris. erit merces mea. Respondebitq; michi eras iusticia mea. quando placiti t̄pus aduenerit corā te: et oia q̄ nō fuerint varia et maculosa ⁊ vulua. tā i ouib⁹ q̄ i capris. fursū me āguēt. Dixitq; laban. Q̄ntū habeo qd̄ p̄ris. Et sepauit in die illa capras. et oues et hircos. et arietes. varias et maculosos. Cunctū aut̄ gregē vnicolorē. id est albi et nigri velleris. tradidit i manu filiorum suoꝝ: et posuit spacū itineris int̄ se et generū triū dierū: q̄ pascebat reliq; greges eius. Tollēs ḡ iacob virgas populeas virides. et an̄ ḡ dalmas. et explatamis ex pre de corticauit eas. Detrahitq; corticib⁹. in his q̄ spoliata fuerāt. candor apparuit: illa vero q̄ integra fuerūt: viridia p̄māserūt. atq; in hūc modum color effectus ē vari⁹. Posuitq; eas in canalibus. vbi effūdebat̄ aq̄ vt cum venissent greges ad bibendum. ante oculos haberent virgas: et in aspectu earum cōperēt. Factumq; est ut in ipso calore coit⁹. oues inuerturn virgas: et parerent maculosa et varia. et diūso colore īspersa. Diuisitq; gregē iacob: ⁊ posuit virgas in canalibus ante oculos aietū. Erant aut̄ alba et nigra queq; laban: cetera vero iacob. separatē int̄ se gregib⁹. Igit̄ quādo p̄mo t̄pe ascendebāt̄ oues ponebat iacob virgas in canalib⁹ aquarū: ante oculos arietum et ouū. ut in eaz̄ cōtēplacōe cōperēt: q̄n̄ vero serotina admissura erat. ⁊ conceptus extremus: nō ponebat eas. Facta q; sūt ea q̄ erāt serotina laban: et q̄ p̄mi temporis. iacob ip̄tata usq; est hō vltra modū. et habuit greges multos. ancillas et suos. camelos et asinos

Capitulum

xxxii.

Dñs aut̄ audiuit v̄ba filiorum laban dicētiū. tulit iacob omia q̄ fuerit patris nr̄i: et diuisit facultate ditat⁹ fact⁹ ē in hēc⁹ aiaditit q̄ facit laban. q̄ nō esset erga se sic hēri et multiterat⁹: ⁊ maxie dicēte sibi dño reuertere i terram patꝝ. tuoꝝ. et ad generacōez tuā ero q̄ tecū: misit et vocauit rachel et lyam in agrum vbi pascebat greges: dixitq; eis. Vides facē p̄ris vr̄i: q̄ nō sit erga me sic hēri et multiterat⁹. Deus aut̄ p̄ris mei fuit mecum: ⁊ ipse nostis q̄ totis virib⁹ meis fui p̄ri vr̄i. Sed et p̄r vester arcūauit me. et mutauit mercedem meā decē vicib⁹: et tū nō dimisit eū deus ut noceret michi. Si q̄n̄ dixit varie erunt mercedes tue. pariebāt oēs oues varios festus: quādo vero ecōtrario ait. alba queq; acē pies p̄ mercede: oēs greges alba pepererūt. Tulitq; de⁹ substantiā p̄ris vr̄i: et dedit michi. Postq̄ enī conceptus ouū t̄pus aduenerat leuauit oculos meos: et vidi in somnis ascendētes mares sup feminas. varios et maculosos et diūsoꝝ. colorꝝ. Dixitq; angel⁹ dñi ad me in somnis. Iacob. Et ego r̄di. Assū Qui ait. Leua oculos tuos. et vide vnūscūq; masculos ascendētes sup feminas varios masculos atq; respersos. Vidi enī oia q̄ fecit tibi laban. Ego sū de⁹ bethel. vbi vnūscūq; lapidē: et vntū vultū michi. Nūc ḡ surge et egredere de terra hac: reuertens in terram natiuitatē tue. Responderūtq; rachel et lya. Nunquid habemus residui q̄cūq; i facultatib⁹. ⁊ hereditate dom⁹ p̄ris nr̄i? Nōne q̄si alienas reputauit nos et v̄didit. comeditq; p̄ciū nr̄i? Sed de⁹ tulit oves p̄ris nr̄i: et eas tradidit nobis ac filijs nr̄is. Vnde oia q̄ p̄cepit tibi dñs fac. Surrexit aut̄ iacob: et imposuit liber⁹ ac iugib⁹ suis sup camelos abiit: tulitq; omnē substantiā suā et greges. et q̄cūq; i mesopotamia acq̄si erat: p̄rgēs ad ysaac p̄rem suū i terra chanaā. Eo t̄pe ierat laban ad iōdēdas oues: et rachel furata ē ydola p̄ris sui. Soluitq; iacob cōfiteri socero suo q̄ fugeret. Cūq; abisset tam t̄pe q̄ omia q̄ iuris sui erāt: et anime trāsmisso p̄rgeret extra montē galaad: nūciatū ē labā die t̄cio q̄ fugeret iacob. Qui assūptis fr̄ib⁹ suis. p̄secut⁹ ē eū dieb⁹ septē: cōprehēdit eū

in m
sibi d
iacob
ber
fra
teno
ut cla
glad
india
canti
ut of
tus e
re sibi
Cau
Ad e
mus
die ia
ne vi
furi
tuos
re: qu
Dec
ydola
cob e
Cum
nans
li et s
michi
me⁹
ofuet
delu
eū iur
cattū
omne
cūcta
tribo
Idōr
pre. R
comed
dann
bat a
et gel
q̄ p v
tuor d
Iimm
deus p
let m
fiedō

.xxxi.

vba filiorum
 iacob omia q̄
 dilli⁹ facul
 ta
 neht⁹ aiaditit
 e sic heri et nu
 dno reuere i
 racoēz tuā ero
 et lyam in ag
 eqz eis. **V**ideo
 sic heri et nu
 fuit mecum: &
 bueri p̄v̄o
 et mutauit mō
 dimisit eū de
 rit varie erunt
 es varios fes
 alba queqz acē
 alba p̄p̄erūt
 ri: et dedit mis
 tpus aduere/
 di in somnis af
 varios et macu
 t qz angel⁹ dñi
 go rñdi. **A**lli
 vide vniūso
 vaioz mactu
 q̄ feat tibi la
 misti lapidē: et
 ge et egredere
 nauitat⁹ tuo
 Nunquid habo
 a hereditate do
 reputauit nos
 Bed de⁹ tu
 nobis ac filij
 no fac **S**ur rex
 ac iugibz suis
 mnē substantiā
 cotamia acq̄si
 uū i tra ehanaā
 s oues: et mel
 luitqz iacob cō
 qz abisset tam
 amne trāsmisso
 unōatū ē labā
 allūptio fr̄ibo
 cōprehēdit eū

in mōte galaad. **V**iditqz in somnis dicentem
 sibi dñm. **C**aute ne quicq̄ aspera loq̄ris cōtra
 iacob: Namqz iacob extōderat in monte: ta
 bernaculum. **C**ūqz ille osecutus fuisset eū cū
 fratribus suis: in eodem monte galaad vixit
 tentōiū. **E**t dixit ad iacob. **Q**uare ita egisti:
 ut clam me abigeres filias meas q̄si captiuas
 gladio. **C**ur iḡ nozāte me fugere voluisti nec
 indicare michi: ut p̄sequerer te cū gladio et
 canticis: et timpanis et citharis. **N**ō es passus
 ut oscularer filios meos et filias. **S**icut te opa
 tus es. **E**t nūc quidem valet mā⁹ mea redde
 re tibi malū: sed deus p̄ris tui heri dixit michi
Caute ne loq̄ris cōtra iacob quicq̄ durū. **E**sto
Ad tuos ire cupiebas: et desiderio eāt tibi do
 mus p̄ris. **C**ur furat⁹ es deos meos. **R**espō
 dit iacob. **Q**uod in scio te p̄fectus sum: timui
 ne violentē auferros filias tuas. **Q**uod autē
 furū me arguis: apud q̄cūqz inueneris deos
 tuos: necetur corā fratribz nostris. **S**eruta
 re: quicq̄d tuorū apud me inueneris aufer.
Nec dicens ignorabat qz Rachel furata esset
 ydola. **I**ngressus itaqz laban tabernaculū ia
 cob et lye et vtriusqz famule: non inuenit.
Cumqz intrasset tentorium Rachelis: illa festi
 nans abscondit ydola subter stamēta came
 li et sedit desup: seruantiqz omne tentōiū et
 nichil inuenienti: ait. **N**e irascatur dominus
 me⁹ qz coram te assurgere nequeo: qz iuxta
 osecutidmē feminarū nūc accidit michi. **S**ic
 delatā sollicitudo q̄ret⁹ est. **T**imēs qz iacob
 cū iurgio ait. **Q**uā ob culpā meā et ob qd̄ pec
 cati meū sic exarsisti post me: et serutatus es
 omnē suppellectilem meā. **Q**uid inuenisti de
 cūcta substantia dom⁹ tue. **D**one h̄ corā fra
 tribz meis: et fr̄ibz tuis: et iudicēt int̄ me et te
Idarco viginū ānis sui totum: oues tue et ca
 pro: steriles nō fuerūt: arietes gregis tui nō
 comedi: nec capti a bestia ostendī tibi. **E**go
 damnū omne reddebam. **Q**uicq̄d furtim peri
 bat a me exigebas: die noctūqz: esu vrgebā
 et gelu: fugiebatqz somn⁹ ab ocul̄ meis. **S**ic
 qz p̄ viginū ānos in domo tua seruiui tibi: q̄/
 tuor: deām p̄ filiabo: et sex pro gregibz tuis.
Immutasti qz mercedē meā decē vicibz. **P**ro
 deus patris mei abrahā et timor ysaac affuit
 ser m̄: forsitan modo nadū me dimisisses. **A**f
 fectōem meā et laborē manū mearū respex/

it dñs: et arguit te heri. **R**espondit ei laban.
 Filie mee et filij: et greges tui et oia q̄ cerio
 mea sūt. **Q**uid possum facere filijs et nepotibz
 meis. **V**eni q̄ et meam⁹ fed⁹: ut sit testi
 moniū int̄ me et te. **T**ulit itaqz iacob lapidē:
 et erexit illū in titulū. **D**ixitqz fr̄ibz suis. **A**f
 ferte lapides. **Q**ui cōgregātes q̄ fecerūt tur
 mulū: comederūtqz sup eū. **Q**uē vocauit labā
 tumulū testis: et iacob aceruū testimonij: vte
 qz iuxta p̄prietatē lingue sue. **D**ixitqz laban
Tumul⁹ iste testis erit int̄ me et te hodie. **E**t
 idarco appellatū ē nomē ei⁹ galaad. **N**ō ē tu
 mul⁹ testis. **E**t abiit laban. **I**ntuatur et in
 ducet dñs int̄ nos quādo recesserim⁹ a nob: si
 afflixeris filias meas: et si introduxeris alias
 vxoēs sup eas. **N**ullus s̄mōnis n̄ri testis est
 absqz deo: q̄ p̄sēs respicit. **D**ixitqz rursus ad
 iacob. **E**n tumul⁹ h̄ et lapis q̄ erexit int̄ me et
 te testis erit. **T**umul⁹ in q̄ ille et lapis sint i
 testimonij: si aut ego trāsiero illū. p̄gens ad
 te: aut tu p̄terieris: malū m̄ cogitās. **D**eus a
 brahā et de⁹ nachor iudicet inter nos: de⁹ pa
 tris eorū. **I**urauit qz iacob per timorē p̄ris sui
 ysaac: immolatisqz victimis i monte vocauit
 fratres suos ut ederent panem. **Q**ui cū come
 dissest māserūt ibi. **L**aban vero de nocte cō
 surges: osculat⁹ ē filios et filias suas: et bene
 dixit illis: reuersusqz ē in locum suum.

Capitulum. xxxii.

Iacob autē abiit in itinere q̄ cepe
 rat: fuerūtqz ei obuiā angeli dei.
Quos cū vidisset ait. **C**astra dei
 sūt hec. **E**t appellauit nomē loci
 illius manaim: idest castra. **A**biit autē et nun
 cios ante se ad esau fratrem suū in tra seyr: in re
 gione edom: p̄cepitqz ei dicēs. **D**ic loq̄mini
 dño meo esau. **N**ec dicit frat̄ tuus iacob. **A**s
 pud laban peregrinat⁹ h̄: et fui vsqz in p̄sētē
 diem. **H**abeo boues: et asinos et oues: et h̄uos
 et āallas: mittoqz nūc legacōez addñm meū
 vt inueniam gratiā i cōspectu tuo. **R**euerliqz
 sūt nunciū ad iacob dicētes. **V**enim⁹ ad esau
 fratrem tuū: et ecce p̄perat in occurhū tuū cū q̄
 dringentis viris. **T**imuit iacob valde: et p̄ter
 ritus diuisit populū q̄ secū erat: greges qz et
 oues: et boues et camelos: i duas turmas di
 cēs. **S**i venerit esau ad vnā turmā et percussit
 eā: alia turma q̄ reliq̄ est saluabitur. **D**ixitqz

iacob. De⁹ p^{ri}s mei abrahā et de⁹ p^{ri}s mei
ysaac dñe qui dixisti mⁱ. reuertere in t^{er}ra tuā et
in locū nascitū tue. et benefaciā tibi: minor
sū cūctis misericordiis tuis. et veritate tua q̄
explasti seruo tuo. In baculo meo trāsiui ior
danē istū: et nunc eū duabus turmis regredior
Eruis me de manu fr̄is mei esau. q̄ valde eū
timeo: ne forte veniēs p̄cedat matrē eū filijs
Tu locut⁹ es q̄ benefaceres mⁱ. et dilatares se
men meū sicut arenā maris. q̄ p̄ multitudi
numerari nō potest. Cūq; do: misisset ibi nocte
illa. sepauit d^{omi}nos q̄ habebat munera esau
fratri suo: capras ducetas hircos viginti oues
ducetas et arietes viginti: camelos fetas cū pul
lis suis triginta: vaccas quadraginta et thaurus
viginti. alinas viginti: et pullos eaz. decē.
Et misit p^{er} man⁹ suos. singulos seor
sum greges: dixitq; pueris suis. Antecedite
me: et sit spaciū inf^{er} gregē et gregē. Et p̄ce
pit p^{ri}orū dicens. Si obuiū habueris fr̄es me
ū esau. tūm interrogauerit te. eu⁹ es aut q̄ va
dis aut eu⁹ sūt ista que seq̄ris: respondeb^{is}
Serui tui iacob. Munera misit dño suo esau:
ipse q̄ post nos venit. Similit^{er} dedit mādata
sedo et fr̄is. et cūctis q̄ sequebāt^{ur} greges. Di
cens. Hūsdem v^{er}bis loq̄m^{ur} ad esau eū inue
nentis eū: et addetis. Ipse q̄ s^u tu⁹ iacob.
iter n^{ost}rum insequitur. Dixitq; enī. Olacabo il
lum muneribus que p̄cedūt: et postea videbo il
lum. Forsitan p̄cipiabit^{ur} michi. Precesserūt
itaq; munera ante eū: ipse vero māsit nocte il
la in castris. Cūq; mature su rex stet tūht du
as uxores suas. et totidē famulas eū vndeci
filijs: et trāsiuit vadū iacob. Transductisq;
omnibus q̄ ad se p̄tinebāt māsit sol⁹: et ecce vir
luctabat^{ur} eū eo vsq; mane. Qui cum videret
q̄ eū supare nō posset: tetigit i^{er}uū femo^{ris}
ei⁹: et statim emarcuit. Dixitq; ad eū. Dimit
te me. Nam enī ascendit aurora. Rēdit. Non
dimitrā te: nisi bñdixeris michi. Ait g^o Quod
ē nomē tibi? Rēdit iacob. At ille: neq̄q; inq̄t
iacob appellabit^{ur} nomē tuū: s^{ed} israel. Quom
am si vtra deū fortis fuisti: q̄nto magis cōtra
hoies p̄ualebis? Inrogauit eū iacob. Dic mⁱ
quo appellaris noīe. Respondit. Cur q̄ris no
mē meū qd̄ ē mirabile? Et bñdixit ei in eodē
loco. Vocauitq; iacob nomē loci illi⁹ phanu
el. dicens. Vidi dñm facie ad faciem: et salua

facta ē aīa meā. Dicit^{ur}q; ē ei statim sol: post
q̄ trāsgressus est phanuel. Ipse vero claudis
cabat p̄de. Quā obeausā nō comedūt neruū
filij israel. q̄ emarcuit in femore iacob vsq; i
p̄sentē diē: eo q̄ tetigerit neruū femoris ei⁹.
et obstupuerit. **Ca⁹. xxxiii.**

Leuans aut iacob oculos. vidit
venientē esau: et cū eo q̄dringē
tos viros. Diuisitq; filios iye. et
rachel ambarūq; famularū: et po
suit vtrāq; anellā. et liberos eaz. in p̄ncipio:
lyam vero et filios ei⁹ in secūdo loco: rachel au
tem et ioseph nouissimos. Et ipse p̄grediēs
adorauit p̄n⁹ in t^{er}ra sep̄ies: donec appropin
quet fr̄at^{er} ei⁹. Currens itaq; esau obuiū fratri
suo. amplexatus ē eū: stringēsq; collū ei⁹. et
osculans fleuit: leuatisq; oculis vidit mulie
res et puulos eaz. et ait. Quid sibi volūt is
ti: et si ad te p̄tineant? Respondit. Paruuli
sūt: q̄s donauit michi de⁹ seruo tuo. Et ap
propinquātes anellē et filij eaz. inuertati sūt
Accessit q; iya cū pueris suis: et cum similit^{er}
adorassent: extremi ioseph et rachel adoru
erūt. Dixitq; esau. Que nam sūt iste turme q̄s
obuiū habui? Respondit. Vt inuenire grāciā
corā dño meo. At ille ait. Habeo plurimam
fr̄at^{er} mi: sint tua tibi. Dixitq; iacob. Noli ita
obsecro sed si inueni grāciā in oculis tuis. ac
cipe musculū de manibus meis. Sic enī vidi
faciē tuā: quasi viderim vultū dei. Esto michi
propici⁹: et suscipe benedictionē q̄ attuli tibi:
et quā donauit mⁱ de⁹. tribuēs oīa. Vix fr̄atre
cōpellēs suscipiēs ait. Gradiani simul. croq;
socius itineris tui. Dixitq; iacob. Noli domi
ne mi q̄ puulos habēā teneros. et oues et bo
ues fetas meū. q̄s si plus in ambulādo fece
ro laborare. morient^{ur} vna die tūcti greges.
Precedat dñs me⁹ ante hūi suū: et ego sequā
paulatim vestigia ei⁹ sic videro puulos meos
posse: donec veniā ad dñm meū in seyr. Re
spondit esau. F^o te: ut de populo q̄ meū ē.
salcō socij remaneāt vie tue. Nō est inq̄t ne
cesse: hoc vno tñ indigeo: ut inueniā grāciā i
ospectu tuo dñe mi. Reuersusq; est itaq; illo
die esau itinere q̄ venerat i seyr. Et iacob ve
nit i socho: vbi edificata domo et fixis tentō
rijs. appellauit nomē loci illi⁹ socho: id est ta
bernacula. Trāsiitq; i salē vrbē sichimorū:

que est i
mesopot
emitq;
emor pa
altare. i
israhel.

Gra⁹ et rap
vgnē. C
delimit
acēpē iq̄
disset iac
occupati
emor pa
filij ei⁹ v
nat. nat
in israhel
p̄trasset
em filij
illi vroz
vestras
habitato
exercete
sichem a
am grāci
dabo. A
lenter tr
hanc vx
ei⁹ in dol
possum⁹
tram kor
um ē apu
ri. Si vol
in vobis
accipiem
bitabim⁹
aūt arcū
et recede
sichem fi
statim qd̄
ellam val
sui Inge
lum. V
nobisēū.
spaciola

que est in terra chanaan. postquam reuersus est de mesopotamia syrie. et habitauit iuxta opidum: emitque partem agri in quem fixerat tabernaculum a filiis emor patris sichem cum agnis: et erecto ibi altare. inuocauit super illud fortissimum deum israel.

Capitulum. xxxiiii.

Egressa est autem dina filia ioseph. ut uideret mulieres regionis illius: quod cum uideret sichem filius emor eue/hi princeps terre illius. adamauit eam et rapuit: et dormiuit cum illa. uicini opprimens uicinis. Et conglutinata est anima eius cum ea: tristisque delimitur blandiens: et pergens ad emor patrem suum. accipere inquit in puellam hanc coniungere. Quod cum audisset iacob: absentibus filiis et in partu pecorum occupatis siluit donec redirent. Egresso autem emor patre sichem. ut loqueretur ad iacob. ecce filii eius ueniebant de agro. audientesque quod acciderat. uani sunt valde. eo quod uerba re operatus esset in israel: et violata filia iacob. re illicitam perpetrasset. Locutus est itaque emor ad eos. Sichem filii mei adhesit anime. filie vestre. Date eam illi uxorem: et iungamur uicissim conubia. Filias vestras tradite nobis: et filias nostras accipite: et habitate nobiscum. Terra in potestate uestra est: exercete negociamini. et possidete eam. Sed et sichem ad patrem et ad fratres eius ait. Inueniam gratiam coram uobis: et quecumque statueritis dabo. Augete dotem. et munera postulate: et licenter tribua quod precor: tantum date in puellam hanc uxorem. Responderunt filii iacob. sichem et patres eius in dolo: scilicet et obstuprum sororis. Non possumus facere quod precor: nec dare sororem nostram homini inreuerentem: quod illicitum et nequamum est apud nos. Sed in hoc ualebimus federa fieri. Si uoluerit esse similis nostris: et circumdabitur in uobis omnis masculini sexus: tunc dabimus. et accipiemus mutuo filias uestras ac nostras: et habitabimus uobiscum: erimusque unus populus. Si autem circumdabitur noluerit: tollemus filiam nostram et recedemus. Placuit oblatio eorum emor et sichem filio eius: nec distulit adolescens quin statim quod precor expleret. Amabat enim puellam valde: et erat inlicitus in omni domo patris sui. Ingressique porta urbem locuti sunt ad populum. Viri isti pacifici sunt: et uolunt habitare nobiscum. Negociant in terra et exercent eam. que spaciola et lata cultoribus indiget. Filias eorum

accipiemus uxores: et nostras illis dabimus. Unum est quod differtur tantum bonum. Si circumdabitur masculos nostros. ritum gentis imitantes: et substantiam eorum. et pecora et cuncta que possident. nostra erunt. Tantum in se accepserunt: ut habitantes suis. unum efficiantur populum. Assensique sunt omnes. cunctis circumstantibus. Et ecce die tunc quam do grauissimum uulnerum dolor est. arripit duo filii iacob. simeon et leui fratres dime gladis. ingressi sunt urbem confidenter. interfeceruntque omnibus masculis. emor et sichem patrem necauerunt: tollentes dinam de domo sichem. sororem suam. Quibus egressis. irruerunt super oculos ceteri filii iacob. et de populati sunt urbem in uoluntatem stupri: oues eorum. et ameta. et asinos. cunctaque uastantes que in domibus et in agris erant: paruulosque eorum. et uxores duxerunt captiuas. Quibus perpetratis audacter: iacob dixit ad simeon et leui. Turbastis me: et odiosum fecistis me chananeis et pherezis habitatoribus terre huius. Nos pauca sumus: illi congregati perueniet me: et dilectus ego et domus mea. Responderunt. Nunc quod ut scorto abuti debuere sorore nostras.

Capitulum. xxxv.

Posterea locutus est deus ad iacob. Surge et ascende bethel. et habitata ibi: facque altare domino quod apparuit tibi: quoniam fugiebas esau fratrem tuum. Iacob uero uocata omni domo sua ait. Abiite deos alienos qui in medio uestri sunt. ad mundanum: ac mutate uestimenta uestra. Surge et ascendam in bethel. ut faciam ibi altare domino. qui exaudiuit me in die tribulationis mee: et socius fuit itineris mei. Pederunt ergo ei omnes deos alienos quos habebant: et aureas que erant in auribus eorum. At ille infodit eos sub thesaurum: que est post urbem sichem. Cuius profecti esset. terror dei inuasit omnes per circuitum ciuitates. et non sunt ausi persequi recedentes. Venit igitur iacob luzam. qui est in terra chanaan cognomine bethel: ipse et omnis populus cum eo. Edificauitque ibi altare: et appellauit nomen loci illius. domus dei. Ibi enim apparuit ei deus: cum fugeret fratrem suum. Eodem tempore mortua est debora nutritrix rebecca: et sepulta est ad radices bethel sicut querentem: uocatumque est nomen loci illius querentis fletus. Apparuit autem iterum deus iacob. postquam reuersus est de mesopotamia syrie. et uenit

in bethel: benedixitq; ei dicens. Non vocaberis
 ultra iacob: sed israel erit nomen tuum. Et
 appellauit eum israel. Dixitq; ei. Ego deus
 omnipotens. Cresce et multiplicare: gētes et
 populi natiōnū ex te erūt. Reges de lūbis tuis
 egrediēt: terrāq; q̄ dedi abrahā et ysaac
 dabo tibi semini tuo post te. Et recessit ab eo
 Ille vero erexit titulū lapideū in loco q̄ loeu
 tus fuerat ei de⁹: libans sup eū libania. et ef/
 fūdens oleū: vāsq; nomē loā illi⁹ bethel.
 Egressus autē inde. venit vno tpe ad eiaz
 que duat effratham In q̄ eū parturiret rachel:
 ob difficultatē partus piclitari cepit. Dix
 itq; ei oblitrix. Nolite timere: q; et hūc habe
 bis filiū. Egredeute autē aia p̄ dolore. et im
 minēte iā mōte. vocauit nomē filij sui beno
 mi: idē fili⁹ doloris mei. Pater vero appella
 uit eū beniamin: idēst fili⁹ dextere Mortua ē
 Rachel et sepulta ē in via q̄ duat effrathaz
 hec ē bethleem. Erxitq; iacob titulū sup se
 pulebrū ei⁹. Hic ē titul⁹ monumenti rachel.
 vsq; in p̄sentē diē. Egressus inde. fixit taber/
 naculū trās turē gregis. Cūq; habitaret in
 illa regione: abijt ruten. et dormiuit eū bala
 cōcubina p̄ris sui. Quod ille minime latuit.
 Erāt autē filij iacob duodeci. filij lye: p̄moge
 nit⁹ ruten. et simeon. et leui. iudas et ysachā.
 et zabulon. Filij rachel: ioseph et beniamin.
 Filij bala anille rachelis: dan et neptalim. Fi
 lij zelphē anille lye: gad et aser. Hūc sūt filij
 iacob: qui nati sūt ei in mesopotamia syrie.
 Venit etiā ad ysaac p̄rem suū in mambre et
 uitatē arbee. hec ē ebron: in q̄ peregrinat⁹ est
 abrahā et ysaac. Et cōpleti sūt dies ysaac cō/
 tū octoginta ānoꝝ. consumptisq; etate mō
 tuus ē. et appositus est populo suo. senex et
 plenus dierū: et sepherunt eum esau et iacob
 filij sui.

Ca⁹ xxxvi.

Nec autē sūt generacōes esau: ipse
 est edom. Esau accepit vxorē de
 filiabus chanaan: ada filiaz elo
 methei: et oolibama filiā anē filie
 sebeon enē Basemath q; filiā ysmabel sororē
 rem nabaioth. Depxit autē ada elipham
 Bethlamat genuit rabuel. Oolibama ge
 nuit ibeus. et ibelon et chore. Hūc filij esau.
 qui nati sūt ei in t̄ra chanaan. Tulit autē esau
 vxores suas et filios et filias. et omnem aiaz

dom⁹ sūt. et substāciā et pecora. et eūcā q̄ ha/
 bere poterat i t̄ra chanaan. et abijt in alterā re
 gionē: recessitq; a fr̄e suo iacob P̄uiteres enī
 erāt valde: et simul habitare nō poterāt: nec
 sustinebat eos t̄ra peregrinacōnis eorū p̄ mul
 titudine gregū. Habitauitq; esau in mōte se
 yr: ipse est edō Nec autē sūt generacōes esau
 p̄ris edom in mōte seyr. et h̄ noia filioꝝ. ei⁹
 Elipham fili⁹ ada. vxoris esau. Rabuel q; fi
 lius basemath vxoris ei⁹. Fuerūtq; eliphā
 filij: theman. omar. sephua. et gathan. et ce/
 nem. et chore. Erat autē chamna cōcubina eli
 phas filij esau: que peperit ei amalech. Hūc sūt
 filij ada. vxoris esau. Filij autē rabuel. n̄ abt
 et zara. sēma. et meza. Hūc filij basemath vxor
 is esau. Isti q; erāt filij oolibama filie anē fi
 lij sebeon. vxoris esau. q; genuit ei. ibeus et
 ibelon. et chore. Hūc duces filioꝝ esau. Filij
 eliphas p̄mogeniti esau: dux theman. dux o
 mar. dux sephua. dux cenē. dux chore. dux
 gathan. dux amalech. Hūc filij eliphas i t̄ra
 edom: et hūc filij ade. Hūc q; filij rabuel. filij e/
 sau. Dux naath. dux zara. dux sēma. dux me
 za. Hūc autē duces rabuel in t̄ra edom. Isti fi
 lij basemath. vxoris esau. Hūc autē filij ooliba
 ma. vxoris esau. Dux ibeus. dux ibelon. dux
 chore. Hūc duces oolibama filie anē vxoris e/
 sau Isti sūt filij esau et hūc duces eoꝝ: ipse ē
 edom. Isti sūt filij seyr. horrei habitacōis t̄/
 re. lothan. et sobal. et sebeon. et anan. et dison.
 et eser. et disan. Hūc duces horrei filij seyr: in t̄
 ra edom. Facti sūt. autē filij lothan: horrei et
 eman. Erat autē soror lothan. thamma Et isti
 filij sobal: alubā et maneeth. et ebal. sephi. et
 onā Et hūc filij sebeo: achia et anā Isti ē anā
 q̄ iuenit aq̄s calidas in solitudine: eū pascēz
 asinas sebeon p̄ris sui. Pabuītq; filiū disan.
 et filiū oolibama. Et isti sūt filij disan: amdā
 et iesban. et iethran et charam. Hūc quoq; filij
 eser: balaaman. et zeuan. et achan Habuit autē
 filios disan: bus et aran Hūc duces horreoꝝ.
 Dux lothan. dux sobal. dux sebeon. dux ana
 dux dison. dux eser: dux dison Isti duces hor
 reorū: q̄ imperauerūt in t̄ra seyr. Reges autē
 qui regnauerūt in t̄ra edom. anteq; haberent
 regē filij israel: fuerūt hūc Balach fili⁹ beo:
 nomēq; vr̄bis eius de naba Mortuus est autē
 balach: et regnauit pro eo iobab filios zary

de lofr
 uit p̄ e
 mortuo
 peullit
 eius au
 uit p̄ e
 o: regn
 q; et ki
 achob
 adad: n
 tur vxo
 zaab. H
 bo. et lo
 aluba:
 dux ph
 far. dux
 dom ha
 pater y
 ra chana
 bec sūt

I

q; fratre
 Israel
 os suos
 etq; ei n
 q; a pan
 eū: nec p
 q; ut vil
 maioris
 fratrib
 Putaba
 et quali
 strosq;
 pulū me
 n̄ eris:
 somnio
 tom min
 narrāo
 et lanan
 eū p̄ri su
 pat̄ suu
 quod vi
 adorabin
 fratres
 q; fratre

de bofra. Cuius mortuus esset iobab. regna-
uit p eo busan. de terra themanoz. Hoc qz
mortuus: regnavit p eo abad filius badadi. q
peussit madiani regione moab: et nomē vrb
eius auith. Cuius mortuus esset abad: regna-
uit p eo semla de maserecka. Hoc qz mortu-
o: regnavit p eo saul de fluuio roobotk. Cū
qz et hic obisset: successit i regnū balanā filius
achobz. Istō quoqz mortuo regnavit p eo
adad: nomēqz vrbis eius phau. Et appellaba-
tur vxor eius meezael filia matreth: filie mi-
zaab. Hec g nomia ducū esau. in cognacōni-
b: et locis. ⁊ vocabul' suis. dux thamna. dux
aluba: dux iethectb. dux oolibama. dux ela-
dux phimon. dux cenē. dux themā. dux mab/
sar. dux māgdibel. dux hram. Hic ducēs e/
dom habitātes in t̄ra imperij sui: ipse est esau
pater ydumeoz. Habitauit aut iacob in ter-
ra chanaan. in q̄ pat' suus peregrinatus est: ⁊
hec sūt generacōes eius. **Ca. xxxvij**

Ioseph cū sedēti esset annoz.
pascēbat gregē cū frīb: suis. ad-
huc puer. Et erat cū filijs bale ⁊
sephē vxorū p̄ris sui: accusauit
qz fratres suos apud patrē. crimine pessimo
Israhel aut diligebat ioseph sup omēs fili-
os suos: eo q̄ in senectute genuisset eū. Fe-
citqz ei tunica polimitā. Vidētes aut frēs eius
q̄ a patre plus cūctis filijs amaret: oderant
eū: nec poterāt ei q̄cquā p̄stare loq̄. Accidit
qz ut visū somniū referret frīb: suis: q̄ causa
maioris odij seminariū fuit. Dixitqz ioseph
fratrib: suis. Audite somniū meum qd vidi.
Putabam nos colligere manipulos i agro:
et quasi cōsurgere manipulū meū et stare: ve-
strosqz manipulos arcūstātes adorare mani-
pulū meū. Rēderūt fratres eius. Tūc qd rex
n̄ eris: aut subidēti dicōni tues. Hec g causa
somniaz. atqz sermonū: inuidie ⁊ odij fomi-
tem ministravit. Aliud qz vidit somniū. qd
narrās fratrib: ait. Vidi p somniū: q̄si solent
et lanam. ⁊ stellas vndeā adorare me. Quod
cū p̄ri suo et fratrib: retulisset: increpauit eū
pat' suus. ⁊ dixit. Quid sibi vult b̄ somnium
quod vidisti. Num ego ⁊ m̄: tua et frēs tui
adorabim? te sup t̄ram. Inuēbāt ei igitur
fratres sui. p̄ vero rem tacēt' cōsiderabat. Cū
qz fratres illius in pascendis gregib: patrio

morarent' i siccō: dixit ad eū israhel. Fratres
tui pascūt oues in siccō: veni mittā te ad
eos. Quo r̄ndente p̄sto sui: ait. Vade et vide
si cūcta p̄spera sint erga fratres tuos. ⁊ p̄co-
ra: et renūcia michi quid agat'. Missus de val-
le hebzon: venit in siccō. Inuenitqz eū vir
erantē i agro: et interrogauit quid quereret.
At ille respondit. Fratres meos quero. In-
dica michi vbi pascant greges. Dixitqz ei vir.
Recessit d loco isto. Audiuī aut eos dicētes
Eamus in dothaim. Perrexit itaqz ioseph
post fratres suos: et inuenit eos in dothaim.
Qui eu vidissent eum p̄ul: anteq̄ accederet
ad eos cogitauerūt illū occidere: et mutuo lo-
q̄bantur. Ecce somniator venit. Venite occi-
dam' eū et mittam' in cisternā veterē: dice-
musqz fera pessima deuorauit eū: et tūc appa-
rebit qd illi p̄sint somnia sua. Audiēs aut
b̄ ruten mēbat' liberare eū de manib: eoz: ⁊
et dicebat. Non mēstam' aiām eius. nec effū-
dam' sanguinē: sed p̄stare eū in cisternā vete-
rē que est in solitudine: manusqz v̄ras vuatē
innocias. Hoc aut dicebat. volens eripere eū
de manib: eoz: ⁊ reddere patri suo. Cōue-
nim igitur ut puenit ad frēs suos. nudauerūt
eū tunica talari et polimita: miserūtqz eū i cis-
ternā veterē: que nō habebat aquā. Et sedē-
tes ut comederēt panē. viderūt ysmahelitas
viatores venire de galaad: et camelos eoz.
portātes aromata. et resinam. ⁊ stacten i egip-
tum. Dixit g iudas fratrib: suis. Quid no-
bis p̄dest si occiderim' frat' n̄m: et celaueri-
mus sanguinē ipsi'. Melius ē vt venūdetur
ysmahelitis: et man' n̄re nō polluant'. Frater
enī et caro nostra est. Acqueuerūt fratres b̄
monib: illi'. et p̄teritibus madianitis nego-
ciatōib: extrahētes eū de cisterna vendiderūt
eū ysmahelitis viginti argēteis: qui duxerunt
eū in egyptū. Reuersusqz ruten ad cisternam
nō inuenit puerū: et scissis vestib: p̄rgēs ad
fratres suos ait. Puer nō cōparet: et ego qd
ibo. Tulerūt aut tunica eius. ⁊ in sanguinē he-
di quem occiderāt t̄mperūt: mittētēs q̄ ferret
ad patrē et dicerēt. Hāc inuenim': vide vtr ū
tunica filij tui sit an nō. Quā eū cognouisset
pater ait. Tunica filij mei ē. Fera pessima co-
medit eū: bestia deuorauit ioseph. Gessitqz
vestib: indatus ē aliis: lugēs filiū suū m̄ro

tpe. Cōgregatis autē cūctis liberis ei⁹ ve lim
rēt dolorē patris: noluit solacionem accēps
re. sed ait Descēdam ad filiū meū lugens
in infernū. et illo p̄seuerante in fletu: mada
mte vendiderunt ioseph in egypto. p̄butifan
enueico pharaonis: magistro militum.

Capitulum

xxxviii

Edem tpe descēdens iudas a fra
tribus suis: diuit ad virū odolla
miten nomie hirā: viditq; ibi fili
am hois chananei. vocabulo. sue
Et accepta vxore ingressus est ad eam. Que
cepit et pepit filiū: et vocauit nomē ei⁹ her
Rurūq; cepto fetu. natū filiū vocauit onan
Terū q; pepit: quē appellauit sela Quo na
to: parere vltra cessauit. Dedit autē iudas vx
orem p̄mogenito suo her nomie thamar. Fu
it q; her p̄mogenit⁹ iude. neq; in aspectu do
mini ē ideo ab eo oculus est. Dixit g; iudas
ad onan filiū suū Ingrede ad vxorem fr̄is
tui. ⁊ sociare illi: ut susceperis semē fr̄is tuo Ille
sciēs nō sibi nasci filios. irōiens ad vxorē fr̄is
sui. semē hūdebat in terrā: ne liberi fratris no
mine nascerēt. Et idcirco peussit eū dñs: eo
q; rē detestabilem faceret. Quā obrē dixit iu
das thamar. nuriū sue. Esto vidua in domo
p̄ris tui: donec creseat sela fili⁹ meus. Time
bat enī: ne ⁊ ip̄e moteret hē fr̄es eius. Que
abiit: ⁊ habitauit in domo p̄ris sui. Euolutis
autē multis ānis: mortua ē sue vxor iude Qui
post luctū. solacōe suscepta ascendebat ad
tōsores ouiu suar. ip̄e et hīas opilio gregis
odollamita i thannas. Nūciatq; ē thama
g; socer illi⁹ ascenderet i thannas: ad tōdor
das oues. Que depositis viduitatis vestibus
assūpsit tenistrū: ⁊ mutato habitu sedit in bi
tuo itineris quod dicit thannan. eo q; creuis
set sela ⁊ nō eū accepisset maritū. Quā eū
vidisset iudas: suspicatus est esse meretricem
P̄ruerat enī vultū suū ne agnosceret. In
grediensq; ad eā. ait. P̄mitte me ut cocā te/
cū. Nesciebat enī q; nurus sua esset. Qua re
spondente. quid dabis michi ut fruans cocu/
bitu meo. dixit. Mittam tibi hedum de gregi
bus. Rurūq; illa dicente parat qd vis. si de
deris in arabonem donec mittas qd polliceris:
ait iudas. Quid tibi vis p̄ arabone dari. Re
spondit. Annulū tuū. ⁊ armillā. ⁊ baculū q;

manu tenes. Ad vnū igit⁹ coitū mulier cocē
pit et sur gēs abiit: depositoq; habitu q; sup
serat: induta ē viduitatis vestib. Misit autē
iudas hedū p̄ pastore suū odollamitem: ut
reciperet pign⁹ qd dederat mulieri. Qui eū nō
inuenisset eā: int̄o gauit hoies loci illi⁹. Vbi ē
mulier q; sedebat i buio: hūdentib; cūctis nō fu
it in loco isto meretrix: reūsus ē ad iudā ⁊ dix
it ei. Nō i ueni eā. Sed et hoies loci illi⁹ dix
erūt michi: nūq; sedisse ibi scortū. Ait iudas
Iphateat sibi. Certe mendaciū āguere nos non
potest. Ego nisi hedum quē pmiserā. Et tu
nō inuenisti eā. Ecce autē post tres mēses nūda
uerūt iude dicētes. Fornicata ē thamar nar
tua: ⁊ uide r; vterus illi⁹ intumescē. Dixitq;
iudas. Produate eā vt obuar. Que eū duco
ret⁹ ad penā. Misit ad socerū suū dicens. De
viro cui⁹ sūt. cepi. Cognosce cui⁹ sit an
nul⁹. ⁊ armilla ⁊ bacul⁹. Qui agnitio mune
rib; ait. Iustior me ē: q; nō tradidi eā sela fi
lio meo. Attamē vltra nō agnouit eā. Iustā
te autē partu. apparuerūt gemi in vtero: atq;
in ip̄a effusione m̄sāū vn⁹ p̄tulit manū: inq;
obstetrix ligauit cocānū diceo. Iste egredie
tur p̄or. Illo vero i trahēte manū: egressus ē
alē. Dixitq; mulier. Quare diuisa est pp̄ te
materias. Et ob hāc causā vocauit nomē eius
phares. Postea egressus ē fr̄ ei⁹. in cuius
manu erat cocānum quem appellauit zaram

Capitulum

xxxix.

Editur ioseph duct⁹ ē i egyptum:
emittq; eum p̄buti far eunuchus
pharaonis. princeps exorcatus sui
vir egypti dmanu ysmahelitarū:
a qbus p̄ductus erat. fuitq; dñs eū eo: ⁊ e/
rat vir in cūctis p̄spere agēs. Habitauitq; in
domo domini sui: q; optime nouerat dominū
esse eū eo: ⁊ omnia q; gereret ab eo dirigi i ma
nu illi⁹. Inuenitq; ioseph gratiā corā domino
suo: ⁊ ministrabat ei. A q; p̄positus omib; gu
bernabat creditā sibi domū: ⁊ vniūsa q; ei tra
dita fuerāt. Hūndixitq; dñs domui egypti pp̄
ter ioseph: ⁊ multiplicauit tā i edib; q; i agn̄
cūctā ei⁹ s̄bstāciā. Nec q; aliud nouerat:
nisi panē q; vescēbat. Erat autē ioseph pulc
fade: ⁊ decor⁹ aspectu. Post mltos itaq; die
es iniecit dñs oculos suos i ioseph: ⁊ ait. Dō
mi meū. Qui nequaquaz acquiescens op̄a

nepha
michi
a: nec
dideri
s̄ mal
modi v
molest
Acada
et opis
hēsa lac
cū. Qu
gressus
maibo
mines
virū h
ad me:
sem. et
nebā: o
tentū p
ait. In
dixisti
mare: r
Ibis au
gis: ma
vbi vin
suo. Fu
us. ⁊ d
ris. Qu
q; in cul
erat: ne
min⁹ er

Lpeāt. al
pio mil
hos cā
bat eis
custodi
te vna:
eū intro
fces: scil
to facer
mus: ⁊
ioseph
quid vi

nephario: dixit ad eā. Ecce dñs me⁹ omībo
 michi tradit⁹. ignorat qđ habeat i domo su-
 a: nec qđqđ ē qđ nō sit in mea ptate. vñ nō t m
 diderit m: pter tē qđ vxor: ei⁹ es. Quo s̄ possū
 b̄ malū facē: et peccare i dñm meū. **Quidū** s̄
 modi verb p singlōs dies loqbat⁹: ⁊ mulier
 molesta cāt adoleſcētī: ⁊ ille fcaſabat ſuprū
Ac cādat aut qđā die ut intraret ioseph domū.
 et opis q̄ppiam abſq; abitis faceret: ⁊ illa app
 hēſa lacrima veſtimētī ei⁹ diceret. **Dormi** me
 cū. **Qui** relicto in māu ei⁹ pallio. fugit: ⁊ e
 greſſus ē foras. **Cūq;** vidiffet mulier veſtē in
 maib⁹ ſuis. et ſe eſſe cōtēptā: ⁊ uauit ad ſe ho
 mines dom⁹ ſue: et ait ad eos. **En** inroduxit
 virū hebreū ut illuderet nob. **Ingreſſus** eſt
 ad me: vt cōiret meū. **Cūq;** ego ſueclamaſ/
 ſem. et audiffē wōē meā: et rliq̄t palliū qđ to
 nebā: et fugit foras. **In** agumētū s̄ fidei. re
 tentū palliū oſtēdit marito reuētū domum. et
 ait. **Ingreſſus** ē ad me ſuus hebreus qđ ad/
 duxiſti ut illuderet mi. **Cūq;** audiffet me cla
 mare: reliq̄t palliū qđ tenebā et fugit foras.
Iſis aud itē dñs. et nimū credul⁹ v̄bis cōiū
 gis: iratus ē valde: traditq; ioseph in carcerē
 vbi vincti regis cuſtodiebāt⁹: et erat ibi clau
 ſus. **Fuit** aut dñs cū ioseph ⁊ miſertus ē illi/
 us. et dedit ei grāiā in oſpectu p̄nāpis carce
 ris. **Qui** tradidit i māu illi⁹ vinctos vinctos
 qđ in cuſtodia tenebāt⁹: ⁊ qđqđ ſiebat. ſub ipō
 erat: nec nouēat aliqđ. cūctis ei credit⁹. **Do**
 min⁹ enī erat cū illo: et oia opa ei⁹ dirigebat

Capitulum

xl.

Nis itaq; geſtis: acādit ut peccarēt
 duo eunuchi. pincerna regis egi
 pti et piſtor. dño ſuo **Iratus** q; cō
 tra eos pharao. nā alē pincerniſ
 peāt. alē piſtorib⁹: miſit eos in carcerē priā
 pis militi. in qđ erat vinct⁹ ⁊ ioseph. **At** eu
 ſtos cāceris tradidit eos ioseph: qđ ⁊ miſtra
 bat eis. **Aliq̄ntulū** tēporis fluxerat: ⁊ illi in
 cuſtodia tenebāt⁹. **Vide**ntq; ābo ſomniū noe
 te vna: iuxē int̄ptacōez agruā ſibi. **Ad** quos
 cū introiſſet ioseph mane et vidiffet eos tri
 ſtes: ſeſcitāt⁹ ē dicēs **Cur** triſtis ē hodie ſoli
 to facies veſtras. **Qui** rñderūt. **Somniū** vidi
 mus: ⁊ nō ē qđ int̄ptat⁹ nob. **Dixit** q; ad eos
 ioseph. **Quōd** nō dei ē int̄ptacōē. **Reſerte** ſi
 quid vidēt⁹. **Parauit** p̄o: ipoli⁹ p̄icerna/
 rū. ſomniū ſuū. **Videbā** corā me vicem i qđ erāt
 tres ppagineſ. creſcē paulatim in gemmas.
 ⁊ poſt flores vvas matureſcē: calicē q; phara
 onis in manu mea. **Tuli** s̄ vvas ⁊ exp̄ſi i ca
 licē qđ tenebā: ⁊ tradidi poculū pharaoni. **Re**
 ſpōdit ioseph. **Hec** ē int̄ptacō ſomni⁹. **Tres**
 ppagineſ. tres ad huc dies ſūt poſt qđ recoz/
 dabit⁹ pharao miſerij tui. ⁊ reſtituet te i gra
 dū priſtinū: dabitq; ei calicē iuxta officiū tuū:
 ſic āte facē olueueras. **Tātū** memēro mei cū
 ſibi bñſuerit: ⁊ facies meū miāz ut ſuggēras
 pharaoni ut eduat me de illo carcere qđ ſur
 tim ſublāt⁹ ſi de t̄ra hebreoz. ⁊ ſi innocēs
 in lacū miſſus ſi. **Vide**o piſtoz. magiſter. qđ
 prudētē ſomniū diſſoluiffet. et ait. **Et** ego vi
 di ſomniū. qđ tria caſtira farine habere ſuper ca
 put meū: ⁊ in vno caſtro qđ cāt excellius.
 portare me putabā omnes abos qđ ſūt āte piſ
 toria: auelq; comedē ex eo. **Reſpōdit** ioseph.
Hec ē int̄ptacō ſomni⁹. **Tria** caſtira. tre o
 ad huc dies ſūt poſt qđ auferet pharao capd
 tuū: ac ſuſpēdet te in cruce: et lacerabūt vlu
 eris carnes tuas. **Ex**inde dies terē⁹ natali
 us pharaois erat. **Qui** facēs grāde cōiuiū
 pueris ſuis recordat⁹ ē inter epulas magiſ
 tri pincernaz. ⁊ piſtoz. p̄nāpis: reſt int̄q;
 alterū in locū ſuū. ut p̄ingeret ei poculū. al
 terū ſuſpēdit i patibulo: ut comedōis vris
 tas p̄baret⁹. **Et** tū ſuccōdētib⁹ p̄ſperis: ipoli
 tus pincernarū oblitus ē int̄ptē ſui.

Capitulum

xli.

Quē duos ānos vidit pharao ſō
 niū. **Putabat** ſe ſtare ſup flumiū:
 de qđ alēdebāt ſeptē boues pul
 chre et craſſe nimis: ⁊ paſcebāt⁹ i
 locis paluſtrib⁹. **Alie** q; ſeptē emergebāt d
 flumie fede ofeēteq; maſe: et paſcebāt⁹ i
 ipa amnis ripa: in locis vltimis virentib⁹: deuo
 rauerūtq; eas q; mira ſp̄s. et habitudo eoz
 porū erat. **Exp̄ge**fact⁹ pharao rurſū dormi
 uit: ⁊ vidit altez. ſomniū **Septē** ſpice pullula
 bāt in culmo vno. plene atq; ſanoſe alie q;
 toide ſpice tenues. ⁊ pauſe vredine oriebāt⁹:
 deuorātes omnē p̄oz. pulcritudinē. **Euigis**
 lans vero pharao poſt q̄tē et factō mane pa
 uore p̄ritus miſit ad omnes cōiectores egi
 pt: cūctosq; ſāpiētes: et accerſiis nāruūt ſō
 niū: nec eāt qđ int̄ptaret⁹. **Tūc** demū r̄miſſēſ

magister pincernarū ait. Cōfiteor peccatū me
um. Itaq̄ rex huius huius me et magistrū pis-
corū retrudi iussit in carcerē p̄ncipis militū
vbi vna nocte vtq̄ vidim⁹ sōmū: p̄lagū fut-
urorū. Erat ibi puer hebreus eiusdem duās
militū famliis: cui narrantes sōnia audiuim⁹
q̄cqd̄ postea rei p̄bauit euentus. Ego enī red-
dit⁹ sū officō meo: et ille suspens⁹ est in eru-
ce. Proin⁹ ad regis imperiū eductū de car-
cere ioseph totōdē: ac veste mutata obtule-
rūt ei. Cui ille ait. Vidi sōnia: nec ē q̄ edisse-
rat: q̄ audiui de te sapiētissime comēd. Rōdit
ioseph. Absq̄ me de⁹ rōdebit p̄sp̄ca pharao-
ni. Narrauit ḡ pharao q̄ viderat. Putabam
me stare sup̄ ripā flumis: et septē boues d̄ am-
ne ostēdere: pulcra nimis et obelis carnib⁹:
q̄ i passu paludis vireta carpebant. Et ecce
bas seq̄bāt̄ alie septē boues i tū d̄fomes et
maelēte: ut nūq̄ tales i t̄ra egipti vidri. Qui
deforat⁹ et osupt⁹ p̄orib⁹ nullū sanitatē de-
dere vestigiū: s̄ simili maē et squalore torpe-
bāt. Euigilās: rursum sopōe deplius vidi sō-
niū. Septē spice pullulabāt i culmo vno: ple-
ne atq̄ pulcērie. Alie q̄ septē tenues et p̄u-
se vredine: oiebat⁹ et stipula: q̄ p̄orū: pulcērie
dinē deuotaueēt. Narrauit p̄dictoib⁹ sōniū: et
nemo ē q̄ edisserat. Rōdit ioseph. Sōniū re-
gis vniū ē. Que factur⁹ ē de⁹ oūdit pharao/
ni. Septē boues pulere: et septē spice plene:
septē vbertatē āni sūt eādēq̄ vim sōm̄ cōp̄s
hōdūt. Septē q̄ boues tenues atq̄ maelēte
q̄ ascēdēt post eas: et septē spice tenues: et v̄-
to v̄rete p̄uisse: septē āni v̄turo sūt famis: q̄
hoc ordine cōplebūt̄. Ecce septē āni v̄mēt
fertilitatē magne i v̄niūsa t̄ra egipti: q̄s seq̄/
tur septē āni ali⁹ tāte stilitatē ut obliuioni
tradat⁹ cūcta retro abūdācia Cōsūptura ē enī
fames omnē t̄ra: et vbertatē magnitudinē p̄di-
tuna ē inopie magnitudo. Quod aut vidisti se-
cūdo: ad eādē rē p̄tines sōniū. firmitatē iudiz-
niū est: eo q̄ fiat v̄mo dei: et veloci⁹ impleat⁹
Nūc ḡ p̄udat rex virū sapiētē et idulnū et
p̄hāat eu t̄re egipti: q̄ ostinat p̄positos p̄ eū-
tas regiones: et q̄ntā p̄tē fructū: p̄ septē an-
nos fertilitatē q̄ iā nūc sūt sūt: agreget in
horrea: et omnē frumētū s̄b pharaois potes-
tate cōdat: s̄uet⁹q̄ in vr̄bibus: et p̄p̄at⁹ futura
septē ānoz: fami. q̄ opp̄sura ē egiptū: et non

ostēt̄ t̄ra iopia. Placuit pharaoi ostiliū: et
eūctis militis ei⁹. Locutusq̄ ē ad eos. Nū i/
uenire poterim⁹ talē virū q̄ spū dei plen⁹ sit
Dixit ḡ ad ioseph. Quia oūdit tibi de⁹ oia q̄
locut⁹ es: nūqd̄ sapiētiorē et ostimilē tuū iueni-
re poterō. Tu eris sup̄ domū meā: et ad tuū off-
ipriū eūct⁹ p̄lius obediet. Vno t̄m i ḡm̄ sō-
lio p̄cedam te. Dixitq̄ rursum pharao ad io-
seph. Ecce ostitui te sup̄ v̄niūsa t̄ram egipti
Tulitq̄ annulum de manu sua et dedit eum
in manu eius: vestiuitq̄ eum stolam b̄liss-
nam: et collo torquem auream circumposuit. Fe-
stq̄ eū ascēdē sup̄ currū s̄i s̄edo clamāte p̄-
cone: ut oēs corā eo genu flecterēt: et p̄positū
esse sciret v̄niūsa t̄re egipti. Dixit q̄ rex egipti
ad ioseph. Ego sū pharao. Absq̄ tuo ip-
rio nō mouebit q̄s q̄ manū aut pedē i omī t̄ra
egipti. Veritq̄ nomē illi⁹ et vocauit eū ling-
ua egiptiaca saluatore mūdi. Deditq̄ illi vr̄-
orē: assenech filiā p̄bustaris sacerdotē eliopo-
leos. Egressus ē itaq̄ ioseph ad t̄ra egipti.
Triginta ānorū eāt q̄n s̄erit in ostpectu regis
pharaois: et arcuuit oēs i ḡioēs egipti. Ve-
nitq̄ fertilitas septē ānorū: et i maipulos re-
daēte segetes agregate sūt in horrea egipti.
Om̄is ecā frugū abūdācia i singlis vr̄bibus cō-
dita ē: tātaq̄ sūt abūdācia tritici: ut arene ma-
ris cōc̄ret⁹: et copia mēsurā excedēt. Natiq̄
sūt ioseph filij duo ātōq̄ v̄iret fames: q̄s p̄-
pit ei assenech: filiā p̄bustaris sacerdotē eliopo-
leos. Vocauitq̄ nomē p̄mogeiti manasses di-
cēs. Obluisei me fecit de⁹ omiū laborū meo-
rū: et dom⁹ p̄rio mei. Nomen q̄ s̄edi appella-
uit effrai dices. Crescē me fecit de⁹ i t̄ra pau-
ptatē mee. Itaq̄ trāfactio septē vbertatē an-
nis q̄ fuerāt i egipto: cepit v̄ire septē āni i/
opie: q̄s p̄dixāt ioseph: et i v̄niūso oite fa-
mes p̄ualuit. Inuēta ecā t̄ra egipti: fames
erat. Qua esurētē: clamauit p̄lius ad phara-
onē: alimta p̄tēs. Quibus ille rōdit. Itē ad
ioseph: et q̄cqd̄ ip̄e v̄b̄ dixerit faāto. Cresce-
bāt aut q̄t̄idie fames in omī t̄ra: apuit q̄ io-
seph v̄niūsa horrea: et v̄debat egiptens. Nā
et illos opp̄serat fames. Om̄esq̄ p̄uidē v̄-
mēbāt i egiptū ut emerēt escas: et malū iopie
temporēt

Capitulū

xli

F

et eme
hūm̄ i
cē: ut em
retēto a
nere q̄c
cū alijs
in t̄ra ch
egipti: at
Cūq̄ ad
q̄h̄ ad al
Vnde v
ut eman
ognoscē
sōnioz
tores est
Qui dix
ut emer
Dāstia
tur mali
t̄re hui⁹
odeā me
us in t̄ra
uo nō ē h
tores est
salutē ph
inat frat
adducat
lene: q̄ d
quin p̄ la
Tradidi
ait t̄o
et v̄iret
ff̄ v̄ v̄n
frum̄ta q̄
mimū ad
simoneo-
eū sūt a
uim⁹ in
us dū de
vit sup̄
ben ait: q̄
erū: et nō
Nesciebāt
mē p̄tem

Audiens autem iacob quod alimēta viderentur in egipto: dixit filiis suis: Quare negligitis? Audiui quod triticum venūdetur in egipto. Descendite et emite nobis necessaria: ut possitis vivere: et non confundamini in iopia. Descendentes igitur fratres ioseph decem: ut emerent frumenta in egipto. Veniamini domum recto a iacob: quod dixerat fratribus eius ne forte in itinere quicquid paciat mali: ingressi sunt terram egipti: cum alijs qui properabant ad emendum. Erat autem fames in terra chanaan: et ioseph erat princeps in terra egipti: atque ad eius munus frumenta populo vendebantur. Cumque adorasset eum fratres sui: et agnouisset eos: quasi ad alienos durus loquebatur: interrogans eos. Unde venistis? Qui responderunt: de terra chanaan: ut emamus victui necessaria. Et tamen fratres ipsi agnoscere non erant cogniti ab eis. Recordatusque somnorum qui aliquando viderat: ait ad eos. Exploratores estis: ut videat infirmiora terra vestra. Qui dixerunt. Non est ita domine: sed huius tui venerunt ut emerent avenas. Omnes filii vero viri sumus. Dasha venimus: nec quicquam famuli tui machinatur mali. Quibus ille respondit. Aliter est. Immutata terra huius considerate vestris. At ille dixerunt. Duodecim inquit fratres huius tui sumus: filii viri unius in terra chanaan. Minimus cum patre nostro est alius non est super. Hoc est autem quod locutus sum. Exploratores estis. Nam nunc exprimentur vestri capiti. Per salutem pharaonis non egrediemini hic: donec veniat frater vestri minimus. Mittite ex vobis unum et adducat eum: vos autem eritis in vineis: donec plantentur quae dixistis: vtrum vera vel falsa sint. Alioquin pro salute pharaonis: exploratores estis. Tradidit ergo illos custode: tribus diebus. Die autem tertio educatis de carcere: ait. Facto quod dixi: et vivetis. Deum enim timeo. Si pasha estis: fratres vestri unum ligetis in caecis: vos autem abite: et fertis frumenta quae emistis in domos vestras: et fratrem vestrum minimum ad me adducite: ut possit vivere: et abite. Simones: et non moriamini. Fecerunt ut dixerat: et locuti sunt ad inuicem. Merito habet patrum: quod peccatum in fratre nostro: videntes angustias anime illius dum deperaret nos: et non audivimus: idcirco venit super nos ista tribulatio. Et quibus inuis ruben ait. Numquid non dixi vobis nolite peccare in pereris: et non audistis me? En sanguis eius exquirat. Nesciebant enim quod intelligeret ioseph: eo quod pro matrem loqueretur ad eos. Avertitque se pariter.

et fleuit: et reversus locutus est ad eos: tollentesque si me oratione: et ligans illis praesentibus. Iussitque ministris ut implerent saccos eorum: tritico: et reponerent precumias singulorum in sacculis suis: datis super os ubi ierit in via. Qui fecerunt ita. At illi portantes frumenta in asinis suis: perfecti sunt. Aperit quoque unus sacco: ut daret iumento pabulum in dissidio: completusque praesentibus in os sacculi: dixit fratribus. Reddita est mihi praesentibus. Et habetis in sacco. Et oblitus praesentibus turbatusque: mutuo dixerunt. Quid nam est hoc quod fecit nobis deus? Venereque ad iacob praesentibus sui in terra chanaan: et narraverunt ei omnia quae accidissent sibi dicentes. Locutus est nobis dominus terra dicitur: et putavit nos exploratores esse praesentibus. Cui respondimus. Dasha sumus: nec ullas molimur insidias. Duodecim fratres vno patre genui sumus: vos nunc non est super: minimus cum patre nostro est in terra chanaan. Qui ait nobis. Sic probato quod pacifici sitis. Fratres vestrum unum dimittite apud me: et avaria domibus vestris necessaria sumite: et abite. Fratresque vestrum minimum adducite ad me: ut sciam quid non sitis exploratores: et illi qui tenet in vineis: redde possitis: ac deinceps qui vultus emendi habeat licentiam. Idcirco dicitur: cum frumēta effuderet: singuli repperunt in ore sacculorum: ligatas praemias: exterritisque sibi omnibus dixit pater iacob. Absque liberis me esse fecistis. Ioseph non est super: simeon tenet in vineis: et beniamin auferetis. In me habet omnia mala reddere. Cui respondit ruben. Duos filios meos interfice: si non reduxero illum tibi. Et inde illum in manum mea: et ego eum tibi restitua. At ille: non descendet inquit filius meus: vobiscum. Frater eius motus est: et ipse solus remansit. Si quod ei adversitas acciderit in terra ad quam properatis: deducetis canes meos cum dolore ad inferos.

¶ Ca.

¶ xliij

Fratrum fames omnes terram vehementer premebat: conspiciensque ab eis quod ex egipto de tulerat dixit iacob ad filios suos. Restitui: et emite nobis pauxillum escarum. Respondit iudas. Denudavit nobis vir ille sub attestacione iuramentum: dicens. Non videbitur facies mea: nisi fratrem vestrum minimum adduxeritis vobiscum. Si ergo vis eum mittere nobiscum: properet pater et amicum tibi necessariam: si autem non vis: non ibimus vir enim ut sepe diximus: denudavit nobis dicens. Non videbitur facies mea absque fratre vestro minimo. Dixit eis israel.

In meā h̄ foallio miserā: ut indicāretis ei et
aliū habere vob̄ frat̄e. At ille r̄nderūt. Inter
rogauit nos h̄o p̄ ordinē nostrū p̄gemem: si
pat̄ viuet: si habere fr̄at̄e. Et nos resp̄o/
dim⁹ ei osequēt̄: iux̄ id qd̄ fuerat sciscitatus.
Nūqd̄ scire poteram⁹ qd̄ dicitur⁹ esset: addu
cite fr̄at̄e vestrū vobiscū. Judas q̄ dixit pa/
tri suo Mittite puerū meū ut p̄h̄scamur et
possimus viue: ne moriam̄ nos et puuli n̄ri.
Ego suscipio puerū: de manu mea req̄re illū
Nisi reduxero ⁊ reddidero eū sibi: ero peccati
reus in te om̄i t̄pe. Si nō incessisset dilatio:
iā vice altera venissem⁹. Igit̄ isrl̄ pat̄ eoz̄
dixit ad eos. Si sic necesse ē: facite qd̄ vultis
Sumite de optimis t̄re fructib⁹ in vasis v̄ris
et deferite viro munera: modicū resine et mel
lis. ⁊ scōanis et stactes. et therebinti. et amig
dalarū. Decemūq̄ duplicē fēto vobiscū: et
illā q̄ inuestis i sacculis reportate: ne for
te errore factū sit. Sed et fr̄ez vestrū tollite:
et ite ad virū. De⁹ aut̄ me⁹ omnipotēs faciat
vob̄ eū placabilē: et remittat vobiscū fratrem
vestrū quē tenet i vinculis: et hūc beniamin.
Ego aut̄ q̄si orbat⁹. absq̄ liberis ero. Tule
rit ḡ viri munera ⁊ pecuniā duplicē ⁊ benia
min: descēderūtq̄ in egiptū: et steterunt corā
ioseph. Quos eū ille vidisset et beniamin fil̄
p̄cip̄ disp̄satorū dom⁹ sue dicēs. Introduce
viros domū: et occide victimas. ⁊ istruē cōui
uiū: quoniā hodie meū sūt comestum i meri
die. Fecit ille qd̄ sibi fuerat iyratū: ⁊ itrodux
it viros domū. Np̄sq̄ ext̄nū dixerūt mutua
Prop̄ pecuniā q̄ retulim⁹ p̄ri⁹ i sacis n̄ris.
itroduci sum⁹: ut deuoluat i nos calūpnia.
et violēt̄ s̄biat̄ fuitū: ⁊ nos et asinos n̄ros
Quā obr̄e in ip̄is forib⁹ accedētes ad disp̄sa
torē. locuti sūt. Quam⁹ dñe ut audias nos.
Nā āte descēdim⁹: ut emerem⁹ escas: q̄b⁹ ē p̄
tis. cū vills⁹ ad diūforū. aperuimus saccos
n̄ros: et iuei⁹ pecuniā i ore saccoz̄: q̄ nūc eo
dē p̄dere rep̄tāim⁹. Sed ⁊ aliud attulim⁹
argētū: ut eman⁹ q̄ nob̄ necessaria sūt. Nō
ē i nostra sc̄iētia: q̄s posuit eam i marsupijs
nostris. At ille r̄ndit. Day vobiscū: nolite t̄
mere. Deus vestr̄ ⁊ de⁹ patris vestr̄. ddit vo
bis thesauros i sacis vestris. Nā pecuniā q̄ de
distis n̄: p̄batam ego habeo. Eduxitq̄ ad
eos limeon. Et itroductis domū attulit aq̄:

et lauerūt pedes suos: deditq̄ pabulū asinis
eoz̄. Illi vero parabāt munera: donec iḡ re/
deret̄ ioseph meridie. Audierāt enī q̄ ibi co
mestum esset panē. Igit̄ igressus est ioseph
domū suā: obulerūtq̄ ei munera. tenentes in
manib⁹ suis ⁊ adorauerūt p̄ni intrā. At ille
elemēt̄ resalutat̄ eis. interrogauit eos dicēs.
Sanusne est pat̄ vestr̄ senex: ⁊ qd̄ dixerat̄ n̄s
Ad huc viuit. Qui r̄nderūt. Sospes ē. Vius
tu⁹ pat̄ nost̄e. Ad huc viuit. Et ieruat̄ ado
rauerūt eū. Attollēs aut̄ ioseph oculos: vi
dit beniamin fr̄em suū vternū. et ait. Iste ē
frat̄ vestr̄ p̄ul⁹: de qd̄ dixerat̄ n̄s. Et rursū.
De⁹ iqt̄ misereat̄ tuū fili mi. Festinauitq̄ in
domū. q̄ cōmota fuerat visētia ei⁹ sup̄ fr̄e su
o: et erū p̄bat̄ lacrimē: ⁊ introiēs cubiculū fle
uit. Sursumq̄ lota facie egressus. cōtinuit se:
et ait. Donite panes. Quib⁹ apposit̄. scōz̄
sū ioseph. et scōz̄ fr̄atrib⁹ egiptijs q̄ q̄ ve
scēbāt̄ sil̄ scōz̄: illiat̄ ē enī egiptijs comede
re cū hebreis. et p̄hanū putāt huiusmodi
cōuiuū: sederūt corā eo. p̄mogeit⁹ iux̄ p̄mo
ge nita sua. et minim⁹ iux̄ etate suā. Et mi
rabāt̄ nimis: s̄ipt̄ p̄tib⁹ q̄s ab eo acceperāt.
Natio: q̄ p̄ vit̄ beniamin: ita ut q̄nq̄ p̄tib⁹
excederet. S̄iberūtq̄: et inebriati sūt cū eo.

Capitulum

xliij

Dixit aut̄ ioseph dispensatori
dom⁹ sue dicēs. Imple saccos
eoz̄. fr̄it̄o q̄ntū possit capere:
et pone pecuniā singloz̄. i summi
tate sac̄. Ciphū aut̄ meū agētū. et p̄cū qd̄
dedit trit̄o: pone in ore sac̄ iunioris. Factūq̄
ē ita. Et dō m̄e. dimissi sūt cū asinis suis. Nā
q̄ v̄l̄e exierāt. et p̄cellerāt paululū. Tūc io
seph accersito disp̄satore dom⁹ ait. Surge
inq̄t et p̄sc̄re viros: et ap̄p̄h̄sis d̄ic̄to. Quare
reddistis malū p̄ bono. Ciphus q̄ furat̄ es
sio: ip̄e ē in q̄ bibit dñs me⁹ et in q̄ auguria/
ri solet. Pessimā rē fecistis. Fecit ille ut iusse
rat: et ap̄p̄h̄sis p̄ ordinē locut⁹ ē. Qui r̄nde
rūt. Quare sic loq̄t̄ dñs nost̄e: ut hui tui t̄m
Ragien cōmiserit. Pecuniā q̄ iuenim⁹ i summi
tate saccoz̄. rep̄tāim⁹ ad te de t̄ra chanaan.
Et quō osequēs ē. ut furat̄ sim⁹ ⁊ domo do
mini tui aurū ul̄ agētū. Apud q̄cūq̄ fuerit i
uētū v̄uoz̄. tuoz̄. qd̄ q̄ris monat̄: et nos eri
mus hui dñi nost̄i. Qui dixit eis. Fiat iux̄

v̄l̄h̄a sc̄i
sit huius n
tinato de
guli. R
ad minim
ille sc̄i
si h̄ie i op
suo ē ad i
P̄m̄es q̄
le ait. Cū
q̄ nō sit h
iudas. M
loquēti: a
uenit i q̄
dñi mei: et
R̄ndit iose
rat⁹ ē ap̄
ber̄ ad p̄
cōf̄idēt a t
uo v̄bū m
Tu es en
si p̄ri⁹ h
nos r̄ndit
et puer g
venim⁹ fr̄
sua: p̄ v
uis tuo.
meos si p
p̄teli pue
serit mori
rie fr̄at̄ v
uo facē m
tū p̄ez
me⁹. Et d
parū trit̄
fr̄at̄ n̄ m
mal: alio
facē v̄n
lios genu
et d̄istis
cōparet.
rit: deduc
ros. Igit̄
et puer de
at. vidēt
duēt fam
Ego p̄p̄
dom. et h̄

voluntate fecerat. Apud quem fuerit inuentum. ipse
 sit huius meo. vos autem eius innocenti. Itaque festi-
 nate deponentes in terra saccos: aperuerunt singu-
 guli. Quos scrutatus. incipiens a maiore usque
 ad minimum: iussit aperiri in sacco beniamini. At
 ille scissis vestibus. oneratisque rursum asinis. reu-
 si sit in opidum: simulque iudas cum fratribus: ingres-
 sus est ad ioseph. Procedum enim de loco abierat.
 Quosque ante eum posuit in terra conuerit. Quibus il-
 le ait. Cur sic agere voluistis? An ignoratis
 quod non sit similis mei in augurandi se sententia? Cui
 iudas. Quid respondebimus inquit domino meo. ul' quod
 loquens: aut iuste potest obtinere? Deus in-
 uenit iustitiam suam. **Et** omnes huius sumus
 domini mei: et nos et apud quem inuentus est apud
 Rndit ioseph. Absit a me: ut sic agam. Qui fu-
 rat est apud ipse sit huius meo: vos autem abite li-
 beri ad patrem vestrum. Accedens autem prior iudas.
 confitens ait. **D**ico domine audi me: ut loquar hu-
 tus verbum in auribus tuis: et ne nascaris famulo tuo.
Tu es enim post pharaonem dominus meus. **I**nteroga-
 si prius si os tuos habetis preter aut fratrem: et
 nos respondimus tibi domino meo. **E**st nobis pater senex:
 et puer paruulus qui in senectute illius natus est. cuius
 vterius frater est mortuus: et ipsum solum habet matrem
 suam: pater vero tenere diligit eum. **D**ixistisque ser-
 uis tuis. **A**dducite eum ad me: et ponam oculos
 meos super illum. **S**uggestum tibi domino meo: non
 potest puer velim quare preter suum. **S**i enim illum dimi-
 serit morietur. **E**t dixisti seruis tuis. **N**isi vene-
 rit frater vestrum in manus vestras: non videbitis ampli-
 us faciem meam. **C**um ergo ascendissem ad familiam
 tuam preter nomen: narraui ei omnia que locutus es dominus
 meus. **E**t dixit pater meus. **R**euertimini: et emite nobis
 parum triticum. **C**ui diximus. **N**on possumus ire. **S**i
 frater noster in manus descendit nobiscum: pharaonem si-
 mul: alioquin illo absente. non audemus videre
 faciem viri. **A**t ille respondit. **V**os scitis quod duos fi-
 lios genuerit mihi vxor mea. **E**gressus est vnus
 et dixistis bestia deuorauit eum: et hucusque non
 comparuit. **S**i tulerit et illum et aliquid ei in via conge-
 nit: deducetis canos meos cum merore ad inferos.
Negit si intrauero ad verbum tuum preter nomen
 et puer defuerit cum aia illius ex huius aia depende-
 at. videritque eum non esse nobiscum. morietur: et de-
 ducet famulum tuum canos eius cum dolore ad inferos.
Ego prope huius tuus sum: qui in manibus huius recepi si-
 dem. et supplexi dicens. **N**isi reduxero eum pater

reus ero in preter meum omni tempore. **M**anebo itaque
 huius tuus pro puero in misterio domini mei: et puer as-
 scendat cum fratribus suis. **N**on enim possum redire ad
 preter absente puero: ne calamitas que oppressa est
 patre meo. testis assidam. **Ca. xlv**

Domine se poterat ultra cohibere iose-
 ph. multis coram assensibus: unde pre-
 cepit ut egredere: cuncti foras: et
 nullus intisset alienus agnitioni
 mutue. **E**leuauitque vocem cum fletu: quod audierunt
 egyptii omnesque domus pharaonis: et dixit fra-
 tribus suis. **E**go sum ioseph. **A**dbuc pater meus vi-
 uit? **N**on poterat respondere fratres: nimio terrore
 percussus. **A**d quos ille clementer: accedite inquit ad me.
Et cum appropinquasset prope: ego sum ait ioseph fra-
 ter vestrum: quod vidistis in egiptu. **N**olite pauere: ne-
 que vos durum esse videat: quod vididistis me in
 his regionibus. **P**ro salute enim vestra misit me de-
 us ante vos in egiptu. **P**ropterea enim quod cepit fa-
 mes esse in terra: et adhuc quinquaginta anni restant. quibus
 nec arari poterit nec meti. **P**remisitque me deus
 ut reseruemi super terram: et escas ad viuendum ha-
 bere possit. **N**on vestro consilio sed dei voluntate huc
 missus sum: qui fecit me quasi preter pharaonis et
 dominum vniuersae domus eius: ac principem in omni terra e-
 gipti. **F**estinate et ascendite ad patrem meum: et
 dicetis ei. **H**ec mandata filius tuus ioseph. **D**eus
 fecit me dominum vniuersae terre egipti. **P**escende ad
 me ne moreris: et habitabis in terra iessen. **E**ntesque
 iuxta me. tu et filii tui. et filii filiorum tuorum. **O**-
 ues tue. et amata tua. et vniuersa que possides: ibi
 que te parca. **A**dbuc enim quinquaginta anni residui sunt fa-
 mis: ne et tu pereas. et omnis domus tua: et omnia
 que possides. **E**t oculi vestri. et oculi fratris mei beniamin
 animi videt: quod os meum loquitur ad vos. **P**ropterea
 pater meo vniuersam gloriam meam: et cuncta que vidis-
 tis in egipto. **F**estinate et adducite eum ad me.
Cumque amplexatus fuisset in collum beniamin
 fratris sui fletit: illoque similiter fletu similiter super
 collum eius. **D**esculatusque est ioseph omnes fratres
 suos: et plorauit super singulos. **P**ost que: ausi
 sunt loqui ad eum. **A**uditusque est et celebri sermone
 vulgatum in aula regis: venerunt fratres ioseph.
Et gauisus est pharaon: atque omnis familia eius.
Dixitque ad ioseph: ut imperaret fratribus suis di-
 ces. **D**uerentes iumentum ite in terram chanaan: et tol-
 lite inde preter vestrum et agnacionem. et venite ad
 me: et ego dabo vobis omnia bona egipti: ut

comedatis medullā t're. **P**rope eadē ut tollat
plaustra de t'ra egypti: ad s'biectōne p'muloꝝ
suoꝝ. ac singū. **E**t dicitur Tollite p'rez v'm
et p'perato q'ntoꝝ venientes: nec dimittatis
q'cūq' de sup'pellectili v'ra: q' omnes op'os egyp
ti v're erūt. **F**ecerūt q' filij isrl: ut eis mādatū
fuerat. **Q**uibus dedit ioseph plaustra: secūdu
pharaonis imp'riū: et abāia in itinē. **S**inglis
q' p'ferri iussit binas stolas: beniamini vero de
dit: et ceteros agētes. eū q' h'z stol' optimis:
tātūdem p'cūse et v'liū mittēs patri suo: ad
dēs ei' asinos de cē. q' subueherēt. ex omib' di
uicis egypti: et totidē asinas triticū in itinere
Panesq' portātes. **D**imisit q' frēs suos: et
ph'alecū ait. **N**o italeami in via. **Q**ui ascē
dētes ex egypto. venerūt i t'ra chanaan ad pa
trē suū iacob: et nūcūerūt ei dicētes. **J**oseph
filij tu' viuit. et ipse domiat' in omi t'ra egyp
ti. **Q**uo audito iacob. q's de g'mu' sōno euigi
lās. tamē nō credebat eis: illi ecōtra referebāt
omēz ordinē rei. **C**ūq' vidisset plaustra et vni
uersā q' m'icant: reuixit spūs ei'. et ait. **S**uffi
cēt n' si adhuc ioseph filij me' viuit: vadā et
videbo illū anteq' moriar. **Ca. xlii**

Dioscedulq' israhel eū omib' que
habebat. venit ad puteū iuramē
ti: et mactatis ibi victimis deo pa
tris sui ysaac. audiuit eum pulsa
nem nocte. **W**ent se: et dicēt sibi. **J**acob ias
cob. **C**ui r'ndit. **E**cce assum. **A**it illi de'. **E**go
sui fortissim' de' p'ris tui. **N**oli timē: s' descen
de i egyptū: q' i gētē magnā faciā te ibi. **E**go
dēst ei dā tecū illuc: et ego inde adducā te reu'
tēt. **J**oseph q' ponet manus suas sup' oeu
los tuos. **S**urrexit iacob mane a puteo iura
mēt: et u'lerūt eū filij eū puul' et vxorib' su
is. in plaustris q' m'icant pharaonis ad portādū
senē: et oia q' possidēat i t'ra chanaan. **V**enit
q' in egyptū eū omi semie suo: filij ei' et nepo
tes: filie et cūcta simul p'genies. **I**dec sūt au
tē noīa filioꝝ. isrl. q' igrēssi sūt i egyptū: ipse
eum lib'is suis. **P**rimogenit' rubē. **F**ilij rubē:
enoeh et phallu. et esro et chāmi. **F**ilij simeō:
samuel. et samin. et akod et iacbi. et saper. et
saul filius ebananidib'. **F**ilij leui: gerson. et
caath. et merari. **F**ilij iuda: her. et onā. et sela.
et phares. et zana. **M**ortui sūt aut her et onā i
t'ra chanaan. **S**patiq' sūt filij phares: esrom et

amul. **F**ilij ysachār: tola et pbua. et iobab. et
semrō. **F**ilij zabulon: sareth. et chelon. et ioa/
lel. **I**dn filij iye. q's genuit in mesopotamia
syrie: eū dina filia sua. **D**īmes aie filioꝝ. eius
et filiarū trigintatres. **F**ilij gad: sephon. et ag
gi. et supbi. et esebon. et sumi. et ben. et arodi.
et areli. **F**ilij aser: iemna. et iesua. et iesui. et be
ria. sam q' s'ozoz eoꝝ. **F**ilij bena: heler et me
thiel. **I**dn filij zelphe. quā dedit laban iye fi
lie sue: et hos genuit iacob. sede ei aias. **F**ilij
melch vxoris iacob: ioseph et beniamin. **F**ra
tiq' sūt ioseph filij in t'ra egypti: q's genuit ei
allenech filia phutifaris sacerdotis eliopoleos.
manasse. et effrai. **F**ilij beniamin: hela. et bech
oz. et asbel. et gema. et naaman. et iechri. et rus
mefon. et ekm. et ared. **I**dn filij melch q's genu
it iacob: omnes aie quatuordecim. **F**ilij dan: vli
Filij neptalim: iahiel. et gum. et ieser. et sale
Idn filij bale. q' dedit laban melcheli filie sue:
et hos genuit iacob: omnes aie septē. **C**ūde
q' aie que ingresse sūt eū iacob in egyptū: et e
gresse sūt de femore illi'. absq' vxorib' filio
rū ei': sexaginta sex. **F**ilij aut ioseph. qui na
ti sūt ei in t'ra egypti: anime due. **D**īmes aie
dom' iacob. q' ingresse sūt i egyptū: fuerē sep
tuaginta. **M**isit autē iacob iudā añ se ad iose
ph i egyptū ut nūcūaret ei: et ille eurreret i
iessen. **Q**uo eū puenisset iunco ioseph euz
ru suo. ascēdit obuiā patri ad eūdē locū: vi
denz q' eū irruit sup' collū ei'. et mē amplex'
fleurit. **D**ixit q' pat' ad ioseph. **N**am let' mo
riar q' vidi facē tuā: et sup'stite te relinquo.
Et ille locut' ē ad frēs suos: et ad omem do
mū p'ris sui. **A**scendā et nūcūabo pharaoni: di
cāq' ei. **F**ratres mei et dom' p'ris mei q' enit in
t'ra chanaan. venerūt ad me: et sunt viri pa
stozes ouū euzq' habēt alendonū gregū. **D**e
cora sua. et armēta et omia q' habere potuerūt.
adduxerūt secū. **C**ūq' uenerit vob. et dixe
rit. qd ē opus v'm: r'ndebitis. **V**iri pastozes
sum' sui tui. abinfancia n'ra vsq' in p'ens: et
nos et p'ris nostri. **H**ec aut dicētis. ut habita
re possitis i t'ra iessen: q' detestāt' egyptū om
nes pastozes ouū. **Ca. xliiii**

Ingressus ergo ioseph: nūcūauit
pharaoni dicēs. **P**at' meus et fra
tres. oues eorū et armēta. et cūcta
que possident. uenerunt d' terra

chanaan:
q' frat'ū
Quos ille
Respondē
nos et pa
t'ra uenit
tuoz. in
museyve
sen. Digi
tres tui ve
tuo ē: in o
de eis t'ra
ros indul
rū meorū
sui ad reg
illi: et mē
te t're: r'nd
cētūtrigū
puenerūt
reginatū
mas. **J**ose
possession
masses. u
omemq'
lis. **I**nto
fames t'ra
bus omē
mēt: et m
asset emp
ioseph di
corā te. de
Adducto
bos. si p'ri
dit eis ali
nis: sultē
p'corū. **V**
Nō celan
ta simul d
ris corpor
riem te vi
Eme noc
reunte eū
igit' iose
lis posses
ieatq' eā
uissimis t
nes ei' p'
nat eis qd

chanaan: et ecce ostendit in terra iessen. Extremus
 quod fratrum suorum quosque viros. ostendit coram rege
 Quos ille interrogavit. Quid habetis operis
 Responderunt. Pastores ovium sumus huius terrae: et
 nos et patres nostri. Ad peregrinandum in terram
 tuam venimus: quoniam non est herba gregebus nostrorum
 tuorum. in qualescunque fame in terra chanaan. Peti
 musque ut esse nos iubeas suos tuos in terra ies-
 sen. Dixit itaque rex ad ioseph. Datis tuis et fra-
 tres tui venerunt ad te. Terra egypti in conspectu
 tuo est: in optimo loco fac eos habitare: et tra-
 de eis terram iessen. Quod si nosti in eis esse vi-
 ros industrios: constitue illos magistrum pro-
 prium meorum. Post haec introduxit ioseph patrem
 suum ad regem: et statuit eum coram eo. Qui benedixit
 illi: et interrogatus ab eo. quod sunt dies annorum vi-
 te tue: respondit. Dies peregrinationis vite mee
 septuaginta annorum sunt: parvi et mali: et non
 pervenerunt usque ad dies patrum meorum quibus pe-
 regrinasti sunt. Et benedixit regi. egressus est for-
 tas. Ioseph vero patri et fratribus suis dedit
 possessionem in egypto in optimo terro solo ra-
 masses. ut preceperat pharaon: et alebat eos:
 omnemque domum patris sui. praebens abaria singu-
 lis. Intoto enim orbe panis deerat: et opprimeret
 fames terram: maxime egypti et chanaan. Et qui-
 bus omnem pecuniam congregavit pro redemptione fru-
 menti: et intulit eam in thesaurum regis. Cumque de-
 cessisset emptoribus pecuniam: venit cuncta egyptus ad
 ioseph dicentes. Da nobis panes. Quare mortui
 coram te. deficiente pecunia. Quibus ille respondit.
 Adducite pecora vestra et dabo vobis pro eis ali-
 mentum. si pecuniam non habetis. Quae cum adduxisset de-
 dit eis alimentum pro equis et ovibus et bobus et ali-
 mentum: sustinuitque eos illo anno pro commutatione
 pecorum. Venerunt quoque anno secundo: et dixerunt ei.
 Non celamus domino nostro quod deficiente pecunia. peco-
 ra simul defecerunt: nec celamus tibi: quod absque libe-
 ris corporibus et terra nichil habemus. Cur ergo mo-
 riamur te videntes. Et nos et terra nostra tua erimus.
 Emme nos in servitutem regiam: et pro parte semina: ne pro-
 reunte cultore redigatur terra in solitudinem. Emit
 igitur ioseph omnem terram egypti: reddens singu-
 lis possessiones suas pro magnitudine famis. Sub-
 iecitque eam pharaoni: et cunctos populos eius a no-
 vissimis terminis egypti usque ad extremos fi-
 nes eius pro parte terram sacerdotum quae a rege tradita fue-
 rat eis quibus et statuta abaria ex horreis publi-

dis probantur: et idcirco non sunt compulsi vendere
 possessiones suas. Dixit ergo ioseph ad populos.
 En ut cernitis et vos et terra vestra pharaon pos-
 sidet. Accipite semina et serite agros: ut frus-
 ges habere possitis. Quinta parte regi dabitis:
 quartam reliquas permitto vobis in sementem et in
 cibum familiae et liberis vestris. Qui responderunt.
 Salus nostra in manu tua est. Respiciat nos tantum
 dominus noster: et leni servitium regi. Ex eo tempore us-
 que in praesens die in universa terra egypti regibus
 quinta pars soluitur: et factum est quasi in lege. absque
 terra sacerdotali: quae libera ab hac conditione fuit.
 Habituavit ergo israel in egypto. id est in terra iessen: et
 possedit eam: auctusque est et multiplicatus nimis:
 et vixit in ea decem et septem annis. Factique sunt
 omnes dies vite illius centum quinquaginta septem anno-
 rum. Cumque appropinquare cerneret dies mortis eius.
 vocavit filium suum ioseph: et dixit ad eum. Si in-
 veni gratiam in conspectu tuo. pone manum tuam sub
 femore meo. et facies in miam et veritatem: ut
 non sepelias me in egypto. sed dormiam cum patribus
 meis: et auferas me de terra hac. condasque me
 in sepulchro maiorum. Cui respondit ioseph. Ego
 faciam quod iussisti. Et ille: iuravit ergo inquit mihi. Quo
 iurante: adoravit israel dominum. et oculos ad lectuli
 caput.

Ca.

xlvij.

Mors itaque tractus nuntiatus est io-
 seph. quod egrotaret pro finis. Qui
 assumptis duobus filiis manasse et
 effraim: ire perrexit. Diciturque se
 in. Ecce filii tui ioseph venit ad te. Qui of-
 tatus sedit in lectulo. Et ingressus ad se io-
 seph ait. Deus omnipotens apparuit mihi in luza.
 quae in terra chanaan: benedixitque mihi et ait. Ego
 te aufero et multiplicabo: et faciam te in turbas
 populorum. Daboque tibi terram hanc. et semini tuo post
 te: in possessionem sempiternam. Duo ergo filii tui qui na-
 ti sunt tibi in terra egypti antequam huc venire ad te
 mei erunt effraim et manasses: sic simeona ru-
 ben reputabuntur mihi. Reliqui autem quos genueris
 post eos tui erunt: et nomen fratrum suorum. vocabun-
 tur in possessionibus suis. Michi enim quando venie-
 bam de mesopotamia. mortua est Rachel in ter-
 ra chanaan: in ipso itinere. Eratque vernum tem-
 pus. Et ingrediebatur effraim: et sepelivit eam
 iuxta viam effraim quae alio nomine vocabatur bethleem.
 Videns autem filios eius. dixit ad eum. Qui sunt
 isti? Respondit. Filii mei sunt: quos donavit michi

dñs i hoc loco. Adduc inqt eos ad me: ut be-
 nedicā i illis. Oculi eni isrl' caligabāt p̄ nimia
 senectute: et clare videre nō poterat. Applicā
 tosq; ad se deosculatus. et arcūplexus: dixit
 ad filiū. Non sū fraudatus aspectu tuo: insu-
 per ondit m̄ de⁹ semē tuū. Cūq; tulisset eos
 ioseph de gremio patris. adorauit p̄nus in t̄-
 ram: et posuit effraim ad dexterā suā id ē ad si-
 nistram isrl': manasse vero i sinistra sua ad dex-
 terā scilicet p̄ris: applicuitq; ātos ad eū. Qui
 extendēs manū dexterā. posuit sup capud effra-
 im minoris fr̄is: sinistrā autē sup capud manas-
 se q; maior natu erat: cōmutās man⁹. Bene-
 dixitq; iacob fili⁹ ioseph: ⁊ ait. De⁹ in cuius
 aspectu ābulauerit p̄res mei abrahā ⁊ ysaac:
 deus q; pascit me ab adolescētia mea vsq; in
 p̄sētē diē: āgelus q; eruit me d' cūctis mal-
 bñdiat pueris istis: et inuocet sup eos nom̄
 meū. noia q; p̄m meoz. abrahā et ysaac: et
 cresecāt i mltitudine sup t̄rā. Vidēs autē ioseph
 q; posuisset p̄ suus dexterā manū sup capud
 effraim: gūit accepit. Et ap̄hēlā manū p̄ris.
 leuare conat⁹ ē. de capite effraim: et trāfferre
 sup caput manasse. Dixitq; ad p̄rem. Non
 ita cōuenit p̄: q; s̄ ē p̄mogenit⁹. Done ma-
 nū dexterā sup caput ei⁹. Qui rennēs ait. Scio
 fili mi scio. Et iste q̄ppe erit i p̄los. ⁊ mltipli-
 cabit⁹: s̄ fr̄ ei⁹ mmo maior ē: et illo: ⁊ semē illi⁹
 cresecet in gētes. Bñdixitq; eis in tpe illo di-
 cens. In te bñdicet isrl': atq; dicit. Faciat
 tibi de⁹ sic effraim et sic manasse. Cōstitūtq;
 effraim āre manassen. Et ait ad ioseph filiū
 suū. En ego morior: et erit de⁹ vbi sū: et re-
 ducet vs ad t̄rā patrū vr̄oz. Do tibi p̄tem
 vnā extra tuos: q̄ tuli de manu amoret i gla-
 dio et arcu meo. **Ca. xlix.**

Uocauit aut iacob filios suos: et
 ait eis. Congregamini: ut anūciē q̄
 v̄tura sūt vob i dieb; nouissimis.
 Congregamini et audite fili; ia-
 cob: audite isrl' p̄rem vr̄m. Rubē p̄mogenit⁹
 meus. Tu fortitudo mea: et p̄ncipiū doloris
 mei. P̄noz in donis: maior i imperio. Effusus
 es sicut aq̄. Nō cresecas: qz ascendisti cubile
 patris tui: et maculasti stratū ei⁹. Simeō ⁊ le-
 ui fr̄es: vasa iūctatis tellūria. In osiliū eoz.
 nō viat aia mea: ⁊ in cetu illoz. nō sit gloria
 mea: qz in furore suo occiderūt virū: et i volun-

tate sua suffoderūt murū. Maledict⁹ furor eo-
 rū qz p̄tinax. et i dignatio eoz. qz dura. Diui-
 dā eos i iacob: ⁊ dispergā eos i isrl'. Juda: te
 laudabūt fr̄es tui. Man⁹ tue i certuōb; mimi-
 eoz. tuoz. adorabūt te filij p̄ris tui. Catul⁹
 leonis iuda. Ad p̄dam fili mi ascendisti requie-
 scens accubuisti vt leo: et q̄si leona. Quis su-
 scitabit eū: nō auferet ceptrū de iuda. ⁊ dux
 de femore ei⁹: donec viat q̄ mittēdus ē: ⁊ ip-
 se erit expectacō gētiū. Ligās ad vineā pullū
 suū: et ad vitē o fili mi asinā suā. Lavabit in
 vimo stola suā: et in sanguine vne palliū suū.
 Pulciores sūt oculi ei⁹ vimo. ⁊ dentes ei⁹ lac-
 te candidiores. Zabulon in litore maris habi-
 tabit: et i stacoe nauiū: p̄tigēs. vsq; ad sydo-
 nē. Machā asin⁹ fortis: accubās int' t̄mios.
 Vidit reqem q; esset bona. et t̄rā q; optima:
 et supposuit humerū suū ad portā dū: factus
 q; ē tributis huiēs. Dan iudicabit iplū suū: si-
 cut et alia tribu i isrl'. Fiat dan coluber i via.
 cerastes in semita: mordēs vngulas eq;: ut ca-
 dat ascēsor ei⁹ t̄ro. Salutare tuū expectabo
 dñe. Gad accid⁹ p̄liabit: āre eū: et ipe accige-
 tur retro sū. Aser pinguis panis ei⁹: et p̄re-
 bit delicias regib;. Neptalim ceru⁹ emissus:
 et dans eloq̄a pulcritudinis. Fili⁹ accrescens
 ioseph: fili⁹ accrescēs et decorus aspectu. Fi-
 lie discurrent sup murū: s̄ e rasi: erauerūt eū.
 et iurgati sūt: inuiderūtq; illi habētes iacula.
 Sedit i forti areus ei⁹ et dissoluta sūt vineus
 la brachioz. et manū illi⁹. p̄ man⁹ potentis
 iacob. Unde passor egressus ē: lapis isrl'. Pe-
 jus p̄ris tui erit adiutor tu⁹. et onipotēs bñs
 dicet tibi bñdictio nibo celi de sup. bñdictiōib;
 abissi iacētis deorsū: bñdictiōib; vltērū et vul-
 ue. Bñdictiōes p̄ris tui. s̄ fortate sūt bñdictio
 nibo patrū ei⁹: donec viat desiderū collum
 et noz. Fiat in capite ioseph et i uertice nas-
 zarei: int' fr̄es suos. Beniamini lupus rapax:
 mane comedet p̄dam: et vespere diuidet spo-
 lia. Omnes hñ in tribub; isrl' duodeci. Dec lo-
 cutus ē eis p̄ su⁹: bñdixitq; singlis bñdctōi-
 b; p̄ris. et p̄cepit eis dices. Ego ogrego:
 ad iplū meū. Sepelite me cū p̄rib; meis i
 spelūca dupliā. que ē i agro ephron et hē. cō-
 tra mambre i t̄rā ebonā: q̄ emit abrahā cū
 agro. ab ephron et hēo i possessionē sepulcr̄i.
 Tū sepelierūt eū: et sarā vxorē ei⁹. Tū sepul-

est ysaac
 dita iacet.
 ebat. colle
 appositus

tū: trāshe
 mos eāt a
 t⁹ septua
 locut⁹ ē i
 ueni grāz
 rādis: eo q
 morio: in
 naan. sepe
 meū: ac re
 sepeli p̄re
 te: ierūt cū
 cūctiq; ma
 cū fr̄ib; su
 tis: q̄ dereli
 mitatu cur
 modica: v
 iordanē: v
 no. atq; v
 cū vidisset
 tus magn⁹
 est nomē l
 hñ iacob sic
 ebanaā: se
 rat abrahā
 ephron et
 ioseph in
 tu: sepulto
 ei⁹. et muta
 miurie q̄ p
 lū qd fecim
 nob anteq̄
 Obsecro u
 et peccati at
 q̄ oram⁹: u
 tatē hāc q̄
 ad eū: fr̄es
 Serui tui f
 sū dei pos
 tallis de m
 ut exaltate

est ysaac cum rebecca coniuge sua. Nbi a lya con-
dita iacet. Finisq; mandatis q; filios instru-
ebat. collegit pedes suos sup lectulū et obiit:
appositusq; ē ad p̄sū suū. **Ca. 1.**

Quod cernēs ioseph. ruit sup facē
p̄is sēs et deosculās eū: p̄cepitq;
huīs suis mediās: ut aromatis
cōdirēt p̄em. Quib; iussa exple-
tū: trāserūt quadraginta dies. Nte quippe
mos eāt cadauerū odorū. Fleuitq; eū egi p̄
septuaginta dieb;. Et expleto plāctū tpe:
locut⁹ ē ioseph ad familiā pharaonis. Si in-
ueni grāz i aspectu v̄o. loq̄mi in aumb; pha-
raōis: eo q; p̄ me⁹ adiurauerit me dicēs. En
morio: in sepulcro meo qd̄ fodi m̄ m̄tra eba-
naan. sepelies me. Ascēdā igit⁹ et sepeliā p̄ez
meū: ac reitā. Dixitq; ei pharao. Ascēde et
sepeli p̄em tuū: sic adiurat⁹ es. Duo ascēde-
te: ierūt eū eo oēs senes domus pharaonis.
cūctiq; maiōes natū t̄re egipti: dom⁹ ioseph
eū fr̄ib; suis absq; puil. et gregib; atq; arm̄-
tis: q; dereliq̄rūt in t̄ra iessen. Shabuit q; in co-
mitatu cur rus et eq̄tes et facta est turba non
modica: venerūtq; ad areā adad. q; sita ē trās
iordanē: vbi celebrātes exēq̄as plāctū mag-
no. atq; vehem̄ti. impleuerūt septē dies. Qd̄
cū vidisset hitatores t̄re ehanā. dixerūt. Olāe
tus magn⁹ ē iste egigtijs. Et idār co. v̄catū
est nomē loci illi⁹: plāct⁹ egipti. Fecerūt g; fi-
lij iacob sic p̄cepit ois et portātes eū in t̄ram
ehanaā: sepeliēt eū i spelūca dupliā: q; eme-
rat abrahā eū agro in possessionē sepulcri ab
ephron aheo. oīra facē manibri. Reūsusq; ē
ioseph in egiptū eū fr̄ib; suis et oīni comita-
tu: sepulto p̄e. Quo mortuo: timentes fr̄es
ei⁹. et mutuo colloq̄tes. ne forte memor sit
iniurie q; passus ē. et reddat nobis om̄e ma-
lū qd̄ fecim⁹: mādauerūt ei. Dat tuus p̄cepit
nob̄ anteq; moreret⁹: ut h̄ v̄ba tibi dicerem⁹.
Obsecro ut obliuiscaris scelens fr̄m tuorū:
et peccati atq; malicie q; exercuerūt i te. Nos
q; oram⁹: ut seruo dei p̄i tuo dimittas miq̄-
tatē hāc q; auditis fleuit ioseph: venerūtq;
ad eū: fr̄es sui. et p̄m adorātes in t̄ra dixerūt
Serui tui sum⁹. Quib; ille r̄ndit. Nolite timē
fr̄ū dei possum⁹ resistere v̄lūtati. Vos cogi-
tastis de me malū: s; deus v̄t̄it illud in bonū:
ut exaltaret me sic in p̄sētia. cernit⁹: et sal-

uos facēt multos populos. Nolite timē ego
pascam vos: et puulos v̄ros. Cōsolatusq; est
eos. et blande. et leuiter ē locutus: et hitauit i
egipto eū oīni domo p̄is sui. Vixitq; cētūde-
cem ānis. et vidit effraim filios vsq; ad ter-
cā gnacōnē. filij q; machir filij manasse nati
sūt i genib; ioseph. Quib; trāfactis: locut⁹
ē fr̄ib; suis. Post mortē meam de⁹ visitabit
vos: et ascēdere vos faciet t̄ra ista ad t̄ra quā
iurauit abrahā ysaac. et iacob. Cūq; adiuras-
set eos atq; dixisset. de⁹ visitabit vos. asper-
tate ossa mea vobiscū de loco isto mortuus ē.
expletis cētūdecē vite sue ānis et obitus aro-
matis. et posit⁹ est in loculo in egipto.

Explet⁹ genesi. Inopit liber exodi. .ij.

N Et sūt noīa filioꝝ isrl
qui ingressi sūt i egiptū
cū iacob. Singuli eū do-
mib; suis itoierūt. Ru-
ben. simeon. leui. iudas.
ysachar. zabulon. et be-
niamin. dan. et neptalim.
gad. et aser. Erant igit⁹ oīnes anime eorū q;
egressi sunt de femore iacob. septuaginta. No-
seph autē in egipto erat. Quo mortuo et vni-
uersis fr̄atib; ei⁹ omniq; cognacōne sua: filij
isrl creuerunt. et q̄si germinātes multiplicati
sunt: ac roborati nimis impleuerunt terram.
Surrexit interea rex nouus super egiptum:
q; ignorabat ioseph. Et ait ad populum suū
Ecce plōs filiorum isrl multus. et fortis nob̄
est. Venite sapienter opprimam⁹ eū. ne forte
multiplicetur: et si ingruerit oīra nob̄ bellū:
addat⁹ inimicis nostris: expugnat⁹q; nob̄.
egrediat⁹ de terra. Ore posuit itaq; eis ma-
gistros op̄z. ut affligerēt eos onerib; Edi-
ficaueruntq; vr̄tes tabernaculorum pharao-
ni. phiton. et ramalles. Quantoq; opprime-
bant eos tanto magis multiplicabant⁹. et cre-
scebant. Dderātq; filios isrl egiptij. et affli-
gebant illudētes et inuidētes eis. atq; ad ama-
ritudine perducebant vitam eorum op̄ribus
duris luti et lateris: omniq; famulatu quo in
t̄re op̄ribus p̄mebantur. Dixit autē rex egip-
ti obstetricibus hebreorum: quarum vna vo-
cabatur sephora. altera phua: p̄cāpiens eis

Quando obstetricabis hebreas. et p[ro]p[ri]o t[em]p[or]e
aduenerit: si masculus fuerit int[er]ficite eum: si fe-
mina reu[er]u[er]e. Timuerunt aut[em] obstetrices de-
um: et non fecerunt iuxta p[re]ceptu[m] regis egypti: s[ed]
obseruabant mareo. Quibus accersitis ad se rex ait
Quid n[on] e[st] h[oc] q[uo]d facere uoluitis: ut puer os sua-
retis. Que r[es]p[on]derunt Non sumus hebreae sic egypti-
mulieres. Ipse enim obstetricandi habet sciencia[m]:
et p[ro]p[ri]o q[ui] uiam ad eas parauit. Bene ergo fecit
at[que] d[omi]n[us] obstetricibus: et creuit populus: et fortitatus
est nimis. Et qu[ia] timuerunt obstetrices deu[m]:
edificauit eis domos. Precepit ergo pharaon om-
ni populo suo dicens. Quidquid masculini sex[us] na-
tu[m] fuerit in flume p[ro]i[ci]te q[uo]dquid feminini reu[er]u[er]e

Capitulum

Egressus est post h[oc] uir de domo le-
ui et accepit uxore[m] stirpis sue: q[ui]
cepit et peperit filium: et uideo
eum elegante[m] abscondit t[ri]bu mensi-
bus. Cumq[ue] iam celare non posset. sumpsit fi-
scellam stirpam. et liniuit eam bitumine ac
pice: posuitq[ue] intus infantulum. et exposuit
eum in carcedo r[iu]e flumis: stante p[ro]p[ri]o sorore ei[us]
et considerate euentu[m] rei. Ecce aut[em] desc[ende]bat filia
pharaonis ut lauaret in flumine: et puella ei[us]
grediebant[ur] p[er] crepidin[em] alui. Que cu[m] uidisset
fiscellam in papirio: misit unam e famularu[m] suis:
et allata[m] ap[er]to cernensq[ue] in ea puulu[m] uagietem:
misit ei[us] ait. De infantib[us] hebreor[um] e[st] h[oc]. Cui
soror pueri: uis i[st]e ut uada[m] et uocet tibi m[ater]
hebraea. q[ui] nutrire possit infantulu[m]: r[es]p[on]dit Vade.
Derexit puella. et uocauit m[ater]em suam. Ad q[ui]
locuta filia pharaonis: accip[er]e ait pueru[m] istu[m]:
et nutri mi ego dabo tibi mercedem tuam. Suscep-
it m[ater] et nutriuit pueru[m]: adu[er]su[m]q[ue] tradidit
filie pharaonis. Que illa adoptauit in locu[m]
filij: uocauitq[ue] nome[n] ei[us] moyses. dicens: qu[ia] de
aqua tuli eum. In diebus illis postq[ui] creuerat
moyses egressus e[st] ad fratres suos: uiditq[ue] aff-
lictione[m] eor[um]: et uiru[m] eg[re]ssu[m] p[er]uenit[ur] quedam d[ie]
hebreis fratrib[us] suis. Cuiq[ue] aspexisset huc atq[ue]
illuc. et nullu[m] adesse uidisset: p[er]ussit egyptiu[m]
abscondit sabulo. Et egressus die altero. co-
spexit duos hebreos rixatos: dixitq[ue] ei q[ui] facie-
bat iniuria[m]. Quare p[er]uenis p[ro]ximu[m] tuu[m]. Qui re-
sp[on]dit. Quis constituit te p[ro]n[un]cip[em] et iudice[m] super
nos. Non occidere me tu uis. sic heri occidisti
egyptiu[m]. Timuit moyses et ait Quo palam fac

tu e[st] u[er]bu[m] istud. Audiuitq[ue] pharaon u[er]bu[m] istud:
et q[ui]erebat occidere moysen. Qui fugiens de co-
spectu ei[us] morat[us] e[st] in terra madian: et sedit iux-
ta puteu[m]. Erant aut[em] sacerdoti madian septem fi-
lie. q[ui] uenerat ad haurienda[m] aq[ua]m: et impletis ca-
nalib[us] adhaere cupiebant greges p[ro]p[ri]i sui. Su-
peruenere pastores: et eiecerunt eas. Surrexitq[ue]
moyses et defecit puellis adhaerere oues earu[m]
Que cu[m] reu[er]tisset ad ietro p[ro]p[ri]em suu[m]: dixit ad
eas. Cur ueloc[iter] uenistis solit[er] dixerunt. Vir
egyptiu[s] liberauit nos de manu pastoz. Insu-
per et haurit aq[ua] nobiscu[m]: potu[m]q[ue] dedit ouibo[rum].
At ille: ubi e[st] inq[ui]t. Quare dimisit[is] homines
Vocare eum ut comedat pane[m]. Iurauit ergo
moyses q[ui] habitaret cu[m] eo. Accepitq[ue] sepho-
ra filia ei[us] uxore[m]: q[ui] peperit ei filiu[m]: q[ui] uocauit ier-
san. dicens. Aduena sum in terra aliena. Alteru[m]
uero peperit q[ui] uocauit eliezer. dicens. Deus eni[m]
p[ro]p[ri]i mei adiutor me[us]: et eripuit me de manu
pharaonis. Post multu[m] uero t[em]p[or]is motu[s] e[st] rex
egypti. Et ingemiscerunt filij isrl[ael] p[ro]p[ter] opa. uo-
luntati su[ae]. Ascenditq[ue] clamor eor[um] ad deu[m] ab
opib[us]: et audiuit gemitu[m] eor[um]: ac recordat[us] e[st]
federis q[uo]d pepigit cu[m] abraha[m]. ysaac. et iacob.
Et respexit d[omi]n[us] filios isrl[ael]: et cognouit eos.

Capitulu[m]

Moyses aut[em] pascebat oues ietro
soceris sui. sacerdotis madian. Cu[m]
q[ui] minasset greg[em] ad interiora de-
serti: uisit ad motu[m] dei ore[m]. Appa-
ruitq[ue] ei d[omi]n[us] in flamma ignis de medio rubi: et
uidebat q[ui] rubus arderet. et non oburet[ur]. Dixit ergo
moyses. Vada[m] et uidebo uisionem hanc magna[m]:
q[ui]re non comburat[ur] rubus. Cernens aut[em] d[omi]n[us] q[ui] p[er]ge-
ret ad uideudu[m]: uocauit eum de medio rubi. et ait
Moyses moyses. Qui r[es]p[on]dit. Assi. At ille:
non appropies inq[ui]t huc. Solue calcametu[m] de
pedib[us] tuis. Loc[us] eni[m] i[n] q[uo] stas: terra sacra e[st]. Et
ait ego sum de[us] p[ro]p[ri]i tui: de[us] abraha[m]. et de[us] ysa-
ac. et de[us] iacob. Abscondit moyses facie[m] sua[m] p[ro]p[ter]
enim audebat aspice[re] u[er]u[m] deu[m]. Cui ait d[omi]n[us]. Uidi
afflictione[m] populi mei in egypto: et clamore[m] eius
audui: p[ro]p[ter] duricia[m] eor[um]. q[ui] p[er]sistit opib[us]. Et sci-
ens dolore[m] ei[us]. descendi ut libera[m] eum de manib[us]
egyptioz. et educa[m] de terra illa: in terra bonam et spa-
tiosam. in terra q[ui] fluit lacte et melle: ad loca cha-
nani. et ethei. et amorrei. et pherezai. et eui.
et iebusei. Clamor ergo filioz isrl[ael] uisit ad me:

vidiq[ue] affli-
m[en]t[ur]. Sed
ut educa-
Dixitq[ue] m[ater]
da[m] ad pha-
Qui dixit
q[ui] miseru[m]
to: immola-
ad deu[m]. Et
eis. Deus
dixerit m[ater]
d[omi]n[us] ad m[ater]
filios isrl[ael].
iteru[m] deu[m]
min[us] deu[m]
ysaac. et de-
men in e[st] in
cone et g[ra]t[ia]
hel: et dice-
paruit m[ater]
cob. dicens
q[ui] acciderit
de afflictio-
et amone-
nam fluete-
Ingrede-
egypti: et
uit nos. T[em]p[or]
ut immol-
q[ui] non dir-
manu[m] val-
egyptu[m] in
in medio
gracia[m] p[ro]p[ri]
mini. no[n] e[st]
uiana sua
aurea. ac
lias v[er]as

Retia[m] r[es]p[on]dit
tra. D[omi]n[us]
geret mo-
am: et ap[er]-
u[er]saq[ue] e[st]
rit tibi de-

vidiq; afflictōne eoz. qua ab egiptijs oppri-
mūt. Sed veni & mittam te ad pharaonem:
ut educas pplm meum filios isrl' de egipto:
Dixitq; moyses ad deū. Quis sū ego. ut va-
dā ad pharaonē: & educā filios isrl' d egipto:
Qui dixit ei. Ego ero tecū: & habeb' signuz
q; miserim te. Cū eduxeris pplm meū d egi-
to: immolab' deo sup' mōtē istū. Ait moyses
ad deū. Ecce ego vadā ad filios isrl': et dicā
eis. Deus p̄m v̄roz. misit me ad vs. Si
dixerit m̄ qd̄ ē nomē ei: qd̄ dicam eis. Dixit
dñs ad moysen. Ego sū q' sū. Ait. Sic dicet
filij isrl'. Qui est: misit me ad vs. Dixitq;
iterū deus ad moysē. hec dicet filij isrl'. Do-
min' deus p̄m v̄roz. de' abrahā. et de'
ysaac. et de' iacob. misit me ad vs. Hoc no-
men m̄ ē in et̄nū: & hoc memoriale meū i ḡna
cōne et ḡnacōne vade & aggrega seniores isra-
hel: et dicet ad eos. Dñs de' p̄m v̄roz. ap-
paruit m̄: de' abrahā. et de' ysaac. et de' ia-
cob. dicēs. Visitās visitāti vs. et vidi om̄ia
q̄ acceiderūt vbi egipto: et dixi ut educā vs
de afflictōne egipti: in trā ehanani. et et̄xi.
et amozei. et pherezai. et euei. et iebusei. ad e-
ram fluētē lacte & melle: & audiet vocē tuā
Ingredierisq; tu. et seniores isrl'. ad regem
egipti: et dicet ad eū. Dñs de' hebreorū voca-
uit nos. Abim' viā triū dierū in solitudine:
ut immolem' dño deo nostro. Sed ego scio
q; non dimittet vs rex egipti ut eatis: nisi p
manū validā. Extēdāq; manū meā et p̄cūā
egiptū in cūctis mirabilib' meis. q̄ factur' sū
in medio eoz: post hoc dimittet vs daboq;
gratiā pplō huic corā egiptijs. Et cū egredie-
mini. nō exhibitis vacui: s; postulabit mlier a
viāna sua. et ab hospita sua: vasa argentea et
aurea. ac vestes. ponetq; eas sup' filios et fi-
lias v̄ras: et spoliabit is egiptū. **Ca' iiii**

Respōdēs moyses. ait. Nō credet
michi: neq; audiet vocē meam: s;
dicet. nō apparuit tibi dñs. Dixit
q; ad eū. Quid ē q' tenes i manu
tua: r̄ndit. Virga. Dixitq; dñs. Projice eā i
trā. Projicit: et versa ē in colubrū: ita ut fu-
geret moyses. Dixitq; dñs. Extēde manū tu-
am: et apprehende caudā ei'. Extēdit. & tenuit:
versa q; ē i virgā. Ut credāt inq̄t q' apparue-
rit tibi de' pat̄rū tuoz: deus abrahā. et deus

ysaac. et de' iacob. Dixitq; r̄ndit. Mitte ma-
nū tuā in sinū tuū. Quā cū misisset in sinū: p̄-
tulit leprosa ad instar niuis. Retrahe ait ma-
nū tuā in sinū tuū. Retraxit. et protulit iterū: et
erat simil' carni relique. Si nō crediderit iqt
tibi: neq; audierit sermonē signi p̄ozis: cre-
det v̄bo signi sequētis. Qd̄ si nec duob' quib-
dem hñs signis crediderunt. neq; audierit vo-
cem tuā: fume aq; flumis et effūde eā sup' ari-
dam: et q̄qd̄ traheris de fluvio. vertetur in
sanguinē. Ait moyses. Obsecro dñe nō sum
eloquēs ab heri et nudius tertius: et ex q' locu-
tus es ad serū tuū: impedioris et tardioris
lingue sū. Dixit dñs ad eū. Quis fecit os ho-
minis: aut q̄s fabricatus ē mutū et surdū. vi-
detem et cecū: s; dñe ego. Perge igit' & ego
ero i ore tuo: doceboq; te qd̄ loq̄ris. At ille:
obsecro inq̄t dñs: mitte q̄ missurus es. Tra-
tus dñs in moysen ait. Aaron fr̄ at' tuus leui-
tus. scio q' eloquēs sit. Ecce ip̄e egrediet'
in occurū tuū: vidēs q; te letabit' corde. Loque-
re ad eū. et pone v̄ba mei i ore ei': et ego ero
in ore tuo et in ore illi': et ostēdam v̄b' quid
ageret debeat. Et ip̄e loq̄tur p' te ad pplm:
et erit os tuū: tu aut' eris ei in hñs q̄ ad deū p̄-
tinēt. Virgā q̄ hāc fume i manu tua: i q̄ fac-
turus es signa. Abijt moyses: & reuēsus ē ad
ietro socerū suū. Dixitq; ei. Vadā & reuertar
ad fr̄es meos in egiptū: ut videā si ad huc vi-
uant. Cui ait ietro. Vade i pace. Dixit q; do-
minus ad moysen in madian. Vade & reuerte-
re in egiptū. Mortui enī sūt om̄es q̄ q̄rebant
animā tuā. Tulit q; moyses vxorē suā et fili-
os suos. & imposuit eos sup' asinū: reuersi s; q;
ē i egiptū. portās virgā dei i manu sua. Dixit
q; ei dñs reuētē in egiptum. Vide: ut om̄ia
ostēta q̄ posui in manu tua faciās corā pha-
raone. Ego indurabo cor ei': & nō dimittet po-
pulū. Dixitq; ad eū. hec dicat dñs. fili' me-
us p̄mogenit' isrl'. Dixi tibi. Dimitte filium
meū ut huiat m̄: & noluisti dimittere eū. Ecce
ego infecā filiū tuū p̄mogenitū. Cūq; esset
in itinere in diuersorio. occurrit ei dñs: et vo-
lebat occidere eū. Tulit illico sephora acu t̄s
simā petrā: et circumcidit p̄p̄ciū filij sui. Teti-
gitq; pedes eius. et ait. Sponsus sanguinū tu-
michi es. Et dimisit eū postq; dixerat: sp̄s
sanguinū tuū es: obarcuāsi onē. Dixit autē

dñs ad aaron. Vade in occurſu moysi i deſer-
tu. Qui perrexit obuiam ei in montem dei: et
oſculatus eſt eum. Narrauitq; moyses aaron
om̄ia v̄ba dñi: p quib; miſerat eum: et ſigna q̄
mādauerat. Venerūtq; ſimul et congregaue-
runt cūctos ſeniores filioꝝ iſrl: locuſq; ē
aaron om̄ia v̄ba q̄ dixerat dñs ad moysē: et fe-
cit ſigna corā p̄lo: et credidit populus. Au-
dieruntq; q̄ viſitaſſet dñs filios iſrl: et q̄ reſ-
pexiſſet afflictōnē illoꝝ: et promi adorauerūt

¶ Capitulū v.

Post hoc ingreſſi ſūt moyses et a-
aron et dixerūt pharaoni. Hec di-
xit dñs deus iſrael. Dimitte popu-
lum meū ut ſacrificet m̄i i deſerto

At ille rōdit. Quis ē dñs. ut audiā vocē eiꝝ:
et dimittā iſrl: et ſciētia dñi: et iſrl nō dimittā
Dixerūtq; Deus hebreoꝝ. vocauit nos. ut
eamꝝ viā triū dierū i ſolitudine: et ſacrificemꝝ
dño deo noſtro. ne forte acēdat nobis peſtis
aut gladiꝝ. Ait ad eos rex egipti. Quāc moys-
es et aaron ſollicitatis pplū ab opib; ſuis et
Ite ad onera v̄ra. Dixitq; pharao. Multus
eſt pplū eꝝ. Videtis q̄ turba ſucereuenit: q̄n
tomagis ſi dederitis eis req̄em ab opib;: Pre-
cepit ſ̄ in die illo p̄fectis op̄rū. et exactorib;
pplū dicens. Neq̄q̄ vltra dabit̄ paleas pplō
ad oſcādōs lateꝝ ſc̄ p̄: ſi ip̄i vadāt. et colli-
gāt ſtipulas: et meſuram lateꝝ. q̄ p̄ facie-
bant. imponeſis ſup eos. nec minuet̄ q̄c̄q̄.
Vacāt enī: et idēco v̄ſerāt. dicētes. Eamus
et ſacrificemꝝ deo n̄ro. Opprimāt opib; et ex-
pleāt ea: ut nō acq̄ſcant v̄b mēdaab; . Igit̄
egreſſi p̄fecti op̄rū et exactōes. ad pplū dix-
erūt. Sic diat pharao. Nō do vobis paleas.
Ite et colligite ſicubi iuenire poteritis: nec mi-
nuet̄ q̄c̄q̄ de ope v̄ro. Diſperſuſq; ē populꝝ
in om̄ez t̄ram egipti: ad colligend̄as paleas
Profecti q̄ op̄rū. inſtabāt dicētes. Cōplete
opus v̄r̄m quotidie: ut p̄ facere ſolebat̄
q̄n dabāt v̄b palee. Flagellatiq; ſunt q̄ p̄-
tant opib; filioꝝ iſrl: ab exactorib; pharao-
nis dicētib;. Quare nō impleſtis mēſurā late-
rū ſc̄ p̄: nec h̄ri nec hodie. Venerūtq; ip̄o-
ſiti filioꝝ iſrl: et v̄ſerāt ſūt ad pharaonē
dicētes. Cur ita agit̄ v̄tra ſeruos tuos. Pa-
lee nō dant v̄b: et lateres ſimilit̄ imp̄ratur
In famuli tui flagellis cedim;: et iniuſte agit̄

v̄tra populū tuū. Qui ait. Vacatis oīo: et idē
arco dicitis. Eamꝝ et ſacrificemꝝ dño. Ite ſ̄
et opami. Palee nō dabunt v̄b: et reddetis
cōſuetū numerū laterū. Videbātq; ſe ip̄oſiti
filioꝝ iſrl in malū: eo q̄ diceret̄ eis non mi-
nuet̄ q̄c̄q̄ op̄ris de laterib; p̄ ſingulos dies
Occurſetq; moysi et aaron q̄ ſtabāt exaduer-
ſo. egrediētes a pharaone: et dixerūt ad eos
Videat dñs et iudicet: q̄m̄ fetere feciſtis oīo-
rē n̄r̄m corā pharaone et v̄bis eiꝝ: et p̄uuliſ-
ei gladiū ut occideret nos. Reuerſuſq; ē moy-
ſes ad dñm. et ait. Domine: cur affixiſti popu-
lū iſrl. Quare miſiſti me. Ego enī q̄ ingreſ-
ſus ſū ad pharaonē vt loq̄ret̄ ex nomine tuo.
afflixit populū iſrl et nō liberaſti eos.

¶ Capitulū vi.

Traxitq; dñs ad moysen. P̄c̄ vi-
debis q̄ facturus ſum pharaoni
Per manū enī fortē dimittet̄ eos:
et in manu robuſta ciet̄ illos dē
ra ſua. Locuſq; eſt dñs ad moysen dicens.
Ego dñs q̄ apparui abrahā. yſaac. et iacob. in
deo om̄ipotēte: et nomē meū adonay nō idia-
ui eis. Depigiq; fedus cū eis vt darē eis t̄ra
chanaan: t̄ra q̄ peregrinacōis eoꝝ. et q̄ fuerūt
aduene. Ego audiui gemitū filioꝝ iſrl quo
egipti oppreſſerūt eos: et recordatus ſū pacti
mei. Ideo die filijs iſrl. Ego dñs. q̄ educaui
vos de ergaſculo egiptioꝝ. et erua d̄ v̄uitate.
ac redimā i brachiis excello et iudicis mag-
nis: et aſſumā vos m̄i in pplū: et ero v̄r̄ deꝝ
Et ſciētis q̄ ego ſū dñs deꝝ v̄ſter q̄ educaui
vos de ergaſculo egiptioꝝ: et induerū v̄ſi
t̄ra. ſup q̄ leuaui manū meā. vt darē eū abra-
ham. yſaac et iacob: daboq; illam poſſidēdam
vobis. ego dñs. Narrauit ſ̄ moyses om̄ia fi-
lijs iſrl: q̄ nō acq̄uerūt ei: p̄t̄ anguſtiā ſpiri-
tus. et opus duriffimum. Locuſq; ē dñs ad
moysen dicens. Ingredere et loq̄re ad phara-
onē regē egipti. ut dimittat filios iſrl de t̄ra
ſua. Rōdit moyses corā dño. Ecce filij iſrl
nō audiuit me. Et quō audiet pharao. p̄ſer-
tū in arcuſus ſim labijs. Locuſq; eſt dñs
ad moysen et aaron: et dedit mandātū ad filios
iſrl et ad pharaonē regē egipti: ut educaſſet fi-
lios iſrl de t̄ra egipti. Iſti ſūt p̄nāges domo-
rum p̄ familias ſuas. Filij ruben primogenitū
iſraelis: enoch et phallu. eſrō et charmi. Iſe

cognacōe
et aod. et
mūdis. Iſ-
orū leui. p̄
et merari
taſeprō. Iſ-
dones ſua
bron et o
tres. Fili
dones le
nam vxo
ei aaron.
vite ama
choze et n
ſael et eli
vxoze eli
ſon: que
yſthama
ſaſab. Iſ-
vero ele
liabo ph
ēp̄o ſan
Iſte ē a
educerēt
as. In ſ
tū: vt edu
ſes et aa
ſen in t̄
dicens. C
egipti. C
dño. Er
pharao.

q̄tur ad
ra ſua. S
bo ſign
dicit v̄
et educa
nahel. d
ent egi
meā. ſi
dio eoz
cep̄at o
octogit
locuti ſi

cognaciones ruben filij simed: iamuel. et iami.
 et aod. et lachim. et soer. et saul filius ebana
 midis. Hec progenies simed. Et hec noia fili
 oru leui. p cognaciones suas: gerson. et caath.
 et merari. Anni aut vite leui fuerunt centrigi
 taleptē. Filij gerson: lobni et semei p cognas
 ciones suas. Filij caath: amram et ysua. et he/
 bron. et oziel. Anni q; vite caath centriginta
 tres. Filij merari: mooli et musi. Hec cogna/
 ciones leui. p familias suas. Accepit aut am
 ram vxorē iochabeb patruelem suā: q; peperit
 ei aaron. et moysen. et mariam. Fueruntq; anni
 vite amram centriginta septē. Filij q; ysuar:
 chore. et naphog. et zeelri. Filij q; oziel: mis
 lael. et elisaphan. et sechn. Accepit aut aaron
 vxorē elisabeth filia ammadab. sororem naa
 lon: que peperit ei nadab. et abim. et eleazar. et
 ythamar. Filij q; chore: aser. et helchana. et ab
 lasab. Hec sunt cog naciones. choataru. At
 vero eleazar filius aaron accepit vxorē de fi
 liabo phuel: q; peperit ei phinees. Hic sunt pñ
 cipales familiaru leuitaru p cognaciones suas
 Ille ē aaron et moyses: qbus pcepit dñs ut
 educerēt filios isrl. de tra egypti p turmas su
 as. Hic sunt q locut: ad pharaonē regē egypti
 ut educat filios isrl. de egypto. Ille ē moy
 ses et aaron: in die q locutus ē dñs ad moy
 sen in tra egypti. Et locut: ē dñs ad moysen
 dicens. Ego dñs. Loqre ad pharaonē regem
 egypti. omnia q loqr tibi. Et ait moyses corā
 dño. En iarcuclius labis hū Quo audiet me
 pharaos

Ca⁹

vii

Dixitq; dñs ad moysen. Ecce co/
 stitui te deū pharaonis: et aaron
 frat tuus erit ppheta tu⁹. Tulo
 quis et omnia q mado tibi: et ille lo
 qtur ad pharaonē: ut dimittat filios isrl. d tē
 ra sua. Sed ego indurato cor ei⁹. et mltiplica
 bo signa et ostēta mea in tra egypti: et nō au/
 diet vs. Immittaq; manū meā sup egyptū
 et educā exercitū meū et populū meū filios is/
 rael. de tra egypti. p iudicia maxima. Et scis
 ent egypti. q; ego sū dñs. q; extenderi manū
 meā sup egyptū: et educerim filios isrl. d me
 dio eoz. Fecit itaq; moyses et aaron: sic p
 cepat eis dñs. ita egerunt. Erat aut moyses
 octoginta āno. et aarō octogintatrim: qñ
 locuti sūt ad pharaonē. Dixitq; dñs ad moy

sen et aarō. Cū dixerit vob pharaos ostēditis
 nobis signa: dices ad aaron. Tolle virgā tu
 am. et pice eā corā pharaone: ac vertat: in co
 lubrū. Ingressi itaq; moyses et aarō ad pha
 raonē. fecerūt sic pcepit dñs. Tulitq; aarō
 vgam corā pharaone et fuis ei⁹: q; versa ē in
 colubrū. Vocauit aut pharaos sapientes et ma
 leficos: et fecerūt eā ipi p in cācōnes egypti
 tias et archana quedā similit. Proiecerūtq;
 singuli vgas suas: q; verse sunt in dracones.
 Sed deuorauit virga aarō: virgas eoz. In
 duratūq; ē cor pharaonis: et nō audiuit eos
 sic pcepit dñs. Dixit aut dñs ad moysen. In
 grauati ē cor pharaonis: et nō vult dimitte
 pplū. Vade ad eū mane. Ecce egrediet: ad
 aq; et stabis i occurū ei⁹ sup ripā flumis:
 et virga q; couersa ē in draconē. tolles in ma
 nu tua: dicesq; ad eū. Dñs de⁹ hebreoz. mi
 sit me ad te dices. Dimitte populū meū vt sa
 crificet tū in deserto: et vsq; ad presens. audire
 me noluit. Hec igit: dicit dñs. In hoc scies
 qd sim dñs. Ecce pectā virga q; in māu meā
 est aq; fluminis: et vertet: in sanguinem. Pi
 sces q; q; sūt in fluuio morient: et cōputrescēt
 aque: et affligētur egypti. bibentes aquā flu
 minis. Dixit q; dñs ad moysen. Dic a d aarō
 Tolle virgā tuā. et extende manū tuā super
 aquas egypti: et sup fluios eoz. et riuos. et
 paludes. et omnes lacus aq; rū. vt vertant: in
 sanguinē: et sit cruor in omi tra egypti tā in lig
 neo valis quā in faxis. Fecerūtq; moyses et
 aaron: sic pcepit dñs. Et eleuā virgā. pect
 sit aq; fluminis corā pharaone et seruis eius:
 que versa ē in sanguinē: et pisces q; erāt i flu
 mine. mortui sūt. Cōputrūtq; flui⁹: et non
 poterāt egypti bibere aq; fluminis: et fuit sa
 guis in tota tra egypti. Fecerūtq; similit ma
 lefā egyptoz. in meācōib; suis. Et indura
 tū ē cor pharaonis: nec audiuit eos sicut pce
 perat dñs. Aueritq; se. et ingressus ē domū
 suā: nec apposuit cor eā hac vice. Foderūt
 aut omnes egypti p circuitū fluminis aq; ut
 biberēt. Nō enī poterāt bibere aq; fluminis.
 Impletūq; sūt septē dies: postq; pectit dñs
 fluiū

Ca⁹

viii

Dixitq; dñs ad moysen. Ingrede
 re ad pharaonē: et dices ad eum
 Hec dicit dñs. Dimitte populū

meū: vt sacrificet mī. Si autē nolueris dimittere. ecce ego peudā omnes terminos tuos rano. et ebulliet fluu⁹ ranas: q̄ ascēdet et ingredient⁹ domū tuā et cubiculū lectulī tuī et sup strātū tuū et in domos tuorū tuorū. et in populū tuū. et in furnos tuos: et i reliq̄as aborū tuorū: et ad te et ad populū tuū et ad omnes suos tuos inēbūt rane. Dixitq; dñs ad moysen. Die ad aaron. Extēdi manū tuā sup fluuios et sup riuos et paludes. et educ ranas super trā egypti. Et extēdit aaron manū super aq̄s egypti et ascēderūt rane opeuerūtq; trāz egypti. Fecerūt autē et malefīa p̄ incātacone⁹ suas similit⁹: eduxerūtq; ranas sup trā egypti. Vocauit autē pharao moysen et aaron: et dixit eis. Orate dñm vt auferat ranas a me et a pplō meo: et dimittā populū vt sacrificet domino. Dixitq; moyses ad pharaonē. Constituē mī qm̄ dep̄ter p̄ te. et p̄ suis tuis. et p̄ populo tuo: vt abigat⁹ rane a te: et a domo tua et a suis tuis. et a pplō tuo: et tm̄ in flumie remaneat. Qui rñdit. Cras. At ille iuxta iqt̄ verbū tuū faciā. vt scias qm̄ nō ē hīc dñs de⁹ noster: et recedent rane a te. et a domo tua. et a seruis tuis. et a pplō tuo: et tm̄ in flumie remanebūt. Egressiq; sūt moyses et aaron a pharaone et clamauit moyses ad dñm p̄ sp̄sio⁹ ne ranaz. q̄ dixerat pharaoni. Fecitq; domin⁹ iuxta vbum moysi: et mortui sūt rane d domib⁹ et de villis et de agr⁹. Congregauerūtq; eas in imēsos aggeres: et oputruit ē ra. Vidēs autē pharao q̄ data esset req̄es. ingrauauit cor suū: et nō audiuit eos hīc p̄ceptat dñs. Dixitq; dñs ad moysē. Loquerē ad aaron. Extēde vgam tuā et p̄ute puluerē terre: et sūt scimifces in vniūsa terra egypti. Fecitq; ita. Et extēdit aarō manū. vgam tenēs. percussitq; puluerē trē: et facti sūt scimifces in hoib⁹ et i iumētis. Omnis puluis trē vltus ē in scimifces. p̄ totā trā egypti. Fecerūtq; silit malefīa incātacone⁹ suis. vt educerēt scimifces: et non potuerūt. Erātq; scimifces tā in hoib⁹ q̄ in iumētē. Et dixerūt malefīa ad pharaonē. Digitus dei ē hīc. Indurātū ē cor pharaonis: et nō audiuit eos. hīc p̄ceptat dñs. Dixit q; dñs ad moysen. Consurge diluculo: et sta coram pharaone. Egrediet⁹ enī ad aquas. Et dicēs ad eū. Hec dicit dñs. Dimitte populū meū: ut

sacrificet mī. Nō si non dimiseris eū: ecce ego mittā i te. et in suos tuos. et in populū tuū. et i domos tuas. omne gen⁹ muscāz. et implebūtur omnes dom⁹ egyptiorū. muscis diūsi generis et vniūsa trā in q̄ fuerit. Faciāq; mirabilem in die illa trā iessen. in q̄ populus me⁹ ē vt non sint ibi musce: et scias qm̄ ego dñs in medio trē. ponāq; diuisionē int̄ pplū meū et populū tuum. Cras erit signum istud. Fecitq; dñs ita. Et vīt musca gūssima i domos pharaonis et suoz. ei⁹. et in omēz trā egypti: corruptaq; ē trā ab huiusmodi muscis. Vocauitq; pharao moysen et aaron: et ait eis. Nte: et sacrificate deo v̄o in trā hac. Et ait moyses. Nō potest ita fieri. Abominaciones enim egyptioz. immolabim⁹ dño deo n̄ro. Quod si mactauerim⁹ ea q̄ colūt egypti corā eis: lapidib⁹ nos obruet. Viaz triū dierū p̄gemus i solitudine: et sacrificabimus dño deo n̄ro sic p̄cepit nobis. Dixitq; pharao. Ego dimittam vos ut sacrificetis dño deo v̄o in deserto: v̄ rūtāmē lōg⁹ ne abeatis. Rogate pro me. Et ait moyses. Egressus ad te orabo dñm: et recedet musca a pharaone. et a suis suis. et a populo ei⁹ cras. Verūtāmē noli vlt fallere: vt nō dimittas pplūz sacrificare dño. Egressusq; moyses a pharaone. orauit dñm. Qui fecit iuxta vbum illi⁹: et abstulit muscas a pharaone et a suis suis. et a populo ei⁹. Nō sup̄sūt nec vna q̄dē. Et i gūatū ē cor pharaonis: ita vt nec hac q̄dē vice dimitteret pplū. **Ca^m ix**

Dixit autē dñs ad moysen. Ingredere ad pharaonē: et loqr̄ ad eū. Hec dñs deus hebreoz. Dimitte pplū meū: ut sacrificet michi. Nō si adhuc tenuis et retines eos: ecce man⁹ mea erit sup agros tuos. et sup eq̄s et alinos et camelos. et oues et boues: pestis valde gūis. Et faciet dñs mirabile int̄ possessiōes isrl et possessiōes egyptioz: vt nil omnino p̄eat ex hīs q̄ p̄nēt ad filios isrl. Constituitq; dñs tēpus dicēs. Cras faciet dñs vbum istud in trā. Fecit q; dñs vbum hoc altera die: et mortua sunt omnia animācia egyptioz. De aialib⁹ vero filiorū isrl nichil omnino p̄nit. Et misit pharao ad vidēdū: nec erat q̄c̄ mortuū de trā q̄ possidebat isrl. Ingūatūq; ē cor pharaonis: et nō dimisit pplū. Et dixit dñs ad moysen

et aarō. T
no: et sp̄
one: sicq;
eni in bo
gētēs in v
de camine
lit illū m
ficarū tur
rant male
q̄ in illis
q; dñs co
locutus ē
moysen.
et dicēs a
Dimitte p
vice mittā
sup suos
nō sit filii
manū. p̄
de trā. N
titudine n
ra. Adbu
mitteret
multā m
fūdata ē.
et agrega
p̄dies en
runt fons
sup ea gr
de suis p
iūmētā i
dimitte B
it dñs ad
vt fiat gr
sup iūmē
egypti. E
min⁹ ded
fulgura s
tam egypt
bant. T
nūq; apa
la obita ē
cūda q̄ h
Cūctāq;
nū regio
filii isrl.
vcauit
caui eā

et aarō. Tollite plenas manū dneris de camīno: et spargat illū moyses in celū corā pharaone: sicutq; puluis sup omēm terrā egipti. Erūt enī in hominib; et iumētis vlcera et vesice turgētēs in vniūsa terra egipti. Tulerūtq; dnerē de camino: et steterūt corā pharaone: et sparsit illū moyses in celū. Factaq; sūt vlcera et sciarū turgētū i hominib; et iumētis: nec poterant malefici stare corā moyse ppter vulnera q̄ in illis erāt: et in omī terra egipti Induratus ē dñs cor pharaonis: et nō audiunt eos sicut locutus est dñs ad moysen. Dixit q̄ dñs ad moysen. Mane cōsurgē: et sta corā pharaōe: et dices ad eū. Hec dicit dñs deus hebreorum. Dimitte pplim meū: vt sacrificet mī: q̄ i hac vice mittā omēs plagas meas sup cor tuū: et sup suos tuos et sup populū tuū: vt scias qd nō sit filius mei in omī terra. Nūc enī extēdens manū: peccā te et populū tuū pste: pibitūq; de terra. Nō dēco autē posui te vt ostēdā i te fortitudinē meā: et narret nomē meū in omī terra. Adhuc retines pplim meū: et nō vis eū dimittere. En pluā eras hac ipa hora grādinē multū nimis: q̄lis nō fuit i egipto a die qua hūdata ē: vsq; in p̄sens tpus. Ante ḡ iā nūc: et aggrega iumēta tua: et omīa q̄ habes i agro. Poies enī et iumēta: et vniuersa q̄ iumēta fuerint foris: nec aggregata de agris: ceciderūtq; sup ea grando: morient. Qui timuit v̄bū dñi de suis pharaonis: fecit absurgere suos suos et iumēta i domos: q̄ aut neglexit s̄monē dñi: dimisit suos suos et iumēta in agris. Et dixit dñs ad moysen. Extēde manū tuā in celū: vt fiat grādo in vniūsa terra egipti: sup hoies et sup iumēta: et sup omēm herbā agri: in terra egipti. Extēditq; moyses virgā in celū: et dominus dedit tonitrua et grādinē ac discurrentia fulgur sup terrā. Pluitq; dñs grādinē sup terram egipti: et grādo et ignis: mixta parit formabant. Tātoq; fuit magnitudinis: q̄nta antea nūq; aparuit in vniūsa terra egipti exq; gēs illa edita ē. Et percussit grādo in omī terra egipti cūcta q̄ fuerūt i agris: ab hoie vsq; ad iumētū. Cūctāq; herbā agri percussit grādo: et omē lignū regionis aregit. Tāntū i terra iessē vbi erāt filij isrl: grādo nō cecidit. Misitq; pharaō: et vocauit moysen et aaron: dices ad eos. Hec caui eā nūc. Dñs iust: et ego et populū meū

impij. Dixit dñm. vt desinat tonitrua dei et grādo: vt dimittā vos et neq̄q; h̄ vlcē maneat. Ait moyses. Cū egressus fuero de vrb; extēdā palmas meas ad dñm: et cessabūt tonitrua: et grādo nō erit: ut scias qd dñi est terra noui aut: qd et tu et vniūsa nēdū timētis dominū deū. Lignū ḡ et ordū lesū ē: eo qd ordine esset virēs: et lignū iā folliculos germinaret. Triticū aut et far nō sūt lesa: qd serotina erāt. Egressusq; moyses a pharaone ex vrb; totēdit manū ad dñm: et cessauerunt tonitrua et grādo: nec vlcē stillauit pluuia sup terrā. Vidēs aut pharaō qd cessasset pluuia et grando et tonitrua auxit p̄tem: et iniquatū ē cor eius nimis: nec dimisit isrl: h̄c p̄cepit dñs p manū moyli.

Ca

Et dixit dñs ad moysen. Ingredere ad pharaonē. Ego enī inducā tuū cor: et suos illi: vt faciā signa mea i eo: et narres in aubus filij tu et nepotū tuorū: q̄ dñs v̄trū erit egiptios et signa fecerim i eis: et sciatis quia ego dñs. Introierūt ḡ moyses et aaron ad pharaonē: et dixerūt ei. Hec dicit dñs deus hebreorū. Vsq; nō vis subia me. Dimitte populū meū: vt sacrificet mī. Dimittē res istas: et non vis dimittere eū: ecce ego inducā eras locustā in fines tuos: q̄ opiet sup h̄c terrā ne q̄c̄q; ei⁹ appareat: h̄ comedat qd residuum fuerit grandini. Corrodet enī omīa ligna q̄ germinat in agris: et implebūt domos tuas: et seras tuas: et omniū egiptiorū: q̄ntam non viderūt patres tu et auī: exq; omī sūt sup terrā: vsq; in p̄sens diē. Avertitq; se: et egressus ē a pharaone. Dixerūt aut vni pharaonis ad eū. Vsq; pacem hoc scādalis. Dimitte homines: vt sacrificet dño deo suo. Nōne vidēs qd p̄rierit egiptios: Reuocauerūtq; moysē et aaron ad pharaonē. Qui dixit eis. Nō: sacrificate dño deo vestro. Qui nā sūt q̄ ituri sūt. Ait moyses. Cū paruulis nostris et seniorib; p̄ gem⁹: eū filijs et filiabus: eū ouibus et armētis. Est enī solemnitas dñi dei nostri. Et rīdit pharaō. Sic dñs sit vobiscū. Quō ego dimittā vos et puulos vestros: eū dubiū ē qd pessime cogitētis. Non fiat ita: h̄ ite tātum viri et sacrificate dño. Hec enī et ipsi p̄stulit. Statimq; ceciderūt d̄ aspectu pharaōis

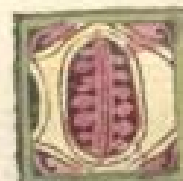
Dixit autē dñs ad moysen. **E**xtende manū tuā sup t̄rā egipti ad locustā. ut descendat sup t̄rā: et deuoret om̄ez herbā q̄ residua fuerit gradini. Et extēdit moyses virgā sup t̄rā egipti: et dñs induxit vētūrentē tota illa die et nocte. Et mane factō: vēt⁹ vr̄es leuauit locustas. Qui ascēderūt sup vniūsa t̄rā egipti: et sederūt in cūctis finib⁹ egiptoz. in numerabiles: q̄les ante illad t̄pus nō fuerāt nec postea future sūt. **D**ixerūt q̄ vniūsam sup̄ficiem t̄re: vastātes om̄ia. Deuorata ē igitur herba t̄re. et q̄e quid pomoz. in arborib⁹ fuit que grado dimiserat. Nichil q̄ omnino virens relictū ē in lignis. et i herbis t̄re: i cūctis egipti. **Q**uāobrē festinus pharao vocauit moysen et aaron: et dixit eis. peccauī i dñm de um v̄r̄m. et i v̄s. Sed nūc dimittite p̄ctm̄ m̄. etiā hac vice: et rogāte dñm deū v̄r̄m: vt auferat a me mortē istā. **E**gressusq̄ ē moyses de aspectu pharaonis et orauit dñm. Qui stare fecit ventū ab occidēte vehemētissimū: et arreptā locustā picē i mare rubrū. **N**ō remansit ne vna q̄dē: i cūctis finib⁹ egipti. Et induit dñs cor pharaonis: nec dimisit filios israel. **D**ixit autē dñs ad moysen. **E**xtēde manū tuā in celū: et sint t̄nebre sup t̄rā egipti. tam dense vt palpari queant. **E**xtēditq̄ moyses manū in celū: et facte sūt t̄nebre horribiles i vniūsa t̄rā egipti. **T**ribo diebus nemo vidit fr̄em suū: nec mouit se d̄ loco i quo eāt. **V**biūq̄ autē habitabāt filij israel. lux erat. **V**ocauitq̄ pharao moysē et aarō et dixit eis. **N**e sacrificāte dño. **Q**ues t̄m̄ vr̄e et armenta remaneāt: puuli v̄r̄i eāt vobiscū. **A**it moyses. **H**olias q̄ et olocāsta dab nobis: q̄ offerā dño deo n̄ro. **C**ūcti greges p̄gēt nobiscū. **N**ō remaēbit ex eis vnglā q̄ necessaria sūt i cultuz dñi dei n̄ri: p̄fert̄ eū ignozem⁹ qd̄ d̄beat inq̄lari. **D**onēc ad ip̄m locū pueniam⁹. **I**ndurauit autē dñs cor pharaonis: et noluit dimittē eos. **D**ixitq̄ pharao ad moysē. **R**ecede a me: et caue ne vlē videas faciē meā. **Q**uocūq̄ die apparueris in mortuis. **R**espondit moyses. **N**e fiat ut locut⁹ es. **N**ō videbo vlē faciē tuā.

Ca. xi.

S dixit dñs ad moysen. **A**dhuc vna plaga tangā pharaonem et egiptū: et post hec dimittet v̄s. et

exire cōpellet. **D**ices ḡ omni plebi: ut postulet vir ab amico suo et mulier a viāna sua vas argētea et aurea et v̄stem. **D**abit autē dñs grāciā pplō suo corā egiptijs. **F**uitq̄ moyses vir magn⁹ valde i t̄rā egipti. corā suis pharaonis et om̄i pplō. **E**t ait. **H**ec diāt dñs. **M**edia nocte ingrediar in egiptū: et moiet⁹ om̄e p̄mogenitū in t̄rā egipti. a primo genito pharaonis q̄ sedet in solio ei⁹. vsq̄ ad p̄mogenitū anelle q̄ ē ad molā: et om̄ia p̄mogenita iumētoz. **E**ritq̄ clamō magn⁹ in vniūsa t̄rā egipti: q̄lis nec āte fuit: nec postea futurus est. **A**pod om̄es autē filios israel non mutiet ca/nis. ab homie vsq̄ ad p̄uus: ut sciatis quāto miraculo diuidat dñs egiptios. et israel. **D**escendētq̄ om̄es hui t̄rā isti a me: et adorabunt me dicētes. **E**gredere tu: et om̄is populus q̄ subiect⁹ ē tibi. **N**oll̄ h̄ egrediēti. **E**t exiit a pharaōe: irat⁹ nimis. **D**ixit autē dñs ad moysen. **N**ō audiet v̄s pharao: ut multa signa fiat in t̄rā egipti. **M**oyses autē et aarō fecerūt om̄ia signa et ostēta q̄ scripta sūt. corā pharaone: et indurauit dñs cor pharaonis: nec dimisit filios israel de t̄rā sua.

Dixit q̄ dñs ad moysen et aarō in t̄rā egipti. **M**ensis iste v̄s p̄cipiū mēsiū: p̄m⁹ erit in mensib⁹ āni. **L**oquimini ad vniūsa cetum filioz israel: et dicitē eis. **P**e om̄a die mēsis hui⁹. tollat vnusquisq̄ agnū. p̄ familias et domos suas. **S**inaut̄ m̄mō ē numer⁹. ut suffice re possit ad vescendū agnū: assumet viānuz suū q̄ iunet⁹ ē domui ei⁹: iuxta numerū aiarū q̄ suffice re possint ad esū agni. **E**rit autem agnus absq̄ macula: mascul⁹ anicul⁹. **I**uxta quē ritū tollet⁹ et hēdū: et h̄uabit̄ eū vsq̄ ad quartādecimā diē mēsis hui⁹. **I**mmolabit q̄ eū vniūsa mltitudo filioz israel ad vesperā: et sumēt de sāguine ei⁹. ac ponent sup virūq̄ postē: et i supliminarib⁹ domoz. i q̄b⁹ comedent illū. **E**t edēt carnes nocte illa assas igni: et azimos panes eū lactuās agrellib⁹. **N**ō comedēt ex eo cridum qd̄ nec coctū aqua: s̄ assū t̄m̄ igni. **C**apud eū pedib⁹ ei⁹ et intestinis v̄rabit⁹: nec remanebit q̄c̄ ex eo vsq̄ mane. **S**i qd̄ residuum fuerit: igne cōburetis. **H**ic autē comedēt illū. **R**enes v̄ros ac āngōsis: et calāmēta h̄uabit̄is impediō. **T**enēt̄

baculos in
Est enim pl
u egipti n
in t̄rā egi
is dñs eg
sanguis v
videlo sig
bis plaga
Habitat
brabit⁹ eā
tu se mpit
In die p̄
Quicūq̄ o
de israel: a p̄
p̄ma erit s̄
dem v̄stū
tis i eis. ex
obvabit̄is
exerātū v̄
istū in gen
mēse q̄rtā
dētis azim
mensis ad
nō inueni
mētātū. p̄
q̄ de indig
dētis. **I**ne
Vocauit a
israel: et i
milia v̄
q̄ vsq̄ p̄
aspergite
fall⁹ v̄
mane. **T**
q̄ viderit
postē it̄ alē
rē ignedi
bū istud:
nū. **C**ūq̄
v̄s. vt p̄
as. **E**t cū
dicētis eis
sup domo
ciōs. et don
pul⁹ adoz
p̄cepit dñs
tis medic
na egipti:

darulos in manibus: et comedetis fessimantes
 Est enim phasce: id est trāsīt dñi. Et trāsīt p t/ā
 egipti nocte illa: p uāq; omne p̄mogenitū
 in t̄ra egipti. ab homie vsq; ad p̄uē: et i cūc
 is dñs egipti. factā iudicia ego dñs. **Erit autē**
san guis vob i signū in edib; in q̄bus eritis: et
videlo sāguinē ac trāsīt vob: nec erit in vob
his plaga disperdēs. q̄n̄ p̄uēssero t̄ram egipti
Habitē autē hūc diē in monimētū. et cele-
brabit eā solēmnē dño in gnacōib; v̄ris. cul-
tu sempiterno. Septō dieb; azima comedetis.
In die p̄mo nō erit fer mētū in domib; v̄ris.
Quicūq; comedēt fermentū. p̄ribit aia illa
de isrl: a p̄mo die vsq; ad diē sep̄imū. Dies
p̄ma erit facta ac solēnis: et dies sep̄ima. eadē
dem v̄stuitate venerabil. Nichil op̄is facie-
tis i eis. excep̄tis h̄is q̄ ad v̄scendū p̄tinet: et
ob̄uabitis azima. In eadē enī ip̄a die educa-
erantū v̄m de t̄ra egipti. et custodiet̄ diē
istū in generacōes v̄ras. ritu p̄petuo. Primo
mēse q̄rtadecima die mēsis ad v̄sperū. come-
detis azima: vsq; ad diē vicesimāp̄mā eiusdē
mensis ad v̄sperā. Septō dieb; fermentatū
nō inuenio i domib; v̄ris. Qui comedēt fer-
mētātū. p̄bit aia ei⁹ de cetū isrl: tā d̄ aduenis
q̄ de indigenis t̄re. Dñe fermentatū nō come-
detis. Inuētis habitacul v̄ris edetis azima
Vocauit autē moyses omnes seniores filiorū
israhel: et dixit ad eos. Ite tollētis aial p̄ fas-
milia v̄ras: et immolate phasce. Falciculū
q; ysopi tingite in sāguine q̄ est in limine: et
aspergite ex eo sup̄liminare et v̄trūq; postē.
Null⁹ v̄m egrediat̄ ostiū dom⁹ sue. vsq; ad
mane. Trāsibit enī dñs p̄uēssēs egiptios. Cū
q; viderit sāguinē in sup̄liminari et in v̄troq;
postē trāsēdet ostiū dom⁹: et nō sinet p̄uēssō-
rē ingredi domos v̄ras. et ledere. Custodi v̄-
bū istud: legitimū tibi et filijs tuis vsq; i eter-
nū. Cūq; introieris t̄rā q̄ dñs de⁹ datur⁹ ē
vob. vt pollis⁹ ē: ob̄uabitis cerimonias isrl
as. Et cū dixerit vob filij v̄ri. q̄ ē ista religio:
dicens eis. Victimā trāsīt⁹ dñi ē: q̄n̄ trāsīuit
sup̄ domos filioꝝ isrl i egipto: p̄uēssēs egipti-
dos. et domos n̄ras lib̄ras. Incuruantisq; po-
pul⁹ adorauit. Et egressi filij isrl: fecerūt sic
p̄cep̄at dñs moyli. et aaron. Factū ē autē i noc-
tis medio. p̄uēssit dñs omne p̄mogenitū i t̄r-
ra egipti: a p̄mogenito pharaonis q̄ in solio

eius sedebat. vsq; ad primogenitū es̄p̄iue q̄
 erat in carcere: et omne p̄mogenitū iun̄eterū.
 Surrexitq; pharao nocte et omnes fui eius.
 eūctaq; egipti: et ortus ē clamor magnus in
 egipto. **Nec enī erat dom⁹ in q̄ non iaceret**
mortu⁹. Vocatisq; pharao moyse et aarō noe-
te. ait. Surgite: eg rediemini a pplō meo vob
et filij isrl. Ite et immolate dño. sicut dicitis
Oues v̄ras et armēta assumite ut p̄deratis.
et abeūtes b̄ndiate m̄. V̄r gebātq; egiptij po-
pulū de t̄ra exire velocit̄ dicitēs. Dñes mo-
riemur. Tulit igit⁹ pplus osperlā farinā antē
q̄ fermentaret. et ligās in pallijs posuit super
umeros suos. Fecerūtq; filij isrl: sic p̄cep̄-
rat dñs moyli: et p̄uerūt ab egiptijs vasa ar-
gentea et aurea v̄lētq; plurimā. Dñs autē da-
dit gr̄ciā pplō corā egiptijs. vt comodarent
eis: et spoliauerūt egiptios. Profectiq; sūt fi-
lij isrl de ramasse in socho sexcēta fere milia
p̄ditū viroz: absq; puul⁹ et mulierib;. Sed
 et vulg⁹ p̄m̄scuū in numerabile ascēdit euz
 eis: oues et armēta. et animācia diūsi generis
 multa nimis. **Coxerūtq; farinā q̄ dudum de**
egipto osperlā tulerāt: et fecerūt subāncios
panes ayimos. Nec enī poterat fermentari.
coctūb; exire egiptijs et nullā facere sinētib;
morā: nec pulmētū q̄c̄q; ocurreret ip̄amē. Ita
bitatō autē filioꝝ isrl qua māserūt i egipto.
fuit q̄d r̄ngētoꝝ triginta ānoꝝ. Quibus ex-
pletis: eadē die egressus ē omnis exercitus dñi
de t̄ra egipti. Por ista ob̄uabil dñi: quando
eduxit eos de t̄ra egipti. Hūc ob̄uare debēt
omnes filij isrl. in generacōib; suis. Dixitq;
dñs ad moyse et aaron. Hec ē religio phasce.
Dñes alienigena non comedet ex eo. Dñs
autē hu⁹ empti⁹ arcūdetur: et sic comedet.
Aduena et mercenarius nō edent ex eo. In
una domo comedet. nec efferet̄ de carnibus
ei⁹ foras. nec os illi⁹ ostigetis. Dñs cet⁹ fi-
lij isrl. faciet illud. Ad si q̄s p̄grinoꝝ in
p̄ram voluerit trāsire colomā et facere phasce
dñi: arcūdet̄ p̄r⁹ omne masculinū ei⁹. et t̄ie-
nti celebrabit oritq; sic idigena t̄re. Si q̄s au-
tē arcūc̄l⁹ nō fuerit: nō vescet̄ ex eo. Eadem
lex erit idigene: et colono qui p̄grinat⁹ apud
v̄s. Fecerūtq; oēs filij isrl. sicut p̄cep̄at dñs
moyli et aarō: et eadē die eduxit dñs filios isrl
de t̄ra egipti p̄ turmas suas. Ca^m xliij

Deutusq; ē dñs ad moysē dicēs
 Sanctifica in omne p̄mogenitum
 qd̄ aperit vuluā i filijs isrl̄: tā de
 hoīs q̄ de iumentis. Mea sūt enī
 omnia. Et ait moyses ad ppl̄m. Memētote
 diei huius. in q̄ egressi estis de egipto ⁊ de do
 mo seruitutis: qm̄ in manu forti eduxit vs
 dñs de loco isto: ut nō comedatis fermētātū
 panē. Hodie egredimī. mēse nouarū frugū.
 Cūq; it̄ oduerit te dñs i tra ebanani ⁊ ethēi
 ⁊ amozēi ⁊ euei ⁊ iebusei. q̄ iurauit p̄ribus
 tuis. ut daret tibi trā fluētē lacte ⁊ melle: ce
 lebrabis hūc morē sacroꝝ. mēse isto. Sep
 tē diebus vesceis azimis: ⁊ i die septimo erit so
 lenitas dñi. Azima comedetis septē diebus.
 Nō apparebit apud te aliqd̄ fermētātū: nec i
 cūctis finib; tuis. Narrabisq; filio tuo in die
 illo dicēs. Hoc ē qd̄ fecit m̄ dñs: qm̄ egressus
 sum de egipto. Et erit q̄si signū i manu tua.
 ⁊ q̄si monimētū ante oculos tuos: ⁊ ut lex do
 mini sc̄p sit i ore tuo. In manu enī forti edux
 it te dñs de egipto: ut custodias huiuscemo
 di cultū statuto tpe. a diebo i dies. Cūq; i tra
 duxerit te dñs in tra ebanani. sic iurauit tibi
 ⁊ p̄ibo tuis. ⁊ dederit tibi eā: separabis omne
 quod apit vuluā dñs: ⁊ qd̄ p̄mitū ē in peco
 ribus tuis. Quicqd̄ habueris masculini sex⁹
 ofecias dñs. Primogenitū a simi mutab oue:
 quod si nō redemeris. interfices. Omne aut̄ p̄
 mogenitū hominis de filiis tuis: p̄o redimes.
 Cūq; interrogauerit te fili⁹ tu⁹. eras. dicēs. qd̄
 ē hoc: r̄ndeb̄ ei. In manu forti eduxit nos do
 min⁹ de tra egipti: de domo seruitutis. Nā cū
 induratus esset pharao. ⁊ nollet nos dimitte
 ocādit dñs omne p̄mogenitū i tra egipti: a p̄
 mogenito hoīs. vsq; ad p̄mogenitū iumentoz.
 Idarco immolo dñs omne qd̄ apit vuluā ma
 sculini sex⁹: ⁊ oia p̄mogenita filioꝝ. meoz. re
 dimo. Erit igit̄ q̄si signū i māu tua. ⁊ quali
 appensū qd̄ ob recoꝝdacionē ante oculos tuos:
 eo q̄ māu forti eduxit vs dñs de egipto. Igi
 tur cū emissis pharao ppl̄m. nō eos duxit do
 min⁹ p̄ viā tre philistinū. q̄ viāna ē: reputās
 ne forte peniteret eū. si vidisset adūm se bella
 osurgere. ⁊ reuerteret̄ in egiptū: s̄ arcūdux
 it p̄ viā deb̄i: q̄ ē iuxta mare rubrū. Et arma
 ti ascēderit filij isrl̄ de tra egipti. Tulit quoq;
 moyses ossa ioseph secū: eo q̄ adiurasset fili

os isrl̄. dicēs. Visitabit vs de⁹: efferte ossa
 mea hinc vbi scū. Profectiq; de sochoth. castra
 metati sūt in ethan: in extremis finib; solitu
 dinis. Dñs aut̄ p̄cedebat eos. ad ostēdēdaz
 viā. p̄ diē in colūna nub; ⁊ p̄ noctē in colūna
 ignis: ut dux esset itineris vtroq; tpe. Nūq̄
 defuit colūna nub; p̄ diē. nec colūna ignis p̄
 noctē. corā ppl̄o. Ca^m xiiii

Deutus ē aut̄ dñs ad moysē. Di
 cens. Loq̄re filiis isrl̄. Reuē castra
 metet̄ eregiōe hairoth: q̄ ē iter
 magdalu et mare. s̄ beelsephon
 In aspectu ei⁹ castra ponetis sup mare. Dic
 turusq; ē pharao. sup filiis isrl̄. Coartati sūt
 in tra: cocludit eos deb̄i. Et indurabo cor ei
 us. ac p̄sequet̄ vs: ⁊ gloriabit̄ in phara
 one: ⁊ in omni exercitū ei⁹. scietq; egipti. qz
 ego sū dñs. Feceritq; ita. Et nūciatū est regi
 egiptoz: q̄ fugisset ppl̄m. Immutatūq; ē
 cor pharaonis. ⁊ fuorū ei⁹ sup ppl̄m: ⁊ dix
 erūt. Quid volum⁹ facere: ut dimitteremus
 isrl̄. ne fuieret nobis. Junxit ḡ currū: ⁊ omne
 ppl̄m suū assipit secū. Tulitq; sexcentos cur
 rus electos. ⁊ q̄cqd̄ in egipto curruū fuit: ⁊
 duces totius exercitus. Indurauitq; dñs cor
 pharaonis regis egipti: ⁊ p̄secut⁹ ē filios is
 rael. At illi ingressi erāt i manu excelsa. Cū
 qz p̄sequer̄ egipti vestigia p̄cedētū: repererūt
 eos in castris sup mare. Omnis eq̄tatus ⁊ cur
 rus pharaonis. ⁊ vniūsus exercitus. erant in
 phiairoth s̄ beelsepho. Cūq; appropinq̄isset
 pharao. leuātes filij isrl̄ oculos. viderūt egi
 ptios post se: ⁊ timuerūt valde. Clamauerūtq;
 ad dñm: ⁊ dixerūt ad moysē. Forlita nō p̄t̄
 sepulera in egipto: ideo tulisti nos ut morerē
 mur in solitudine. Quid hoc facere voluisti:
 ut educeres nos ex egipto. Nōne iste ē p̄mo
 qz loq̄bam̄ ad te in egipto. dicentes. recede a
 nobis. ut fuam⁹ egipti. Multo enī meli⁹
 ē vire eis: q̄ mori in solitudine. Et ait moy
 ses ad ppl̄m. Nolite timere. Stete ⁊ videte
 magnalia dñi: q̄ facturus est hodie Egiptios
 enī qz nūc videtis. neq̄q; vltra videbitis. vsq;
 in sepitnū. Dñs p̄gnabit p̄ vob; ⁊ vs ta
 cebitis. Dixitq; dñs ad moysē. Quid clamas
 ad me. Loq̄re filiis isrl̄: ut p̄fiscēt̄. Tu aut̄
 eleua virgā tuā ⁊ extēde manū tuā sup mare
 ⁊ diuide illud: ut gradiant̄ filij isrl̄ in medio

mar p̄ sicū
 rū ut p̄sequi
 et in omni ex
 illi⁹. Et sciet
 heat⁹ fuerit
 tibi ei⁹. Te
 tra israhel
 nubis p̄o
 castra egipti
 nebrosa. ⁊ il
 toto noctis
 tēditet mo
 lud dñs. s̄
 te: ⁊ verit̄ i
 sūt filij isrl̄
 si murus. a
 qz egipti
 tus pharao
 maris. Itaq;
 ce respiciēs
 nam ignis
 uerit̄ rota
 dixerūtq;
 pugnat p̄
 se. Extende
 ad egiptio
 disse moy
 diluēlo ad
 occurerūt
 fluctib;. R
 et eq̄tes cū
 ingressi fu
 eis. filij a
 et aq̄ eis er
 ris. Liber
 egiptioꝝ.
 tus maris.
 oia eos.
 dñs. ⁊ moy
 Fontido
 salute. In
 tris mei: ⁊
 tot. omip
 exercitū ei

T

Fontido
 salute. In
 tris mei: ⁊
 tot. omip
 exercitū ei

mar p sicū. Ego autē indurato cor egipcio/
rū ut psequat̄ vs & glōificato in pharaōe.
et in om̄i exercitū ei⁹. et in currib⁹ & in eq̄tib⁹
illi⁹. Et scient egipci q̄ ego sū dñs: cū glōi
fiat̄ fuero i pharaone. & in currib⁹ atq; i eq̄
tib⁹ ei⁹. Tollēs q; se āgel⁹ dñi q̄ pcedebat ca
stra israhel. abijt post eos: & cū eo p̄ colūna
nubis p̄ora dimittēs: post tergū stetit. inter
castra egipcioꝝ & castra isrl. Et erat nubes to
rebrosa. & illuminās noctē: ita ut ad se inuicē
toto noctis tpe. accedere nō valerēt. Cūq; ex
tēdisset moyses manū sup mare. abstulit il
lud dñs. hāte v̄to v̄lxmēt̄ et v̄rēt̄ tota noe
te: & vertit in sicū. Diuisaq; ē aq; et ingressi
sūt filij isrl p̄ mediū sicū maris. Erat eni aq; q̄
si murus. a dextera eoz & leua. Persequēt̄
q; egipci ingressi sūt post eos: et om̄is eq̄ta
tus pharaonis. curr⁹ ei⁹ et eq̄tes p̄ mediū
maris. Itaq; aduenerat vigilia matutina: & ee
ce respiciēs dñs sup castra egipcioꝝ p̄ colum
nam ignis et nub. int̄fecit exercitū eoz: et s̄
uertit rotas currū: ferebāt q; in pfundum.
Dixerūtq; egipci. Fugiam⁹ israhelē: q; dñs
pugnat p̄ eis oīra nos. Et ait dñs ad moy
sē. Extende manū tuā sup mare: ut reuertat̄ aq;
ad egipcios. sup currus et eq̄tes. Cūq; exten
disset moyses manū oīra mare: reuersū ē p̄mo
diluelo ad portē locū. Fugētibusq; egipcia
ocurrerūt aq; et inuoluit eos dñs in medijs
fluctib⁹. Reuersoq; sūt aq; et operuerūt curr⁹
et eq̄tes cūcti exercit⁹ pharaonis: q̄ sequēt̄
ingressi fuerant mare: nec v̄s q̄dē sup̄sūt ex
eis. Filij aut̄ isrl p̄reerūt p̄ mediū sicū maris:
et aq; eis erant q̄si p̄ muro. a dextera et a sin
istris. Liberauitq; dñs in die illo isrl de manu
egipcioꝝ: & viderūt egipcios mortuos sup li
tus maris: & manū magnā q̄ exercuerat dñs
oīra eos. Timuitq; p̄plus dñm: et crediderūt
dño. & moyli suo ei⁹. Ca. xv

Tunc cecinit moyses & filij isrl. car
mē hoc dño: et dixerūt. Cātem⁹
dño. Glorioso enī magnificatus
ē: equū & ascēsoꝝē deiecit in mare
Fortitudo mea & laus mea dñs: et fact⁹ ē m̄ in
salutē. Ille de⁹ me⁹ et glōificabo eū. de⁹ pa
tris mei: & exaltabo eū. Dñs q̄si vir pugna
tor: omnipotēs nomē ei⁹: curr⁹ pharaonis. &
exercitū ei⁹ p̄ iecit i mare. Electi p̄ncipes ei⁹

Immersi sūt in mari rubro: abissi operuerunt
eos: descēderūt in pfundum q̄si lapis. Dextera
tua dñe magnificata ē in fortitudine: dextera tua
dñe percussit inimicū: & i multitudie glōie tue d̄
percussisti aduersarios meos. Misisti irā tuā. q̄
deuotauit eos sic stipulā: & i spiritu furoris tui
cōgregate sūt aq;. Stetit vnda fluēs: cōgre
gate sūt abissi in medio mari. Dixit inimic⁹
Persequar et cōphēdā: diuidā spolia. imple
bit̄ aia mea. Euaginato gladiū meū: interfici
et̄ eos man⁹ mea. Flauit spūs tu⁹: et opuit
eos mare: Immersi sūt q̄si plūbū i aq; v̄lx/
mēt̄. Quis simil̄ tu i fortib⁹ dñe: Quis si
milis tui magnific⁹ i s̄ctite: tribilis atq; lau
dabil. et facies mirabilia: Extēdisti manū tu
am: et deuotauit eos fra. Dux fuisti in miseri
cordia tua: p̄plus q̄ redemisti. Et portasti eū in
fortitudine tua: ad habitaculū s̄ctū tuū. Ascē
derūt p̄pli et irati sūt: dolores obtinuerūt ha
bitatores philistinim. Tūc turbati sūt p̄nci
pes edom: robustos moab obtinuit tremor:
obriguerūt om̄es hitatores chanaā. Irruat
sup eos formido & pavor in magnitudine bra
chij tuī. Fiāt immobiles q̄si lapis. donec per
trāseat p̄plus tu⁹ domine: donec pertanscat
populus tuus iste quem possedisti. Introdu
ces eos. & plātab in mōte hereditatē tue: fir
missimo habitaculo tuo qd̄ opatus es domi
Sanctuarū tuū dñe: qd̄ hamauert man⁹ tue
Dñs regnabit i et̄nū et v̄lta. Ingressus est
eni equos pharaō cū currib⁹ et equib⁹ eius
in mare: et reduxit sup eos dñs aquas maris
Filij aut̄ isrl ambulauerūt p̄ sicū: in medio
ei⁹. Sūpsit q; maria p̄phetissa. soroz aarō. ti
panū in manu sua. egressoq; sūt om̄es mulie
res post eā cū tipanis et choris: q̄b⁹ p̄nebat
dicēs. Cātem⁹ dño. Glorioso enī magnifica
tus ē: equū & ascēsoꝝē ei⁹ de iecit i mare. Tu
lit aut̄ moyses isrl d̄ mari rubro: & egressi sūt
in desertū sup. Ambulauerūtq; trib⁹ dieb⁹ p̄ soli
tudinē: et nō iueniebāt aq;. Et vnerūt in ma
rath: nec poterant bibere aq; d̄ marath. eo qd̄
essēt amara. Vnde & agruū loco nomē impo
sūt: v̄cās illū marath id ē amaritudinē. Et
murmurauit p̄plus oīra moyse dicēs. Quid
bibem⁹. At ille clamauit ad dñm. Qui osten
dit ei lignū: qd̄ cū misisset in aq;. in dulcedi
nem v̄rse sunt. Ibi cōstituit ei p̄cepta atq;

iudicia: et ibi temptauit eum dicens. Si audieris uerbum domini dei tui. et quod rectum est coram eo feceris. et obedieris mandatis eius. custodi erisque omnia precepta illius: euentum languorem que posui in egipto non inducam super te. Ego enim sum dominus deus saluator. Venit autem in helim filii israel: ubi erat duodecim fontes aquarum. et septuaginta palme: et castrametata sunt iuxta aquas. **Ca. xvi**

Quod fecitque dominus in helim venit omnis multitudo filiorum israel in deserto syn. quod est inter helim et sinai: quinquadesima die mensis secundi postquam egressi sunt de terra egipti. Et murmurauit omnis congregatio filiorum israel de moysi et aaron in solitudine. Dixeruntque filii israel eos. Vtinam mortui essemus per manum domini in terra egipti: quando quiescebamus super ollas carnis. et comedebamus panem in saturitate. Cur idcirco istis nos in deserto istud: ut occideret omnes multitudinem fame? Dixit autem dominus ad moysen. Ecce ego plura uobis panes de celo. Egrediatur populus et colligat que sufficiunt per singulos dies: ut temptem eum: utrum ambulat in lege mea. an non. Die autem sexto pariet quod inferat: et sit dupliciter colligere solebat per singulos dies. Dixeruntque moyses et aaron ad omnes filios israel. Vespere scietis quod dominus eduxerit uos de terra egipti: et mane uidebitis gloriam domini. Audiui enim murmurum uestrum contra dominum. Nos uero quid sumus? quia multatissimus contra nos. Et ait moyses. Dabit uobis dominus uespere carnes edere. et mane panes in saturitate: eo quod audierit murmuraciones uestras quibus murmurati estis contra eum. Nos enim quid sumus? Nec contra nos est murmurum uestrum: sed contra dominum. Dixitque moyses ad aaron. Die uniuerse congregationi filiorum israel. Accedite coram domino. Audiuit enim murmurum uestrum. Cumque loqueretur aaron ad omnes cetum filiorum israel: respexerunt ad solitudinem. Et ecce gloria domini apparuit in nube. Locutus est autem dominus ad moysen dicens. Audiui murmuraciones filiorum israel. Loquere ad eos. Vespere comedetis carnes: et mane saturabimini panibus: scietisque ego sum dominus deus uestrum. Factum est ergo uespere et ascendens conuulsum cooperuit castra: maneque ros iacuit per circuitum castrorum. Cumque opuisset superhaec terra: apparuit in solitudine minutum. et quasi pilum tulum in solitudine pruinis super terram. Quod cum uidisset filii israel: dixerunt ad inuicem. Manibus. Quod significat? Quid est hoc? Ignorabant enim quid esset. Qui

bas ait moyses. Iste est panis quem dominus dedit uobis ad uescendum. Hic est sermo quem precepit uobis dominus. Colligat unusquisque ex eo quantum sufficiat. ad uescendum: homo per singula capita. Iuxta numerum aiarum uestrarum. que habitant in tabernaculo: sic tolletis. Feceruntque ita filii israel: et colligerunt. alius plus alius minus: et mensurae sunt ad mensuram gomorum. Nec quod plus collegit. habuit amplius: nec quod minus parauerat. reperit minus: sed singuli iuxta id quod edere poterant congregauerunt. Dixitque moyses ad eos. Nullus relinquat ex eo in manibus. Qui non audierunt eum: sed dimiserunt quodam ex eis usque mane: et seatore cepit uermibus. atque corruptiuit. Et iratus est contra eos moyses. Colligebat autem mane. singuli quantum sufficere poterat ad uescendum. Cumque icaluisset sol: liquebat. In die autem sexta. collegit albos duplices: id est duo gomorum per singulos homines. Venit autem omnes principes multitudinis. et narrauerunt moysi. Qui ait eis. Hoc est quod locutus est dominus. Requies sabbati sanctificata est domino. Cras quodcumque operatum est. facite: et que coquenda sunt coquite. Quicquid autem reliquum fuerit. reponite usque in mane. Feceruntque ita ut precepit moyses. et non corruptiuit: neque uermis inuentus est in eo. Dixitque moyses. Comedite illud hodie. quia sabbatum est domino: non inuenietur hodie in agro. Sex diebus colligite: in die autem septimo sabbatum est domino: ideo non inuenietur uenitque septima dies: et egressi de populo ut colligerent. non inueniunt. Dixit autem dominus ad moysen. Usque non uult custodire mandata mea: et legem meam. Videte quod dominus dedit uobis sabbatum: et propter hoc tribuit uobis die sexta albos duplices. Maneat unusquisque apud semetipsum: et nullus egrediat de loco suo. die septimo: et sabbatizabit populus die septimo. Appellauitque domus israel. nomen eius man. Quod erat quasi semine coriandri albi: gustusque eius quasi similitudo cum melle. Dixit autem moyses. Iste est sermo quem precepit dominus. Imple gomorum ex eo. et custodiat in futuris retro generationes: ut nouerit patres quod alii uos in solitudine: quando euecti estis de terra egipti. Dixitque moyses ad aaron. Summe uas unum: et mitte ibi man. quantum potest capere gomorum. et reponne coram domino ad uescendum in generationes uestras sic precepit dominus moysi. Posuitque illud aaron in tabernaculo reuadum. Filii autem israel comederunt man. quadraginta annis. donec

ueniret in
queq; tange
decia par

E

aqua ad bib
sen. ait. D
moyses. F
tis diuine
et murmur
nos exire d
nostros ac
les ad dnm

Adhuc pa
ad moysen
senioribus
manu tua. et
pra petra e
aqua. ut biba

onibus israel. C
propter iur g
uocet. Est
lech: et pug
itque moys
suo pugna
tice collis:
sue ut locu

amelech. C
sup vntice e
vincebat i
pabat am
Humectes
sedit: aar
vntice pte
vsq; ad oc
lech et popl
ad moysen
trade aut
lech sicut
cauit nom
man? solis
generatio

Q

generatio

Q

veniret in terra habitabile. Hoc vero alius fuit vlt
queq; tangeret fines terre chanaan. Somnus autem
decia pars est ephraim. **Ca. xvij**

Fuit perfecta omnis multitudo fili-
orum israel de deserto syn: per mansiones
suas iuxta sermones domini: castrame-
tati sunt in Raphidim: ubi non erat
aqua ad bibendum populo. Qui iurgatus est moy-
sen ait. Da nobis aquam ut bibamus. Quibus respondit
moyses. Quid iurgamus contra me? Cur tempta-
tis dominum? Stetit ergo ibi populus propter aquam penuriam:
et murmuravit contra moysen dicens. Cur fecisti
nos exire de egipto: ut occideres nos et liberos
nostros ac iumentum tuum? Clamavit autem moyses
ad dominum dicens. Quid facias populo huic
Adhuc paululum: et lapidabit me. Et ait dominus
ad moysen. Antecede populum: et sume tecum de
senioribus israel: et virgam quam percussisti fluvium tolle in
manu tua: et vade. Et ego stabo ibi coram te: sus-
cipiam petram: et percussis eam: et erunt ex ea
aquae: ut bibat populus. Fecit ita moyses coram seni-
oribus israel. Et vocavit nomen loci illius septuaginta
septem. Est ne deus in nobis an non? Veit autem ama-
lech: et pugnabat contra filios israel in Raphidim. Dixit
ergo moyses ad iosue. Elige viros: et egres-
sus sis pugna contra amalech: et ego stabo in ver-
tice collis: habens virgam dei in manu mea. Fecit io-
sue ut locutus esset moyses: et pugnavit contra
amalech. Moyses autem et aaron et hur ascenderunt
super verticem collis. Cumque levaret moyses manus:
vincerat israel. Similiter paululum remansit: sus-
cipiebat amalech. Manu autem moysi erat baculus
sumens igitur lapidum posuit super eum: in quo
sedebat: aaron autem et hur sustinebant manus eius ex
virescente. Et factum est ut manus illius non lassaretur:
usque ad occasum solis. Fugavitque iosue ame-
lech et populum eius: in ore gladii. Dixit autem dominus
ad moysen. Scribe hoc in libro: et trade auribus iosue. Delebo enim memoriam ame-
lech super caelo. Edificavitque moyses altare: et vo-
cavit nomen eius dominus exaltatio mea dicens. Quia
manu solus dominus et bellum dei est contra amalech: a
generatione in generationem.

Capitulum xviii
Audistis iethro sacerdos ma-
dian cognatus moysi: omnia quae fece-
rat dominus moysi et israeli populo suo et

quod eduxisset dominus israel de egipto: tulit septuaginta
uxorem moysi quam remiserat: et duos filios eius:
quorum unus vocabatur gersan dicitur pro adue-
na sua in terra aliena: aliter vero eliezer deus enim ait
propter me adiutor meus: et eruit me de gladio
pharaonis. Veit ergo iethro cognatus moysi: et
filii eius: et uxor eius: ad moysen in deserto: ubi erat
castrametatus iuxta montes dei: et mandavit
moysi dicens. Ego iethro cognatus tuus: uxor
ad te: et uxor tua: et duo filii tui cum ea. Qui e-
gressus in occursum cognati sui adoravit: et oscu-
latus est eum. Salutaveruntque se mutuo verbis pacifi-
cis. Cumque intrasset tabernaculum: narravit moy-
ses cognato suo cuncta quae fecerat dominus pharaoni
et egiptensibus propter israel: universisque laboribus quos accedisset
eis in itinere: et quod liberaverat eos dominus. Letatus
ergo est iethro super omnibus bonis quae fecerat dominus
israel: eo quod eruisset eum de manu egiptiorum.
Et ait. Benedictus dominus qui liberauit vos de manu
egiptiorum: et de manu pharaonis: qui eruit populum
suum de manu egipti. Nunc cognovi quod magnus
dominus super omnes deos: eo quod super egerit contra
eos: obtulit ergo iethro cognatus moysi: oblatum
sua et hostias domino: veneruntque aaron: et omnes seni-
ores filiorum israel: ut comederent panem cum eo coram
domino. Altera autem die sedit moyses ut iudi-
icaret populum: qui assistebat moysi a mane usque
ad vespere. Quod cum vidisset cognatus eius: omnia
scilicet quae agebat in populo: ait. Quid est quod facis
in plebe? Cur solus sedes: et omnis populus pres-
tatur de mane usque ad vespere. Cui respondit
moyses. Venit ad me populus: quoniam scelerata dei.
Cumque ascenderit eis aliquid disceptationis veniunt ad
me ut iudicem inter eos: et ostendam precepta dei et le-
ges eius. At ille: non bona iudicium tuum facis. Multo
labore sumeris: et tu et populus iste qui tecum est. Ul-
tra vires tuas est negotium. Solus illud non poteris
sustinere: sed audi verba mea atque consilia: et erit
dominus tecum. Esto tu populo in bonis quae ad deum pertinent
ut referas quae dicuntur ad eum: ostendasque populo cen-
turias: et ritum colendi: viasque per quas ingredi debe-
ant: et opera quae faciendae sunt. Provide autem de omni ple-
be viros sapientes et timidos deum: quibus sit veri-
tas: et qui oderint auaritiam: et constitue ex eis tribu-
nos et centuriones: et quinquagenarios: et decanos:
qui iudicent populum omni tempore. Quicquid autem maius
fuerit referet ad te: et ipsi minora tantummodo iudi-
cant: leviusque sit tibi partitio in alios onere. Si

hoc feceris. impleb imperiū dñi: & p̄cepta ei⁹
poteris sustētare: et ois s̄ p̄plus reuert⁹ ad lo
ca sua cū pace. Quib⁹ auditis. moyses: fecit
oia q̄ ille sup̄ gesserat. Et electis viris strenu
is de cūcto isrl̄ constituit eos p̄ncipes ppli. tribu
nos: & cēturiōes et quinquagenarios & decanos:
q̄ iudicārēt plebē dñi om̄i t̄pe. Quicq̄d autēz
gravi⁹ erat referēbāt ad eū: facilioza tantūmo
do iudicātes. Dimisitq̄ cognatū suū: q̄ reu⁹
abiit i t̄ra suā. **Ca. xix.**

Mense t̄cio egressiōnis isrl̄ d̄ terra
egipti: in die hac uener̄ i solitudi
nez synai. Nā p̄fecti s̄ r̄phidim
et pueniētes vsq̄ in deb̄tū synai.
castrametati sūt in eodē loco: ibiq̄ isrl̄ fixit tē
toria e regioe mōtis Moyses autē ascēdit in
mōtē ad deū. Vocauitq̄ eū dñs d̄ mōte & ait
Hec dices domui iacob: et anūciāb filijs isra
hel Vos ip̄i uidistis q̄ fecerim egyptio: quō
portaueri vos sup̄ alas aquilaz. et assūpseri
ui. Si q̄ audieris uocē meam: & custodierit
pactū meū: eritis m̄ in regnū sacerdotali: & gēs
sancta. Hec sūt v̄ba q̄ loq̄ris ad filios israhel
Vēit moyses: & cōuocat̄ maiorib⁹ natu ppli.
exposuit om̄es sermones q̄s mādauerat dñs
Rū dicitq̄ ois pplis simul. Cūcta q̄ locut⁹ est
dñs. faciem⁹. Cūq̄ r̄tulisset moyses v̄ba ppli
ad dñm: ait ei dñs. Nam nūc ueniā ad te i ca
ligie nub: ut audiat me pplis loquētē ad te:
et credat tibi i p̄petuū. Nūciāuit q̄ moyses v̄
ba ppli ad dñm. Qui dixit ei Vade ad pplūz.
et s̄ctifica illos hodie & cras: lauētq̄ vestimē
ta sua: et sint parati in diē t̄ciū. In die enī ter
cio descēdet dñs corā om̄i plebe. sup̄ mōtē sy
nai. Constituetq̄ t̄minos populo p̄ arcuituz:
et dices ad eos. Caueto ne ascēdat̄ i mōtē:
nec tāgat̄ fines illi⁹. Om̄is q̄ tetigerit mōtē
morte moriet⁹. Man⁹ nō tāgēt eū: s̄ lapidib⁹
opprimer⁹: aut s̄odiet⁹ iaculis. Si uie iunū
fuerit siue hō nō uiuet. Cū cepit elāgere bus
āna: tūc ascēdat i mōtē. Descēditq̄ moyses
de mōte ad pplūm: et s̄ctificauit eū. Cūq̄ la
uisset vestimēta sua: ait: ad eos. Estote para
ti in diē t̄ciū: et ne appropinq̄tis vxorib⁹ v̄ris
Nāq̄ aduenerat t̄ci⁹ dies. et mane in clarue
rat: et ecce ceperūt audiri tonitrua. ac micare
fulgura: & nubes densissima op̄ire mōtē. Clā
gorq̄ buāne vehemē⁹ p̄strebat: & timuit

popul⁹ q̄ erat in castris. Cūq̄ eduxisset eos
moyses in occurſū dei de loco castrorū: stete
rūt ad radices mōtis. Tot⁹ autē mons synai
fumigabat: eo q̄ descēdisset dñs sup̄ eū i ig
ne: & ascēderet fum⁹ ex eo q̄si d̄ fomace Erat
q̄ om̄is mōs t̄ribilis: et somit⁹ buāne paula
tim crescebat i mai⁹: & ppli⁹ t̄debat. Moy
ses loq̄bat⁹: et dñs r̄debat ei Descēditq̄ do
min⁹ sup̄ mōtē synai in ip̄so mōtis vertice: et
uocauit moysē in cacumē ei⁹. Quo cū ascēdis
set: dixit ad eū. Descēde & uelutare pplūm: ne
forte uelit trāscēdere t̄minos ad uidēdū dñm:
et p̄reat ex eis plurima mltitudo. Sacerdotes
q̄ q̄ accedūt ad dñm s̄ctificēt⁹: ne p̄reuiat
eos. Dixitq̄ moyses ad dñm. Non poterit
uulg⁹ ascēdere in mōtē synai. Tu enī testifi
catus es: & iussisti dices. Donec t̄minos eā mō
tē et s̄ctifica illū. Cui ait dñs. Vade descēde:
ascēdesq̄ tu & aarō tecū. Sacerdotes autē et po
pul⁹ nō trāscāt t̄minos: nec ascēdat ad dñm:
ne forte interficiat illos. Descēditq̄ moyses ad
pplūm et om̄ia narrauit eis. **Ca. xx.**

Moyses q̄ dñs cūctos sermones
hos Ego sū dñs de⁹ tu⁹: q̄ eduxi
te de t̄ra egypti: d̄ domo uuitus
Nō habebis deos alienos coram
me. Nō facies tibi sculptile: neq̄ om̄es scitu
dine q̄ ē in celo desup. & q̄ i t̄ra deorsū: nec eo
rū q̄ sūt in aq̄s sub t̄ra. Nō adorab̄ ea neq̄ co
les. Ego sū dñs de⁹ tuus fortis zelotes: uisi
tās iniquitatē p̄m in filijs. in t̄cā & q̄rtā gene
racōne eorū. q̄ oderūt me: et s̄ctius misericor
diā i milia h̄ijs q̄ diligūt me. et custo diūt p̄
cepta mea. Nō assumes nomē dñi dei tui i uā
nū. Nō enī habebit infontez dñs eū: q̄ assūp
serit nomē dñi dei sui frustra. Memēto ut diē
sabbati s̄ctifices. Sex dieb⁹ opaberis: et fac
es om̄ia opa tua. Septimo autē die sabbatuz
dñi dei tui ē. Nō facies om̄e op⁹ i eo: tu & fili
us tu⁹ et filia tua. bu⁹ tu⁹ & ancilla tua. iunē
tū tuū & aduena: q̄ ē i t̄ra portaz tuaz. Sex enī
dieb⁹ fecit de⁹ celū et t̄ra et mare & om̄ia q̄ in
eis sūt: & requiuit in die septimo. Ideo bene
dixit dñs diei sabbati: & s̄ctificauit eū. Hono
ra p̄rem tuū et m̄rem tuā: ut sis longeuus su
per t̄ra q̄ dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi. Nō occides
Nō mechaberis. Nō furti facies. Nō loq̄ris
contra pximū tuum falsū testimonium: Nō

cōcupisces d
tē ei⁹: nō fu
om̄ia q̄ illi⁹
uoces. et lan
fumātē: & p̄
cul: dicētēs
Nō loq̄t⁹ n
moyses ad
ret uos uen
et nō p̄ccan
ses autē acc
itq̄ p̄trea
hel. Vos vi
Nō faciet
faciet w̄b.
sup̄ eo oloc
luous: i om̄
Veniā ad t
deū feceris
b⁹. Si enī l
tur. Nō asc
ueler⁹ turp

Moyses q̄ dñs cūctos sermones
hos Ego sū dñs de⁹ tu⁹: q̄ eduxi
te de t̄ra egypti: d̄ domo uuitus
Nō habebis deos alienos coram
me. Nō facies tibi sculptile: neq̄ om̄es scitu
dine q̄ ē in celo desup. & q̄ i t̄ra deorsū: nec eo
rū q̄ sūt in aq̄s sub t̄ra. Nō adorab̄ ea neq̄ co
les. Ego sū dñs de⁹ tuus fortis zelotes: uisi
tās iniquitatē p̄m in filijs. in t̄cā & q̄rtā gene
racōne eorū. q̄ oderūt me: et s̄ctius misericor
diā i milia h̄ijs q̄ diligūt me. et custo diūt p̄
cepta mea. Nō assumes nomē dñi dei tui i uā
nū. Nō enī habebit infontez dñs eū: q̄ assūp
serit nomē dñi dei sui frustra. Memēto ut diē
sabbati s̄ctifices. Sex dieb⁹ opaberis: et fac
es om̄ia opa tua. Septimo autē die sabbatuz
dñi dei tui ē. Nō facies om̄e op⁹ i eo: tu & fili
us tu⁹ et filia tua. bu⁹ tu⁹ & ancilla tua. iunē
tū tuū & aduena: q̄ ē i t̄ra portaz tuaz. Sex enī
dieb⁹ fecit de⁹ celū et t̄ra et mare & om̄ia q̄ in
eis sūt: & requiuit in die septimo. Ideo bene
dixit dñs diei sabbati: & s̄ctificauit eū. Hono
ra p̄rem tuū et m̄rem tuā: ut sis longeuus su
per t̄ra q̄ dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi. Nō occides
Nō mechaberis. Nō furti facies. Nō loq̄ris
contra pximū tuum falsū testimonium: Nō

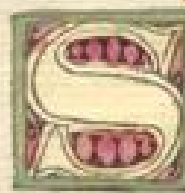
cōcupisces domū p̄ximī. Nec desiderāb vros
nō ei⁹: nō suū nō anallā nō bouē nō asinū: nec
om̄ia q̄ illi⁹ sūt. Cūq̄ autē p̄p̄lis audiebat
voces. et lampades. et sonitū buāne. mōtūq̄
fumātē: et p̄territe ac pauore cōculsi steterit p̄
eul: dicētes moysi. Loq̄re tu nob: et audiem⁹
Nō loq̄t nob dñs: ne forte moriam̄. Et ait
moyses ad populū. Nolite timē. Et enī p̄ba
ret vos venit de⁹: et ut t̄roz illi⁹ esset in vob
et nō peccaret. Stetitq̄ p̄p̄lis delonge: moy
ses autē accessit ad caliginē in q̄ eāt de⁹. Dix
itq̄ p̄terea dñs ad moysē. Hec dices filiis ista
lxl. Vos vidi s̄is q̄ de celo locut⁹ sim vobis
Nō faciet⁹ deos argenteos: nec deos aureos
faciet⁹ vob. Altare d̄ ēra faciet⁹ m̄: et offerētis
sup eo olocusta et pascha v̄ra. oues v̄ras et
boues: i om̄i loco i q̄ memoia fuerit nois mei
Veniā ad te: et b̄ndicā tibi. Qd si altare lapi
deū feceris m̄: nō edificab̄ illud d̄ sectis lapidi
bus. Si enī leuaueris cultū tuū sup eo. pollue
tur. Nō ascēdes p̄ grad⁹ ad altare meū: ne re
uelet⁹ turp̄tudo tua. **Ca^m xxj**

Nec sūt iudicia q̄ p̄pones eis. Si
emeris suū hebreū. sex ānis sui
et tibi: i septio egrediet⁹ lib̄ ḡt.
Cū q̄li veste itauerit: cū tali ex
eat. Si h̄ns vxorē: et vxor egrediet⁹ simul. Si
autē dñs d̄dit illi vxorē: et pepit filios et filias:
mulr et liberi ei⁹ erūt dñi sui: ip̄e v̄o eribit cū ve
litu suo. Qd si dixerit su⁹. diligo dñm meū
et vxorē ac liberos. nō egrediar liber. offerat
eū dñs dñs. et applicabit⁹ ad ostiū et postes:
p̄forabitq̄ aurē ei⁹ subula. et erit ei su⁹ in se
culū. Si q̄s v̄diderit filiā suā in faml̄a: non
egrediet⁹ sic analle exire cōsueuerunt. Si di
splicuit oculis dñi sui eū tradita fuerit dimit
tet eā: p̄p̄lo autē alieno v̄bidi non habebit po
testatē. si sp̄reueris eā. Si autē filio suo despon
derit eā: iuxta mortē filiarū faciet illi. Qd si al
terā ei accepit. puidebit puelle nupcias et v
limēta: et p̄p̄u pudiciē nō negabit. Si tria ist
ta nō fecerit: egrediet⁹ grat⁹ absq̄ pecunia.
Qui peullerit homiez volēs occidē: mōte mo
riat⁹. Qui autē nō ē insidiar⁹. s̄ deus illū edide
rit in man⁹ ei⁹: ostiū tibi locū i q̄ fugere de
beat. Si q̄s p̄ industrā occiderit p̄ximū suū.
et p̄ insidias: ab altari meo euellēs eū ut mo
riat⁹. Qui peullerit p̄rem suū aut m̄rem: mō

te moriat⁹. Qui maledixerit p̄ri suo vel m̄ri:
morte moriat⁹. Qui furat⁹ fuerit homiez. et
v̄diderit eū: cōuict⁹ noxe morte moriat⁹. Si
rixati fuerit viri et peullerit alt⁹ p̄ximū suū la
pide vel pugno. et ille mōt⁹ nō fuerit s̄ iacu
erit i lectulo. si surrexerit et ambulauerit foris
sup baculū suū: innocēs est q̄ peullerit: ita enī
ut opa ei⁹. et imp̄fias i medicos r̄stituat. Qui
peullerit suū suū vel anallā v̄ga et mōtū fue
rit in manib⁹ ei⁹: criminis reus erit. Simautē
vno die vel duob⁹ supuixerit. nō s̄biacebit pe
ne: q̄ pecunia illi⁹ ē. Si rixati fuerit viri. et p̄
eullerit q̄s mliere pregnatē et obortūū q̄dē fe
cerit. s̄ ipa vixerit: s̄biacebit damno q̄ntū ma
ritus mliens exp̄torit: et arbitri iudicauerint
Si autē morte ei⁹ fuit s̄biacuta: reddet aiaz p̄
aia. Deulū p̄ oculo dentē p̄ dēte: manū pro
manū. pedē pro pede aduisionē p̄ aduisionē:
vuln⁹ p̄ vulnere. liuorē p̄ liuore. Si peulle
rit quisp̄iam oculū sui sui aut analle. et luscōs
eos fecerit: dimittet eos liberos p̄ oculo quez
eruit. Dēte q̄ si exuissent suo ul' analle fue
similit̄ dimittet eos liberos. Si vos cornu per
eullerit virū aut mliere. et mortuū fuerit. lapi
dib⁹ obruet⁹. et nō comedēt⁹ carnes ei⁹: dñs
q̄s bouis. innocēs erit. Qd si vos corrupta fue
rit ab heri. et nudiuſterā⁹. et cōtestati sūt dñm
ei⁹. nec recluserit dñs eū. occideritq̄ virū aut
mliere: et vos lapidib⁹ obruet⁹: et dñm ei⁹ oc
cident. Qd si p̄p̄u fuerit ei imp̄positū: dabit pro
aia sua: q̄cqd fuerit postulat⁹. Filiū q̄s et filiā:
si cornu peullerit: simili s̄ctōe s̄biacebit. Si b
uū anallāq̄ muaserit: triginta selos argēti dñs
dabit: vos vero lapidib⁹ opprimerit. Si quis
aperit asterā et fodit et nō operuerit eā. occi
deritq̄ vos. aut asin⁹ in eā: reddet dñs aster
ne p̄p̄u iumentorū: qd aut mortuū ē ipsi⁹ erit
Si vos alien⁹ bouē alter⁹ vulnerauerit. et ille
mortu⁹ fuerit: v̄det bouē viuū diuident p̄
ū: cadauer aut mortuū. int̄ se dispariēt. Si au
tē sciebat q̄ vos corrupta esset ab heri et nudi
uſterā⁹ et nō custodiuit eū dñs suus: reddet
bouē p̄ bouē: et cadauer integrum acāpiet.

Capitulū

xxij

Si quis furatus fuerit bouem aut
ouē. et occiderit vel v̄diderit. q̄si
q̄s boues p̄ vno boue restituet: et
quatuor oues pro vna oue. Si

effrigēs fur domū siue suffodiēs fuerit inuē-
tus: et accepto vulnē mortu⁹ fuerit: peullos
nō erit re⁹ sāguinis. Qd si orto sole hoc fecerit: homicidiū perpetravit: et ipse moriet⁹. Si nō
habuerit qd p furto reddat: ipse veniā dabitur.
Si inuēti fuerit apud eū qd furat⁹ ē viuēs:
siue bos: siue asin⁹: siue ouis: duplū restituet.
Si leserit qspā agrū vl vineā: et dimiserit iu-
mētū suū ut dpalear: aliena: qēqd optimū
habuerit in agro suo vl i vinea p damni esti-
macōe restituet. Si egressus ignis inuenerit
spicas et sphēderit aceruos frugū siue stātes
segetes in agris: reddet dānū q ignē succēde-
rit. Si qō cōmendauerit amico pecuniā aut
vas i custodiā: et ab eo q suscepit furto ab-
lata fuerint: si inuenit⁹ fur duplū reddet. Si
latet fur: dñs dom⁹ applicabit⁹ ad deos: et iu-
rabit q nō extēderit manū in rē pxiimi sui ad
pertrādā fraudē tā i boue: q in asino: et oue:
ac vestimēto: et qēqd damnū inferre potest.
Ad deos vtriusqz causa puet: et si illi iudica-
uerit: duplū restituet pxiimo suo. Si qō amē-
dauerit pxiimo suo bouē: asinū: ouē: et omne
iūmētū ad custodiā: et mortuū fuerit ac debi-
litatū: vl captū ab hostib⁹ nullusqz b viderit:
iustu: idū erit in medio q nō extēderit manū
ad rē pxiimi sui: suscipietqz dñs iuramētū: et il-
le reddere nō coget⁹. Qd si furto ablatū fuit:
restituet damnū dñs. Si comestū a bestia: de-
ferat ad eū qd occisū ē: et nō restituet. Quia p
xiimo suo qēqz borū mutuo postulauerit: et debi-
litatū aut mortuū fuerit dñs non psete: redde-
re cōpellit⁹. Qd si i pscōaz dñs fuerit: nō re-
stituet: marie si cōductum veniat p mercede
opis sui. Si seduxerit qō vginē: necdū despo-
sata: dōmeritqz eū ei: dotabit eā: et habebit
eā vxorē. Si p vginis dare noluerit: reddet
pecuniā iuxta modū dotē: q vrgines accipe-
re solueūt. Maleficos nō patiet⁹ viuere. Qui
coierit eū i iūmēto: morte moriet⁹. Qui immo-
lat dijs occidet⁹: p dñs soli. Aduenā nō con-
tristab: neqz affliges eū. Aduene enī et ipi fuis-
tis in tra egipti. Vidue et pupillo nō nocebi-
tis. Si leserit eos vāfentabūt⁹ ad me: et ego
audiā clamorē eoz: et indignabit⁹ furo: me-
us: p uāqz vō gladio: et erit vxores vre
vidue: et filij vri pupilli. Si pecuniā mutuaqz
dederis plō meo paupī q habitat tecū: nō vt

geb euz qsi exactor: nec vsuris opprimes. Si
pign⁹ a pxiimo tuo acceperis vestimētū: ante
solis occasū reddes ei. Npm enī ē solū q opo-
riet⁹ iduētū carnis ei⁹: nec habet aliud i q dor-
miat. Si clamauerit ad me exaudiā eū: quia
misericors sū. Dñs non deflex: et pxiipi ppli
tui nō maledices. Decias et pmiāas tuas nō
tarab offerre. Primogenitū filioz: tuoz
dab in De bob⁹ quoqz et ouib⁹: similit facies.
Septē dieb⁹ sit eū i mte sua: die octaua reddes
eū m. Viri sicti erit in. Carnē q a bestijs fu-
erit p gultata nō comedet: b picietis caribus

Capitulu

xxiii

Non suscipies vocē mendacii: nec
iuges manū tuam vt p impio di-
cas falsū testimoniū. Nō segris
turba ad faciēdū malū nec i iudi-
cō plurimoz acqlesces sctōe: ut a vno de
iuce. Paupis qz nō misereris in iudicio. Si
occurris boui inimici tui: aut asino errāt: re-
duc ad eū. Si videris asinū: odiētis te: iace sb
enere nō p rātib: b sb leuab eū eo. Nō decli-
nabis i iudiciū paupis. Mēdaciū fugies. Nō
fontē et iustu nō occides: qz adūso: impium.
Nec accipies munera: q enāz exccāt pruden-
tes: et sbūit vba iustoz. Peregrino mole-
stus nō eris. Sctis enī aduenaz: aias: quia
et ipi peregrini fuistis in tra egipti. Sex anis
semiab terrā tuā: et ogregab fruges ei⁹. An-
no aut septimo dimittes eā et reqlescē facies:
vt comedāt paupes ppli tui: et qēqd reliquū
fuerit edāt bestie agrī. Ita facies in vinea: et
in oliueto tuo. Sex dieb⁹ opaberis: septima
die cessab: ut reqlescat bos et asin⁹ tu⁹: et refri-
geret⁹ filij ācille tue: et aduena. Omnia q dixi
vobis custodite: et p nomē extnorū deorū nō
iurabit⁹ neqz audiet⁹ ex ore vro. Trib⁹ vis-
bus p singlōs ānos: m festa celebrabit⁹. So-
lemnitatē qz azimoz: custodies. Septē die-
bus comedetis azima sic pcepi tibi et pe melis
nouoz: qn egressus es de egipto. Nō appa-
rebit i aspectu meo facu⁹. Et solēnitatē men-
sis pmitu orū opis tui: qēqz seminaueris in
agro: solēnitatē qz in exitu āni: qn ogregate-
ris oēs fruges tuas de agro. Ter in āno ap-
parebit omne masculinū tuū corā dñs deo tuo.
Non immolab sup formēto sāguinē victime
tue: nec re māgbit adeps solēnitatis mee vsqz

mane. Prin-
mū dñi dei t
sue. Ecce ego
et custodiam
raui. Pbsc
tēdū puto
ē nomē meū
et feceris om-
is: et affligā-
lus me⁹: et n
et pherezēi:
ego accā. P
eos. Nō fac
fringes stat
stro: ut bñc
infirmatē d
nec sterilis t
plebo. Ter
adā omēm p
qz inimicoz
tēs serabone
um: et extē-
facē tua āno
tur: et trelā
eos b aspec
as trā. Por
vsqz ad mā
fluitū. Tra
re: et etiā eo
cis fed⁹: nec
a: ne forte p
eorū: qd sib

minū: et illi
det eū eo. V
oia vba dñi
lus: vna v
em⁹. Per
dñi: et mane
radices mō
trib⁹ isrl. A
tulerūt olo
cticas dñs:
ses dimidiā
ptō aut reli

mane. Primidas frugū tre tue deferes in do
mū dñi dei tui. Nō coques edū in lacte mris
sue. Ecce ego mittā āgelū meū. q̄ pcedat te
et custodiat in via: et introducat i locū q̄ ipa
tū. Pbserua eum et audi vocem ei⁹. nec cō
tēnēdū putes: q̄ nō dimittat eū precaveris: et
ē nomē meū in illo. Nō si audieris vocē ei⁹.
et feceris omnia q̄ loq̄r inimic⁹ ero inimicus tu
is: et affligā affligētes te. Pcedetq; te āge
lus me⁹: et introducet te. ad amoretū et ethēū
et pherozeū. ebananeūq; et eueū et iebuseū: q̄s
ego atēā. Nō adorab deos eorū: nec coles
eos. Nō facies opa eorū. s; destrues eos. et cō
fringes statuas eorū. Seruietisq; dño do ve
stro: ut bñdicā panib; tuis. et aq̄s et auferat
infirmatē d medio tui. Non erit infecunda
nec sterilis t̄ra tua. Numerū dierū tuorū. im
plebo. Terrorē meū mittā in p̄cur sū tuū: et oc
cīdā omēm pplūm ad q̄s ingredieris. Cūclorū
q̄s inimicorū tuorū. corā te terga vertā: emit
tēs serabones p̄ q̄ fugabūt eueū et ebanane
um. et ethēū: anteqm̄ itroas. Nō cīdā eos a
facie tua āno vno. ne t̄ra in solitudine rediga
tur: et crescat terra te hostie. Paulatim expellā
eos d̄ aspectu tuo: donec augearis. et posside
as t̄ra. Ponā autē t̄m̄ios tuos a mari rubro
vsq; ad mare palestinoz: et a deserto vsq; ad
fluuū. Tradā in maib; v̄ris habitatores tē
re: et cīdā eos de aspectu v̄ro. Nō imbis cum
eis fed⁹: nec eū dñs eorū. Nō habitent i t̄ra tu
a: ne forte peccare te faciāt i me s; huius dñs
eorū: qd̄ tibi ēēt eis i scādālū. **Ca. xxiii**

Moyses q̄ dixit. Ascēde ad dñm. tu
et aarō. nadab. et abiu. et septuagi
ta senes ex isrl: et adorabit̄ peul
Solusq; moyses ascēdet ad do
minū: et illi nō appropinq̄būt: nec pplūs ascē
det eū eo. Venit s; moyses: et narrauit plebi
oia v̄ba dñi atq; iudicia. Respōditq; ois popu
lus. vna voce. Omnia v̄ba dñi q̄ locut⁹ ē fac
em⁹. Scripsit autē moyses vniūfos smones
dñi: et mane s; h̄r gēs edificauit altare dño ad
radices mōis: et duodeci titulos. p̄ duodecim
tribū isrl. Misitq; iuuenes d̄ filijs isrl et ob
tulerūt olocauista: imolauerūtq; victimas pa
rificas dño. vitulos duodecī. Tulit itaq; moy
ses dimidiā p̄tē sāguinis et misit in crateras:
p̄tē autē reliuā h̄bit sup altare. Allumentq;

volumē fedens. legit audiēto pplō. Qui dixē
rūt. Omnia q̄ locut⁹ ē dñs faciem⁹: et erimus
obediētes. Ille vero sūptū sāguinē resperfit
in pplūm. Et ait. Idic ē sāguis fedens qd̄ pe
pigit dñs vobiscū: sup cūctis smonib; h̄is.
Ascēderūtq; moyses et aarō. nadab et abiu.
et septuagita de seniorib; isrl: et viderūt deuz
isrl. Sub pedib; ei⁹ q̄si opus lapidis saphir
ini: et q̄si celū eū serenū ē. Nec non sup eos q̄
peul recesserāt de filijs isrl. misit manū suam.
Viderūtq; deū: et comederūt ac biberūt. Dixit
autē dñs ad moysē. Ascēde ad me in mōtē. et
esto ibi: daboq; tibi duas tabulas lapideas et
legē ac mādata q̄ scripsi: ut doceas filios isrl.
Surrexerūt moyses. et iosue minister ei⁹: ascē
dēsq; moyses in mōtē dei. seniorib; ait. Ex
pectate h̄: donec reuertam̄ ad vs. Habetis aar
ron et hur vobiscū: si qd̄ natū fuerit q̄stionis
referet̄ ad eos. Cūq; ascēdisset moyses. ope
ruit nubes mōtē: et bitauit gloria dñi sup sy
nai tegēs illū nube sex dieb; . Septio autē die
recauit eū dñs de medio caliginis. Erat autē
spēs glorie dñi q̄si ignis ardens sup v̄tice mō
tis in aspectu filiorū isrl. Ingressusq; moy
ses mediū nebulę. ascēdit i mōtē: et fuit ibi q̄
dragita dieb; et q̄dragita noctib; . **Ca. xxv**

Moyses q̄ dixit. Loq̄re filijs isrl: ut tollāt in p̄mi
das. Ab omi hoīe q̄ offert vitro
neus. accipietis eas. Nec sūt autē
q̄ accipe debet̄. Aurū et argētū et es. et iacētū
et purpurā. cocceūq; b̄stictū et b̄stictū et pilos ca
prinū. et pelles arietū rubricatas. pellesq; iacē
tinas. et ligna sethim. oleū ad luminaia cond
nādā: aromata i vngētū et thimiamata boni
odoris: lapides onichinos et gēmas ad ornan
dum ephoe et racōnale. Faciētq; in lactuariū.
et habitab; in medio eorū: iuxta omēm sili
tudine tabnacli qd̄ ostēdā tibi: et omniū vaso
rū in cultū ei⁹. Sicq; faciēt̄ illud. Archaz de
lignis sethim cōpingite: cui⁹ lōgitudō habe
at duos et semis cubitos. latitudo cubitū et di
midū. altitudo cubitū similit̄ ac semissē. et de
aurab eā auro mūdissimo int⁹ et forās. Faciēs
q; sup: corōnā aureā p̄ cūctū: et q̄tuor arcūs
aureos. q̄s ponet̄ p̄ q̄tuor āche āgulos. Duo
arcūs sine i latere vno: et duo i altero. Faciēs
q; vates de lignis sethim. et opies eos aurā

Introducesq; p arcuos. q; sūt i archē lateri-
bo: ut portet i eis. Quā semper erūt i arcu:
nec unq; extrahēt ab eis. Donesq; i archa d
testificacōne q; dabo tibi. Facies ⁊ ppiatorū
auro mūdissimo. Duos cubitos ⁊ dimidiū te-
nebit lōgitudō ei⁹: ⁊ cubitū ac semissē latitudo
Duos q; cherubim aureos ⁊ pductiles facies
ex vīq; pte oraculi. Cherubim vn⁹ sit in latere
vno; ⁊ alē in altero. Vtrūq; latus ppiatorū
tegāt expandētes alas. ⁊ opertēs oraculū:
respiciātq; se mutuo. versis vultib; in ppiā/
tōiū. q; opienda ē archa: i q; pones testimo-
nium qd dabo tibi. Inde pāpā ⁊ loqr ad tot
sup ppiatorū sez: ac medio duoz. cherubi
q; erūt sup archā testimonij. cūda q; mādabo p
te filiis isrl. Facies ⁊ mēsa d lignis sethi. ha-
bētē duos cubitos lōgitudis. ⁊ i latitudine cu-
bitū. ⁊ i altitudine cubitū ac semissē: ⁊ iaurabis
eā auro purissimo. Faciesq; illi labiū aureū: p
arcuitū: ⁊ ipi labio coronā i fra hiez altā qtu-
or digitis: ⁊ sup illā alterā coronā aureolam.
Quatuor q; arcuos aureos pparab; ⁊ pones
eos i qtuō āgul' eiusdē mēse. p singlōs pedes.
Subē coronā erūt arcui aurei. ut mittāt ve-
tes p eos: ⁊ possit msa portari. Quos q; ve-
tes facies de lignis sethi. ⁊ arcuāb; auro: ad
sbuelēdaz mēsa. Parab; ⁊ arcuāb; auro: ac pbi
alas. ⁊ thumbula ⁊ cat hōs. in qbo offerēda sūt
libamīa. ex auro purissimo: ⁊ pones sup mē-
sā panea pposicōnis in aspectu meo sep. Fa-
cies ⁊ cādelabrij ductile de auro mūdissimo:
hastile ei⁹. ⁊ calamos sciphos ⁊ sperulas. ac
lilia ex ipō pcedēta. Sex calami egrediēt; d
lateribus: tres ex vno latere: ⁊ tres ex altero.
Tres sciphi qsi i nuās modū p calamos. sin-
gulos. speruleq; sil' ⁊ lilia: ⁊ tres silie sciphi
instar nuās in calamo altero. speruleq; sil' ⁊ li-
lia. Idoc erit op⁹ sex calamōrū: q; pducēdi sūt
d hastili. In ipō aut cādelabro erūt qtuō sciphi
i nuās modū. speruleq; p singulos ⁊ lilia. Et
sperula sū duob; calamis p tria loca: q; sil' sex
sūt pcedētes d hastili vno. Et sperule igit; ⁊
calami ex ipō: erūt vniūsa ductilia ex auro pu-
rissimo. Facies ⁊ lucnas septē: ⁊ pones eas sup
cādelabrij. ut luceāt exadūso. Emūctoia q; ⁊
vbi ea q; emūcta sūt extiguāt;: sūt d auro pu-
rissimo. Dūne pōd; cādelabri cū vniūsis valis
hūis. hēbit talētū auri purissimi. Inspice ⁊ fac

sedm exēplar qd tibi i mōte monstratum est.

Capitulū

xxvi

Alternaclū vero ita facies. De
cē cortinas de bisso retorta ⁊ iacie
to ac purpura. coecoq; bisincto
varietas opere plumario. facies.
Lōgitudō cortine vni⁹ hēbit vigintiocto cubi-
tos: latitudo qtuor cubitorū ei⁹. Vni⁹ mēsure
hēt vniūsa tētoia. Quinq; cortine sibi iūgētur
mutuo: ⁊ alie qnq; nexu sili coherēbūt. Ansu-
las iacētinas i laterib; ac hūmitatibus facies
cortinaz: ut possint inuicē copulari. Quinq;
genas ansulas cortina hēbit i vīq; pte ita in-
sertas. ut āla sē ansaz veniat: ⁊ altera alteri
possit aptari. Facies ⁊ qnq; gita arcuos aure-
os. qbo cortinarū vela iūgēda sūt: ut vniū ta-
bernaclūz hat. Facies ⁊ sagaciliona vndeāz:
ad opiedū tectū tabnacli. lōgitudō sagi vni⁹
habet triginta cubitos: ⁊ latitudo qtuō. Cū
erit mēsurā sagoz omniū. E qbo qnq; iūges
se orū. ⁊ sex sibi mutuo copulab;: ita ut sex-
tū sagū in hōte tecti duplices. Facies ⁊ qnq;
gita ansas in ora sagi vni⁹. ut iūgi cū altero
queat: ⁊ qnq; gita ansas in ora sagi alteri⁹:
vt cū altero copulet. Facies ⁊ qnq; gita sily-
las encaas. qbo iūgāt; anse: ut vniū ex omib; bus
epimētū fiat. Qd aut supfluent i sagis q; pan-
tur tecto. id ē vniū sagū qd āpl⁹ ē: ex media
te ei⁹ opries tabnacli posteriora: ⁊ cubit⁹ ex
vna pte pcedebit. ⁊ alē ex altera. q; pl⁹ ē in sa-
goz. lōgitudine: vtrūq; latus tabnacli pte
gēs. Facies ⁊ opimētū aliud tecto de pellib;
arietū rubricatis: ⁊ sup h; narsū aliud opimē-
tū de iacētinis pellib;. Facies ⁊ tabulas stan-
tes tabnacli de lignis sethim: q; singlē denos
cubitos i lōgitudime habeāt: ⁊ i latitudine sin-
gulos ac semissē. In laterib; tabule. due in
castrature hēt: q; duo tabula alteri tabule onec-
tat. Atq; in hūc modū cūcte tabule pabūt.
Quarū vigintī erūt i latere meridiano qd vgit
ad austrū. qbo qdragita bases argēteas fun-
des: ut bime bases singlīs tabul' p duos āgu-
los sbiciāt. In latere q; scdo tabnacli qd v-
git ad aqilonē vigintī tabule erūt: qdragita ba-
lōtes bases argēteas. Bime bases singlīs ta-
bul' supponēt. Ad occidētālē vero plagā tab-
nacli facies sex tabulas: ⁊ rurū alias duas.
q; in āgul' erigāt; post tergū tabnacli. Erūtq;

sibi oūcte
cōpago ret
ponēde sūt:
tabule oco
balibo p vn
tes d ligni
in vno later
et eiusdē nu
tur p media
Ipsasq; tab
los aureos
opies lami
ta exēplar
velū d iacie
bisso retort
to ococtū: q
lignis seth
būt capita a
aut velū p
Rimonij: ⁊
diuidēt; d
monij. in lā
cōtra mēsa
diano. Mē
tētoia i int
ta. coecoq; b
rio: ⁊ qnq;
an q; duce
bases enca

nua aut p
lud ere. Fa
piēdos dno
ignū recep
bis. Crati
tuo: āgulo
sber arula
altaris me
nis sethi d
tes p arcu
ad portādū
tus facies i
facies ⁊ a
cōtra merid
tū cubitos

ōte monstratum est.

XXVI
 vero ita facies. De
 bisso retorta et iaco
 ra. coecoq; bifficō
 ere plumario. facies.
 ēbit vigintiocto cubi
 orū ēit. Vni⁹ mēfura
 g cortine sibi iūgētur
 sili colerebūt. Anfu
 e hūmitatibus facies
 icē copulari. Quin⁹
 ēbit i vīq; pte ita in
 mīat: et altera alteri
 iūgita arculos aure
 gēda sūt: ut vni⁹ tas
 lagaaliōna vndeāz;
 . lōgītudo sagi vni⁹
 et latitudo q̄tuor. E q̄
 . E q̄bo q̄nq; iūgē
 copulab: ita ut ser
 dices. Facies et q̄nq;
 mī⁹ ut iūgi cū alte
 s in oza sagi alteri⁹
 oes et q̄nq; ginta sibi
 e: ut vni⁹ ex omībus
 fluent i sagis q̄ pan
 d apli⁹ p̄ ex media
 riora: et cubi⁹ ex
 altera. q̄ pl⁹ ē in sa
 latus tabnacli pte
 aliud tēto de p̄llibū
 rursū aliud opimē
 aq̄es et tabulas stan
 bim: q̄ singlē denos
 oāt: et i latitudine sin
 erho tabule. due in
 la alteri tabule nec
 eūcte tabule pabūt
 meridiano qd vgit
 bases argēteas fun/
 s tabul⁹ p duos āgu
 scdo tabnacli qd v
 ale ēit: q̄dragia ka
 me bases singlis ta
 talē vero plagā tab
 rursū alias duas.
 gū tabnacli. Erūtq;

sibi oūcte a dōrū vīq; ad hūmū: et vna omīf
 cōpago retiebit. Duabo q̄ tabul⁹ q̄ i āgulis
 ponēde sūt: siml iūctura hūabit. Et erūt hī
 tabule octo: bases earū āgōte sedēā: duabo
 balibo p vna tabulā supputatis. Facies et we
 tes d lignis sethi q̄nq; ad oīnēdas tabulas.
 in vno latere tabnacli. et q̄nq; alios i altero:
 et euisdē numeri ad ocādētale plagā: q̄ mītē
 tur p medias tabulas: a hūmo. vīq; ad hūmū
 i p̄lasq; tabulas daumā: et hūdos in eis amu
 los aureos p q̄s vetos tabulata oīnēāt: q̄s
 opies lamis aureis. Et erigēs tabnacli: iux
 ta exēplar qd tibi i mōte mōstratū ē. Facies et
 velū d iacēto et purpura. coecoq; bifficō. et
 bisso retorta. ope plumario. et pulera vaieta
 te oxtū: qd appēdes āre q̄tuor: columnas de
 lignis sethi: q̄ ipē: qdē deaunte ēit. et habe
 būt capita aurea. et bases argēteas. Inseret
 aut velū p arculos: intra qd pones archā tes
 timoni: et q̄ sicutuarū. et sicutuarū sicutuarā
 diuidēt. Pones et p̄p̄iatōzū sup archā testi
 monij. in sicta sictōrū: mēlāq; extra velū: et
 cōtra mēlā cādēlabrū in latere tabnacli meri
 diano. Mēlā enī stabit i pte aq̄lōnis facies et
 tētozū i introitu tabnacli. de iacēto et purpu
 ra. coecoq; bifficō. et bisso retorta ope pluma
 rio: et q̄nq; colūnas daumā lignoz. sethim.
 an q̄s duat: tētozū: q̄rū erūt capita aurea. et
 bases enee. **Ca⁹ xxvii**

Facies et altare d lignis sethis qd
 habebit q̄nq; cubitos i lōgītudi
 ne: et totidē i latitudine id ē q̄drū:
 et tres cubitos in altitudine. Cor
 nua aut p q̄tuor āgulos ex ipō ēit: et opies il
 lud ere. Faciesq; in vīus ei⁹ lebetos ad hūcī
 piēdos ānereos: et forāp̄os. atq; hūleimulas. et
 igniū receptacula. Omīa vasa ex ere fabrica
 bis. Crati eulāq; in modū retis enēā: p cui⁹ q̄
 tuor āgulos erūt q̄tuor ānuli enei. q̄s pones
 i bter arulaz altaris. Erūtq; craticula vīq; ad
 altaris mediū. Facies et vetos altaris d lig
 nis sethi duos. q̄s opies lamis eneis. et indu
 ces p arculos: erūtq; ex vīroq; latere altaris
 ad portādū. Nō solidū s̄ iane et caui itrimse
 tus facies illud: sic tibi i mōte mōstratum est
 facies et atrū tabnacli: i cui⁹ australi. plaga
 cōtra mēdiē: ēit tētozū de bisso rēota. Cen
 ti cubitos vni⁹ lat⁹ tenebit i lōgītudine: et co

lūnas vigiā cū balibo totidē eneis: q̄ capita cū
 celaturis suis habebūt argētea. Silit et i la
 tere aq̄lōnis. p lōgū ēit tētozū cētū cubitorū:
 colūne vigiā. et bases e nec euisdē numeri. et
 capita earū cū celaturis suis argētea. An lati
 tudie vero atrū qd respiciat ad ocādētē erūt tē
 tozū p q̄nq; ginta cubitos: et colūne decē basesq;
 totidē. An ea q̄ atrū latitudie q̄ respiciat ad ori
 entē q̄nq; ginta cubiti erūt: in q̄bo q̄ndēā. cubi
 toz. tētozū lateri vno deputabūt. colūneq;
 tres. et bases totidē: et i latere altero ēit tēto
 rā cubitos obtinēā q̄ndēā. colūne tres. et ba
 ses totidē. An introitu vō atrū. hēt tētozū. cubi
 torū vigiā. ex iacēto et purpura. coecoq; bifficō
 to et bisso retorta. ope plumario. Colūnas et a
 lebit q̄tuor: cū balibo totidē. Omīs colūne atrū
 p arcuitū: velite ēit āgōteis lamis. capitibus
 argēteis: et balibo eneis. An lōgītudine oecu
 pabit atrū cubitos cētū: i latitudie q̄nq; ginta
 Altitudo q̄nq; cubitoz. erit: hētq; de bisso re
 tozta: et habebit bases enee. Cūcta vasa ta
 bernacli i oēs vīus et cerimonias. tā parillof
 ei⁹ q̄ atrū. ex ere facies. **Orōp̄ filijs isrl⁹**
 vt afferāt tibi oleū de arboribz oliuarū purū
 simū piloz otulū: ut ardeat luēna sēp. in ta
 bernaclō testimonij exē velū qd oppāsi ē testi
 monio: et colloabūt: eā aarō et filij ei⁹. ut vī
 q; mane luceat corā dño. **Perpetu⁹ ēit cult⁹**
 p successōes eoz. corā filijs isrl⁹. **Ca. xxviii**

Applica q̄ ad te aarō frēz tuū cū fi
 lijs suis de medio filioz. isrl⁹. vt
 sacerdotio hūgāt. michi aarō. na
 dab. et abiu. eleazar. et ythamā:
 faciesq; vīte sictā aarō frī tuo in gloriā et de
 corē. Et loq̄ris cūctis sapiētibz corde. q̄s reple
 ui spū prudēcie: ut faciāt vestes aarō frī tuo i
 gloriā et decorē: q̄bo sictificatus ministrēt mī.
 Hec aut erūt vestimēta q̄ faciēt. Racionale et
 suphumerale: tunica et lineā stricā. dbarim.
 et balthēū. Faciēt frī tuo aarō et filijs ei⁹ ve
 stimēta sicta: ut sacerdotio hūgāt. mī. Acōpiēt
 q; aurū et iacētū et purpurā coecoq; bifficō
 et biffū. Faciēt aut suphumerale de auro et ia
 cēto et purpura coecoq; bifficō et bisso rēota:
 ope polimito. Duas oras iūctas hēbit i vīro
 q; latere hūmitatū: vt in vni⁹ redeāt. Npla q̄
 tertura et cūcta opis varietas erit ex auro et ia
 cēto et purpura: coecoq; bifficō et bisso rēota

Sumesq; duos lapides onichinos et sculpsit
in eis nomina filiorum israel sex nomina in lapide uno
et sex reliqua in altero iuxta ordinem natiuitatis
eorum. Opere sculpsit et celatura gemarum
sculpsit eos nomina filiorum israel: inclusus au-
ro atque arcuatus: et ponet in utroque latere
suprahumerale memoriale filijs israel. **P**ortabit
ergo aaron nomina eorum coram domino super utrumque hume-
rum ob recordationem. **F**acies et unguis ex auro
et duas catenas auri purissimi sibi inuicem co-
herentes: quas inferes unguis. **R**acionale ergo iudi-
cij facies opere polimito iuxta texturam super hu-
merale: ex auro iaceto: et purpura coccoque bi-
sido et bisso retorta. **Q**uadrangulum uero erit et du-
plex. **M**ensuram palmi habebit. tam in longitudine quam
in latitudine: ponetque in eo quatuor ordines lapi-
dum. **I**n primo versus erit lapis sardius et thopasi-
us et smaragdus. **I**n secundo carbunculus et saphi-
rus et iaspis. **I**n tertio liguri acchates et ame-
litus. **I**n quarto crisolitus onichinus et berillus
Inclusi auro erunt per ordines suos. habebunt
ergo nomina filiorum israel. **D**uodecim nomina celabuntur
singuli lapides nomina singulorum: per duodecim tribus
Facies in rationali catenas sibi inuicem coheren-
tes: ex auro purissimo: et duos anulos aureos
quos ponet in utroque rationali similitate: catenas
ergo aureas iunges anulum qui sunt in magnibus eius:
et ipsarum catenarum extrema duobus copulabis
unguis in utroque latere suprahumerale quod ratio-
nale respiciat. **F**acies et duos anulos aureos quos
ponet in similitudo rationali. et in oris que re-
gione sunt suprahumerale: et posteriora eius alpis-
nites: necnon et alios duos anulos aureos: qui
ponendi sunt in utroque latere suprahumerale deorsum
quod respiciat contra faciem iuicture inferioris ut ap-
tari possit cum suprahumerali: et stringat rationale
anulum suis cum anulis suprahumerale: vitta iacie-
tina: ut maneat iunctura fabricata et a se inui-
cem rationale et suprahumerale nequeant separari.
Portabitque aaron nomina filiorum israel in rationa-
li iudicij super pectus suum: quando ingredietur sanctua-
rium: memoriale coram domino in mentem. **P**ones au-
tem in rationali iudicij: doctrinam et veritatem: que erit
in pectore aaron quando ingredietur coram domino: et iesta-
bit iudicium filiorum israel in pectore suo: in spec-
itu domini super. **F**acies et tunicam suprahumerale totam
iacietinam: in cuius medio super erit capitulum: et ora
per gyrium eius textilis: sic fieri solet in extremis

vestium pectus: ne facile rumpatur. **D**eorsum uero ad
pedes eiusdem tunice per arcum quasi malapumica
facies: ex iaceto et purpura: et cocco bisido:
et bisso retorta: mixtis in medio inimitabilis:
ita ut inimitabile sit aurum et malapumicum:
utrumque inimitabile. aliud aurum et malapu-
micum. **E**t vestiet ea aaron in officio ministerij: ut
audiat sonitum quando ingredietur et egredietur sanctua-
rium: in speculo domini: et non morietur. **F**acies et la-
minam de auro purissimo: in qua sculpsit opere celi-
toris sanctum domino. **L**igabisque eam vitta iacietina:
et erit super thyam imines frontis porticus. **P**or-
tabitque aaron iniquitates eorum: que obtulerit et ius-
tificauerit filij israel: in cunctis munibus et donariis
suis. **E**rit autem lamina super frontem eius: ut placatus
sit ei dominus. **P**erigesque tunicam bisso: et thya-
ram bisinam facies et balthcum opere plumarum.
Porro filijs aaron tunicas lineas parabis. et bal-
thcum: ac thiamam in gloria et decoro: vestietque
hijs omnibus aaron fratrem tuum et filios eius cum eo et
cunctorum: osentibus manus: significabique illos: ut
sacerdotio fungantur in. **F**acies et famalia lineas ut
operiant carnem turpitudinis sue a renibus usque
ad femora: et vestiet eis aaron et filij eius quando ingre-
dientur tabernaculum testimonij: vel quando appropin-
quauerit ad altare ut ministrerit in sanctuario: ne iniqui-
tatis rei morietur. **L**egitimum scripturum erit aa-
ron: et semini eius post eum. **Ca. xxiij**

Sed et tres facies: ut in i sanctuario co-
secraretur. **T**olle vitulum de armamento:
et arietes duos immaculatos: pa-
nesque azimorum: et crustulam absque
fermento: que conspersa sint oleo: lagenaque azimorum
ma: oleo lita. **I**pe simila triticea cuncta facies:
et posita in canistro offeres: vitulum autem et duos
arietes: et aaron ac filios eius applicabis ad ostium
tabernaculi testimonij. **C**umque laueris primum tuum hi-
lij suis ad: indues aaron vestimentis suis id est
lineas et tunicam: et suprahumerale: et rationale quod
constringes balthco: et ponet thiamam in capite eius:
lineas et lamina sancta super thiamam: et oleum unctio-
nis super caput eius atque tres ritus consecrabitur.
Filiosque illius applicabis et indues tunicis lineis:
cingesque balthco: aaron seque et liberos eius: et im-
pones eis mitras: eruntque sacerdotes in religiose
propterea. **P**ostquam misaueris manus eorum: applicabis
et vitulum coram tabernaculo testimonij. **I**m-
ponetque aaron et filij eius manus super caput illius:

et mactabis
nacti testin-
nes super cor-
aut sagu-
adipem totu-
ris: ac duos
res in cunctis
um et simu-
pcto sit. **P**-
ponet aaron
tolles de la-
aut arietes
pedes pone-
li: et offer-
Oblato erit
Tolles ergo
et filij eius
sumes de la-
auricule de-
ces manus
ne super alta-
ne que super a-
aaron et vest-
locatisque ip-
et cauda et
coris: et duo-
arumque dex-
tasque panis
num de canis-
trorum: ponet
eius: et sanct-
pilesque un-
altare in olo-
domini: que obla-
tione que in i-
tam coram do-
et pectus eu-
panis: que in
pectus aaron et
que primarius
his que offer-
aaron: habe-
et consecrati-
illa que post
que ingrediet
sanctuario.
ques carno-
ron et filij

et mactabis eum in conspectu domini: iuxta ostium tabernaculi testimonii: superque sanguine vituli: ponas super cornua altaris digito tuo: reliquum autem sanguine hudes iuxta basim eius. Sumes et adipem totum quod opit intestina. et reticulum iecoris. ac duos renes. et adipem quod super eos est et offeres in conspectu super altare: carnes vero vituli et corium et simum combures foris extra castra: eo quod pro peccato sit. Unum quoque arietem sumes. super cuius caput ponet aaron et filii eius manus: quod cum mactaveris: tolles de sanguine eius et hudes circa altare: ipsum autem arietem secabis frustra: lotaque intestina eius et pedes ponas super coctas carnes. et super caput illius: et offeres totum arietem in conspectu super altare. Oblatio est domino: odor: suavissimus victimae domini. Tolles quoque arietem alterum: super cuius caput aaron et filii eius ponent manus. Quod cum immolaveris. sumes de sanguine eius. et ponas super extremum auricule dexterae aaron et filiorum eius. et super pollices manus eorum. ac pedibus dextris: hudesque sanguinem super altare per circuitum. Cuius tuleris de sanguine quod est super altare. et de oleo unctiois: aspersiones aaron et vestes eius. filiosque vestimenta eorum. Cosecratisque ipsis et vestibus: tolles adipem de arietem. et caudam et arumam quod opit vitalia. ac reticulum iecoris. et duos renes atque adipem quod super eos est. arumamque dextram eo quod sit aries obsecrationis totaque panis unius. crustulam aspersam oleo: lagenam vero de sinistro azimo. quod positum est in conspectu domini: ponasque omnia super manus aaron et filiorum eius. et sanctificabis eos. eleuans coram domino. Suscipiesque unguenta de manibus eorum. et iudes super altare in olocustum: odor est suavissimus in conspectu domini: quod oblatio eius est. sumes quoque pectusculum de arietem quod incipit est aaron: sanctificabisque illud eleuans coram domino: et cadet in partem tuam. Sanctificabisque et pectusculum cosecratum et arumam quoque de arietem separasti. quod incipit est aaron et filii eius: cadentque in partem aaron et filiorum eius iure perpetuo a filiis israel: quod premissa sunt et missa de victimis eorum. pedes quoque offerent domino. Vestem autem sanctam quam vertitur aaron. habebunt filii eius post eum. ut unguentur in ea: et cosecrentur manus eorum. Septem diebus vertetur illa quod pater per eo fuerit constitutus de filiis eius: et quod ingredietur tabernaculum testimonii ut ministrum in sanctuario. Arietem autem obsecrationis tolles: et coctas carnes eius in loco sancto. quibus vescetur aaron et filii eius. Danes quoque quod sunt in sinistro: in

vestibulo tabernaculi testimonii comedent. ut sit placabile sacrificium: et sanctificetur offerentium manus alienigena non vescetur ex eis: quod sancti sunt. Quod si remanserit de carnibus obsecratum siue de panibus usque mane: combures reliquias igni non comedentur: quod sanctificata sunt. Omnia quae percipio tibi facies super aaron et filios eius. Septem diebus obsecratio manus eorum. et vitulum pro peccato offeres per singulos dies ad expiandum. Mundabisque altare cum immolaueris expiationis hostiam: et unges illud in sanctificationem. Septem diebus expiabis altare et sanctificabis: et erit sanctum sanctorum. Omnis quod tetigerit illud. sanctificabitur. Hoc est quod facies in altari. Agnos anniculos duos per singulos dies iugiter unum agnum mane et alterum vespere: decimam partem simile asperse oleo tunc quod habeat mensuram quartam partem hin: et vinum ad libandum eiusdem mensure in agno uno. Alterum vero agnum offeres ad vespere. iuxta ritum matutine oblationis. et iuxta ea quae diximus in odore suavitatis. Sacrificium domino deo est oblatio perpetua in generationes vestras. ad ostium tabernaculi testimonii coram domino: ubi constituta ut loquar ad te. Ibi quoque percipiam filios israel: et sanctificabis altare in gloria mea. Sanctificabo et tabernaculum testimonii cum altari. et aaron cum filiis suis: ut sacerdotio fungantur mihi. Et habitabo in medio filiorum israel. et oros eis deus: et sciet quod ego dominus deus eorum. quod eduxi eos de terra egypti. ut manerent inter illos: ego dominus deus ipsorum.

Capitulum XXX.

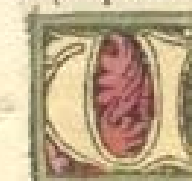
Facies quoque altare ad adoleendum thymiama de lignis sethim: habes cubitum longitudinis. et alterum latitudinis. et quadrangulum: et duos cubitos in altitudine. Cornua ex ipso procedent: vestiesque illud auro purissimo. tamen craticula eius quae parietes per circuitum et cornua. Faciesque est corona aureola per gyrum: et duos annulos auros sub corona per singula latera: ut mittantur in eos. vectesque altare per totum. Ipos quoque vestes facies de lignis sethim: et inaurabis. Ponasque altare coram velum quod ante archam pedet testimonii. coram propitiatorio quoque regit: testimonium. ubi loquar tibi: et adolebit in conspectu super eo aaron. sicut frangens. Mane quoniam componet lucernas. incendet illud: et quoniam collocat eis ad vespere vret thymiama septimum: coram domino in generationes vestras. Hoc offeret super eo thymiama compositionis

alterius: nec oblatione et victimam. nec liba li/
 babinis. Et deprecabitur aarō sup cornua ei⁹ se/
 mel p̄ anū. i. sanguine qd̄ oblatū ē p̄ peccato:
 et placabit sup eo i generacōib⁹ v̄ris. Sāctum
 sactorū eit dño. Locutusq; est dñs ad moysē
 dicēs. Quādo tuleris sumas filioꝝ isrl̄ iuxta
 numerū dabūt singli p̄tū p̄ aialib⁹ suis do/
 mino: et nō erit plaga in eis cū fuerit recessū
 Hoc aut̄ dabit om̄is q̄ trāsit ad nomē: dimidi
 ū sicti iuxta mēsurā tēpli. Sictus viginti obu/
 los habet. Media pars sicti offert̄ dño. Qui
 habet̄ in numero a viginti ānis et sup̄ dabit p̄
 aū. P̄ues nō addet ad mediū sicti: et pauper
 nichil minuet. Susceptaq; pecuniā q̄ collata
 est a filijs isrl̄. trades i v̄sus tabnacli testimo/
 ni. ut sit monimētū eoz. corā dño: et p̄p̄ie
 tur aialib⁹ eoz. Locutusq; ē dñs ad moysē di
 cēs. Facies et labiū enēū cū basi sua ad lauan
 dū: ponelq; illud mē tabnaclum testimonij et
 altare. Et missa aq̄ lauabūt in ea aarō et filij
 man⁹ suas ac pedes: qm̄ ingressum sūt tabna
 culū testimonij. et qm̄ accessuri sūt ad altare.
 vt offerāt in eo thymiana dño: ne forte mo
 riant̄. Legitimū sēpit̄nūz erit ipsi et semini
 ei⁹ p̄ successiones. Locutusq; ē dñs ad moy/
 sen dicēs. Sume tibi aromata. p̄ me mirre et
 electe q̄ngētos siclos. et cinamomi mediū id
 ē ducētoquinq̄gita siclos: calami similis ducē
 toquinq̄gita siclos. cassie aut̄ q̄ngētos siclos
 in pōdere sictuarij: oleū de oliuet̄. mesuram
 bin. Faciesq; v̄ctōis oleū sictū. v̄ngētū cō/
 positū ope v̄ngētarij: et v̄nges ex eo tabna
 culū testimonij. et archā testamēti. mēlāq; eū
 vasis suis. cādelabru et v̄ctilia ei⁹ altaia thym/
 miamat̄ et olocasti. et v̄niūsa sup̄pellectilēz q̄
 ad cultū eorū p̄tinet: sictificabisq; oia. et erūt
 sicta sictoz. Qui t̄ngent ea sictificabitur.
 Aarō et filios ei⁹ v̄nges: sictificabisq; eos ut
 sacerdotio h̄gant̄ m̄. Filijs q̄ isrl̄ dicēs. Hoc
 oleū v̄ctōis sictū erit m̄ in generacōes ve
 stras. Caro hoīs nō v̄ngēt̄ ex eo: et iuxta con
 positōne: ei⁹ nō faciet̄ aliud qz sictificatū ē:
 et sictū eit v̄b. Homo q̄cūq; tale cōposuerit.
 et dederit ex eo alieno: ext̄miabit̄ d̄ p̄plo suo
 Dixitq; dñs ad moysē. Sume tibi aromata.
 stacten. et om̄ibā galbanū boni odoris. et th⁹
 luadissimū: cōq̄l pōderis erūt om̄ia. Faciesq;
 thymiana cōpositū ope v̄ngētarij mixtū di

ligēt. et purū: et sictificacōe dignissimū. Cū
 qz i tenuissimū puluerō v̄niūsa cōtūditio ponet̄
 ex eo corā tabnaulo testimonij: i q̄ loco ap/
 parebo tibi. Sāctū sactorū eit vobis thymia
 ma. Tale cōpositōne nō faciet̄ i v̄sus v̄ras:
 qz sictū ē dño. Homo q̄cūq; ferit sile ut odo
 re illi⁹ p̄ruat̄: p̄bit d̄ p̄plis suis. **Ca. xxxi**

Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs
 Ecce vocauit̄ beseleel ex noie filij
 bun filij hur d̄ tribu iuda: et im
 pleuū eū spū di. sapiētia et intelligē
 tia et sciētia: i om̄i ope. ad excogitādū q̄cūq; fa
 brieri potest ex auro et argēto et ere. marmo
 re. et gēmis. et diuēitate lignoz. Deditq; ei
 solū ooliab filij achisamech. d̄ tribu dan. Et
 in corde om̄is eruditi posui sapiētia. ut faciane
 eūda q̄ p̄cepi tibi: tabnaclum federis. et archā
 testimonij et p̄p̄iatorū qd̄ sup̄ eā ē: et cūcta
 vasa tabnacli. mēlāq; et vasa ei⁹. cādelabruz
 purissimū eū vasis suis: et altaria thymiana
 tis et olocasti. et oia vasa eoz. labiū cū basi
 sua: vestes sictas i misterio aarō et sacerdotū et
 filijs ei⁹ ut h̄gant̄ officō suo in sacris: oleum
 v̄ctōis. et thymiana aromati in sictuario.
 Om̄ia q̄ p̄cepi tibi faciet̄. Et locut⁹ ē dñs ad
 moysē dicēs. Loq̄re filijs isrl̄: et dicēs ad eos
 Videte ut sabbatū meū custodiat̄: qz signū
 est int̄ me et v̄s i generacōib⁹ v̄ris: ut sciat̄
 qz ego dñs q̄ sictifico v̄s. Custodite sabbatū
 meū. Sāctū enī ē v̄b. Qui polluerit illud:
 mōte moriet̄. Qui fecerit op⁹ in eo: p̄bit aia
 illi⁹ d̄ medio p̄li sui. Sex dieb⁹ faciet̄ op⁹:
 in die septio sabbatū ē: requies sictō dño. Om̄
 nis q̄ fecerit op⁹ in hac die. moriet̄. Custodi
 ant filij isrl̄ sabbatū: et celebrēt illud i genera
 cōib⁹ suis. Pactū ē sēpit̄nū int̄ me et filios
 isrl̄: signūq; p̄petuū. Sex enī dieb⁹ dñs fecit
 celū et trā: et i septimo ab om̄i ope cessauit.
 Deditq; dñs moysi complet̄ huiusmodi
 s̄monib⁹ i mōte synai duas tabulas testimo
 ni lapideas: scriptas digito dei. **Ca. xxxii**

Locutus aut̄ p̄plis qz moraz faceret
 moyses descēdēdi de mōte: ogu
 gat⁹ adūsus aarō dixit. Surge:
 fac nob̄ deos q̄ nos p̄cedāt. Moy
 si enī viro huic q̄ nos eduxit de trā egip̄ti: ig
 nota m⁹ qd̄ acēderit. Dixit ad eos aarō. Tol
 lite in auro aureas. de v̄roz. filiorūq; et

filiarū v̄far
 qz p̄plis q̄ i
 Quas cū i
 rio: et fecit
 s̄m̄ sūt dñi
 Qd̄ eū vidi
 et p̄conis v̄
 tas dñi ē
 sta et hostia
 re et bibe re:
 dñs ad moy
 p̄plis tu⁹ q̄
 cō d̄ via q̄
 cōstatilē et a
 as dixerit. T
 de trā egip̄
 no qz p̄plis
 vt tralcat̄
 faciāt qz te
 bat dñm de
 ro: tu⁹ otta
 ti: in fortitu
 ne quēdo d̄
 interficere v̄
 feat ira tua
 Recordare
 rū: q̄bus iū
 tabo semē v̄
 hāc d̄ q̄ loc
 tio eā semp
 lū qd̄ locut
 sus ē moys
 testimonij
 et factas op
 ta in tabuli
 v̄d̄ferātes
 audiet̄ i cas
 horācū ad
 ad fugā: s̄
 p̄p̄inquall
 v̄rat̄sq; v̄
 git eas ad
 fecerāt cōb
 spar sit in a
 Dixitq; m
 p̄plis ut in
 Qui ille r̄
 nolli p̄lin

filiarū vfarū auribus: et afferre ad me. Fecit
 q̄ p̄plis q̄ iusserat: de feris in aures ad aaron
 Quas eū ille accepisset formavit opere fuso
 rio: et fecit ex eis vitulū cōstatilē. Dixerūtq̄.
 Non sūt dii tui isrl: q̄ te eduxerūt de t̄ra egypti
 Q̄d eū vidisset aarō edificauit altare corā eo:
 et p̄comis voce clamauit dicēs. Cras solemni
 tas dñi ē. Surgētēscq̄ mane obtulerūt olocati
 sta et hostias pacificas: et sedit p̄plis māduca
 re et bibere: et surrexerūt ludere. Locut⁹ ē autē
 dñs ad moysē dicēs. Vade descēdo: precauie
 p̄plis tu⁹ q̄ eduxisti de t̄ra egypti. Reverserūt
 eio d̄ via q̄ ostēdisti eis. Fecerūtq̄ sibi vitulū
 cōstatilē et adorauerūt: atq̄ imolātes ei hosti
 as dixerūt. Non sūt dii tui isrl: q̄ te eduxerunt
 de t̄ra egypti. Rursūq̄ ait dñs ad moysē. Cer
 no q̄ p̄plis ille dure ceruicis sit. Dimitte me
 ut irascat⁹ furor me⁹ contra eos et deleas eos:
 faciātq̄ te in gentē magnā. Moyses autē ora
 bat dñm deū suū dicēs. Cur dñs irascitur fu
 ro: tu⁹ contra p̄plum tuū. q̄ eduxisti de t̄ra egypti:
 in fortitudine magna et in manu robustaq̄
 Ne queso dicāt egipci: callide eduxit eos. ut
 interficeret in montib⁹: et deleat e terra. Quie
 scat ira tua: et esto placabil sup nequā p̄pli tui
 Recordare abrahā et ysaac et isrl. Suorum tuo
 rū: q̄bus iurasti p̄metipm dicēs. Multipli
 cabo semē v̄m sic stellas celi: et vniūā t̄ram
 hāc d̄ q̄ locut⁹ sū dabo semī v̄o et possidebi
 tis eā semp. Placatusq̄ ē dñs: ne faceret ma
 lū q̄d locut⁹ fuerat adūsus p̄plin suū. Et reū
 sus ē moyses de mōte: portās duas tabulas
 testimoniū i manu sua scriptas vtraq̄ p̄te:
 et factas ope dñi. Scriptura q̄ dei erat sculp
 ta in tabulis. Audiēs autē iosue nimultū p̄pli
 v̄sferātes dixit ad moysē. Vltat⁹ pugne
 audie⁹ i castris. Qui r̄ndit. Nō est clamor ad
 hortādū ad pūgnā: neq̄ v̄sferāco cōpellēdū
 ad fugā: s̄ voce cātānā ego audio. Cumq̄ a
 p̄pinq̄uasset ad castra vidit vitulū et choros:
 iratusq̄ valde p̄ieit de manu tabulas: et ofre
 git eas ad radicē mōtis. Arripēs q̄ vitulū q̄
 fecerat cōbussit et struit vsq̄ ad puluerē: q̄
 sparsit in aquaz: et dedit ex ea potū filiis isrl.
 Dixitq̄ moyses ad aarō. Quid tibi fecit hic
 p̄plis ut induceres sup eū peccatū maximuz
 Cui ille r̄ndit. Ne idigner⁹ dñs me⁹. Tu enī
 nosti p̄plin istū q̄ p̄p̄ sit ad malū. Dixerūt tū

fac nos deos q̄ nos p̄cedāt. Quic enī moysi
 q̄ nos eduxit d̄ t̄ra egypti: nescim⁹ q̄d acce
 rit. Quibus ego dixi. Quis v̄m habet auris
 Tulert⁹ et dedit mī. et p̄ieit illud i ignē: egros
 susq̄ ē h̄ vitul⁹. Videns ḡ moyses p̄plin q̄d
 esset nudat⁹: spoliauerat enī eū aarō p̄p̄ ig
 nominiā sordis: et it̄ hostes nudū cōstituerat:
 et stās importa castrorū. ait. Si q̄s ē dñi iūga
 tur mī. Cōgregatiq̄ sūt ad eū omēs filij leui
 Quibus ait. Hec dicit dñs deus isrl. Donat
 vir gladiū sup frat̄ suū. Itē et redite d̄p̄o: ta
 vsq̄ ad portam p̄ mediū castrorū: et occidite
 vnusquisq̄ fr̄em suū et amicū et p̄ximū suū
 Fecerūtq̄ filij leui iuxta b̄monē moysi: et ade
 rūtq̄ i die illo q̄si trigintat̄ria milia hoim. Et
 ait moyses. Cōsecratis man⁹ v̄ras hodie do
 mino vnusquisq̄ in filio et i fratre suo: vt de
 tur v̄b̄ b̄ndictio. Facto autē altero die locut⁹
 ē moyses ad p̄plin. Peccatis p̄ctm maximū
 Ascēdā ad dñm: si q̄ modo eū q̄ v̄ro dep̄ari
 p̄scelere v̄o. Reūsusq̄ ad dñm ait. Obse
 cro dñe. precauie p̄plis iste peccatū maximuz:
 feceruntq̄ sibi deos aureos. Aut dimitte eis
 hāc noxam: aut si nō vis dele me de libro tuo
 quē scripsisti. Cui r̄ndit dñs. Qui precauie
 mī: delebo eam de libro meo. Tu aut vade: et
 duc p̄plin istū q̄ locut⁹ sū tibi Angel⁹ aut me
 us p̄cedet te. Ego autē i die vlcōnis visitabo et
 delebo peccatū eorū. Percussit autē dñs p̄plin p̄
 reatu vituli: q̄ fecerat aarō. **Ca. xxxiiij**

Uterutq̄ ē dñs ad moysē dicēs
 Vade et ascēde de loco isto. tu et
 p̄plis tu⁹ q̄ eduxisti de t̄ra egypti
 in t̄ra q̄ iuravi abrahā. ysaac.
 et iacob. dicēs semī tuo dabo eā: et mittā p̄cur
 sorē tuū āgelū. ut cūcā chananeū et amorreū.
 et etxū et phereisū. et eueū et iebuseū: et itres
 in t̄ra fluentē lacte et melle. Nō enī ascēdam
 tecū: q̄ p̄plis dure ceruicis est: ne forte disper
 das te in via. Audiēs q̄ p̄plis b̄monē hūc p̄f
 simū luxit et null⁹ ex more induit⁹ ē cultu suo
 Dixitq̄ dñs ad moysē. Loq̄re filiis isrl. Do
 pul⁹ dure ceruicis es: semel ascēdā in medio
 tuū et delebo te. Nā nūc d̄pone ornātū tuū: vt
 scia q̄d faciā tibi. Deposuerūt ḡ filij isrl. oma
 tū suū a mōte oreb. Moyses q̄ tollēs tabna
 culū. recēdit ex castra p̄cul: vocauitq̄ nomē
 e⁹ tabnaculū federis. Et omīs populus quī

habebat aliq̄ questionē. egrediebāt̄ ad tab-
 naculuz federis extra castra. Cūq; egrederet̄
 moyses ad tabernaculum surgebat̄ vniuersa
 plebs. ⁊ stabat̄ vnusquisq; i ostio papilionis
 sui: aspiciēbātq; ter gū moyli donec ingredere-
 tur tētozū. Ingresso aut̄ illo tabnaclm fede-
 ris. descēdebat colūna nub̄ ⁊ stabat̄ ad ostiū:
 loq̄bat̄q; dñs cū moyse: cernētib; vniūsis q̄
 colūna nub̄ staret ad ostiū tabnacli. Stabant
 q; ip̄i ⁊ adorabāt p fores tabnaclōz. suoz
 Loq̄bat̄ aut̄ dñs ad moyse facie ad facie. sic
 solet loq̄ hō ad amicu suū Cūq; ille reūteret̄
 i castra: ministr̄ erit̄ ioh̄ie fili⁹ nū puer nō rece-
 debat de tabnaclō. Dixit aut̄ moyses ad deū
 p̄cipis ut educa p̄lin istū. ⁊ nō indicas m̄ quē
 missurus sis meū p̄sertim cū dixis. noui te
 ex noie: ⁊ inuenisti gratiā corā me. Si ergo i-
 ueni gratiā in aspectu tuo: ostēde m̄ facie tuā.
 ⁊ scia te: ⁊ inueniaz gr̄am aī oculos tuos.
 Respice p̄lin tuū gēte; h̄ac. Dixitq; de⁹. Fa-
 cie mea p̄cedet te. ⁊ roqem dabo tibi. Et ait
 moyses. Si nō tupe p̄cedas: ne educa nos
 de loco isto. In q̄ enī scire poterimus. ego ⁊
 p̄lis tu⁹ inuenisse nos gr̄am i aspectu tuo.
 nisi ābulaueris nobiscū: ut gloriificem̄ ab om̄i-
 bus p̄lis q̄ habitāt sup̄ t̄rā: dixit autē dñs
 ad moyse. Et v̄bū istud qd̄ locut⁹ es faciam
 Inuenisti enī gr̄am corā me: ⁊ teipm̄ noui ex
 noie. Qui ait. Ostēde m̄ gliaz tuā. Respondit
 Ego ostēdaz om̄e bonū tibi: ⁊ uentoz i noie
 dñi corā te: ⁊ miseretoz cui uolero. ⁊ clemēs
 ero in q̄ m̄ placuerit. Rursūq; ait. Nō pote-
 ris uidere facie meā. Nō enī videbit me hō ⁊
 uiuet. Et iterū. Ecce inq̄t̄ ē locus apud me:
 ⁊ stabis sup̄ petra. Cūq; trāibit gloria mea:
 ponā te in forānie petre: ⁊ p̄tegā dextera mea
 donec trāseā. Tollāq; manū meā: ⁊ videbis
 posteriora mea: facie aut̄ meā uide nō poteris

Capitulū xxxij.

Adinceps p̄scide ait tibi duas
 tabulas lapideas instar p̄orū: ⁊
 enibā sup̄ eas v̄ba q̄ habuerūt ta-
 bule q̄s fregisti. Esto parat⁹ ma-
 ne. ut ascēdas stati i mōte synai: stabisq; me-
 cū sup̄ vertice mōtis. Null⁹ ascēdat tecū: nec
 videat̄ quispiā p̄ totū montē: boues q; ⁊ oues
 nō pascātur ecōtra. Erādīt ḡ duas tabulas
 lapideas. q̄les antea fuerāt: ⁊ de nocte cōlit

gens ascēdit in mōtem synai. sic p̄cepit ei
 m̄m⁹: portās secū duas tabulas. Cūq; descē-
 disse dñs p̄ nub̄: stetit moyses cū eo. inuo-
 cās nomē dñi. Quo trāseūte corā eo ait. Do-
 minat⁹ dñe de⁹. misericor̄ ⁊ clemēs. pacēs
 ⁊ multe misericordie. ⁊ ver⁹: q̄ custodis mi-
 sericordiā in milia. q̄ aufero iniquitatē ⁊ scelera
 atq; peccata. nullusq; apud te p̄ se inoēs ē:
 q̄ reddis iniquitatē patrū filijs ac nepotib; i ter-
 ciā ⁊ q̄rtā p̄gemē. Festinusq; moyses curua-
 tus ē p̄nuus i t̄rā: ⁊ adorās ait. Si inueni gra-
 tiaz in cōspectu tuo dñe: obsecro ut gradiaz
 nobiscū: p̄lis enī dure ceruiās ē: ut auferas
 iniquitates n̄ as atq; peccata. nosq; possideas.
 Rūdit dñs. Ego inibo pactū uideētib; cūctis:
 signa. facia. q̄ nūq; uisa sūt sup̄ t̄rā: nec i vllis
 gentib;: ut t̄rnat p̄lis ille in eu⁹ es medio
 opus dñi t̄ribile qd̄ factur⁹ sū. Dbi. ua cūcta
 q̄ hodie mādau tibi. Ego ip̄e cūctā aī facie tu-
 am. amoruū ⁊ chananeū ⁊ c̄t̄xū: pherezūz
 q; ⁊ euēū ⁊ iebuseū. Caue ne vnq; eū habita-
 torib; t̄re illi⁹ iūgas amicitias q̄ tibi sūt in rui-
 naz: ⁊ et aras eoꝝ. destrue. ⁊ strige statuas:
 lucosq; succēde. Noli adorare deū alienū. P̄lis
 zelotes nomē ei⁹: deus ē emulatoꝝ. Ne meas
 pactū eū hoib; illaruz regionū: ne eū fornicatū
 fuerint cū dñs suis. ⁊ adorauerint simulacra
 eozū: uocet te quispiā. ut comedas de imola-
 tis. Nec uxorē de filiab; eoꝝ. accipies filijs
 tuis: ne postq̄ ip̄e fuerint fornicatoꝝ: fornicari
 faciāt i deos suos filios tuos: Pros ostantes
 nō facies tibi. Solēnitatē azimoz. custodies
 Septē dieb; uesceris azimis: sic p̄cepi tibi in
 tēpore mēsis nouoz. Mense enī uerni t̄pis
 egressus es de egipto. Dñe qd̄ apit uulnam
 generis masculini. meū erit. De cūctis aiani-
 bus. tā de bobus q̄ d̄ ouib; meū erit. Primo
 genitū aiani redimes oue. Si aut̄ nec p̄sū p̄
 eo dederis: occidet̄. Primo genitū filioꝝ tuo-
 rum redimes: nec appareb; in aspectu meo va-
 tuus. Sex dieb; opaberis: die septio. cessā-
 ara re ⁊ metere. Solēnitatē ebdomadarū faci-
 es tibi. i p̄micijs frugū messis tue tritice ⁊ so-
 lenitātē. q̄n redeūte anni t̄pe cūcta condunt̄.
 Trib; t̄pibus aī apparebit om̄e masculinuz
 tuū: in aspectu omnipotēt̄ dñi dei isrl. Cū enī
 tulero gētes a facie tua. ⁊ dilatauero t̄mimos
 tuos. null⁹ insidiabit̄ t̄re tue: ascendente te:

et appareto
 Non immo
 mee: neq; t
 tis phalo
 domo dñi
 tris sue. D
 ba h̄c: q̄b;
 ergo ibi cū
 dragita no
 bit: ⁊ scrip
 descēderet
 as tabulae
 q̄ comuta
 dñi. Vidē
 si facie: tim
 reuerli sum
 Et post q̄
 am omēs
 dicat a d
 bus. posu
 sus ad dñ
 exir: ⁊ t̄
 fuerāt im
 moyli eff
 em suā: li

⁹: sabbā
 occidet̄
 v̄ris p̄ di
 teruā fili
 dñs dice
 Dis uol
 ru; ⁊ ag
 distictū
 rubricat
 luminari
 ⁊ t̄bimi
 ⁊ gēma
 Quisq; q̄
 impaut
 opinētū
 illos ⁊ t
 uelū qd̄
 ⁊ ualio
 minaria

et apparete in aspectu dñi dei tui. ter in annos
 Non immolabis sup fermento sanguine hostie
 mee: neq; residet mane d victimis solēni ta
 tio phaso. Primicias frugū t're tue offeres in
 domo dñi dei tui. Nō coques hedū i lacte ma
 tris sue. Dixitq; dñs ad moysē. Scribe tibi v
 ba hec: q̄bo et tecū et cū isrl̄ pepigi fed⁹. Fuit
 ergo ibi cū dño moyses q̄dragita dies. et qua
 dragita noctes: panē nō comedit. et aq̄ nō bi
 bit: et scripsit i tabul' vba videris decē. Cūq;
 descēderet moyses de mōte synai. tenebat du
 as tabulas lapideas testimonij: et ignorabat
 q; comuta esset facies sua: ex cōsōzio s̄mōnis
 dñi. Vidētes autē aarō et filij isrl̄. comutā moy
 si facē: timuerūt. p̄p̄e accēdere. Vocatiq; ab eo
 reuersi sunt: tū aaron quā p̄ncip̄s synagoꝝe
 Et postq; locut⁹ ē ad eos: venerūt ad eū eā
 am omēs filij isrl̄. Quib; p̄cepit cuncta q̄ au
 dierat a dño i mōte synai. Impletisq; s̄mōni
 bus. posuit velamē sup facē suā. Ad ingres
 sus ad dñm et loquēs cū eo. auferēbat donec
 exiret: et tūc loq̄bat⁹ ad filios isrl̄ omnia q̄ sibi
 fuerāt impata. Qui vidēbat facē egrediētis
 moysi esse comutā: s̄ opiebat rursus ille facē
 em suā: s̄ quādo loq̄bat⁹ ad eos. **Ca. xxxv**

Editur cōgregata omī turba. fili
 orū isrl̄. dixit ad eos. Hec sūt q̄
 iussit dñs fieri. Sex diebus faciēt
 op⁹. Septim⁹ dies est vobis s̄cē
 s̄: sabbatū et requies dñi. Qui fecerit op⁹ i eo.
 occidet⁹. Nō succēdet⁹ ignez i oib; habitacul'
 vris p̄ diē sabbati. Et ait moyses ad omēs ca
 teruā filiorū isrl̄. Hec est sermo quē p̄cepit
 dñs dicēs. Sepate apud vōs primicias dño.
 His volūtari⁹ et p̄no aio offerat eas dño. Au
 rug et agētū et es. iacētū et purpurā. coccoq;
 bistictū et bissū. pilos caprarū. pellesq; arietū
 rubricatas et iacētias: ligna sethi. et oleū ad
 luminaria cōmōnāda. et ut cōficiat⁹ vngentuz
 et thymiana suauissimuz: lapides onichinos
 et gēmas ad ornātū suphumeralis et racōnal'
 Quisq; v̄m sapiēs ē. viat et faciat qd dñs
 impauit tabnaclm. scilicet ei tectum ei⁹ atq;
 opiniētū. anulos et tabulata cū veltib; par
 illos et bases. archā et veltēs. p̄p̄idatorū. et
 velū qd ante illud appēdit⁹: mēlaz cū veltib;
 et vasis et p̄p̄osicōis p̄mib; cādelabrū ad lu
 minaria s̄stentāda. vasa illi⁹ et lucnas. et ole

um ad nutrimentū igniū: altare thymiamatis
 et veltēs. et oleū vinctōnis et thymiana ex
 aromatib;: tētorium ad hostiū tabnacli. altare
 olocausi et cāsculā ei⁹ enez cū veltib; et va
 sis suis: labrū et bases ei⁹: cortinas atrij cū co
 lūnis et basib;: tētorium in forib; vestibuli. par
 illos tabnacli et atrij cū funiculis suis: vestimē
 ta quoz. vltis ē in misterio. s̄cēl uari: veste a
 aarō p̄ficiēs ac filioꝝ. ei⁹: ut s̄cēdeo s̄cēgā/
 tur in. Egressaq; omīs mltitudo filioꝝ isrl̄.
 s̄ aspectu moysi. obtulerūt mēte p̄mptissima
 atq; deuota. p̄micias dño. ad faciēdū op⁹ ta
 bnacli testimonij. Quicqd ad eul tū et ad ve
 lēs s̄cētas necessariū erat. viri cū mlierib; p̄
 buerūt: amillas: et i aures. anulos et dextralia
 Omne vas aureū in donaria dñi sepatū ē. Si
 quis habebat iacētū et purpurā. coccoq; bi
 bistictū. bissū. et pilos caprarū. pelles arietū ru
 bricatas et iacētias. agētū et auri. et isrl̄ me
 tallā obtulerūt dño: lignaq; sethim i varios
 vsus. Sed et mlieres doctē q̄ venerūt dederūt.
 iacētū. purpurā. et vermiculū ac bissū. et pi
 los caprarū: sp̄te p̄p̄ia cūcta tribuētēs. Pri
 cip̄s vero obtulerūt lapides onichinos et gē
 mas ad suphumerale et racōnale: aromataq;
 et oleū ad luminaria cōmōnāda: et ad p̄parādū
 vngentū. ac thymiana odoris suauissimū cōs
 ponendū. P̄ncip̄s viri et mlieres mēte deuota
 obtulerūt donaria: ut fierēt opa q̄ iusserūt dñs
 p̄ manū moysi. Cūcti filij isrl̄. volūtaria dño
 dedicauerūt. Dixitq; moyses ad filios israhel
 Ecce vocauit dñs ex noīe beseleel filiū hur.
 filij hur. s̄ tribu iuda: impleuitq; eū sp̄ū dei.
 sapiēda. et itelligēda et sciēda. et omī doctrina:
 ad excogitādū et faciēdū op⁹ in auro et ar gē
 to et cre et ferro. sculpsitq; lapidib; et ope
 carpētariū. Quicqd fabre adinueniri potest.
 dedit i corde ei⁹. Doliab q; filii achisamech.
 de tribu dan. Ambos erudiunt sapiēda vt faci
 ant opa obietarij polimitarij ac plumarij de
 iacēlo et purpura. coccoq; bistictō et bissō et
 terāt oia: ac noua q̄q; rep̄riāt. **Ca. xxxvi**

Erat ego beseleel. et doliab. et om
 nis vir sapiēs. quibus dedit dñs
 sapiēdaz et intellectū. vt scirēt fa
 bre opari q̄m vsu s̄cētuarij nece
 saria sūt: et q̄ p̄cepit dñs. Cūq; vocasset eos
 moyses et omnem erudituz virū. cui dederat

dñs sapienciãz. et q̄ sp̄te sua obtulerūt se ad
 faciendū op̄: tradidit eis omnia donaria filio
 rum isrl̄. Qui eū instarēt op̄i quotidie: m̄ae
 vota ppl̄is offerebat. Unde artifices venire
 cōpulli. dixerūt moȳsi. Plus offert ppl̄is q̄
 necessariū est. Iussit ḡ moȳses. p̄onis uice
 cātari. Nec vir nec mlier quicq̄ offerat ultra
 in ope factuarij. Sicq̄ cessatū ē a mlieribz of
 ferendis. eo q̄ oblata sufficerēt et supabūdarēt
 ffecerūtq̄ omnes corde sapiētes ad explēdaz
 opus tabnacli corūnas decēz. de bisso retorta
 et iacēto et purpura. coccoq̄ bislito: opere
 vario. et arte polimita. Quarū vna habebat
 in lōgitudine viginti octo cubitos: et i latitudi
 ne q̄tuor. vna mēsurā erat omniū corūnarum
 Comūxitq̄ corūnas q̄nq̄ alterā alteri: et ali
 as q̄nq̄ sibi inuicē copulauit. Feat et ansas ia
 cētmas i ora corūne vni⁹ ex vtroq̄ latere. et
 in ora corūne alter⁹ similis: ut cōt se inuicēz
 venirēt ansa: et mutuo iūgerēt. Unde et quin
 q̄gita fudit ēculos aureos. q̄ morderēt corti
 narū ansas: et heret vnū tabnaclin. Feat et sa
 ga vndeī. d pilis caprarū. ad op̄idū tectum
 tabnacli. Vnū sagū i lōgitudine habebat cubi
 tos trigita. et in latitudine cubitos q̄tuor. Vni
 us mēsurā erāt omnia saga Duoꝝ q̄nq̄ iūxit
 scōrū: et sex alia sepatim. Featq̄ ansas q̄nq̄
 ginta in ora sagi vni⁹. et q̄nquaaginta i ora sa
 gi alter⁹ ut sibi inuicē iūgerēt: et fibulas ene
 as q̄nq̄ginta q̄bz neceret tectū: ut vnū pal
 liū ex omibz sagis heret. Feat et optonū tab
 nacli d pellibz anetū rubricatis: aliudq̄ de su
 per vel amē d pellibz iacētms. Feat et tabu
 las tabnacli d lignis setbi stātes. Decē cubi
 torum erat lōgitudō tabule vni⁹: et vnū ac se
 mis cubitū latitudo retiebat. Hinc i caltratu
 re erāt p singlas tabulas: ut altera alteri iūge
 ret. Sic feat in omibz tabnacli tabulis. Et q̄
 bus viginti ad plagā meridianā erāt vtra au
 strum: eū q̄draginta basibz argētois. Due ba
 ses s̄b vna tabula ponebāt: ex vtraq̄ pte āgu
 lorū: vbi in caltrature laterū i āgulis emiant
 Ad plagaz q̄ tabnacli q̄ respicit ad aq̄lonem
 feat viginti tabulas eū q̄draginta basibus ar
 gētois: duas bases p singlas tabulas. Conē
 occidentem vero id ē ad eā ptem tabnacli que
 mare respicit: feat sex tabulas: et duas alias
 p singlōs āgulos tabnacli retro q̄ iūcte erāt

a deorsū vsq̄ surū: et in vnā cōpagem pari
 ter ferebātur. Ita feat ex vtraq̄ pte p angu
 los: ut octo esset simul tabule. et haberēt ba
 ses āgētoas sexdecim: bimas scilicet bases s̄b
 singulis tabulis. Feat et vides de lignis se
 thim q̄nq̄ ad cōnēdas tabulas vni⁹ lateris
 tabnacli: et q̄nq̄ alios ad alter⁹ lateris coap
 tādas tabulas: et ext hōs. q̄nq̄ alios vides
 ad occidentalē plagā tabnacli v̄ mare. Feat
 q̄ vides aliū: q̄ p medias tabulas ab angulo
 vsq̄ ad āgulū pueniret. Ipsa tabulata deau
 nauit: fuis basibz earū argētois. Et circulos
 eorum feat aureos. p q̄s vides iduā possēt:
 quos et ipos laminas et aureis opuit. Feat et
 velū d iacēto et purpura. vermiclō ac bisso
 retorta ope polimitano variū atq̄ distictū: et
 q̄tuor colūnas d lignis sethiz. q̄s eū capitibz
 deaurauit: fuis basibz earū argētois. Feat et
 tentonū i introitu tabnacli ex iacēto. purpu
 ra vermiculo. bissoq̄ retorta ope plumarij et
 colūnas q̄nq̄: eū capitibz suis q̄s opuit auro:
 basesq̄ earū fudit enes. et oquit auro.

¶ Capitulum: xxxvii.

Feat aut lesleel. et archā d lig
 nis sethim. habētes duos semis
 cubitos in longitudie: et cubitū
 ac semissē in latitudine altitudo q̄
 vnus cubitū fuit et dimidiū. Vestuntq̄ eā au
 ro purissimo int⁹ et foris. Et feat illi coronā
 aureā p gyrū. cōflās q̄tuor anulos aureos per
 q̄tuor āgulos ei⁹: duos anulos i latere vno:
 et duos in altero. Vides q̄ feat d lignis se
 thim. q̄s vestuit auro: et q̄s misit i anulos q̄
 erāt in lateribz archē ad portāduz eā. Feat
 et p̄p̄iatorū id ē oraculū d auro mūdissimo.
 Duoꝝ cubitoꝝ et dimidiū in lōgitudine: et cu
 bitū ac semissē in latitudine. Duoꝝ etiā cherubi
 ex auro ductili q̄s posuit ex vtroq̄ pte p̄p̄iato
 ri: cherub vnū in sumitate vnus p̄is et che
 rub alterū in sumitate p̄is alter⁹. Duoꝝ che
 rubim in singlis sumitatis p̄p̄iatorū: exten
 dētes alas. et tegētes p̄p̄iatorū: seq̄ matuo
 et illud respiciētes. Feat et mēsz d lignis se
 thim. in lōgitudine duoꝝ cubitoꝝ. et in lati
 tudine vni⁹ cubitū: q̄ habebat in altitudine cu
 bitū ac semissē. Circūdiditq̄ eā auro mūdissi
 mo et feat illi labiū aureū p gyrū: ipiq̄ labio
 coronā aureaz: in eā silem q̄tuor digitorū:

et sup ambō
 tuos: arcuos
 los p singlō
 eos vides
 tes. feat d
 ro. Et vasa
 fialas. et sci
 in q̄bus offe
 labrū ductil
 te: calami. se
 ser in vtroq̄
 vna: et tres
 dū p calamo
 lia: et tres se
 speruleq̄ sin
 lamoꝝ: q̄ p
 ipso aut v
 dū. speruleq̄
 ducto calam
 lami. pcedē
 et calam ex
 purissimo. p
 fuis. et vasa
 de auro mūd
 cūdelabrum
 thymiamas
 habēs cubic
 gulis pcedē
 purissimo. e
 ffecitq̄ ei co
 los aureos
 tant⁹ i eos
 los aut vides
 nimis aure
 nis vngētū
 distimo. o
F
 laminas cu
 sa diūsa: le
 et ignū ro
 tis feat en
 lā sub q̄tu
 ad imittē
 los feat d
 induxitq̄ i

et sup eandē alterā coronā aureā. Fudit et quatuor circulos aureos. quos posuit in quatuor angulos per singulos pedes mese de coronā: misitque in eos vases ut possit mela portare: ipsosque vases fecit de lignis sethim. et circumdedit eos auro. Et vasa ad duos usus mese. acetabula. fialas. et sciatos et thuribula ex auro puro: in quibus offerenda sunt libamina. Fecit et eadem labrum ductile de auro mundissimo. De cuius velle: calami. sciphi. speruleque ac lilia predebant: sex in utroque latere. Tres calami ex parte vna: et tres ex altera. Tres sciphi in vna modum per calamos singulos speruleque simul et lilia: et tres sciphi mistar vna in calamo altero. speruleque simul et lilia. Equum erat opus sex calamos: quod predebant de sicut candelabri. In ipso autem velle erant quatuor sciphi in vna modum speruleque per singulos et lilia: et sperule sub duobus calamis per loca tria: quod simul sex sunt calami. predebant de velle vno. Et sperule igitur et calami ex ipso erant: vniuersa ductilia ex auro purissimo. fecit et lucernas septem cum emulcoris suis. et vasa vbi ea quod emulcora sunt extinguant: de auro mundissimo. Talentum auri appedebat candelabrum cum omnibus vasis suis. Fecit et altare thymiamatum de lignis sethim. per quod singulos habes cubitos et in altitudine duos: et in angulis predebant cornua: vestiuitque illud auro purissimo. cum craticula ac parietibus. et cornibus fecitque ei coronam auream per gyrum: et duos anulos aureos sub corona per singula latera: ut mittantur in eos vases. et possit altare portare. Ipsos autem vases fecit de lignis sethim: et opuit laminis aureis. Compositum est oleum ad sacrificandum vnguentum: et thymiamatum de aromatibus mundissimis. ope pigmentarum. **Capitulum xxxviii**

Fecit et altare olorum de lignis sethim. quod non cubitos. per quod trius in altitudine: cuius cornua in angulis predebant: opuitque illud laminis encis. Et in vltimo eius parauit ex ere vasa diuisa: lebetes. focias. fulemulas. vncios. et signum receptaculum. Craticulaque eius in modum retis fecit encia: et sub ea in altaris medio aurum sub quatuor anulis per totam retia limitat: ad imittendos vases ad portandum. Quos et ipsos fecit de lignis sethim et opuit laminis encis: induxitque in circulos quod in lateribus altaris emi-

nebant. Ipsum autem altare non erat solidum. sed cauum ex tabulis: et in vltimo vacuum. Fecit et labrum encium cum basi sua: de specul. mlierum quod excubabat in ostio tabernaculi. Fecit et atrium in cuius australi plaga erat tetonia de bisso. retorta cubitorum. centum: columnarum encium viginti cum basibus suis. Capita columnarum et tota operis celatura argentea. Equam ad septentrionalem plagam. tetonia columnarum basesque et capita columnarum eiusdem mensure et operis ac metalli erant. In ea vero plaga quod ad occidentem respicit fuerunt tetonia cubitorum. quinquaginta. columnarum decem cum basibus suis encium: et capita columnarum. et tota operis celatura argentea. Porro contra orientem. quinquaginta cubitorum. parauit tetonia. et quibus quinquaginta cubitos columnarum. trius cum basibus suis vnum tenebat latus: et in parte altera. quod in vltimo introitu tabernaculi fecit. quod de equo cubitorum erant tetonia: columnarum tres et bases totidem. Cuncta atrii tetonia bisso. retorta texturata. Bases columnarum fuerunt encium: capita autem earum cum cunctis celaturis suis argentea: et ipsas columnas atrii vestiuit argento. Et in introitu eius ope plumario fecit tetonia. et iaculo. purpura. vermiceo ac bisso. retorta. quod habebat viginti cubitos in longitudine: altitudo vero quinquaginta cubitorum. erat. iuxta mensuram quod cuncta atrii tetonia habebant. Columnarum autem in ingressu fuerunt quatuor. cum basibus encium: capitaque earum et celatura argentea. Pavillosque tabernaculi et atrii per gyrum. fecit encios. Hec sunt instrumenta tabernaculi testimonij. quod enumerata sunt iuxta preceptum moysi in cerimonio leuitarum per manum ythamar filij aaron sacerdotis. quod b. seel filius huri filij bur de tribu iuda dno per moysen iubente complerent: iurando sibi sodio ooliah filio achisamech de tribu dan: quod et ipse artifex lignorum egregius fuit. et polimitarius. atque plumarius. et iaculo. purpura. vermiceo et bisso. Dmne aurum quod expellitur est in ope sacrificiarum. et quod oblatum est in donariis viginti et nouem talentorum fuit. et septingentorum triginta siclorum: ad mensuram sacrificiarum. Oblatum est autem ab his quod traherentur ad numerum. a viginti annis et super: de sexcentis tribus milibus et quinquaginta quinquaginta annorum. Fecerunt propterea centum talenta argenti: e quibus offate sunt bases sacrificiarum. et introitus vbi velum pendet. Centum bases facte sunt de talentis centum: singulis talentis per bases singulas supputatis. De

mille aut septingentis et septuaginta quinq; fecit
capita columnarum: quos et ipsas vestiuit argento.
Et quos oblata sunt talenta septuaginta duo mi-
lia. et quingenti super sicli. ex quibus fusa sunt bases
in introitu tabernaculi testimonij. et altare eneum
cum craticula sua. Quasque vasa que ad vsum eius perti-
nent: et bases atrij. tam in circuitu quam in ingressu eius:
et pariter illi tabernaculi atque atrij per gyrum.

Capitulum xxxix

De iacinto vero et purpura. et umic-
lo ac bisso. fecit vestes. quibus indu-
eret aaron. quoniam ministrabat in sanctis:
sic precepit dominus moysi. Fecit igitur
suprahumerale de auro. iacinto et purpura. eoque
etque bisso et bisso retorta. ope polimitano
Inciditque bracteas aureas. et extenuavit in fila
ut possent torquere cum pectoribus. colorum sibi tegmine:
duasque oras sibi invicem copulatas in vitroque la-
tere summatum. et balteum ex eisdem coloribus sic pre-
cepit dominus moysi. Paravit et duos lapides
onichinos ascriptos et inclusos auro. et sculp-
tos arte gemmarum nominibus filiorum israel. Rex nomi-
na in lapide uno. et sex in altero: iuxta ordi-
nem natiuitatis eorum. Posuitque eos in lateri-
bus suprahumeralibus in monumentum filiorum israel:
sicut precepit dominus moysi. Fecit et mœonale ope
polimito. iuxta operum suprahumeralis. ex auro.
iacinto. purpura eoque bisso et bisso retor-
ta: quingentum duplex. mensura palmi: et posuit
in eo gemmarum ordines quatuor. In primo versu
erat sardius. topasius. smaragdus: in secundo carbunculus
saphirus. iaspis: in tertio. ligurum. achab-
tes. amethystus: in quarto. crisolitus. onichinos.
et berillus: arcuatus et in elusi auro per ordines
suos. Ipsaque lapides duodecim sculpti erant nomi-
bus duodecim tribuum israel: singuli per nomina singu-
lorum. Fecerunt in mœonali et cartenulas sibi in-
vicem colerentes de auro purissimo: et duos un-
guinos. torquensque anulos aureos. Porro anulos
posuerunt in vitroque latero mœonali ex quibus pende-
ret due catene auree: quos inseruerunt unamque
in suprahumeralibus agul eminebant. Idec et ante et re-
tro ita veniebant sibi: ut suprahumerale et mœo-
nale mutuo necterent. stricta ad balteum et
anulis foras copulata. quos iungebat vitta iacinti-
na. ne laxa flueret et a se invicem mouerent:
sicut precepit dominus moysi. Feceruntque tunicam sup-
rahumeralibus totam iacintinam. et capiatum in superiori per

te orem mediū. orasque per gyrum capientem textile: deo
sum aut ad pedes malapunica ex iacinto pur-
pura. umiclo ac bisso retorta et tintinabula de
auro purissimo. quod posuerunt in malapunica in ex-
trema parte tunice per gyrum: tintinabulum autem au-
reum et malapunicum: quibus ornatus incedebat po-
tifer quoniam misterio fingebat. sicut precepit dominus
moysi. Fecerunt et tunicas bislinas ope textili a
aron et filijs eius et mittas cum coronulis suis ex
bisso: feminaliaque linea bislina: cingulum quoque de
bisso retorta. iacinto. purpura. ac umiclo. distin-
tum arte plumaria. sic precepit dominus moysi. Fe-
cerunt et laminam sacre veneracionis de auro purissi-
mo: scripseruntque in ea ope gemmarum sanctum dominus:
et strinxerunt eam cum mitra vitta iacintina. sic pre-
cepit dominus moysi. Perfectum est igitur omne opus
tabernaculi et tecti testimonij. Feceruntque filij israel
cuncta que precepit dominus moysi: et obtulerunt taberna-
culum. et tectum. et vniuersam suppellectilem: anulos.
tabulas. velas. columnas. ac bases. optorium de
pellibus arietum. rubricatis. et aliud opimētum de
iacintinis pellibus: velum. archam. velas. pyrami-
dum. mensam cum vasis suis. et pyramidum panibus
candelabrum. lucernas. et vrsilia eorum cum oleo: al-
tare aureum. et vnguentum. et thymiamam ex aroma-
tibus. et ceterorum in introitu tabernaculi. altare eneum.
retiaculum. velas. et vasa eius omnia: labrum cum
basi sua. tentorium atrij. et columnas eius bases su-
is tentorium in introitu atrij. umiclosque illius et
parillos. Nichil ex vasis desunt: quod in misterium
tabernaculi et in tectum fedens iussa sunt fieri. Ve-
stesque quibus sacerdotes vntur in sanctuario. aaron
seque et filij eius. obtulerunt filij israel: sic precepit do-
minus. Que postquam moyses cuncta vidit comple-
ta: benedixit eis.

Capitulum xl

Moyses quoque dominus ad moysen dicens
Mense primo prima die mensis eri-
ges tabernaculum testimonij: et pones
in eo archam. dimittesque ante illam ve-
lum: et illata mensa. pones super eam que rite precepta
sunt. Candelabrum stabit cum lucernis suis et altare
aureum: in quo adolet incensum coram archa testimo-
nij. Tentorium in introitu tabernaculi testimonij
pones: et ante illud altare olocausii. Labrum inter
altare et tabernaculum: quod implebis aqua. Circunda-
bisque atrium tentorium: et ingressum eius. Et ascripto
vntois oleo vnges tabernaculum cum vasis suis
ut sanctificentur: altare olocausii et omnia vasa

eius: labrum
osecab: ut fi
aaro et filios
nij: et lotos
stret ni: et vi
fiat. Fecitq
Fecit mense
collatum e tab
sunt tabulas
nae. et expad
sup opimeto
monij in a
culu desup: C
culu testimo
pleret dni i
lo testimonij
velu: ordina
ce pnat dno
ternaculo tes
dual: locatio
dni. Posuit
cora velu: e
tu: sic iussera
introitu tab
ni i vestibul
nu et factica
tut me tabn
illud aq lau
lij eius man
tu federis. et
dni moysi.
et altare: d
q omnia per
testimonij: e
poterat mo
opnato oia
cuncta nates
deserebat: q
si pdebat
bes qpe dni
in nocte: vi
siones suas

Expliat h
vagetra id

eius: labrū eū basi sua. Omnia vñctōnis oleo
 osecrab: ut sint sancta sãctoz. Applicabisq;
 aarō et filios ei⁹ ad fores tabernaculi testimo
 ni: et lotos aq̄ indues sãctis vestib: ut mini
 strēt m: et vñctō eoruz in sãctōiū sēpitiū p
 ficiat. Fecitq; moyses omnia q̄ p̄cepit dñs.
 Tgit̄ mēse primo añi scđi: p̄ma die mensis.
 collatū ē tabnaelin. Erigitq; moyses illd̄ et po
 suit tabulas. ac bases et vctes: statuitq; colū
 nas. et expādit tectū sup tabnacluz: iposito d/
 sup opimēto. sic dñs ipauerat. Posuit et testi
 moniuz in archa. s̄bdñs infra vctib: et ora
 culū desup. Cūq; intulisset archā in taberna
 culū testimoni: appēdit anec eū velum vt ex
 pleret dñi iussione. Posuit et mēsa i tabnaeu
 lo testimoni ad plagā septētrionalem extra
 velū: ordinat⁹ coraz. p̄posicōis panib: sic p̄
 cepit dñs moysi. Posuit et candelabrū in ta
 bernaclo testimoni eregione mēse. in pte au
 strali: locatis p̄ ordinē lucernis iuxta p̄ceptū
 dñi. Posuit et altare aureū s̄bd tecto testimoni
 cōtra velū: et adoleuit sup eo incensū aroma
 tū: sic iusserat dñs moysi. Posuit et tētorū in
 introitu tabnaculi testimoni. et altare olocau
 sti i vestibulo testimoni: offerēs i eo olocau
 stū et sãctificā vt dñs ipauerat. Labrū q̄ sta
 tuit inf tabnaculū testimoni et altare implēs
 illud aq̄ lauerūtq; in eo moyses et aarō ac fi
 lij ei⁹ man⁹ suas ac pedes. eū ingredētē tec
 tū federis. et accederēt ad altare: sicut p̄cepit
 dñs moysi. Erigit et atriu per gyrū tabnaeli
 et altaris: ducto in introitu ei⁹ tētorio. Post
 q̄ omnia perfecta sūt operuit nubes tabnaculū
 testimoni: et gloria dñi impleuit illud. Nec
 poterat moyses ingredi tectū federis: nube
 operiēte oia. et maiestate dñi choruscante: qz
 cūcta nubes operuerat. Si qñ nubes tabnacluz
 deserebat: p̄hãscāt filij isrl̄ p̄ turmas suas.
 Si p̄debat desup: manebāt in eodē loco. Nu
 bes q̄ppe dñi iebabat p̄ diē tabnaclō. et ignis
 in nocte: vidētib: cūctis pplis isrl̄ p̄ cūctas mā
 siones suas.

Expliat hellesmoth id est exodus. Inaple
 vagetra id est leuiticus Ca^m .i.

Deavit aut moysē et lo
 cutus ē ei dñs de tabna
 clo testimoni dicēs. Lo
 q̄re filijs isrl̄: et dices ad
 eos. Homo q̄ obtulerit
 ex vob hostiā dño. de pe
 corib: id ē de bob: et ouī
 bo offerē vñctias: si olocauitū fuerit ei⁹ oblacō
 ac d̄ amēto: masculū i maciatū offeret ad ostiū
 tabnaeli testimoni. ad placādū sibi dñm. Pos
 nitq; sup caput hostie man⁹. et acceptibil̄ eit: at
 qz i ex p̄iacōez ei⁹ p̄hãscō immolabitq; vitulū
 corā dño: et offerēt filij aarō sãctotē sãguiez e/
 ius sãctos p̄ altaris cēuitū: qd̄ ē añ ostiū tabna
 eli. Deictaq; pelle hostie. art⁹ i frustra cadēt: et
 s̄bidēt i altari ignē. Strue lignorū añ op̄sita. et
 mēbra q̄ sūt tela d̄sup ordinātes. caput vidlicz
 et eū ta q̄ adherent iecōi. i testimonio et pedib: lotē
 aq; adolebitq; ea sãctos sup altare i olocauitū et
 suauē odorē dño. Qd̄ si d̄ pecorib: oblacō ē. d̄ o
 uib: siue d̄ capr⁹ olocauitū: agrū amelin et abs
 q; macla offerz: ymolabitq; ad lat⁹ altaris qd̄
 r̄spiciēt ad aq̄lonē. corā dño. Sãguinē vero illi⁹
 s̄bidēt sup altare filij aarō. p̄ cēuitū: diuidētq;
 mēbra. caput et oia q̄ adherēt iecōi: et sponēt su
 p ligna. q̄bo s̄bidēt⁹ ē ignis. Intestia vco et pe
 des lauabunt aq;: et oblata oia adolebit sãctos
 sup altare i olocauitū et odorē suauissimū dño.
 Si aut d̄ auibus olocauitū oblacō fuerit dño. de
 tur turib: et pull⁹ colūbe: offerz eā sãctos ad al
 tare. et retōto ad collū capite. ac rupto vulneis
 loco. d̄currē faciet sãguinem sup crepidiez alta
 ris: vsciclaz vō guttūis et plumis. p̄ictape al
 tare ad oriētalē plagā. i loco i q̄ anēs effūdi so
 lēt. Confrigetq; ascellas ei⁹. et nō scabit: neq;
 ferro diuidet eaz: et adolebit sup altare lignis
 igne supposito. Olocauitū ē: et oblacō suauissi
 mi odoris dño.

Prima cū obtulerit oblacōem sacri
 ficij dño: simila erit eius oblacō.
 P̄udētq; sup eā oleuz et ponet th⁹:
 ac deferet ad filios aarō sãctotē.
 Quorū vn⁹ tollet pugillū plenuz sile et olei ac
 totū th⁹: et ponet memoiale sup altare. i odorē
 suauissimū dño. Qd̄ aut reliquū fuerit de sãcti
 cōio eit aarō et filioz. ei⁹: sãctū sãctoz. de obla
 cōib: dñi. Cū aut obtuleris sãctoz coctuz in
 elibano de simila. panes scilicet absq; fermen
 to cōspersos. oleo. et lagena azima oleo lita;

sanguine fudet iuxta basim altaris olocustorū: qd̄ ē in ostio tabernaculi testimonij. **D**ominusq; ei⁹ adipē tollet. et adolebit sup̄ altare. sic faciens et de hoc vitulo quō fecit et pri⁹: et rogāte p̄ eis sacer dote p̄pici⁹ erit eis dñs. **I**psi autē vitulū efferet extra castra atq; cōburet sic et p̄ ore vitulū: qz̄ ē p̄ peccato multitudis. **S**i peccauerit p̄p̄s et fecerit unū e pluribus p̄ ignominā qd̄ dñi lege prohibet: et postea intellexerit peccatū suū. offeret hostiā corā dño. hircū d̄ capris immaculatū: ponetq; manus suam sup̄ caput ei⁹. **C**ūq; immolauerit eū i loco vbi solet mactari olocustū corā dño. qz̄ p̄ peccato ē: t̄iget sacerdos digitū i sanguine hostie p̄ peccato. tāgens cornua altaris olocustū. et reliquū fūdens ad basim ei⁹: adipē vero adolebit supra sic i victimis pacificis. fieri solet. **R**ogabitq; p̄ eo sacerdos et p̄ peccato ei⁹: et dimittetur ei. **Q**d si peccauerit aīa p̄ ignorāciā d̄ populo t̄re vt sciat q̄c̄q; de hīs q̄ dñi lege prohibet. atq; delinq̄t. et cognouerit peccatū suū. offeret caprā immaculatā: ponetq; man⁹ sup̄ caput hostie q̄ p̄ peccato ē: et immolabit eā in loco olocustū. **T**olletq; sacerdos de sanguine i digito suo: et tāgens cornua altaris olocustū. reliquū fudet ad basim ei⁹. **D**ñesq; adipē auferēs. si t̄ut auferri solet adeps arietis q̄ immolat⁹ p̄ pacificis cremabit sup̄ altare in cōfū dñi: rogabitq; p̄ eo et p̄ p̄cto ei⁹: et dimittet⁹ ei. **C**a. v.

Si peccauerit aīa et audierit vocē iurantis testisq; fuerit qd̄ ip̄e vidit aut cōsp̄c̄t: nisi indicauerit porta bit iniquitatem suā. **A**īa q̄ tetigerit aliqd̄ imudū. siue qd̄ occūsi a hostia ē. at p̄se mortuū. aut quodlibet aliud reptile et oblita fuerit imudicie siue rea ē et deliquit: et si tetigerit quicq; de imudicia hōis iuxta om̄es impuritātē q̄ pollui solet oblitaq; cognouerit postea: sibiacebit delicto. **A**īa q̄ iurauerit et p̄tulit

Labijs suis ut v̄l male qd̄ faceret v̄l bene et nō fecerit et idiōm iuramento et s̄mone firmauerit. oblitaq; postea intellexerit delictū suū: agat penitēciā p̄ peccato et offerat d̄ gregibus agnā siue caprā: orabitq; p̄ eo sacerdos et p̄ peccato ei⁹. **S**imaūt nō potuerit offerre pec̄. offerat duos turtures v̄l duos pullos colūbarū dño: unū p̄ p̄cto et alterū i olocustū: dabitq; eos sacerdos. **Q**ui p̄mū offerēs p̄ p̄cto retorq̄bit ea put eius ad penullas. ita ut collo adherat et nō penit⁹ obrūpat: et asperget de sanguine ei⁹ parietē altaris. **Q**uid autē reliquū fuerit faciet distillari ad fidamētū ei⁹: qz̄ p̄ p̄cto ē. **A**lterū vero in olocustū adolebit ut fieri solet: rogabitq; p̄ eo sacerdos et p̄ p̄cto ei⁹: et dimittet⁹ ei. **Q**uod si nō q̄uerit man⁹ ei⁹ duos offerre turtures. aut duos pullos colūbarū: offeret p̄ p̄cto suo simile p̄tez ephy. decimā s̄d̄ mittet i eā oleū nec thuris aliqd̄ imponet. qz̄ p̄ p̄cto ē: tradetq; eā sacerdos: q̄ plenum ex ea pugillū haurēs cremabit sup̄ altare i monimētū ei⁹. q̄ obtulerit. rogās p̄ illo et expiās: reliquā vero p̄tez ip̄e habebit in munere. **L**ocutusq; ē dñs ad moysē dicēs. **A**īa si p̄uaricans ceremonias p̄ errore. in hīs q̄ dño sūt sacrificata peccauerit: offeret p̄ delicto suo arietē immaculatā d̄ gregibus. q̄ emi potest duobus h̄is iuxta p̄odus sanctuarij: ipsūq; qd̄ intulit damni restituet et q̄ntā p̄tez ponet sup̄ tradēs sacerdos: q̄ rogabit p̄ eo offerēs arietem: et dimittet⁹ ei. **A**īa q̄ peccauerit p̄ ignorāciā feceritq; unū ex hīs q̄ dñi lege prohibet. et p̄ctā rea. intellexerit iniquitātē suā. offeret arietē immaculatū de gregibus sacerdos iuxta mēsināz e simadonēq; peccati: q̄ orabit p̄ eo qz̄ nesciēs fecerit: et dimittet⁹. ei qz̄ p̄ errore deliq̄t i dño

Capitulum.

Deutisq; ē dñs ad moysē dicēs. **A**īa q̄ peccauerat: et cōtēpto dño regauerit p̄ximo suo depositum qd̄ fidei ei⁹ creditum fuerat. v̄l vi aliqd̄ extorsit. aut calūniā fecerit siue rē p̄ditā inuenerit et inhiās insup̄ p̄uenit. et qd̄ habet aliud ex pluribus fecerit in q̄b; solēt peccare hōies: cōiuncta delicti reddet om̄ia q̄ p̄ fraudēz voluit obtinē integra: et q̄ntāz insup̄ p̄ctō dño cui damni intulerat. **P**ro p̄cto autē suo offeret arietē immaculatū de grege: et dabit

eū sacerdoti iuxta estimacōne mēsurāq; delicti: q̄ rogabit p̄ eo corā dño. & dimittet illi p̄ singulis q̄ faciēdo peccauit. Locutusq; est dñs ad moysē dicēs. Procep̄ aarō & filijs ei⁹. Hec ē lex olocauit. Cremabit in altari tota nocte vsq; mane. Ignis ex eodē altari erit. Vestit et tunica sacerdos. et feminalib; simeis tollet q; cineres q̄s vortas ignis exussit: & ponet iuxta altare. spoliabit: ponbo vestimet: induit q; alij offeret eos extra castra & i loco mūdissimo vsq; ad fauillaz cōsumi faciet. Ignis aut in altari sēp ardebit: q; nutriet sacerdos. sicut ligna mane. p̄ singlōs dies: et imposito olocauit desup. adipis adolebit pasficorū. Ignis ē iste p̄petu⁹: q̄ nūq; deficiet i altari. Hec ē lex sacrificij et libamētōz. q̄ offerēt filij aarō corā dño et corā altari. Tolle sacerdos pugillū simile q̄ aspersa ē oleo. et totum thub. qd sup similia ē: adolebitq; illud i altari i motimētū odoris suauissimū dño. Reliq; aut p̄te simile comedet aarō cū filijs suis absq; fermento et comedet in loco sacruarij tabernaculi. Ideo aut nō fermentabit: q; pars ei⁹ in dñi offert⁹ incensū. Sactū sactoz. erit: sic p̄ p̄cto atq; delicto. Manus tm stirpis aarō. comedēt illud. Legitimū ac sēpit nū erit i generationib; vris d̄ sacrificijs dñi. Omnis q̄ tetigerit illa sactificabit. Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs. Hec est oblatō aarō et filoz. ei⁹ q̄ offerre debēt dño in die vnctōis sue. Deciaz p̄te ephy offerēt simile i sactio sēpiterno. Mediū ei⁹ mane et mediū eius vespere: q̄ in sartagine oleo aspersa friget. Offeret autē eā calidā i odorē suauissimū dño sacerdos q̄ iure p̄ri successerit: et tota cremabit in altari. Dñe enī sactiū sacerdotum igne cōsumet: nec q̄sq; comedet ex eo. Locutus ē autē dñs ad moysē dicēs. Loqre aarō et filijs ei⁹. Hec ē lex hostie p̄ p̄cto. In loco vbi offert olocauit. imolabit corā dño. Sactū sactoz. ē sacerdos q̄ offert comedet eā in loco sacti. i atrō tabnacli. Quicqd tetigerit carnes ei⁹ sactificabit. Si de sagine illius vestis fuerit aspersa lauabit i loco sacti. Vas aut fictile in q̄ cocta ē asperget: q; si vas enēū fuerit defricabit: et lauabit aq;. Omnis mascul⁹ de genere sactotali vescet de carnib; ei⁹: q; sactū sactoruz ē. Hostia enī q̄ coct⁹ p̄ p̄cto. cui⁹ sanguis ifer

tur i tabnaclū testimonij ad expiādū i sactuario nō comedet: s; cōburet igni. **Ca. vii**
Hec ē q̄ lex hostie p̄ delicto. Sacta sactoz. ē. Adar eo vbi immolabit olocauit: mactabit: et vitia p̄ delicto. Sanguis ei⁹ p̄ gyrū altaris fudet. Offerēt ex ea caudā et adipē q̄ opit vitalia: duos renuculos et piguedmē q̄ iuxta illa ē. reticulūq; iecoris cū renucul⁹ et adolebit ea sacerdos sup altare. Incensū ē dñi p̄ delicto. Omnis mascul⁹ de sactotali genere i loco sacti vescet: hñs carnib; q; sactū sactoz. ē. Sic p̄ peccato offert hostia: ita et p̄ delicto. Vtriusq; hostie lex vna erit. Ad sacerdotē q̄ eā obtulerit p̄nebit. Sacerdos q̄ offert olocauit victimā: hēbit pellē ei⁹. Et omne sactiūz sile qd coquit i elibano. et q̄cqd i craticula vlt in sartagine ipanatur ei⁹ erit sacerdotē. a q̄ offertur: siue oleo aspersa siue arida fuerit. Cū dñs filijs aarō mēsurā eā p̄ singlōs diuidet. Hec ē lex hostie pasficoruz: q̄ offert dño. Si prograrū actōe oblatō fuerit: offerēt panes absq; fermento. aspersos et oleo lagana azima vincta oleo coctāq; similia et colliridas. olei admixcōne aspersas: panes q̄ fermentatos cū hostia gradarū q̄ immolat p̄ pasfias: ex q̄b; vnus p̄ p̄mens. offert dño: et eis sacerdotis q̄ fudet hostie sagine. Qui⁹ carnes eadē comedentur die: nec remanebit ex eis q̄cqd vsq; mane. Si vto vlt sp̄te quispiā obtulerit hostiā: eadē sicut edet die. Sed et si qd in craticulū remanserit: velti licitū ē. Quidqd aut eadē inuenit dies ignis absumet. Si q̄s d̄ carnib; victime pasficoruz. die t̄co comedet: irrita fiet ei⁹ oblatō nec prodeit offerēt: qn̄ pot⁹ q̄cunq; aitali se edulio cōtamiauit p̄uaricacōnis rā erit. Caro q̄ aliqd tetigerit immūdū nō comedet: s; cōburet igni. Qui fuerit immūd⁹ vescet ex ea. Aia polluta q̄ ederit d̄ carnib; hostie pasficoruz. q̄ oblata ē dño p̄bit de ipsis suis: et q̄ tetigerit immūdiā hois vlt iumētū siue offrei q̄ polluere potest. et comedet de huiusmodi carnib;: interibit de ipsis suis. Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs. Loqre filijs israel. Adipem ouis et bouis et capre nō comedetis. Adipē cadaueris mortuū et ei⁹ aialis qd a bestia captū ē. habebitis i varios vsus. Si qd adipē q̄ offerri debet i incensū dñi comedet:

p̄bit de populo
 nō sumens in
 Dis aia q̄ ede
 Locutusq; ē
 dñs ad moysē
 dicēs. Qui
 immo: offerat
 ta ei⁹. Tenet
 tūculū. Cūq;
 tradet sacerdoti
 vltulū ai
 q̄ dexter de p̄
 sacerdotē. R
 ozz. aarō: ip̄
 uone sua. De
 pacōis tū a
 et dedi aarō
 ab omi pplō
 eius i cerimo
 ses vt sacerdot
 dñs a filijs is
 bus suis. In
 cato atq; deli
 vidimis quā
 nai. qn̄ māda
 nes suas dñe

mus: et agreg
 li. Fecit moy
 taq; omi tur
 vno q̄ iussit
 et filios ei⁹. C
 cem subueid
 duens cū tu
 imposuit: qd
 nali i q̄ erat
 it caput: et h
 taz ofecmā
 Tulit et vn
 cū omi sup̄
 fisset altare
 sa ei⁹: labru
 Qd fides h
 Filios quoq;
 huiusq; tum
 posuitq; mi

pibit de populo suo. Sanguine q̄ omnis aialis
 nō sumens in cibo: tā de ouib; q̄ de pecorib;.
 Dns aia q̄ ederet sanguine: pibit de pplis suis.
 Locutusq; ē dñs ad moysē dicens Loq̄re filiis
 isrl' dicens. Qui offert victimā pacificorū dōs
 mino: offerat simul et sacrificiū id est libamē
 ta ei⁹. Tenebit manib; adipem hostie: et pec
 tusculū. Cūq; ambo oblata dño consecrauerit
 tradet sacerdoti: q̄ adolebit adipem sup altare:
 pectusculū aut erit aarō et filioꝝ ei⁹. Armus
 q̄ dexter de pacificorū hostis cedet i p̄micias
 sacerdoti. Qui obtulerit sanguine et adipē fili
 oꝝ aarō: ipse habebit et amū dextrū in por
 tione sua. Pectusculū enī eleuacōis et amū se
 pacōis tui a filijs isrl' de ostijs eorū pacificorū:
 et dedi aarō sacerdoti et filijs ei⁹ lege p̄petua
 ab omni pplō isrl'. Hec ē vnctō aarō et filioꝝ
 eius i ceremonijs dñi: die q̄ obtulit eos moy
 ses vt sacerdotio higerēt: et q̄ p̄cepit eis dñs
 a filijs isrl' religione p̄petua in generacōi
 bus suis. **I**sta ē lex olocausi et sacrificij p̄pe
 tno atq; delicti: et p̄ consecracōe et pacificorū
 victimis quā ostendit dñs moyli in monte sy
 nai: qñ mādauit filijs isrl' vt offerent oblati
 nes suas dño in deserto synai. **Ca. viij**
Deutusq; ē dñs ad moysē dicens
 Tolle aarō eū filijs suis. vestes
 eorū et vnctōnis oleū: vitulū p̄
 p̄cto: duos arietes canistrū eū azi
 mo: et congrega om̄em cetū ad ostiū tabnaeu
 li. **F**ecit moyses ut dñs imperat: congrega
 taq; om̄i turba añ fores tabnacli ait. **I**ste est
 v̄mo q̄ iussit dñs fieri. Statimq; obtulit aarō
 et filios ei⁹. Cūq; lauisset eos. vestiuit p̄stis
 sem subuecula linea: acingēs eū batheo: et in
 duens eū tunica iacobina: et desup humerale
 imposuit: qd̄ astringēs cingulo aptauit raso
 nali i q̄ erat doctrina et veritas. **C**idari q̄ ter
 it caput: et sup eā ost̄ frōtē posuit laminaz au
 raz consecratā in sacrificacōe: sic p̄cepit ei dñs.
Tulit et vnctōnis oleū: q̄ liniuit tabnacliq;
 eū om̄i suppellectili sua. Cūq; sacrificiōs asper
 sisset altare septē vicib; vnxit illud et om̄ia va
 sa ei⁹: labrumq; eū basi sua sacrificauit oleo.
Rid̄ hūdos sup caput aarō: vnxit eū et consecuit
 filios quoq; eius oblatos consecrauit: ve
 stiuitq; tunicas lineas et cinxit batheo: im
 posuitq; mitras vt iussit dñs. **O**btulit

et vitulū p̄ p̄cto. Cūq; sup caput ei⁹ posuisset
 aarō et filij ei⁹ man⁹ suas immolauit eū hau
 riens sanguine: et ticto digito tetigit cornua al
 tario p̄ gyrum. Quo expiato et sacrificato: fu
 dit reliquū sanguine ad hūdamēta ei⁹. **A**dipes
 vero q̄ erat sup vitalia et reticulū iecoris duos
 q; reniculos eū armillis suis adoleuit sup al
 tare: vitulū eū pelle et carib; et fimo cremās
 extra castra: sic p̄cepit dñs. **O**btulit et arietē
 i olocausū. **S**up cui⁹ caput eū imposuisset a
 arō et filij ei⁹ man⁹ suas immolauit eū: et fu
 dit sanguine ei⁹ p̄ arcum altario. **I**plūq; arie
 tē in frustra cadēs: caput ei⁹ et artus et adipē
 adoleuit igni: lotis p̄m̄ intestinis et pedibus.
Totūq; simul arietē incēdit sup altare eo q̄
 esset olocausū suauissimi odoris dño: sic p̄ce
 pat ei. **O**btulit et arietē scdm̄ i consecracōe: sa
 cerdotū: posueritq; sup caput ei⁹ aarō et filij e
 ius man⁹ suas. **Q**uē eū immolasset moyses:
 sumēs de sanguine: tetigit extremū auricule
 dextre aarō: et pollicē man⁹ ei⁹ dextre: similē
 et pedis. **O**btulit et filios aarō. Cūq; de san
 guine arietē immolati tetigisset extremū au
 ricule singlōꝝ dextre: et pollices man⁹ ac dex
 tri pedis: reliquū fudit sup altare p̄ arcum
Adipē vero et caudā: om̄emq; piguedinem q̄
 opit intestina: reticulūq; iecoris et duos renes
 eū adipib; suis et armo dextro sepauit. **T**ol
 lēs autē de canistro azimoz; qd̄ erat corā dño
 panes absq; fermento: et collidā aspersā oleo
 laganūq; posuit sup adipes et armū dextrū:
 tradēs simul oia aarō et filijs ei⁹. **Q**ui postq̄
 leuauerit ea corā dño: n̄r̄ hū suscepta d̄ manib;
 eoz; adoleuit sup altare olocausi: eo q̄ se
 cōnis esset oblatō in odorē suauitatis sacrificij
 dñi. **T**ulitq; pectusculū eleuās illud corā do
 mino de arietē consecōis in p̄cto suā: sic p̄cepit
 ei dñs. **A**ssumēsq; vnguētū: et sanguine q̄
 erat i altari aspersit sup aarō et vestimēta ei⁹:
 et sup filios illi⁹ ac vestes eoz;. **C**ūq; sacrifici
 callet eos in vestitu suo: p̄cepit eis dicens **C**o
 q̄te carnes añ fores tabnacli: et ibi comedite
 eas. **P**anes q̄ consecracōis edite qui positi sūt
 in canistro: sic p̄cepit in de⁹ dicens. **A**arō et filij
 ei⁹ comedēt eos. **Q**uicqd̄ autē reliquū fuerit d̄
 carne et panib; ignis absumet. **D**e ostio q̄
 tabnacli nō exhibis septē dieb;: vsq; ad diez
 quo implebit̄ t̄pus consecracōis v̄re. **S**eptēq;

enī diebo finit' osecatio sic impiātarū factuz
est: ut ritus sacrificij cōpleretur. Die ac nocte
manebit' i tabnaclō: obſuātes custodias do
mini ne moriamini. Die enī in p̄ceptū ē. Fe
cerūtq; aarō et filij ei' cūcta q̄ locut' ē dñs p
manū moyſi

Ca⁹ ix

LActo autem octauo die uenit
moyses aarō et filij ei' ac maio
res natu isrl': dixitq; ad aarō. Tol
le de armēto vitulū p̄ peccato. et
arietē i olocauſtū. vtrūq; immaculatū: et offer
illos corā dño: et ad filios isrl' loq̄ris. Tollite
bircū p̄ p̄cto et vitulū atq; agnū amiculū et si
ne macula in olocauſtū: bouē et arietē p̄ pac
ficiō. et immolate eos corā dño: in sacrificio ſin
guloꝝ. ſimilā oſperſā oleo offerētes. Hodie
enī dñs apparebit vob. Tulerūt q̄ cūcta q̄ iul
ſerat moyses ad oſtiū tabnacli: vbi cū omnia
militudo altaret ait moyses. Iſte ē v̄ mo quē
p̄cepit dñs: facite et apparebit vob glia ei'. Et
dixit ad aarō. Accede ad altare: et imola pro
peccato tuo. Offer olocauſtū: et deſpere p̄ te
et p̄ p̄lo. Cūq; mactaueris hoſtiaꝝ ppli: ora p̄
eis: ſic p̄cepit dñs. Statioq; aarō accedens ad
altare immolauit vitulū p̄ p̄cto ſuo: cui' ſan
guinē obtulerit ei filij ſui. Inq; tingens digi
tū tetigit cornua altaris: et fudit reliquium ad
baſim ei'. Adipēq; et renicūlos ac reticulū iec
coris q̄ ſūt p̄ p̄cto adoleuit ſup altare: ſic p̄ce
perat dñs moyſi. Carnes vero et pellē ei' extē
caſtra cōbuſſit igni. Immolauit et olocauſti
uictimā. Obtulerūtq; ei filij ſui ſanguinē eius:
q̄ fudit p̄ altaris arcuū. Iſlam etiā hoſtiaꝝ
in fruſtra caſā cū capite et mēbris ſingul' obtu
lerūt: q̄ oia ſup altare cremauit igni: lot' aq̄
prius in teſtibus et pedibus. Et p̄ p̄cto ppli offe
res. mactauit bircū: expiatoq; altari fecit olo
cauſtū. addēs in ſacrificio libamēta. q̄ panis of
ferūt' et adolēs ea ſup altare: abſq; cerimonia
olocauſti matutini. Immolauit et bouē atq;
arietē hoſtiās pacificas ppli. Obtulerūtq; ei fi
lij ſui ſanguinē: q̄ fudit ſup altare in arcuū:
adipē aut' bouis. et caudā ariet' renuculoſq;
cū adipibus ſuis et reticulū iecoris poſuerūt ſup
pectora. Cūq; cremati eſſēt adipēs ſup altare:
pectora eoz et armos dextros ſepauit aarō
eleuās corā dño: ſic p̄cepit moyses. Et extē
dēs manū ad pplm bñdixit ei: ſicq; cōplet' ho

ſus p̄ p̄cto et olocauſtis et pacificis. Deſcēdit
Ingreſſi autē moyses et aarō in tabnaclm
ſimonij et deinceps egreſſi: bñdixerūt pplō.
Apparuitq; gloria dñi omi mltitudini: et ecce
egreſſus iḡ nis a dño deuorauit olocauſtū et
adipēs: q̄ erāt ſup altare. Qd cū vidiffēt tur
be: laudauerūt dñm ruētes in faces ſuas.

Capitulū

Akreptisq; nabab et abiu filij aarō
thurbulis ſuis impoſuerūt ignē
et incēſū deſup offerētes corā do
mino ignē alienū: qd eis p̄ceptum
non erat. Egreſſusq; ignis a dño deuorauit
eos: et mortui ſūt corā dño. Dixitq; moyses
ad aarō. Hoc ē qd locutus ē dñs. Sanctifica
tor in hñs appropinquāt m: et i oſpectu ois
ppli glorificabit. Ad audiēs tacuit aarō. Vo
cat' autē moyses myſabele et eliſaphā. filios
oziel patris aarō ait ad eos. Ite et tollite fra
tres v̄ros de oſpectu ſacrutarij: et aſportate et
tra caſtra. Cōſestimq; p̄gētes tulerūt eos ſic
iacebāt veſtitos lincis tumis: et eiecerūt fo
mas vt ſibi fuerat imperatū. Locutusq; ē moy
ſes ad aarō et ad eleazar et ythamar filios e
ius. Capita v̄ra nolite nudare. et veſtimenta
nolite adere. ne forte moriamini: et ſup omēz cō
tū orat' idignacō. Iſtes v̄ri et ois dom' isrl'
plāgāt incendiu qd dñs ſuſcitauit: vos autē
nō egrediemi fores tabnacli: alioqñ pibitis.
Dleu q̄ppe ſacrē vnētōis ē ſup vob. Qu fecer
rūt oia iuxta p̄ceptū moyſi. Dixitq; dñs ad
aarō. Vinū et omē qd inebriare poteſt non bi
betis. tu et filij tui q̄ndo intrabis i tabnaclm
teſtimonij ne moriamini qz p̄ceptū ſēpit nū ē in
generacōes v̄ras et vt habeatis ſciētā dilect
nēdi. inē ſacrū et p̄phanū. inē pollutū et man
dū: doceatisq; filios isrl' oia legitima mea q̄
locutus ē dñs ad eos p̄ manū moyſi. Locutus
q; ē moyses ad aarō: et ad eleazar et ythamar
filios ei' q̄ erāt reliquij. Tollite ſacrificiū qd re
māſit de oblatōe dñi et comedite illud abſq;
fermēto iuxta altare: qz ſacrū ſacrōꝝ eſt. Co
medētis autē i loco ſacrō qd datū ē ſibi et filiis
tuis. de oblatōibus dñi: ſic p̄ceptū ē m. Pectū
ſculū qz qd oblatū ē. et armū q̄ ſepatus ē de
tis in loco mūdifiſſimo tu et filij tui: et ſibe tue
te cū. Tibi enī ac liberis tuis reſoſita ſūt d bo
ſus ſalutaribus filioꝝ isrl': eo qd armum et

pectus et adipēs
corā dño: et p̄
ge p̄petua: ſic
oblatus fuerit
exultū repit m
filios aarō q̄ n
ſis hoſtiā p̄ p̄
toꝝ ē. et data
tudinis et rog
cū de ſanguine
medere debue
tū ē m: fudit
p̄ peccato et c
dit qd vides.
placere dño i
cū audiffet m

betis de cunctis
uulā vngulā o
tis. Quicqd a
nō diuidit eā
tis illud: et m
q̄ ruminat vi
pus qz naz et
dit. et ſuo q̄
rū armibus nō
tis qz inſida
in aq̄: et veſ
las et ſquamā
ſa ignis come
ſquamā nō
vūit abomi
nes eoz. nō
Cūcta q̄ nō b
polluta erūt.
deletis: et vi
et alietū et m
omē coruini
dionē. et noct
ſiū: bulonē
onocrotalū.
dnon iuxta ge
nē. Omne de
des abomiab

pectus et adipēs q̄ eromāt̄ in altari. eleuauit ē
corā dño: et p̄tineat ad te. et ad filios tuos. le
ge p̄petua: sic p̄cepit dñs. Int̄ h̄ bircum qui
oblatus fuerat p̄ peccato cum q̄reret moyses
exultū rep̄t iratusq; ostra eleazar. et ythamā
filios aarō q̄ remāserāt ait. Cur non comedi
stis hostiā p̄ peccato in loco sancto. q̄ facta sac
toꝝ. ē. et data vob̄ ut portetis iniquitatē mlti/
tudinis et rogetis p̄ ea in oꝑectu dñi: p̄ser tū
cū de sanguine illi⁹ nō sit illatū intra facta. et co
medere debueratis eā in factuario sicut p̄cep/
tū ē m̄. R̄ndit aarō. Oblata ē hodie victima
p̄ peccato et olocauit corā dño: in autē acci
dit qd̄ vides. Quo potui comedere eam: aut
placere dño i ceremonijs mente lugubri. Qd̄
cū audisset moyses: recepit satisfactionem.

Ca. xi.

Deutus ē dñs ad moysē. et aarō
dicēs. Dicite filiis isrl̄. Custodi/
te oia q̄ scripsi vob̄: vt sim deus
v̄r. Hec sūt aialia q̄ comedere de
betis de cunctis aiantib; t̄re. Dñe qd̄ habet di
uisā vngulā et ruminat in pecorib; comede/
tis. Quicqd̄ autē ruminat et habet vngulaz s̄
nō diuidit eā. sic camel⁹ et cetera. nō comede
tis illud: et int̄ imūda reputabit̄. Ciro grill⁹
q̄ ruminat vngulazq; nō diuidit imūd⁹ est: le
pus q̄ naz et ipe ruminat s̄ vngulā nō diui
dit. et h̄s q̄ cū vngulā diuidat nō ruminat: ho
rū carnib; nō vescemini. Nec cadauera trige
tis q̄ imūda sūt vob̄. Hec edā sūt q̄ gignūt̄
in aq̄s: et vsci h̄atū ē. Dñe qd̄ habet p̄nu/
las et squamas tā in mari q̄ in fluminibus et
flagnis comedet̄. Quicquid autē p̄nulas et
squamas nō habet eoz. q̄ in aq̄s mouent̄ et
vūūt abominabile vob̄ execrādūq; erit. Car
nes eoz. nō comedet̄: et mortiana vitabis
Quēta q̄ nō habet p̄nulas et squamas in aq̄s
polluta erūt. Hec sūt q̄ de auib; comedere nō
debetis: et vitāda sūt vob̄. Aqlā. et gnphuz.
et alietū et miluū. ac vulturū iux̄ gen⁹ suū: et
oīne coruini generis. i similitudiez suā: strue/
tionē. et noctuā. et larū et acipit̄ iux̄ gen⁹
suū: bulonē et merguluz. et ibim. et nigrum et
onocrotalū. et p̄p̄hionē. herodionē. et caras
dnon iux̄ gen⁹ suū: v̄pupā q̄ et vespertilio/
nē. Dñe de volucrib; qd̄ ḡdit̄ sup̄ q̄tuor pe
des abominabile erit vob̄. Quicqd̄ autē abulat

qd̄ sup̄ quatuor pedes s̄ habet lōgiora retrā
cruta p̄ q̄ salit sup̄ frā. comedere debetis: vt ē
bruceus in genere suo. et anthac⁹ atq; ophio/
mach⁹ atq; locusta: singula iux̄ gen⁹ suū.
Quicqd̄ autē ex volucribus. q̄tuor t̄m habet
pedes execrabile erit vob̄: et q̄cuq; mortiana eo
rū tetigerit polluet̄. et erit imūd⁹ vsq; ad ve
sperā: et si necesse fuerit vt portet q̄piā hōꝝ.
mortuū lauabit vestimēta sua. et imūd⁹ erit
vsq; ad occasū solis. Dñe aial qd̄ habet q̄
dom vngulā s̄ nō diuidit eā. nec ruminat. in
imūdū erit: et q̄cqd̄ tetigerit illud otamiabit̄.
Qd̄ abulat sup̄ man⁹ ex cunctis aiantib; q̄ ince
dit q̄drupedia: imūdū erit. Qui tetigerit mo
rtiana eoz. polluet̄ vsq; ad vesperū: et q̄ por
tauerit huiuscemodi cadauera lauabit vesti
ta sua. et imūd⁹ erit vsq; ad vesperū: quia
oīnia h̄ imūda sūt vob̄. Hec q̄ int̄ polluta
reputabūt̄ de h̄is q̄ mouēt̄ in terra: muste/
la et mus et cocodrill⁹. singla iux̄ gen⁹ suū:
migale cameleon. et stellio. et lacerta et talpa:
oīa h̄ imūda sūt. Qui tetigerit mortiana eo
rū imūd⁹ erit vsq; ad vesperū: et sup̄ q̄s ce
derit q̄cqd̄ de mortianis eoz. polluet̄. Tam
vas ligneū et vestimētū. q̄ pelles. et alicia. et
in q̄cuq; sit op⁹ t̄gēt̄ aq̄. et polluta erūt vs/
q; ad vesperū: et sic postea mudabūt̄. Vas au
tē vitale i q̄ hōꝝ. q̄t̄q; intro ceciderit pollue
tur: et ideo h̄ agēduz ē. Dis ab; q̄s comedet̄
si kula fuerit sup̄ eū aq̄ imūd⁹ erit: et omne li
quēs qd̄ bibit̄ d̄ vniūso vase imūduz erit. Et
q̄cqd̄ de mortianis huiuscemodi ceciderit sup̄
illud imūdū erit: siue elibani. siue atropedes
destruet̄. et imundi erit. Fōtes vero et alter
ne. et oīs aq̄rū aggregatō mūda erit. Qui mor
tianū eoz. tetigerit polluet̄. Si ceciderit sup̄
semētōz nō polluet̄ eā: si nauit q̄sp̄iā aq̄ seme
toz p̄fuderit. et postea mortianis tacta fuerit: il
lico polluet̄. Si mortuū fuerit aial qd̄ licet vo
bis comedere: q̄ cadauer ei⁹ tetigerit imūdus
erit vsq; ad vesperū. Et q̄ comederit ex eo q̄p
piā siue portauerit. lauabit vestimēta sua: et i
mūd⁹ erit vsq; ad vesperū. Dñe qd̄ reptat
sup̄ frā abominabile erit: nec assumet̄ i cibum
Quicqd̄ sup̄ pedē q̄drupes gradit̄. et multos
habet pedes siue p̄ humū t̄bit̄ nō comedet̄.
q̄ abominabile ē. Nolite otaminare aias v̄ras:
nec tagat̄ q̄cqd̄ eoz. ne imūdi sitis. Ego sū

hōs deus v̄. Sācti estote: q̄ ego sādus sū.
ne polluat̄is aias v̄ras in om̄i rep̄ili qd̄ mo/
uet̄ sup̄ t̄raz. Ego enī sū dñs q̄ eduxi v̄s de
t̄ra egipti: vt esse v̄ob̄ in dñi. Sācti erit̄: q̄
ego sādus sū. Ista ē lex aianū ac v̄luerū et
om̄is aie v̄iuet̄ q̄ mouet̄ in aq̄. et reptat̄ i t̄s
ra: vt differēdas nouerit̄ mūdi et immūdi: et
vt sciat̄ qd̄ comedere et resp̄uere debeatis

Capitulū xii

Leuiticusq̄ ē dñs ad moysē dicēs.
Loq̄re filiis isrl̄: et diceas ad eos.
Mulier si suscepro semine p̄p̄it
masculū imūda erit̄ septez diebo
iux̄t̄ dies sepaōis mēstrue: et die octauo er̄
tūdet̄ infātū: ip̄a vero trigitat̄ibz diebus
manebit̄ i sāguine purificacōis sue. M̄ne sād
tū nō tāget̄: nec ingrediet̄ in sāduanū donec
impleat̄ dies purgacōis sue. Sin aut̄ femi/
naz p̄p̄rit̄ imūda erit̄ duabo ebdomadibz iux̄t̄
ritū fluxus mēstrui: et sexagital̄ diebo mane
bit̄ in sāguine purificacōis sue. Cūq̄ expleti
fuerit̄ dies purificacōis sue p̄ filio siue p̄ filia
deferet̄ agnū am̄iculū in olocaus̄tū et pullum
colūbe. siue turturē p̄ p̄cto ad ostiū tabnacli
testimonij et t̄det̄ sādōt̄: q̄ offert̄ illa coram
dño. et orabit̄ p̄ ea: et sic mūdabit̄ a p̄fluio
sāguis sui. Ista ē lex parturētis masculū et fe
minā. Qd̄ si nō inuenerit̄ manū ei⁹ nec potue
rit offerre agnū: sumet̄ duos turtures v̄l du
os pullos colūbarū: vnū in olocaus̄tū et alio
nū p̄ p̄cto. Orabit̄q̄ p̄ ea sādōt̄ et sic mūda/
bitur.

Capitulum xiii

Leuiticusq̄ ē dñs ad moysē et ad
aaron dicēs. Sd̄ i cui⁹ cute et cāne
ort⁹ fuerit̄. Et diuersus colō siue
pustula. aut lucēs q̄pp̄ia id ē pla/
ga lepre: adducet̄ ad aaron sādōt̄em. vel ad
vnū quēlibet filioꝝ ei⁹. Qui eū viderit̄ leprā
in cute. et pilos in albū mutatos colorē. ip̄sā
q̄ sp̄cē lepre humilioꝝ cute et carne reliq̄:
plaga lepre ē: et ad arbitriū ei⁹ sepabit̄. Sin
aut̄ lucēs cādōz fugit̄ in cute. nec humilio car
ne reliq̄: et pili coloris p̄stini: recludet̄ eū sa
cōdōs septē diebo: et osidet̄ die septio. Et
si qd̄ lepra v̄l nō creuerit̄. nec trāsiert̄ in cus
te potes terminos: rursum recludet̄ eū septē die
bo alijs: et die septio otēplabit̄. Si obscuro
fuerit̄ lepra et nō creuerit̄ in cute mūdabit̄ eā

q̄ scabies ē: lauabit̄q̄ hō vestimēta sua. et mū
dus erit̄. Qd̄ si postq̄ a sādōt̄e visus ē et reddi
tus ē mūdiciē iterū lepra creuerit̄ adducetur
ad eū: et imūdiciē otēplabit̄. Plaga lepre si
fuerit̄ in hoīe adducet̄ ad sādōt̄ez: et videbit̄
eū. Cūq̄ color albo in cute fuerit̄. et capillōz
mutauerit̄ aspectū. ip̄a q̄ caro viua apparue
rit̄: lepra vetustissima iudicabit̄. atq̄ mohta
erit̄. Cōtamiabit̄ itaq̄ eū sādōs. et nō reclu
det̄: q̄ p̄spicue imūdiciē ē. Sin aut̄ efflorescit̄
discurres lepra in cute: et opuerit̄ om̄em car
ne in a capite vsq̄ ad pedes. q̄cqd̄ s̄b aspectu
oculoz. cadit̄: osidet̄ eū sādōs. et teneit̄ le
pra mūdissima iudicabit̄. eo q̄ ois in cādōz
v̄la sit: et idarco hō mund⁹ erit̄. Quādo vero
caro viuēs in eo apparuit̄. tūc sādōtis iudicio
polluet̄: et it̄ imūdos reputabit̄. Caro enī vi
ua si lepra aspergit̄: imūda ē. Qd̄ si rursum v̄/
sa fuerit̄ in alioꝝ et totū hoīez opuerit̄: osidet̄
bit̄ eū sādōs. et mūdū esse d̄cernet. Caro au
tē et cutis i q̄ v̄l natū ē et sanatū. et i loco v̄l
ceis acatrix alba apparuit̄ siue s̄brufa: addu
cet̄ homo ad sādōt̄em. Qui eū viderit̄ locū le
pre hūilioꝝ cāne reliq̄. et pilos v̄les i cādōz
cōtamiabit̄ eū. Plaga enī lepre orta ē in v̄l
cere. Qd̄ si pilus coloris est̄ p̄stini et acatrix
s̄bobscura. et v̄dina cāne nō ē humilio: reclu
det̄ eū septē diebo. Et si qd̄ creuerit̄. adiudica
bit̄ eū lepre: sin aut̄ steterit̄ i loco suo. v̄l ac
rix ē acatrix: et hō mūd⁹ erit̄. Caro aut̄ et cutis q̄
ignis exussit̄. et sanata albā siue rufā habu
erit̄ acatrix: osidet̄ eā sādōs. Et ecce v̄la
ē i alioꝝ. et loc⁹ ei⁹ reliq̄ cute ē hūilio: q̄
miabit̄ eū: q̄ plaga lepre i acatrice orta ē. Qd̄
si piloz. color nō fuerit̄ imutatus. nec hūili
oz plaga carne reliq̄. et ip̄a lepre species fue
rit̄ s̄bobscura: recludet̄ eū septē diebo: et die
septimo otēplabit̄. Si creuerit̄ in cute lepra
cōtamiabit̄ eū: sin aut̄ i loco suo cādōz steterit̄
nō satis clar⁹. plaga cōbustiois est̄ et idarco
mūdabit̄. q̄ acatrix ē obscura. Vir siue mul̄
i cui⁹ capite vel bāba gēmiauerit̄ lepra: vide
bit̄ eos sādōs. Et si qd̄ hūilioz fuerit̄ locus
carne reliq̄. et capill⁹ flau⁹. solitoq̄ s̄bobs: cō
tamiabit̄ eos: q̄ lepra capite ac barbe est̄. Sin
aut̄ viderit̄ locuz macule eglē v̄dine carni. et
capillū nigrū: recludet̄ eos septez diebo: et die
septio intuebitur. Si nō creuerit̄ macula. et

capillus sui color
que eglis: rade
eludetur septē
fuerit̄ stetit̄ pl
carne reliqua: n
suis mundue er
rursus creuerit
us virū capillu
tus: q̄ a pro im
etula. et capilli
nati esse: et oñ
siue mlier i cut
tur eos sādōs.
alborem lucere
culaz coloris cā
de cui⁹ capite
Et si a fronte
dus ē. Sin aut̄
bas v̄l rufus c
dos videtur: cō
q̄ orta ē i calui
lepra. et sepa
bit̄ vestimēta
tētū: cōtami
ni tpe q̄ lepre
bit̄ extra cast
p̄a habuit̄ i
te pellis vel q̄
vel rufa macu
tur: osidet̄ q̄
det septem die
ens. si deplax
polluti iudica
uēta: et idarco
nō creuisse. p̄
recludet̄q̄ ill
rit̄ facē qd̄m
uisse lepra: in
eo q̄ infusa si
lepra. Sin aut̄
q̄ vestis ē lo
Quod si v̄l
inaeulata er
igne cōburi.
pura sunt̄ se
pre vestimen
gminis. om̄i
mūdari debe

capillus sui coloris est. et locus plage carnis reli-
que estis: radet homo absque loco macule: et res-
cludetur septem diebus alijs. Si die septimo visa
fuerit stetit plaga in loco suo. nec humilis
carne reliqua. mundabit eum: lotusque vestibus
suis mundus erit. Si autem post emundationem
rursus creuerit macula in cute. non quiescit ampli-
us virum capillus in flauum colorem si commuta-
tus: quia a parte immundus est. Porro si steterit ma-
cula. et capilli nigri fuerint: nouerit homines sa-
natum esse: et ostendit eum per nundat mundus. Vir
siue mulier in cute cadit: apparuerit: in tuebun-
tur eos sacerdos. Si deprehenderit se obscurem
alborem lucere in cute: sciat non esse lepra. sed ma-
culam coloris cadidi: et homines mundus. Vir
de cuius capite capilli fluunt. caluus et mundus est.
Et si a fronte ceciderint pili: reualuatur et mu-
dus est. Si autem in caluicio siue in reualuacione al-
bus vel rufus color fuerit ex ortu. et si sacer-
dos videtur: condonabit eum haut dubie lepre:
quod orta est in caluicio. Quique maculatus fuerit
lepra. et sepatus est ad arbitrium sacerdotis: habebit
vestimenta dissuta caput nudum. os veste con-
tactu: contamiatum ac sordidum se clamabit. In
tempore quo leprosus est et immundus: solus habitabit
extra castra. Vestis lanae siue lineae. que le-
pra habueit in stamine atque sebo tegmine aut est
te pellis vel quicquid ex pelle confectum est: si alba
vel rufa macula fuerit infecta. lepra reputabi-
tur: ostendetque sacerdoti. Qui ostendit reclu-
det septem diebus: et die septimo rursus aspici-
ens. si deprehenderit creuisse. lepra pseuerans est:
pollutum iudicabit vestimentum. et omne in quo fuerit in-
uentum: et idcirco oburet: flammis. Non si eorum videtur
non creuisse. percipiet et lauabit id in quo lepra est:
recludetque illud septem diebus alijs. Et cum vide-
rit faciem quidem pristina non reuera nec tamen cre-
uisse lepra: immundus iudicabit et igne comburet:
eo quod infusa sit in superficie vestimenti vel per totum
lepra. Si autem obscure fuerit locus lepre post
quam vestis est lota: abrumpet eum et a solido diuidet.
Quod si vltra apparuerit in his locis que prius
immaculata erant: lepra volatilis et vaga debet
igne comburi. Si reslauerit. lauabit aqua ea que
pura sunt secundo: et munda erunt. Ista est lex le-
pre vestimenti lanae et lineae. staminis atque sebo
geminis. omnisque suppellectilis pellice: quomodo
mundari debeat vel contamini. **Ca. xiiii**

Deuteriusque est dominus ad moysen dicens.
Hec est ritus leprosi qui mundatus est.
Adducet ad sacerdotem. Qui egressus
sua de castris. cum iuenerit lepra est
se mudata. percipiet ei qui purificat. ut offerat
duos passeris viuos per se quos veli licitum est: et
lignum cedrinum. vnicuiqueque et ysofum. Et vnus
ex passeribus imolari iubebit in vase fictili super
aquis viuetes: alium autem viuum. cum ligno ce-
drino et cocco et ysofo tiget in sanguine passeris
immolati. quod asperget illum qui mundatus est sepa-
tes. ut iure purgetur: et dimittet passerem viuum
ut in agrum auolet. Cumque lauerit homo vestimen-
ta sua. radet omnes pilos corporis. et lauabitur
aque purificansque ingredietur castra: ita dumtaxat
ut maneat extra tabernaculum suum septem diebus: et
die septima radet capillos capitis. barbasque et
supercilia. et totum corporis pilos. Et lotus rur-
sum vestibus et corpe. die octauo assumet duos
agnos immaculatos. et ouem anicula absque ma-
cula: et tres decimas simile in sacrificium quod offeret
sacra sit oleo: et sextarium olei sextarium. Cumque sacer-
dos purificans homines statuerit eum et haec omnia co-
tra dominum in ostio tabernaculi testimonium: tollet ag-
num et offeret eum pro delicto oleique sextarium. Et ob-
latis autem dominum omnibus. imolabit agnum vbi solus
imolari hostia pro peccato et olocautum: id est in loco
sacro. Sic enim pro peccato: ita et pro delicto. ad sacer-
dotem presentet hostia. Sacra sacrorum est. Assumet
que sacerdos de sanguine hostie que imolata est pro de-
licto ponet super extremum auricule dextre eius que
mundat. et super pollices manus dextre et pedis:
et de olei sextario mittet in manum suam sinistra
tingetque digitum dextrum in eo: et asperget coram
domino sepates. Quod autem reliquum est olei in leua ma-
nu. hiet super extremum auricule dextre eius qui
mundat. et super pollices manus ac pedis dextri:
et super sanguinem que effusus est pro delicto: et super ca-
put eius. Rogabitque pro eo coram domino: et faciet sa-
crificium pro peccato. Tunc immolabit olocautum: et
ponet illud in altari cum libamenter huius: et homo ri-
te mundabitur. Quod si pauper est. et non potest ma-
nus eius inuenire que dicta sunt: pro delicto sumet
agnum ad oblationem. ut roget pro eo sacerdos.
decimasque parte simile. asperse oleo in sacrificium.
et olei sextarium. duosque turturos siue duos pul-
los colube: quorum vnus sit pro peccato. et alter in
olocautum: offeretque ea die octauo purificationis

hie sacerdos ad ostiū tabnacli testimonij corā
 dño. Qui suscipiēs agnū p delicto. et sextari
 um olei. letabit simul: immolatoq; agno. de
 sāguine ei⁹ ponet sup extremū auriculē dex/
 tre ei⁹ q̄ mūdatur: et sup pollices man⁹ ei⁹ ac
 pedis dextri. Olei vero p̄tē mittet i manū suā
 sinistra: in quo tigēs digiti dextre man⁹ aspē
 get sepaes corā dño tāgetq; extremū dextre
 auriculē illi⁹ q̄ mūdatur. et pollices man⁹ ac
 pedis dextri: in loco sāguinis q̄ effusus ē p̄
 hēto. Reliq; aut p̄tem olei q̄ ē i sinistra māu
 mittet sup caput purificati vt placet p̄ eo do
 minū: et turturē siue pullū colūbe offeret: vnū
 p̄ delicto. et alterū in olocaustuz cū libamētē
 suis hoc ē sacrificiūz leprosi. q̄ habere nō po
 test omnia i emūdacionēz sui. Locutusq; ē dñs
 ad moysē et aarō dicēs. Cūq; ingressi fueritis
 t̄ra chanaan: q̄ ego dabo vob̄ in possessionē:
 si fuerit plaga lepre in edibz: ibit ei⁹ ē dom⁹
 nundās sacerdoti. et dicet. Quasi plaga lepre
 videt̄ in esse i domo mea. At ille p̄cipiet ut ef
 ferant̄ vnūsa d̄ domo priusq; iḡ rediat̄ eā.
 et videat vtrum leprosa sit: ne immūda fiat
 omnia q̄ in domo sūt. Intra bitq; postea vt cō
 sideret leprā dom⁹: et tū vident in parietibz il
 li⁹ q̄si vāllielās pallore siue rubore d̄co: mes
 et humilio: res sup̄hae reliqua: egrediet̄ osti
 um domus et statim claudet illā septē diebz:
 reuersusq; die septimo considerabit eā. Si mue
 nerit creuisse leprā iurebit erui lapides in quibz
 lepra est: et p̄idet eos extra ciuitatē in lo/
 cū immūdū: domū aut̄ ipam radi intrinsecus
 p̄ arcuātū. et sp̄rgi puluerē calure extra vr̄tē
 in locū immūdū: lapidesq; alios reponi pro
 hijs q̄ ablati fuerāt. et luto alio limi domum
 dimaūt postq; erui sūt lapides. et puluis es
 latus. et alia t̄ra lita ingressus sacerdos vide
 rit reuersā leprā. et parietes respersos macu
 lis: lepra ē p̄fueris. et immūda dom⁹. Quā
 statim destruet̄: et lapides eius ac ligna atq;
 vnūsa puluerē p̄iet̄ extra opidū in locum
 immūdū. Qui intrauerit domū quādo clusa ē
 immūd⁹ erit vsq; ad vesperū: et q̄ dormierit i
 ea et comederit quippiā lauabit vestimēta sua
 Quod si introiens sacerdos viderit leprā non
 creuisse in domo postq; denuo lita fuerit: puri
 ficabit eam reddita sanitate. Et in purificacō
 ne eius sumet duos passerēs lignūq; cedrinū

et vermiculum atq; ylopū: et immolato vno
 passere i vase ficti sup aq̄s viuas. tollet lig
 nū cedrinū. et ylopū et cocēū. et passerē viuū
 et tinget oia in sāguie passeris imolati atq; i
 aq̄s viuentibz et asperget domū sepaes: puri
 ficabitq; eā tā in sāguie passeris q̄ in aq̄s vi
 uentibz. et in passere viuo lignoq; cedrino et
 ylopo. atq; vermiculo. Cūq; dimiserit passe
 rē auolare in agrū libere: orabit p̄ domo iure
 re mūdabitur. Ista ē lex omnis lepre et p̄stho
 re lepre velliū et domorū. acatrias et erupcō
 um papularū: lucēt̄ macule et in varias spe
 cies coloribz immutat̄: at possit sciri q̄ tēpō
 mūdū quid vel immūdū sit. **Ca⁹**

Locusq; ē dñs ad moysē et aar
 on dicēs. Loq̄mini filijs isrl: et
 dicite eis. Vir q̄ patit̄ fluxū semi
 nis. immūd⁹ erit: et tūc iudicabi
 tur huic vicio sbiacere: cū p̄ singlā momentē
 adhaerit carni ei⁹. atq; occurrerit fed⁹ humō
 Dñe statū i q̄ dormierit immūdum erit: et vbi
 eūq; sederit. Si q̄s hominū tetigerit lectū ei⁹
 lauabit vestimēta sua: et ipse lot⁹ aq̄ immūdus
 erit vsq; ad vesperū. Si sederit vbi ille sedē
 rat: et ipse lauabit vestimēta sua: et lot⁹ aq̄ im
 mūd⁹ erit vsq; ad vesperū. Qui tetigerit car
 nē ei⁹ lauabit vestimēta sua: et ipse lot⁹ aq̄ im
 mūdus erit vsq; ad vesperū. Si saluā kuu
 scemodi hō iecerit sup eū q̄ mūd⁹ est lauabit
 vestimēta sua: et lotus aq̄ immūdus erit vsq;
 ad vesperū. Sargia sup qd̄ sederit immūdum
 erit. et q̄cqd̄ sb̄ eo fuerit q̄ fluxuz seminis pas
 tur pollutū erit vsq; ad vesperū. Qui portauerit
 hōz. aliqd̄ lauabit vestimēta sua: et ipse lo
 tus aq̄ immūdus erit vsq; ad vesperū. Quis
 q̄ tetigerit q̄ talis ē nō lotus aq̄ māto. laua
 bit vestimēta sua: et lotus aq̄ immūdus erit vs
 q; ad vesperū. Vas fictile qd̄ tetigerit. strin
 getur: vas aut̄ ligneū lauabit̄ aq̄. Si lana
 tus fuerit q̄ huiusmodi sustinet passionem
 numēabit septē dies p̄ emūdacionēz sui: et
 lot⁹ vestibz. et toto corpore in aq̄s viuentibus
 erit mūdus. Die aut̄ octauo sumet duos tur
 tures aut duos pullos colūbe: et veniet in cō
 spectu dñi ad ostiū tabnacli testimonij: dabit
 q; eos sacerdoti. Qui faciet vnū p̄ peccato. et
 alterū i olocaustū: rogabitq; p̄ eo corāz dño
 vt emūdetur a fluxu seminis sui. Vir de quo

egrediet̄ semē
 pus suū: et im
 stez et pellē q̄
 erit vsq; ad
 iabitur aq̄: et
 Mulier q̄ red
 septē diebz se
 mūd⁹ erit vsq;
 erit vsq; sederit
 Qui tetigerit
 et ipse lotus a
 Dñe vas sup
 lauabit vestimē
 erit vsq; ad v
 sāguie mēf
 et omē statū
 patit̄ multē
 struali. vsq; q̄ p
 lat: q̄diu sb̄
 sit i tpe mēf
 et vas i q̄ sed
 rit eā lauabit
 mūd⁹ erit vsq;
 et fluere cessa
 ficacōnis sue
 duos turtures
 ostiū tabnacli
 to. et alterū i
 dño: et p̄fluxu
 isrl ut caueat
 dibo suis cū p
 ter eos. Ista
 et q̄ pollutū: et
 vsq; quigi fluxu
 cum ea.

Locusq; ē dñs ad moysē et aar
 on dicēs. Loq̄mini filijs isrl: et
 dicite eis. Vir q̄ patit̄ fluxū semi
 nis. immūd⁹ erit: et tūc iudicabi
 tur huic vicio sbiacere: cū p̄ singlā momentē
 adhaerit carni ei⁹. atq; occurrerit fed⁹ humō
 Dñe statū i q̄ dormierit immūdum erit: et vbi
 eūq; sederit. Si q̄s hominū tetigerit lectū ei⁹
 lauabit vestimēta sua: et ipse lot⁹ aq̄ immūdus
 erit vsq; ad vesperū. Si sederit vbi ille sedē
 rat: et ipse lauabit vestimēta sua: et lot⁹ aq̄ im
 mūd⁹ erit vsq; ad vesperū. Qui tetigerit car
 nē ei⁹ lauabit vestimēta sua: et ipse lot⁹ aq̄ im
 mūdus erit vsq; ad vesperū. Si saluā kuu
 scemodi hō iecerit sup eū q̄ mūd⁹ est lauabit
 vestimēta sua: et lotus aq̄ immūdus erit vsq;
 ad vesperū. Sargia sup qd̄ sederit immūdum
 erit. et q̄cqd̄ sb̄ eo fuerit q̄ fluxuz seminis pas
 tur pollutū erit vsq; ad vesperū. Qui portauerit
 hōz. aliqd̄ lauabit vestimēta sua: et ipse lo
 tus aq̄ immūdus erit vsq; ad vesperū. Quis
 q̄ tetigerit q̄ talis ē nō lotus aq̄ māto. laua
 bit vestimēta sua: et lotus aq̄ immūdus erit vs
 q; ad vesperū. Vas fictile qd̄ tetigerit. strin
 getur: vas aut̄ ligneū lauabit̄ aq̄. Si lana
 tus fuerit q̄ huiusmodi sustinet passionem
 numēabit septē dies p̄ emūdacionēz sui: et
 lot⁹ vestibz. et toto corpore in aq̄s viuentibus
 erit mūdus. Die aut̄ octauo sumet duos tur
 tures aut duos pullos colūbe: et veniet in cō
 spectu dñi ad ostiū tabnacli testimonij: dabit
 q; eos sacerdoti. Qui faciet vnū p̄ peccato. et
 alterū i olocaustū: rogabitq; p̄ eo corāz dño
 vt emūdetur a fluxu seminis sui. Vir de quo

ron frem tuū
 uz. qd̄ ē intrā
 archa. ut nō
 ozaculū: m̄f
 ret: et arietē
 et: femialibz
 zona linea: et
 eni vestimēt
 re induet̄.

egredietur semē coitus. lauabit aqua omne corpus suū: et imūduus erit vsq; ad vespērū. Vespere et pellē q̄ habuerit lauabit aq; et imūda erit vsq; ad vespērū. Mulier eū q̄ coierit lauabitur aq; et imūda erit vsq; ad vespērū. Mulier q̄ redeūti mēse patit fluxū sāguinis: septē dieb; sepabit. Omnis q̄ tetigerit eā. imūduus erit vsq; ad vespērū: et locus i q̄ dormierit vlt̄ sederit dieb; sepacōnis sue. polluetur. Qui tetigerit lectū suū: lauabit vestimēta sua: et ipse lotus aq; imūduus erit vsq; ad vespērū. Dñe vas sup qd̄ illa sederit. quisq; attigerit lauabit vestimēta sua: et ipse lotus aq; pollutus erit vsq; ad vespērū. Si coierit euz ea vir tpe sāguinis mēstrualis imūduus erit septē dieb;: et omne strātū i q̄ dormierit polluetur. Mulier q̄ patit multē dieb; fluxū sāguinis nō i tpe mēstruali. vlt̄ q̄ post mēstruū sāguis fluit nō cessat: q̄ diu s̄biacet huic passioi imūda erit: q̄ si sit i tpe mēstruo. Dñe strātū i q̄ dormierit: et vas i q̄ sederit. pollutus erit. Quicūq; tetigerit eā lauabit vestimēta sua: et ipse lotus aq; imūduus erit vsq; ad vespērū. Si steterit sāguis et fluere cessauerit. numerabit septē dies purificacōnis sue: et die octauo offert p se sacerdoti duos turtures aut duos pullos colūbarū ad ostiū tabnacli testimonij: q̄ vnū faciat p peccato. et alterū i olocautū: rogabitq; p ea coram dño: et p fluxu imūdiac̄ ei⁹. Docebitq; filios isrl̄ ut caueāt imūdiac̄: et nō moriātur in sordibus suis eū polluerit tabnaclū meū: qd̄ ē inter eos. Ista ē lex ei⁹ qui patit fluxū seminis. et q̄ polluit coitu: et q̄ mēstruis tpeb; separatur vlt̄ q̄ iugi fluit sāguine: et homis q̄ dormierit eum ea.

Capitulum

xxj

L Deutulusq; ē dñs ad moysen post mortē duoz filioz aarō: qm̄ offeretes ignē alienū infecti sūt. Et pcepit ei dicēs. Loqr̄ ad aaron fr̄em tuū. ne omni tpe ingrediar: factuarius. qd̄ ē intra veluz coraz p̄p̄iatoris q̄ regit archa. ut nō moriatur: qz in nube apparebo sup ozaclū: nisi h̄ an fecerit. Vitulū p peccato offeret: et arietē i olocautū. Tunica linea vesti et: femialib; lineis verēda celabit. Acciget zona linea: cōdarim lineā imponet capiti. Decem vestimēta sūt facta: q̄b; cūctis eū lot⁹ fuerit induet. Suscipietq; ab vnūsa mltitudi

ne filioz isrl̄ duos hircos p peccato: et vnū arietē i olocautū. Cūq; obtulerit vitulū et ozaclū: et arietē p se et p domo sua: duos hircos stare faciet corā dño i ostio tabnacli testimonij: mit tēsq; sup vtrūq; sortē. vnā dño. et alterā capro emissario. cuius exierit sortē dño. offeret illum p peccato: cui⁹ autē in caprū emissariū statuet eū vultū corā dño. ut fidat p̄ces sup eū: et emittat eū i solitudinē. Ibijs rite celebrat. offeret vitulū: et rogās p se et p domo sua imolabit eum. Assumptoq; thuribulo quod d̄ prunis altaris impleuerit. et haucēs manu cōpositū thymiamā i incensū: vlt̄ velū mēbit in sancta. vt possit sup ignē aromatico nebula eoz. et vapor opiat ozaclū qd̄ ē sup testimonij: et nō moriatur. Tolletq; de sāguine vituli: et asperget digito sepiēs oza p̄p̄iatoriū ad oriētē. Cūq; mactauerit hircū p peccato p̄p̄iatoris: imittet sāguinē ei⁹ int̄ velū sic p̄ceptū ē d̄ sāguine vituli: vt aspergat e regione ozaclū. et expiet factuarū ab imūdiac̄ filioz isrl̄: et a p̄p̄iatoris eoz. cūctisq; p̄p̄iatoris. Turēt hircū: et mactauerit in tabnaclō testimonij qd̄ hircū ē i medio sortē: cū habitacōis eoz. Nullus hominū sit i tabnaclō qm̄ p̄p̄iatoris factuarū ingrediat: ut roget p se et p domo et p vnūsa cetera isrl̄ donec egrediar: tabnaclū. Cū autē exierit ad altare qd̄ corā dño ē ozaclū p se: et sup tū sāguinē vituli atq; hircū fidat sup cornua ei⁹ p gyri: aspergetq; digito sepiēs. expiet et factuarū illud ab imūdiac̄ filioz isrl̄. Postq̄ emūdauerit factuarū. et tabnaclū. et altare. tūc offerat hircū vultū et polita vlt̄ qz manu sup caput ei⁹ ostentat. omnes iniquitates eoz. i t̄ra solitariā. et dimissus fuerit i deserto. reuertet aarō in tabnaclū testimonij: et depositus vestib; q̄b; p̄p̄iatoris induet eū itra ret factuarū. relictisq; ibi. lauabit eāne suā in loco factō: induetq; vestib; suis. Et postq̄ egressus obtulerit olocautū suū ac plebis rogabit tā p se q̄ p p̄p̄iatoris: et adipē q̄ oblatio est p peccato adolebit sup altare. Ille vero q̄ dimiserit caprū emissariū lauabit vestimēta sua et eoz aq;: et sic ingrediet i castra. Vitulū autē et hircū q̄ p peccato fuerat immolati et quorum

sanguis illatus ē i sactuariuz ut expiatio con-
pleret. aspōtabūt foras castra ⁊ cōburēt igni
tā pelles q̄ carnes eoz. ac simuz: ⁊ q̄cūq; cō-
bussert ea. lauabit vestimēta sua. ⁊ carnē aq̄:
et sic ingrediet castra. Eritq; vob hoc legitimi-
muz sēpitūz. Mense autē septimo decia die
mēsis. affliget aias v̄ras: nullūq; op̄ facie-
tis siue indigena siue aduena q̄ p̄regnāt: int̄
vos. In hac die expiatio erit v̄ri atq; mūda-
tio: ab om̄ib; p̄ctis v̄ris corā dño mūdabim̄i
Sabbatuz enī r̄q̄eōnis est: ⁊ affligetis aias
v̄ras r̄ligione p̄petua Expiabit autē sac̄dos q̄
vnet̄ h̄it: et cui⁹ man⁹ h̄itate sūt ut sac̄doō
fugat̄ p̄ p̄re suo. Indueturq; stola linea et
vestib; sactis: et expiabit sactuariū et taberna-
culuz testimonij atq; altare: sac̄dotes q̄ ⁊ vni
ūlū pplūz. Eritq; hoc vob legitimum sēpitū:
vt ozetis p̄ filijs isrl. ⁊ p̄ cūctis p̄ctis eorum
semel i āno. Fecit igit̄ sicut p̄cep̄erat domin⁹
moysi.

Capitulu

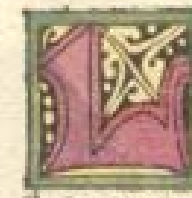
xvii

Locutus ē dñs ad moysē dicēs
Loq̄re aarō et filijs ei⁹ ⁊ cūctis fi-
lijs isrl: dicēs ad eos N̄ste ē v̄mo
q̄ mādauit dñs dicēs. Homo q̄li-
bet de domo isrl. si occiderit bouē aut ouem.
siue captū i castris v̄l extra castra. ⁊ non obtu-
lerit ad ostiū tabnacli oblacōnez dño: s̄gū-
nis re⁹ eit Quasi si s̄gūnez h̄iderit: sic pibit d̄
medio ppli sui. Ideo sac̄doti offerre debēt filij
isrl hostias suas q̄s occidunt i agro ut sactifi-
cēt dño an̄ ostiū tabnacli testimonij: et imo-
lēt eas ollias pacificas dño. Fūdetq; sac̄dos
s̄gūmē sup altare dñi ad ostiū tabnacli testi-
monij: ⁊ adolebit adisp̄ in odorez suauitatis
dño: ⁊ neq̄q; vltra imolabūt hostias suas de
monib; eū q̄b; fornicati sūt. Legitimū sēpitū
erit illis ⁊ posteris eoz. Et ad ip̄os dicēs
Homo de filijs isrl. ⁊ de aduenis q̄ p̄regnā-
tur apud vos q̄ obtulerit olocaultū siue victi-
mā. et ad ostiū tabnacli testimonij nō addux-
erit eā vt offerat dño: int̄erbit de pplō suo.
Homo q̄libet de domo isrl. ⁊ de aduenis q̄ p̄-
regnāt: int̄er vos. si comederit s̄gūmē obfir-
mabo faciē meā cōt̄ aiaz illi⁹ ⁊ disperdā eam d̄
pplō suo: qz aia carnis i sanguine ē: ⁊ ego de-
di illū vob. ut sup altare in eo expiet̄ p̄ aiaz
v̄ris: et sanguis p̄ aie piaculo sit. Id̄circo
dixi filijs isrl. Om̄is aia ex vob nō comedet

s̄gūnez: nec ex aduenis q̄ p̄regnāt̄ apud
vos. Homo q̄cūq; de filijs isrl. ⁊ de aduenis
q̄ p̄gnāt. apud vos si venacōe atq; aucupi-
o ceperit ferā v̄l auē q̄b; v̄sc̄i liātū ē: fundat
s̄gūmē et opiat illū t̄ra. Aia enī ois carnis i
s̄gūmē ē. Vnde dixi filijs isrl. S̄gūmē vni-
ūse carnis nō comedetis: qz aia carnis in san-
guine ē: ⁊ q̄cūq; comederit illū int̄erbit. Aia
q̄ comederit motiānū v̄l captū a bestia. tā de i-
dignis q̄ de aduenis lauabit vestimēta sua ⁊
semetip̄m aq̄: et stamiat̄ eit vsq; ad vesp̄-
rū: et h̄ ordine mūd⁹ fiet. Quod si nō laueit
vestimēta sua v̄l corp⁹: portabit iniquitatē suā

Ca

xviii

Deutisq; ē dñs ad moysē dicēs
Loq̄re filijs isrl: et dicēs ad eos.
Ego sū dñs de⁹ v̄r. Iuxta cōsue-
tudinē t̄re egypti in q̄ h̄itastis nō
faciet̄: et iuxta morē regionis chanaā. ad q̄
ego introduct⁹ sū vos. nō agēt̄: nec in le-
gittimis eoz. ābulabit̄. Faciet̄ iudicia mea
et p̄cepta mea seruabitis: ⁊ ābulabit̄ in eis.
Ego dñs deus v̄r. Custodite leges meas at-
q; iudicia: que sactēs hō viuēt in eis. Ego do-
min⁹ deus v̄r. Dis hō ad primaz s̄gūis sui
nō accedet ut reuelat turpitudinē ei⁹ Ego do-
min⁹. Turpitudinē p̄ris tui et turpitudinez
m̄ris tue nō discoopies. Mat̄ tua ē: nō reue-
lab turpitudinē ei⁹ Turpitudiez vxoris p̄ris
tui nō discoopies Turpitudō enim p̄ris tui ē
Turpitudinez sorozis tue ex p̄re siue ex m̄re
q̄ domi v̄l foris genita ē nō reuelab. Turp-
itudinē filie filij tui v̄l nep̄is ex filia nō reuela-
bis: qz turpitudō tua ē. Turpitudinē filie vx-
oris p̄ris tui q̄ peperit p̄ri tuo et est soror tua:
nō reuelab. Turpitudinē sorozis p̄ris tui nō
discoopies: qz caro ē p̄ris tui Turpitudinem
sorozis m̄ris tue nō reuelab: eo qz caro sit ma-
tris tue. Turpitudinē patrui tui nō reuelab:
nec accedes ad vxorē ei⁹: q̄ tibi affinitate cōiū-
git̄. Turpitudinē nur⁹ tue nō reuelab quia
vxor filij tui ē: nec discoopies ignominia ei⁹
Et vxorē fr̄is sui null⁹ ac̄piat Turpitudi-
nem vxoris fr̄is tui nō reuelab: qz turpitudō
fr̄is tui ē. Turpitudinē vxoris tue et filie ei⁹
nō reuelab. Filiam filij ei⁹. et filiaz filie illius
non sumes ut reueles ignominia ei⁹: qz caro
illi⁹ sūt: et talis coitus incestus est. Poterem

vxoris tue in-
uelab turpitu-
tudinem que p-
uelab fedita-
tibis: nec sem-
semie tuo nō
nec pollues
se uolo nō com-
o ē. Cū om̄i-
ris eū eo. M-
seebit ei: qz
h̄is q̄b; cōta-
ego aia an̄
fia tu⁹ ego
tores suos. C-
dica: ut nō f-
istis tā indig-
vos. Dēs enī
fr̄s q̄ fuerit
ne et vos sili-
euomiat gē-
re de abomi-
ppli sui. Cuf-
re q̄ fecerūt h-
mini i eis. E

q̄q; p̄em h̄
mea t̄st̄ odit
ti ad ydola: r̄
Ego dñs de-
eiscoz. dño
molata con-
nūt residuū
Si q̄s post
et impietat̄
sactū dñi po-
Cūq; m̄sū
vsq; ad solū
tas collige
na de adēcia
car p̄da dim-
tis fur tū. ne
qz p̄ximū fi-
lues nomē
mā p̄ximo

uxoris tue in pelliculā illi⁹ nō accipies: nec re-
uelab turpitudine ei⁹ adhuc illa vivēto. Ad-
mlierē que patit⁹ mēstrua nō accedes: nec re-
uelab feditatē ei⁹. Cū uxore primi tui nō co-
ibis: nec semis commixione maculaberis. De
semie tuo nō dab ut osecret⁹ ydolo moloch:
nec pollues nomē dei tui. Ego dñs. Cū ma-
leulo nō comiscer⁹ coitu semieo: qz abomina-
tio ē. Cū omni peccore nō coibis: nec maculate-
ris cū eo. Mulier nō succūbet iumento nec mis-
cebit⁹ ei: qz scel⁹ ē. Nec polluāmi i omnibus
hys qbz cōtaminatē sūt vniūse gentes quas
ego ciāā añ aspectū vrm: ⁊ qbus polluta est
tra tu⁹ ego scelēā visitabo: ut euomat bita-
tores suos. Custodite legitima mea atqz iu-
dicia: ut nō faciat⁹ ex omnibz abomiacōnibus
istis tā indigena q̄ colon⁹ q̄ pēgnant⁹ apud
vos. Dēs enī execracōes istas fecerūt accole-
tre q̄ fuerūt añ vs: ⁊ polluerūt eā. Cauete q̄
ne ⁊ vos filie euomat cū paria fecerūt: sicut
euomuit gēte q̄ fuit añ vs. Dñs aīa q̄ fece-
rit de abomiacōnibz hys q̄ppā: pibit de medio
ppli sui. Custodite mādāta mea. Nolite face-
re q̄ fecerūt hñ q̄ fuerunt añ vs: ⁊ ne pollua-
mini i eis. Ego dñs de⁹ vī. **Ca. xix.**

Leu⁹ ē dñs ad moyse dicens. Lo-
que ad omem cetū filioꝝ. isrl: ⁊
dices ad eos. Sācti estote: quia
ego sād⁹ sū dñs de⁹ vī. Vnus
q̄sqz p̄m suū ⁊ m̄e m̄ suā timeat. Sabbata
mea custodite. Ego dñs de⁹ vī. Nolite ser-
uare ad ydola: nec deos confictiles facietis vobis
Ego dñs de⁹ vī. Si immolauerit hostiaz pa-
cificoꝝ dño ut sit placabil⁹ eo die q̄ fuerit i-
molata comedet⁹ eā: ⁊ die altero. Quicquid
aut residuū fuerit in die t̄cū: igne cōburetis.
Si q̄s post biduūz comederit ex ea p̄fan⁹ erit
⁊ impietat⁹ re⁹: portabitqz iniquitatē suā quia
sādū dñi polluit: ⁊ pibit aīa illi⁹ de p̄lo suo.
Cūqz messuerit segetes tre tue nō tondeberis
vsqz ad solū sup̄ficē tre: nec remanentes sp̄s
tas colliges: neqz i vinea tua nace mos ⁊ gra-
na de dēna ogregab: s̄ paup̄ibz. ⁊ p̄regnis
carpēda dimittes. Ego dñs de⁹ vī. Nō face-
tis fur tū: nec mendemini: nec dāpiet vnusqz
qz p̄ximū suū. Nō p̄iurab i noie meo: nec pol-
lues nomē dei tui. Ego dñs. Nō facies calū-
niā p̄ximo tuo: nec vi opprimes eū. Non mo-

rabit⁹ opus mercēnarij tui: apud te vsqz m̄e
Non maledices fur do: nec coram ceco pones
offēdiculū: s̄ timebis dñm deū tuū: qz ego sū
dñs. Nō facies qd̄ mi quū ē: nec iniuste iudi-
cabis. Non osideres psonā paup̄is: nec hono-
res vultū potentis. Iuste p̄ximo tuo iudica.
Nec eris criminatoꝝ: nec fufurro i pplis. Nō
stabis extra sāgimē p̄rimi tui. Ego dñs. Nō
oderis fratē tuū i corde tuo: s̄ publice argue-
eū: ne habeas sup̄ illo p̄ctm. Non q̄ras vicio-
nē: nec memor eris iniurie ciuūz tuoꝝ. Dili-
ges amicū tuū sicut teipm. Ego dñs. Leges
meas custodite. Numētuz tuū nō facies coire
cū alter⁹ generis aianibz. Agrū tuū nō seres
diūlo semine. Velle q̄ ex duobz texta ē nō in-
dueris. Homo si dormierit cū muliere coitu se-
minis q̄ sit āilla etiā nobilis: ⁊ tamē p̄co nō
redēpta nec libertate donata: vapulabūt am-
bo ⁊ nō morietur: qz nō fuit libera. Pro delicto
aut suo offeret dño ad ostiū tabna eli testimo-
nij arietē: orabitqz p̄ eo sacerdos ⁊ p̄ p̄cto e-
ius corāz dño ⁊ repropiciabit⁹ ei: dimittet⁹ qz
peccatū. Quādo ingressi fuerit terrā ⁊ plāta
uerit i ea ligna pomifera: auferet⁹ p̄pua eo-
rum. Poma q̄ germinat insida erūt vobis:
nec edētis ex eis. Quāto aut anno omis frue-
tus eoꝝ sacrificabit⁹: laudabil dño. Quinto
aut āno comedet⁹ fruct⁹: ogregantes poma
q̄ p̄ferūt. Ego dñs de⁹ vī. Nō comedet⁹ cā-
nē cū sāgimē. Nō auguriabimini: nec obli-
uit⁹ somnia. Neqz i rotidū attōdebit⁹ comā:
nec radet⁹ barbā. Et sup̄ mortuo nō mādēt⁹
carnes v̄ras: neqz figuras aliq̄s aut signa-
ta faciet⁹ vob. Ego dñs. Ne p̄lituas filiam
tuā: ne cōtaminet⁹ tra ⁊ impleatur piacul o.
Sabbata mea custodite: ⁊ sāduarū meū me-
tute. Ego dñs. Nō declinet⁹ ad magos: nec
ad ariolos aliqd̄ sciscitemini: ut polluamini p̄
eos. Ego dñs de⁹ vī. Corā cano capite sur-
ge: ⁊ honora psonā semis: ⁊ time dñm deū tuū
Ego sū dñs. Si bitauerit aduena in tra v̄ra:
⁊ morat⁹ fuerit in⁹ vs: non exprobrete ei: s̄
sit in⁹ vs q̄si indigena: ⁊ diliget⁹ eū quasi
v̄smetipos: fuistis enī ⁊ vs aduene in tra
egip̄. Ego dñs de⁹ vī. Nolite facere iquū
aliquid in iudicio: in regula in p̄dere: in mē-
sura. Statera iusta: ⁊ eq̄ sint pondera: iustus
modi⁹: equusqz sextarius. Ego dñs deus v̄r:

qui eduxi vs de tra egipti. Custodite omnia
pcepta mea et vniuersa iudicia: et facite ea Ego
dñs.

Ca.

xx.

Leprosusq; ē dñs ad moysē dicens
Ipe loqris filijs isrl. Homo de fi
lijs isrl et de aduenis q; habitant
in isrl: si q; dederit de semie suo
ydolo moloch. morte moriat. Popul⁹ tere
lapidabit eum: et ego ponā faciē meā oītra il
luz. succidāq; eū de medio ppli sui: eo q; dede
rit de semie suo moloch. et otamiauēt sactu
ariū meū. ac polluerit nomē sactu meū. qd si
negligēs pplius t're et qsi parui pēdēs ipriuz
meum. dimiserit hoīem q; dedit de semie suo
moloch. nec voluerit eū occidere: ponā faciē
meā sup hoīem illū et agnacōez ei⁹: succidāq;
et ipsū et omnes q; cōsenserūt ei. ut fornicaretur
eū moloch de medio ppli sui. Anima q; deeli
nauerit ad magos et ariolos et fornicata fuerit
eū eis: ponā faciē meā oītra eā: et interficiā illā
de medio ppli sui. Sanctificamini et estote sacti
ti: q; ego sact⁹ sū dñs de⁹ vī. Custodite pre
cepta mea: et facite ea. Ego dñs q; sanctifico
vs. Qui maledixerit patri suo aut mī: mor
te moriat. Patri mī: q; maledixerit: sāguis
eius sit sup eū. Si mechat⁹ quis fuerit eū vx
ori alter⁹. et adulterū petrauerit eū coniuge
pximi sui: morte moriet⁹ et mech⁹ et adultera
Qui dormierit euz nouera sua et reuelauerit
ignominia patris sui: morte moriant⁹ ambo.
Sāguis eoz sit sup eos. Si q; dormierit eū
iuru sua vterq; moriat⁹: q; scelus opati sunt
Sāguis eoz sit sup eos. Qui dormierit euz
masculo coitu femieo: vterq; opatus est ne
fas: morte moriat⁹. Sit sāguis eoz sup eos
Qui sup vxorē filiaz duxerit matrē ei⁹: scel⁹
opat⁹ est. Qui⁹ ardebit eū eis: nec permane
bit tm nefas i medio vī. Qui eū iumēto et pe
core coierit. mōte moriatur: p'cus q; occidete
Mulier q; succubuerit cuilibet iumēto: simul i
terficiet⁹ eū eo. Sanguis eorum sit sup eos.
Qui acceperit sororē suā filiā patris sui vī fili
az matris sue et viderit turpitudinē ei⁹. illaq;
dixerit fratris ignominia: nefarā rez opati
sūt. Decidēt in aspectu ppli: eo q; turpitudi
nē suā mutuo reuelauerit: et portabūt iniquitatē
suā. Qui coierit eū muliere i fluxu menstru
o et reuelauerit turpitudinē ei⁹. ipsaq; aperue

rit fontez sāguinis sui: interficiētur ambo de
medio ppli sui. Turpitudinē matertere et a
mice tue non discoopies. Qui s fecerit igno
minia carnis sue nudauit: portabūt ambo iniqui
tate suā. Qui coierit eū vxore patris vī auī
culi sui et reuelauit ignominia cognacōis
sue: portabūt ambo p'ctm suum. Absq; libere
moriēt. Qui duxerit vxorē fr̄is sui rē facit illi
oītra: turpitudiez fr̄is sui reuelauit: absq; filio
erit. Custodite leges meas atq; iudicia et fac
te ea: ne et vs euomat terra q; intratum est
et habitatum. Nolite ābulare i legitimis ra
sonū. q; ego expulsiurus sū an vs. Omnia
enī hec fecerūt: et abominat⁹ sū eas. Vobis au
tē loquor. Possidete tra eoz. q; dabo vob in
hereditate tra fluentē lacte et melle. Ego do
min⁹ de⁹ vī: q; sepauī vs a ceteris pplis. Se
parate s et vs iumētū mūdūz ab imūdo: et
auē mūdā ab imūda. Ne polluat⁹ aias vras
in p'core et aībz et cūctis q; mouēt⁹ in terra:
et q; vobis ostēdi esse polluta. Cūctis sacti mī
q; sactus ego sū dñs: et separauī vs a ceteris
pplis ut esset⁹ mei. Vir siue mulier in qui
bus phitonius vī diuina cōis fuerit spūs. mō
te moriant⁹: lapidib; obruet⁹ eos. Sāguis eo
rū sit sup illos.

Ca.

xxi.

Dixit q; dñs ad moysē. Loqre ad
sacerdotes filios aaron: et dices ad
eos. Nec otamiet⁹ sacerdos in mō
tibus cūctis vroz. nisi tm in consan
guineis ac p'pinq;: id ē sup p' em et m' em
et filiū et filiā. Fr̄em q; et sororē v'ginē. q; nō ē
nupta viro: s; nec in p'ncipe ppli sui cōtamiabi
tur. Nec radēt caput nec barbā: neq; in armi
bus suis faciet m'asuras. Sacti erūt deo suo:
et nō polluet⁹ nomē ei⁹. Incensū enī dñs et pa
nes dei sui offerūt: et ideo sacti erūt. Scurti
et vile ppli bulū nō dūcet vxorē. nec eaz que
repudiata ē a marito. q; cōsecrat⁹ ē deo suo:
et panes p'policōis offert. Sit sactus: q;
et ego sactus sū dñs q; sactifico vs. Sacer
tis filia si dephensa fuerit i stupro. et violaue
rit nomē p'ris suis. Flāmis exuret⁹. Pontifex id
ē sacerdos maxim⁹ int fr̄es suos. sup cuius ca
put sulū ē v'netōnis oleū. et cui⁹ man⁹ in la
cerdōis asocente sūt. Vestitusq; ē sactis vesti
bus: caput suū nō discoopies. vestimēta non
scindet: et ab omēm mortuū non ingreditur

omino. Su
bit: nec egre
nū dñi: q; ole
Ego dñs.
et repudiata
pict s; puella
generis sui v
sactifico eum
cōs. Loqre ad
familias q; ha
deo suo: nec a
fuerit. si clau
to naso: si fra
pus. si albug
biē. si impig
nis q; habuerit
nō accedet of
suo. Velleet
rio. ita dūtar
nec accedat a
tāmiare nō d
sactifico eos. Lo
filios ei⁹ et al
imperata.

nomē sactifico
dñs. Pie ad
bō q; accessit
sūt. et q; obtul
a: pibit corō
ne aarō q; fue
feminis. nō v
donec sanet⁹.
tuo. et ex q; e
git reptile et
did⁹. immūdo
sact⁹ hys q; l
suā aq; et oc
de sactificatio
tum a v'bia
Ego sū dñs.
iacant p'cto
erime illad. C
alienigena r
nus sacerdos

omnino. Sup pte q̄ suo et nre nō otamina
bit: nec egrediet: s̄ s̄ctis ne polluat s̄ctua
riū dñi: q̄ oleū s̄cte vctōnis dei sui sup eū ē
Ego dñs. Virgine ducet vxorē. Vidua autē
et repudiata et s̄: didā atq; meretricē nō acā/
piet s̄ puellā de p̄lo suo: ne cōmisceat stirpe
generis sui valgo gentē sue: q̄ ego dñs qui
s̄ctifico eum. Locutusq; ē dñs ad moysē di/
cēs. Loqre ad aaron. Homo de semine tuo p
familias q̄ habuerit maculā nō offeret panes
deo suo: nec accedet ad misteriu ei⁹. Si cecus
fuerit: si claudus. si vl̄ paruo vl̄ grādi et tor/
to naso: si fracto pede si manu. si gibbus si lip/
pus. si albuginē habēs in oculo: si iugez sca/
biē. si impetiginē in corpe. vl̄ hermosus: om/
nis q̄ habuerit maculā s̄ semie aarō s̄ctodot̄.
nō accedet offerre hostias dño nec panes deo
suo. Vescet: tñ panib⁹ q̄ offerunt: in s̄ctua/
rio: ita dūtatur: ut intra vlū nō ingrediat̄:
nec accedat ad altare q̄ maculā habet: et cō/
tāniare nō v̄let s̄ctuariū meū. Ego dñs q̄ s̄c/
tifico eos. Locutus ē ḡ moyses ad aarō ⁊ ad
filios ei⁹ et ad om̄em isrl̄: cūcta q̄ sibi fuerant
imperata.

Ca⁹

xxii.

Locutusq; ē dñs ad moysē di/
cēs. Loqre ad aarō ⁊ ad filios e/
ius: ut eueāt ab hīs q̄ s̄ctata
sūt filioz. isrl̄: ⁊ nō cōtāniment
nomē s̄ctificatorū m̄: que ip̄i offerūt. Ego
dñs. Pie ad eos: ⁊ ad posterōs eoz. Dñs
hō q̄ accessit s̄ stirpe v̄a ad ea que s̄ctata
sūt: ⁊ q̄ obtulerūt filij isrl̄ dño in q̄ ē imūdiā
a: p̄bit eoz dño. Ego s̄ dñs. Homo s̄ semi/
ne aarō q̄ fuerit leprosus aut paciens fluxuz
seminis. nō vescet: s̄ hīs q̄ s̄ctificata sūt m̄:
donec sanet. Qui tetigerit imūduz sup mor/
tuo. et ex q̄ egrediet̄ semē q̄ coitus. et q̄ tan/
git reptile et q̄dlibet imūduz eui⁹: tūc⁹ ē s̄/
did⁹. immūduz erit vsq; ad vesp̄rū: ⁊ nō ve/
scet: hīs q̄ s̄ctificata sūt: s̄ eū lauerit carnez
suā aq̄ ⁊ occubuerit sol: tūc mūdatus vescet:
de s̄ctificatis. q̄ abo illi⁹ ē. Mortuū et cap/
tūm a bestia nō comedet: nec polluent: in eis.
Ego s̄ dñs. Custodiāt p̄cepta mea: ut nō s̄/
iacuant p̄to: et moriant: in s̄ctuario eū pollu/
erint illud. Ego dñs: q̄ s̄ctifico eos. Omnis
alienigena non comedet de s̄ctificat̄. Nūqli/
nus s̄ctodot̄ et mercenarius nō vescet: ex eis.

Quē autē sacerdos emerit: ⁊ q̄ v̄t n̄cūl⁹ do/
mus ei⁹ fuerit: h̄j comedet ex eis. Si filia s̄c/
dot̄is cuiuslibet ex populo nupta fuerit: de hīs
q̄ s̄ctificata sūt de p̄micijs nō vescet. Sima/
tē vidua vl̄ repudiata et absq; liberis reuerſa
fuerit ad domū p̄ris sui: s̄ puella s̄lueuerat.
alec: abis p̄ris tui. Omnis alienigena comedē
di ex eis nō habet potestates. Qui comederit
de s̄ctificat̄ p̄ ignorāciā: addet q̄ntā p̄te euz
eo q̄d comedit: et dabit s̄ctodot̄ in s̄ctuario:
nec nō otāniabūt s̄ctificata filioz. isrl̄ q̄ of/
ferūt dño: ne forte sustineāt iniquitates delicti
sui: eū s̄ctificata comederint. Ego dñs: q̄ s̄c/
tifico eos. Locutusq; ē dñs ad moysē dicens
Loqre ad aarō et filios ei⁹: et ad om̄es filios
isrl̄: dicesq; ad eos. Homo de demo isrl̄ et de
aduenis q̄ habitāt apud vos. q̄ obtulerit ob/
lacōnē suā vl̄ vota soluēs vl̄ sponte offerēs:
q̄cqd illud obtulerit i olocustū dñi ut offera/
tur p̄ vos: mascul⁹ immaculatus erit ex lobus
ex ouib⁹ et ex capris. Si maculā habuerit nō
offeret: neq; erit acceptabile. Nō q̄ obtule/
rit vctimā pacifico dño: vl̄ vota soluēs vel
sponte offerēs tam de lobus q̄ de ouib⁹: ima/
culatū offeret vt acceptabile sit. Omnis mac/
cula nō erit in eo. Si cecus fuerit. si fractuz. si
dicatricē habēs: si papulas aut scabiē. aut im/
petiginem. nō offeret ea dño: nec adolebitis
ex eis sup altare dñi. Bouē et ouē aure et cau/
da amputat̄: v̄lūtane offerre potes: votuz
aut ex hīs solui nō potest. Dñe aial q̄d vel
cōtritis vl̄ t̄l̄is vl̄ sc̄tis. ablat̄ s̄q; t̄ sc̄ulis
ē nō offeret dño: et in tra v̄a hoc omnino ne
faciat. De manu alienigene nō offeret pa/
nes deo v̄ro. et q̄cqd aliud dare voluerit: q̄
corrupta et maculata sūt om̄ia: nō suscipiet̄
ea. Locutusq; ē dñs ad moysē dicens. Hoc. o/
uis. et cap̄ eū genita fuerit: septē diebz erit
sub v̄tere matris sue: die autē octauo ⁊ des̄n/
ceps offerri potuerit dño. Siue illa bos siue
ouis nō immolabūt: vna die eū v̄tib⁹ suis.
Si immolauerit hostiā p̄ ḡarū actōne do/
mino vt possit esse placabil: eodē die comede/
tis eā. Nō remanebit q̄cqd in mane alteri⁹ di/
ei. Ego dñs. Custodite mādata mea: ⁊ facite
ea. Ego dñs. Ne polluat̄ eū nomē meū s̄c/
tū: vt s̄ctificet in medio filioz. isrl̄. Ego do/
min⁹. q̄ s̄ctifico vos: et eduxi de terra egypti.

ut esse vobis in diebus. Ego dominus. **Ca. xxiii.**

Locutusque est dominus ad moysen dicens
Loquere filiis israel: et dices ad eos.
Hec sunt ferie domini: quas vocabitis
sanctas. Sex diebus facietur opus:
dies septimusque sabbatum requies est: vocabitur
sanctus. Domine opus non facietur in eo. Sabba-
tum domini est in cunctis habitaculis vestris. Hec sunt
ergo ferie domini sancte: quas celebrare debetis tem-
poribus suis. Mense primo quatuordecima die me-
sis ad vespertinum phase domini est: et quatuordecima die
mensis huius sollemnitatis azimorum domini est. Septimo
diebus azima comedetis: dies primus erit vobis ce-
lebrissimus. Sanctusque. Domine opus servile non fa-
ciatis in eo: sed offeretis sacrificium in igne domino.
septem diebus. Dies autem septimus erit celebrissimus
et sanctissimus: nullumque servile opus faciatis in eo.
Locutusque est dominus ad moysen dicens. Loquere filiis
israel: et dices ad eos. Cum ingressi fueritis terram
quam ego dabo vobis et messueritis segetes: feretis
manipulos spicarum primitias messis vestre ad sacer-
dotem. Qui eleuabit fasciculum coram domino ut ac-
ceptabile sit pro vobis altero die sabbati: et sanctifi-
cabit illum. Atque in eodem die quo manipulus
offertur: cadet agnus immaculatus amiculum in
olocautum domini: et libamenta afferentur eius: eo die
decime simile asperse oleo in incensum domini. Odo-
remque suauissimum: libraque vini. Quarta pars hin.
Panem et polentam et pullos non comedetis ex se-
gete: versusque ad diem quem offeretis ex ea deo vestro.
Preceptum est scriptum in generationibus: cun-
ctisque habitaculis vestris. Numerabitis ergo ab
altero die sabbati in quo obtulistis manipulos
primitiarum septem hebdomadas plenas versusque ad al-
teram diem explectis hebdomade septime id est qui-
nginta dies: et sic offeretis sacrificium novum do-
mino. ex omnibus habitaculis vestris. panes primi-
tiarum duos de duabus decimis simile fermenta-
te: quos coquetis in primitias domini. Differentisque
cum panibus septem agnos immaculatos amiculos.
et vitulum de armento unum. et arietes duos: et erit
in olocautum cum libamentis suis in odore suavis-
simum domino. Facietis et hircum pro peccato: duosque ag-
nos amiculos hostias pasche. Cumque eleua-
uerit eos sacerdos cum panibus primitiarum coram do-
mino: cadet in vultum eius. Et vocabitis hunc diem
celebrissimum atque sanctissimum. Domine opus serui-
le non facietur in eo. Legittimum scriptumque erit in

cunctis habitaculis et generationibus vestris. Post
quam autem messueritis segetes terram vestram non seabi-
tis eam versusque ad solium: nec remanentes spicas colli-
getis: sed pauperibus et peregrinis dimittetis eas.
Ego sum dominus deus versusque. Locutusque est dominus ad moy-
sen dicens. Loquere filiis israel. mense septimo pri-
ma die mensis erit vobis sabbatum memoriale cla-
gentibus tuis: et vocabitur sanctum. Domine opus ser-
uile non facietur in eo: et offeretis olocautum
domino. Locutusque est dominus ad moysen dicens. Decimo
die mensis huius septimi dies expiationum erit ce-
lebrissimus: et vocabitur sanctus: affligetisque ani-
mas vestras in eo: et offeretis olocautum domino.
Domine opus servile non facietur in tempore diei huius
quod dies propitiacionis est: ut propitiatus vobis dominus deus
vester. Omnis anima que afflicta non fuerit die hanc pro-
bit de populo suo: et que opus propitiacionis fecerit: delebit
eam de populo suo. nichilque opus facietur in eo. Le-
gittimum scriptumque erit vobis in cunctis generationibus
vestris. Sabbatum requies
mensis est: et affligetis animas vestras. Die nono men-
sis septimi. a vespere versusque ad vespertinum celebra-
bitis sabbatum vestrum. Et locutus est dominus ad moy-
sen dicens. Loquere filiis israel. A quatuordecimo die
mensis huius septimi erunt ferie tabernaculorum. Sep-
timo diebus domino. Dies primus vocabitur celebrissimus
atque sanctissimus. Domine opus servile non facietur in
eo: et septimo diebus offeretis olocautum domino. Dies
eius octavus erit celebrissimus atque sanctissimus:
et offeretis olocautum domino. Est enim census ag-
gregate. Domine opus servile non faciatis in eo.
Hec sunt ferie domini quas vocabitis celebrissimas
atque sanctissimas: offeretisque in eis oblationes do-
mino. olocautum et libamenta iuxta ritum vultus
eiusque diei: exceptis sabbatis domini dominisque ves-
tratis. et que offeretis ex vultu vestro que scriptum est tribuitis
domino. A quatuordecimo ergo die mensis septimi qua-
do ager regauerit omnes fructus terram vestram cele-
brabitis ferias domini septem diebus. Die primo et di-
e octavo erit sabbatum: id est requies. Sumetis
que vobis die primo fructus arboris pulcrum
spatulasque palmarum et ramos ligni desertum
frondium. et salices de torrente. et letabimini cor-
am domino deo vestro: celebratisque sollemnitatem eius sep-
tem diebus pro annis. Legittimum scriptumque erit in
generationibus vestris. Mense septimo festa ce-
lebrabitur et habitabitur in habitaculis septem
diebus. Omnis qui de genere est israel manebit

in tabernaculis
tabernaculis ha-
ceret eos de tra-
tusque est moy-
israel.

Locutusque est dominus ad moysen dicens. Loquere filiis israel: et dices ad eos. Hec sunt ferie domini: quas vocabitis sanctas. Sex diebus facietur opus: dies septimusque sabbatum requies est: vocabitur sanctus. Domine opus non facietur in eo. Sabbatum domini est in cunctis habitaculis vestris. Hec sunt ergo ferie domini sancte: quas celebrare debetis temporibus suis. Mense primo quatuordecima die mensis ad vespertinum phase domini est: et quatuordecima die mensis huius sollemnitatis azimorum domini est. Septimo diebus azima comedetis: dies primus erit vobis celebrissimus. Sanctusque. Domine opus servile non faciatis in eo: sed offeretis sacrificium in igne domino. septem diebus. Dies autem septimus erit celebrissimus et sanctissimus: nullumque servile opus faciatis in eo. Locutusque est dominus ad moysen dicens. Loquere filiis israel: et dices ad eos. Cum ingressi fueritis terram quam ego dabo vobis et messueritis segetes: feretis manipulos spicarum primitias messis vestre ad sacerdotem. Qui eleuabit fasciculum coram domino ut acceptabile sit pro vobis altero die sabbati: et sanctificabit illum. Atque in eodem die quo manipulus offertur: cadet agnus immaculatus amiculum in olocautum domini: et libamenta afferentur eius: eo die decime simile asperse oleo in incensum domini. Odo-remque suauissimum: libraque vini. Quarta pars hin. Panem et polentam et pullos non comedetis ex segete: versusque ad diem quem offeretis ex ea deo vestro. Preceptum est scriptum in generationibus: cunctisque habitaculis vestris. Numerabitis ergo ab altero die sabbati in quo obtulistis manipulos primitiarum septem hebdomadas plenas versusque ad alteram diem explectis hebdomade septime id est qui-
nginta dies: et sic offeretis sacrificium novum domino. ex omnibus habitaculis vestris. panes primitiarum duos de duabus decimis simile fermentate: quos coquetis in primitias domini. Differentisque cum panibus septem agnos immaculatos amiculos. et vitulum de armento unum. et arietes duos: et erit in olocautum cum libamentis suis in odore suavis-
simum domino. Facietis et hircum pro peccato: duosque agnos amiculos hostias pasche. Cumque eleua-
uerit eos sacerdos cum panibus primitiarum coram domino: cadet in vultum eius. Et vocabitis hunc diem celebrissimum atque sanctissimum. Domine opus servile non facietur in eo. Legittimum scriptumque erit in

velu testimonio
as aaro a vobis
tu ritusque petu
labrum mudissi-
domini. Ac apice
decem panes.
Quorum senos
ma coram domi-
luabilissimum: v-
dionis domini. Is-
ra domini. suscep-
ritusque aaro a
eo factus: quod sa-
iure petu. C-
israelitidis
hos israel: iurg-
te. Cunctis bla-
dissit ei: ad-
te mat eius sa-
Misertusque eu-
lyret domini. Q-
Educa blasph-
que audierit n-
det eu plius
Homo que ma-
suu: et que bla-
rat. Lapid-
pli. Siue il-
phamauerit
tullerit et oc-
puisset aia-
ma. Qui ir-
oru: sic fede-
oculu pro oc-
infirmitate m-
puisset iur-
lozie. pun-
peregrinus. Is-
deus versusque. Lo-

in tabernaculis: ut discant posteri vestri quod in tabernaculis habitare fecerim filios israel cum educerem eos de terra egypti. Ego dominus deus vestri. Locutusque est moyses super sollemnitatibus domini ad filios israel.

Ca⁹

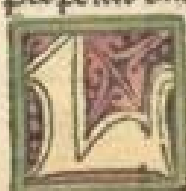
xxij.

Locutus est dominus ad moysen dicens: **P**rocepitque filius israel: ut offerant tibi oleum de oliuo purissimum ac lucidum ad ornandas lucernas iugiter extra velum testimonii: in tabernaculo federis. **P**onetque eas aarō a vespere usque in mane coram domino: cultu ritusque perpetuo in generationibus vestris. **S**uper eadem labrum mundissimum ponentur semper in conspectu domini. **A**capietis quoque similia: et coques ex ea duas decimas. **Q**uorum senos aliterius super mensam punsimā coram domino statues et pones super eos thuribulissimum: ut sit panis in monumentum oblationis domino. **P**er singula sabbata mutabuntur coram domino. **I**nter singula sabbata mutabuntur coram domino. **I**ntercepti a filio israel federe sepiterno: eruntque aarō et filio eius ut comedant eos in loco sancto: quia factum est de sacrificio domini iure perpetuo. **E**cce autem egressus filius mulieris israelitidis quem peperat de viro egyptio inter filios israel: iurgatus est in castris cum viro israelitico. **C**umque blasphemasset nomen domini: et maledixisset ei: adductus est ad moysen. **V**ocabatur autem nomen eius salumith filia dabri: de tribu dan. **M**iseruntque eum in carcerem: donec nosset quod iussisset dominus. **Q**ui locutus est ad moysen dicens. **E**duc blasphemum extra castra: et ponat omnes qui audierunt magis suas super caput eius: et lapidat eum populus universus: et ad filios israel loqueretur homo qui male dixerit deo suo portabit peccatum suum: et qui blasphemauerit nomen domini: morte morietur. **L**apidibus opprimit eum omnis multitudo populi. **S**iue ille civis seu peregrinus fuerit: qui blasphemauerit nomen domini morte morietur. **Q**ui percussit et occiderit hominem morte morietur. **Q**ui percussit animal reddat vicarium: id est animam pro anima. **Q**ui irrogauit maculam oculi: siue oculum suum: sic fiet ei. **F**racturam pro fractura: oculum pro oculo: dentes pro dente restituet. **Q**ualē infurcit maculam: talē sustinere cogetur. **Q**ui percussit iumentum: reddat aliud. **Q**ui percussit hominem: punietur. **E**quum iudicium sit inter vos: siue peregrinus: siue civis peccauerit: quia ego sum dominus deus vestri. **L**ocutusque est moyses ad filios israel: et

eduxerit eum qui blasphemauerat extra castra: ac lapidibus opprimit. **F**eceruntque filii israel: sicut preceperat dominus moysi.

Ca⁹

xxv.

Mocutusque est dominus ad moysen in monte synai dicens. **L**oquere filiis israel: et dices ad eos. **Q**uando ingressi fueritis terram quam ego dabo vobis: sabbatizet sabbatum domino. **S**ex annis serues agrum tuum: et sex annis putabis vineam tuam: colligesque fructum eius. **S**eptimo autem anno sabbatum erit terra: requiescis domino. **A**grum non serues: et vineam non putabis. **Q**ue sponte gignet humus non metes: et vinas primitiarum tuarum non colliges quali vindemiarum. **A**nnus enim requiescis terra est. **S**ed erunt vobis in cibum: tibi et seruo tuo: ancille et me cenario tuo: et aduere qui peregrinat apud te. **N**umera tunc et pecoribus omnia que nascuntur: probentur tibi. **N**umerabis quoque tibi septem hebdomadas anno: id est septem septem: que simul faciunt quadraginta nouem: et elanges buana mense septimo decima die mensis primitiarum tempore in universa terra vestra. **S**anctificabisque annum quinquagesimum: et vacabis remissionem civitatis habitatoribus terre tue. **I**psa est enim iubileus. **R**evertetur homo ad possessionem suam: et unusquisque rediet ad familiam primitivam: quia iubileus est et quinquagesimus annus. **N**on seruetur: atque metetur: sponte in agro nascenda: et primitias vindemie non colliget: oblationem iubilicam: sed statim ablata comedet. **A**nno iubilicam reddent omnes ad possessiones suas. **Q**uando reddes quippiam civi tuo: vel emes ab eo: ne contristes fratrem tuum: sed iuxta numerum annorum iubilicam emes ab eo: et iuxta supputationem frugum reddet tibi. **Q**uanto plus anni remanserint post iubilicam: tanto crescet et pretium: quanto minus temporis numeraverit: tanto minor et emptio constabit. **T**empus enim frugum reddet tibi. **N**olite affligere tributiles vestros: sed timeat unusquisque deum suum: quia ego dominus deus vestri. **F**acite precepta mea: et iudicia custodite: et implete ea ut habitare possit in terra absque villo pavore: et gignat vobis humus fructum suum quibus vescimini usque ad saturationem: nullius impetus formidantes. **Q**uod si dixerit quid comedemus anno septimo si non severimus neque colligerimus fruges nostras: dabo benedictionem meam vobis anno sexto: et faciet fructus trium annorum: seretisque anno octavo: et comedetis veteres fruges usque ad nonum annum: donec nova

nascentur edet^r vetera. Terra q̄ non veniet
impetuum q; mea ē: et vobis aduene et coloni
mei estis. Unde cuncta regio possessionis v̄re
s̄b redēpōnis cōdicōe v̄det. Si attenuatus
frat tu⁹ vendiderit possessiōem suā. et volue
rit p̄pinq⁹ ei⁹: potest redimere qd̄ ille v̄di
derat. Si autē nō habuerit p̄ximū. et ip̄e p̄cū
ad redimēdū potuerit inuenire: p̄putabuntur
fruct⁹ ex eo tpe q̄ v̄didit. et qd̄ reliquū ē red
dat emptori: sicq; recipiet possessiōem suam.
Qd̄ si nō inuenit man⁹ ei⁹ vt reddat p̄cū: qd̄
habet emptor: qd̄ emerat vsq; ad annū iubile
ū. In ip̄o enī omnis redēpō redit ad dñm. et
ad possessiōem pristinā. Qui v̄diderit domū
intra vrb̄ muros: habebit licētiā redimendi
donec vn⁹ impleat^r an⁹. Si nō redemerit et ā
m̄ arculus fuerit euolut⁹: emptor possidebit
eā. et postea ei⁹ impetū: et redēpō nō potest
et iam in iubileo. Si autē in villa fuerit dom⁹
q̄ muros nō habet: agrorū iure v̄det. Si an
te redempta nō fuerit: in iubileo reuertet^r ad
dominū. Edes leuitarū q̄ in vrb̄ sūt: semp
possēt redimi. Si redempte nō fuerint: in iu
bileo reuertēt^r ad dños: q; dom⁹ vrb̄ huz leui
tarū p̄ possessiōib; sūt int̄ filios isrl̄. Subur
bana autē eoz nō veniet: q; possessiō s̄piter
na ē. Si attenuat⁹ fuerit frat tu⁹ et in firm⁹
manu. et susceperis eū q̄si aduenā et p̄rogūz
et vixerit tecū: ne accipias v̄lmas ab eo: nec ā
plius quā dedisti. Time deū tuū: vt viuē pos
sit frat tu⁹ apud te. Pecuniā tuā nō dabis ei
ad v̄lmas: et frugū sup̄abundantiā nō exiges.
Ego domin⁹ de⁹ v̄r q̄ eduxi vob̄ de tra egipti
si. vt darē vob̄ terrā chanaā: et esse vester de⁹
Si paupertate cōpulsus v̄diderit se sibi frater
tu⁹: nō euz opprimes sicut famuloz: sed
quali mercēnari⁹ et coloni⁹ erit. Vsq; ad annū
iubileū operabit^r apud te: et postea egrediet^r
eū liberis suis: et reuertet^r ad agnationē et ad
possessiōem patrū suorū. Mei enī serui sūt: et
ego eduxi eos de tra egipti. Nō veniet cōdi
cōne seruoꝝ. Ne affligas eū p̄ potētiā: s̄
metūto deū tuū. Seru⁹ et ancilla sint vob̄ de
nacōib; q̄ in circuitu v̄ro sūt. et de aduenis q̄
p̄rogant^r apud vob̄: v̄l q̄ ex h̄is nati fuerit
in tra v̄ra. Hos habebit^r famulos: et heredi
tario iure transmittis ad posteros: ac posside
bitis in eternū. Fratres autē v̄ros filios isrl̄. ne

opprimat^r p̄ potētiā. Si inualuerit apud vob̄
man⁹ aduene atq; p̄rogū. et attenuat⁹ si tu
us v̄diderit se ei. aut cuiq; de stirpe ei⁹: post
v̄dicōnez potest redimi. Qui voluerit ex fra
trib; suis redimet eū: et patru⁹ et patruelis.
et cōsāguine⁹. et affinis. Si autē et ip̄e potue
rit. redimet se. supputat^r d̄taxat anis a tpe
v̄dicōnis sue vsq; in annū iubileū: et p̄cū
qua v̄dit⁹ fuerat iuxta anoz numerū. et m
cōnē mercēnarij supputata. Si plures fuerit
ā m̄ q̄ remanēt vsq; ad iubileū. scdm̄ hos r̄d
det et p̄cū: si pau⁹. ponet r̄cōnez eū eo iuxta
anoz numerū: et reddet emptori qd̄ reliquū
est. anoz q̄b; ante seruiuit mercedib; impu
tatis. Nō affliget eū violēt^r in cōspectu tuo
Qd̄ si p̄ h̄ redimi non potuerit: ano iubileo e
grediet^r eū liberis suis. Mei enī sūt serui filij
isrl̄: quos eduxi de tra egipti. Ego dñs deus
vester.

Ca⁹

xxvi

Quoniam faciet^r vob̄ ydolu⁹ et sculpa
le: nec titulos eriget^r: nec in sig
nez lapidē ponet^r in tra v̄ra vt a
doret^r euz. Ego enī sū dñs deus
v̄r. Custodite sabbata mea: et pauete ad sic
tuariū meū. Ego dñs. Si in p̄ceptis meis am
bulauerit^r et mādata mea custodierit^r et fece
ritis ea: dabo vob̄ pluuias t̄pibus suis. Et tra
gignet^r ger mē suū: et pomis arbores replebū
tur. App̄ēdet messū tritura vindemiaz et vi
demia occupabit semētē: et comedet^r p̄cū
v̄r in i saturitate: et absq; pauore habitabit^r i
tra v̄ra. Dabo pacē in finib; v̄ris: dormiet^r
et nō erit qui exterreat. Auferat^r malas bestias:
et gladius nō trāsit terminos vestros.
Persequimini inimicos v̄ros: et corruēt coroz
vob̄. Persequēt^r quinq; d̄ v̄ris cētū alienos:
et cētū de vob̄ decē milia. Cadēt inimici vestri
gladio in cōspectu v̄ro respiciāz vob̄ et creste
re faciā: multiplicabimur: et firmabo pactū me
uz vobiscū. Comedet^r vetustissima veterū: et
vetera nouis sup̄ueniētib; p̄det^r. Ponā ta
bernaculū meū i medio v̄ri: et nō abiēt vob̄
aia mea. Ambulabo int̄ vob̄. et ero v̄r deus:
vob̄q; eritis populus me⁹. Ego dñs deus ve
ster. q̄ eduxi vob̄ de tra egiptioꝝ. ne seruire
tis eis: et q̄ d̄regi athenas ceruicū v̄raz. vt
incederetis erecti. Quod si nō audieritis me:
nec feceritis omnia mādata mea si p̄reueritis.

leges meas e
faciatis ea qu
pducet^r pacē
litabo vob̄
iat oculos v
tra seruis se
Ponā faciē r
bilib; v̄ris:
Fugiet^r nen
ledierit^r mic
tuplū p̄tē p̄
v̄re. Daboq;
nā eneā. Cōf
feret tra ger
Si ābulauer
dire me: add
p̄tē p̄ta v̄ra
cōsumat^r ve
ta redigāt. d
sic voluerit
ex adūlo m̄:
et p̄cūam v
cāq; sup̄ vob̄
q; d̄regit^r
dio v̄ri: et tra
cōfregero ba
res in vno
eos ad p̄odu
Si autē nec
cōtra me: et
te otario. et
p̄ta v̄ra: ita
strorū. et fili
et simulach
loꝝ. v̄roꝝ.
tū vt vrb̄
ta faciā sicut
rē suauissim
būt sup̄ ea in
fuerint. Pon
nato post v
et ouitates
ta sua cūcti
m̄ tra h̄il
bat^r solitud
batio vestri
vob̄ reman
tū. i region

leges meas et iudicia mea contempseritis ut non
facias ea que a me constituta sunt. et ad iracundiam
pducatur pactum meum: ego quod hec faciam vobis. **V**i-
sitabo vos velociter in egestate et ardore qui confu-
sionem faciat oculis vestris: et consumat auras vestras. Fru-
stra serentis semetipsos: quod ab hostibus deuorabitur.
Non faciem meam contra vos. et corrumpet eorum
hostibus vestris: et subiciamini hijs qui oderunt vos.
Fugietis nemine persequente. Simul nec sic o-
ledierit michi: addat eorum reprobes vestras sep-
tuaginta pro peccata vestra: et contra superbiam duricie
vestre. Daboque vobis celum de super sic ferrum: et ter-
ram eneam. Consumet in cassum labor vestrus: non pro-
feret fructum germen: nec arbores poma prebunt.
Si ambulauerit ex aduerso in: nec volentem au-
dire me: addat plagas vestras usque in septuaginta
pro peccata vestra. Emittaque in vos bestias agri que
consumant vos et pecora vestra: et ad pauertatem eue-
ta redigant. Desertaque fient via vestre. **N**on si nec
sic volentem reape disciplinam sed ambulaueritis
ex aduerso in: ego quod contra vos aduersus incedam
et perueniam vos septies propter peccata vestra: indu-
camque super vos gladium ultionis foderis mei. Cum
quod fugeritis in vrbes mittam perniciem in me-
dio vestro: et trademini in manibus hostium postquam
contigerit baculum panis vestri: ita ut decem milie-
res in vno clibano coquant panes et reddant
eos ad pedus: et comedet et non saturabimini.
Simul nec pro hec audierit me. Si ambulauerit
contra me: et ego incedam aduersus vos in furo-
re otario. et corripiam vos septem plagis propter
peccata vestra: ita ut comedat carnes filiorum ve-
strorum. et filiarum vestrarum. Destruam excelsa vestra:
et simulachra stringam. Cadentque in ruinas ydo-
lorum vestrorum. et abominabitur vos anima mea: in tan-
tum ut vrbes vestras redigam in solitudinem. et des-
ta faciam sicutuaria vestra. nec recipiam ultra odo-
rem suauissimum. disperdamque terram vestram: et rups-
erunt super ea inimici vestri cum habitatores illius
fuerint. Vos autem dispergam in gentes. et euagi-
nabo post vos gladium: eique terra vestra deseret:
et ciuitates dirute. Tunc placebunt terre sabba-
ta sua cunctis diebus solitudinis sue: quoniam fuerit
in terra hostili. Sabbatizabit et quiescet in sab-
bato solitudinis sue: eo quod non requieuerit in sab-
bato vestris. quoniam habitabitis in ea. Et qui de
vobis remanserint dabo pauorem in cordibus eor-
um: in regionibus hostium. Terrebunt eos sonitus

folij volantis: et ita fugiet quasi gladium. Cadent
nullo sequente: et corrumpet singuli super fratres suos.
Quasi bella fugietes. Nemo vestrum inimicus aus-
debit resistere. Deribitis in gentes: et hostilis
vos terra consumet. Quod si et de hijs aliquid reman-
serint tabescent in iniquitatibus suis in terra inimico-
rum suorum: et propter peccata patrum suorum. et sua affli-
gentur. donec ostendant iniquitates suas et maio-
rum suorum. quibus peruenit sunt in me: et ambulauer-
unt ex aduerso in. ambulabo igitur et ego contra eos: et
inducam illos in terram hostilem donec eructeat in er-
tusis meis eorum. Tunc orabunt pro impietatibus
suis: et recordabor foderis mei: quod pepigi cum
iacob ysaac. et abraham. Terra quod memor ero:
quod cum relicta fuerit ab eis contumaciter sibi in sab-
bato suis: pacem solitudinem propter illos. Ipsi
vero rogabunt pro peccatis suis: eo quod abiecerint iu-
dicia mea et leges meas despererint. Attamen
etiam cum esset in terra hostili. non penitus abieci eos:
neque sic desperavi ut consumeret: et irritum facerem
pactum meum cum eis. Ego enim sum dominus deus eorum:
et recordabor foderis mei primiti: quoniam eduxi eos
de terra egypti in conspectu gentium ut essem deus eo-
rum. Ego dominus deus. hec sunt iudicia atque precep-
ta et leges que debet dominus in se et inter filios
israhel in more synai: pro manu moysi. **Ca. xxvij**

Moysesque est dominus ad moysen dicens
Loquere filiis israhel: et dices ad eos.
Domo que vultu fecerit et spero deit
deo aiaz suaz: sicut estimacione dabit
pauz. Si fuerit masculus a vicesimo anno usque
ad sexagesimum annum dabit quinquaginta siclos
argenti ad mensuram sicutuaria: si mulier: triginta
a quinto autem anno usque ad vicesimum masculus
dabit viginti siclos: femina decem. Ab vno mense
usque ad annum quantum pro masculo dabitur: quicquid si-
clic: pro femina tres. Sexagenarius et ultra ma-
sculus dabit quidem siclos: femina decem. Si
pauper fuerit et estimacione reddere non valebit:
habebit coram sacerdotibus: et quantum ille estimauerit et
viderit eum posse reddere. tunc dabit. Animal au-
tem quod immolari potest domino si quis voluerit lae-
tum erit et mutari non poterit: id est nec melius ma-
lo: nec peius bono. Sed si mutauerit: et ipsius
quod mutatum est. et illud pro quo mutatum est consecratum
erit domino. Animal immundum quod immolari domino non
potest si quis voluerit adducet ante sacerdotem:
quod diudicatis vestrum bonum an malum sit. Statuet

paui. Quod si dare voluerit is q̄ offert. addet
 sup̄ estimacōne q̄ntā p̄te. Nō si vouerit domū
 suā et sacrificauerit dño: considerabit eā sacerdos
 utrū bona an mala sit: et iuxta p̄ciū q̄ ab eo
 fuerit constitutū venūdabit. Si autē ille q̄ vo
 uerat voluerit redimē eā dabit q̄ntā p̄te esti
 macōis sup̄: et habebit domū. Sed si agrū pos
 sessionis sue vouerit et consecrauerit dño: iuxta
 mensurā semēt̄ estimabit p̄ciū. Si triginta
 modijs ordei seriet̄: erit: quinquaginta siclis. venū
 det̄ argētū. Si statim ab āno inapiciēti iubilēi
 vouerit agrū: quāto valere potest. tāto estima
 bitur. Si autē post aliquāntū t̄pis: supputa
 bit sacerdos pecuniaz iuxta ānoꝝ. q̄ reliqui sūt
 numerū vsq; ad iubilēū: et detrahēt̄ ex p̄ciō.
 Sed si voluerit redimē agrū ille q̄ vouerat.
 addet q̄ntā p̄te estimato pecunie: et possidebit
 eā. Si autē voluerit redimē. si alteri euulset
 fuerit venūdatus. vltra eū q̄ vouerat redi
 mere nō poterit: q̄ cū iubilēi venerit dies sac
 rificat̄ erit dño: et possessio consecrata ad ius p̄
 tinet sacerdotū. Si ager emptus ē et nō d̄ posses
 sione maior. sacrificatus fuerit dño: supputa
 bit sacerdos iuxta ānoꝝ. numerū vsq; ad iubi
 lēū p̄ciū: et dabit ille q̄ vouerat eū dño. In iu
 bileo autē reuertet̄ ad p̄ciē dñi q̄ vendiderat
 eū: et habuerat in sortē possessionis sue. Om
 nis estimacō siclo sacrarij ponderabitur. Si
 elus viginti obulos habet. Primogenita que
 ad deū p̄tinet nemo sacrificare poterit et voue
 re. Siue bos siue ouis fuerit: dñi sūt. Sed si in
 mūdū ē aial. redimet q̄ obtulit iuxta estima
 cōne suā: et addet q̄ntā p̄te p̄ciij. Si redime
 re noluerit vendet̄ alteri: quāto cūq; fuerit an
 estimatū. Dñe q̄ d̄ dño consecrat̄ siue homo si
 erit siue aial. siue ager nō veniet: nec redimi
 poterit q̄cqd̄ semel fuerit consecratū. Sactū sac
 toꝝ. est dño. Et omnis consecracō q̄ offertur ab
 hoīe nō redimet̄: sed morte monet̄. Omnes de
 cime fr̄e siue de pomis arborū siue de frugib; dñi sūt: et illi sacrificat̄. Si q̄s autē voluerit re
 dimere decimas suas: addet q̄ntā p̄te earū. om
 niū decimarū. Boues et oues et capre q̄ sub
 pasto virga trāseūt: q̄cqd̄ decimūz venerit
 sacrificabit̄ dño. Nō eliger̄ nec bonū nec ma
 lū: nec altero cōmutabit̄. Si q̄s mutauerit:
 et qd̄ mutatū ē. et p̄ q̄ mutatū est sacrificabit̄
 dño: et nō redimet̄. Hec sūt p̄cepta q̄ mada

uit dñs moysi ad filios isrl̄: in monte synai.

Explicit lib̄ leuiticus. Incipit lib̄ numeri. C. i

Deus est dominus ad
 moysē in deserto synai
 tabnaclo federis: prima
 die mēsis scdi āno alte
 ro egressiōis eoz. ex e
 gipto dicēs. Tollite si
 maz vniūse congregacō
 nis filioꝝ isrl̄ p̄ cognacōes et domos suas.
 et noia singlōꝝ. q̄cquid sexus ē masculini a
 vicefimo āno et sup̄. omniū viroꝝ. foras et
 isrl̄: et numerabitis eas p̄ turmas suas tu et aa
 ron. Erūtq; vobiscū p̄ncipes tribuū ac domo
 rū in cognacōnib; suis: quoꝝ. ista sūt noia.
 De tribu ruben: elysur fili; sedeur. De tribu
 symeon: salamixel fili; surisaddai. De tribu
 iuda: naason fili; aminadab. De tribu ysach
 ar: narhanael fili; suar. De tribu zabulon:
 eliab fili; izlon. Filioꝝ. autē ioseph de tribu
 ephraim: elisama fili; ammiud. De tribu ma
 nasse: gamalixel fili; phadassur. De tribu be
 niamin: abidan fili; gedemon. De tribu dan:
 abiezzer fili; amisaddai. De tribu aser: plixgi
 el fili; oelbran. De tribu gad: eliasapha fili;
 duel. De tribu neptalim: abira filius enan.
 Ibi nobilissimi p̄ncipes multitudinis p̄ tribus
 et cognacōes suas. et capita exercitus isrl̄: q̄s
 tulerūt moyses et aarō cū omni vulg; multitu
 dine: et congregauerūt p̄mo die mēsis scdi recē
 sētes eos p̄ cognacōes et domos ac familias.
 et capita et noia singlōꝝ. a vicefimo āno et su
 pra: sicut p̄cepit dñs moysi. Numeratq; sūt
 in deserto synai de ruben p̄mogenito israhel̄
 p̄ generacōes et familias ac domos suas. et no
 mina capitū singuloꝝ. omne qd̄ sex⁹ ē masculi
 ni a vicefimo āno et sup̄. p̄cedētū ad bellū:
 q̄draginta sex milia quingēti. De filijs symeon
 p̄ gnacōes et familias ac domos cognacō
 nis suaz. recēsi sūt p̄ noia et capita singlōꝝ.
 omne qd̄ sex⁹ ē masculini a vicefimo āno et su
 pra. p̄cedētū ad bellū: quinquaginta nouē milia
 trecenti. De filijs gad p̄ gnacōes et familias
 ac domos cognacōnū suarū. recēsi sūt p̄ no
 mina singuloꝝ. a viginti annis et sup̄ omnes
 q̄ ad bella p̄cederēt: q̄draginta quinq; milia sex
 centi quinquaginta. De filijs iuda p̄ generacōes

et familias. ac
 mina singuloꝝ.
 q̄ poterāt ad
 ginta quatuor
 generacōes et
 suarū p̄ noia
 omnes q̄ ad bel
 ginta quatuor
 lon p̄ gnacōes
 nū suarū recē
 mo āno et sup̄
 dere: quinquaginta
 filijs ioseph
 familias ac do
 sūt p̄ noia sin
 omnes q̄ poter
 milia quingēti.
 ones et famili
 recēsi sūt p̄
 sup̄. omnes q̄
 taduo milia
 nemacōes et fa
 arū recēsi sūt
 no et sup̄. om
 ginta quinq; m
 generacōes et
 suarū recēsi sūt
 no et sup̄. omne
 aginta duo m
 gnacōes et fa
 arū recēsi sūt
 no et sup̄. om
 draginta mil
 talim p̄ gen
 cognacōnū
 a vicefimo ā
 la p̄cedere: q
 Ibi sūt quor
 duodecim p̄
 nacōnū suarū
 isrl̄ p̄ domos
 et sup̄ q̄ pote
 milia viroꝝ
 tribub; fam
 cis. Locuti
 leui noli nu
 filijs isrl̄: s
 monij. Cūc

et familias ac domos cognationū suarū p no
mina singuloꝝ a vicesimo āno et sup̄ omnes
q̄ poterāt ad bella p̄cedere recēsi sūt: septua
ginta q̄tuor milia sexcēti. De filijs ysachar p
generacōes et familias ac domos cognacōnū
suarū p noia singuloꝝ a vicesimo āno et sup̄
omnes q̄ ad bella p̄cederēt recēsi sūt: quinq̄ua
ginta q̄tuor milia q̄dringēti. De filijs zabu
lon p gnacōes et familias ac domos cognacō
nū suarū recēsi sūt p noia singuloꝝ a vicesi
mo āno et sup̄ omnes q̄ poterant ad bella p̄ce
dere: quinq̄guataseptē milia. quadringēti. De
filijs ioseph filioꝝ ephraim p generacōes et
familias ac domos cognacionū suarū recēsi
sūt p noia singuloꝝ a vicesimo āno et supra
omnes q̄ poterant ad bella p̄cedere: q̄dringenta
milia quinq̄gēti. Porro filioꝝ manasse p gnacō
nes et familias ac domos cognacōnū suarū
recēsi sūt p noia singuloꝝ a vicesimo āno et
sup̄ omnes q̄ poterāt ad bella p̄cedere: trigin
taduo milia ducēti. De filijs beniamin p ge
neracōes et familias ac domos cognacōnū su
arū recēsi sūt noibo singuloꝝ a vicesimo ā
no et sup̄ omnes q̄ poterāt ad bella p̄cedere: tri
gintaquinq̄ milia q̄dringēti. De filijs dan per
generacōes et familias ac domos cognacōnū
suarū recēsi sūt noibo singuloꝝ a vicesimo ā
no et sup̄ omnes q̄ poterāt ad bella p̄cedere: sex
agintaduo milia septingēti. De filijs aser per
gnacōes et familias ac domos cognacōnū su
arū recēsi sūt p noia singuloꝝ a vicesimo an
no et sup̄ omnes q̄ poterāt ad bella p̄cedere: q̄
draginta milia et mille quinq̄gēti. De filijs nep
talim p generacōes et familias ac domos
cognacōnū suarū recēsi sūt noibo singuloꝝ
a vicesimo āno et sup̄ omnes q̄ poterāt ad bel
la p̄cedere: quinq̄uaginta milia q̄dringēti.
Ipsi sūt quos numerauerūt moyses et aarō et
duodecim p̄ncipes isrl̄ singlōs p domos cog
nacōnū suarū: fuerūtq̄ omnis numer⁹ filioꝝ
isrl̄ p domos et familias suas a vicesimo āno
et sup̄ q̄ poterāt ad bella p̄cedere: sexcēta tria
milia viroꝝ quinq̄gēti quinq̄ginta. Leuite autē i
tribub⁹ familiarū suarū nō sūt numerati cum
eis. Locutusq̄ ē dñs ad moysē dicens. Tribū
leui noli numerare: neq̄ pones sūmā eorū cū
filijs isrl̄: s̄ cōstitue eos sup̄ tabernaculi testi
monij. Cūcta vasa ei⁹ et q̄cqd ad ceremonias

p̄tinet ip̄i poterāt: tabnācliz et omnia vtefi
lia ei⁹: et erūt in misterio ac p gyrū tabnācli
metabūt. Cū p̄hāscendū fuerit deponēt leui
to tabnācliz: cū castrametanda erigēt. Quis
q̄s ex eorū accēsserit occidet. Metabūt
autē castra filij isrl̄. vnusquisq̄ p turmas et eu
neos atq̄ exercitū suū: porro leuite p gyrū ta
bernacli figēt tētoꝝia ne fiat indignacō super
multitudinē filioꝝ isrl̄: et exēbabit in custo
dijs tabernaculi testimonij. Fecerūt q̄ filij isrl̄
iuxta omnia q̄ p̄cepit dñs moysi. **Ca. ij.**

Mocutusq̄ ē dñs ad moysē et aarō
dicens. Singuli p turmas sig na
atq̄ vexilla et domos cognacōnū
suarū castrametabūt filij isrl̄:
p gyrū tabnācli federis. Ad orientē iudas fi
get tētoꝝia p turmas exercitus sui: eritq̄ prin
ceps filioꝝ ei⁹ naasō fili⁹ aminadab: et om
nis de stirpe ei⁹ sūma pugnacōnū septuaginta
q̄tuor milia sexcētoꝝ. Iuxta eū castrametati
sūt de tribu ysachar. quorum p̄nceps fuit na
thanael fili⁹ suar: et omnis numerus pugno
rū ei⁹ quinq̄ginta q̄tuor milia q̄dringēti. In tri
bu zabulon p̄nceps fuit heliab fili⁹ helo: om
nesq̄ de stirpe ei⁹ exercitus pugnatoꝝ quinq̄
ginta septē milia quadringēti. Vniūsi q̄ in ca
stris iude adnumerati sūt. fuerūt autē octogi
ta sex milia q̄dringēti: et p turmas suas p̄mi
egrediet. Incastris filioꝝ rubē ad meridia
nā plagaz erit princeps elisur fili⁹ sedeur: et
eū ei⁹ exercit⁹ pugnatoꝝ ei⁹ q̄ numerati sūt
quadringenta sex milia quinq̄gēti. Iuxta eum ca
strametati sūt de tribu symeō. q̄rū p̄nceps fu
it salamilhel fili⁹ suri saddai: et eū ei⁹ exercitus
ei⁹ pugnatoꝝ q̄ numerati sūt quinq̄ginta no
uē milia trecēti. In tribu gad p̄nceps fuit elia
saph fili⁹ duel: et eū ei⁹ exercitus pugnatoꝝ
ei⁹ q̄ numerati sūt q̄dringēta quinq̄ milia sexcē
ti quinq̄ginta. Omnes q̄ recēsi sūt in castris ru
ben. cētuz quinq̄uaginta milia et mille quadrin
gēti quinq̄uaginta: p turmas suas in secūdo lo
co p̄hāscēt. Leuabit autē tabnācliz testimo
nij p officia leuitaz et turmas eorū. Quo eri
get: ita et deponet. Singuli p loco et ordines
suos p̄hāscēt. Ad occidentale plagā erūt ca
stra filioꝝ ephraim: q̄rū p̄nceps fuit helisa
ma filius ammiud. Cūctus exercitus pugna
torū ei⁹ q̄ numerati sūt: q̄draginta milia quinq̄gēti

Et cum eis tribus filiorum manasse. quorum princeps fuit gamaliel filius phadassur: cuiusque exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt. triginta duo milia ducunt. In tribu filiorum beniamin princeps fuit abidan filius gedeonis: et eius exercitus pugnatorum eius qui recessi sunt: triginta quinque milia quadringenti. Omnes qui numerati sunt in castris ephraim centum octo milia centum: per turmas suas tercium phascunt. Ad asloniam per castrametati sunt filii dan: quorum princeps fuit abieser filius amifaddai. Cuius exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt: sexaginta duo milia septingenti. Iuxta eum fixere tertoria de tribu aser: quorum princeps fuit plaxiel filius ochra. cuius exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt: quadraginta milia et mille quinque. De tribu filiorum neptalim princeps fuit abira filios enan. Cuius exercitus pugnatorum eius qui quinque milia quadringenti. Omnes qui numerati sunt in castris dan fuerunt centum quadraginta septem milia sexcenti: et novissimi phascunt. Die numerus filiorum israel per domos cognationum suarum et turmas diuisi exercitus: sexcenta tria milia quadringenti quinque. Leuite autem non sunt numerati inter filios israel. Sic enim precepit dominus moysi. Feceruntque filii israel iuxta omnia que mandauerat dominus. Castrametati sunt per turmas suas: et perfecti per familias ac domos patrum suorum. **Ca. in.**

Nunc sunt generationes aaron et moysi in die que locutus est dominus ad moysen in monte synai: et sunt nomina filiorum aaron. Primogenitus eius nadab: deinde abiu et eleazar et ythamar. Hec nomina filiorum aaron sacerdotum qui uncti sunt: et quorum replete et consecrate manus ut sacerdotio fungerent. Mortui sunt enim nadab et abiu cum offerret ignem alienum in conspectu domini in deserto synai absque iuberis: sicutique sunt sacerdotio eleazar et ythamar coram aaron patre suo. Locutusque est dominus ad moysen dicens. Applica tribum leui: et fac stare in conspectu aaron sacerdotis: ut ministraret ei et extiteret et obsecraret quicquid ad cultum pertinet multitudinis coram tabernaculo testimonij: ut custodiant vasa tabernaculi: huiusmodi in misterio eius. Dabisque dono leuitas aaron et filios eius quibus traditi sunt a filiis israel: aaron autem et filios eius constitues super cultum sacerdotum. Externus qui ad ministrandum accesserit: morietur. Locutusque est dominus ad moysen

dicens. Ego tuli leuitas a filiis israel pro omni primogenito qui aperit vuluam in filiis israel: eruntque leuite mei. Meum est enim omne primogenitum. Ex quo percussit primogenitos in terra egypti: sacrificauit in quocumque primogenitum nascitur in israel. Ab hodie usque ad presentem diem mei sunt. Ego dominus. Locutusque est dominus ad moysen in deserto synai dicens. Numera filios leui per domos patrum suorum: et familias: omnem masculum ab uno mense et supra. Numerauit moyses ut precepit dominus: et uncti sunt filii leui per nomina sua: gerson et caath et merari. Filii gerson: lebni et semei. Filii caath: amram et iessaar. hebron. et oziel. Filii merari: moosli. et musli. De gerson fuerunt familie due: lebni et semei: quorum numerus est populus sex masculini ab uno mense et supra: septem milia quingentorum. In die post tabernaculum metabuntur ad occidentem super montem eliasaph filio lael: et habebunt erubias in tabernaculo federis: ipsi tabernaculum et opimentum eius: tentorium quod trahitur ante fores tenti federis et cortinas atrij: tentoriumque quod apponitur in introitu atrij tabernaculi. et quicquid ad ritum altaris pertinet: fustes tabernaculi et omnia vestimenta eius. Cognatio caath habebit populos: amramitas et iessaritas et hebronitas. et ozielitas. Hec sunt familie caath barum: recessi per nomina sua: omnes generis masculini ab uno mense et supra: octo milia sexcenti: habitabunt erubias sacerdotum: et castrametabuntur ad meridiana plagam. Princepsque eorum erit eliasaph filius oziel: et custodiens arcam mensurarum et candelabrum: altaria: vasa sacerdotum in quibus ministrat: et velamentumque huiusmodi suppellectile. Princeps autem principum leuitarum: eliazar filius aaron sacerdotis erit super erubitores custodie sacerdotum. At vero de merari erunt populi moosli et musli recessi per nomina sua: omnes generis masculini ab uno mense et supra: sex milia ducunt. Princeps eorum haniel filius abiaiel: in plaga septentrionali castrametabuntur. Erunt super custodia eorum tabernaculi et vestes et columne ac bases eorum: et omnia que ad cultum huiusmodi pertinet: columneque atrij per arcum cum basibus suis: et parilli cum finibus. Castrametabuntur autem tabernaculum federis id est ad orientalem plagam: moyses et aaron cum filiis suis: habentes custodia sacerdotum in medio filiorum israel. Quisquis alienus accesserit: morietur. Omnes leuite quos numerauerunt moyses

et aaron iuxta genere masculinum vigintiduo milia meta primogeniti israel ab uno mense et supra. Tolleque leuitas eorum israel. Ego dominus. Hic primogeniti censuit moyses filio eorum israel: et se uno et supra vigintiduo milia. Tolle leuitas per primogenitum leuitarum per primogenitum. Ego dominus. Tanti quod excedit filio eorum israel: et capta: ad mensuram obolos. ius: post eorum preuia eorum: et a leuitate per tres eorum sexa sacerdotum: et deum quod precepit

per usque ad eum diuine: ut scilicet: die est cultus: nis et sancti sancti quando mouetur pedet ante fores: et opientur: et extenditque ducent vobis: iaandimo per mortariola: da. Panes per pallium cocarum: unctuarum per et pallium iacob: nis et foras per vasis olei que sunt: et super omni pellium: et in

et aaron iuxta p̄ceptū dñi p̄ familias suas in genere masculino a mēse vno et sup̄: fuerunt vigintiduo milia. Et ait dñs ad moysen **Nu-**mera primogenitos sexus masculini de filiis isrl̄ ab vno mēse et sup̄: et habebis sūmā eorū **Tolle**q; leuitas n̄: p̄ om̄i p̄mogenito fili/ orū isrl̄. **Ego** sū dñs. et p̄cora eorū p̄ vniū sū p̄mogenitis p̄corum filiorum israhel. **Re-**ceperunt moyses sic p̄cepit dñs p̄mogenitos filiorū isrl̄: et fuerūt masculi p̄ noīa sua a mē se vno et sup̄ vigintiduo milia ducēti septua guntatres. **Locutus**q; ē dñs ad moysē. **Tol-**le leuitas p̄ p̄mogenitū filiorū isrl̄ et p̄cora leuitarū p̄ p̄corib; eorū: et utq; leuite mōi. **Ego** sū dñs. **In** p̄cio aut̄ ducētōrū septuagi tarū q̄ excedūt numerū leuitarū. **De** p̄moge nite filiorū isrl̄ accipies q̄q; siclos p̄ singlā capita: ad mēsurā sactuarū. **Siclus** habet vi ginti obolos. **Habis**q; p̄curā aarō et filijs e ius: p̄cū eorū q̄ sup̄ sūt. **Tulit** igit̄ moyses p̄curā eorū q̄ fuerūt amplius et q̄s redeme rat a leuite p̄ p̄mogenitū filiorum isrl̄ mille trecentōrū sexaḡ ita q̄q; siclorū iuxta pondus sactuarū: et dedit eā aarō et filijs ei⁹ iuxta v̄ tū qd̄ p̄cepit sibi dñs. **Ca. 27. m.**

Locutusq; ē dñs ad moysē et aarō dicens. **Tolle** sūmā filiorū caath de medio leuitarū p̄ domos et fa milias suas a tricesimo āno et sup̄ pra vsq; ad quāgesimū ānū: omniū q̄ ingre dunt̄ vt stēt et ministrēt in tabnaclō federis. **Hic** ē cultus filiorū caath. **Tabnaclum** fede ris et sactū sactōrū ingredient̄ aarō et filij ei⁹ quādo mouēda sūt castra: et deponēt velū qd̄ p̄det āte fores. **Inuoluēt**q; eo archā testimo nij: et opient rurū velamine iacētinarū pel liū: et extēdetq; desup̄ palliū totū iacētiniū: et i ducent vedes. **Mensā** q; p̄positis inuoluēt iacētino pallio: et ponent eū ea tharibula et mortariola. **atros** et crathas ad liba sūdē da. **Panes** sēp̄ in ea erūt. **Extēdet**q; desuper palliū cocōneū qd̄ rurū opient velamēto iacētinarū pelliū: et inducēt vedes. **Sument** et palliū iacētiniū q̄ opient cādelabrū eū luc nis et forāpib; suis. et emūctōrū: et cunctis vasis olei q̄ ad cōnādas lucernas necessāia sūt: et sup̄ om̄ia ponēt opimentū iacētinarum pelliū: et inducēt vedes. **Præno** et altari: au-

retz inuoluēt iacētino velimēto: et extēdet desup̄ opimentū iacētinarū pelliū: inducētq; vedes. **Om̄ia** vasa q̄b; ministrat̄ in sactua/ rio inuoluent iacētino pallio: et extēdet de sup̄ opimentū iacētinarū pelliū: inducētq; vedes. **Sed** et altare mūdabūt cinerē. et inuol uēt illud purpureo velimēto: ponētq; eū eo om̄ia vasa q̄b; in ministerio ei⁹ vsit̄: id ē ig niū receptacula fuscimulas ac tridētes vncios et basilla. **Cūda** vasa altaris opient simul ve lamine iacētinarū pelliū: et inducēt vedes. **Cūq;** inuoluerint aarō et filij ei⁹ sactuarium et om̄ia vasa ei⁹ in cōmōdōne castrorū: tūc in trabūt filij caath vt portēt inuoluta: et nō tā gāt vasa sactuarū ne moriant̄. **Ita** sūt onē/ ra filiorū caath in tabnaclō federis sup̄ q̄s erit eleazar filij aaron sacerdotis: ad cuius p̄ finet curā oleū ad cōnādas lucernas et opōstio nis mēsi et sactuarū qd̄ sēp̄ offert̄ et oleū vndōnis et q̄cqd̄ ad cultū tabnacli p̄tinet: om̄iq; vasa q̄ in sactuario sūt. **Locutus**q; ē dñs ad moysē et aarō dicens. **Polite** p̄dere p̄llim caath de medio leuitarū: s̄ hoc facite eis vt viuāt: et nō moriant̄ si tēgerit sacta sactōrū. **Aarō** et filij ei⁹ intrabūt: ip̄iq; dispo nent opa singulorū: et diuident quid portare quis debeat. **Alij** nulla curiositate videāt que sūt in sactuario p̄sctū inuoluāt: alioq̄ mor ient̄. **Locutus**q; ē dñs ad moysē dicens. **Tol** le sūmā eorū filiorū gerson p̄ domos ac fami lias et cognacōes suas a triginta ānis et supra vsq; ad ānos quinquaginta. **Numerā** om̄es q̄ ingre diunt̄ et ministrat̄ in tabnaclō federis. **Hoc** ē officū familie gersonitarū: vt portēt cortinas tabnacli et tectū federis. **Opimentum** aliud et sup̄ om̄ia velamē iacētiniū: tētorūq; qd̄ p̄det in introitu tabnacli federis. **Cortis** nas atrij et velū in introitu qd̄ ē añ tabnacli n **Om̄ia** q̄ ad altare p̄tinet funiculos et vasa mi nisterij iubente aarō et filijs ei⁹ portabūt filij gerson: et sciēt singuli cui debeat opimētia pa ri. **Hic** ē cult⁹ familie gersonitarū in tabnaclu federis. **Erūt**q; s̄ manu iribamar filij aarō sacerdot̄. **Filios** q; merari per familias et do mos p̄m̄ suo r. recensēbis a triginta ānis et sup̄ vsq; ad ānos quāquaginta: om̄es q̄ ingredi unt̄ ad officū ministerij sui et cultū federis te stimonij. **Hec** sūt onera eorum. **Portabunt**

tabulas tabernaculi et veteres eius. columnas
et bases eorum: columnas quoque atrii per arcum cum
balis et parillis et funibus suis. Omnia vasa et
suppellectile ad numerum accipient: sicque porta
bunt. Hoc est officium familie merariorum et mille
rum in tabernaculo federis: eruntque sub manu ista
mar filii aaron sacerdotis. Recensuerunt igitur
moyses et aaron et principes synagoga filios ca
ath per cognationes et domos patrum suorum. a
triginta annis et super usque ad annum quinquagesi
mum. omnes qui ingrediuntur ad ministerium taber
naculi federis: et inuenti sunt duo milia septingenti
quingenta. Hic est numerus populi caath: qui in
trant tabernaculum federis. Hos numeravit moy
ses et aaron iuxta sermonem domini per manum moysi.
Numerati sunt et filii gerson per cognationes et
domos patrum suorum. a triginta annis et super. us
que ad quinquagesimum annum omnes qui ingrediuntur
ut ministrent in tabernaculo federis: et inuenti
sunt duo milia septenti triginta. Hic est populus
gersonitarum: quos numeraverunt moyses et aa
ron iuxta verbum domini. Numerati sunt et filii me
ran per cognationes et domos patrum suorum. a trigin
ta annis et super usque ad annum quinquagesimum om
nes qui ingrediuntur ad explendos ritus taber
naculi federis: et inuenti sunt tria milia ducenti. Hic
est numerus filiorum merari: quos recensuerunt moy
ses et aaron iuxta imperium domini per manum moysi.
Omnes qui recensiti sunt de leuitis et quos fecit ad
nomen moyses et aaron et principes israel per cogna
tiones et domos patrum suorum. a triginta annis
et super usque ad annum quinquagesimum ingredienti
ad ministerium tabernaculi et onera portanda: fuerunt
simul octo milia quingenti octoginta. iuxta ver
bum domini recensit eos moyses unumquemque iux
ta officium et onera sua: sic precepit dominus. **Ca. v.**

Locutusque est dominus ad moysen dicens.
Precipe filiis israel: ut ciuium de ca
stris omnem leprosum et qui semine
fuit pollutusque est super mortuo. Quia
masculum quam feminam ciuitem de castris: ne contami
nent ea cum habitauerit vobiscum. Feceruntque ita
filii israel: et eiecerunt eos extra castra sicut locu
tus erat dominus moysi. Locutusque est dominus ad moy
sen dicens. Loquere ad filios israel. Vir siue mulier
cum fecerint ex omnibus peccatis que solent homini
bus accidere: et per negligentiam transgressi fue
rint mandatum domini atque deliquerint contra

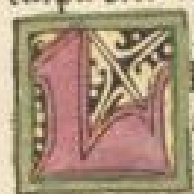
bunt peccatum suum: et reddet ipsum caput quintumque
partem desuper ei in quem peccauerit. Dimittit non
fuerit qui recipiat dabit domino et erit sacerdos:
excepto aneto qui offertur per expiationem ut sit pla
cibilis hostia. Omnes quoque peccata que offerret filii
israel ad sacerdotem pertinet: et quicquid in sanctuario of
fertur a singulis: et traditur manibus sacerdotis ip
sius erit. Locutus est dominus ad moysen dicens. Lo
quere ad filios israel: et dices ad eos. Vir cuius
uxor errauerit. maritusque otens dormierit cum
altero viro: et hoc maritus deprehendere non qui
euerit si latet adulterium: et testibus argui non po
test: quia non est inuenta in stupro: si spiritus zelot
pie coactauerit virum contra uxorem suam quam vel
luta est vel falsa suspitione appetitur. adducet
eam ad sacerdotem: et offerret oblationem pro illa de
tinamque partem sari farine ordeacee. Non habet super
eam oleum nec imponent thubus: quia sacrificium zelot
ipie est: et oblatio inuestigatio adulterii. Offe
ret igitur eam sacerdos et statuet coram domino: assu
metque aquam sanctam in vase vitili: et pauillim
re de pavimento tabernaculi mittet in eam. Cuius
fuerit mulier in conspectu domini discoperiet caput
eius: et ponet super manum illius sacrificium recorda
tionis et oblationem zelotipie. Nunc autem tenebit
aquas amarissimas: in quibus cum exeracone male
dicta coegessit: adiurabitque eam et dices. Si non
dormiuit vir alienus tecum: et si non polluta es
deserto manuum thoro: non te nocebit aqua iste
amarissime in qua maledicta coegessit. Dimittit de
cliuam a vis tuo atque polluta es: et concubisti
cum altero: his maledictionibus subiacebis.
Det te dominus in maledictione exemplique casti
rum in populo suo. Putrescere faciat femur tu
um: et tumens vterus dirupat. Ingressant
aque maledictae in venter tuum: et vtero tumescit
te putrescat femur. Et ridebit mulier. Amen.
amem. Scribetque sacerdos in libello ista male
dicta: et delebit ea aquis amarissimis in quas
maledicta coegessit: et dabit ei bibere. Quas cum
ex hauserit: tollet sacerdos de manu eius sacri
ficium zelotipie: et eleuabit illud coram domino ip
netque illud super altare: ita dicitur ut per pug
illum sacrificij tollat de eo quod offertur: et man
dat super altare: et sic potum det mulieri aquas ama
rissimas. Quas cum biberit: si polluta est et coegit
to viro adulterij rea: praescribitur eam aqua male
dicta: et inflato ventre computrescat femur.

eritque mulier in
omni populo. Quia
noxia: et faciet
Si declinauerit
ta fuerit: maritus
adduxerit eam in
dos iuxta omnia
culpa erit: et illi

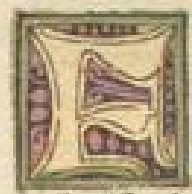
rint domino conse
re potest abstine
bet alia peccata
bibent: quas re
tis diebus quibus
vinea esse potest
non comedet. o
non transibit per
domino assecrat
pius eius. Dimi
tum non ingred
tris et si atris
quia assecrat
diebus sepac
in ortibus fuer
lucet caput as
radō die purg
o clauo aut d
co pulchro col
fiamonij: facit
in olocustis
super mortuo:
et assecrabit
agnum amicu
irriti hant: qu
est lex assecra
uerat comple
culi federis:
num amicu
amiculaz im
lati hostia p
quod aspersi hie
vincta oleo
ret sacerdos
in olocustu
pachia dno

erit: q̄ mulier in maledictione: et in exemplū
omni populo. Quod si polluta non fuerit erit in
noxia: et faciet liberos. **I**sta est lex zelotie:
Si declinauerit mulier a viro suo et si pollu-
ta fuerit: maritusq; zelotie spiritu concitatus
adduxerit eā in aspectu dñi. et fecerit ei sacer-
dos iuxta omnia q̄ scripta sunt. manus absq;
culpa erit: et illa recipiet inq̄tate suā. **Ca. vi**

Locutus ē dñs ad moysen dicens
Loquere ad filios israel: et dices
ad eos. Vir siue mulier cum fece-
rint vni vt sacrificet. et se volu-
rint dño consecrare: a vino et omne qd̄ inebria-
re potest abstinebūt. Aceti ex vino et exq̄li-
bet alia potione. et q̄cqd̄ de vna exprimit non
bibent: vnas recentes ficulq; nō comedēt eie-
tis diebus quibus ex vno dño consecrāt: q̄cqd̄ ex
vina esse potest ab vna passa vsq; ad acutū
nō comedēt. omni tpe sepacōnis sue nouacula
nō trāhibit p̄ caput ei⁹: vsq; ad cōpletū diē qd̄
dño consecrāt. sanctus erit. crescente cesarie ca-
pitū ei⁹. Omni tpe consecrōnis sue sup̄ mo-
tū nō ingrediet: nec sup̄ patris q̄dem et ma-
tris et fratris sororisq; funere cōtaminabit:
quia consecrō dei sui sup̄ caput ei⁹ ē. Omibus
diebus sepacōis sue sanctus erit dño. Simulatoz
mortuus fuerit subito quispiā coram eo. pol-
luet caput consecrōnis ei⁹: qd̄ cadet illico et in
tādō die purgacōnis sue. et rurū septima. In
octauo aut̄ die offeret duos turtures vel du-
os pullos colūbe factos in introitu tabernaculi te-
nitioni: facietq; sacerdos vnū p̄ p̄cto. et alterū
in olocaustū: et deprecabit̄ p̄ eo quia peccauit
sup̄ mortuo: sacrificabitq; caput ei⁹ i die illo.
et consecrabit dño dies sepacōnis illi⁹. offerēs
agnū amiculū p̄ p̄cto: ita tamē ut dies p̄ores
irriti fiant: qm̄ polluta ē sanctificacō ei⁹. **I**sta
est lex consecrōnis. Cū dies q̄s ex vno decre-
uerat cōplebūt adducet eū ad ostiū taberna-
culi federis: vt offerat oblacōnez ei⁹. dño ag-
nū amiculū immaculatū in olocaustū. et ouē
amiculaz immaculatā p̄ p̄cto. et arietoz imacu-
latū hostiā pacificā: canistrū q̄ panū azimorū
q̄ aspersi sūt oleo. et lagana absq; fermento
vneta oleo ac libamina singulorū: que offe-
ret sacerdos corā dño. et faciet tā p̄ p̄cto quas
in olocaustū. Arietō vero immolabit hostiaz
pacificā dño: offerēs simul canistrū azimorū

et libamēta q̄ ex more debent. Tūc mactetur
nazareus ante ostiū tabernaculi federis ce-
sarie consecrōnis sue: tolletq; capillos ei⁹ et
ponet sup̄ ignē qui est supposit⁹ sacrificō pa-
cificorū. et armū coctum arietis. tortāq; absq;
fermento vnā de canistro. et laganū azimorū
vnū. et tradet in manib; nazarei post quā rasū
fuerit caput eius: susceptaq; rurū ab eo ele-
uabit i aspectu dñi. et sacrificata sacerdotis e-
runt. sicut p̄ctulū qd̄ separari iussū ē et fe-
mur. Post h̄ potest bibere nazare⁹ vinū. **I**sta
ē lex nazarei cū vuerit oblacōne suā dño tpe
consecrōnis sue: exceptis h̄is q̄ inuenerit ma-
nus ei⁹. **I**uxta qd̄ mente deuouerat: ita faciet
ad p̄fectionē sacrificōnis sue. **L**ocutus ē do-
minus ad moysē dicens. **L**oq̄re aarō et filijs e-
ius. Sic benedicet filijs israel: et dices eis
Benedicat tibi dñs: et custodiat te. **D**ilectat
dñs facie suā tibi: et miserat̄ tui. **C**onuertat
dñs vultū suū ad te: et det tibi pacē. **I**nuoca-
bit nōmē meū sup̄ filios isrl: et ego benedicā
eis. **Capitulū vii.**

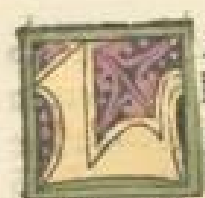
Locutus ē aut̄ in die qua completū
moyses tabernaculū et erexit illud.
vixitq; et sacrificauit eū omnibus
vallis huius altare similis et omnia
vasa ei⁹: obtulerūt p̄ncipes isrl et capita fami-
liarū. qui erāt p̄ singulas tribus p̄fecti eoz. q̄
numerati fuerāt munera corā dño. sex plaustrū
et duo boues. **V**ni plaustrū obtu-
lere duo duces. et vnū bouē singuli: obtulerūt
q; ei i aspectu tabernaculi. **A**it aut̄ dñs ad moy-
sen. **S**uscipe ab eis ut seruiāt in ministerio ta-
bernaculi: et trades ea leuitis iuxta ordinē mi-
nisterij sui. **I**taq; cū suscepisset moyses plau-
stra et boues: tradidit eos leuitis. **D**uo plau-
stra et octo boues dedit filijs gersō. iuxta id
qd̄ habebāt necessariū: quatuor alia plaustra
et octo boues dedit filijs merari secundū officia
et cultū suū. sub manu iehamar filij aarō sa-
cerdotis. **F**ilij aut̄ caath nō dedit plaustra et
boues: q; in saculario huius. et onera p̄p̄ris
portāt humeris. **A**git̄ obtulerūt duces in de-
dicacōne altaris. die qua vnctū ē oblacōnem
suā ante altare. **P**roximūq; dñs ad moysē. **S**im-
guli duces p̄ singulos dies offerāt munera in
dedicacōne altaris. **P**rimo die obtulit oblacō-
ne suā naasō fili⁹ ammadab de tribu iuda:

Fueruntq; in ea acetabulū argenteū. pondus cen-
 tūtriginta siclos. ·hala argētea habēs septu-
 aginta siclos iuxta pōdus sicutuarij. ·vtrūq; q;
 plēnū simila cōspersa oleo in sacrificiū: mō-
 tariolū ex decē siclis aureis plēnū incenso: bo-
 ues de armēto et arietē et agnū āniculū i olo-
 caustū bireūq; p pēto: et in sacrificio paschico/
 rū boues duos. arietes qñq; ·bircos quinq;
 agnos āniculos qñq;. ·Hec ē oblatio naalon
 filij āminadab. ·Secūdo die obtulit nathanael
 filij sūar dux de tribu isachar. acetabulū ar-
 gēteū appendēs centūtriginta siclos. ·hala argē-
 teā habentē septuaginta siclos iuxta pondus
 sicutuarij. ·vtrūq; plēnū simila cōspersa oleo i
 sacrificiū: mortariolū aureū habēs decē siclos
 plēnū incenso: bouē de armēto et arietē et ag-
 nū āniculū in olocaustū bireūq; p pēto: et in
 sacrificio paschicorū boues duos. arietes qñq;
 bircos qñq; ·agnos āniculos qñq;. ·Hec fuit
 oblatio nathanael filij sūar. ·Tercio die prin-
 cepe filioꝝ zabulon heliab filij helon obtu-
 lit acetabulū argēteū appendēs centūtriginta
 siclos. ·hala argēteā habentē septuaginta siclos
 ad pōdus sicutuarij. ·vtrūq; plēnū simila con-
 spersa oleo in sacrificiū: mortariolū aureū ap-
 pendēs decē siclos plēnū incenso: bouem de ar-
 mēto et arietē et agnū āniculū in olocaustū
 bireūq; p pēto: et in sacrificio paschicorū bo-
 ues duos. arietes qñq; ·bircos qñq; ·agnos
 āniculos qñq;. ·Hec ē oblatio heliab filij helō
 die quāto princeps filioꝝ rube elisur filij se-
 deur. obtulit acetabulū argēteū appendēs cen-
 tūtriginta siclos. ·hala argēteā habentem
 septuaginta siclos ad pōdus sicutuarij. ·vtrūq;
 q; plēnū simila cōspersa oleo in sacrificiū: mō-
 tariolū aureū appendēs decē siclos plēnū incen-
 so: bouē et arietē et agnū āniculū i olocaustū
 bireūq; p pēto: et i sacrificio paschicorum boues
 duos aietes qñq; ·bircos qñq; ·agnos ānicu-
 los qñq;. ·Hec fuit oblatio helisur filij se-
 deur. ·Die quinto princeps filioꝝ symeō salamibel fi-
 liij sunadai. obtulit acetabulū argēteū ap-
 pendēs centūtriginta siclos. ·hala argēteā habentē
 septuaginta siclos ad pōdus sicutuarij. ·vtrū-
 q; plēnū simila cōspersa oleo in sacrificiū: mō-
 tariolū aureū appendēs decē siclos plēnū incen-
 so: bouē de armēto et arietē et agnū āniculū
 in olocaustū bireūq; p pēto: et in hostias pa-

schicoꝝ. boues duos. arietes qñq; ·bircos qñ-
 q; ·agnos āniculos qñq;. ·Hec fuit oblatio sa-
 lamiel filij sunadai. ·Die sexto princeps fili-
 oꝝ gad heliasaph filius duel. obtulit aceta-
 bulū argēteū appendēs centūtriginta siclos. ·h-
 ala argēteā habentē septuaginta siclos ad
 pōdus sicutuarij. ·vtrūq; plēnū simila cōspersa
 oleo in sacrificiū: mortariolū aureū appen-
 dens decē siclos plēnū incenso: bouē de armen-
 to et arietē et agnū āniculū i olocaustū bireū-
 q; p pēto: et in hostias paschicoꝝ. boues duos.
 arietes qñq; ·bircos qñq; ·agnos āniculos
 quinq;. ·Hec fuit oblatio heliasaph filij duel.
 ·Die septimo princeps ephraim elisama filij
 ammiud. obtulit acetabulū argēteū appendēs
 centūtriginta siclos. ·hala argēteā habentē
 septuaginta siclos ad pōdus sicutuarij. ·vtrū-
 q; plēnū simila cōspersa oleo i sacrificiū: mor-
 tariolū aureū appendēs decē siclos plēnū incen-
 so: bouē de armēto et arietē et agnū āniculū
 in olocaustū bireūq; p pēto: et in hostias pas-
 chicorū boues duos. arietes qñq; ·bircos quin-
 q; ·agnos āniculos qñque. ·Hec fuit oblatio
 elisama filij ammiud. ·Die octavo princeps
 filiorū manasse gamaliel filij phadassur. ob-
 tulit acetabulū argēteū appendēs centūtriginta
 siclos. ·hala argēteā habentē septuaginta sic-
 los ad pōdus sicutuarij. ·vtrūq; plēnū simila
 cōspersa oleo in sacrificiū: mortariolū aureū
 appendēs decē siclos plēnū incenso: bouē de ar-
 mēto et arietē et agnū āniculū in olocaustū
 bireūq; p pēto: et in hostias paschicorū boues
 duos. arietes qñq; ·bircos qñq; ·agnos āni-
 culos qñq;. ·Hec fuit oblatio gamaliel filij pha-
 dassur. ·Die nono princeps filioꝝ beniamin
 abidan filius gedemonis. obtulit acetabulū ar-
 gēteū appendēs centūtriginta siclos. ·hala argē-
 teā habentē septuaginta siclos ad pōdus sic-
 tuarij. ·vtrūq; plēnū simila cōspersa oleo i sacri-
 ficiū: mortariolū aureū appendēs decem siclos
 plēnū incenso: bouē de armēto. et arietē et ag-
 nū āniculū in olocaustū bireūq; p pēto: et
 in hostias paschicoꝝ. boues duos. arietes qñ-
 q; ·bircos qñq; ·agnos āniculos qñq;. ·Hec
 fuit oblatio abidan filij gedemonis. ·Die decimo
 princeps filiorū dan abiezor filius amisaddai.
 obtulit acetabulū argēteū appendēs centum
 triginta siclos. ·hala argenteā habentem

Septuaginta
 q; plēnū sim
 tariolū aure
 fo: bouē de a
 olocaustū
 rū boues du
 nos ānicul
 filij amisadd
 rū aser phab
 bulū argēte
 halaz argēte
 pōdus sicut
 oleo in sacri
 decē siclos
 arietē et ag
 p pēto: et n
 arietes quin
 qñq;. ·Hec f
 die duode
 abira filij
 appendēs cē
 habentē sep
 rij. vtrūq;
 ficiū: mort
 plēnū incen
 nū āniculū
 paschicorū
 cos qñq; a
 latio abira
 oblata sūt
 acetabula
 duodecim
 habent vtrū
 vna hala i
 to sicli du
 mortariola
 nos siclos
 simul auri
 olocaustū
 āniculi du
 decim. p p
 ginti quatu
 agnū ānic
 diacōne a
 tur moyses
 oraculū: a
 catoris. q
 q; ceterū

Septuaginta siclos ad pondus sacruarii. vtrū
 q; plenū simila aspersa oleo in sacruariū: mor-
 tariolū aureū appendēs decē siclos plenū incen-
 so: bouē de armēto et arietē. et agnū amicolūz i
 olocaultū. bircūq; p pēto: et i hostias pacifico-
 rū boues duos. arietes qñq; bircos qñq; ag-
 nos amicolos qñq;. Hec fuit oblatio abiozer
 filij amifaddai. Die vndecimo princeps filio-
 rū aser phagathel filius ochran. obtulit aceta-
 bulū argēteuz appendēs centūtriginta siclos.
 halaz argēteaz habētē septuaginta siclos ad
 pōdus sacruarii. vtrūq; plenū simila aspersa
 oleo in sacruariū: mortariolū aureū appendēs
 decē siclos plenū incenso: bouē de armēto. et
 arietē. et agnū amicolū in olocaultū. bircūq;
 p pēto: et in hostias pacificoꝝ. boues duos.
 arietes quinq; bircos qñq; agnos amicolos
 qñq;. Hec fuit oblatio phagathel filij ochro-
 nis duodecimo princeps filiorum neptalim
 abira filius henan. obtulit acetabulū argēteū
 appendēs centūtriginta siclos. halā argēteam
 habentē septuaginta siclos ad pōdus sacrua-
 rii. vtrūq; plenū simila aspersa oleo in sacri-
 ficiū: mortariolū aureū appendēs decē siclos
 plenū incenso: bouē de armēto. et arietē. et ag-
 nū amicolū i olocaultū bircūq; p pēto: et i ho-
 stias pacificoꝝ. boues duos. arietes qñq; birc-
 eos qñq; agnos amicolos qñq;. Hec fuit ob-
 latio abira filij henā. Hec in dedicatōe altaris
 oblata sūt a phāpib; isrl' i die q̄ consecratū ē:
 acetabula argētea duodecim. hale argēte.
 duodecim. ita vt centūtriginta argenti siclos
 haberet vnū acetabulū. et septuaginta siclos
 vna hala. id ē in cōmune vāsoꝝ. oim ex argē-
 to. sicut duo milia q̄dringētū pōdere sacruarii:
 mortariola aurea duodecim plena incenso. de-
 nos siclos appendētia pōdere sacruarii. id est
 simul auri sicut centūtrigintū: boues de armēto i
 olocaultū duodecim. arietes duodecim. agnū
 amicolū duodecim et libamētā eoꝝ. bircū duo-
 decim. p pēto: in hostias pacificoꝝ. boues vi-
 ginti quatuor. arietes sexaginta. bircū sexaginta.
 agnū amicolū sexaginta. Hec oblata sūt in de-
 dicatōe altaris. qm̄ vndū ē. Cūq; ingredere-
 tur moyses tabnaeculum federis ut cōsuleret
 oraculū: audiebat vocē loquētē ad se de ppi-
 etorio. qd̄ erat sup archā testimoniū inē du-
 os cherubi: vnde et loquebat̄ ei. **Ca. viij.**

Locutus est dñs ad moysē dicens
 Locute aaron: et dices ad eum Cū
 posueris septē lucnas: candelabrū i
 australi pte erigat. Hoc igit̄ pā-
 pe vt lucne vtra boream e regione respiciāt ad
 mensā panū appositōnis: vtra eā pte q̄ eāde
 labrū respiciāt lucere debebūt. Fecitq; aarō: et
 imposuit lucnas sup candelabrū vt p̄cepit do-
 min⁹ moysi. Hec autē erat factura candelabri:
 ex auro ductili tam medi⁹ sipes q̄ cūcta q̄ ex
 vtroq; calamoꝝ latere nascēbāt. Juxta exē-
 plū qd̄ ostēdit dñs moysi: ita opatus ē cāde-
 labrū. Et locutus est dñs ad moysen dicens
 Tolle leuitas ex medio filioꝝ isrl': et purifi-
 cabis eos iuxta hūc ritū. Aspergant̄ aqua lu-
 stratōnis: et radant omnes pilos carnis sue.
 Cūq; lauerint vestimēta sua et mundati fue-
 rint: tollāt bouē de armētis et libamētū ei⁹. si-
 milam oleo aspersa: bouē autē alterū de armē-
 to tu acāpies p peccato: et applicab leuitas eo-
 rū tabnaeculo federis. quocata omni multitudine
 filioꝝ isrl'. Cūq; leuitas fuerint corā dño po-
 nēt filij isrl' man⁹ suas sup eos: et offeret aa-
 ron leuitas mun⁹ in aspectu dñi a filijs isrl':
 vt sūiāt i ministerio ei⁹. Leuitas q; ponēt ma-
 nus suas sup capita bouē: e q̄bus vnū facies p
 peccato: et alterū in olocaultū dñi: ut de peccato
 p eis. Statuetq; leuitas in aspectu aarō et fi-
 lioꝝ ei⁹ et asceat oblatos dño: ac sepam̄
 de medio filiorum isrl' ut sint mei: et postea in-
 grediant̄ tabnaeculum federis. ut sūiāt mī. Sic/
 q; purificab et asceat eos in oblatōne dñi:
 qm̄ dona donati sūt michi a filijs isrl'. **Dico p̄-**
mogemite q̄ aperit̄ omem vuluā in isrl' acce-
pi eos. P̄ta sūt enī omia p̄mogemita filioꝝ
isrl': tā ex hominib; q̄ ex iumētis. Ex die quo
peussi omem p̄mogemitū in t̄ra egiptū. sicut
caui eos mī: et tuli leuitas p cūctis p̄mogem-
itis filioꝝ isrl'. tradidiq; eos dono aaron et fi-
lijs ei⁹ de medio ppli. ut sūiāt mī p isrl' in ta-
bernaeculo federis: et orient p eis ne sit in p̄lo-
plaga. si ausi fuerit accedere ad sacruariū. Ite-
rorūtq; moyses et aarō et omis multitudo filio-
rū isrl' sup leuitē q̄ p̄cepit dñs moysi: purifi-
cāsq; sūt et lauerūt vestimēta sua. Eleuauit
q; eos aarō in aspectu dñi et orauit p eis: vt
purificati ingrederēt̄ ad offiā sua in tabna-
eculum federis coram aarō et filijs ei⁹. Sicut

precepit dñs moysi de leuit: ita factū ē. Locutus ē dñs ad moysē dicēs. Hec ē lex leuitarū. A vigintiq̄q; ānis ⁊ sup̄ ingredient: ut ministrēt in tabnaulo fedoris. Cūq; q̄q; gesimū ānuq; etatis impleuerint seruire cessabūt: erūtq; ministri fr̄m suorū in tabnaulo fedoris. ut custodiāt q̄ sibi fuerint commēdata: opa aut̄ ip̄a nō faciāt. Sic dispones leuitis in custodiis suis. **Capitulum ix.**

Locutus ē dñs ad moysē i deserto synai. āno secūdo postq̄ egressi sūt de t̄ra egypti. mēse p̄mo dicēs. Faciāt filij isrl̄ phasē in tpe suo. q̄rtadeima die mēsis hui⁹ ad vesperam: iuxta om̄es cerimonias ⁊ iustificacōes ei⁹. Precepitq; moyses filiis israhel: ut facerent phasē. Cū fecerint tpe suo q̄rtadeima die mensis ad vesperā in mōte synai: iuxta om̄ia q̄ māda uerat dñs moysi fecerūt filij isrl̄. Ecce autē q̄dam immūdi sup̄ aia hoīs. q̄ nō poterant facere phasē in die illo: accedētes ad moysen ⁊ saron. dixerūt eis. Immūdi sum⁹ sup̄ aia hominis: q̄re fraudam⁹ ut non valeamus offerre oblacōnem dño in tpe suo inter filios isrl̄. Quibus r̄dit moyses. Scite: ut cōsulā quid p̄cipiat dñs de vob. Locutusq; ē dñs ad moysen dicēs. Loq̄re filiis isrl̄. Homo q̄ fuerit immūd⁹ sup̄ anima: siue in via p̄cul in gēte vltra: faciāt phasē dño in mēse secūdo q̄rtadeima die mensis ad vesperā: cū azimis ⁊ lactuās ⁊ gressibus comedēt illud. Nō relinquent ex eo cippiam vsq; mane ⁊ os ei⁹ nō obringēt: om̄ne ritū phasē obuiabūt. Si q̄s autē et mūd⁹ ē ⁊ in itinere nō fuit. ⁊ tū nō fecit phasē. exēminabit̄ aia illa de pplis suis: q̄ sacrificiū dño nō obtulit tpe suo. Peccatū suū ip̄e portabit. Peregrinus q̄ ⁊ aduena si fuerit apud vos: faciēt phasē dño iuxta cerimonias ⁊ iustificacōnes suas. Preceptū idēz erat apud vos t̄z aduene q̄ indigene. Ngit̄ die q̄ erectū ē tabernaculuz opuit illud nubes. Vespere autē sup̄ t̄toriuq; erat q̄si species ignis vsq; ad mane. Sic habebat iugit̄. Per die opriebat illud nubes: ⁊ p̄ noctē q̄si species ignis. Cūq; ablata fuisset nubes q̄ tabnauluz p̄tegebatur: phasē ebāt̄ filij isrl̄: ⁊ in loco vbi stisset nubes. ibi castrametabāt̄. Ad imperiū dñi p̄phasē ebāt̄: ⁊ ad imperiū illi⁹ figebāt tabnaulū.

Cūctis diebus q̄bus stabat nubes sup̄ tabnaulū manebant in eodē loco: ⁊ si euenisset ut multo tpe maneret sup̄ illud. erat filij isrl̄ in exubijs dñi: ⁊ nō phasē ebāt̄ q̄tquot diebus fuisset nubes sup̄ tabnaulū. Ad imperiū dñi erigebāt t̄toria: ⁊ ad imperiū illi⁹ ponebāt. Si fuisset nubes a vesp̄e vsq; ad mane. ⁊ statim diluculo tabnaulū reliquisset. phasē ebāt̄: ⁊ si post dieq; ⁊ noctē recessisset. distipabāt t̄toria. Si vero biduo aut vno mēse vel longiori tpe fuisset sup̄ tabnaulū. manebāt filij isrl̄ in eodē loco. ⁊ nō phasē ebant̄: statim autē ut recessisset mouebāt castra. Per v̄bū dñi figebant t̄toria. ⁊ p̄ v̄bū illi⁹ phasē ebantur: erātq; i exubijs dñi iuxta imperiū ei⁹ p̄ manū moysi. **Capitulum x.**

Locutus ē dñs ad moysen dicēs. Fac tibi duas tubas argēteas ductiles: quibus ouocare possis multitudiez qm̄ mouēda sūt castra. Cūq; ierepueris tub⁹: congregabit̄ ad te om̄is turba ad ostiū tabnauli fedoris. Si semel clangēris: veniēt ad te p̄ncipes ⁊ capita multitudinis isrl̄. Si autē pluri⁹ atq; cōfus clangēris: crepuerit: mouebūt castra p̄mi q̄ sūt ad orientalē plagā. In secūdo autē sonitu ⁊ pari v̄luta tu tube leuabūt t̄toria q̄ habitāt ad meridiez: ⁊ iuxta hūc modū reliq; faciāt v̄luta tubis in p̄fectōne. Quādo autē congregābus ē popul⁹. simplex tubarū clangor erit: ⁊ nō v̄luta v̄luta. Filij autē aarō sacerdotē clangēt tibi: eritq; B legiūmū sēpit̄ nū in genemōibus v̄ris. Si exieritis ad bellū de t̄ra v̄ra. om̄es hoīes q̄ dimicāt adūsi vos. clangēt v̄luta tubis: ⁊ erit recordacō v̄ri corāz dño deo v̄ro: ut eruamini d̄ manib⁹ inimicorū v̄rorū. Si qm̄ habebitis epulū ⁊ dies festos ⁊ kalendas. canētis tub⁹ sup̄ olocustis ⁊ paschās victimis: ut sint vob̄ i recordacōne dñi v̄ri. Ego dñs de⁹ v̄r. Anno secūdo mēse secūdo. vicesima die mēsis. eleuata ē nubes de tabnaulo fedoris. Profectiq; sūt filij isrl̄ p̄ turmas suas de deserto synai: ⁊ recubuit nubes in solitudine pharan. Mouerūtq; castra p̄mi iuxta imperiū dñi in manu moysi. filij iuda p̄ turmas suas: q̄rū p̄ncipes erat naasō filios aminadab. In tribu filiorū isachar fuit p̄ncips nathanael filij suar: i tribu zabulon erat p̄ncips eliap

filij elon. In tribu egressi sūt filij isrl̄: quoz p̄ncipes bu aut filioz filij simisadda eliasaph filij te: portates tabas: donec uerūt castra. quoz exeret miud. In tribu fuit gamahel anim erat bu simi castrorū. mas suas: in ger filij amisa erat p̄ncipes filiorū nephtec sūt castramas suas qm̄ hab filio mab hācini ad lobiscū ut bene israheli. Cui uer tar in t̄ra quit nos rel p̄ dñi castr n̄. Cūq; nob ex opibus q̄s tibi. Profecturuz: archaq; tres. puidēs eos erat p̄ di archa. diceb tur inimia tu Cū aut depo multitudiez

Filiorū p̄tor se: orauit mnis. Vocauit succēsus fuit q̄ppe p̄misc de sideno car

filius elon. Depositiq; e tabnaclū: qd porta
 tes egressi sūt filij gerson et merari. Profec/
 tiq; sūt et filij rulen p turmas et ordinē suoz:
 quoz princeps erat elisur fili' sedeur. In tri/
 bu aut filioz symeon princeps fuit salamxel
 fili' sunladdai: porro i tribu gad erat princeps
 eliasaph fili' duel. Profectiq; sūt et caat hi
 te: portantes sacuarū. Tā diu tabnaclin por/
 tabat: donec veniret ad erectōnis locū. Mo/
 uerūt castra et filij ephraim p turmas suas: i
 quoz exercitū princeps erat elisama fili' am/
 miud. In tribu aut filioz manasse princeps
 fuit gamahel fili' phadaasur: et in tribu ben/
 amin erat dux abidan fili' gedemonis. Nouis/
 simi castrorū omnū pfecti sūt filij dan p tur/
 mas suas: in quoz exercitū princeps fuit abie/
 zer fili' amiladdai. In tribu aut filioz aser
 erat princeps phagaiel fili' ochran: et i tribu
 filiorū nephtali princeps fuit abira filius henā
 hec sūt castra et pfectōes filioz isrl p tur/
 mas suas qñ egrediebāt. Dixitq; moyses o/
 bab filio rabel madianiti cognato suo. Pro/
 fecti ad locū qñ dñs datur' ē nob: vni no/
 biseū vt beneficiam' tibi: qñ dñs bona pmisit
 israheli. Cui ille rñdit. Nō vadaz tecū: sed re/
 uertar in trā meā in q natus sū. Et ille: noli i/
 quit nos relinquere. Tu eni nosti i qbo loco
 p dñi castra ponere debeam': et eris duellor/
 n'. Cūq; nobiseū vneris: qe qd optimū fuerit
 ex opibus qñ nob traditurus ē dñs dabimus
 tibi. Profecti sunt g de mōte dñi viā triū dies/
 ruz: archaq; federis dñi pcedebat eos p dies
 tres. puider castrorū locū. Nubes qñ dñi sup
 eos erat p diē cū incederēt. Cūq; eleuaretur
 archa: dicebat moyses. Surge dñe et disipe/
 tur inimicū tuū: et fugiāt q oderūt te a facie tua
 Cū aut deponeret: aiebat. Reuertete dñe ad
 multitudiez exercit' isrl. **Ca. xi.**

Interea otū ē murmur ppli: quasi
 dolētiū p labore cōtra dñm. Qd
 eū audisset iratus ē: et accessus in
 eos ignis dñi deuorauit extremā
 castrorū ptem. Cūq; clamasset pplius ad moy/
 se: orauit moyses ad dñm: et absortus est ig/
 nis. Vocauitq; nomē loci illi' incēsiō: eo qd
 succēsus fuisset cōtra eos ignis dñi. Vulgus
 qñpe pmiscuū qd ascēderat cū eis. Ra grauis
 desiderio carniū sedes et flens i iudicis sibi pa

riter filio isrl: et ait. Quis dabit nobis ad ve/
 scendū carnes: Recordamur pisciū qñ come/
 debam' in egipto grat': i mētē nob veniunt
 cucumeres. et pepones. porriq; et cepe. et allia
 Anima nra anda ē. nichil aliud respiciūt oeu/
 li nri nisi man. Erat aut man qñ semē corian/
 dri coloris bdelli. Circuibatq; pplius. et collis/
 gēs illud frāgebat mola siue tercebat in mō/
 tario: coquens in olla et faciēs ex eo totulas
 laporis qñ panis oleati. Cūq; descēderet noc/
 te sup castra ros: descēdebat parit' a man. Au/
 diuit g moyses flentē pplin p familias: singu/
 los p ostia tētorij sui. Iratusq; est furor dñi
 valde: sed et moysi in tollerāda ros visa ē: et
 ait ad dñm. Cur afflixisti seruu' tuū? Quare
 nō inuenio gratiā corā te? Et cur iposuisi pō/
 dus vniū' ppli hui' sup me? Nūquid ego cō/
 cepi omem hāc multitudinē vel genui eā. ut
 dicas in porta eos in sinu tuo sic portare solz
 nutrix in fātulū: et defer in trā p q iurasti pñ/
 bus eoz. Vnde in carnes: ut dem tāte multi/
 tudinis flēt oia me dicētes: da nobis carnes
 vt comedam'. Nō possū sol' sustinere omēz
 hūc pplin: q' grauis mē. Sim alie tibi videt':
 obsecro vt inēficias me. et inueniaz grām in
 oculis tuis: ne tantē afficiat malis. Et dixit
 dñs ad moysē. Cōgrega michi septuaginta
 viros d semibo isrl. quos tu nosti q' senes po/
 puli sint ac magistri: et duces eos ad ostium
 tabnacli federis. fadesq; ibi stare tecū vt de/
 scendā et loquar tibi: et auferaz de spūtu tuo
 tradāq; eis. vt sustērent tecū onus ppli. et non
 tu solus graueris. Populo qñ dices. Nāc ihi
 camini. Eras comedētis carnes. Ego eni au/
 diui vs dicere. Quis dabit nob escas carni/
 uz? Bene nob erat in egipto. Vt det vob do/
 min' carnes et comedat'. nō vno die nec du/
 obus vel qñq; aut decēz. nec viginti qdem. s'
 vsq; ad mensē diez: donec exeat p nāres va/
 stas et vertatur in nauisiam: eo q' repuleris
 dñm q' in medio vri ē. et fluerit corā eo di/
 cētes q're egressi sum' ex egipto vt perirem'
 in solitudine: Et ait moyses. Sexcēta milia
 pedinū hui' ppli sūt. Et tu dñs dabo eis escāz
 carniū mēse integro: Nūquid ouit' et boum
 multitudine ceder'. ut possit sufficere ad abū:
 vel omes pisces maris in vniū' congregatū: ut
 eos faceret. Cui rñdit dñs. Nūquid manus

dñi iualida ēs Nam nūc videbis: vtrū meus sermo ope compleat. Venit igit moyses et narrauit pplō vba dñi: congregās septuaginta viros de senibz isrl: q̄s stare fecit circa tabna/ culū. Descēditq; dñs p nubē et locut⁹ est ad eū: auferēs de spiritu q̄ erat in moyse: ⁊ dāns septuaginta viris. Cūq; requieuisset in eis spirit⁹ pphetauerūt: nec vltra cessauerūt. Re māserāt autē in castris duo viri. quoz. vnus vocabat⁹ helbad. et alter medad. sup q̄s req̄ uie spiritus: nam et ipi descripti fuerūt: et non exierāt ad tabnaclm Cūq; pphetarēt i castris: eucurrit puer ⁊ nūciat moysi dicēs. Helbad et medad pphetāt in castris. Statim iohue fili⁹ nun ministrer moyli. et elect⁹ e plumbz ait Dñe mi moyseo p̄hibe eos. At ille: qd̄ inq̄t emularis p me. Quis tribuat ut om̄s popu lus pphetet: et det eis dñs spiritū suū: Reuer susq; ē moyses et maiores natu isrl in castra Vent⁹ autē egredieō a dño arreptas trāsmāe coturnices detulit et dimisit in castra. inire q̄ntū vno die oñs potest ex om̄i pte castrorū p arcutū: volabātq; in aere duobz cubit⁹ al titudine sup terraz. Surgēs q̄ plius toto die illo et nocte ac die altero. congregauerūt co sturnicū. qui parū decō ebore: ⁊ liccauerunt. eas p girū castrorū. Adhuc carnes erāt in dē/ tibus eoz. nec defecerat huiuscemōi cib⁹: ⁊ ec ce huro: dñi cōstatuō in populū. peussit eum plaga magna nimis. Vocat⁹q; ē ille loc⁹ se pulcra occupatōe: ibi enī sepelierūt populuz q̄ desiderauerat. Egressi autē de sepulcra con cupiscēde venerūt in aseroth: et māserūt ibi.

Capitulu xiiij.

Moysesq; ⁊ maria et aarō v̄t moy se ppter vxorē ei⁹ et biopissam: ⁊ dixerūt. p̄b p solū moyse locu tus ē dñs: p̄dōne ⁊ nob̄ similit̄ ē locut⁹ est. Qd̄ cum audisset dñs. iratus ē. Erat enī moyses vir mitissimus sup om̄es hoies q̄ morabāt⁹ i tra. Statim locut⁹ ē ad euz et ad aarō. ⁊ mariā. Egredimini vs tñ tres ad ta bnaclū federis. Cūq; fuissent egressi descen dit dñs in colūna nub: ⁊ stetit in introitu tab naclū vocās aarō ⁊ mariā. Qui eū illent dixit ad eos. Audite v̄moneo meos. Si q̄s fuerit int̄ vs p̄p̄ta dñi in visione apparet⁹ ei: v̄ p̄ somniū loquar ad illū. At nō talis fu⁹ moy

us moyses: q̄ in om̄i domo meo fidelissimus ē. Hic enī ad os loquor ei. Palā. et nō p emig mata et figuras dñm videt. Quāe q̄ nō timu lis detrahere suo meo moyse. Iratusq; eoz eos abijt. Pulch q̄ recessit q̄ erat sup tabna culū. Et ecce maria apparuit cādens lepra q̄si nix. Cūq; respexisset eā aarō ⁊ vidisset p̄fūā lepra: ait ad moyse. Obsecro dñe mi. ne im ponas nob̄ hoc p̄ctm qd̄ stulte cōmisim⁹: ne fiat hęc q̄si mortua: et ut a boruū qd̄ p̄iāte de vulua matris sue. Ecce tū mediū carnis. e ius deuorati ē a lep. Clamauitq; moyses ad dñm dicēs. De⁹ obsecro. sana eā. Cui rōde dñs. Si pat̄ ei⁹ spūisset i facez illi⁹. nonne de buerat salim septē diebz rubore si. fūdū. Et parēt⁹ septē diebz erēt casta: et postea reuoc bit⁹. Exclusa ē itaq; maria ex castra septē die bus: et plius nō ē mor⁹ de loco illo. donec re uocata ē maria.

Capitulu xv.

Rofectusq; ē plius d aseroth: hie is t̄toris in d̄ v̄to phara. Abiq; locutus ē dñs ad moysez dicē. Mitte viros q̄ cōsiderēt terrā eba naan q̄da turus. sū filio isrl: singulos de sin gulis tribubz ex p̄cipibz. Fecit moyses qd̄ dñs imperat: de d̄ v̄to pharan mittens p̄o p̄os viros: q̄rū ista sūt noia. De tribu ruben femina filiū zechur: d̄ tribu symeon. saphat filiū vn: de tribu iuda ebaieph filiū iephone: de tribu isachar. igal filiū ioseph: de tribu e phraim. osee filiū nun: d̄ tribu beniamin. phal ti filiū raphu. De tribu zabulon. geddiel fili uz sodi: de tribu ioseph ceptri. manasse. gadi. di filiū suli: de tribu dan. anubel filiū gemalli: d̄ tribu azē. sechor filiū michael d̄ tribu nepa lim. naabi filiū bapli: de tribu gad. gualxi filiū maeli. Hęc sūt noia virorū. q̄s misit moyses ad cōsiderādaz terrā: v̄cauitq; osee filiū nun. io huc. Misit q̄ eos moyses ad cōsiderādā terrā ebanan: et dixit ad eos. Ascēdite p̄ meridi nā plagā. Cūq; vnerūt ad m̄ otes. cōsidera te terraz q̄lis sit: et populū q̄ habitator ē ei⁹. v̄ trū fortis sit an infirm⁹: pauc⁹ numero an plu res: ip̄: tra bona an mala: vrbes q̄leo. mura te an absq; muro: hum⁹ pinguis an steris. nemorosa an absq; arboribz. Cōfortamini. et affer te nob̄ de fructibz terrē. Erat autē t̄pus cū iā p̄coque v̄ue. v̄sci possūt. Cūq; ascēdisset

explorauerunt roob intransit meridie et v̄ m̄ ⁊ h̄lai et septē ānis an p̄ et ḡetoloz palmitē eū v̄ duo viri. De illi⁹ tulerūt c̄ r̄a lotri eo q̄ Reuerfioz ex es om̄i region aarō et ad om̄i pharan quod multitudini o rūt dicētes. V nos. que reue fructibus cog mos haret. S̄irp̄z enac meridie. et h̄c tano. Canaōra fluēta io scens n̄r mu. Ascēdam⁹ et mus obtinerē rebāt. Neq̄q; q̄ fortior nob̄ erant apud h̄ sitaūm⁹ deu lus q̄ asperio mōstra quēd̄ ko: q̄bz o pa

H

gipro et nō in ream⁹. ⁊ nō i dam⁹ gladiū captiu. Nō erūtq; alē ad et reuertamur et aarō cēde dine filioz. i leb fili⁹ iep̄: seiderūt v̄stī nē filioz. isrl.

explorauerunt terram a deserto syri. vsq; ad
 roob intransibus emath. Ascenderuntq; ad
 meridiē et uenerunt in hebron. ubi erāt achis-
 mā et hifai et dolmai. filij. enach: nam hebron
 septē ānis ante thāmin vrbe egipti cōdita ē
 Iher gētēsq; vsq; ad tottēz botri absciderūt
 palmite cū uua sua quē portauerunt in wete
 duo uiri. De malis q; granat. et de hīs loci
 illi⁹ tulerūt q̄ appellatus ē nehalecol id ē tō-
 rēs botri eo qd tottū portasset ide filij israel.
 Reuerliq; exploratores tū post q̄dm ginta di-
 es omni regione āreuita uenerūt ad moysen a
 aarō et ad omēm cetū filioz. isrl in desertum
 pharan quod ē in eades. Locutiq; eis et omni
 multitudini ostēderūt fructus tū et narrauerūt
 dicētes. Venim⁹ in tū ad quam misistis
 nos. que reuera fluit lacte et mello. ut ex hīs
 fructibus cognosci potest: s̄ cultores fortissī-
 mos habet. et vrbes grandes atq; muratas.
 S̄tirpez enach uidim⁹ ibi. Amalech bitat in
 meridie. et heus et rebuscus et amōreus i mon-
 tano. Cananeus uero morat iuxta mare. et
 ārea fluēta iordanis. Inter hec caled compo-
 lens murmur ppli q̄ oriebat⁹ otra moysē aīe
 Alcedam⁹ et possideam⁹ tū: quoniam poterit
 mus obtinere eā. Alij uero q̄ fuerāt cū eo dis-
 rebāt. Neq; ad huc pplin ualem⁹ alcedere:
 q; fortior nob ē. Detraerūtq; tū quā ilpē
 erant apud filios isrl. dicētes. Terra quā lu-
 strauim⁹ deuorat habitatores suos. Popu-
 lus q; asperim⁹ peere staturē ē. Ibi uidim⁹
 mōstra quedā filioz. enach de genere gigan-
 to: q; b; opati q̄si locuste uidebam⁹ **Ca. xiiij**

Sicut uesperans omnis turba fle-
 uit nocte illa: et murmurati sūt cō-
 tra moysē et aarō cūcti filij isrl di-
 cētes. Vtmā mortui essem⁹ in e-
 gipto et nō in hac vasta solitudine. Vtmā pe-
 ream⁹. et nō inducat nos dñs in tū istā: ne ca-
 dam⁹ gladio. et vxores hac liberi nrī ducant⁹
 captiui. s̄dōne meli⁹ ē reuertī in egiptū. Dix-
 erūtq; alē ad alterū. Constituam⁹ nos ducē.
 et reuertamur i egiptū. Quo audito moyses
 et aarō ceciderūt p̄ni in tū corā omni multitu-
 dine filioz. isrl. At uro ioseph filij num. et ca-
 leb filij iephone. qui et ipi lustrauerāt terrā.
 seiderūt uelamēta sua: et ad omēm multitudi-
 nē filioz. isrl. locuti sūt. Terra quā circū-

uim⁹ ualde bona ē. Si propicius fuerit dñs i-
 ducet nos in eam: et tradat humū lacte et mel-
 le manante. Nolite rebelles esse cōtra dñm.
 neq; timeat⁹ populū tū hui⁹: q; sicut panes
 ita eos possum⁹ deuorare. Recessit ab eis om-
 ne p̄sidium: dñs nobiscū ē. Nolite metuerē.
 Cūq; clamaret omnis multitudo et lapidibus
 eos uellet opprimere: apparuit gloria dñi sup
 totum fedens. cūctis uidentib; filijs isrl. Et
 dixit dñs ad moysē. Usqueq; detrahet in po-
 pulus iste. Quousq; nō crederet in in omib;
 signis que feci corā eis: feriam igitur eos pe-
 silencia. atq; cōsumā. te autē facias principem
 sup gētēz magnam et fortiorez quā hec ē. Et
 ait moyses ad dñm. Ut audiāt egiptij de q̄/
 rū medio eduxisti populū istū. et habitatores
 tū hui⁹ q̄ audierūt quod tu dñs in pplō isto
 sis. et facie uidearis ad faciem: et nubes tua p̄-
 tegat illos. et in colūna nub p̄cedas eos p̄ di-
 em. et in colūna ignis p̄ noctēz. qd ocederis
 tantā multitudinē q̄si vnū hominē. et dicant.
 Nō poterat introducere pplūz in tūz p̄ qua
 iurauerat: idēco ocedit eos i solitudine. Mag-
 nificet⁹ ergo fortitudo dñi sicut iurasti dicens.
 Dñs p̄cōēs et multe misericordie. auferēs ini-
 quitatē et scelera. nullūq; inuictū dereliquēs:
 qui uisitās peccata patrū in filio in tū et cō-
 tā generacōnez: dimitte obsecro peccatūz p̄ li-
 tu hui⁹ si dñi magnitudinē misericordie tue:
 sic p̄pici⁹ fusti egiptiētib; de egipto vsq;
 ad locū istū. Dixitq; dñs. Dimisi iuxta e b̄u
 tuū uiuo ego: et implebit⁹ gloria dñi unūsa
 tū Attamē omēs homines q̄ uiderūt magē
 statū meaz et signa q̄ feci in egipto et in solitu-
 dine. et tēptauerūt me iam p̄ decēz uices nec
 obedierūt uōi mee. nō uidebunt tūam p̄ qua
 iuravi patrib; eoz. nec quisquā ex illis q̄ de-
 traxit in intuebit⁹ eā. Per uū meū chaleb qui
 plen⁹ alio spū secutus ē me iduā in tū hac
 quam circūuīte. et semē ei⁹ possidebit eaz: quā
 amalechites et chananeus habitant in ualli-
 bus. Cras mouere castra: et reuertimini in so-
 litudine p̄ uiaz maris rubri. Locutusq; ē dñs
 ad moysē et aarō dicēs. Usqueq; multitudo h̄
 pessima murmurat cōtra me. Recrelas filio-
 rū isrl. audiu. Dic s̄ eis. Viuo ego ait dñs:
 sicut locuti estis audiēte me. sic facia w b̄ In
 solitudine hac iacebūt cadauera v̄ra. **Dñs**

qui numerati estis a viginti annis et supra. et murmurastis contra me. non intrabit terra super quam leuavi manum meam ut habitare vos facerem: propter chaleb filium iephone. et iosue filium num. Daruulos autem vestros de quibus dixistis quod prede hostibus forent introducam: ut videant terram que vobis displicuit: vestra cadavera iacebunt in solitudine. Filii vero erunt vagi in deserto annis quadraginta: et portabunt fornicationem vestram. donec consumantur cadavera patrum in deserto: iuxta numerum quadraginta dierum quibus considerastis terram. Annus pro die imputabitur. Et quadraginta annis recipietis iniquitates vestras: et scietis violationem meam. Quia sic locutus sum: ita faciam omni multitudini huic pessime. quae consurrexit adversum me: in solitudine hac desolatus et et morietur. Igitur omnes viri quos miserat moyses ad contemplantam terram. et qui reuersi murmurare fecerant contra eum omnem multitudinem detestantes terram quod esset mala: mortui sunt atque percussique in conspectu domini. Iosue autem filius num. et chaleb filius iephone vixerunt ex omnibus qui pretererant ad considerandam terram. Locutus est quoque moyses vniuersa verba haec ad omnes filios israel: et luxit in multis nimis. Et ecce mane primo surgentes. ascenderunt verticem montis atque dixerunt. Parati sumus ascendere ad locum de quo dominus locutus est: quia peccauimus. Quibus moyses. Cur iniquitate transgredimini verbum domini. quod vobis non cedit in prosperum. Nolite ascendere. non enim est dominus vobiscum: ne corruiatis coram inimicis vestris. Amalechites et chanaanites ante vos sunt quorum gladio corrueritis: eo quod nolueritis acquiescere domino: nec erit dominus vobiscum. At illi contemebant. ascenderunt in verticem montis. Archa autem testamenti domini et moyses non recesserunt de castris. Descendit quoque amalechites et chanaanites qui habitant in monte: et percussit eos atque occidit. presertim est eos usque hodie. **Capitulum xv.**

Locutus est dominus ad moysen dicens. Loquere ad filios israel. et dices ad eos. Cum ingressi fueritis terram habitationis vestrae quam ego dabo vobis. et feceritis oblationem domino in olocaustum. aut victimam pacificam vota soluentes. vel sponte offerentes munera. aut in sollemnitate vestra a dolentes odorem suauitatis domini: de bubo siue de ouibus offeret quemcumque immolauerit victimam:

sacra huius simile decimam partem epuli offeret oleo. quod mensuram habebit quanta pars hinc: et vinum ad liba fundenda eiusdem mensura dabit in olocaustum siue in victimam. Proter agnos singulos et arietes erit sacra huius simile duarum decimarum. quae conspersa sit oleo eiusdem partis hinc: et vinum ad liba metum: eiusdem partis eiusdem mensura offeret in odorem suauitatis domini. Quando vero de bubo feceris olocaustum aut hostiam ut impleas votum vel pacificas victimas: dabis pro singulis boues simile tres decimas consperse oleo. quod habeat metum mensura hinc: et vinum ad liba fundenda eiusdem mensura in oblationem suauissimi odoris domini. Sic facietis pro singulis boues et arietes et agnos. et edos: tam indigene quam peregrini conditi offerent sacra huius. Vnum preceptum erit atque iudicium tam vobis quam aduenis terrae. Locutus est dominus ad moysen dicens. Loquere filiis israel. et dices ad eos. Cum veneritis in terram quam dabo vobis. et comedueritis de panibus regionis illius: separabitis primitias domino de abis vestris. Sicut de arenis primitias separabitis: ita et de pulmentis dabis primitias domino. Quod si pro ignorantia preterieritis quemcumque horum qui locutus est dominus ad moysen. et mandauit pro eum ad vos. a die qua cepit iurare et visitata fuerit facere multitudo: offeret vitulum de amento olocaustum in odorem suauissimi odoris domini: et sacra huius eius ac liba ut cerimonie postulant. hircumque pro peccato: et rogabit sacerdos pro omni multitudine filiorum israel. et dimittet eis quemcumque non sponte peccauerunt nichilominus offerentes incensum domino pro se et pro peccato atque pro re suo. et dimittet vniuersae plebi filiorum israel. et aduenis qui peregrinantur inter vos: quoniam culpa est omnis populi pro ignorantia. Quod si aia vna nesciens peccauerit. offeret capram amniculam pro peccato suo: et deprecabitur pro ea. sacerdos quod ista peccauerit coram domino: impetrabitque ei veniam. et dimittet illi. Tam indigene quam aduenis via legitur omnium qui peccauerint ignorantes. Animus vero qui pro superbiam aliquid commiserit. siue cuius sit ille siue peregrinus: quoniam adversus dominum rebelis sit. peribit de populo suo. Verbum enim domini contempsit. et preceptum illius fecit irritum: idcirco delibit. et irruat iniquitatem suam. Factum est autem cum essent filii israel in solitudine. et inuenisset hominem colligentes ligna in die sabbati: obtulerunt eum moysi et aaron et vniuersae multitudini. Qui

recluserunt eum eo facere debere moriat. hinc nis turba esse obruerunt eum dominus. Dixitque et dices ad eos los pallioz. Quas tu vidisti domini. nec sequeres varias forceptoz. dicit. Ego dominus deus et esse deus v

tra moysen: a ta viri proceres minima vocabantur aaron dixerunt tunc factoz. sup populum dicit prius in neque multitudinim? quod ad sebi: et quis elegit facite. Tollite et omne condimento de super th legent. ipse e leui. Dixitque sum parum v omni populo: tu tabernaculi ministraret et omnes fratres sacerdotum v contra domine contra eius. et abira filio mus. Nunquam egypti quodores in deserto. Reuera induit et mellio. ru et vineari

recluserunt eum in carcerez. nescientes quid super eo facere deberet. Dixitq; dñs ad moysē. Mō te moriat? homo iste: obruat eū lapidibz omnis turba exē castra. Cūq; eduxisset euz foras obruerūt eū lapidibz: et mortu⁹ ē sic p̄p̄at dñs. Dixitq; dñs ad moysē. Loq̄re fili⁹ isrl' et dices ad eos. Vt faciāt sibi fimbrias p̄ āgu los pallioꝝ. ponētes i eis vittas iacinētināz. Quas eū viderint recordēz omniū mā datorū dñi. nec sequāt cogitacōes suas et oculos p̄ res varias fornicātes: s; magis memores p̄ ceptoz dñi: faciāt ea: sintq; sancti deo suo. Ego dñs deus v̄r. q̄ eduxi v̄s de t̄ra egypti: ut essē de⁹ vester. **Ca. xvj.**

Ecce autem chore filius ysaaꝝ filij aarō. filij leui. et dathan. atq; abiran filij eliab. non q̄ filij ple tribu de filijs ruben surrexerūt cōtra moysē: alijq; filioꝝ isrl' ducētū q̄inquagin ta viri p̄ores synagoge. et q̄ tpe cōali p̄ no mina vocabāt. Cūq; stetit adūū moysē et aaron dixerūt. Sufficiat v̄s q̄ omnia multi tudo factoz ē: et in ips̄s ē dñs. Cur eleuāmi sup̄ populū dñi? Nō eū audisset moyses cecidit p̄nus in facie: locutusq; ad chore et ad om nes multitudinē. Mare inquit nonū faciet do min⁹ q̄ ab se p̄neant. et sanctos applicabit si bi: et q̄s elegerit appropinq̄bit ei. hoc igit̄ faēte. Tollat vnusq;q; thuribula sua tu cho re et omne cōaliū tuū. et hausto cras igne po nito de sup̄ thimiamā corāz dñi: et quēcūq; e legerit. ipse erit factus. Multū origimini filij leui. Dixitq; rurū ad chore. Audite filij leui. Num parū v̄s ē q̄ separauit v̄s de⁹ isrl' ab omni populo: et iunxit sibi vt seruiret ei in cul tu tabnaeuli: et staretis corāz h̄e quēcūq; ppli et ministraret eis. Nō dico ad se fecit accedere te et omnes fratres tuos filios leui. ut v̄s corāz sacerdotū redicet. et omnis globus tu⁹ stet cōtra dñm. Quid ē enim aarō ut murmuret cōtra eū? Nisi q̄ moyses vt vocaret dathā et abirā filios eliab. Qui rñderūt. Non vni mus. Nunq̄ parū ē tibi qd̄ eduxisti nos de t̄ra egypti que lacte et melle manabat vt ocā doret in deserto: nisi et dominatus fueris n̄re. Reuera induxisti nos in t̄ra que fluit riuus lac tis et mellis: et dedisti nob̄ possessiones agroꝝ r̄i et vinearū. An et oculos n̄ros v̄s erueres

Non venim⁹? Natusq; moyses valde. Ait ad dñm. Ne respicias sacrificia eorum. Tu scia qd̄ nec asellū quidē vnq̄m acceperim ab eis. nec afflixerim quēpiā eoz. Dixitq; ad cho re. Tu et omnis congregatio tua stete scōsū co tā dño. et aarō die crastino separatim. Tolli te singuli thuribula v̄ra. et ponite sup̄ ea incē sū offerētes dño ducēta q̄inquaginta thuribu la: aarō q; terat thuribulū suū. Qd̄ eū fecit sent stātibz moysē et aarō. et coaceruasset ad uerū eos om̄em multitudinē ad ostiūz tabna euli: apparuit eūclis gloria dñi. Locutusq; do min⁹ ad moysē et aarō ait. Separimini de me dio congregacōis hui⁹: ut eos repto disperdaz. Qui ceciderūt p̄mi i facē. atq; dixerunt. For sissime de⁹ spiritū vniūse carnis. nun vno pe cāte ota omnes tua ira desuetet. Et ait dñs ad moysē. Nō recipi vniūse pplō ut sepatur a tabnaelis chore et dathan et abirā. Surrexit q; moyses et abiit ad dathan et abiran: et se quētibz eū semionbz isrl' dixit ad turbā. Rece dite a tabnaelis impioꝝ: et nolite tāgere que ad eos p̄nēt. ne inuoluāmi in peccatis eoz. Cūq; recessisset a t̄torijs eoz. p̄ arcitū. da than et abirā egressi stabāt in introitu papi lionū suarū. cū vxoribz et liberis. om̄iq; fr̄e q̄ s̄a. Et ait moyses. Nō hoc sciet̄ qd̄ dñs mi serit me: ut facerē vniūsz q̄ cor m̄is. et nō ex p̄rio ea corde p̄tulerim. Si cōsuetā hoim mō re interierit. et visitauerit eos plaga q̄ et cete ri visitari solēt: nō misit me dñs. Simaūt no uaz rē fecerit dñs. ut apiens em os suū de glu ciat eos et ostia q̄ ad illos p̄nēt. descēderunt q; viuetes in infernū: sciet̄ q̄ blasphemauē rint dñm. Cōfessus igit̄ ut cessauit loq̄ dirup ta ē t̄ra s̄b p̄dibz eoz: et appenēs os suū de uocauit illos eū tabnaelis suis. et vniūsa sub/ stātia eoz. Descēderūtq; viui i infernū opti humo: et p̄terit d̄ medio multitudinis. Ae vro om̄is isrl' q̄ stabat p̄ girū fugit a clamōe p̄reūciūz dicēs. Ne forte et nos t̄ra de gluat. Sed et ignis egressus a dño interfecit ducētos q̄inquaginta viros q̄ offerēbāt incēsi. **Ca. xvij.**

Locutusq; ē dñs ad moysē dicēs. Oreāze eleazaro filio aarō sacer doti vt tollat thuribula q̄ iacēt i incēdio. et ignem huc illucq; dis pergat: qui sacrificata sūt i mōtibz peccatorū.

producat quea in laminas. et affigat altari. eo
 quod oblatum sit in eis in celsis domino et sanctificata
 sint: ut cernant ea per signo et monumento filii
 israel. Tulit ergo eleazar sacerdos thuribula enea.
 in quibus obtulerat in his in celsis deuorauit.
 et produxit ea in laminas affigens altari. ut ha-
 beret postea filii israel quibus commoueret: ne quis
 accedat alienigena et qui non est de semine aaron.
 ad offerendum in celsis domino: ne paciatur sic passus
 est chore. et omnis congregatio eius loquens domino
 ad moysen. Murmurauit autem omnis multitudo
 filiorum israel sequenti die contra moysen et aaron di-
 ces. Vos infidelis populus in domino. Quis oiares se-
 ditio et tumultus inueneret: moyses et aaron
 fugerunt ad tabernaculum federis. Et postquam in-
 gressi sunt operuit nubes: et apparuit gloria domini.
 Dixitque dominus ad moysen. Recedite de medio
 huius multitudinis: et iam nunc delebo eos. Cum
 ergo iaceret in terra dixit moyses ad aaron. Tol-
 le thuribulum. et hausto igne de altari mitte in
 celum desuper. perges autem ad populum: ut roges pro
 eis. Nam enim egressa est ira a domino. et plaga desce-
 dit. Quod cum fecisset aaron. et euenisset ad me-
 diam multitudinem quam iam vastabat incedium.
 obtulit thymiamam: et stans inter mortuos ac vi-
 uentes pro populo deprecatus est. et plaga cessauit.
 Fuerunt autem qui perculsi sunt quatuordecim milia homi-
 num et septingenti: absque hominibus qui perierunt in sedi-
 one chore. Reuersusque est aaron ad moysen ad or-
 tum tabernaculi federis. postquam quiescit inter-
 tus. Et locutus est dominus ad moysen dicens. Lo-
 que ad filios israel. et accipe ab eis vigas singulas
 per cognationes suas a cunctis principibus tribuum
 vigas duodecim: et unusquisque nomen super scri-
 bes virge sue. Nomen autem aaron erit in tribu le-
 ui: et una viga cunctas eorum familias contine-
 bit: ponetque eas in tabernaculo federis coram te-
 stimonio ubi loquar ad te. Quis ex hiis ele-
 gero germinabit viga eius: et colubello a me qui
 rimomas filiorum israel. quibus contra vos murmu-
 rant. Locutusque est moyses ad filios israel: et dederunt
 ei omnes principes vigas per singulas tribus.
 Fueruntque virge duodecim absque viga aaron.
 Quas cum posuisset moyses coram domino in taber-
 naculo testimonij: sequenti die regressus inuenit
 germinasse virgam aaron in domo leui. et turge-
 ribus gemmis eruperant flores: qui folijs dila-
 tatis in amygdalas deformati sunt. Protulit ergo

moyses omnes vgas de conspectu domini ad elime-
 ros filios israel: videruntque receperunt singuli vir-
 gas suas. Dixitque dominus ad moysen. Refer vir-
 gam aaron in tabernaculum testimonij: ut fuerit ibi
 signum rebellium filiorum israel: et quiescant querelae
 eorum a me ne moriantur. Fecitque moyses sicut
 precepit dominus. Dixerunt autem filii israel ad moysen.
 Ecce consumpti sumus: omnes peribimus. Quare
 quod accedit ad tabernaculum domini. morietur. Nam vir-
 gas ad interuentionem cuncti delicti sumus. **Ca. xviii.**

Dixitque dominus ad aaron. Tu et filii tui
 et domus patris tui tecum portabitis
 iniquitatem sanctuarij: et tu et filii tui
 simul sustinebitis peccata sacerdo-
 tum vestri. Sed et fratres tuos de tribu leui a
 sceptro patris tui sume tecum: prestoque sint et mi-
 nistrent tibi. Tu autem et filii tui ministrabitis in
 tabernaculo testimonij. Creuabuntque leuite ad
 precepta tua. et ad cuncta opera tabernaculi: ita dum-
 taxat ut ad vasa sanctuarij et altare non accedant
 ne et illi moriantur. et vos peccetis simul. Sume
 autem tecum et excollet in custodia tabernaculi. et in
 omnibus ceremonijs eius: alienigena non miscebitur
 vobis. Creuabitis in custodia sanctuarij. et in
 ministerio altaris: ne oriatur indignatio super fi-
 lios israel. Ego dedi vobis fratres vestros leuitas
 de medio filiorum israel: et tradidi de manu domini. ut
 viderent in ministerio tabernaculi eius. Tu autem et
 filii tui custodite sacerdotum vestrum: et omnia que
 ad cultum altaris pertinent. et in eis vestri sunt. per sacer-
 dotes ministrabitis. Si quis externus accesse-
 rit occidet. Locutus est dominus ad aaron. Ecce dedi
 tibi custodiam primiarum mearum. Omnia que sancti-
 ficata sunt a filiis israel tibi tradidi et filiis tuis. pro
 officio sacerdotali legitima septima. Hec ergo ac-
 cipies de hiis que sanctificantur: et oblata sunt domino.
 Omnis oblatio et sacrificium. et quequid pro peccato
 atque delicto redditur tibi. et cedet in sacra scilicet
 totum: tuum erit et filiorum tuorum. In sanctuario co-
 medes illud. Manus tantum edet ex eo: quod conse-
 cratum est tibi. Primicias autem quas viderunt et
 obtulerunt filii israel: tibi dedi et filiis tuis ac fi-
 liabus tuis iure perpetuo. Qui mundus est in domo
 tua. vescet eis. Omnem medullam olei et vini
 ac frumenti. quequid offerunt primiarum domino tibi
 dedi. Omnia frugum iniqua que gignit humus a do-
 mino deportat: cedet in vltimo tuo. Qui mundus
 est in domo tua. vescet eis. Omne quod

ex vno reddi
 pnu erumpi
 dno. siue ex
 tu iuris erit:
 genito pau a
 e redimi facia
 mens: sicut
 Sicut vigir
 aut touis et
 sanctitate su
 sup altare: et
 odor dno
 protulit co
 Dnes pmi
 ist dno: tibi
 pnuo. Pachi
 dno tuo. D
 nihil posside
 Ego pars et
 ist. Filio a
 lis in possessi
 tabnaculo fe
 ist ad tabna
 feru: solis fil
 entio et port
 pnuo erit i
 possidebat de
 vltio eoz. et
 dno ad moy
 nuda. Cuz
 dedi vob: pmi
 ma pte deim
 pmtuoz: et
 ist qru acci
 ca aaro sacer
 in donaria di
 Picelesq ad
 obtuleritis e
 area et torcul
 cas i omib
 qz pau e p
 testimonij: e
 bis et pingui
 nos filioz. i

ex voto reddiderunt filij isrl. tuū erit. Quicquid
 p̄mū erumpit vulua cūcte carnis quā offert
 dño. siue ex hominibz siue de pecoribz fuerit.
 tuū iuris erit: ita dūtaxat vt p̄ hominis p̄mo/
 genito p̄mū accipies: et omne aial qd̄ imundū
 ē redimi facias: cuius redēptio erit post vnum
 mēse: siclis argenti q̄sq; pondere sanctuarij
 Siclus viginti obolos habet. Primogenitū
 aut̄ bouis et ouis et capre nō facies redimi: qz
 sanctificate sūt dño. Sanguinē tm̄ eozz. fides
 sup̄ altare: et adipēs adolebis in suauissimum
 odorē dño. Carnes vero in vsū tuū cedent: sic
 pedunculū cōsecratum et armus dext̄ tua ē
 Omnes p̄micias sanctuarij quas offerunt filij
 isrl. dño: tibi dedi et filijs ac filiabus tuis iure p̄
 petuo. Quodū falsū ē sepit̄ nū corā dño tibi ac
 filijs tuis. Dixitq; dñs ad aarō. In tra eozz.
 nichil possidebit: nec habebit p̄tom int̄ eos
 Ego pars et hereditas tua in medio filiorū
 isrl. Filij aut̄ leui dedi omnes decimas israhel
 in possessionē. p̄ ministerio q̄ seruiunt in
 tabnaculo federis: vt non accedant vltra filij
 isrl. ad tabnaculū. nec cōmittāt peccatū mortū
 ferū: solis filijs leui nichil in tabnaculo serui
 entibz et portatibz peccata populi: legitimū sē
 p̄mūz erit i generacionibz vris. Nichil aliud
 possidebūt decimarū oblatōne cōtū: quas in
 vltis eozz. et necessaria sepamū. Locutusq; ē
 dñs ad moysen dicens. Drex̄ leuitis atq; de
 nuncia. Cuz accēperitis a filijs isrl. decimas q̄s
 dedi vob: p̄micias earū offerre dño. id est decī
 mā p̄tē decimē: vt reputez vob in oblatōnez
 p̄mūozz: tā d̄ areis q̄ de torcularibz et vni/
 ūsif q̄rū accipitis p̄micias offerre dño: et dato
 ea aarō sacerdoti. P̄micia q̄ offeritis ex decimis. et
 in donana dñi sepabitio: optima et electa erit
 Picesq; ad eos. Si p̄clara et meliora queq;
 obtuleritis ex decimis. reputabit̄ vob q̄si de
 area et torculari dederit̄ p̄micias: et comedet̄
 eas i omnibz locis vris. tā vob q̄ familie vre:
 qz p̄mūz ē p̄ ministerio q̄ seruiunt i tabnaculo
 testimonij: et nō peccabit̄ sup̄ is. egregia vob
 et pingua resuātes: ne polluat̄ oblatō/
 nes filioz. isrl. et morāmi. **Ca. xix.**

U Deutusq; ē dñs ad moysē et aarō
 dicens. Nlla ē religio v̄ctime q̄ cō
 tritit dñe. P̄cepta filijs isrl. vt
 adducāt ad te vaccam rufaz etas

tis integrē in qua nulla sit macula. nec pota
 uerit iugū: tradet̄q; eā eleazaro sacerdoti. Qui
 eductā extra castra imolabit in ospectu omi/
 um: et tinguens digitū in sanguine ei⁹. aspē
 get cōtra fores tabnacli septē viabz: cōburet
 qz eam cūctis vidētibz: tā pelle et carnibz eius
 q̄ sanguine et fimo flāme tradit̄. Lignū qz ce
 drinū et yso pū cocūq; bismētū sacerdos mittet
 in flāmā. q̄ vacca vocat. Et tūc demū lotis
 vestibz et corpore suo. egrediet̄ in castra: cōma
 tulanisq; erit vsq; ad vesp̄eraz. Sed et ille q̄
 cōbussit eā lauabit vestimēta sua et corpus.
 et immūd⁹ erit vsq; ad vesp̄erā. Colliget au
 tē vir mūd⁹ aneres vacce. et effudet eos ext̄
 castra in loco purissimo: vt sint multitudini fi
 lioz. isrl. i custodia et i aq̄ aspersionis: quia
 p̄ peccato vacca cōbusta ē. Cūq; lauerit qui
 vacce portauit aneres vestimēta sua: immūd⁹
 erit vsq; ad vesp̄erū. Habebūt is filij israhel et
 aduēns q̄ habitāt inter eos sicut iure p̄petuo
 Qui tetigerit cadauer hoīs et p̄pter is septēz
 diebz fuerit imundus. asperget̄ ex hac aqua
 die t̄do et septimo: et sic mūdabitur. Si die t̄
 tio aspersus non fuerit: septimo non poterit
 emūdari. P̄mīs qui tetigerit humane anime
 mortuū. et aspersus ac cōmixtione nō fuerit.
 polluet tabnaculū dñi: et perbit ex isrl. Quia
 aqua expiacionis nō ē aspersus immūd⁹ erit:
 et māebit spurcia ei⁹ sup̄ eū. Nlla ē lex hoīs
 q̄ moriet̄ in tabnaculo. Omnes q̄ ingrediūt̄ ten
 toriū illi⁹. et vniūsa vasa q̄ ibi sūt polluta erit
 septē diebz. Vas qd̄ nō habuerit operculum
 nec ligaturā desup̄. immūdus erit. Si quis in
 agro tetigerit cadauer occisi hominis. aut p̄
 se motus. siue os illi⁹ vel sepulcrū: immūd⁹ erit
 septē diebz. Tollent de aneribz cōbustis at
 qz peccati. et mittēt aq̄s viuas sup̄ eos i vas:
 in q̄bus tū homo mundus t̄nxit yso pum. et
 asperget̄ eo omne tentoriū et cūctā suppellectilē.
 et homines huiuscemōi oratione pollutos: at
 qz hoc modo mūd⁹ lustrabit̄ immundū t̄no et
 septimo die. expiatusq; die septimo lauabit
 et se et vestimēta sua: et immūd⁹ erit vsq; ad
 vesp̄erā. Si q̄ is ritu nō fuerit expiatus. peri
 bit aia illi⁹ d̄ medio ecclesie: qz sanctuariū dñi
 polluit: et non ē aq̄ lustracionis aspersus. Erit
 hoc p̄ceptū legitimū sepiter nuz. Ipse qz qui
 aspergit aq̄s. lauabit vestimēta sua. Omnis

qui tetigerit aquas expiationis: imundus erit
vsq; ad vespere. Quicquid tetigerit imundus.
imundum faciet: et aia q; horu q; ppia tetigerit: im-
munda erit vsq; ad vespere. **Ca. xx.**

Ueneruntq; filij isrl et omnis multi-
tudo in desertu sui mese primo. et
mansit populus in caedes. Mortua
q; e ibi maria: et sepulta in eodem
loco. Cuiq; indigeret aq; popul⁹ uenerit ad
uersu moysen et aaron: et versi in se diconez dix-
erunt. Vtinam perissem⁹ int ffes nros cora dno
Cur eduxistis ecclesiam dnm in solitudine: ut et
nos et nostra iumeta moriamur. Quare nos fe-
cistis ascendere de egipto. et adduxistis ad lo-
cu istu pessimu q; seri no potest: q; nec ficu gignit.
nec vineas nec malagranata: in sup et aq;
no habet ad bibendu. Ingressusq; moyses et
aaron dimissa multitudine in tabnaclin sedes.
et corruerunt promi in tra: clamaueruntq; ad dnm
atq; dixerunt. Dne de⁹ audi clamores populi
hui⁹: et aperi eis thesauru tuu fontu aq; viue:
ut sacati cesset murmuratio eoz. Et apparuit
gloria dnm sup eos. Locutusq; est dno ad
moysen dicens. Tolle vga et vgrega populuz
tu et aaron frat tuus. et loqumini ad petra cora
eis: et illa dabit aquas. Cuiq; eduxeris aqua
de petra. bibet omnis multitudo et iumeta eius.
Tulit igit moyses vga q; erat in aspectu do-
mini sic pcepit ei vgregata multitudine ante
petra: dixitq; eis. Audite rebelles et increduli.
Num d petra hae vob aq; poterim⁹ eicere.
Cuiq; eleuasset moyses manu pueniens vga
bis hlice. egressa fuit aq; largissime: ita ut po-
palus biberet et iumeta. Dixitq; dno ad moy-
sen et aaron. Quia no credidistis mi vt saci-
ficaret me cora filijs isrl: no introducet⁹ hos
populos in terraz quam dabo eis. Hec est aq;
cotradicoms. vbi iurgati fuit filij isrl ota do-
minu: et sacrificatus e in eis. Misit interea nu-
mos moyses de caedes ad regē edom. q; diceret
hec madat frat tuus isrl. Possi omem labo-
ru q; apprehendit nos. quo descenderint ptes nri i
egiptu. et habitauerim⁹ ibi multo tpe: afflix-
erintq; nos egiptij et ptes nros: et quo cla-
mauerim⁹ ad dnm et exaudierit nos: miserit
q; angelu q; eduxerit nos de egipto. Ecce i vr-
te caedes q; e in extremis finibz tuis posita: ob-
secram⁹ ut nob transire liceat p tra tuaz. Non

ibim⁹ p agros nec p vineas: no bibem⁹ aq;
de puteis tuis: sed gdiem via publica. nec ad
dexterā nec ad sinistra declinātes: donec tran-
seamus terminos tuos. Cui rōdit edom. Non
transibis p me. Alioquin armatus occurraz e-
bi. Dixeruntq; filij isrl. Per trita gradiemur
via: et si biterim⁹ aq; tuas nos et proora nra
dabim⁹ qd iustu e. Nulla erit in pao difficul-
tas tantu velocit⁹ transcam⁹. At ille rōdit. No
transibitis. Statimq; egressus e obui⁹ eu mi-
nita multitudine et manu forti: nec voluit ac-
qescere deprecanti. ut concederet transitu p fines
suos. Quāobrez diuertit ab eo isrl. Cuiq; ca-
stra mouisset de caedes. venerunt in montes. et
q; e i finibz tre edom: vbi locutus est dno ad
moysen dicens. Pergat inqt aaron ad pplos su-
os. No enim intrabit traq; q; dedi filijs isrl: eo
qd incredul⁹ fuerit ori meo ad aq; otudio-
nis. Tolle aaron et filiu ei⁹ eu eo: et duces eos
in monte or. Cuiq; nudaueris patre veste su-
a. indues ea eleazaru filiu ei⁹: et aaron collige-
tur. et moriet⁹ ibi. Fecit moyses ut pcepit do-
min⁹: et ascēderunt i monte or cora omi multitu-
dine. Cuiq; aaron spohasset vestibu sine: induit
eis eleazaru filiu ei⁹. Illo mortuo in monte su-
p alio: descendit eu eleazaro. Primo aut multu
tudo vidēs occubuisse aaron: sicut sup eo tri-
ginta dieb; pūctas familias suas. **Ca. xxi.**

Quod euz audisset chananeus rex
arad. q; habitabat ad mēdiē. ve-
nisse scilicet isrl p exploratu vi-
am. pugnavit ota illu: et videt
existēs. duxit ex eo pdam. At isrl voto sedo
mino obligas ait. Si tradideris pplm istu in
manu mea: delebo vrbes ei⁹. Exaudiuitq; do-
min⁹ pces isrl. et tradidit chananeu: q; ille i-
ter fecit i bueris vrbibz ei⁹: et vocavit nomen
loci ill⁹ orma. id e anathema. Profecti sunt
aut et de monte or. p viam q; duat ad mare tu-
bru: ut arcueret terraz edom. Et tedere cepit
pplm itineris ac laboris: locutusq; ota dnm a
moysen ait. Cur eduxisti nos d egipto: et mo-
nemur i solitudine. Neest panis: no fuit aq;
anima nra iaz nauseat sup abo isto lenissimo.
Quāobrez misit dno i pplm ignitos serpētes:
ad qru plagas et mōtes plurimoru venerit
ad moysen atq; dixerunt. Peccauimus: quia
locuti sum⁹ dē dominum et te. Ora ut tollat

a nobis serpētes.
Et locutus e dno
et pone eu p
vitet. Fecit
it eum p signu
bant. Profecti
oboth. Vnde
insolitudine q;
plagam: et in
zareth. Quē
tra arnon. q; e
bus amozrei.
ab: diuidēs mo-
tur in libro be-
bro: sic faciet i
rendu inclina-
et recūterent i
apparuit pute-
moysen. Cōgr-
ceant isrl car-
anebāt: pute-
tauerunt duces
ni baculis sine
matbana: nab-
hamoth val-
falga: et quod
tem israhel nu-
dicēs. Obsec-
no declinabi-
mus aquas ex-
donec transcam⁹
noluit ut trans-
esperatu cōgr-
tu et venit i
pulsus e i ore
arnon vsq; iel-
sidio teneban-
go isrl omes
bibus amozrei.
Urbe elaton
nauit ota reg-
dicoms illi⁹
in puerbio. A-
struat ciuitas
ton. flāma de-
bitaru. et hab-
bi moob: per-
luis in fugā: e

a nobis serpentes. Deavit moyses p populo
 Et locutus e dno ad eum. Fac serpente eneu:
 et pone eu p signo. Qui percussus aspexerit eu
 viuet. Fecit g moyses serpente eneu: et posu
 it eum p signo. Que cu percussu aspiceret: sana
 bant. Profectiq filij isrl: castrametati sut in
 oboth. Unde egressi fixere tetoria in ieabarij
 insolitudine q respicit moab: cōtra oriētalem
 plagam: et inde mouētes venerūt ad torrentē
 yareth. Quē relinquētes castrametati sut cō
 tra arnon: q ē in deserto: et prominet in finis
 bus amozrei. Si quidez ar non tmm⁹ est mo
 ab: diuidēs moabitas et amozreos. Unde dicitur
 in libro bellorū dñi. Sicut fecit in mari ru
 bro: sic faciet in torrentibus arnon. Scopuli tor
 rentū inclinati sut ut requiescerēt in aaron:
 et recubarent in finibus moabitū. Ex eo loco
 apparuit puteus: sup q locutus ē domin⁹ ad
 moysē. Congrega pplin: et dabo ei aquā. Tūc
 canit isrl carmen istud. Ascendat pute⁹ cō
 cnebat: puteus quē foderūt principes: et pa
 trauerūt duces multitudine: in dato re legis et
 ni baculis suis. De solitudine: mathana De
 mathana: nabalibel De nabalibel: i bamoth
 Bamoth vallis ē in regione moab: in vertice
 falga: et quod respiciat cōtra desertū. Misit au
 tem israhel nuncios ad seon regē amozreoz.
 dicēs. Obsecro ut transire in liceat p trā tuā.
 Nō declinabim⁹ in agros et vineas: nō bibe
 mus aquas ex puteis. Via regia egredienti:
 donec trāscamus tēminos tuos. Qui cōcedere
 noluit ut trāsiret isrl p fines suos: quin pot⁹
 exeratu cōgregato egressus ē obuiā in deser
 tū et venit in iasa: pugnavitq cōtra eū. A q
 percussus ē i ore gladij: et possessa ē terra ei⁹ ab
 arnon vsq ielbo: et filios āmon: quia forū p
 sidio tenebantur tēmini āmonitarū. Tulit et
 go isrl omnes ciuitates ei⁹: et habitauit in vr
 bibus amozrei: i eseton scilicet et viculis eius.
 Vrbs eseton fuit regio seon amozrei: q pug
 nauit cōtra regē moab: et tulit omem trā que
 ditionis illi⁹ fuerat vsq arnon. Idarco dicit⁹
 in puerbio. Venite in eseton: edificet⁹ et con
 struat⁹ ciuitas seon. Ignis egressus ē de ese
 ton: flāma de opido seon: et deuorauit armoa
 bitarū: et habitatores excelsoru arnon. Ve si
 bi moob: percussu ipse ebamos. Dedit filios e
 ius in fugā: et filias in captiuitatē regi amoz

reorū seon. Jugū ipsoz: disserijt ab eseton
 vsq dibon: lassu puenerunt in iopla vsq me
 daba. Habitauit itaq isrl in tra amozrei. Mi
 sitq moyses q exploraret iazer: cuius cepit
 viculos: et possederunt habitatores. Vertēte
 q se et ascēderūt p vias balaam: et occurrit eis
 og rex balaam eū omi pplō suo pugnat⁹ in e
 drai. Dixitq dñs ad moysē. Ne timeas eū: qz
 in manu tua tradidi illū et omem pplin ac trā
 ei⁹: faciesq illi sicut fecisti seon regi amozreo
 rū habitatori eseton. Percussērūt igit⁹ et hūc
 eū filijs suis: vniūsq pplin ei⁹ vsq ad inter
 nicōnez: et possederūt trāz illius. Profectiq
 castrametati sut in castris moab: vbi trans
 iordanē ihericho sita ē. **Ca⁹ .xxij.**

Udeo aut balaam filij sephor omnia
 q fecerat isrl amozreo: et q ptinu
 illēt eū moabite: et impetū ei⁹ fer
 re nō possēt: dixit ad maiores na
 tu madian. Ita delebit hic pplis omes qui in
 nostris finibus cōmorāt⁹: quō solet bos herbas
 vsq ad radices carpere. Ipse erat eo tpe rex
 in moab. Misit g nuncios ad baalam filiu beor
 anolū: q habitabat sup flumē tre filioz am/
 mon: ut vocaret eū et dicerēt. Ecce egressus ē
 pplus ex egipto q operuit suphiō tre sedēs cō
 tra me. Veni igit⁹ et maledic pplō huic quia
 fordoz me ē: si quō possim peutere et eicere eū
 de tra mea. Noui em q bndict⁹ sit cui bndixe
 ris: et maledict⁹ in quē maledicta cōgesseris
 Perreperūtq seniores moab et maiores natu
 madian: habētes diuinacones pūz i manibus
 Cūq venisset ad balaam: et narrasset ei om/
 nia vba balaam: ille rñdit. Manete hic nocte:
 et rñdelo qēqd m dixerit dñs. Manentibus ill⁹
 apud balaam: venit de⁹ et ait ad eū. Quid si
 bi vult hoies isti apud te rñdit. Balaam fili
 us sephor rex moabitarū misit ad me dicēs.
 Ecce pplus q egressus ē de egipto operuit si
 phaem tre: veni et maledic ei: si quō possim
 pugnas abigere eū. Dixitq de⁹ ad balaam.
 Noli ire eū eis neq maledicis pplō: qz bndic
 tus ē. Qui mane cōsurgēs: dixit ad pñipes.
 Ite in trāz vram: qz phibuit me de⁹ venire
 vobiscum. Reuersi pñipes dixerūt ad balaam.
 Noluit balaam venire vobiscum. Rursū ille
 multo plures et nobiliores quā ante miserat
 misit. Qui eū venisset ad balaam: dixerūt. Sic

dicit balaac filius sephor. Ne cuncteris uenire
 ad me. Paratus sum honorare te: et quicquid uolu-
 eris dare. Veni et maledic populo isti. Respondit ba-
 laam. Si dederit mihi balaac plenam domum suam ar-
 genti et auri: non potero immutare uerbum domini
 dei mei: ut uel plus uel minus loquar. Obse-
 cro ut hic maneat etiam hac nocte: et scire que-
 am quid mihi rursum respondeat dominus. Venit ergo deus
 ad balaam nocte: et ait ei. Si uolare te uene-
 rint homines isti: surge et uade cum eis: ita dum-
 taxat: quod preceperit tibi facias. Surrexit balaam
 mane: et strata asina profectus est cum eis: et iratus
 est deus. Stetitque angelus domini in uia contra balaam
 qui sedebat asine: et duos pueros habebat secum
 Cernens asina angelum stantem in uia euaginato
 gladio: auertit se de itinere: et ibat pagrum.
 Quam cum uideret et balaam et uellet ad semitam
 reducere: stetit angelus in angustijs duarum ma-
 cularum quibus uince angustabat. Quam uiderens asi-
 na iuxta se pariter: et attriuit sedentem pedem.
 At ille iterum uerberabat: et nichilominus ange-
 lus ad locum angustum transiens: ubi nec ad dex-
 teram nec ad sinistram poterat deuiari: obuius ste-
 tit. Cumque uidisset asina stantem angelum: conuersit
 sub pedibus sedentem. Qui iratus uolentius
 cedebat iuxta latera eius. Aperuitque dominus os asi-
 ne: et locuta est. Quid fecisti tibi? Cur peccasti me
 ecce iam factus es respondit balaam. Quia come-
 rasti: et illusisti mihi. Vana habere gladium ut te
 peuterem. Dixit asina. Nonne asina tuum sum: cui
 sepe sedere consuevit: usque in presentem diem. Die
 quid simile unquam fecerim tibi. At ille ait. Num
 quare. Propterea aperuit dominus oculos balaam:
 et uidit angelum stantem in uia euaginato gladio:
 adorauitque eum pronus in terra. Cui angelus. Cur
 inquit factus uerberas asinam tuam? Ego ueni ut ad-
 uerterer tibi: quia perversa est uia tua: michique con-
 traria. Et nisi asina declinasset de uia dans lo-
 cum resistenti: te occidisset: et illa uiuere. Dixit
 ergo balaam. Peccavi: nesciens quod tu stares con-
 tra me. Et nunc si displicet tibi ut uadam: reu-
 tar. Ait angelus. Uade cum istis: et caue ne ali-
 ud quod preceperit tibi loquaris. Fuit igitur eorum prin-
 cipibus. Quod cum audisset balaac: egressus est in
 occursum eius in oppido moabitarum quod situm est in
 extremis finibus arnon. Dixitque ad balaam.
 Nisi nuntios ut uocaret te. Cur non statim ue-
 nisti ad me? An quia mercedem aduentum tuo

reddere nequeo? Cui ille respondit. Ecce assus. Num
 quid loquar potero aliud nisi quod deus posuerit in
 ore meo? Perreperit ergo simul: et uenerunt in
 urbem quam in extremis regionum eius finibus erat. Cum
 ergo occidisset balaac boues et oves: misit ad ba-
 laam et principes qui eorum erant munera. Mane
 autem facto: duxit eum ad excelsam baal: et intuentis
 est extremam partem populi. **Ca. 22. xxii.**

Dixitque balaam ad balaac. Edifica
 michi hic septem aras: et para totum
 dem vitulos: cuiusdemque numeri an-
 ticos. Cumque fecisset iuxta uerbum
 balaam: in posuerunt simul vitulum et arietem su-
 per aras. Dixitque balaac ad balaac. Sta paulisper
 iuxta olocautum tuum donec uadam: si forte oc-
 currat mihi dominus: et quodcumque imperauerit loquar
 tibi. Cumque abisset uelociter occurrit illi deus. Lo-
 cutusque ad eum balaac: septem inquit aras erexit:
 et imposuit vitulum et arietem desuper. Dominus autem
 posuit uerbum in ore eius: et ait. Reuertere ad ba-
 lac: et ista loquaris. Reuersus inuenit stantem ba-
 lac iuxta olocautum suum et omnes principes mo-
 abitarum: assumptaque parabola sua dixit. De ma-
 nibus orientis. Veni inquit et maledic iacob:
 appera et detestare israhel. Quis maledicam: cui non
 maledixit deus? Quia ratione detestor: quem dominus
 non detestatur? De humis silicibus uideo eum: et de
 collibus considerabo illum. Populus solus habitabit:
 et inter gentes non reputabitur. Quis diuina
 rare possit puluerem iacob: et nosse numerum stir-
 pis israhel? Moriatur anima mea morte iustorum: et si
 ante nouissima mea horum similia. Dixitque ba-
 lac ad balaac. Quid est hoc quod agis? Ut maledi-
 dice res inimicis meis uocari te: et tu eorum
 benedicas eis? Cui ille respondit. Num aliud
 possum loqui: nisi quod iusserit dominus? Dixit ergo ba-
 lac. Veni mecum in alterum locum: unde poterit israhel
 uideas: et totum uideri non possis: inde maledi-
 co ei. Cumque duxisset eum in locum sublimem super
 uerticem montis phalga: edificauit balaam septem
 aras: et imposuit super uinculo atque arietem: duxit
 it ad balaac. Sta super iuxta olocautum tuum: donec
 ego obuius pergam. Cui cum dominus occurrisset: posu-
 itque uerbum in ore eius ait. Reuertere ad balaac:
 et haec loquaris ei. Reuersus inuenit eum stantem
 iuxta olocautum suum: et principes moabitarum
 cum eo. Ad quem balaac. Quid inquit locutus est

dominus? **St**a balaac
 est deus qui
 ut mutetur
 implebitur
 dictione ph
 cob: nec vid
 ius eorum e
 deus edux
 milis est rino
 nec diuina
 iacob et israhel
 leena ostendit
 donec deuoc
 Dixitque bal
 nec benedica
 quod mihi de
 eum. Veni et
 at deo ut m
 eum super uer
 dime: dixit ei
 et para totid
 Fecit balaac
 tulos et arie

Dixitque balaac ad balaac.

u. et eleuans
 stantem per tribu
 ta parabola ai
 eu obturat
 qui uisionem or
 prius oculi
 cob: et tetoria
 hosti iuxta f
 dominus: qui
 eius: et semel
 propter agag
 deus edux
 milis est rino
 illi: ossaq
 tis. Acciba
 suscitare mul
 ipse benedict
 putabit. **T**
 mambo ait
 sau te: quib

dominās. At ille assumpta parabola sua ait. **S**ta balac et ausculta: audi fili sephoz. Non ē deus q̄si homo et mendat: nec ut fili? hois vt mutet. Dixit ḡ et nō faciet: locut⁹ ē et nō implebit. Ad benedicēdū adductus sū: bene dictionē phibere nō valeo. Nō ē ydoluz in iacob: nec videt simulacrū in isrl. Dñs deus eius euz eo ē: et clangor victorie regis in illo. **D**eus eduxit illū de egipto: cui⁹ fortitudo similis ē rinoceroto. Non est auguriū in iacob: nec diuinao in isrl. **T**emporib⁹ suis dicit iacob et isrl. qd̄ opatus sit de⁹. **E**cce pplius vt leena osurget: et q̄si leo eiger. Nō accubabit donec deuoret pdā: et ocafoz sagumē bibat. **D**ixitq; balac ad balaam. **N**ec maledicas ei nec bñdicas. **E**t ille. **N**ōne ait dixi tibi: qd̄ qd̄ in de⁹ imperaret h̄ faceret. **E**t ait balac ad eū. **V**eni et ducā te ad aliū locū: si forte placeat deo ut inde maledicas eis. **C**unq; dixisset eū sup verticē mōtis phogoz q̄ respicit solitudinē: dixit ei balaaz. **E**difica m̄ h̄ septoz aras: et para totidē vitulos: cui⁹dēq; numeri arietos. **F**ecit balac ut balaaz dixerat: imposuitq; vitulos et arietos p̄ singlas aras. **C**a. xxiiij.

Viq; vidisset balaā qd̄ placeret dño ut bñdiceret israheli: ne q̄quā abiret ut añ prexerat ut auguriū q̄ reret. **H** dirigēs oēs debtu vultū suū et eleuās oculos vidit isrl in tētorijs cōmōtantē p̄ tribu suas: et irruētē i se spū dei: assumpta parabola ait. **D**ixit balaā fili⁹ teoz: dixit hō na obturat⁹ ē oculus: dixit auditor f̄monē dei q̄ visionē omnipotētē iustus ē: q̄ cadit: et sic aperit⁹ oculi ei⁹. **Q**uā pulera tabnaclā tua iacob: et tētoria tua isrl: vt valles nemorose: vt hortū iuxta fluuios irrigui: vt tabnaclā q̄ h̄rit domin⁹: q̄si cedri pp̄t aq̄s. **F**luet aq̄ de situla ei⁹: et semē illi⁹ erit in aq̄s multas. **T**olletur pp̄tor agag rex ei⁹: et auferet⁹ regnuz illius. **D**eus eduxit illū de egipto: cuius fortitudo similis ē rinoceroto. **D**euorabūt gētes hostes illi⁹: ossaq; eoz. **O**stringēt: et p̄forabūt sagittis. **A**ccubans dormiunt vt leo: et q̄si leena q̄ suscitare null⁹ audebit. **Q**ui bñdixerent tibi eis ip̄e bñdicit⁹: q̄ maledixerit in maledictionē reputabit⁹. **T**ransitq; balac otra balaā: oplōis manib⁹ ait. **A**d maledicēdū inimicis meis vocauit te: q̄bo ecōtrario tūo bñdixisti. **R**euertere

ad locū tuū. **D**ecreuerā qd̄ magnifice honorare te: h̄ dñs puauit te honore disposito. **R**espondit balaā ad balac. **N**ōne nuncio tuis q̄s misisti ad me dixi: si dederit m̄ balac plenā domū suā argenti et auri: nō potero p̄terire sermonez dñi dei mei: vt vl̄ homi qd̄ vl̄ mali p̄ferat ex corde meo: h̄ qd̄ dñs dixerit. **H** loquar. **V**erū tamen p̄gēs ad pplin meū: dabo q̄siliū: qd̄ pplis tu⁹ huic pplō faciet extremo tēpore. **S**ūpta igit⁹ parabola: rur sū ait. **D**ixit balaā filius teoz: dixit homo cui⁹ obturat⁹ ē ocul⁹: dixit auditor f̄monū dei: q̄ nouit doctrinaz altissimi: et visiones omnipotentis videt: qui cadens apertus habet oculos. **V**ideto eū sed nō modo: m̄ueloz illū: h̄ nō p̄pe. **D**ixit stella ex iacob: et cōsurget v̄ga de isrl: et p̄uēiet duces moab: vastabitq; om̄s filios seth: et erit ydumea possessio ei⁹. **I**hereditas seir cedet inimi- cis suis: isrl vero fortit⁹ ager. **D**e iacob erit q̄ dominet⁹: et p̄dat reliq̄as ciuitatis. **C**unq; vidisset amalech: assumens parabola ait. **P**rin- cipū gētiū amalech: cuius extrema p̄dentur. **V**idit q̄ aneum: et assumpta parabola ait. **R**obū stum qd̄oz ē habitaculū tuū: h̄ si in petra posueris nidū tuū: et fueris elect⁹ de stirpe an quā diu poteris p̄manere. **A**ssur enī capiet te. **A**ssumptaq; parabola: itoz locutus ē. **D**eu q̄s victurus ē: q̄n̄ ista faciet de⁹. **V**eniēt in tribu de ygalia: supabūt assirios: vastabūtq; hebreos: et ad extremū eāz ipsi p̄bunt. **S**urxeritq; balaā et reuēsus ē i locū suū: balac q̄s via q̄ venerat rediit. **C**a. xxv.

Dixit aut eo tpe isrl i seth: et fornicat⁹ ē pplius eū filiabo moab: q̄ uocauerunt eos ad sacrificia sua. **A**t illi comederunt: et adora- uerūt deos earū. **I**niūctusq; ē isrl b̄ellegor. **E**t irat⁹ dñs ait ad moysē. **T**olle cūctos p̄ncipes ppli: et suspende eas otra solē i patibul: vt aūtar furor me⁹ ab isrl. **D**ixitq; moyses ad iudices israhel. **D**ecadat vnusquisq; proximos suos qui iniūcti sunt b̄ellegor. **E**t ecce vn⁹ de filijs isrl intrauit corā fratrib⁹ suis ad scortū madianiten: vidente moysē et om̄i tur- ba filioz isrl: q̄ stebant ante fores tabnacli. **Q**uō eū vidisset sineos fili⁹ eleazari filij aaron sacerdotis: surrexit de medio multitudinis: et arrepto pugione igressus ē post virū israhelit⁹

ait. **E**cce assū. **N**un- q̄ deus posuerit in mul: et uenerunt in ei⁹ finib⁹ erat. **C**un- et oues: misit ad ba- erāt munera. **M**are- ulla baal: et intuius **C**a. xxij. **E**difica- aras: et para tot⁹ eiusdēq; numeri ari- esset iuxta f̄monēz ul vitulū et arietē su- d balac. **S**ta paul⁹- nec vadā: si forte ce- q; imperauerit loq̄- occurrit illi de⁹. **L**o- q; inq̄t aras eret: ē desup. **D**ñs autem ait. **R**euertere ad ba- inuenit stantem ba- et om̄es p̄ncipes mo- bola sua dixit. **D**e as- moabitariū: de mon- uit et maledic iacob: **Q**uō maledicā: cui nō- dñe detester: quē dñs- aliabo videto eū: et d- opul⁹ solus habita- tabit⁹. **Q**uis diuine- et nosse numerū stir- a morte iusto: et h- similia. **D**ixitq; ba- qd̄ agis. **V**t maled- deatu te: et tu econēno- spondit. **N**um aliud- erit dñs. **D**ixit ḡ ba- i locuz: vnde p̄tez isrl- possis: inde maledic- i locū s̄blimem sup̄- dificauit balaam sep- vinito atq; ariete: dix- olocautū tuū: donec- dñs occurrisset: posu- **R**euertere ad balac: inuenit eū stantem- p̄ncipes moabitariū- uid inquit locutus ē

in lupanar: et p̄fodit amboꝝ ſimul virū ſcili/ cet et mulierē in locis genitalibꝝ. Ceſſauit qꝫ plaga a filiꝝ iſrl: et occiſi ſunt viginti q̄tuor milia hominū. Dixitqꝫ dñs ad moyſē. Fine/ es filiꝝ eleazarꝝ filij aarō ſacerdotis autē iraz meā a filiꝝ iſrl: qꝫ zelo meo cōmotus ē oꝛta eos: ut nō ip̄e deleꝛez filioꝝ iſrl in zelo meo. Idarco loqꝛe ad eos. Ecce do ei pacē fedoꝝ mei: et erit tā ip̄i qꝫ ſemini eius pactū ſacerdo eij ſēpiſnuꝝ: qꝫ ſcelatus ē p̄ deo ſuo. et ex pia uit ſeelꝝ filioꝝ iſrl. Erat autē nomē viri iſra/ helite q̄ occiſus ē cū madianitide zambri filiꝝ ſalu: dux de cognacōe ⁊ tribu ſymeonis. P̄ d̄ ro ml̄ier madianitꝝ q̄ parit iſſecta ē vocabatꝝ cozbi: filia ſur p̄ncipis nobiliſſimi madianita rū. Locutuſqꝫ ē dñs ad moyſē dicēꝝ. Hoſtes vob̄ ſciant madianite et peunte eos: qꝫ et ip̄i hoſtilit̄ egerunt oꝛta vob̄. et decipere miſdñꝝ p̄ ydolū p̄hogor: et cozbi filiaz ducis madiani ſozozē ſuaz: q̄ peula ē i die plage p̄ ſaclegio p̄hogor.

Ca.

xxvi.

Dixitqꝫ dñs ad moyſē et eleazarū ſi/ liū aarō ſacerdotē. Numerate om̄ nez ſumā filioꝝ iſrl a viginti an nis et ſupra p̄ domoꝝ ⁊ cognacōes ſuaz: eunc toꝝ q̄ poſſit ad bella p̄cedere. Locuti ſūt ita/ qꝫ moyſes et eleazā ſacerdoꝝ i caꝑeſtribꝝ mo ab ſup̄ iordaneꝝ cōt̄ ihericho ad eos q̄ erant a viginti annis et ſup̄ ſic dñs imperat: qꝫuz ē i ſte numerus. **R**ube: p̄mogenitus iſrahel. Idu ius filiꝝ enoch. a q̄ familia enochitarum: et p̄ballu: a q̄ familia p̄ballutarū: et eſrom. a q̄ familia eſromitaruz: ⁊ echarm. a q̄ familia echarmitarū. **H**ec ſūt familie de ſtirpe ruben: qꝫuz numerꝝ muētus eſt quadraginta tria mi/ lia ⁊ ſeptingentū triginta. **F**iliꝝ p̄ballu eliab: buiꝝ filij namuxel et dataꝝ ⁊ abiron. **I**ſti ſūt datban et abiron. p̄ncipes ppli q̄ ſurrexerunt oꝛta moyſē et aarō in ſedicoꝛne ehoꝛe. qñ adū ſus dñm rebellauerūt: et ap̄erēs t̄ra os ſuū d̄ uorauit ehoꝛe morientibꝝ plurimis: qñ cōbuſ ſit ignis ducētoꝝ qñqꝫinta viros. Et factuz ē grāde miraculū: ut ehoꝛe peunte filij illius nō penetrēt. **F**ilij ſymeon p̄ cognacōes ſuaz. namuxel ab hoc familia namuxelitaruz: iam/ in ab hoc familia iaminitarū: iachin. ab ſ familia iachinitaruz: zare. ab ſ familia zar eita/

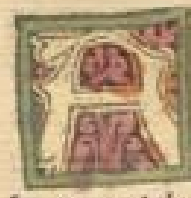
rū: ſaul. ab ſ familia ſaulitarū. **H**ec ſūt fami lie ſtirpe ſymeon: qꝫuz om̄is numerꝝ fuit vi gintiduoꝝ milia ducētoꝝ. **F**ilij gad p̄ cognacō nes ſuaz: ſephon. ab hoc familia ſephonita/ rū: aggi. ab ſ familia aggitarū: ſuni. ab ſ fami lia ſunitarū: ozni. ab ſ familia oznitaruz: her. ab ſ familia heritarū: arod. a q̄ familia arodi tarū: anhel. ab ſ familia anhelitarū. **I**ſte ſūt familie gad: qꝫuz om̄is numerꝝ fuit q̄dm̄ ḡia milia qñqꝫetoꝝ. **F**ilij iuda. her et onan: q̄ a bo mortū ſūt in t̄ra ebonā. **F**uerūtqꝫ filij iu da p̄ cognacōes ſuaz: ſela. a q̄ familia ſelata rū: phares. a q̄ familia phareſitarū: zare. a q̄ familia zarcitaꝝ. **P**orro filij phares: eſro. a q̄ familia eſromitaruz: et amul. a q̄ familia amulitarū. **I**ſte ſūt familie iuda: qꝫuz ois nu merꝝ fuit ſeptuaginta ſex milia qñqꝫetoꝝ. **F**ilij yſachar p̄ cognacōes ſuaz: thola. a q̄ fami lia tholaitarū: p̄hua. a q̄ familia p̄huaitarū: iaſub. a q̄ familia iaſubitarū: ſemā. a q̄ fami lia ſemaitarū. **H**ec ſūt cognacōes yſachar: qꝫuz numerꝝ fuit ſexaginta q̄tuor: milia trecentoꝝ. **F**ilij zabulon p̄ cognacōes ſuaz: ſared. a q̄ familia ſareditarū: helon. a q̄ familia helonitarū: ialel. a q̄ familia ialelitarū. **H**ec ſūt cognacōes zabulon: qꝫuz numerꝝ fuit ſexagin ta milia qñqꝫetoꝝ. **F**ilij ioſeph p̄ cognacōes ſuaz manaſſe et ephraim. **M**e manaſſe oꝛtus ē maehir: a q̄ familia maehritarū. **M**aehir genuit galaad: a q̄ familia galaaditaz. **G**ala ad habuit filioꝝ iezer: a quo familia iezeri tarum: ⁊ elech. a quo familia elechitarum: et aſrihel. a q̄ familia aſrihelitaz. et ſecher: a q̄ familia ſechemithaz. et ſemida. a q̄ fami lia ſemidaitaz. ⁊ epher. a q̄ familia ephera ruz. **F**uit autē epher p̄ ſalphaad: q̄ filioꝝ nō habebat ſed tantū filias qꝫuz iſta ſūt nomia: maala. et noa. et ogla. et melcha. et thersa. **H**ec ſūt familie manaſſe: et numerꝝ eaz: qñ q̄ginta duo milia ſeptingētoꝝ. **F**ilij autē e phraim p̄ cognacōes ſuaz fuerunt bn̄. **S**ul thala. a q̄ familia ſuthalaitaruz: becher. a q̄ familia becheritaruz: tochen. a quo familia be cheritarum. **P**orro filius ſuthala fuit herani: a quo familia heranitaz. **H**ec ſūt cognacō nes filioꝝ ephraim: qꝫuz numerꝝ fuit tri ginta duo milia qñqꝫetoꝝ. **I**ſti ſunt filij ioſeph p̄ familias ſuaz. **F**ilij beniamin i ognacōibꝝ

ſuis: bale. a familia abzbe achiramita phamitaruz. **F**ilij ba milia heredi tarū bn̄ ſūt quoꝝ num toꝝ. **F**ilij familia ſub milias ſuas merꝝ erat ſo **F**ili aſer p̄ iemnaitaꝝ. a q̄ familia milia habet melebhelita. **H**ec cognacō qñqꝫinta tr̄ lim p̄ ognacō helitaꝝ: q̄ familia ia taz. **H**ec familias ſu milia: q̄ dñi q̄ recēſit ſi ſtriginta. **I**ſtis diuid in poſſeſſio bꝝ. et pau eſſa ſūt tr̄ t̄ra tribubꝝ eſt gente: **H**ie qꝫuz ē nu Geron. a familia ca taz. **H**ec milia hebꝝ milia ehoꝛe habuit vꝝ et in egipt oꝝ aarō et aron oꝛti ſi mar: qꝫuz ſēt ignē a numer at̄ lini ab vn lios iſrl: r

litari. Hec sunt fami
 omnis numerus fuit vi
 Filii gad p cognat
 familia sephonita/
 qitaru: sumi. ab b hii
 familia ozmitaru: her
 od. a q familia arobi
 aritelitaru. Hec sunt
 numerus fuit qdringia
 da. her et onan: q a
 naa. Fueruntq filij lu
 la a q familia selaita
 barehtarū: zare. a q
 o filijs phares: efro
 et amul. a q familia
 ilie iuda: qru ois nu
 x milia qngētoz. Fi
 s suas: thola. a q fia
 familia phuararu:
 taru: semā. a q fami
 t cognatōes ysachā:
 nta qtuoz: milia trece
 gnatōes suas: fared.
 delon. a q familia he
 ilia ialelitarū. Hec sunt
 numerus fuit sexagim
 ioseph p cognatōes
 m. De manasse ortuo
 maebitarū. Maebir
 ia galaaditaz. Gala
 a quo familia ieron/
 familia electitarum:
 rihelitaaz. et seclaz a
 et semida. a q fami
 r. a q familia ephra
 salphaad: q filios nō
 qruq ista sūt nomia:
 et melcha. et thersa.
 e: et numerus eaz qn
 gētoruz. Filij autē e
 suas fuerunt hii. Su/
 alaitaru: ueher. a q
 chen. a quo familia te
 s furbala fuit heram:
 az. Hec sunt cognatō/
 ruq numerus fuit trigim
 . Hii sunt filij ioseph
 miamin i gna cōituo

est numerus filioz isrl. q descripti sunt a moy
 se et eleazaro sacerdote i caestribz moab sup
 iordanem ota ihericho: me qd nullus fuit eo
 rum q ate numerati sunt a moyse et aarō in de
 sero hynai. Predixerat eni dñs q omnes mo
 reret in solitudine. Nullusq remasit ex eis:
 nisi chaleb filius iephone. et iosue filius nun.

Capitulum xxvij.

Ceesserunt aut filij salphaad. fi/
 lij epher. filij galaad. filij machir
 filij manasse. q fuit filius ioseph.
 qz sūt nomia. maala. et noa. et eg
 la. et melcha. et thersa. steteruntq coraz moy
 se et eleazaro sacdote et cunctis pñcipibus ppli
 ad ostiū tabnaculi fedoris. atqz dixerūt. Pae
 nē mortuus ē in deserto: nec fuit in sedicōe q
 cōstatā ē ota dñm sū chore: si pēto suo mō
 tuus ē. Idie nō habuit mares filios. Cur tolli
 tur nomē illius de familia sua: q nō habet fili
 uze. Date nob possessionē inter og natos pñs
 nri. Retulitqz moyses causā eorū ad iudicium
 dñi. Qui dixit ad eū. Iustā rē postulant filie
 salphaad. Da eis possessionē inf og natos pa
 tris sui: et ei in hereditatem succedant. Ad fili
 os aut isrl loqns h. Nemo eū mortu⁹ fuerit
 absq filio. ad filiū ei⁹ trāsbibit hereditas: si fili
 az nō habuerit: habebit succēssores frēs su
 ce. Quod si et frēs nō fuerint: dabit heredi
 tatem fratribz pñs ei⁹. Sin aut nec patruos
 habuerit: dabit hereditas dñs q ei pñm sūt
 Critqz hoc filijs isrl. sicutq lege ppetua: sicut
 pcepit domin⁹ moyse. Dixit qz dñs ad moy
 se. Ascende in montē istū abarim: et aspice
 inde terrā q daturus sū filijs isrl. Cūqz vide
 ris eā. ibis et tu ad pplm tuū sicut iuit frat tu⁹
 aarō: qz offēditio me in deserto sin in ortadi
 cōe multitudinis: nec sacrificare me voluistis
 coraz ea sup aqs. Hec sunt aq ortadicōis in
 eades deserti sin. Cui rñdit moyses. Proui
 deat dñs de⁹ spiritū omnis carnis hominez q
 sit sup multitudinē hāc: et possit exire et mēre
 ante eos. et educere eos vlt mtr oducere: ne sit
 pplis dñi sicut oues absq pastore. Dixit do
 mm⁹ ad eū. Tolle iosue filiū nun virū in q
 ē spūs dei: et pone manū tuā sup eū. Qui sta
 bit corā eleazaro sacdote et omi multitudine:
 et dabis ei pcepta cunctis vidētibz. et pte glo
 rie tue: vt audiat eū omnis synagoga filioruz

israhel. Pro hoc si quid agendum erit. eleazar sacerdos ostendit dominum. Ad vobis eius egredietur et ingredietur. ipse et omnes filii israhel eius eo: et cetera multitudo. Ite moysi sicut ut precepit dominus. Cumque tulisset iohue. statuit eum coram eleazaro sacerdote et omni frequētia populi: et in positis capitibus eius manibus. euncta replicavit que mandauerat dominus. **Ca. xxviii.**

Dixit quoque dominus ad moysen. **Oratio** filiis israel: et dices ad eos. Oblationes meas et panes. et incensum odoris suauissimi offerete pro temporibus suis. **Dee** sunt sacrificia que offerre debetis. Agnos amiculos immaculatos duos quotidie in olocaustum septemque vnum offeretis mane. et alterum ad vesperum: decimam parte ephie simile. que aspersa sit oleo purissimo. et habeat quartam parte hin. Olocaustum iugiter quod obtulistis in monte synai in odore suauissimi incensum domino. **Et** libabitis vini quartam parte hin pro agnos singulos in lactuario domini: alterumque agnum simile offeretis ad vesperum iuxta omnem ritum sacrificii matutini et libamentorum eius oblationem suauissimi odoris domino. **Die** autem sabbati offeretis duos agnos amiculos immaculatos. et duas decimas simile oleo commixtū in sacrificio: et liba que rite fiuntur per singula sabbata in olocausto septem. **In** kalendis autem id est in mensibus exordium offeretis olocaustum domino. vitulos de armento duos. arietem unum. agnos amiculos septem immaculatos: et tres decimas simile oleo commixtū in sacrificio pro singulis vitulos: et duas decimas simile oleo asperse pro singulis arietes: et decimam decime simile ex oleo in sacrificio pro agnos singulos. Olocaustum suauissimi odoris atque iocundum domino. Libamenta autem vini que pro singulis fienda sunt victimas. ista erunt. Media pars hin per singulos vitulos: tertia pars pro arietem: quarta pars pro agnum. **Idem** erit olocaustum pro omnibus mensibus: que sibi anno veteres succedunt. **Idem** quoque offeretis domino pro precibus in olocaustum sempiternum cum libamentis suis. **Mense** autem primo. quatuordecima die mensis phasche domini erit: et quinquadecima die solemnitas. **Septem** diebus vobis erit azimis: quatuordecima die prima venerabilis et sancta erit. **Domine** opus vile non facietis in ea. **Differetis** quoque in mensibus olocaustum domino vitulos de armento duos. arietem unum agnos amiculos immaculatos septem: et sacrifici-

um singulorum. **Ex** simila que aspersa sit oleo: tres decimas pro singulis vitulos. et duas decimas pro arietem. et decimam decime pro agnos singulos. id est pro septem agnos: et hircum pro peccato vnum ut expietur pro vobis: pro olocaustum matutinum quod septem offeretis: ita facietis pro singulis diebus septem dierum. in fomente ignis et in odore suauissimi simum domino: que surgit de olocausto et de libamentibus singulorum. **Die** quoque septima celeberrima et sancta erit vobis. **Domine** opus vile non facietis in ea. **Dies** etiam primitiuorum qui offeretis novas fruges domino expletis hebdomadibus: venerabilis et sancta erit. **Domine** opus vile non facietis in ea. **Differetis** quoque olocaustum in odore suauissimi domino. vitulos de armento duos. arietem unum agnos amiculos immaculatos septem: atque in sacrificio eorum. simile oleo asperse tres decimas pro singulis vitulos. per arietem duas. pro agnos decimam decime que simul sunt agni septem: hircum quoque que maceratur pro expiatione pro olocaustum septem et liba eius. **Immaculata** offeretis omnia cum libamentibus suis. **Ca. xxix.**

Die etiam septima prima dies venerabilis et sancta erit vobis. **Domine** opus vile non facietis in ea: que diebus clangoris est et tubarum. **Differetis** quoque olocaustum in odore suauissimi domino. vitulos de armento unum et arietem unum. et agnos amiculos immaculatos septem: et in sacrificio eorum. simile oleo asperse tres decimas pro singulis vitulos. duas decimas pro arietem unam decimam: pro agnum que simul sunt agni septem: et hircum pro peccato que offertur in expiatione populi pro olocaustum calendarum cum libamentibus solitis. **Et** septem et nonis offeretis in odore suauissimi iocundum domino. **Decima** quoque dies mensis huius septima erit vobis sancta atque venerabilis: et affligetis animas vestras. **Domine** opus vile non facietis in ea. **Differetis** quoque olocaustum domino in odore suauissimi. vitulum de armento unum. arietem unum. agnos amiculos immaculatos septem: et in sacrificio eorum. simile oleo commixtū tres decimas pro singulis vitulos. duas decimas pro arietem. decimam decime pro agnos singulos qui sunt simul septem agni. et hircum pro peccato: absque hircis que offerri pro delicto solent in expiationem et in olocaustum sempiternum in sacrificio et libamentibus

coram. **Qui** mi que vobis opus vile non facietis in odore suauissimi arietem unum. decimam decime agni septem: et hircum pro peccato. **Immaculata** offeretis omnia cum libamentibus suis. **Ca. xxx.** **Die** etiam septima prima dies venerabilis et sancta erit vobis. **Domine** opus vile non facietis in ea: que diebus clangoris est et tubarum. **Differetis** quoque olocaustum in odore suauissimi domino. vitulos de armento unum et arietem unum. et agnos amiculos immaculatos septem: et in sacrificio eorum. simile oleo asperse tres decimas pro singulis vitulos. duas decimas pro arietem unam decimam: pro agnum que simul sunt agni septem: et hircum pro peccato que offertur in expiatione populi pro olocaustum calendarum cum libamentibus solitis. **Et** septem et nonis offeretis in odore suauissimi iocundum domino. **Decima** quoque dies mensis huius septima erit vobis sancta atque venerabilis: et affligetis animas vestras. **Domine** opus vile non facietis in ea. **Differetis** quoque olocaustum domino in odore suauissimi. vitulum de armento unum. arietem unum. agnos amiculos immaculatos septem: et in sacrificio eorum. simile oleo commixtū tres decimas pro singulis vitulos. duas decimas pro arietem. decimam decime pro agnos singulos qui sunt simul septem agni. et hircum pro peccato: absque hircis que offerri pro delicto solent in expiationem et in olocaustum sempiternum in sacrificio et libamentibus

horum. **Quintadecima** vero die mensis septi-
 mi que vobis facta erit atq; venerabilis omne
 opus huile nō faciet in ea: celebrabit solē
 nitatē dño septē dieb; **Differētisq;** olocaultū
 in odore suauissimū dño vitulos de armento
 tredecim arietes duos agnos amiculos imma-
 culatos quatuordecim: et in libamētē eoz; hile
 oleo asperse tres decimas p vitulos singlōs
 qui sūt simul vituli tredecim: et duas decimas
 arietū vno: id ē simul arietib; duob; et decimā
 decime agnis singulis q; sūt simul agni quatuor-
 decim: et hircū p peccato absq; olocaulto sē-
 piēno et sacrificio et libamine ei; **In die** alte-
 ro offeres vitulos de armento duodecim arie-
 tes duos agnos amiculos immaculatos quatuor-
 decim: sacrificiaq; et libamina singuloz; p
 vitulos et arietes et agnos rite celebrabis: et
 hircū p peccato absq; olocaulto sēpiēno sacrifici-
 oq; ei; et libamine. **Die tēto** offeres vitulos
 vndeim arietes duos agnos amiculos ima-
 culatos quatuordecim: sacrificiaq; et libamina sin-
 guloz; p vitulos et arietes et agnos rite cele-
 brabis: et hircū p peccato absq; olocaulto sēpiē-
 no sacrificioq; et libamine ei; **Die quarto** of-
 feres vitulos decē arietes duos agnos amicu-
 los immaculatos quatuordecim: sacrificiaq; et liba-
 mina singuloz; p vitulos et arietes et agnos
 rite celebrabis: et hircū p peccato absq; olocaulto
 sēpiēno sacrificioq; ei; et libamine. **Die quin-**
to offeres vitulos nouē arietes duos agnos
 amiculos immaculatos quatuordecim: sacrificiaq;
 et libamina singuloz; p vitulos et arietes et ag-
 nos rite celebrabis: et hircū p peccato absq; olocaulto
 sēpiēno sacrificioq; ei; et libamine. **Die**
sexto offeres vitulos octo arietes duos ag-
 nos amiculos immaculatos quatuordecim: sacrifici-
 aq; et libamina singuloz; p vitulos et arietes
 et agnos rite celebrabis: et hircū p peccato absq;
 olocaulto sēpiēno sacrificioq; ei; et libamine
Die septimo offeres vitulos septem et arie-
 tes duos agnos amiculos immaculatos quatuor-
 decim: sacrificiaq; et libamina singuloz; p vitu-
 los et arietes et agnos rite celebrabis: et hircū
 p peccato absq; olocaulto sēpiēno sacrificioq; ei;
 et libamine. **Die octavo** q; ē celebratum: om-
 ne opus huile nō faciet offerētis olocaultū
 in odore suauissimū dño vitulū vnu; arietem
 vnu; agnos amiculos immaculatos septē: sac-

rificiaq; et libamina singuloz; p vitulos et arie-
 tes et agnos rite celebrabis: et hircū p peccato abs-
 q; olocaulto sēpiēno sacrificioq; ei; et libami-
 ne. **Hec offeret dño i solēnitatib; vris:** pter
 vota et oblatōes spontaneas in olocaulto in sa-
 crificō i libamine et i hostijs paschēis. **Ca. xxx**

Arcauitq; moyses filius israel oia
 q; ei dñs imperat: et locut; ē ad
 pñcipēs tribuū filioz; israel. **Iste**
 ē vmo q; pcepit dñs. **Si** q; viro
 rū votū domino vuerit aut se ostringerit iur-
 amēto: nō faciet irritū vbu; suū: s; omne q; p-
 misit implebit. **Mulier** si q; piaz vuerit et se
 ostringerit iuramēto q; ē in domo patris sui et i
 etate ad huc puellari: si agnouerit p; votū
 qd; pollicita ē: et iuramētū q; obligauit animā
 suā et tacuerit: vti rea erit. **Quicqd;** pollicita
 est et iurauit opere cōplebit. **Si** autē statim
 vt audierit otradixerit p; et vota et iuramen-
 ta ei; irrita erūt: nec obnoxia tenebit: spōsio/
 mēo q; otradixerit pat;. **Si** maritū habuerit
 et vuerit aliqd; a semel de ore ei; vbu; egre-
 diens animā ei; obligauerit iuramēto: quo
 die audierit vir et nō otradixerit vti rea erit:
 reddetq; qd; ei; pmisserat. **Si** autē audiens
 statim cōtra dixerit et irritas fecerit pollicitati-
 ones eius vbu; q; ostringerat animā su-
 a: p; erit ei domin;. **Vidua** et repudiata
 q; vuerit reddent. **Vxor** in domo viri cū
 se voto ostringerit et iuramēto: si audierit vir
 et tacuerit nec otradixit spōsioni: reddet qd;
 ei; pmisserat. **Si** autē extimp; o tradixerit:
 nō tenebit pmissio: nea q; marit; otradix-
 it: et domin; ei; p; erit. **Si** vuerit et iura-
 mēto se ostringerit vt p ieiuniū v; ceterarū
 rerū abstinentiā affligat animā suā: in arbitrio
 viri erit si faciat siue nō faciat. **Qd;** si audiens
 vir tacuerit et in alterā die distulerit scēticiā: qe
 qd; vuerit atq; pmisserat reddet: q; statim vt
 audiuit tacuit. **Si** autē otradixerit post q; rel-
 quit: portabit ipse iniquitatē ei;. **Iste** sunt leges
 q; cōstituit domin; moysi int; virū et vxorē:
 inter patrē et filiam que impuelliari adhuc eta-
 te est: vel que manet in patris domo

Ca. xxxi.
Moysesq; ē domin; ad moysen
 dicens. **Placere** pñ; fili; israel
 de madianitis: et sic colligeris ad

populum suum. Statimq; moyses armate in-
quit ex vobis viros ad pugnam: qui possint vicio-
nem domini experire de madianite. Mille viri de
singulis tribubus eligantur ex israel: qui mittantur ad
bellum. Dederuntque mille nos de singulis tri-
bubus id est duodecim milia expeditorum ad pug-
nam: quos misit moyses cum phinees filio eleazar
sacerdotis: vasaque facta et tubas ad clangendum
tradidit ei. Cumque pugnasset contra madianitas
atque vicisset: omnes viros occiderunt et reges
eorum: cui et recem: et sur: et vr: et robe quique prin-
cipales gentium: baalamque filium beor interfecerunt
gladio: ceperuntque mulieres eorum: et paruos
omniaque pecora et cuncta suppellectile. Quicquid
habere poterant de populato sunt: tam vrbes quam
viculos: et castella flamma consumpsit. Et tulerunt
predam et vniuersa que ceperant tam ex hominibus quam
ex iumentis: et adduxerunt ad moysen eleazarum sa-
cerdotem: et ad omnem multitudinem filiorum israel.
Reliqua autem vestimenta portauerunt ad castra in ca-
stris moab: iuxta iordanem contra ihericho. Es-
gressi sunt autem moyses et eleazar sacerdos: et om-
nes principes synagoge in occursum eorum extra
castra. Statusque moyses principibus exercitus tri-
bunis et centurionibus qui venerant de bello ait.
Cur feminas reuastis: quodne iste sit qui dece-
perunt filios israel ad suggestionem balaam: et pre-
uanciam fecerunt vobis in domino super peccato phogis
vnde et percussus est populus: Ergo cunctas inter-
fectas: quicquid est generis masculini etiam in pa-
uillis: et mulieres que nouerunt viros in coitu ut-
gulante: puellas autem et omnes feminas virgi-
nes reuastate vobis: et manete extra castra septem
diebus. Qui occiderit hominem: vel occiditum tetige-
rit: lustrabitur die tertio et septimo. Et de omni
preda siue vestimentum fuerit siue vas et aliquid in
vestimenta spectatum de caprarum pellibus et pilis et
ligno expiabitur. Eleazar quoque sacerdos ad
viros exercitus qui pugnaverunt sicut locutus est
hoc preceptum legis: quod mandauit deus moysi.
Aurum et argentum et aes et ferrum et plumbum et stannum
et omne quod potest transire per flammam: igne pur-
gabitur: quicquid autem igne non potest sustinere:
aqua expiationis sacrificabitur: et lauabitur ve-
stimenta versus a die septimo: et purificati postea ca-
stra intrabunt. Dixitque dominus ad moysen. Tolli-
te summa eorum que capta sunt ab homine usque ad
pecora sua: et eleazar sacerdos et principes vulgi: di-

uidesque ex equo predam inter eos qui pugnaverunt
et egressi sunt ad bellum et inter omnes reliqua mul-
titudine: et separabis partem domino ab hiis qui pug-
nauerunt et fuerunt in bello vnam animam de qua
geret tunc ex hominibus quam ex bobus et asinis et
ouibus: et dabis eam eleazaro sacerdoti: quia pars
domini sunt. Ex media quoque parte filiorum israel acci-
pies quinquagesimum caput hominum et bouum et
asinorum: et ouium cunctorumque animalium: et dabis ea le-
uitis qui exebant in custodia tabernaculi domini. Fe-
ceruntque moyses et eleazar sicut precepit dominus. fu-
it autem preda quam ceperat ceperat: ouium sexcenta
septuaginta quatuor milia: bouum septuaginta duo
milia: asinorum sexaginta milia et mille: aie bo-
num sex feminae que non cognouerunt viros:
triginta duo milia: et media pars bestiarum
que in prelo fuerat: ouium trecenta triginta septem mi-
lia quingentes et quibus in parte domini supputate sunt o-
ues sexcenta septuaginta quatuor: et de bobus tri-
ginta sex milibus boues septuaginta et duo: de
asinis triginta milibus quingentes: asini sexaginta
vntus. De aialibus hominum sedecim milibus: esse
runt in parte domini triginta duo aie. Tradiditque
moyses numerum preda domini eleazaro sacer-
doti sicut fuerat ei imperatum ex media parte filio-
rum israel: qui separauerat hiis qui in prelo fuerant.
De media vero parte que auigerat reliqua multitu-
di- ni id est de ouibus trecentis triginta septem milibus
quingentis: et de bobus triginta sex milibus: et de asi-
nis triginta milibus quingentis: et de hominibus se-
decim milibus: tulit moyses quinquagesimum et
put: et dedit leuitis qui exebant in tabernaculo
domini: sicut precepit dominus. Cumque accessissent principes
exercitus ad moysen et tribuni centurionumque:
dixerunt. Nos tui recessimus in numerum pug-
natorum: quos habuimus sub manu nostra: et ne vnus
quidem defuit. Ob hanc causam offerimus in dona-
tione domini singuli quod in preda auri potuimus mut-
nere periscelides et armillas anulos et dextra-
lia ac murenulas: ut deprecemur pro nobis dominum.
Susceperuntque moyses et eleazar sacerdos om-
ne aurum in diuersis speciebus pondus sedecim
milia septingentos quinquaginta siclos: et tri-
bunibus et centurionibus. Vnusquisque enim quod
in preda rapuerat suum erat. Et susceptum in-
tulerunt in tabernaculum testimonium: in mo-
numentum filiorum israel coram domino.

Capitulum

xxxii

bus alendis
leazarus sacer-
dotis dixerunt
in esebon et
percussit dominus
terrimo est ad
muro iameta
gratiam coram
possessionem
quibus ridit
ad pugnam: et
metes filio-
rum eis datur
vni: qui nisi
Cumque venis-
si regione
ret fines quos
ces. Si vide-
to a viginti
hatus sunt ab
sequi me pre-
iosue filium
am. Status
debetur quod
illa gratia
ecce inquit
menta et al-
rotis furor
eu in solitudi-
nis necis o-
Caulas ouiu-
rum: paululise
ipsi armati
israel: donec
tuli nri et
bus murat
utomur in
israel heredita-
nem: quia ia
ei plaga. C
mittit exp-
omnis vir be-
donec subita
ei omnis tra-

Filij autē ruben et gad habebant peccata multa: et erat illis in iumentis infinita substantia. Cūq; visisset iazer et galaad aptas aialibus alendis terras: venerūt ad moysen et ad eleazarū sacerdotē et principes multitudinis: atq; dixerūt. Altharoth et dibon et iazer et neftaleon et eleale et saban et nebo et leon terra q̄ possidet dñs in aspectu filioꝝ isrl̄: regionis vberime ē ad partē aialiu: et nos huius habemus iumenta plurima: precamur q; si inuenim⁹ gratiam corā te: ut des nob̄ famulis tuis eā in possessionem nec facies nos transire iordanem q̄bus rēdit moyses. Nūquid fr̄es v̄ri ibunt ad pugnā: et vos h̄ sedebit̄? Cur subuertit̄ mētes filioꝝ isrl̄: ne transire audeant in locū q̄ eis datur⁹ ē dñs? Nonne ita egerūt p̄res v̄ri: qm̄ n̄si de cadesbarne ad explorandā terrā? Cūq; venisset vsq; ad vallē totū lustrata omni regione s̄būterūt eorū filioꝝ isrl̄ ut nō intraret fines q̄s eis dñs dedit: q̄ iratus iurauit dīcēs. Si videbunt hoīes q̄ ascenderūt ex egipto a viginti annis et sup̄ terrā q̄ s̄b iuramento pollicitus s̄i abrahā ysaac et iacob: et noluerūt sequi me p̄t caleph filiū iephone cenezuz et iosue filiū nun. Ille impleuerūt volūtate meam. Itaque dñs adūsi isrl̄ arcūdūxit euz p̄ desertū q̄draginta annis: donec cōsumeret̄ vniūsa gēn̄s q̄ fecerat malū in aspectu ei⁹. Et ecce nūq; vos h̄t̄ existis p̄ p̄ribus v̄ris incrementa et alumnū hominū peccatoꝝ: ut augeatis furorē dñi d̄tra isrl̄. Quod si noluerit̄ seq̄ eū in solitudine p̄lin derelinq̄t: et vos causa eritis neis oim̄. At illi p̄p̄ accedentes dixerūt. Cautas ouiuū fabricabim⁹ et stabula iumentorū: p̄auuliseq; q̄ n̄ris vrbes munitas: nos autē ipsi armati et accincti p̄gem⁹ ad plū an̄ filios isrl̄: donec introducam⁹ eos ad loca sua. Quā uuli n̄ri et q̄cqd̄ habere possum⁹ erūt in vrbibus murat̄ p̄p̄ habitatoꝝ insidias. Nō reuertemur in domos n̄ras vsq; dū possideāt filij isrl̄ hereditatē suā: nec q̄cqd̄ q̄rimus trans iordanem: q; iā habem⁹ possessionē n̄rāz i orientali ei⁹ plaga. Quib; moyses ait. Si facit̄ qd̄ p̄mittit̄ expediri p̄gite corāz dñō ad pugnā: et omnis vir bellator armatus iordanēz transiet: donec s̄būtat dñs inimicos suos: et subiciatur ei omnis terra: tūc erit̄ inculpabiles apud deū

et apud isrl̄: et obtinebit̄ regiones q̄s vultis corā dñō. Similit̄ qd̄ dicit̄ nō fecerit̄: nulli dabit̄ ē quin peccetis in deum: et scitote quomiaz p̄ctm̄ v̄m̄ ap̄tendet vos. Edificate ergo vrbes p̄uulis v̄ris et caulas et stabula ouibus ac iumentis: et qd̄ polliciti estis implete. Dixerūtq; filij gad et ruben ad moysē. Seruiti sum⁹. Faciem⁹ qd̄ iuret dñs n̄r. Paruulos n̄ros et mulieres et peccata ac iumenta relinquem⁹ i vrbibus galaad: nos autē famuli tui omnes expediri p̄gem⁹ ad bellū sic tu dñe loq̄ris. Precepit ḡ moyses eleazaro sacerdoti et iosue filio nun et p̄cipib; familiarū t̄bus isrl̄: et dixit ad eos. Si transierint filij gad et filij ruben vobiscū iordanēz omnes armati ad bellū corā dñō: et vob̄ fuerit terra subiecta: dato eis galaad i possessionē. Similit̄ noluerint transire vobiscū in terrā chanaan: im̄ vos habitandi accipiāt loca. Rēderūtq; filij gad et filij ruben sicut locutus ē dñs seruis suis ita faciem⁹. Ipsi armati p̄gemus corā dñō in terrā chanaan: et possessionem iam susceperunt nos cōstitimur trans iordanēz. Dedit itaq; moyses filijs gad et ruben et dimidie tribui manasse filij iosue regnū seon regis amorrei et regnū og regis basan: et terrā eorū cū vrbibus suis p̄ arcumū. Iḡit̄ extruxerūt filij gad dibon et altharoth et aroē et roth et sophā et iazer iecbaa et lethema et letharā vrbes munitas: et caulas p̄coribus suis. Filij vero ruben edificauerūt eseton et eleale et cariatbaim et nato et baalmeon velleis nob̄is: sabana q̄s imponentes vrbibus vrbibus q̄s extruxerūt. Porro filij machir filij manasse prexerūt in galaad: et vallauerūt eā interfecto amorreo habitatore ei⁹. Dedit ḡ moyses terrā galaad machir filio manasse: q̄ habitauit in ea. Jair autē filius manasse abijt et occupauit vicos ei⁹: q̄s appellauit a vob̄is thair id ē villas iair. Nobe q̄ prexit et app̄tēdit canath eū viculis suis: vocauitq; eaz ex nomine suo nobe. **Ca. xxxiii.**

De sūt mansiones filioꝝ isrl̄ qui egressi sūt d̄ egipto p̄ turmas suas in manu moyli et aarō. q̄s descriptit moyses iuxta castrorū loca q̄ dñi iussione mutabāt. Profecti igitur de ramesse mēse p̄mo q̄ntadecia die mēis p̄mi: fecerūt altera die p̄base filij israhel in manu

excella videntibus cunctis egiptijs: et sepelien-
 tibus primogenitos quos percussit dominus. Nam et in
 die eorum exercuerat vocationem. Castrametati
 sunt in socoth: de socoth venerunt in etham quae
 est in extremis finibus solitudinis. Unde egressi
 venerunt contra pharaonem: que respicit boethem
 hon: et castrametati sunt ante magdalu. Profec-
 tique de pharaonem transierunt per medium mare in so-
 litudinem: et ambulantes tribus diebus per desertum etiam
 castrametati sunt in mara. Profectique de mara
 venerunt in helim ubi erant duodecim fontes a
 quarum et palme septuaginta: ibique castrameta-
 ti sunt. Sed et inde egressi: fixerunt teteria super
 mare rubrum. Profectique de mari rubro castra-
 metati sunt in deserto synai: unde egressi vene-
 runt in dephba. Profectique de dephba castrameta-
 ti sunt in halus egressique de halus raphidim fix-
 erunt teteria: ubi populus desit aquam ad bibendum. Pro-
 fectique de raphidim: castrametati sunt in deserto
 synai. Sed et de solitudine synai egressi: vene-
 runt ad sepulchra concupiscentiae: profectique de se-
 pulchris concupiscentiae castrametati sunt in asse-
 roth: et de asseroth venerunt in rethma. Pro-
 fectique de rethma castrametati sunt in remon
 phares: unde egressi venerunt in lebna. De leb-
 na castrametati sunt in ressa: egressique de ressa ve-
 nerunt in caelatha. Unde profecti castrametati sunt
 in monte sepher: egressi de monte sepher vene-
 runt in anada. Unde profecti castrametati sunt
 in macloth: profectique de macloth: venerunt
 in taath. De taath castrametati sunt in thare:
 unde egressi fixerunt teteria in metcha et de met-
 cha castrametati sunt in elmona: profectique de
 elmona venerunt in moseroth. Et de moser-
 roth castrametati sunt in banciachan: profectique
 de banciachan venerunt in monte gadgad. Unde p-
 fecti castrametati sunt in iethabatha: et de ietha-
 batha venerunt in ebrona. Egressique de ebrona
 castrametati sunt in aliongaber: inde profecti ve-
 nerunt in deserto syn. Hec est cades. Egressique de
 cades castrametati sunt in monte oz: in extremis
 finibus terre edom. Ascenditque aaron sacerdos in
 monte oz iuvante domino: et ibi mortuus est anno
 quadragesimo egressionis filiorum israel ex egiptu
 mense quinto primo die mensis cum esset annorum ce-
 ntum quinquaginta. Audiuitque chanan rex arad
 quod habitabat ad meridiem terrae chanaan ven-
 disse filios israel. Et profecti de monte oz castra-

metati sunt in salmona: unde egressi venerunt in
 phimon. Profectique de phimo castrametati sunt
 in oboth: et de oboth venerunt in icabanim quae est
 in finibus moabitae. Profectique de icabanim
 fixerunt teteria in dibongad: unde egressi castra-
 metati sunt in elmon deblathaim. Egressique
 de elmon deblathaim venerunt ad montes aban
 contra nabo: profectique de montibus aban transie-
 runt ad caestria moab super iordanem contra iher-
 riebo. Ibi que castrametati sunt de bethsimone us-
 que ad bellathim in planitiebus locis moabitae:
 ubi locutus est dominus ad moysen. Praecipit filius
 israel: et dicit ad eos. Quando transieritis iordanem
 intrantes terram chanaan: disperdite cunctos habi-
 tatores terre illius: confringite vitulos et statuas
 comminite atque omnia excelsa vastate: mudan-
 tes terram et habitantes in ea. Ego enim dedi vobis
 illam in possessionem: quae dividetur vobis sorte. Ple-
 ribus dabitur laetior: et paucioribus agustior.
 Singulis ut sortis ceedent: ita tribuetur heredi-
 tas. Per tribus et familias possessio dividetur.
 Quia noluerunt interficere habitatores terre:
 quae remanserunt: erunt vobis quasi clavi in oculis et li-
 ceae in lateribus: et adusabunt vobis in terram habi-
 tationis vestrae: et quicquid illis cogitauerit facere vo-
 bis faciam.

Ca. Deuterique est dominus ad moysen dicens
 Praecipit filius israel: et dices ad eos
 Cum ingressi fueritis terram chanaan:
 in possessionem vobis sortis ceedent:
 hinc finibus terminabitur. Pars meridiana in-
 piet a solitudine syn quae iuxta edom: et habi-
 bit terminos contra orientem mare salissimum: quae
 erunt australes plagae per ascensum scorpionis:
 ita ut transierit in senna et perveniat ad meridiem
 usque ad cadesbarne: unde egredientur cuncta
 ad villam noie adar et tederit usque ad asmana. Ibi-
 bitque per gyrum terminus ab asmana usque ad ter-
 rentem egipti: et magni maris litore finietur.
 Plaga autem occidentalis a mari magno inopi-
 et: et ipso fine claudet. Porro ad septentriona-
 lem plagam a mari magno terminus inopiet per-
 nientes usque ad montem altissimum: a quo venient
 in emath usque ad terminos sedada: ibi que co-
 finia usque ad ebrona et villam henan. Ibi erunt
 termini in parte aquilonis. Unde metabuntur fines
 occidentalis plagae de villa henan usque sephama
 et de sephama descendunt termini in reblatha

contra fontem
 orientem ad ma-
 nem: et ad vi-
 hac habebit
 Praecipitque
 fra quae possidet
 noue tribus
 oru ruben per
 iuxta cognaco-
 nasse id est due
 tras iordanem
 gam. Et ait d-
 roru quae terra diu-
 sine filius num-
 gulis spiritu ista
 leph filius ieph-
 filius amud. A-
 us chafelon. I-
 iogli. Filioz
 nichel filius epla-
 filius septban.
 is pharnath.
 thibel filius oz-
 salomi. De tri-
 miud. Ibi sunt
 filius israel terram

D ab habitadur
 ut ipsi in oppidi-
 coribus ac uniu-
 tus per arcuitu
 tra orientem
 tra meridiem
 quae quod respicit
 tetrioralis per
 quae vltro in me-
 aut opidis quae
 uoiz auxilia
 sanguine: et ex-
 pida: id est sim-
 nis suis. Ipsi
 nibus filioz
 res auferent
 ta insua heri-

contra fontem daphnim. Unde puenient eoz
orientē ad mare cehereth et tēdent vsqz iorda
nem: et ad vltimū salissimū claudentur mari.
Hāc habebit tiaz per fines suos in circuitu.
Precepitqz moyses filijs isrl dicens. Hec erit
fra q̄ possidebitis sorte: et quā iussit dñs dari
nouē tribubz et dimidiē tribui. Tribz enī fili
orū ruben p familias suas et tribz filioz gad
iuxta cognacōnū numerū. media q̄ tribz ma
nasse id ē due semis tribz acceperūt pte suam
trās iordanem oīa ihericho ad orientālē pla
gam. Et ait dñs ad moysē. Hec sūt noīa vi
rorū q̄ trā diuidēt vob. Eleazar sacerdos et io
sue filius num: et singuli p̄ncipes d tribubz sin
gulis q̄rū ista sūt verabula. De tribu iuda: ca
leph filius iePHONE. De tribu simeō: samuel
filius amūd. De tribu beniamin: heliada. fili
us chafelon. De tribu filioz dan: boea filius
iogli. Filioz ioseph de tribu manasse: ban
michel filius ephot. De tribu ephraiz: amichel
filius septban. De tribu zabulō: helisaphan fi
lius pharnath. De tribu ysachar: dux phal
thibel filius ozon. De tribu aser: abiud filius
salomi. De tribu neptalim: phodalhel. filius a
miud. Hic sūt q̄bz p̄cepit dñs vt diuiderent
filijs isrl tiam chanaan

Ca. xxxv.

N Ec q̄ locutus ē dñs ad moysē in
campis moab sup iordanem oī
ihericho. Precepit filijs isrl vt dēt
leuitis d possessionibz suis vt tes
ad habitādum et suburbana earū p circuituz:
vt ipi i oppidis maneāt. et suburbana sint pe
coribz ac iumentis: q̄ a muris ciuitatū forinse
tus p circuitū mille passū spacio tēdet. Cō
tra orientem duo milia erunt cubiti: et con
tra meridiem siliē erunt duo milia. Ad mare
q̄ qd respiciat occidentē. eadē mēsurā erit: et sep
tentrionalis plaga equali tēmino finiet. Et ē
qz vrbes i medio: et foris suburbana. De ipis
aut oppidis q̄ leuitis dabitis. sex erūt in fugi
uoz auxiliā sepata. vt fugiat ad ea q̄ fuderit
lāguinē: et exceptis his alia q̄draginta duo op
pida: id ē simul q̄draginta octo ruz suburba
nis suis. Ipsēqz vrbes q̄ dabit de possessio
nibus filioz isrl. ab hijs q̄ plus habent plu
res auferent et q̄ min⁹ pauciores. Singuli iux
ta mēsurā hereditatis sue dabūt oppida leuitē

Ait dñs ad moysen. Loqre filijs isrl: et dices
ad eos. Quando transgressi fueritis iordanem in
tiaz chanaan. decernite q̄ vrbes esse debeant i
psidia fugiuoz. q̄ nolentes lāguinem fude
rint: in q̄bus cū fuerit p̄fugus. cognatus oc
cisi eū occidere nō poterit: donec stet in cōsp̄ce
tu multitudinis. et causa illi⁹ iudicet. De ip
sis aut vrribz q̄ ad fugiuoz subsidia sepa
rantur tres erūt trans iordanem et tres in tiaz
chanaan. cū filijs isrl q̄ aduenis atqz p̄regri
nis: vt cōfugiat ad eas. q̄ nolens lāguinē fu
derit. Si q̄s ferro percussit et mortuus fuerit
q̄ percussus est. reus erit homicidij: et ipse mori
etur. Si lapidem iecerit et iectus occubuerit: si
militē puniet. Si ligno percussus intenerit: p
cussoris lāguine vindicabit. Propinqu⁹ oc
cisi homicidam interficiet: statim vt apprehenderit
eū p̄reuet. Si p̄ odiū quis hominē impule
rit vel iecerit q̄ppiam in euz p̄ insidias: aut cū
esset inimicus manu percussit et ille mortuus
fuerit: percussor homicidij reus erit. Cognatos
occisi statim ut iuenerit euz iugulabit. Quod
si fortuitū et absqz odio et inimicis q̄c̄qz ho
rum fecerit. et hoc audiente ip̄lo fuerit cōpro
batū. atqz int̄ percussorē et p̄pinquū lāguinis
questio ventilata: liberabitur innocēs de vltorē
manu. et reducet p̄ sententiā in vrtem ad q̄
refugerat: manebitqz ibi donec sacerdos mag
nus qui oleo factō vinctus ē moriat. Si int̄
fectoz extra fines vrbiū que exulibz depu
tate sūt fuerit inuētus et percussus ab eo qui vl
tor ē lāguinis: absqz noxa erit q̄ euz occiderit
pebuerat enim p̄fugus vsqz ad mortē pon
tifiās in vrte residere. Postquā aut ille obie
rit: homicida reuertet in tiaz suā. Hec sēpit
na erūt et legitima. in cunctis habitacōnibus
vestris. Homicida sub testibus punietur. Ad
vni⁹ testimoniū nullus cōdemnabit. Non ac
ceptis p̄sū ab eo qui reus ē lāguinis: statqz
et ip̄e moriet. Exules et p̄fugi aū mortē pon
tifiās nullomodo in vrtes suas reuerti poterit
ne polluat̄ terram habitacōnis vestre que
insonāum cruore maculatur: nec aliter expia
ri potest nisi per eius lāguinem. qui alterius
lāguinez fudorit: ita emūdabitur vestra pos
sessio me cōmorante vobiscum. Ego enī sum
dominus: qui habito inter filios israhel.

Ca. xxxvi.

Accesserunt autem et principes familiarum galaad filij machir filij manasse de stirpe filiorum ioseph: locutus fuit moysi coram principibus israel atque dixerunt. Tibi domine nostro precepit dominus ut forte forte divideres filios israel: et ut filiabus salphaad fratris nostri dares possessionem debitam patri: quod si aliter filii homines uxores acceperint sequetur possessio sua et translata ad alium tribum de nostra hereditate minuetur: atque ita fiet ut cum iubilus id est quinquagesimus annus remissionis advenierit non fundatur forte forte distributio et aliorum possessio ad alios transeat. Respondit moyses filiis israel: et domino precipiente ait. Heedite tribus filiorum ioseph locuta est: et haec lex super filiabus salphaad a domino promulgata est. Substant quibus voluit tamen ut sine filiiis hominibus: ne commisceatur possessio filiorum israel de tribu in tribum. Dominus enim viri ducet uxores de tribu et cognatione sua: et cuncte femine de eadem tribu maritos accipient: ut hereditas permaneat in familiis nec sibi miscantur tribus: et ita maneant ut a domino separate sint. Ieceruntque filie salphaad ut sibi fuerat iparatus: et nupservnt malaa et therfa et egla et meleba et noa filijs patris sui de familia manasse qui fuit filius ioseph: et possessio que illis fuerat attributa mansit in tribu et familia patris earum. Haec sunt mandata atque iudicia que mandavit dominus per manum moysi ad filios israel in campibus moab super iordanem contra hericho.

Explicit liber numeri. Incipit lxxleaddalenz qui deuteronium pnotat. Capitulum. i.

Nec sunt verba que locutus est moyses ad omnes israel trans iordanem in solitudine campum iherosolymorum contra mare rubrum: inter pharan et thop/hel et labam et aseroth. Ubi autem plurimum vndeam diebus de oreb: per viam montis seir usque eadefbarne. Quadragesimo anno vndeamo mense prima die mensis locutus est moyses ad filios israel omnia que precepit illi dominus: et diceret eis: postquam percussit seos regem amororum.

que habitavit in eseton: et og regem basan que mansit in aseroth et in edrai trans iordanem in terra moab. Cepitque moyses explanare leges et dicere. Dominus deus noster locutus est ad nos in oreb dicens. Sufficit vobis quod in hunc motum mansistis. Rationem et venite ad montem amororum: et ad cetera que ei prima sunt campum iherosolymorum atque motana et humilita loca omnia meridie et iuxta litus maris: etiam chananeorum: et libani usque ad flumen magni eufrate. Enimvero tradidi vobis. Ingredimini et possidete eam: super que iuravit dominus patribus vestris abraham ysaac et iacob: ut daret illam eis et semini eorum: post eos. Dixitque vobis illo in tempore. Non possum solus sustinere vos quia dominus deus noster multiplicavit vos: et estis hodie sicut stelle celum pluri. Dominus deus patrum vestrorum addidit ad hunc numerum multa milia: et benedixit vobis sic locutus est. Non valeo solus negotia vestra sustinere et pondus iurgiarum. Date ex vobis viros sapientes et gnaros spiritu consilio sit phara in tribu vestra: ut ponam eos vobis principes. Tunc respondistis in. Bona res est que vis facere. Tulitque de tribu vestra viros sapientes et nobiles et constituit eos principes tribuum et centuriones et quinquagenarios ac decanos que docerent vos singula: precepitque eis dicens. Audite illos: et quod vultus est iudicate. Pueri autem sit ille sine primum: nulla erit distantia personarum. Ita pariter audietur ut magni: nec accipietur eis ius personarum: quia dei iudicium est. Quod si difficile vobis fuerit aliquid fuerit referre ad me: et ego audiam. Precepitque omnia que facere debetis. Profecitque de oreb transiitque per heremum eribilem et maximam solitudinem que vidistis per viam montis amorum: sic precepit dominus deus noster nobis. Cunctis venissemus in eadem barne dixi vobis. Venistis ad montem amorum: que dominus deus noster daturus est vobis. Vide tamen que dominus deus tuus dabit tibi. Ascende et posside eam: sic locutus est dominus deus noster patribus tuis. Non timere: nec quicquam paucas. Et accessistis ad montem omnes atque dixistis. Mittamur viros que conspiciant terram: et renuncient per quod iter debemus ascendere: et ad que pergere civitates. Cunctis in sermo placuisset: misit ex vobis duodecim viros singulos de tribu vestra. Qui cum precessissent et ascendissent in motana: venerunt usque ad vallam eorum: et considerata terra: sumentes de fructibus eius et descendentes viderunt eam attulerunt ad nos: atque

dixerunt. Bonum est nobis. Et nobis sermonem dei noster duxit nos de terra amorum: et in terra eorum terruerunt eum: et nobis et ad celum visum mus ibi. Et dicitis eis. Dominus pugnabit: sicut in solitudine in usque ut sole in omni via per eum istum. Et noster sermo qui precessit eum in quo tempore dicit vobis iter. Cunctis audissemus iuravit et ait. Vobis generacione sub iuramento ioseph filii ioseph dabo terram que dicitur dominum. Nec me que irat deus dicitis illuc: sicut iterabit per te. Et terra dividet istis que captivum mali que noverat dabo terram et mimi et abito. Et respondistis in pugnabimur: strueti armie. Dic ad eos. Non enim huius vobis. Locutus est imperio domini eum monte. Ita in motibus et olet apud plebem. Cunctis rebus per vos: nec vobis ergo in eadem

dixerunt. **S**ona est terra quam dominus deus noster daturus est nobis. Et nolueritis ascendere: sed in creduli ad sermonem dei nostri murmurastis in tabernaculis vestris: atque dixistis. Prodit nos dominus: et idcirco e duxit nos de terra egypti ut traderet nos in manu amorrei atque deleret. Quo ascendemus? Non enim terruerunt eorum nomen dicentes. Maxima multitudo est: et nobis statuta periculis. Urbes magne et ad celum usque munite. Filios enachim vidimus ibi. Et dixi vobis nolite metueri: nec timeatis eos. Dominus deus qui ductor est noster pro vobis ipse pugnabit: sicut fecit in egypto cunctis videtibus: et in solitudine ipsi vidistis. Dormauit te dominus deus tuus ut solet homo gestare puulum filium suum in omni via quam ambulasti: donec veniret ad locum istum. Et nec sic quidem credidistis domino deo vestro qui praecessit vos in via et meta tuus est locus in quo tentoria figere deberetis: nocte ostendens vobis iter per ignem: et die per columnam nubis. Cumque audisset dominus vocem sermonum vestrorum: iratus irauit et ait. Non videbit conspiciam de hominibus generationis huius pessime terra bona quae sub iuramento pollicetur sicut praeter caeleph filium iephone. Ipse enim videbit eas: et ipsi dabo terram quam calcavit et filios eius: quia securus est dominus. Nec miranda indignatio in populo: cum in eis iratus deus propter vos dixerit. Nec tu ingredi eris illuc: sed iohue filius num nimis est tuus ipse intrabit pro te. Huc exhortare et rebere: et ipse sortem terram dividet israeli. Paruuli vestri de quibus dixistis quod captiui ducerentur et filii qui hodie boni ac mali ignorat discantiam ipsi ingrediuntur: et ipsis dabo terram et possidebunt eam: vos autem reuertimini et abite in solitudine per viam maris rubri. Et vidistis in. Deceamini domino. Ascendemus et pugnabimus: sicut praecipit dominus deus noster. Cumque instructi armis pergeritis in motem: ait in dominus. Die ad eos. Nolite ascendere neque pugnetis. Non enim sicut vobiscum: ne cadatis coram inimicis vestris. Locutus sum huic et non audistis: sed aduersantes imperio domini et tumentes superbia ascendistis in montem. Itaque egressus amorreus qui habitabat in montibus et obuia veniens persecutus est vos sicut soleat apes persequi: et cecidit de seir usque horma. Cumque reuerti perisset coram domino non audiuit vos: nec uos vestre uoluit acquiescere. Sedistis ergo in cadesbarne multo tempore.

Capitulum

11

Dico deus in solitudine
neque ducit ad mare rubrum sicut in
dixerat dominus: et circumuehite motem
seir longinquo tempore. Dixitque dominus ad me
Sufficiat vobis circumuehite motem istum: ite ultra aqua
lonem: et populo praeparate dicens. Transibitis per terminos
fratrum vestrorum filiorum esau qui habitant in seir: et
timebunt uos. Videte ergo diligenter ne mouea
mini ultra eos. Neque enim dabo vobis de terra
eorum quantum potest unius pedis calcare vestigium:
quia in possessione esau dedi motem seir. Cibos
emittet ab eis precumia: et comedet: atque emp
taur hauriet et bibet. Dominus deus tuus benedixit tibi
in omni opere manuum tuarum. Nouit iter tuum:
quo transieris solitudinem hanc magnam per quadragi
ta annos: habitas tecum dominus deus tuus: et nichil
tibi defuit. Cumque transissemus fratres nostros fili
os esau qui habitabant in seir per viam caespitem de
helath et de alion gaber: uenimus ad iter quod
ducit in desertum moab. Dixitque dominus ad me.
Non pugnes contra moabitas: nec inuas aduersus
eos populum. Non enim dabo tibi quantumquam de terra eo
rum: quia filius loth ididid ei in possessione. Emim
primi fuerunt habitatores eius: populus magnus et
validus et tam excelsus ut de enachim si irpe qui
sunt gigantes crederentur: et essent similes filiorum
enachim. Denique moabite appellant eos eum
In seir autem prius habitauerunt horim: quibus ex
pulsis atque delectis habitauerunt filii esau sicut
fecit israel in terra possessionis suae quam dedit illi do
minus. Surgentes ergo ut transiretis torrentem ca
reth: uenimus ad eum. Tempore autem quod ambulau
imus de cadesbarne usque ad transitum zareth tri
ginta et octo annorum fuit: donec consumeret om
nis congregatio hominum tollatorum de castris sicut in
tauerat dominus: cuius manus fuit aduersus eos ut in
tenterent de castrorum medio. Postquam autem unum
solum ceciderunt pugnatorem Locutus est dominus ad
me dicens. Tu transibis hodie terminos moab urbe
noie ar: et accedes in uicinia filiorum ammon.
Cave ne pugnes contra eos: nec mouearis ad
populum. Non enim dabo tibi de terra filiorum ammon:
quia filius loth dedi eas in possessione. Terra gi
gantium reputata est: et in ipsa olim habitauerunt
gigantes: quos amonite uocant zozomim populus
magnus et multus et prope longitudinis sicut e
nachim quos deleuit dominus a facie eorum: et fecit
illos habitare pro eis: sicut fecerat filius esau qui

habitāt in seir de lens horreos .et frām eozz
illis edens: q̄ possident vsq; i p̄sens. Euros
q̄ q̄ habitabāt i aseriz vsq; gazam capado/
ces expulerūt eos: q̄ egressi de capadocia dele
rūt eos: et habitauerūt p̄ illis. Surgite ⁊ trā
sire torrentē arnon. Ecce tradidi in manu tua
seon regē eselon amorreū et frā ei⁹: māp̄ pos
sidero: et omite adūsus eū plū. Hodie māp̄i
az mittere terrore atq; formidmez tuā i plōs
q̄ habitāt sub omi celo: vt audito nomine tu
o paucāt .et i moze parturienāū tremiscāt: et
dolore teneant. Misi ḡ nūcōs de solitudine
eademotb ad seon regē eselon verb̄ paschās
dicens. Transibim⁹ p̄ frāz tuam: publica gra
diem̄ via. Nō declinabim⁹ neq; ad dexteram
neq; ad sinistram: alimēta p̄cio vnde nob vt
vescā: aq; p̄cunia tribue et sic bitem⁹. Tan
tū ē vt nob cedas transitū: sic fecerunt filij e
sau q̄ habitāt in seir .et moabite q̄ habitāt in
ar .donec veniam⁹ ad iordanez: et trāscam⁹
ad frā q̄ dñs n̄r datur⁹ ē nob. Noluitq; seon
rex eselon dare nob transitū: q; indurauerat
dñs de⁹ tu⁹ spiritū ei⁹: et obstrauemat cor il
li⁹ vt ita traderet i man⁹ tuas: sic nūc vides.
Dixitq; dñs ad me. Ecce cepi tibi tradere se
on ⁊ terrā ei⁹: idē posse eaz. Egressusq;
ē seon obuiā nob eū omi plō suo ad plūz i ia
sa: et tradidit eū dñs de⁹ n̄r nob: peulimusq;
eū eū filijs suis et omi plō suo: eunetasq; vr
bes in tpe illo cepim⁹. in fecis habitatoz ba
earū viris ac mulierib; et puulis. Nō reliqui
m⁹ i eis q̄c̄q; absq; iumētē q̄ i p̄to venere p̄dā
cū: et spolijs vrbiuz q̄s cepim⁹ ab aroer q̄ est
sup r̄pā torrentē arnon oppido. qd in valle si
tū ē vsq; galaad. Nō fuit vic⁹ ⁊ ciuitas q̄ no
stras efugeret man⁹. Om̄s tradidit dñs de⁹
n̄r nob: absq; frā filioz ammon ad q̄ nō ac
cessim⁹ et cūctis q̄ adiacēt torrenti ieloe: et vr
bibus mōtanis vniūsiq; loeis a q̄bus nos p̄
hibuit dñs de⁹ noster. **Ca. 31.**

Etaq; vñs ascendim⁹ p̄ iter balā
Egressusq; ē og rex basan in oc
cursū nobis i plō suo ad bellādū
i edrai: dixitq; dñs ad me. Ne ti
meas eū: qz i manu tua traditus ē eū omi po
pulo ac frā sua. Faciesq; ei sic fecisti seon regi
amorreoꝝ .q̄ habitabit in eselon. Tradidit
q; ḡ dñs de⁹ n̄r i manib; n̄ris eā og regem

balā et vniūsiq; pplin ei⁹: peulimusq; eos vsq;
ad int̄nicōnez: vastates cūctas ciuitates illas
vno tpe. Nō fuit oppidū qd nos effugeret.
Sexaginta vrbes: omne regionē ar gob reg
ni og i balā. Cūcte vrbes erāt munito munit
altissimis portisq; et vrbib;: absq; oppidis in
numeris q̄ nō habebāt muros. Et de leuim⁹
eos sic fecerim⁹ seon regi eselon disperdetes
omēz ciuitatem virosq; ac mulieres ⁊ paruu
los: iumenta aut et spolia vrbiū diripiimus.
Tulimusq; illo i tpe frāz de manu duozz. re
gum amorreoꝝ . q̄ erāt trans iordanem a tor
rente arnon vsq; ad mōtē hermon quē sydoni
larion vocāt ⁊ amorrei sanir: om̄s ciuitates q̄
site sūt i planicie: et vniūsiq; frāz galaad ⁊ ba
san vsq; ad selcha ⁊ edrai ciuitates regni og
in basan. Nol⁹ q̄ppe og rex basan resistere d
firpe gigātū. Monstrat lectus ei⁹ ferre⁹ q̄
ē in rabatb filioꝝ āmon: nouem cubitos ha
bens longitudinis: ⁊ q̄tuos latitudinis ad mē
surā cubiti virilis man⁹ . frāq; possedim⁹ tpe
illo ab aroer q̄ est sup r̄pāz torrentis arnon:
vsq; ad mediaz p̄te montis galaad. Et ciuit
ates illi⁹ dedi ruben ⁊ gad: reliquā aut p̄teꝝ ga
laad et om̄em basan regni og tradidi medie
tribui manasse omēz regionē ar gob. Cūcta
basan vocat̄ frā gigātū. Jair fil⁹ manasse pos
sedit omēz regionem ar gob vsq; ad t̄minos
gessuri ⁊ machati. Vocauitq; ex noie suo ba
san anothaiar id ē villas iair: vsq; in p̄senteꝝ
diem. Machir q; dedi galaad: ⁊ tribus ru
bē et gad dedi de terra galaad vsq; ad iordanem
ieloe q̄ ē t̄min⁹ filioꝝ ammon: et plani
ciez solitudinis atq; iordanē et t̄minos ore
retb vsq; ad mare des̄ti qd ē salissimū ad ra
dicez mōtis p̄basga extra orientē. Precepit
vob i tpe illo dicens. Dñs de⁹ v̄r dat vob ter
tam hāc in hereditatez: expediti p̄cedite frat
v̄ros filios isrl om̄es viri robusti absq; vrb
bus et puulis atq; iumentē. Nō eni q; plura
habeat̄ p̄cota et in vrbib; remanere debet
būt q̄s tradidi vob: donec requie tribuat do
min⁹ fratrib; v̄ris sic vob tribuit .et possidēt
eā i p̄i frāz . q̄ datur⁹ ē eis trās iordanē: nō
reūter⁹ vnusquisq; in possessionē suā q̄ dedi
vob. Josu e q; i tpe illo p̄cepi dicens. Quis
tui viderūt q̄ fecit dñs de⁹ noster duob; h̄is
regib;: sic faciet om̄ib; regnis ad q̄ trāsm⁹

es. Ne time
nabit p̄ vob
ces. Dñe d
mitudine tu
ali⁹ deus v
opa tua: et c
tur ⁊ videbo
et montē ist
ē dñs in p̄p
it mi. Suffic
re ad me. A
tuos arcum
strūq; et orie
iordanē ist
atq; sfora:
eis frām quā
conē phanu

tuo ē vob. N
nec auferet
v̄ri que ego
vniā q̄ fecit
rit om̄es cul
q̄ adixeret
in p̄senteꝝ di
atq; iusticiā
sic faciet ea
uabit̄ et im
piencia ⁊ im
iustia p̄cepta h
ligēs gens
dio q̄ habea
us n̄r adest
ē eni alia ge
as iustaq; i
ponā hodie
metipm ⁊ a
lorū q̄ vider
de tuo cūctis
ac nepotes
o tuo in ore
Cōgrega
os: ⁊ discāt
ta doceatq;
os mōtis q̄

es. Ne timeas eos. Dominus enim deus vester pug-
nabit pro vobis. Precatusque sum dominum in tempore illo di-
cens. Domine deus tu cepisti ostendere servo tuo mag-
nitudinem tuam manuumque fortissimam. Neque enim est
aliquis deus vel in celo vel in terra qui possit facere
opera tua: et comparari fortitudini tue. Transibo igitur
et videbo terram hanc optimam trans iordanem:
et montes istos egregiam et libanum. Natusque
est dominus in prope vobis nec exaudivit me. Sed dixit
mihi. Sufficit tibi: neque ultra loquaris de hac
re ad me. Ascende eamque phasge: et oculos
tuos circumfer ad occidentem et ad aquilonem au-
strumque et orientem et aspice. Nec enim transibis
iordanem istum. Precepit iohanne et corrobora eum
atque confortata: quia ipse preceperat populo istum: et dividet
eis terram quam visurus es. Misimusque in valle
conter phanuz phago. **Ca. 34. m.**

A nunc israel audi precepta et iudicia
que ego doceo te ut facias ea vi-
uas: et ingrediens possideas ter-
ram quam dominus deus patrum vestrorum danti-
mus est vobis. Non addetis ad verbum quod vobis loquitur:
nec auferetis ex eo. Custodite mandata domini dei
vri que ego precipio vobis. Deuli vri viderunt
omnia que fecit dominus terra hebre phago: quomodo veni-
erit omnes cultores eius de medio vri. Vos autem
qui adheretis domino deo vestro vivitis vivis: versus
in presentem diem. Scitote quod docuerim vobis precepta
atque iudicia sicut mandavit mihi dominus deus meus:
sic facietis ea in terra quam possessum estis: et obser-
vabitis et implebitis opere. Hec est enim vira sa-
piencia et intellectus coram populo ut audientes vni-
versi precepta hec dicant. En populus sapiens et intel-
ligens gens magna. Nec est alia natio tam gran-
dis que habeat deos a propinquitate sibi: sicut de-
us noster adest cunctis obsecrationibus nostris. Que-
re enim alia gens sic melita ut habeat ceremonias
iustasque iudicia: et universas leges que ego pro-
ponam hodie ante oculos vestros. Custodi igitur te
metipsum et animam tuam solite. Ne obliuiscaris ver-
borum que viderunt oculi tui: et ne exardant de cor-
de tuo cunctis diebus vite tue. Morebis ea filios
ac nepotes tuos: dices in quod stetit coram domino de-
o tuo in ore: quoniam dominus locutus est michi dicens.
Congrega ad me populum ut audiant sermones me-
os: et discant timere me omni tempore que vivunt in ter-
ra doceatque filios suos. Et accessistis ad mudi-
ces montis que ardebat versus ad celum: et statim in eo

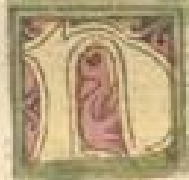
fenebre et tenebre et caligo. Locutusque est dominus
ad vos de medio ignis. Vocem verborum eius au-
distis: et formam personam non vidistis. Et ostendit
vobis pactum suum quod precepit ut faceretis: et de
eis verba que scripsit in duabus tabulis lapideis
Mihique mandavit in illo tempore ut doceretis vos
cerimonias et iudicia: que facere deberetis in terra quam
possessuri estis. Custodite igitur solite animas ve-
stras. Non vidistis aliquam similitudinem: in die que locu-
tus est vobis dominus in ore de medio ignis: ne forte
decepti fueritis vobis sculpta similitudine aut
ymaginem masculi: vel femine similitudinem omnium
lunetorum que sunt super terram vel animam super celo vel
animam: atque reptilium que movetur in terra: sive piscium
que sunt in mari: in aquis: ne forte oculis eleva-
tis ad celum videas solem et lunam et omnia astra ce-
li: et errore deceptus adores ea et colas: que cre-
avit dominus deus tuus in mysterium cunctis gentibus que sub
celo sunt. Vos autem tulit dominus et eduxit de forma
terre ferrea egypti: ut haberet populum hereditarium
sibi est in presentem diem. Natusque est dominus contra me propter
sermones vestros et iuravit: ut non transiret iorda-
nem nec ingredere terram optimam que daturus est vo-
bis. Ecce morior in hac humo: non transibo ior-
danem vos transibitis et possidebitis terram egregiam.
Cave ne quando obliuiscaris pacti domini dei tui:
quod percipit tecum: et facias tibi sculptam similitudinem
eorum que fieri dominus prohibuit. Quia dominus deus tuus
ignis consumens est: deus emulator. Si genuerit
filios ac nepotes: et mortui fuerint in terra: de-
ceptique fecerint vobis aliquam similitudinem patri-
um malum coram domino deo vestro: ut cum ad iracundiam
provocet: testes invoce hodie celum et terram.
oto perituros vos esse de terra: quoniam transito ior-
dane possessuri estis. Non habitabitis in ea lon-
go tempore: sed delebit vos dominus atque disperget in om-
nes gentes: et remanebit paucis in nationibus ad
quos vos ductus est dominus. Nihilque serviet dominus que
dominatum manu fabricati sunt. ligno et lapidi
que non videt: nec audiunt non comedunt non adorantur.
Cumque quisierit ibi dominum deum tuum iuvenes eius:
si tamen toto corde quisierit et tota tribulatione anime tue
et postquam te iuenerit omnia que predicta sunt. Novissimo
autem tempore revertetur ad dominum deum tuum et audiet
vocem eius: quia deus misericors dominus deus tuus est.
Non dimittet te nec omnino delebit: neque ob-
liuiscet pactum in quo iuravit patribus tuis. Inter-
roga de diebus antiquis que fuerunt ante te: ex die

quo creauit deus hominē super terram a summo
 celi usque ad summum eius: si facta est aliqui huiusce
 modi res: aut unquam cogniti est ut audiret po-
 pulus vocem domini loquentis de medio ignis.
 sic tu audisti et vixisti: si fecit deus ut ingredere-
 et tolleret sibi gentem de medio nationum per tempta-
 tiones signa atque portenta per pugnam et robustam
 manum extensam: brachium et horribiles visiones:
 iuxta omnia quae fecit per nos dominus deus noster in egip-
 to iudicibus oculis tuis: ut scires quoniam dominus ipse est
 deus: et non est alius propter unum. De celo te fecit au-
 dire vocem suam ut doceret te: et in terra ostendit
 tibi ignem suum maximum: et audisti verba illius de
 medio ignis quia dilexit presertim tuos et elegit se-
 me et eos post eos. Eduxitque te praecedens in virtu-
 te sua magna ex egipto ut deleteret nationes
 maximas et fortiores te itinere tuo: et introduceret
 te daretque tibi terram carum in possessionem: sicut enim
 in presenti die. Hactenus hodie et cogitatio in corde
 tuo quod dominus ipse est deus in celo sursum: et in terra deorsum:
 et non sit alius. Custodi praecipua eius atque man-
 data quae ego praecipio tibi et bene habere tibi: et filios tuos
 post te: et permanere in seculo super terram quam dominus
 deus tuus daturus est tibi. Tunc sepauit moyses
 tres ciuitates trans iordanem ad orientales pla-
 gas ut confugiat ad eas qui occiderint nolens proximum
 suum nec fuerit sibi inimicus ante unum et alterum diem
 et ad hanc aliquam urbem possit euadere: bosor in
 solitudine quae sita est in terra caespitosa de tribu rubem
 et amoth in galaad quae est in tribu gad: et golam in
 basan quae est in tribu manasse. Ista est lex quam proposu-
 it moyses coram filiis israel et hoc testimonium et ce-
 rimoniae atque iudicia quae locutus est ad filios israel
 quando egressi sunt de egipto trans iordanem in val-
 le egipti phanuz phogor in terra seor regis amorrei
 qui habitauit in eselon quem percussit moyses. Filii
 quoque israel egressi ex egipto possident terram eius et terram
 ogy regis basan duorum regum amorreorum quae erant
 trans iordanem ad sol orientem ab arnon quae sita est super ri-
 paz torrentem arnon usque ad montem sanir qui est et
 hermon omnes planities trans iordanem ad orienta-
 lem plagam usque ad mare solitudinis et usque ad
 radices montis phalga. **Ca.**

Ucauitque moyses omnem israhel/
 lez: et dixit ad eum. Audi israel ce-
 rimoniae atque iudicia: quae ego locutus
 sum in auribus vestris hodie. Diligite ea:
 et opera complete. Dominus deus noster pepigit nobiscum.

sed in ore. Non cum patribus nostris inquit pactum fecit
 nobiscum: qui peccatum sumus et viuumus. Facie ad
 faciem locutus est nobis in monte de medio ignis. Ego
 sequester et mediis fui inter dominum et vos in tempore il-
 lo: ut amittamur vobis verba eius. Timuistis enim
 ignem: et non ascendistis in montem. Et ait. Ego do-
 minus deus tuus: qui eduxi te de terra egipti de domo
 huiusmodi. Non habebis deos alienos in conspectu
 meo. Non facies tibi sculptile nec similitudinem
 omnium quae in celo sunt desuper et quae in terra dorsum: et quae visum
 sunt in aquis sub terra. Non adorabis ea: et non colas.
 Ego enim sum dominus deus tuus. deus emulatio reddens
 iniquitatem pro iniquitate super filios et fratres et quarta generatione
 homines qui oderunt me: et facies misericordiam in multa
 milia diligenter me et custodientibus praecipua
 mea. Non usurpabis nomen domini dei tui frustra:
 quia non erit impunitus qui super re vana nomen eius as-
 sumserit. Prohibita die sabbati ut sacrifices eius
 sicut praecipit tibi dominus deus tuus. Sex diebus operaberis:
 et facies omnia opera tua. Septimum dies sabbati
 est: id est requies domini dei tui. Non facies in eo quod
 est operis tui et filii tui et filia tua et ancilla: bos et
 asinus et omne iumentum tuum et pegnum quod est inter
 portas tuas: ut requiescat tuus et ancilla tua sicut et
 tu. Memoro quod et ipse seruieris in egipto: et eduxerit
 te inde dominus deus tuus in manu forti et brachio
 extenso. Ideo praecipit ut tibi obserues diem
 sabbati. Honora patrem tuum et matrem sicut praeci-
 pit tibi dominus deus tuus: ut longo viuas tempore: et bene
 tibi in terra quam dominus deus tuus daturus est tibi. Non oc-
 cides: neque mechaberis: fur tuusque non facies: nec
 loqueris contra proximum tuum falsum testimonium. Non
 concupisces uxorem proximi tui: non domum non ag-
 rum: non vineam: non ancillam: non bouem non asinum: et non
 iumenta quae illi sunt. Haec verba locutus est dominus ad om-
 nem multitudinem vestram in monte de medio ignis
 et nubis et caliginis voce magna nichil addens
 apostrophis: et scripsit ea in duabus tabulis lapideis
 quas tradidit mihi. Vos autem postquam audistis vocem
 de medio tenebrarum et montem ardere vidistis ac
 cessistis ad me omnes principes tribuum et maiores
 naturaeque dixistis. Ecce ostendit nobis dominus dei
 us noster maiestatem et magnitudinem suam. Vocem
 enim eius audiui de medio ignis: et praecipua
 hodie quam loquente deo cum homine vixit homo.
 Cur ergo moriemur: et deuorabit nos ignis hic
 maximus? Si enim audierimus vocem domini
 dei nostri moriemur. Quid est omnis caro ut audiat

voce dei vi-
 nos audiui
 cede et audi
 tibi: loquer
 mus ea. De
 Audiuo vo
 In oia hie
 meto ut tim
 ta mea in or
 septimie. V
 vna. Tu v
 mandata me
 bis eos vt f
 sionez. Cull
 de nobis. P
 neqz ad hie
 vt abulabit
 tur dies vri

meas dnm d
 et pcepta ei
 tibi tuo tuc
 es tu. Audi
 bi dno et b
 polliat e d
 melle man
 vn e. Pili
 o: et ex tota
 Erut qz vba
 tuo: et narra
 dono in don
 at qz olurg
 tua: erut qz
 bosqz et i l
 trodurent
 tribu tuo ab
 ciuitates m
 Ri. domos p
 Ri. aeterna
 q no platal
 caue dilige
 tra egipti. d
 mebis et illi
 No ibit po
 at ciuita vt c

voce dei vultus q de medio ignis loq̄t sicut nos audiuim⁹: ⁊ possit viuere. Tu magis accede et audi euncta q̄ dixerit domin⁹ deus n̄r tibi: loquerisq; ad nos: ⁊ nos audientes faciemus ea. **N**ō cum audisset domin⁹ ait ad me. **A**udui vocē v̄toꝝ: ppli hui⁹ q̄ locuti sūt tibi. **S**ū oia sūt locuti. Quis det tales eos habere mētē ut timeāt me ⁊ custodiāt vniūsa mādata mea in omi tpe: vt bñ sit eis ⁊ filijs eoz. i sēpit nūc. **V**ade et dic eis. **R**euerimini in tētoria v̄ra. Tu vero s̄ sta meū: ⁊ loquar tibi omnia mādata mea et cerimonias atq; iudicia q̄ docebis eos vt faciat ea in t̄ra q̄ dabo illis i possessione. **C**ustodite igit̄ et facite q̄ p̄cepit dñs de⁹ nobis. **N**ō declinabit̄ neq; ad dexteram neq; ad sinist̄ā: s̄ p̄ vias q̄ p̄cepit dñs deus v̄r ābulabit̄: vt viuat̄ et bñ sit nob ⁊ p̄tolētur dies v̄ri in t̄ra possessionis v̄re. **Ca. vi.**

Nec sunt p̄cepta et cerimonie atq; iudicia q̄ mādauit dñs de⁹ v̄r vt doceret̄ vos et faciat̄ ea in t̄ra ad q̄ trāsgredimini possidendā: vt si meas dñm deū tuū et custodias omnia mādata et p̄cepta ei⁹ q̄ ego p̄cipio tibi ⁊ filijs ac nepotib; tuis eūctis diebo vite tue vt p̄longēt̄ dies tuos. **A**udi isrl̄ et obſua vt facias q̄ p̄cepit tibi dñs et bñ sit tibi ⁊ multiplicet̄ āplius: sic polliat̄ ē dñs de⁹ patrū tuoz. tibi t̄ra lacte ⁊ melle manāteq;. **A**udi isrl̄. **D**ñs de⁹ n̄r deus vn⁹ ē. **P**iliges dñm deū tuū ex toto corde tuo: et ex tota aīa tua: et ex tota fortitudine tua. **E**rūtq; v̄ba s̄ q̄ ego p̄cipio tibi hodie i corde tuo: et narrabis ea filijs tuis et meditaber̄ sedens in domo tua ⁊ ābulās in itinere dormiēs atq; olurgēs: et ligab̄ ea q̄si signuz in manu tua: erūtq; et mouebūt̄ īf̄ oculos tuos: sicut bēsq; ea i limine et hostijs dom⁹ tue. **C**ūq; introduxerit te dñs de⁹ tu⁹ i t̄ra p̄ q̄ iurauit patrib; tuis abrahāz ysaac et iacob ⁊ dederit tibi ciuitates magnas et optimas q̄s nō edificāsi: domos plenas cūctarū opū q̄s nō extruxi si: asternas q̄s nō edificāsi: vineta et oliueta q̄ nō plātaſti: ⁊ comederis et saturat⁹ fueris: caue diligēt̄ ne obliuiscar⁹ dñm q̄ eduxit te de t̄ra egypti. **D**omo huiusmodi. **D**ñm deū tuū si mebis et illi solib; vites: ac p̄ nomē illi⁹ iurabis. **N**ō ibit̄ post deos alienos cūctarū gētiū q̄ in cūctis v̄o sūt: qm̄ de⁹ emulatoꝝ dñs deus

tu⁹ i medio tui: ne qm̄ irascat⁹ furor dñi dei tui oē te: et auferat te de sup̄ſcie t̄re. **N**ō tēptab̄ dñm deū tuū: sic tēptasti in loco tēptacōnis. **C**ustodi p̄cepta dñi dei tui ac testimonia et cerimonias q̄s p̄cepit tibi: et fac qd̄ placitū ē et bonū in aspectu dñi vt bñ sit tibi: et ingrossus possideas t̄ra optimā de q̄ iurauit dñs patrib; tuis vt deleteret omēs inimicos tuos corā te si erit locut⁹ ē. **C**ū m̄ro gauerit te fili⁹ tu⁹ cras dicēs qd̄ sibi volūt̄ testimonia s̄ ⁊ cerimonie atq; iudicia q̄ p̄cepit dñs de⁹ n̄r nob: dicēs ei. **S**erui eram⁹ pharaōis i egypto: ⁊ eduxit nos dñs de egypto in manu forti: fecitq; signa atq; p̄digia magna et pessima i egypto at̄ pharaōne et omne domuz illi⁹ in aspectu n̄ro: et eduxit nos inde vt introductis daret t̄ra sup̄ q̄ iurauit patrib; n̄ris. **P**recepitq; nob dñs vt faciam⁹ oia legitima hęc: et timeam⁹ dñm deū n̄m vt bñ sit nob eūctis diebo vite n̄re sic ē hodie. **E**ritq; n̄ri misericors: si custodierim⁹ et fecerim⁹ omnia p̄cepta ei⁹ corā dño deo n̄ro sic mādauit nobis. **Capitulū .vij.**

Qum vero introduxerit te dñs deus tu⁹ in t̄ra q̄ possessur⁹ ingredieris: et deluerit gētes multas corā te: et heri et amor reū canaanē et pherezē et euē ⁊ iebuseuz septē gētes multo maioris numeri q̄ tu es et robustiores te: tradideritq; eas dñs de⁹ tu⁹ tibi: p̄cutiesq; eas vsq; ad inf̄mōnē. **N**ō nub̄tū eis sed⁹ nec misereber̄ earū: neq; sociabis tū eis coniugia. **F**iliā tuā nō dab̄ filio eius: nec filiā illi⁹ accipies filio tuo: q̄ seducet filiū tuū ne sequat⁹ me ⁊ vt magis huiat dñs alienis. **I**rasceturq; furor dñi: et delebit te cito. **Q**uā pot⁹ s̄ faciet̄ eis. **A**mas eoz. **S**uāte: et cōfrigitō statuas: lucosq; succidite: ⁊ sculpālia conburnte: q̄ plus s̄ct⁹ es domino deo tuo. **T**e elegit domin⁹ de⁹ tu⁹: vt sis ei plus p̄culiaris d̄ cūctis pplis q̄ sūt sup̄ t̄ra. **N**ō q̄ cūctas gētes numero vinebat̄ vob iurāt⁹ ē domin⁹ et elegit vos euz omib; sit̄ pplis pauciorib;: q̄ dilexit vos domin⁹: et custodiuit iuramentū qd̄ iurauit patrib; v̄ris. **E**duxitq; vos i manu forti et redemit de domo seruitutē: de manu pharaōis regis egypti: et scies q̄ dñs de⁹ tu⁹ ip̄e est de⁹ fort⁹ ⁊ fidelis: custodiens pactuz ⁊ misericordiā diligētib; se ⁊ h̄ijs qui

custodiunt p̄cepta ei⁹ i mille ḡnacoēs: et red
dens odientib⁹ se statim. ita vt disperdat eos
et ultra nō differat p̄tin⁹ eis restituēs qd me
rēt. Custodi ḡ p̄cepta ⁊ ceremonias atq; iu
dicia: q̄ ego mandabo tibi hodie vt facias. Si
postq̄ audieris h̄ iudicia custodier⁹ ea ⁊ fece
ris. custodiet ⁊ domin⁹ de⁹ tuus tibi pactū ⁊
misericordiaz q̄m iurauit p̄tib⁹ tuis ⁊ diliget
te ⁊ multiplicabit: benedicetq; fructui vētris
tui ⁊ fructui t̄re tue. fr̄ umētū tuo atq; vinde
mie. oleo ⁊ armēt⁹ gregib⁹ ouū tuarū sup
t̄ra: p̄ q̄ iurauit p̄tib⁹ tuis vt daret eaz tibi.
B̄ndictus eris int̄ om̄s p̄p̄os. Nō erit apud
te steril⁹ virūsq; sexus: tā i homib⁹ q̄ i gregi
bus tuis. Auferet dominus a te om̄nē lāguo
rem: et infirmitates egipti pessimas q̄s nouit
s̄i nō inferet tibi s̄ cūctis hostib⁹ tuis. Deuo
tab om̄es p̄p̄os q̄s dñs de⁹ tu⁹ datur⁹ ē tibi
Nō parcat eis oculus tuus: nec h̄ies dñs eo
rū: ne sint i ruinaz tua. Si dixeris in corde tuo
plures sūt gētes iste q̄ ego. quō potero dele
re eas: noli metuere s̄ recordare q̄ fecerit domi
n⁹ de⁹ tu⁹ pharaoni ⁊ cunctis egiptens pla
gas maximas q̄s videris oculi tui ⁊ signa at
q; potēta manūq; robustā ⁊ extētū brachiū:
vt educeret te dñs de⁹ tu⁹. Sic faciet cunctis
p̄p̄is q̄s metuas. Insup et serabrones mittet
dñs de⁹ tu⁹ in eos: donec deleat om̄es atq; di
sperdat q̄ te fugerint et latere poterint. Nō ti
meb eos: qz dñs de⁹ tu⁹ in medio tui est deus
mag⁹ et t̄ribil⁹. Nō c̄simet nacōes has in
ospētu tuo paulatim atq; p̄ p̄tes. Nō poteris
eos delere parit̄: ne forte multiplicent⁹ of te be
stie t̄re. Dabitq; eos dñs de⁹ tu⁹ in ospētu
tuo: et interficiet illos donec penit⁹ deleāt. Tra
detq; reges eorū i man⁹ tuas: ⁊ disperdes no
mina eorū. Nō poterit resistē tibi:
donec oteras eos. Sculpilia eorū igne obu
ros. Non ceupisceas argētū ⁊ aurū de q̄bus
facta sūt: neq; assumes ex eis tibi q̄c̄q; ne offē
das. p̄pterea qz abhominatio ē dñi dei tui: nec
fferes q̄ppiaz ex ydolo in domū tuā: ne has a/
natxema sic et illud ē. Quasi sporāā de testa
beris: et velud iqnamentū ac sordes abhomi
nacōni habeb⁹: qz anatxema ē.

Capitulum.

viii.

Quone mādātū qd ego p̄cipio tibi
hodie caue diligēt vt facias vt
possit viuē et multiplicemini in
gressiq; possideat t̄ram p̄ q̄ iur
uit dñs p̄tib⁹ v̄ris. Et recordaberis cunctis
neris p̄ qd adduxit te dñs de⁹ tu⁹ q̄dragme
ānis p̄ deb̄tū vt affligeret te atq; tēptaret: ⁊
nota fierēt q̄ i tuo aīo v̄labant⁹: vtrū custodi
eres mādātū illi⁹ an nō. Afflixit te penuria:
dedit tibi s̄bū mānā q̄ ignorabas tu ⁊ p̄tes
tū vt ostenderet tibi qz nō in solo pane viu
homo: s̄ in om̄i verbo qd eg redit⁹ de ore dñi
Vestimentū tuū q̄ opiebar⁹ neq; q̄ v̄stibat
deficiat: et p̄s tu⁹ nō est s̄bit⁹. En q̄dragm
m⁹ ān⁹ ē: vt recogites in corde tuo: qz sic eru
dit filiū suū homo sic dñs de⁹ tu⁹ erudit te
vt custodias mādātū dñi dei tui ⁊ abules in
v̄ris ei⁹: ⁊ timeas eū. M̄is eni de⁹ tu⁹ itrobu
cet te i t̄rā bonā: t̄rā tuoz. aq̄rūq; ⁊ fontē:
in cui⁹ cāpis ⁊ montib⁹ erumpūt flumēz ab
issi: t̄ram frumētū ordei ⁊ v̄mētū i q̄ fecus ⁊
malāgnata ⁊ oliueta nascuntur: t̄ram oliu
mellis vbi absq; vlla penuria comedes pan
tū ⁊ rerū oim habūdānā p̄stuer⁹: tu⁹ la
pides ferz sūt ⁊ de mōtib⁹ ei⁹ eris metallū
fodiūt⁹: vt tū comeder⁹ ⁊ faciat⁹ fuer⁹ b̄ndi
cas dñs deo tuo p̄ t̄rā optima q̄ dedi tibi. Nō
serua ⁊ caue ne qm obliuiscar⁹ domi dei tuoz
negligas mādātū ei⁹ atq; iudicia ⁊ cerimo
nias q̄s ego p̄cipio tibi hodie: ne postq̄ contē
der⁹ ⁊ faciat⁹ fueris domos pulchras edificā
uer⁹ ⁊ habitauer⁹ in eis: habuensq; armentū
⁊ ouū greges. argētū ⁊ aurū cūctarūq; rerū
copiā. eleuet⁹ cor tuū ⁊ nō remiscar⁹ dñm de
tū. q̄ eduxit te de t̄rā egipti de domo h̄uorū
⁊ ductor tuus sūt in solitudine magna atq;
t̄ribili in q̄ erat serpēs flatu adurēs ⁊ scorpio
ac diplās ⁊ mille omnino aq; q̄ eduxit tuoz
de petra durissima ⁊ abauit te mānā in solitu
dine qd nescierūt p̄tes tui. Et postq̄ afflixit
ac pbauit. ad extremū mis⁹ est tu: ne dica
res in corde tuo fortitudo mea ⁊ robur manū
mee s̄ in om̄ia p̄stiterūt: s̄ recorderis dñm de
tū. qz ipse v̄res tibi p̄buenit vt impleret p̄p̄
tū suū sup q̄ iurauit p̄tib⁹ tuis sic p̄is in d̄
die. Sim aut̄ oblit⁹ dñi dei tui secut⁹ fueris
deos alienos. colūsq; illos ⁊ adoraueris: et
nūc p̄dico tibi qz omnino disperas. Sic ḡnē

quas dele
nbit si in

pulū mag
ipe vidisti
ūso resistē
se trāfibi
q̄ cōterat e
tūā veloci
de tuo cū d
tuo. p̄p̄ i
vt t̄rā h̄
fias iste d
iusticias t
ne vt possi
impie. int
bum suū d
trib⁹ tuis a
qz nō p̄p̄
ne tibi t̄rā
nissime cer
uiscaris q̄
uz tuūz in
es ex egipt
minū cōtē
irat⁹ dele
āperem du
git vobisc
ginta dieb
aquā nō b
lapideas s̄
v̄ba. q̄ vob
q̄m cōdo p̄
d: ginta d
duas tabu
qz m̄. Dur
us qz edux
am q̄ dem
kurūq; a
dure corū
leam nom
que hac n
dente dele
qz tenerē t

quas deletit dñs i introitu tuo: ita et vos p
nbit si inobediētes fuerit vā dñi dei vestri

Capitulum .ix.

Audi isrl. Tu trasgredieris hodie
iordanē vt possideas nacōes maxi
mas et fortiores te ciuitates ingē
tes et ad celū vsq; ad muratas po
pulū magnū atq; sblimē filios enachim q̄s
ipe vidisti et audisti: q̄bus null⁹ potest ex ad
ūsō resistere. Scies ḡ hodie q̄ dñs de⁹ tu⁹ ip
se trasibit an te ignis deuorās atq; olumēs:
q̄ cōterat eos et delet atq; disperdat an faciē
tuā velocē: sic locut⁹ ē tibi. Ne dicas in cor/
de tuo cū deleuerit eos dñs de⁹ tu⁹ in aspectu
tuo. p̄t iusticiā meā introduxit me domin⁹
vt terrā hanc possiderem: cū p̄t impietates
suas iste delete sint nacōes. Neq; eni p̄t
iusticias tuas et equitatē cordis tui ingredie/
ras vt possideas terras earū. Sed q̄ ille egerūt
impie in introitu te delete sūt: et vt pleret v̄
bum suū dñs qd sub iuramēto pollicat⁹ ē pa/
trib⁹ tuis abraham ysaac et iacob. Scito ergo
q̄ nō p̄t iusticias tuas dñs deus tu⁹ dede
rit tibi terrā hanc optimā i possessionem: cū du
rissime ceruicis sis pplis. Memēto et ne obli
uiscaris quō ad iracūdiā puocaueris dñm de/
uz tuuz in solitudine: et ex eo die q̄ egressus
es ex egipto vsq; ad locū istū. sēp adūsuz do
minū cōtēdisti. Nā et in ore puocasti euz: et
irat⁹ delere te voluit qñ ascēdi in mōtē vt ac
ciprem duas tabulas lapideas pacti qd pepi
git vobiscū de⁹. Et pseueravi in mōtē q̄drua
ginta dieb⁹ ac noctib⁹: panē non comedens et
aquā nō bibēs. Deditq; m̄ dñs duas tabulas
lapideas scriptas digito dei: et omētes omnia
v̄ba q̄ vob locutus ē in mōtē de medio ignis
qñ cōsō ppli aggregata ē. Cūq; trasissent qua
dringenta dies et totidēz noctes dedit m̄ dñs
duas tabulas lapideas. tabulas federis: dixit
q; m̄. Surge et descende hīc ato: q; pplis tu/
is q̄ eduxisti de egipto deseruert velocē vi
am q̄ demonstrasti eis: fecerūtq; sibi cōstabile
Kurūq; ait dñs ad me. Cerno q; pplis iste
dura ceruicis sit. Dimitte me vt cōterā eū: et d
leam nomē ei⁹ s̄b celo: et cōstituā te sup gētē
que hac maior et fortior sit. Cūq; de monte ar
dente descenderē et duas tabulas federis vtra
q; tenerē manu. vidissemq; peccasse vos dñō

deo v̄o et fecisse vob vitulū oflatilē ac deser
uisse velocē viam ei⁹ quam vob ostenderat:
p̄t tabulas de manib⁹ meis cōfregiq; eas i
aspectu v̄o. Et p̄di ante dñm sic pus q̄dra
ginta dieb⁹ et noctib⁹ panē nō comedēs et a/
quā nō bibēs p̄t omnia p̄ta v̄a q̄ gestistis cō
tra dñm: et eū ad iracūdiā puocastis. Timui
eni indignacōnē et iram ill⁹: q̄ adūsū vos cō
stit⁹ delere vos voluit. Et exaudiuit me do
min⁹ eā hac vice. Adūsū aarō q; vehementē
iratus voluit eū oterere: et p̄ illo similē dep̄
cat⁹ sū. Peccatū aut v̄m qd fecerat⁹ id ē vi
tulū arripēs igne obulli: et in frustra cōmiru
ens omninoq; in pluerē redigēs p̄t i tor/
rentē q̄ d mōtē descendit. In icēdio q; et i tēp
tacōne. et in sepulchris sepiscēte puocastis
dñm: et qñ misit vos de cael⁹ b̄ arne dicēs ascē
dite et possidete terrā q̄ dedi vob: et cōtēplistis i
p̄riū dñi dei v̄i et nō credidistis ei: neq; v̄cē
ei⁹ audire voluistis: s̄ sēp fuistis rebelles a di
e q̄ nolce vos cepi. Et iacui corā dñō q̄dragi
ta dieb⁹ ac noctib⁹ q̄b⁹ euz suplicēt dep̄cabar
ne deleret vos vt fuerat cōminat⁹: et orās dixi
Dñe de⁹ ne disperdas pplm tuū et hereditatē
tuā q̄ redemisti i magnitudine tua: q̄s eduxi
sti de egipto in manu forti. Recordare suoz
tuoz abrahā ysaac et iacob. Ne aspicias dur
iciā ppli hui⁹ et impietatē atq; peccatū: ne for
te dicat habitatores terre de q̄ eduxisti nos nō
poterat dñs introducere eos: i terrā q̄ pollicat⁹ ē
eis. et oderat illos. idarco eduxit vt inficeret
illos in solitudine: q̄ sunt pplis tu⁹ et heredi
tas tua q̄s eduxisti i fortitudine tua magna et i
brachio tuo extento. **Capitulum .x.**

In tempore illo dixit dñs ad me
Idola tibi duas tabulas lapide/
as sic pores fuerunt et ascende ad
me in montē: faciesq; archaz lig
neā et senbā i tabul⁹ v̄ba q̄ fuerūt in b̄no quas
ante ofregisti. poneq; eas in archa. Fecit igit
tur archaz de lignis sethim. Cūq; dolassē du
as tabulas lapideas instar porous: ascendi in
montē habēs eas in manib⁹. Scripsitq; in ta
bul⁹ iuxē id qd pus scripserat v̄ba decē q̄ locu
t⁹ ē domin⁹ ad vos i mōtē de medio ignis
qñ popul⁹ aggregat⁹ ē: et dedit eas m̄. Reuer
susq; d mōtē descendi: et posui tabulas i arch
am q̄ feceraz: q̄ bucul⁹ ibi sūt sic m̄ precepit

dominus. filij autem israel castra mouerunt ex bo-
 roth filioz. iachan in montana ubi aaron mor-
 tuus et sepultus est: pro quo sacerdos kielus est filius eius
 elazar. Inde uenerunt in gadgad: de quo loco
 perfecti castrametati sunt in iethabatha in terra aq-
 rui atque torrentium. Eo tempore separauit tribu leui ut
 portaret archam federis domini: et staret coram eo in
 ministerio ac benediceret in nomine illius usque in presen-
 tem diem. Quia ob hoc non habuit leui partem neque por-
 tionem cum fratribus suis: quia ipse dominus possessio
 eius est: sicut promissit ei dominus deus tuus. Ego autem steti
 in monte sic per quadraginta dies ac noctibus:
 exaudiuitque me dominus etiam hac uice: et te per-
 dere noluit. Dixitque mihi. Vade et prode popu-
 lum ut ingrediat et possideat terram quam iuravi patri-
 bus eorum: ut traderem eis. Et nunc israel quod dominus
 deus tuus petit a te. nisi ut timeas dominum deum tuum
 et abules in uisus eius et diligas eum: ac seruias do-
 mino deo tuo in toto corde tuo et in tota anima tua
 custodiaque mandata domini et ceremonias eius
 quas ego hodie precipio tibi: ut bene sit tibi. En dominus
 dei tui celum est et celum celi terra et omnia que in ea sunt
 et tibi patribus tuis conglutinat est dominus et
 amauit eos: elegitque seminem eorum post eos id
 est uos de cunctis gentibus sic hodie probat. Circu-
 mdate igitur prouentum cordis uestri et ceruicem uestram
 non induret apostrophus: quia dominus deus uestrum ipse est deus domorum
 et dominus diuancium deus magnus et potens et terribilis:
 quia personam non accipit nec munera. Faciet iudicia
 uis pupillo et uidue: amat peregrinos: et dat eis
 victum atque uelutiu. Et uos ergo amate peregrinos:
 quia et ipsi fuistis aduenae in terra egypti. Dominus de-
 us tuum timebunt: et ei soli seruietis. Ipsi adhaere-
 bunt: iurabuntque in nomine illius. Ipse est laus tua et deus
 tuus: qui fecit tibi ista magna et terribilia que uide-
 runt oculi tui. In septuaginta annis descen-
 derunt patres tui in egyptum: et ecce nunc multiplica-
 uit te dominus deus tuus sicut alia uis. **Ca. xi.**

A Ma itaque dominum deum tuum: et obserua
 precepta eius et ceremonias iudicia
 atque mandata omni tempore. Cognosce
 te hodie que ignorat filij uestri: qui non
 uiderunt disciplinam domini dei uestri: magna
 et robusta manu extenditque brachium: signa et ope-
 ra que fecit in medio egypti: pharaoni regi et uni-
 uerse terre eius: omnique exercitui egyptiorum: et equis
 ac curribus: quos operuerit eos aqua maris rubri:
 cum uos persequerentur: et deleuerit eos dominus usque in pre-

sentem diem: uobisque que fecerit in solitudine: donec
 ueniret ad hunc locum: et dathan atque abiron
 filij eliab qui fuit filius ruben: quos aperto ore suo
 terra sua absorbit cum domibus et tabernaculis: et uni-
 uersa substantia eorum que habebat in medio israel:
 oculi uestri uiderunt omnia opera domini magna que fe-
 cit: ut custodiat uniuersa mandata illius que ego
 hodie precipio uobis: et possit mirari et posside-
 re terram ad quam ingredimini: multoque in ea uiuatis
 tempore que iuramento pollicetur dominus patribus uestris
 et semini eorum: lacte et melle manante. Terra autem
 ad quam ingredieris possidendam non est sicut terra egypti
 ubi dixisti: ubi iacto semine in ortorum more aqua
 dicitur irrigue: sed motuosa est et capistris: de celo
 expectas pluuias: que dominus deus tuus semper inuisit
 oculi illius in ea sunt a principio anni usque ad finem
 eius. Si ergo obedierit mandata meis que ego hodie
 precipio uobis: ut diligat dominum deum uestrum: et
 seruiat ei in toto corde uestro et in tota anima uestra:
 dabit pluuia terrae uestrae temporaneam: et serotinam
 ut colligat frumentum et uinum et oleum: fenumque
 agris ad paleas iumentorum: ut ipsi comedant
 ac saturentur. Cauete ne forte decipiantur cor-
 ue uestrum et recedat a domino: seruiatisque dijs alienis
 et adoret eos: iratusque dominus claudat celum: et
 pluuie non descendant: nec terra det germen suum:
 uisusque uestrorum uoluet de terra optima que dominus da-
 turus est uobis. **Domite** haec uerba mea in cordibus uestris
 et in animis uestris: et suscipite ea pro signo in montibus
 et in oculis uestris collocare. Docete filios ue-
 strorum: ut illa meditentur. Quando sederis in domo
 tua et abulaueris in uia: et accubueris atque iace-
 reris: scribes ea super postes et ianuas domus tuae
 et uestrae: ut multiplicet dies tui et filiorum tuorum: in ter-
 ra que iurauit dominus patribus tuis: ut daret eis quam-
 diu inuictum celum terre. Si enim custodierit man-
 data que ego precipio uobis: et fecerit ea: ut dilige-
 tis dominum deum uestrum et abuletis in omnibus uisus
 adhaerentes ei: disperdet dominus omnes gentes
 gentes istas ante faciem uestram: et possidebit eas que
 maiores et fortiores uobis sunt. **Omnia** loca que
 calcauerit pes uestrum uestrum erit. **A** deserto et libano et
 flumine magno eufrate usque ad mare caecum
 erunt termini uestri. **Nullus** stabit contra uos.
Ferros uestrum et formidinem dabit dominus deus uestrum
 super omnem terram que calcaturus estis: sicut locutus
 est uobis. **En** pono in conspectu uestro hodie benedi-
 ctionem et maledictionem: benedictionem

obedientis
 go hodie
 dierit man
 via que ego
 deos alieno
 te dominus de
 nes benedi
 tionem sup
 nem post v
 et ebanane
 galaz que u
 cul. Vos a
 tis tertaz q
 habentis ad
 pleat cerin
 ponam in s

per hunc
 quibus colu
 os suos: su
 ter omnem
 rum et dicit
 et ydola om
 nis illis. **N**
 locum que ele
 bus uestris v
 eo ueniet
 victimas v
 uestrum: et v
 et ouium: et
 ac letabim
 uos et dom
 deus uestrum. **N**
 singuli que s
 sens temp
 que dominus
 danem et hab
 r est uobis
 arcum: et
 que eleger
 eius in eo. **N**
 sta et hostia
 rum: et que
 domino. **Abie**
 uos et filij

obediencia mandatis domini dei vestri que ego hodie precipio vobis: maledictione si non obedierit mandatis domini dei vestri. Et si recesserit de via quam ego nunc ostendo vobis. et ambulaverit post deos alienos quos ignorat. Quia intruderent te dominus deus tuus in terram quam pergitis habitare: ponet benedictionem super montem garizim maledictionem super montem hebal: qui sunt trans iordanem post viam quam pergit ad sol occubitu. in terra chanaan qui habitat in campis galgalaz qui est iuxta valles tendentem et intrantem procul. Vos autem transibitis iordanem ut possideatis terram quam dominus deus vestri daturus est vobis: et habetis ac possideat illam. Videte ergo ut impleat ceremonias atque iudicia que ego hodie ponam in conspectu vestro. **Capitulum xij.**

Nec sunt precepta atque iudicia que facere debetis in terra quam dominus deus patrum tuorum daturus est tibi: ut possideas eam cunctis diebus quibus super humum gerideris. Subvertite omnia loca in quibus coluerunt gentes que possessuri estis deos suos: super montes excelsos et colles et subter omnem lignum frondosum. Dissipate aras eorum et confringite statuas: lucos igne aburite et ydola omnium disperdite noia earum de locis illis. Non facietis ita domino deo vestro: sed ad locum quem elegerit dominus deus vester de cunctis tribubus vestris ut ponat nomen suum ibi et habitet in eo veniet et offeret in loco illo olocaula et victimas vestras. decimas et primitias manuum vestrarum. et vota atque donaria primogenita hominum et ovium: et comedet ibi in conspectu domini dei vestri: ac letabimini in cunctis ad quem miserit manum vestram et domus vestra in quibus benedixit vobis dominus deus vestri. Non facietis ibi que nos habuimus hodie: singuli quod sibi rectum videtur. Neque enim vestrum in presentis tempore venistis ad requiem et possessionem quam dominus deus vestri daturus est vobis. Transibitis iordanem et habitabitis in terra quam dominus deus vestri daturus est vobis: ut requiescat a cunctis hostibus per circuitum. et absque ullo timore habitetis in loco quem elegerit dominus deus vester: ut sit nomen eius in eo. Illae omnia que precipio offeretis: olocaula et hostias ac decimas et primitias manuum vestrarum. et quecunque precipuus est in munibus que volueritis domino. Abiepulabimini contra dominum deo vestro vobis et filij et filie vestre. famuli et famule. atque

leuitas qui in vestris urbibus commorantur. Neque enim habet aliam partem et possessionem inter vos. Caute ne offeras olocaula tua in omni loco quem videris: sed in eo quem elegerit dominus in una tribu tuarum offeres hostias et facies quecumque precipio tibi. Similiter comedere volueris et te eius carnum delectauerit. occide et comede iuxta benedictionem domini dei tui quam dedit tibi in urbibus tuis: siue immundus fuerit sed est maculatum et debile. siue mundum sed est integrum et sine macula quod offerri licet caprea et ceruus comedes: absque esu duntaxat sanguinis quem super terram quasi aqua effundes. Non poteris comedere in oppidis tuis. decimam frumenti et vini et olei tui. primogenita armamentorum et pecorum et omnia que voveris et sponte offerre volueris et primitias manuum tuarum: sed coram domino deo tuo comedes ea in loco quem elegerit dominus deus tuus. tu et filius tuus et filia et seruus et famula atque leuitas qui manet in urbibus tuis: et letaberis et reficiet coram domino deo tuo in cunctis ad quem extenderis manus tuam. Caute ne derelinquas leuitam in omni tempore quo versaris in terra. Quando dilatauerit dominus deus tuus terminos tuos sicut locutus est tibi: et volueris vasa carnis quas desiderat anima tua: locum autem quem elegerit dominus deus tuus ut sit nomen eius ibi si preul fuerit occides de armentis et pecoribus que habueris sicut precepit tibi: et comedes in oppidis tuis ut tibi placet. Sicut comeditur caprea et ceruus ita vesceris eis: et mundus et immundus in comune vescentur: sed solum caute ne sanguinem comedas. Sanguis enim eorum pro anima est: et idcirco non debes animam comedere cum carnibus: sed super terram fundes quasi aquam: ut bene sit tibi et filijs tuis post te: cum feceris quod placet in conspectu domini. Que autem sacrificaueris et voveris domino tolles et venies ad locum quem elegerit dominus: et offeres oblationes tuas carne et sanguine super altare domini dei tui. Sanguinem hostiarum fundes in altari: carnis autem ipse vesceris. Obserua et audi omnia que ego precipio tibi ut bene sit tibi et filijs tuis post te in sempiternum: cum feceris quod bonum est et placitum in conspectu domini dei tui. Quando disperdiderit dominus deus tuus ante facies tuas gentes ad quas ingredieris possidendas et possidens eas atque habitaueris in terra earum: caute ne imitens eas persequas te fuerint introeunte in usum et rectas ceremonias

carum dicens. Sicut coluerunt gentes iste deos suos. ita et ego colas. Non facies similiter domino deo tuo. Omnes enim abhominaciones quas auersat dominus fecerunt dominus suis offerentes filios et filias: et oburentes eas igni. quod precipio tibi sed tamen factis domino: nec addas quicquam nec minuas.

Capitulum .xiiij.

Surrexerit in medio tui propheta. aut qui somnium se vidisse dicat et prodixerit signum atque portentum et euenerit quod locutus est. et dixerit tibi. eamque et sequamur deos alienos quos ignoras et seruiamur eis: non audies uerba prophete illius aut somniatoris. quia temptat uos dominus deus uester: ut palam fiat utrum diligatis eum an non in toto corde et in tota anima uestra. Dominum deum uestrum sequimini et ipsum timeate: et mandata illius custodite: et audite uoces eius. Ipsi seruietis: et ipsi adhibebitis. Propheta autem ille aut uictor somnium. interficietur quia locutus est ut uos auerteret a domino deo uestro qui eduxit uos de terra egypti et redemit uos de domo seruitutis: ut errare te faceret de uia quam tibi precepit dominus deus tuus: et auferes malum de medio tui. Si tibi uoluerit persuadere frater tuus filius matris tue aut filius matris uel filia siue uxor que est in sinu tuo aut amicus que diligis ut animam tuam clam dicens. eamque et seruiamus dominus alienis quos ignoras tu et patres tui ceterarum in circuitu gentium que iuxta uel procul sunt ab inicio usque ad finem terre: non acquiescas ei nec audias neque parcat ei oculus tuus. ut miserans et occultos eius: sed statim interficias. Sit primum manus tua super eum: et post te omnis populus mittat manum. Lapidibus obruetur necabitur: quia uoluit te abstrahere a domino deo tuo qui eduxit te de terra egypti de domo seruitutis: ut et omnis israel audiens timeat. et neque ultra faciat quippiam huius rei simile. Si audierit in uno urbium tuarum quos dominus deus tuus dabit tibi ad habitandum dicentes aliquis. egressi sunt filii belial de medio tui et auerterunt habitatores urbis tue atque dixerunt. eamque et seruiamur dominus alienis quos ignorat: que sollicito et diligenter reuerentate prospicere si inuenieris certum esse quod dicitur. et abhominacionem hanc ope perpetrata: statim percutes habitatores urbis illius in ore gladii: et delebis eam. omniaque que in illa sunt usque

ad preterita. Quicquid etiam suppellectil fuerit congregabis in medio platearum eius. et cum ipsa ciuitate succendes: ita ut uniuersa consumas domino deo tuo: et sit tumultus semper. Non edificabitur amplius: et non adhibebit de illo anathema te que est in manu tua: ut autem dominus ab ira furoris sui et misereatur tui: multiplicetque te si erit iurauit patribus tuis quando audieris uocem domini dei tui. custodiens omnia precepta eius que ego precipio tibi hodie: ut facias quod placitum est in conspectu domini dei tui.

Capitulum .xv.

Non estote domini dei uestrorum. Non uiscedetis. nec facietis caluicium super mortuo: quoniam populus sanctus est domino deo tuo: et te elegit ut sis ei in populo peculiare de ceteris gentibus que sunt super terram. Ne comedat que immunda sunt. hoc est animal quod comedere debetis: bouem et ouem et capram ceruum et capream. bubalum. tragelabum. pigargum. originem. calmelopardum. Omne animal quod in duas partes findit ungulam et ruminat comedetis: de his autem que ruminant et ungulam non findunt hec comedere non debetis: camelum leporum. et cetera. Quia ruminant et non diuidunt ungulam. munda erunt uobis. Sulcibus que diuidit ungulam et non ruiat: immunda erit. Carnibus eorum non uisceribus: et cadauera non tangetis. hec comedetis ex omnibus que morantur in aquis. Que habet penulas et squamas comedite: que absque penulis et squamis sunt ne comedat quia immunda sunt. Omnes aues mundas comedite. Immundas ne comedatis. aquilam scilicet et gruem. et alietum. et uulturum ac miluum iuxta genus suum et omne coruini generis. et structionem ac nocturam et larum ac que accipitres iuxta genus suum: herodiam ac agnucum et ibim ac mergulum propter rationem et nicticozorem. onocrotalum et caradrum singula in genere suo. uerpas que respersionem et omne quod reptat et penulas habet immundum erit et non comedetur. Omne quod mundum est comedite. Quicquid autem mortuum est: ne uisceribus ex eo peregrino qui intra portas tuas est da ut comedat aut uideat quia tu populus sanctus domini dei tui es. Non coquetur lacte in lacte matris sue. Percutias partem sepulchris de ceteris fructibus tuis qui nascuntur in terra per annos singulos. et comedes in conspectu

domini dei tui in nomen illius in et uini et olei. ouibus tuis: tuum omni tempore. et locus que que habuerit. ne tate: uendens. bisque manu tua. rit dominus deus. quicquid tibi placet. ouibus. Uniuersa anima tua: et epulaberis. tu portas tuas esse non habet aliam. tercio sepabis. nascuntur tibi eorum: uiscedetis. letem nec possessum. pillus et uidu. medent. a satum. nus deus tuus in feceris.

Seruitus: quia annu. regnum et adu. preterita non habet. et medietate non e. nimis deus tuus. ne: si enim audierit. uniuersa que iussit. nedicet tibi ut. multis: et ipse a. minaberis. naco. minabitur. Si. tur intra porta. nus deus tuus. deuenit: non o. manu sed aper. quo eum indign. reptat tibi imp. o appropinqu. et auitas oculo. ei quod postulat.

domini dei tui in loco quem elegerit ut in eo nomen illius inuocetur: decimas frumenti tui et vini et olei et primogenita de armentis et ouibus tuis: ut discas timere dominum deum tuum omni tempore. Cum autem longior fuerit via et locus quem elegerit dominus deus tuus tibi quem benedixerit: nec poteris ad eum haec cuncta portare: vendens omnia et in pecunia rediges portas: bisque manu tua et proficietis ad locum quem elegerit dominus deus tuus: et emis ex eadez pecunia quicquid tibi placuerit siue ex armentis siue ex ouibus. Vnum quod licet et omne quod desiderat anima tua: et comedes coram domino deo tuo: et epulaberis tu et domus tua et leuita qui intra portas tuas est. Caue ne derelinquas eum: quia non habet aliam partem in possessione tua. Anno tercio sepabis alias decimam ex omnibus que nascuntur tibi eo tempore et repones intra ianuam tuam: venietque leuitus qui aliam non habet partem nec possessionem tecum et peregrinus ac pupillus et vidua qui in portis tuis sunt et comedent et saturabuntur: ut benedicat tibi dominus deus tuus in cunctis operibus manuum tuarum quae feceris.

Capitulum .xv.

Sextimo anno facies remissionem que hoc ordine celebrabitur. Cui debetur aliquid ab amico vel proximo ac fratri suo repetere non poterit: quia annus remissionis est domini. A peregrino et aduena eriges: cuius et propinquum repetere non habes potestatem. Et omnino indigentis et mendicantis non eris in eis: ut benedicat tibi dominus deus tuus in terra quam dediturum est tibi in possessionem: si enim audieris vocem domini dei tui et custodieris omnia quae iussit et quae ego hodie precipio tibi: benedicet tibi ut pollicentur est. Fenerabis gentibus multis: et ipse a nullo accipies mutuum. Dominaberis nationibus plurimis: et tu nemo dominabitur. Si vnus de fratribus tuis qui morantur intra portas ciuitatis tuae in terra quam dominus deus tuus daturus est tibi ad paupertatem deuenit: non obdurabis cor tuum: nec strabis manum sed aperies eam pauperi: et dabis mutuum quo eum indigere speraveris. Caue ne forte subrepat tibi impia cogitatio et dicas in corde tuo appropinquat septimus annus remissionis: et avertas oculos a paupere fratre tuo: nolens ei quod postulat mutuum commodare ne clamet contra

te ad dominum et fiat tibi in peccatum: sed dabis ei. Nec ageres quippiam callide in eis necessitatibus solvendis: ut benedicat tibi dominus deus tuus in omni tempore et in cunctis ad quae manum miseris. Non deerunt pauperes in terra habitationis tuae: idcirco ego precipio tibi: ut aperies manus fratri tuo egeno et pauperi: qui tecum versatur in terra. Cum tibi venditus fuerit frater tuus hebraeus aut hebraea et sex annis seruerit tibi: in septimo anno dimittes eum liberum. Et quae libertate donaueris nequaquam vacuus abire poteris sed dabis viaticum de grege tuo et de area et torculari tuo quibus dominus deus tuus benedixerit tibi. Memento quod et ipse serueris in terra aegypti et liberauerit te dominus deus tuus: et idcirco ego nunc precipio tibi. Similiterque dicent nolo egredi eo quod diligat te et domum tuam et bene sibi apud te esse sciat: assumes subulam et perforabis aurem eius in ianua domus tuae: et seruet sibi usque in eternum. Anille quae similitudinem facies. Non avertas ab eis oculos tuos: quando dimiseris eos libertos: qui iuxta mercedem mercenarii per sex annos vixerunt tibi: ut benedicat tibi dominus deus tuus in cunctis operibus que agis. De primogenitis quae nascuntur in armentis et ouibus tuis quicquid est seruis masculinis sanctificabis domino deo tuo. Non operaberis in primogenito bouis: et non tibi decimas primogenita ouium. In aspectu domini dei tui comedes ea per annos singulos in loco quem elegerit dominus tuus dominus tua. Similiterque habuerit maculam et vel claudum fuerit vel aeuum aut in aliqua parte deforme vel debile non immolabis domino deo tuo: sed in portis vestrae tue comedas illud. Taz mudus quod imundus si militer viderentur eis quasi caprea et ceruus. Hoc solum obseruas ut sanguinem eorum non comedas: sed effundas in terram quasi aquam. **Capitulum .xvi.**

Oserua menses nouarum frugum et verni primum tempore ut facias pascha domino deo tuo: quoniam in isto mense eduxit te dominus deus tuus de aegypto nocte. Immolabisque pascha domino deo tuo de ouibus et de bubo in loco quem elegerit dominus deus tuus: ut habitet nomen eius tibi. Non comedas in eo panem fermentatum. Septem diebus comedas absque fermento afflictiois: panem: quoniam in pauore egressus es de aegypto: ut memineris diem egressus tuae de aegypto

suppelletil fuerit eo aru ei. et cu ipa ciuita sa consumas domino mpien. Non edificabit d illo anathema autat domin ab ira tui: multiplicetq te si qn audieris voce domi nia pcepta ei q ego ias qd placitū est in o **Ca. .xiii.** dñi dei vñ. Non vo ce faciet caluicuz sup n populuo factus es o: et te elegit ut sis d ho gentib q sunt sup immūda sūt. hoc est a etis: bouē et ouē et bubaluz tragelabum lopardulū. Dñe an dicit vngulā et rumi autem que ruminant huc comedere non crog illū. Quia rumi ngulaz. munda erunt vngulā a nō ruiat: im oz. non vscemini: et huc comedet ex om aqo. Que habet pēnu ite: que absq pēnuis dat quia immūda sūt comedite. Immūda s scilicet et griphez: a ali niluū iuxta gen suum s. et structionē ac noc trez iuxta gen suum: m ac mergulū postpbi no crotalū et caradnum pupaz qz vspertilioz et pēnulas habet im comedetur. Dñe qd quicqd aut mortuuz peregrino qui itra pō dat aut vēde ei quia tu i dei tui es. Nō coquet. Deāmaz pte sepa/ tuis qui nascunt i ter/ et comedes in aspectu

omnibus diebus vite tue. Non apparebit fermetas in omnibus terminis tuis septem diebus: et non remanebit de carnibus eius quod immolatum est respere in die primo mane. Non poteris immolare phase in quiete urbium tuarum quibus dominus deus tuus daturus est tibi: sed in loco quem elegerit dominus deus tuus ut habitet nomen eius ibi. Non immolabis phase respere ad solis occasum quando egressus es de egipto: et coques et comedes in loco quem elegerit dominus deus tuus: maneque confurgens vades in tabernaculum tuum. Sex diebus come des azima: et in die septima quia collecta est domini dei tui non facies opus. Septem ebdomadas numerabis tibi ab ea die qua falces in segetes miseris et celebrabis dies festum ebdomadarum domino deo tuo: oblatione spontaneas manus tue quas offeres iuxta benedictionem domini dei tui: et epulaberis coram domino deo tuo tu et filius tuus et filia tua et servus tuus et ancilla tua et leuitus qui est inter portas tuas: et advena ac pupillus et vidua qui morantur vobiscum in loco quem elegerit dominus deus tuus ut habitet nomen eius ibi: et recordaberis quoniam servus fueris in egipto: custodiesque ac facies que precepta sunt. Solemnitateque tabernaculorum celebrabis per septem dies quando collegeris de arva et totulari fruges tuas: et epulaberis in festiuitate tua tu et filius tuus et filia et servus tuus et ancilla: leuitusque et advena: et pupillus et vidua qui intra portas tuas sunt. Septem diebus domino deo tuo festa celebrabis in loco quem elegerit dominus: benedicetque tibi dominus deus tuus in cunctis frugibus tuis et in omni opere manuum tuarum: erisque in leticia. Tribus vicibus per annum apparebit omne masculinum tuum in aspectu domini dei tui in loco quem elegerit: in solemnitate azimorum: et in solemnitate ebdomadarum: et in solemnitate tabernaculorum. Non apparebit autem dominus vacuus: sed offeret unusquisque secundum quod habuerit iuxta benedictionem domini dei sui que dederit ei. Tu dices et magistrum constitues in omnibus portis tuis quibus dominus deus tuus dederit tibi per singulas tribus tuas ut iudicet populum iusto iudicio: nec in altera parte declinent. Non accipies personam nec munera: quia munera cecurant oculos sapientium: et mutant verba iustorum. Iuste quod iustum est persequere: ut viuas et possideas terram quam dominus deus tuus dederit tibi. Non plan-

tab lucum: et omnem arborum iuxta altare domini dei tui: nec facies tibi atque officines statuarum que odit dominus deus tuus.

Don immolabis domino deo tuo bouem et ouem in quo est macula: aut quippiam vici: quia abhominatio est domino deo tuo. Cumque repereris erit apud te inter vna portarum tuarum quibus dominus deus tuus dabit tibi vir aut mulier qui faciat malum in aspectu domini dei tui et transgredietur pactum illius: ut vadant et seruiant dominus alienigenis adorent eos solez et lunaz et omnes milicias celi que non precepi et si tibi fuerit nuntiatus: audiensque inquisieris diligenter: et vix esse repereris: et abhominatio facta est in israel: educes virum ac mulierem que reus celestissimaz peccatorum ad portas ciuitatis tue: et lapidibus obrueris. In ore duorum aut trium testium peribit qui interfecerit. Nemo occidat: vno contra se dicente testimonium. Manus testium prima iter faciet eum: et manus reliqui populi extrema mittetur: ut auferas malum de medio tui. Si difficile et ambiguum apud te iudicium esse perspexeris inter gentes sanguine: causas et causas: lepra et non lepra: et iudicium inter portas tuas videris verba variantis: surge et ascende ad locum quem elegerit dominus deus tuus: veniesque ad sacerdotes leuitas gentes et ad iudices qui fuerint illo tempore: quos ab eis qui iudicabunt tibi iudicium veritate et iudices quibus dixerint que presunt loco quem elegerit dominus et docuerint te iuxta leges eius: sequerisque sententiam eorum: nec declinabis ad dexteram neque ad sinistram. Qui autem superbierit nolens obedire sacerdoti imperio que eo tempore ministrat domino deo tuo ex decreto iudicis: morietur: et auferes malum de israel: cumque populus audiens timebit ut nullus demceps intemescat superbia. Cum ingressus fueris terram quam dominus deus tuus dabit tibi et possideris eam habitauerisque in illa et dixeris constituas super me reges sicut habent omnes per circuitum terrarum: eum constitues quem dominus deus tuus elegerit denumero fratrum tuorum. Non poteris alterius gentis hominem regem facere: qui non sit frater tuus. Cumque fuerit constitutus: non multiplicabit tibi equos neque reducet populum in egiptum: equat numero subleuat: presertim cum dominus preceperit vobis ut nequaquam amplius per-

via reuerti
q illiam an
sa pondera.
sin desente
lumine. acc
uice tribue
bas diebus
deum suuz
que i lege p
per biam sup
tem dextera
regnet ipe c

ones eius cor
de possession
est heredita
ent iudicuz
vicias: siue
sacerdoti ar
ti vini et ole
Ipsi enim ele
bubus tuis:
mi dei tui ipe
tes ex vnau
vluet ven
ministrabit
ei? leuite q
boz eandem
in vrbe sua
Quando igr
dabit tibi ca
illarum gentium
aut filia sua
ter: aut ob
lefic? ne i ca
uinoo: et q
hec abhomi
scelera dele
eris et absq
iste qruz po
audiuit: tu a
es. Iproph
hic me fufit
dies vt pail
codo qzreg

viā reūtamini. Nō habebit vxoies pluimas
q̄ illiāt animū ei⁹: neq; argenti et auri imen
sa pondera. Post q̄ autēz sederit i solio regni
sui describet sibi deur onomiū legis hui⁹ i vo
lumine. accipiens exemplar a sacerdotibus le
uitice tribus et habebit secū: leget q; illud oī/
bus diebus vite sue vt discat timere dominū
deum suuz et custodire vba et cerimonias ei⁹
que i lege p̄cepta sūt. Nec eleuet⁹ cor ei⁹ i su
perbiam super fratres suos: neq; declinet i pā
tem dexteram vel sinistā: vt longo tempore
regnet ip̄e et filij ei⁹ sup isrl. **Ca. xviii.**

Don habebunt sacerdotes et leui/
te et omnes q̄ de eadē tribu sūt p
tem et hereditatez eū reliquo isra
hel quia sacrificia domini et oblat
ones ei⁹ comedent. Et nichil aliud acōpient
de possessione fratru suoz. Domin⁹ enī ipse
est hereditas eoz: sicut locut⁹ est illis. Hoc
erit iudiciuz sacerdotū a pplō et ab hoīs q̄ offeret
victias: siue ouē siue bouē imolauerit dabūt
sacerdoti armū ac vētriculū: p̄micias frumen
ti vini et olei et lanarū ptem ex ouū cōsione.
Ipsi enī elegit domin⁹ de⁹ tu⁹ de cūctis tri
butus tuis: vt stet et ministrēt nomini domi
ni dei tui ip̄e et filij ei⁹ i sep̄tū. Si exierit leui
tes ex vna vrbū tuarū ex oī isrl in q̄ hitat et
voluerit venire desiderā locū q; elegit dñs:
ministrabit in noīe dñi dei sui sic omis fratres
ei⁹ leuite q̄ stabāt eo tpe corā dño. Partē a
boz eandē acōpient q̄ et ceteri: excepto eo qd
in vrbe sua ex paterna ei successione detur.
Quando ingressus fuerit terrā q̄ dñs de⁹ tuus
dabit tibi caue ne imitari vel abhominacōnes
illarū gēnū: nec iueniat⁹ i te q̄ lustret filiū suū
aut filiā suā ducens p ignē aut q̄ ariolos scisci
tes: aut obuet sōnia atq; auguria: ne sit ma
lesic⁹ ne i cantato: ne phitones cōsulat nec di
uinos: et q̄rat a mortuis veritatē. Omnia enī
hec abhominabis: domin⁹: et ppter istiusmōi
scelera delebit eos in irōitu tuo. Perfectus
eris et absq; macula: cū dño deo tuo. Gentes
iste q̄ruz possidebis terrā augures et diuinos
audiūt: tu aut a dño deo tuo aliter institutus
es. Prop̄eta de gente tua et de fratribz tuis
sic me suscitabit tibi domin⁹ de⁹ tu⁹: ip̄m au
dies vt petisti a domino deo tuo in oreb q̄ndo
cōsō agregata est atq; dixisti. Vlt a nō audī

am vocem domini dei mei: et ignē hūc maxi
mū āpluis non videbo ne morer. Et ait dñs
miebi: Bene omnia sūt locuti. Prop̄eta susci
tato eis de medio fratru suoz similem tui: et
ponā vba mea i ore ei⁹: loquet⁹ q; ad eos om
niā q̄ p̄cepto illi. Qui aut vba ei⁹ q̄ loquet⁹
i nomine meo audire noluerit: ego vltor ex
istaz. Prop̄eta aut q̄ arrogācia de prauat⁹
voluerit loqui i nomine meo q̄ ego nō p̄cepi
illi vt diceret: aut ex nomine alienorū dorū:
interfiet⁹. Qd si tāta cogitacōne responde
ris: quō possuz intelligere vbuq; qd dominus
nō est locut⁹: hoc habeb signū. Quod i noīe
domini p̄pheta ille p̄dixerit et nō euenerit: h
domin⁹ nō est locutus: sed p timorem animi
sui p̄pheta cōfingit: et idarco nō timebis eum

Capitulum .xix.

MOm̄ disp̄ et diderit domin⁹ de⁹ tu⁹
us gentes q̄ru tibi dicitur⁹ est ter
rā et possederis eaz habitaueris q; in
vrbe ei⁹ et in edibz: tres ciui
tates sepabis tibi in medio t̄re quā dominus
deus tu⁹ dabit tibi in possessione sternēs dili
gent̄ viaz: et in tres equalit̄ ptes totā t̄re tue
p̄uinā diuides. vt habeat e viāno q̄ p̄p̄ ho
midū p̄fugus ē q̄ possit euadere. Hec erit
lex hominū fugientis: cui⁹ vita seruanda est
Qui peusserit p̄ximū suuz nesciēs. et q̄ leri et
nudiuster⁹ nullū otra eū hodiū habuisse cō
p̄batur sed abisse euz eo simpliciē i siluam ad
ligna cedēda: et in fucacōne lignoz. securis
fugerit manu ferrūq; lapsū de manubrio ami
cū ei⁹ peusserit et oādent: h ad vnā sup̄dicta
rū vrbū cōfugiet et viuet: ne forsitan p̄xim⁹
ei⁹ cui⁹ effusus est sanguis dolore stimulat⁹ p
sequat⁹ et apprehendat eū si longior via fuerit.
et peuiat animā ei⁹ q̄ nō ē reus mortis: quia
nullū otra eū q̄ ocaus ē hodiū prius habuit
se monstratur. Idarco p̄cipio tibi vt tres ci
uitates eglis intra se spaci diuidas. Cū autē
dilatauerit domin⁹ deus tu⁹ t̄minos tuos sic
iurauit p̄ribz tuis et dederit tibi cūctaz t̄ram
quā eis pollicit⁹ est: si tamē custodieris trans
data eius et feceris q̄ hodie p̄cipio tibi vt dili
gas dominū deuz tuū et abules i vno ei⁹ omi
tpe: addees tibi tres alias ciuitates et sup̄dicta
rū triū vrbū munerū dupheas: vt nō effuda
tur sanguis innox⁹ in medio t̄re q̄ dñs deus

tuis dabit tibi possidēdā. ne sis sanguinis reus
 Si quis autē hodie habens proximum. insidiat
 fuerit vite eius sicut gensque percussent illum et mor-
 tuus fuerit si geritque ad unam de supradictis urbi-
 bus: mittent seniores civitatis illius et arripient
 eum de loco effugii tradentque in manu proximi eius
 ius sanguinis effusus est: et morietur. Non misere-
 beris eius: et auferes noxam sanguinis de israel: ut
 bene sit tibi. Non assumes et transferes termi-
 nos proximi tui quos fixerunt priores in possessio-
 ne tua: quod dominus deus tuus dabit tibi in terra quam acce-
 peris possidendam. Non stabit testis unus contra
 aliquem quicquid illud peccati et facinoris fuerit: sed
 in ore duorum aut trium testium stabit omne verbum.
 Si steterit testis mendax contra hominem accu-
 sans eum per iuramentum: stabit ambo quod causa
 est ante dominum in conspectu sacerdotum et iudicum
 qui fuerint in diebus illis. Cuiusque diligentissime
 perquirantes inuenerint falsum testem dixisse con-
 tra fratrem suum mendaciter: reddent ei sicut fra-
 tri suo facere cogitavit. et auferes malum de me-
 dio tui: ut audientes ceteri timore habeant et
 nequaquam talia audiant facere. Non misereberis
 eius: sed animam pro anima. oculum pro oculo. dentem
 pro dente manu pro manu: pedem pro pede exiges.

Capitulum

S exigens ad bellum contra hostes
 tuos. et videris equitatus et curus.
 et maiores quam tu habeas aduersarii
 exercitus tui. timere: non timeb
 eos quia dominus deus tuus est qui eduxit
 te de terra egypti. Appropinquante autem ias pro-
 stabit sacerdos ante aciem: et sic loquetur ad
 populum. Audi israel. Vos hodie contra inimicos
 vestros pugnam committitis: non timeat cor vestrum
 Nolite metuere nolite cedere nec formidetis
 eos: quia dominus deus vestri in medio vestri est:
 et pro vobis contra aduersarios dimicabit ut eru-
 at vos de periculo. Ducesque pro singulis tur-
 mas audiente exercitu perclamabunt. Quis est
 homo qui edificauit domum nouam: et non dedicauit
 eam. Vadat et reuertatur in domum suam: ne for-
 te moriatur in bello et alius deducat eam. quis est
 homo qui plantauit vineam: et necdum fecit
 eam esse omnem de qua vici omnibus liceat. Vadat
 et reuertatur in domum suam: ne forte moriatur in
 bello et alius fungatur officio. Quis est
 homo qui despondit uxorem et non accepit eam.

Vadat et reuertatur in domum suam: ne forte mo-
 riatur in bello et alius homo accipiat eam. Non
 dicitis ad dentem reliqua: et loquentur ad populum
 Quis est homo formidolosus et corde pauideus.
 Vadat et reuertatur in domum suam: ne pauere fa-
 ciat corda fratrum suorum. sic ipse timore perter-
 tus est. Cuiusque fluunt duces exercitus et sine
 loquendi fecerint: unusquisque suos ad bellum
 cuneos parabit. Si quando accesserit ad ex-
 pugnam civitatem: offeres ei primum pacem. Si
 receperit et aperuerit tibi portas: tuusque populus
 in ea est saluabitur. et seruiet tibi sicut tributum. Si
 autem fedus in ire noluerit et ceperint contra te bel-
 lum oppugnabis eam. Cuiusque tradiderit dominus
 deus illam in manu tua: percies omne quod
 in ea genus masculini est in ore gladii absque mu-
 liberibus et infantibus iumentis et ceteris que in ci-
 tate sunt. Omne predaque exercitus diuides: et co-
 medes de spoliis hostium tuorum. que dominus de-
 us tuus dederit tibi. Sic facies cunctas ciuita-
 tibus que a te percipi valde sunt: et non sunt de his
 urbibus que in possessionem accepta sunt. De
 his autem ciuitatibus que dabitur tibi nullum omnino
 permittes viuere sed interficies in ore gladii: et
 um videlicet et amorreum et chananeum pho-
 zeum et euem et iebuscum sic precepit tibi dominus
 deus tuus: ne forte doceat vos facere cunctas
 abominaciones que ipsi operati sunt dominus suis et
 peccetis in dominum deum vestrum. Non obsidetis ci-
 uitatem multo tempore et munitionibus circumde-
 nis ut expugnes eam. non succedes arbores de
 quibus vesci potest: nec securibus percussum de-
 bes vastare regiones quam lignum est et non homo:
 nec potest bellanum contra te augere numerum.
 Si que autem ligna non sunt pomifera sed agrestia
 in ceteros apta usus: succide et extrue machi-
 nas donec capias ciuitatem que contra te dimicet.

Capitulum

Vando inuentum fuerit in terra quam
 dominus deus tuus daturus est tibi ho-
 minis cadaver occisi. et ignominia-
 tur cadis eius: egredientur maiores
 natu et iudices tui et metuentur a loco cadave-
 ris. singularumque percussum spolia ciuitatis: et que
 viciorem ceteris esse prepererint seniores ci-
 uitatis illius tollent vitulam de armento que
 non traxit iugum. nec stram seidit vomere. du-
 cent eam ad vallem asperam atque saxosam quamque

arata est. ne
 eius vitul
 que elegerit
 et benedicat
 ne nego cum
 dum est iud
 uitat illi a
 as sup vitul
 Man nre n
 oculi videru
 israhel q red
 guinem in
 hel. Et aulse
 to alienus er
 eu feceris qd
 ad pugnam
 eos dominus
 duxerit: et vi
 pulcrum a
 re vxore: in
 det cesare a
 nem in q ca
 bit patre a
 bis ad ea. de
 Si aut posse
 eam libera: r
 mere p pot
 erit ho vxor
 sa genuitq
 se pmogem
 suos diuide
 pmogenitu
 se agnoscer
 habuerit eie
 liberor. et
 nuerit ho fil
 dieit patris
 dire stepser
 mores ciuit
 q ad eos. f
 monita nra
 cat et luxur
 et plius au
 de medio vi
 leat. Nn pe
 e: et adiudic
 bulo: non p
 adez die sep

arata est. nec sementes recepit: et cedent in ea
 vitule. Accedentque sacerdotes filij leui
 q̄s elegerit dominus de⁹ tu⁹ vt ministrant ei
 et benedicat in nomine ei⁹. et ad ubi eoru om
 ne negotiu p̄det et q̄cquid mundu vel immu
 dum est iudicet: et venient maiores natu a/
 uitat⁹ illi⁹ ad iterfectu lauabuntq; manus su
 as sup vitulam q̄ in valle peussa est: et dicet.
 Man⁹ nre non effuderunt sanguinez hunc: nec
 oculi viderunt. Propius esto populo tuo
 israhel q̄ redemisti domine: et no reputes san
 guinem innocentem in medio populi tui isra
 hel. Et auferet ab eis reatus sanguinis: tu au
 te alienus eris et ab innocent⁹ cruore q̄ fusus e
 tu feceris qd p̄cepit dñs. Si egressus fueris
 ad pugnam contra inimicos tuos et tradiderit
 eos domin⁹ de⁹ tuus in manu tua captiuosq;
 duxerit: et viderit i numero captiuoru muliere
 pulchram ⁊ adamanueris eaz voluerisq; habe
 re vxore: introduces eaz i domu tua. Que ca
 det eolanē ⁊ ar euidet ungues. ⁊ deponet ve
 stem in q̄ capta est: sedensq; in domo tua fle
 bit patre ⁊ matre suaz vno mēse. ⁊ postea mē
 bis ad ea dormietq; eaz illa: et erit vxor tua.
 Si aut postea no sedent animo tuo dimittes
 eam libera: nec videri poterit precia nec opp
 mere p potētiā: q̄ humiliasti eam. Si habu
 erit ho vxores duas vna dilectā ⁊ alterā odio
 sū genueritq; ex eis liberos ⁊ fuerit filius odio
 se p̄mogenit⁹ volueritq; s̄bādam inē filios
 suos diuidere: non poterit filiu dilecte facere
 p̄mogenitu ⁊ p̄ferre filio odiose: s̄ filiu odio
 se agnoscat p̄mogenitu dabitq; ei de his q̄
 habuerit cūcta duplicia. Ille est eni p̄cipiu
 liberorū ei⁹. ⁊ huic detet p̄mogenita. Si ge
 nuerit ho filiu otumacē et p̄teruu qui non au
 diet patris ac mris imperiū ⁊ coheratus obe
 dit⁹ st̄pserit apprehendet eū et ducet eū ad se
 niorez ciuitatis illi⁹ et ad portā iudicij: dicent
 q; ad eos. Fili⁹ nre iste p̄teru⁹ et otumacē ē:
 monita nra audire st̄emnie: omellacōib; va
 cat et luxurie atq; ouuio: lapidibus eū obru
 et p̄p̄lis ciuitatis et moriet⁹ vt auferatis malū
 de medio vri: ⁊ vniuersus isrl audiens p̄time
 scat. Nn precauerit ho qd morte plectendum
 ē: et adiudicat⁹ morti appensus fuerit in pati
 bulo: non p̄manebit cadaver ei⁹ in ligno. s̄ i
 eadē die sepeliet⁹: quia maledictus a deo ē q̄

pendet i ligno: et nequā otāminab eā tuaz
 quā domin⁹ de⁹ tu⁹ dederit tibi in possessionē

Capitulum .xxij.

Du videbis bouez et ouē fratris
 tui errantē et p̄teribis: s̄ reducez
 fratri tuo. eā si non est p̄p̄inqu⁹
 frater tu⁹ nec nosti eū. Ducez in
 domu tuā: ⁊ erit apud te q̄d diu q̄rat ea frater
 tu⁹ et recipiat. Similit facies de alino ⁊ de ve
 stimento. et de omni re fratris tui q̄ perierit si
 inuenieris eā ne negligas q̄si alienam. Si vi
 deris alinu fratris tui. aut bouē ceādisse i via:
 non despicias s̄ s̄bleuab eū eo. Nō induetur
 mulier veste virili: nec vir vtetur veste femi
 nea. Abominabilis eni apud deuz est q̄ facit
 hoc. Si ambulans per uiam. in arbore vel in f
 ra midū auis inuenit⁹ et matrem pullis vel o
 uis desup incubantē. non tenebis eaz eū filij
 s̄ abire poteris captos tenens filios: vt bene
 sit tibi et longo viuas tempore. Cū edificaue
 ris domu nouaz facies muruz teli p arcum
 ne effundatur sanguis in domo tua: et sis re
 labente alio. et in p̄ces ruente. Non seres vi
 neaz tuam altero semine: ne ⁊ sementis quaz
 seuilli et q̄ nascunt⁹ ex vinea p̄t sanctificent⁹
 Nō arabis in boue simul et alino. Non indue
 ris vestimento qd ex lana linoq; st̄xtum est
 Funiculos in hmbra facies p q̄tuor āgulos
 pallij tui q̄ oxianis. Si duxerit vir vxorem ⁊
 postea odio habuerit eam q̄s̄eritq; ecaliōes
 q̄bus dimittat eaz obiaens ei nomē pessimū.
 et dixerit vxorem hāc accepi et ingressus ad
 eam nō inueni v̄ginem: tollent eam pater et
 mater ei⁹ et ferent seū signa v̄ginitatis eius
 ad seniores vrb q̄ in porta sūt. et dicet pater.
 Filiam meaz dedi huic vxorem: q̄ quia odit
 inponit ei nomē pessimū vt dicat nō inueni fi
 liaz tuaz v̄ginē: et ecce h̄ sūt signa v̄ginitatis
 filie mee. Expandent vestimentū cora seniozi
 bus ciuitatis: apprehendentq; senes vt bis illi⁹
 virū et v̄terabunt illū. odemantos insup cen
 tū siclis argenti q̄s dabit patri puelle. quoni
 am diffamauit nomen pessimū sup v̄ginē isra
 hel: habebitq; eaz vxorez et nō poterit eā di
 mittere omnib; dieb; vite sue. Nō si v̄z est
 qd obiat et nō est in puella inuēta v̄ginitas:
 cūciet eā extra fores dom⁹ p̄ris sui et lapidib;
 obruet virū ciuitatis illi⁹ et morietur quoniā

fecit nephas in isrl vt fornicaret i domo patris sui: et auferes maluz de medio tuu. Si dormierit vir cu vxore alterius vterqz morientur id e adulter et adultra: et auferes malu d isrl. Si puellam vginem desponderit vir et inuenit eam aliquis in ciuitate et reubuerit eu ea: educes vtrucqz ad porta ciuitatis illi: et lapidibus obruentur: puella qz no clamauit eu esset in ciuitate: vir qz humiliauit vxorez pximi sui: et auferes malu de medio tuu. Si in aut in agro repererit vir puellam q desponsata e: et apphensus reubuerit eu ea ipe morietur solus: puella nichil patietur nec e rea mortis: qm sicut latro surgit vtra fratre suuz et occidit animas eius ita et puella pessa est. Sola erat in agro: clamauit et nullus affuit q liberaret eaz. Si inuenit vir puellaz virginem q non habet sponsum et apphensus reubuerit eu illa et res ad iudiciu uenerit: dabit q dormiuit eu ea pxi puella centu quingenta siclos argenti: et habebit eaz vxorem qz humiliauit illaz. Non poterit dimittere eam cunctis diebus vite sue.

Capitulum xxiiij

Don accipiet ho vxore patris sui: nec reuelabit opimentu ei. Non intrabit eunuchus attritus vel amputatis testiculis et absciso vetro ecclesiam domini. Non ingredietur maser hoc est de seorto natus in ecclesiam domini vel qz ad decimas gñacionem. Ammonites et moabites etia post decima gñacionez no intrabunt ecclesiaz domini in eternum: quia noluerunt vobis occurrere cu pane et aq in via qm egressi estis de egipto: et qz aduxerunt vtra te balaaz filiu ho: de mesopotamia sine vt malediceret tibi: et noluit dominus deus tuus audire balaam: vnt qz maledictione ei in benedictionem tuam eo qz diligeret te. Non facies eum eis pacem: nec quas eis bona cunctis diebus vite tue in sempiternu. Non abominaberis ydumeu quia frater tuus est: nec egiptu quia aduena fuis tibi in terra ei. Quia nati fuerunt ex eis scia generacione ineratibunt in ecclesiaz domini. Quando egressus fueris ad istos hostes tuos in pugnam: custodies te ab omni re mala. Si fuerit in te ho qui in nocturno sit pollutus somno: egredietur extra castra: et non reuertetur priusqz ad vesperaz lauetur aqua: et post solis occasuz

egredietur in castra. Habebis locu extra castra ad qz egrediaris ad requisita nature: gerens parillu in baltheo. Cuiqz sederis fodies per circuitu: et egesta humo operies qz releuat es. Dominus enim deus tuus ambulabat in medio castrorum vt eruat te et tradat tibi inimicos tuos: vt sint castra tua sacra et nichil in eis appareat feditatis: ne derelinquat te. Non trades seruuz domino suo qz a te auferit. Habita bit teum in loco qz ei placuerit: et in vna vrbiu tuaruz reqsiet: ne otulkes eu. Non erit meretrix de filiabus isrl: nec seortator d filijs isrl. Non offeres mercedem psibuli: nec pcuruz cario in domo domini dei tui qe quid illud est qd uenerint quia abominacio e vtrucqz apud dominu deum tuuz. Non fenerabis fratri tuo ad vsum pecuniaz nec fruges nec quamlibet rem: s; alieno. Fratri aut tuo absqz vltra id qd indiget comodabis: vt benedicat tibi dominus deus tuus in omni opere tuo: in terra ad qz ingrederis possidendaz. Cu vntu uoueris domino deo tuo non tardabis reddere quia requirit illud dominus deus tuus: et si moratus fuerit reputabitur tibi peccatum. Si nolueris polliceri absqz peccato eris. Non aut semel egressus est de labijs tuis obseruabis et facies sic pmissi tibi domino deo tuo: et ppria voluntate et ex tuo locutus es. Ingressus vineam pximi tui comedo vvas quantum tibi placuerit: foras autem ne efferas tecu si intraueris segetem amici tui franges spicas et manu conteres: falce autem non metes.

Capitulum xxv

Si acceperit homo vxore et habuerit eaz et non inuenit gratiaz in oculos ei ppter aliqz feditatem: sicut libellu repudij et dabit in manu illi: et dimittet eaz de domo sua. Cui egressa alteruz maritu duxerit et ille qz odent eu dederitqz ei libelluz repudij et dimiserit de domo sua vel certe mortuus fuerit: non poterit prius marituz redire eam in vxorez qz pollutu e abominabilis facta e coraz domino: ne peccare facias fratrem tuu qz dominus deus tuus tradiderit tibi possidendam. Cu acceperit homo vxorem non pcedet ad bellum nec ei quippiam necessitatis iungeret publice: s; vacabit absqz culpa domui sue: vt vno ano letetur eaz vxore sua. Non accipies loco pignoris inferiores et

superiores m
Si de pñsuo
sui de filijs isrl
um interfice
Pbua dilige
sed facies qeu
tia gñis iuxta
te. Memento
marie in via e
reptos a prin
ingredieris de
stabis foras et
aut paup e: no
statim reddae
ens in vestime
iustisam coraz
mercedem ind
ue aduene qz
tuas e: s; eade
to solis occasu
animam suaz
putet tibi i pe
hjs nec filij p
morietur. Non
pili: nec aafe
metu. Meme
erit te dñs dei
vt facias hae
tuo: et oblitus
vt tollas illu
ferro patieris
omni ope man
oluaraz: qe qu
uertes vt co
pillo ac vidue
non colliges
vlus aduene
tu seruietis in
facias hae ren

Seruas. Si in
runt plagis: p
tari. Pro mer
dus: ita dñs
excedant: ne l

superiorum molā: q̄ animā suā apposuit tibi. Si deplēns fuerit homo sollicitus fratres suū de filiis israel. et vendito eo acceperit p̄cium interficiet: et auferes malū de medio tui. **P**robua diligēt ne incurras plagam lepre: sed facies quęquq; docuerint te sacerdotes leuitici gnis iuxta id qd̄ p̄cepi eis: et imple sollicitate. **M**emento q̄ fecerit dominus deus vester marie in via tū egredierimini de egipto. **C**ū repetes a proximo tuo rez aliq̄ q̄ debet tibi: nō ingredieris domus eius: vt pignus auferas: sed stabis foras et ille tibi p̄feret qd̄ habuerit. Si autē paup̄ ē: nō p̄noctabit apud te pignus: sed statim reddas ei ante solia occasus: vt dormiens in vestimento suo benedicat tibi: et habeas iusticiam coram domino deo tuo. **N**ō negabis mercedem indigentis et pauperis fratris tui: siue aduene q̄ tecū morat̄ in terra intra portas tuas ē: s̄ eadē die reddas ei p̄ciū laboris suū ante solis occasū: q̄ pauper est: et ex eo sustentat animam suā: ne clamet contra te ad dñm et reputet tibi i peccatū. **N**on occidet̄ p̄res p̄ filijs nec filij p̄ p̄ribus: s̄ vnusquisq; p̄ peccato suo moriet̄. **N**on perites iudiciū aduene et pupilli: nec auferes pignus loco vidue vestimentū. **M**emento q̄ seruiert̄ in egipto: et erit te dñs deus tuus inde. **N**ō deo p̄cipio tibi vt facias hęc rē. **Q**uā messueris segetē i agro tuo: et oblitus manipulū reliqueris: non reuert̄ vt tollas illū: s̄ aduenā et pupillū et viduā auferre poteris: vt benedicat tibi dñs deus tuus i omni ope manū tuarū. **S**i fruges collegeris oliuarū: q̄cquid remanserit in arboribus nō reuert̄ vt colligas: s̄ relinques aduene pupillo ac vidue. **S**i vindemiaueris vineas tuas: non colliges remanentes racemos: s̄ cedent i vltis aduene pupilli ac vidue. **M**emento q̄ et tu seruiert̄ in egipto: et idcirco p̄cipio tibi vt facias hęc rē. **Capitulum .xxv.**

Si fuerit causa inter aliquos et it̄ pelauerint iudices: q̄ iustū esse p̄spererint illi iusticie palmaz dabant: q̄ impiū odemabūt impietatis. **S**imānt euz qui peccauit dignum viderint plagis: p̄sternent et corā se faciunt verticari. **P**ro mensura peccati erūt et plagarū modus: ita dūtatur vt quadragenariū numeruz nō excedant: ne fede laceratus ante oculos tuos

abeat frater tuus. **N**on ligabis os bouis terētis in area fruges tuas. **Q**uādo habitauerint fratres simul et vnus ex eis absq; liberis mortuus fuerit: vxor defuncti nō nubet alteri: s̄ accipiet eam frater eius et suscitabit semen fratris sui: et p̄mogenitū ex ea filiū nomine illius appellabit vt non deleatur nomē ex israel. **S**i autē noluerit accipere vxorez fratris sui q̄ ex lege debetur: perget mulier ad portam ciuitatis et interpellabit maiores nati: dicetq; **N**on vult frater viri mei suscitare semen fratris sui in israel: nec me in iugum sumere. **S**tatim q; accersit eū facient: et interrogabunt. **S**i responderit nolo eaz vxorē accipere: accedet mulier ad euz corā senioribus: et tollet caldamentū de pede eius sp̄uetq; in facie eius et dicet. **S**ic fiet homini q̄ non edificat domus fratris sui. **E**t vocabitur nomē illius i israel domus discalciati. **S**i habuerint inter se iurgium viri duo et vnus contra alterū: rixari ceperit: volensq; vxor alterius eruere virū suū de manu fornicis: miseritq; manū et apprehenderit verenda eius: abscedes manū illius: ne flecteris super eā vlla misericordia. **N**on habebis in saculo diuersa pondera manus et minus: nec erit in domo tua modius maior et minor. **P**ondus habes iustum et verū: et modius eqlius et verus erit tibi: vt multo viuas tempore super terrā quam dominus deus tuus dederit tibi. **A**bsominatur enim dominus euz qui faciūt hęc: et adūsat omnes iusticias. **M**emento q̄ fecerit tibi amalech in via quādo egrediebaris ex egipto: quoniam occurrerit tibi et extremos agminis tui q̄ lassī residebant ceciderit: qm̄ tu eras fame et labore affectus: et nō timuerit deū. **C**ū q̄ dominus deus tuus dederit tibi requiem: et t̄buerit tunc tās per circuitū nationes in terra quā tibi pollicatus est: delebis nomen eius sub celo. **C**auē ne obliuiscaris.

Capitulum .xxvi.
Quādo intraueris terrā quā dominus deus tuus tibi daturus est possidendam et obtinueris eā: atq; habitaueris i illa: tolles de cunctis frugibus tuis p̄micias et pones i cartallo p̄gesq; ad locū q̄ dominus deus tuus elegerit vt ibi iuocetur nomē eius: accedesq; ad sacerdotem qui fuerit in diebus illis et dices ad eū

Profiteor hodie coram domino deo tuo: quod ingressus sum in terram quam iuravit patribus nostris ut dareturam nobis. Suscipiensque sacerdos cartallum de manu tua ponet ante altare domini dei tui: et loquetur in conspectu domini dei tui. Virum persequeretur patres meos: qui descendebat in egiptum et ibi peregrinatus est in paucissimo numero: crevitque in gentes magnas ac robustas et infinite multitudinis. Afflixeruntque nos egipti et persecuti sunt imponentes onera gravissima: et clamavimus ad dominum deum patrum nostrorum qui exaudivit nos et respexit humilitatem nostram et laborem atque angustiam: et eduxit nos de egipto in manu forti et brachio extenso in ignem pavore: in signis atque portentis: et introduxit ad locum istum: et tradidit nobis terram lacte et melle manantem. Et idcirco nunc offero primitias frugum terre: quam dominus deus dedit michi. Et dimittes eas in conspectu domini dei tui: et adorato domino deo tuo epulaberis in omnibus bonis que dominus deus tuus dederit tibi et domui tue: tu et levites et advena que tecum est. Quando compleveris decimas eucarum frugum tuarum anno decimarum tertio: dabis levite et advene et pupillo et vidue ut comedant intra portas tuas et saturentur: loquensque in conspectu domini dei tui. Attuli quod sanctificatus est de domo mea et dedi illud levite et advene et pupillo ac vidue sicut iussisti mihi. Non preteritum mandata tua: nec sum oblitus in perit. Non comedi ex eis in luctu meo: nec senavi ea in quolibet in mundicia: nec expendi ex his quecumque in re funebri. Obedivi voci domini dei mei: et feci omnia sicut precepisti michi. Respice de sanctuario tuo et de excelso celorum habitaculo: et benedicte populo tuo israel: et terre que dedisti nobis sicut iussisti patribus nostris: terram lacte et melle manantem. Hodie dominus deus tuus precepit tibi ut facias mandata ista atque iudicia: ut custodias et implas ex toto corde tuo et ex tota anima tua. Dominum elegisti hodie ut sit tibi deus et abules in vijs eius: ut custodias ceremonias illius et mandata atque iudicia et obedias eius imperio. Et dominus elegit te hodie ut sis ei populus peculiaris sicut locutus est tibi et custodias omnia precepta illius: et faciet te excelsozem cunctis gentibus quas creavit in laudem et nomen et gloriam suam: ut sis populus sanctus domini dei

tui sicut locutus est. **Capitulum xxxvii**
Recipit autem moyses et senioribus populo israel dicentes. Custodite omne mandatum quod precipio vobis hodie. Cumque transierit iordanem in terram quam dominus deus tuus dabit tibi: erigite in gentes lapides et calce leuigabis eos ut possis in eis scribere omnia verba legis huius iordane transmissio: ut introeas terram que dominus deus tuus dabit tibi: terram lacte et melle manantem sicut iuravit patribus tuis. Quando ergo transierit iordanem erigite lapides que ego hodie precipio vobis in monte hebal: et leuigabis eos calce: et edificabis ibi altare domino deo tuo de lapibus que ferrum non tetigit: et de saxis in formam et impolitis: et offeres super eo holocausta domino deo tuo et immolabis hostias pacificas: comedesque ibi et epulaberis cum tam domino deo tuo. Et scribes super lapides omnia verba legis huius plane et lucide. Dixeruntque moyses et sacerdotes leuitici gentibus ad omnem israel. Attende et audi israel. Hodie factus es populus domini dei tui. Audies vocem eius et facies mandata atque iudicia que ego precipio tibi. Precepitque moyses populo tuo in die illo dicens. Inj stabunt ad benedicendum domino super montem garizim iordane transmissio: symeon leui iudas ysachar ioseph et beniamin. Et e regione isti stabunt ad maledicendum in monte hebal: ruben gad et aser zabulon dan et neptalim. Et pronuntiabunt leuite: dicens ad omnes viros israel excelsa voce. Maledictus homo qui facit sculptile et castile abhominacionem domini: opus manuum artificum: ponetque illud in abscondito. Et respondet omnis populus: et dicit amen. Maledictus qui non honorat patrem suum et matrem. Et dicit omnis populus amen. Maledictus qui transfert terminos proximi sui. Et dicit omnis populus amen. Maledictus qui errare facit cecum in viam suam. Et dicit omnis populus amen. Maledictus qui pervertit iudicium ad vine pupilli et vidue. Et dicit omnis populus amen. Maledictus qui dormit cum vxore patris sui: et reuelat operimentum lectuli eius. Et dicit omnis populus amen. Maledictus qui dormit cum omni iumento. Et dicit omnis populus amen. Maledictus qui dormit cum sorore sua filia patris sui vel

matris sue. C
 Maledictus
 omnis popul
 cussent pxi
 lus amen. A
 peccat anima
 omnis popul
 manet in ser
 pure phis. Et

S

re cunctis gent
 te unius bnd
 me precepta
 te: et bndictue
 tris tui et frue
 ru tuorum gre
 uis tuarum Be
 lique tue. Ben
 diens Dabit
 aduersum te
 am unam ver
 gient a facie t
 nem super cell
 nuum tuarum
 acceperis. Pu
 tum sicut iur
 domini dei tui
 debunt que om
 domini i voc
 dare te faciet d
 tu vteri tui et f
 tre tue que iur
 ret tibi Aperie
 mus celus: ve
 re suo. Bened
 tuarum: et fene
 nullo fen acc
 us tuus in cap
 supra et non su
 domini dei tu
 hodie et fec
 nec ab dexteri
 eris deos alien
 audire nolueri

Capitulum xxvii

uit moyses et seniores
 el dicentes. Custodie
 ndatu qd pcpio vobis
 qz trāferit iordanem
 de⁹ tuis dabit tibi: et
 et calce leuigabis eos
 omnia vba legis huius
 introcas terra q̄ domi
 terā lacte et melle ma
 tribus tuis. Quando eris
 erigito lapides q̄s ego
 monto hebal: et leuiga
 abis ibi altare domino
 ferrū non tetigit: et de
 volitis: et offeres sup eo
 tuo et immolabis bo
 scq̄ ibi et epulaberis eo
 Et scribes sup lapides
 plane et laude: Dite
 tes leuitas ḡnis ad om
 2 et audi isrl. Hodie fac
 i tui. Audies vocem e
 atqz iusticias q̄s ego p
 moyses p̄lo tuo in die
 ad benedicendum domi
 iordane transmissio: s̄p
 ar ioseph et beniamin
 ad ad maledicendum in
 ad et aser zabulon dan
 nābūe leuite: dicētqz
 xcellsa voce. Maledic
 tile et cōflatile abdomi
 s manuū artificum: po
 to. Et respōdebit om
 men. Maledictus qui
 et matrē. Et dicet
 maledictus q̄ trāferet
 dicet omnis populus
 rmare faciē cecū in t̄ra
 pulus amen. Maledic
 aduzne pupilli et vidu
 uua amen. Maledic
 patris sui: et reuelat o
 t dicet omnis popul
 dormit cū omi iumento
 lus amen. Maledic
 sua filia patris sui vel

inatrie sue. Et dicet omnis populus amen.
 Maledictus q̄ dormit cū sociu sua. Et dicet
 omnis populus amen. Maledictus q̄ clam p
 cussit p̄ximū suum. Et dicet omnis popu
 lus amen. Maledictus q̄ accipit munera. vt
 peccat animam sanguinis innocētis. Et dicet
 omnis populus amen. Maledictus q̄ nō per
 manet in sermonibus legis huius: nec eos o
 pre phat. Et dicet omnis populus amen.

Capitulum xxviii

Si autē audieris vocē dñi dei tui vt
 facias atqz custodias omnia man
 data eius que ego pcpio tibi ho
 die: faciet te dñs de⁹ tu⁹ excellē
 re cunctis gentibz q̄ vlsant: i t̄ra Venietqz sup
 te vniūse b̄ndictiones iste et ap̄hendēt te: si ta
 mē precepta ei⁹ audieris. B̄ndict⁹ tu i diuita
 te: et b̄ndictus i agro B̄ndict⁹ fructus ven
 tris tui et fructus terre tue: fructusqz iumētō
 rū tuoz: greges armenoz tuoz et caule o
 uiū tuarū B̄ndicta horrea tua: et b̄ndicte re
 liquie tue. B̄ndict⁹ eris i grediens. et regres
 diens Dabit dñs inimicos tuos q̄ surgent
 aduersum te corruens i aspectu tuo Per vi
 am vnam venient cōtra te: et per septem fu
 gient a facie tua Emitteret dominus benedicō
 nem super cellara tua et super omia op̄ra ma
 nuum tuarum: benedicetqz tibi i terra quam
 acceperis. Sustabit te dñs sibi in pplin sanc
 tum sicut iurauit tibi: si custodieris mandata
 domini dei tui et ambulaueris in vno eius Vi
 debuntqz omnes terrarum populi q̄ nomen
 domini i vocatū sit sup te: et timebunt te Abū
 dare te faciet dominus omnibus bonis: fruc
 tu vtri tui et fructu iumētōrum tuorū fructu
 t̄re tue q̄ iurauit dominus patribz tuis vt da
 ret tibi Aperiet dominus thesaurū suum opti
 muz celuz: vt tribuat pluuiā t̄re tue in t̄po
 re suo. B̄ndicetqz cunctis op̄ribz manuū
 tuarū: et fenerabis gentibus multis et ipse a
 nullo fer⁹ accipies. Constituet te domin⁹ de
 us tuus in caput et non i caudaz: et eris semper
 supra et nō subter: si tamē audieris mandata
 domini dei tui que ego pcpio tibi hodie et cu
 stodieris et feceris: ac non declinaueris ab eis
 nec ad dexterā nec ad sinistrā: nec secutus fu
 eris deos alienos neqz colueris eos. Quod si
 audire nolueris vocē domini dei tui vt custo

dias et facias omnia mandata ei⁹ et ceremoni
 as quas ego pcpio tibi hodie: venient super
 te omnes maledictōes iste et apprehendēt te
 Maledictus eris in ciuitate: maledictus in a
 gro. Maledictus horreū tuū: et maledicte re
 liquie tue. Maledictus fructus ventris tui et
 fructus terre tue: armenta bouū tuoz et gre
 ges ouiaz tuarū. Maledictus eris ingrediens
 et maledictus egrediens. Mittet domin⁹ sup
 te famem et esuriez et increpacōnez in omnia
 op̄ra tua q̄ tu facies: donec conterat te et pdat
 velociter adinueniōnes tuas pessimas in qui
 bus reliquisti me. Adiungat tibi domin⁹ pe
 nilentiaz: donec consumat te de terra ad quam i
 grediens possidendam. Percutiet te domin⁹
 egestate et febri et frigore ardore et estu et aere
 corrupto ac rubigine: et persequatur donec pe
 reas. Die celuz q̄ supra te est eneum: et terra
 quā calcas ferrea. Det domin⁹ ymbrez terre
 tue puluerez: et de celo descendat sup te cinis
 donec cōteraris. Tradat te domin⁹ corruen
 tez ante hostes tuos: et p vnaz vias egrediar
 tra eos: et per septez fugias: et dispergar⁹ p
 omia regna terre. Sicqz cadauer tuū i m̄leā
 cunctis volatilibz celi et bestiis t̄re: et non sit q̄
 abigat. Percutiat te domin⁹ vlcere egypti: et
 par tō corpor⁹ per quaz stercoza digerunt: sca
 bie q̄ et prurigine: ita vt curari nequeas. Per
 cutiat te dominus amētia et cōtato ac furore
 mentis: et palpes in meridie sic palpare solet
 cec⁹ i tenebris: et nō dirigas vias tuas. Om
 niqz t̄pore calumniaz sustineas: et opprimar⁹
 violentia nec habuas qui liberet te. Prorez ac
 āpias et alius dormiat cū ea. Domum edifi
 ces et non habitos in ea. Plantes vineaz: et nō
 vindemies eas. Bos tu⁹ immolet⁹ coraz te:
 et non comedes ex eo. Asin⁹ tu⁹ rapiat⁹ in cō
 spectu tuo: et nō reddat⁹ tibi. Dues tue dent⁹
 mimiās tuas: et non sit te q̄ adiuet. Filij tui
 et filie tue tradant⁹ alteri populo videntibus
 oculis tuis et deficientibz ad aspectū eoz: to
 ta die: et non sit fortitudo in manu tua. Fruc
 tus terre tue et omnes labores tuos comedat
 populus q̄ ignoras: et sis semper calumniaz
 sustinens et oppressus cunctis diebz: et stupēs
 ad terrorem eoz q̄ videbūt oculi tui. Per
 cutiat te dominus vlcere pessimo in gembus
 et in suris: sanariqz non possis a planta pedis

vsq; ad verticē tuū. Ducetq; dominus et regē
 tuū quē cōstitues sup te in gentē quaz igno-
 ras tu et patres tui: et serues ibi dno alienis.
 ligno et lapidi: et eris perditus in proverbium
 ac fabulaz omībo popul' ad q's te introduxerit
 dominus. Sementē multaz iacēs in trā et mo-
 dicū congregab: quia locuste deuorabūt om-
 nia. Vineaz plantab et fodies et vinuz non bi-
 bes nec colliges ex ea quippiaz: quoniaz vasta-
 bitur vermibz. Pluuas habeb in omnibz tēmi-
 nis tuis et non vngeris oleo: quia defluent et
 deperibunt. filios generab et filias et non fru-
 eris eis: quoniaz ducentur in captiuitatē. Om-
 nes arbores tuas et fruges trē tue rubigo cō-
 sumet. Aduena qui tecū versat' in trā ascen-
 dat super te eritq; sublimior: tu autē descen-
 des et eris inferior. Ipse fenerabit tibi: et tu nō
 fenerab ei. Ipse erit in caput: et tu eris in cau-
 dam. Et venient super te omnes maledictio-
 nes iste: et persequentes apprehendent te do-
 nec intereas: quia non audisti vocēz domini
 dei tui: nec seruasti mādaca ei' et cērimoniaz
 q's pcepit tibi. Et erit in te signa atq; pdigia
 et in semine tuo vsq; in sempiternuz: eo q' ser-
 uieris domino deo tuo in gaudio cordisq; le-
 ticia ppter rerū omniū habūdantiā. Serues
 inimico tuo q' imitet tibi dominus in fame et si-
 si et nuditate et omni penuria: et ponet iugum
 ferreuz super ceruicē tuā donec te conterat.
 Adducet dominus super te gētez de longinq;
 et de extremis trē finibz in similitudinē aquī-
 le volant' cū impetu cui' linguā itelligere non
 possis: gētē pacissimā q' non deferat semē nec
 misereatur puuli: et deuoret fructū iumentoz
 tuoz ac fruges terre tue: donec intere-
 as: et nō relinquat tibi triticū vinū et oleū ar-
 menta bouū et greges ouiu donec te disperdat
 et cōterat in cūclis vrbibz tuis: et destruant'
 muri tui firmi atq; sblimes: i quibz habebas
 fiduciā in omni trā tua. Obsideret' itra por-
 tas tuas in omni trā tua q' dabit tibi dominus
 deus tuus: et comedes fructū vteri tui et carnes
 filioz tuoz et filiarū tuarum q's dederit tibi
 dominus deus tuus: in angustia et vastitate q' op-
 primet te hostis tuus. Homo delicatus in te et
 luxuriosus valde inuidebit fratri suo et vxori
 que cubat in sinu suo ne det eis de carnibus fili-
 ozz suo. q's comedet: eo q' nichil aliud ha-

beat in obsidione: et penuria q' vastaret' te
 inimicū tuū intra omnes portas tuas. Fenera
 mulier et delicata q' supra trā ingredi non va-
 lebat nec pedis vestigiuz figere ppter molitiē
 et teneritudinē nimiaz: inuidebit viro suo qui
 cubat in sinu ei' sup filij et filie carnibz et illu-
 tūe secundarū q' egrediūt' de medio feminū
 ei': et sup liberis q' eadez hora nati sūt. Come-
 dent eni eos clam ppter rerū omniū penuriam:
 am: obsidione et vastitate quam opprimet te
 inimic' mē portas tuas. Nisi custodieris et se-
 tens omnia vba legis hui' q' prescripta sūt
 in hoc volumine: et timueris nomē ei' glorio-
 sū et tēribile s' est dominū deū tuuz: auget
 dominus plagas tuas et plagas semis tu plā-
 gas magnas et pseuerātes infirmitates psses-
 mas et perpetuas: et cōuertet in te omnes afflic-
 tiones egipti quas simulisti et adhibebunt tibi.
 Insuper et vniūsos lāguozes et plagas q' nō
 sūt scripte in volumine legis hui' iducet do-
 minus sup te: donec te cōterat. Et remanebit
 paucū numero q' pri' erat' sic altra celi p' mul-
 titudine: quoniam nō audisti vocēz domini dei
 tui. Et sic ante letat' ē dominus sup vos: bene-
 vobis faciens vsq; multiplicans: sic letabit'
 disperdens vos atq; subūterens: vt auferamini
 de trā ad q' egredieris possidendā. Insuper
 te dominus in omnes populos a sinis: et in
 vsq; ad finios eius: et serues ibi dno alienis
 q's et tu ignoras et patris tui lignis et lap-
 idibz. In gētibz q's illis nō q'eres: neq; erit te
 quies vestigio pedis tui. Dabit eni tibi domi-
 nus ibi cor pauiduz et deficientes oculos: et
 nimā cōsumptaz merore: et erit vita tua q'si p-
 dens ante te. Timebis nocte et die: et nō eris
 des vite tue. Mane dices quis mi det vespere
 et vespere quis mi det mane: ppter cordis tui
 midiez q' t'reberis et ppter ea q' tuis videbis
 oculis. Reducet te dominus clauso in egiptū
 p viam de q' dixit tibi vt eam ampl' nō videres.
 Ibi venderis inimicis tuis in seruos et m-
 ellas et non erit q' emat. **Capitulum**

N Ecce hanc vba federis quod pcepit
 dominus moysi vt feneret euz filij
 israel i trā moab: ppter illud fr-
 dus qd eum eis p'pigit in oculo.
 Vocauitq; moyses omnē isrl: et dixit ad eos
 Vos vidistis vniuersa q' fecit dominus vobis

vobis in trā
 uis eius vni-
 nas quas v-
 taq; ingēda
 ligens et oc-
 audire vsq;
 draginta an-
 menta vest-
 vetustate cō-
 nis vinū et f-
 e st dominus
 euz: eg ressus-
 san occurren-
 eos et tulim-
 denda; rube-
 se. Custodit
 te ea: vt itoll-
 tis hodie eū-
 p's vestri et
 res omnis p-
 et aduene qu-
 ligno; celo-
 vt tra nseas
 iurando qd h-
 eum: vt susce-
 min' deus t-
 nauit patribz
 vobis solus
 ta affirmo: se-
 Vos eni nol-
 ra egipti: et c-
 nationuz: qu-
 naciones et se-
 lapidem arg-
 forte sic inter-
 tribu euz: cor-
 vestro vt va-
 et non sit in-
 ritudinem. C-
 benedictat lib-
 ebi et ambu-
 mat ebria sic
 q' maxime h-
 nom illum: e-
 ta q' scripta s-
 nomē ei' s' b-
 nibo tribu
 pro legis hui-

vobis in terra egypti pharaoni et omnibus seruis eius vniuersisq; terre illius: temptationes magnas quas viderunt oculi tui: signa illa portentaq; ingētia: et non dedit vob dominus cor itelligens et oculos videntes: et aures q; possint audire vsq; in presentē diem. **Ad duxit** vos quadraginta annis p̄ desertū: non sūt attrita vestimenta vestra: nec calceamenta pedū vestrorū. vetustate cōsumpta sūt. **Danem** nō comedistis vinū et sicerā nō bibistis vt sciretis qz ipse est dominus deus vestror. **Et venistis** ad hūc locū: eḡ vsq; est seon rex eselon et og rex basan occurrentes nob̄ ad pugnā: et percussim⁹ eos et tulim⁹ terram eorū: ac tradidim⁹ possessionē dāz ruben et gad et dimidie tribui manasse. **Custodite** ergo verba pacti hui⁹ et implete ea: vt intelligatis vniuersa q̄ faciatis. **Vos** scitis hodie cūcti corāz domino deo vestro: p̄nā p̄s vestri et tribus ac maiores nati atq; doctores omnia popul⁹ israel liberi et vroz vestre et aduene qui tecū morant⁹ in castris ex ceptis lignoz celozibz: et hīs q; conportāt aquas: vt transeas in federe domini dei tui: et in iuramento qd̄ hodie dominus deus tuus percussit te eum: vt suscitet te sibi in populū et ipse sit dominus deus tu⁹ sicut locut⁹ est tibi: et sicut iurauit patribz tuis abrahā ysaac et iacob. **Nec** vobis solus ego hoc fed⁹ ferio et hec iuramēta confirmo: sed cūctis presentibz et absentibz. **Vos** enī nostis quomodo habitauerim⁹ in terra egypti: et quomodo transierim⁹ per mediaz nationū: quas transientes vidistis abominaciones et sordes id est ydola eorū lignū et lapidem argentū et aurū que colebant. **Ne forte** sit inter vos vir aut mulier familia aut tribu cui⁹ cor auersum est hodie a domino deo vestro vt vadat et seruiat dñs illarū gentiū: et non sit int̄ vos radix germinans fel et amaritudinem. **Cūq;** audierit vba iuramētū hui⁹ benedicat tibi i corde suo dicens pax erit michi et ambulabo i p̄uitate cordis mei: et assumat ebria sidentē et dñs non ignoscat ei: s; sic q̄ maxime furor ei⁹ fumet et zelus oīra hominē illum: et sedēt sup eum omnia maledicta q̄ scripta sūt in hec volumine: et deleat dñs nomē ei⁹ s; celo et consumat eū i p̄dicōe ex omnibz tribubz israel: iurata maledicōes q̄ i libro legis hui⁹ ac federe confirmantur. **Dicetq;**

sequens generatio et filij qui nascentur deinceps: et peregrini qui de longe venerūt videntes plagas terre illius et infirmitates quibus eaz effluerit dominus sulphure et solis ardore oburens ita vt vltra non seruiat nec viret quippiam germinet in exemplū subuersionis sodomie et gomorre adame et seloim q̄o subuerit dominus in ira et i furore suo et dicet omnes gentes. **Quare** sic fecit dominus terra huic? **Que** est hec ira furoris eius immensa? **Et** respōdebunt. **Quia** dereliquerūt pactū domini quod pepigit eū patribz eorū: quando eduxit eos de terra egypti et seruiērūt dñs alienis: et adorauerūt eos quos nesciebant et quibus non fuerūt attributi: idcirco iratus est furor domini contra terrā istā vt iduceret sup eā omnia maledicta que i hoc volumine scripta sūt: et eiecit eos de terra sua i ira et i furore et in indignacōe maxima: p̄iecitq; i terrā alienāz sicut hodie p̄batur. **Abscōdita** a domino deo nostro que manifesta sūt nob̄ et filiis nostris vsq; in sempiternū: vt sciam⁹ vniuersa legis hui⁹.

Capitulum xxxi

Um ergo venerint super te omnes sermones isti benedictio sive maledictio quā p̄posui i cōspectu tuo: et duct⁹ plenitudine cordis tui in vniuersis gentibus i quas disperserit te dominus deus tuus et reuersus fuerit ad euz et obedierit ei⁹ i p̄rijs sicut ego hodie p̄cipio tibi cū filiis tuis i toto corde tuo et i tota anima tua: reducet te dominus deus tu⁹ de captiuitate tua ac miserebitur tui: et rursum cōgregabit te de cūctis populis i quos te ante dispersit. **Si** ad cardines celi fueris dissipatus inde te reuellet dominus deus tu⁹: et assumet atq; introducet i terrā quā possiderūt patres tui et obtinebis eam: et benedicens tibi maioris numeri te esse faciet quā fuerūt patres tui. **Circumdet** dñs deus tu⁹ cor tuuz et cor seminis tui: vt diligas dominū deū tuū ex toto corde tuo et i tota anima tua: vt possis viuere. **Omnes** autē maledictiones has ouertet super inimicos tuos: et eos qui oderūt te et p̄sequunt⁹. **Tu** autē reuertere et audies vocēz domini dei tui faciesq; vniuersa mādata que ego p̄cipio tibi hodie: et abundare te faciet dominus deus tuus i cūctis operibus manūz tuarū in sobule vtēri tui et in

fructu iumentoz tuoz in vberate terre tue
 et in reruz omniu largitate. Reuertet enim do-
 minus vt gaudiat sup te in omnibus bonis si-
 cut gaudius est i patribus tuis: si tamen audi-
 eris vocem domini dei tui et custodieris precep-
 ta eius et ceremonias que in hac lege conscrip-
 ta sunt: et reuertaris ad dominu deū tuū in to-
 to corde tuo et in tota anima tua. Mandatum
 hoc quod ego precipio tibi hodie nō supra te
 est neq; procul positum nec in celo sitū vt pos-
 sis dicere quis nostrū valet ad celum ascende-
 re vt deferat illud ad nos vt audiamus atq; o-
 pere ampleamur: neq; trans mare positum vt cau-
 seris et dicas quis e nobis poterit mare transi-
 tare et illud ad nos vsq; deferre vt possumus
 audire et facere quod preceptum est: sed iux-
 te est sermo valde i ore tuo et in corde tuo vt
 facias illū. Considera qd hodie proposuerint in
 conspectu tuo vitā et bonū et econtrario mortē
 et malū: vt diligas dominū deū tuū et abules
 i vno eius et custodias mādata illius et cōmōias
 atq; iudicia et viuas: atq; multiplicet te bene-
 dicatq; tibi in fra ad qm ingredieris possidendā.
 Si aut auersū fuerit cor tuū et audire nolue-
 ris atq; errore deceptus adoraueris deos alie-
 nos et serueris eis: p̄dico tibi hodie q; pereris:
 et paruo tempore moreris in terra ad quā ior-
 dane transmissio ingredieris possidendā. Tes-
 tes inuoco hodie celū et terram q; proposuerim
 vobis vitā et bonū: benedictionem et maledic-
 tionem. Elige ergo vitā vt te tu viuas et se-
 mē tuū: diligas dominū deū tuū atq; obedias
 vā eius: et illi adhereas. Ipse est enim vitā tu-
 a et longitudo dierū tuoz: vt habitos in ter-
 ra p̄ qua iurauit dominus patribus tuis abrahā
 ysaac et iacob vt daret eam illis.

Capitulum xxxi.

Adit q; moyses et locutus ē om-
 nia vba hęc ad vniuersū israhel:
 et dixit ad eos. Centūviginti āno-
 rū sū hodie: non possū vltra egre-
 di et ingredi: presertim euz et dominus dixerit
 mi non transibis iordanem istū. Dominus er-
 go deus tuus transibit ante te. Ipse delebit
 omnes gentes has in conspectu tuo: et posside-
 bis eas. Et iosue iste transibit āte te: sicut locu-
 tus ē dñs. Facietq; dominus eis sicut fecit seon
 et og regib; ammoreoz et terre eoz: dele-

bitq; eos. Cū ergo et hos tradiderit vobis si-
 militer: facietis eis sicut p̄cepi vobis. Vultis
 agite: et cōfortamini. Nolite timere: ne pauca-
 tis ad cōspectū eoz: quia dominus deus ipse
 se est ductor tuus: et non dimittet nec derelin-
 quet te. Vocauitq; moyses iosue: et dixit ei co-
 ram omni israhel. Confortare: et esto robustus.
 Tu enim intr oduces populum istum in terram
 quā daturū se patrib; eoz iurauit dominus:
 et tu eam diuides sorte. Et dominus qui ductor
 est vester ipse erit tecū: nō dimittet nec dereli-
 nquet te. Noli timere nec paucas. Scripsit
 itaq; moyses legem hanc et tradidit eam sac-
 dotibus filiis leui qui portabant archam fed-
 deris domini et cunctis senioribus israhel. Pre-
 cepitq; eis dicens. Post septem annos remissi-
 omnia in solemnitate tabernaculoz: cōuenient
 tibus cunctis ex israhel vt apparant in conspectu
 domini dei tui in loco quē elegerit dominus. Le-
 ges vba legis huius corā omni israhel: audiet
 tibus eis et in vnū omni populo cōgrega-
 tam viris quam mulieribus parulis et adue-
 nis q; sūt intra portas tuas: vt audientes di-
 cant et timeant dominū deū vestrum: et custo-
 diant impleantq; omnes sermones legis hu-
 ius. Filij quoq; eoz qui nunc ignotant: et
 audire possint et timeant dominū deū suū ric-
 tis dieb; quibus versantur in terra: ad quam
 vs iordane transmissio pergitis obtinendam.
 Et ait dominus ad moysen. Ecce p̄te sūt dies
 mortis tue. Voca iosue: et stete in tabernaculo
 testimonij vt precipiā ei. Abierunt q; moy-
 ses et iosue et steterūt in tabernaculo testimo-
 nij: apparuitq; dominus ibi in columna nubis
 que stetit in introitu tabernaculi: dixitq; dom-
 nus ad moysen. Ecce tu dormies cū patribus
 tuis: et populus iste cōsuetur gēto fornicabit
 post deos alienos in terra ad quā ingrediet
 et habitabit in ea: ibi derelinquet me et trans-
 faciet fedus quod pepigi euz eo. Et irascetur
 furor meus contra eū in die illo: et derelinqui-
 eū et abscondam faciem meā ab eo: et erit
 deuozationem. Inuenient eū omnia mala
 afflictiones: ita vt dicat in illa die. Vere quid
 non est deus mecum inuenenit me hęc mala.
 Ego autē abscondam et celabo faciem meā in
 die illo p̄pter omnia mala q; fecit: q; seruauit
 est deos alienos. Nunc itaq; scribite vobis

illud et docer-
 neant et ore
 p̄ testimonio
 eni euz in t
 lacte et mell
 saturati crassi
 nos et serue
 facient pacti
 multa et aff
 lud p̄ testimo
 o ex ore semi
 que factur
 eum in terrā
 moyses canti
 pitq; domini
 re: et esto rob
 israhel in ter
 reuz. Post d
 huius in vol
 uitis qui port
 cens. Tollite
 re arche feder
 tra te in testis
 tuā: et certu
 te me et ingr
 se egistis et d
 ros. Cōgrega
 tribus vras at
 eis sermones i
 luz et terrā. p̄
 que ageris: e
 pi vobis: et o
 pore quādo fe
 vt irritatis eu
 tus est ergo
 hel vba eam
 pleuit.

herbam et q̄
 domini inuoc
 stro: dei p̄fect
 dīca. Ipse f
 leus et rectue
 sordibus. Gene
 reddis domini

illud et docete filios israel ut memoriter te-
neant et ore decantent: et sit michi carmen istud
pro testimonio inter filios israel. Introducas
enim eum in terram pro qua iuravi patribus eius
lacte et melle manantes. Cumque comederint et
saturati crassique fuerint auertentur ad deos alie-
nos et seruient eis: detrahentque michi et irritum
facient pactum meum: postquam inuenerint eum mala
multa et afflictiones: respondebit ei canticum illud
pro testimonio: quod nulla delebit obliui-
o ex ore seminis tui. Scio enim cogitationes eius:
que facturus sit: hodie antequam introducam
eum in terram quam pollicitus sum scripsit quoque
moyses canticum: et docuit filios israel. Prece-
pitque dominus iohue filio nun: et ait. Conforta-
re: et esto robustus. Tu enim introduces filios
israel in terram quam pollicitus sum et ego ero
tecum. Postquam ergo scripsit moyses verba legis
huius in volumine atque compleuit precepit: le-
uitis qui portabant archam federis domini di-
cens. Tollite librum istum et ponite eum in late-
re arche federis domini dei vestri: ut sit ibi con-
tra te in testimonium. Ego enim scio intentiones
tuas: et certitudines tuas durissimas. Adhuc viuen-
te me et ingrediente vobiscum semper contentio-
se egistis contra dominum quanto magis cum mortuus fue-
rit. Congregate ad me omnes maiores natu pro-
tribus vestras atque doctores: et loquar audientibus
eis sermones istos: et inuocabo contra eos ce-
lum et terram. Noui enim quod post mortem meam ini-
que agitis: et declinabitur aro de via quam prece-
pi vobis: et occurrerit vobis mala in extremo tem-
pore quando fecerit malum in conspectu domini
ut irritetis eum pro opera manuum vestrarum. Locu-
tus est ergo moyses audiens uniuerso cetero isra-
hel verba carminis huius: et ad finem usque con-
pleuit.

Capitulum xxxij.

Audite celi que loquor: audiat et
terra verba oris mei. Concreseat in plu-
uia doctrina mea: fluat ut ros elo-
quium meum. Quasi ymber super
herbam et quasi stille super gramina: quia nomen
domini inuocabo. Date magnificentiam deo no-
stro: dei perfecta sunt opera: et omnes vie eius iu-
dicia. Deus fidelis et absque vlla iniquitate: ius-
tus et rectus. Deceuerunt ei: non filii eius in-
credidit. Generatio prava atque perversa: hec ante-
reddis domino populo stulto et insipienti.

quid non ipse est pater tuus qui possedit te: et fa-
cit et creauit te. Memento dierum antiquorum:
cogita generationes singulas. Interroga patrem
tuum et annuntiabit tibi: maiores tuos et dicet ti-
bi. Quando diuidebat altissimus gentes: quando
sepabat filios adam constituit terminos populorum
iuxta numerum filiorum israel. Pars autem domini po-
pulus eius: iacob funiculus hereditatis eius. Inue-
nit eum in terra deserta: in loco horroris et vaste so-
litudinis. Circumduxit eum et docuit: et custodi-
uit quasi pupillam oculi sui. Sic aquila prouocans
ad volandum pullos suos: et super eos volitans
expandit alas suas et assumpsit eum: atque po-
tauit in humeris suis. Dominus solus dux eius
fuit: et non erat cum eo deus alienus. Constituit
eum super excelsum terram: ut comederet fructus
agrorum. Ut sugeret mel de petra oleumque de saxo
durissimo. Butyrum de armento et lac de ou-
ibus: eum adipe agnorum et arietum filiorum basan.
Et bircos eum medulla tritici: et sanguinem vici-
biteret mercurium. Inerassatus est dilectus et
recalcitrauit: merassatus inpinguatus dilatauit:
dereliquit deum factorem suum: et recessit a deo sa-
lutari suo. Prouocauerunt eum in diebus alienis:
et in abominacionibus ad iracundiam contauerunt.
Immolauerunt demonibus et non deo: dies quasi
ignorabant. Noui recentemque venerunt: quasi non
coluerunt patres eorum. Deus qui te genuit dereliquisti:
et oblitus es domini creatoris tui. Vidit dominus
ad iracundiam contatus est: quod prouocauerunt
eum filii sui et filie. Et ait abscondam
faciem meam ab eis: et considerabo nouissima eor-
um. Generatio enim perversa est: et infideles filii.
Propter si me prouocauerunt in eo quod non erat deus: et irri-
tauerunt in vanitatibus suis. Et ego prouocabo
eos in eo qui non est populus: et ingente stul-
ta irritabo illos. Ignis succensus est in furo-
re meo: et ardebit usque ad inferni nouissima.
Deuorabitque terram cum germine suo: et montes
fundamenta oburet. Congregabo super eos ma-
la: et sagittas meas complebo in eis. Consumet
fame: et deuorabunt eos aues mortui amarissi-
mo. Dentem bestiarum immittam in eos: cum furo-
re trahentium super terram atque serpentium. Foris va-
rabunt eos gladius et intus pavor: iuuenes si-
mul ac virginem lactentem eum homine senes. Et
dixi: ubi nam sunt cessare faciam ex hominibus
memoriam eorum. Sed propter iram inimicorum

thauri pulcritudo eius corrua rinoceosis cor
nua illi. In ipis ventabit gētes vsq; ad ter
minos tre. Spee sūt multitudines effraim: et
hec millia manasse. Et zabolon ait. Letare za
bulon in exitu tuo et ysachar in tabna culis tu
is: populos vocabunt ad montē: ibi i mola
būt victimas iusticie. Qui mundacione mar
quali lac fugent: et thesauros absconditos are
narū et gad ait. Bndictus in latitudine gad.
Quali leo requieuit: cepitq; brachium et vti
cem. Et vidit p̄cipatū suū q; in p̄o sua doc
tor esset repositus: qui fuit cū p̄cipib; popu
li et fecit iusticias domini: et iudiciū suū cū isa
hel. Dan q; ait. Dan estul⁹ leonis: fuet lar
gus de basan. Et neptali dixit. Neptalim ha
bundantia p̄fuet: et plen⁹ erit bndictiōib;
domini: mare et meridiem possidebit. Aser q;
ait. Benedictus i filiis aser. Sit placens fra
trib; suis: et ianguat i oleo pedē suū. Ferrū et
es calca mentū ei⁹. Sic dies iuuetutis tue ita
et senectus tua. Nō ē ali⁹ vt de⁹ rectissimus.
Ascensor celi auxiliator tuus. Magnificēda
ei⁹ discurrūt nubes: habitaculū ei⁹ sursum et
lūter brachia sēp̄itna. Et aet a facie tua imini
eū: dicetq; cōterere. Habitat ibi isrl' ostender
et solus. Oculi iacob i tra frumenti et vini:
celiq; caligabūt rore: beat⁹ tu isrl'. Quis filius
tui: popule q; saluar⁹ in dñoe. Scutum auxili
tui: et gladi⁹ glorie tue p̄gabūt te inimicū tuū:
et tu eoz colla calcabis. **Ca^m. xxxij.**

Ascendit g moyses de cāp̄tribus
moab sup montē nebo in vtiem
phalga ostra iternico: ostenditq;
ei domin⁹ omēz trā galaad vsq;
dan: et vniuersā neptalim trāq; ephraiz et ma
nasse et omnē terrā vsq; ad mare nouissimū:
et australe p̄tē et latitudinez cāpi iternico dui
tatis palmarū vsq; segoz. Dixitq; dñs ad eū
hec est tra p̄ q; iurau abrahaz ysaac et iacob
dicēs. Semini tuo dabo eam. Vidisti eaz oeu
lis tuis: et nō trāsibis ad illā. Mortuusq; est
ibi moyses seruus dñi i tra moab iubente do
minio: et sepeliuit eum in valle tre moab ostra
phogoz: et non ognouit homo sepulcrū eius
vsq; in presentē diez. Moyses centū et vigin
ti ānoz: erat quando mortuus est. Nō caliga
uit oculus ei⁹: nec dentes illi⁹ moti sunt. Fle
uerūtq; eū filij isrl'. i cāp̄trib; moab triginta

diebus: et cōpleti sūt dies planctus lugētuz
moysen. Josue vro fili⁹ nun repletus est spi
ritu sapiēcie: quia moyses posuit sup euz ma
nus suas. Et obedierūt ei filij israhel: fecerūt
q; sicut p̄cepit domin⁹ moyli: et non surrexit
p̄p̄hta vltra in israhel sicut moyses q; nollet
domin⁹ a facie ad faciem i omnib; signis atq;
portentis q; p̄ eum misit et faceret i terra egip
ti pharaoni et omnib; seruis ei⁹ vniuersiq; t̄
re illi⁹: et eunctam manū robustam magnaq;
mirabilia q; fecit moyses corā vniuerso israhel

**Explicit deuteronomium. Inapit prologus
beati ieronimi presbiteri in librum iosue.**

Unde finito pentateu
co moyli velud gradi fe
nore liberati ad iternum fi
liū naue manū mittimus
q; hebrei iosue venuz id
est iosue filiū nun vāt:
et ad iudiciū librū q; sop
thim appellant: ad rutū q; et hester quos ys
dem nominib; efferūt. Monemusq; lectoz
vt siluam hebraicoz. nominū et distmētiōes
p̄ membra diuinas diligens scriptura oseruet:
ne et noster labor et illi⁹ studiu; pereat. Et vt
in primis qd̄ sepe testatus sū sciat me nō in re
prehensione; veteruz noua tudere sicut amici
mei criminantur: s; p̄ vili portione offerre lin
gue mee hominib; q; tū nostra delectant: vt
p̄ grecoz. et aplōis q; a sūptu; labore maxi
mo indigent: edicōne nostram habent. Et si
cubi in antiquoz. voluminū lectiōe dubita
rūt: hec illis oserentes inueniant qd̄ requir̄t
Maxime cū apud latinos tot sint exemplaria
q̄t codices: et vnusquisq; p̄ arbitrio suo v̄l ad
diderit vel s̄traxerit q; ei visū est: et vtiq; nō
possit verum esse qd̄ dissonat. Vnde cesset ar
cuato vulnere ostra nos insurgere scorpis et
sactū opus venenata carpe ligna desistat: vel
suscipiens si placet vel otēnes si displicet: me
mmeritq; illoz. v̄siuz. Os tuū habundauit
malicia: et lingua tua cōmabat dolos. Sedē
adūsus fratrem tuum loquebar⁹: et adūsus fi
liū matris tue ponebas scandaluz: hec fecisti et
tacui. Existimasti inique q; ero tui similis: ar
guam te et statuam illa ostra faciem tuaz. Que
enim audientis vel legentis vtilitas est nos